64 NUMARALI TOKAT ŞER‘İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

2024
YÜKSEK LİSANS TEZİ
TARİH

Fatma BOZDOĞAN

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Sami AĞAOĞLU

64 NUMARALI TOKAT ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKİRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Fatma BOZDOĞAN

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Sami AĞAOĞLU

T.C.
Karabük Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Tarih Anabilim Dalında
Yüksek Lisans Tezi
Olarak Hazırlanmıştır

KARABÜK
Şubat 2024

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER **1**

TEZ ONAY SAYFASI **3**

DOĞRULUK BEYANI **4**

ÖNSÖZ **5**

ÖZ **6**

ABSTRACT **7**

ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ **8**

ARCHIVE RECORD INFORMATION **9**

KISALTMALAR **10**

ARAŞTIRMANIN KONUSU **11**

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ **11**

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ **11**

ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ / PROBLEM **11**

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER **12**

GİRİŞ **13**

1. TOKAT ŞER'İYYE SİCİLLERİ LİTERATÜR TARAMASI VE 64 NUMARALI DEFTERİN DEĞERLENDİRİLMESİ **27**

1.1. Tokat Şer'iyye Sicilleri Üzerinde Yapılan Yüksek Lisans Çalışmaları **27**

1.2. 64 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicil Defterinin Tanıtımı **30**

1.3. Defterde Yer Alan Davaların Konuları **31**

1.3.1. Deftere Göre Tokat Sancağının İdari Yapısı **34**

1.3.1.1. 64 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicilinde Geçen Mahalle İsimleri **34**

1.3.1.2. Tokat'ın Karye Nahiye ve Kaza İsimleri **35**

1.3.1.3. 64 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili'nde Geçen Diğer Sancaklar ve Eyaletler 36

1.4. Numaralı Tokat Şer'iyye Sicil Defterine Göre Tokat'ta Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Hayat 37

1.4.1. Sosyo-Kültürel Hayat 37

1.4.1.1. Aile Yapısı 37

1.4.1.2. Defterde Kullanılan Lakap ve İsimler 39

1.4.1.3. Eşya İsimleri 45

1.4.1.4. Giysiler 46

1.4.1.5. Ziynet Takı İsimleri 46

1.4.1.6. Silah ve Türevi Eşyalar 46

1.4.2. Ekonomik Hayat 47

1.4.2.1. Tarım ve Hayvancılık 48

2. 64 NUMARALI TOKAT SİCİL DEFTERİNİN ÖZETİ 49

3. 64 NUMARALI TOKAT ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU 67

SONUÇ 353

KAYNAKÇA 354

TABLOLAR LİSTESİ 360

EKLER 361

Ek 1 : 361

Ek 2 : 362

Ek 3 : 363

ÖZGEÇMİŞ 364

TEZ ONAY SAYFASI

Fatma BOZDOĞAN tarafından hazırlanan "64 NUMARALI TOKAT ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ " başlıklı bu tezin Yüksek Lisans Tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Dr. Öğr. Üyesi Sami AĞAOĞLU .....

Tez Danışmanı, Tarih Anabilim Dalı

Bu çalışma, jürimiz tarafından Oy Birliği ile Tarih Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir. 12.02.2024

Ünvanı, Adı SOYADI (Kurumu)	**İmzası**
Başkan : Prof. Dr. Barış SARIKÖSE (KBÜ)	.....
Üye : Prof. Dr. Recep KARACAKAYA (IMU)	.....
Üye : Dr. Öğr. Üyesi Sami AĞAOĞLU (KBÜ)	.....

KBÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu, bu tez ile, Yüksek Lisans Tezi derecesini onamıştır.

Doç. Dr. Zeynep ÖZCAN .....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı herhangi bir yola tevessül etmeden yazdığımı, araştırmamı yaparken hangi tür alıntıların intihal kusuru sayılacağını bildiğimi, intihal kusuru sayılabilecek herhangi bir bölüme araştırmamda yer vermediğimi, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserlere metin içerisinde uygun şekilde atıf yapıldığını beyan ederim.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak ahlaki ve hukuki tüm sonuçlara katlanmayı kabul ederim.

Adı Soyadı: Fatma BOZDOĞAN

İmza :

ÖNSÖZ

Bir toplumun sosyal ekonomik ve kültürel hayatına baktığımızda adaletin toplumun mihenk taşı olduğu görülmektedir. Kuran-ı Kerim bu konu hakkında Nisa Suresi 135. Ayette;

> Ey iman edenler! Kendinizin veya anne ve babanızın ve akrabalarınızın aleyhine de olsa adaletten asla ayrılmayan, Allah için şahitlik eden kimseler olun. (İnsanlar) zengin olsunlar, yoksul olsunlar Allah onlara sizden daha yakındır. Öyleyse siz hislerinize uyup adaletten ayrılmayın. Eğer adaletten sapar veya üzerinize düşeni yapmaktan geri durursanız bilin ki Allah yaptığınız her şeyden haberdardır.

ifade ettiği gibi devletler insanların ihtiyaçları ve arasındaki ilişkiyi adaletli bir şekilde yürütmekle görevlidir. Devletin adaleti sağlayabilmesi için hukuk kurallarına uyulması ve hâkimin kararını en doğru şekilde verebilmesi gerekir.

Tarihte kurulan Türk devletlerine bakıldığında güçlü bir adalet sistemi oluşturdukları görülmektedir. Osmanlı Devleti'nde ise Şer'i Mahkemeler kurularak adalet bu mahkemeler üzerinden sağlanmıştır. Şer'i mahkemelerle oluşturulan adalet sisteminin en önemli unsuru kadı, kadı yardımcıları, davacı, davalı ve şahitlerdir. Kadı huzurunda mahkemede görülen davaların kaydedildiği defterler ise şer'iyye sicilleridir. Bu kayıtlar ehemmiyet arz etmektedir. Bu nedenle şer'iyye sicilleri döneminin sosyal, kültürel, ekonomik, siyasi ve yerel olaylarını ihtiva eden birinci elden kaynaklardır.

Üzerinde çalıştığım, M.1854-1856 (H.1271-1272) tarihli, 64 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili Tokat'ta yaşayan toplumun sosyal, kültürel, ekonomik, siyasi ve yerel olayları hakkında bilgi ihtiva etmektedir.

Bu çalışmamda emeği geçen her zaman yanımda olan desteğini esirgemeyen danışmanım sayın Dr. Öğr. Üyesi Sami Ağaoğlu'na ve babam İbrahim ve annem Melek Bozdoğan'a teşekkürlerimi borç bilirim.

Fatma BOZDOĞAN

Karabük-2024

ÖZ

Tokat, Osmanlı Devleti'nde Müslüman ve gayrimüslim halkın bir arada yaşadığı tarım, hayvancılık ve maden işlemeciliği açısından önemli bir üretim şehirdir. Transkripsiyonu ve değerlendirilmesi yapılan 64 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili Defterinde de bu durum görülmektedir.

Transkripsiyonu ve değerlendirmesi yapılan 64 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili defteri giriş bölümü hariç üç bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde Tokat şehrinin tarihi hakkında kısaca bilgi verilerek, İlkçağ'dan, Cumhuriyet dönemine kadar Tokat şehrinde olan tarihi gelişmeler kısaca anlatılmıştır. Ayrıca Osmanlı hukuku hakkında açıklama yapılarak, mahkemelerinin işleyişi, görevlileri ve mahkemelerde tutulan şer'iyye sicilleri hakkında bilgi verilmiştir.

Birinci bölümde 64 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili Defteri'nde yer alan belgeler ve konular tablo halinde gösterilmiş ve Tokat şeriye sicilleri hakkında yapılan yüksek lisan çalışmalarına yer verilmiştir. Ayrıca defterde geçen mahalle, köy, nahiye isimleri, sosyal, ekonomik ve aile yapısı hakkında değerlendirmeler yapılmıştır. İkinci bölümde defterde bulunan belgelerin dava özetlerine yer verilmiştir. Üçüncü bölümde ise defterin transkripsiyonu yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tokat; Şer'iyye Mahkemeleri; Kadı; Şer'iyye Sicili

ABSTRACT

Tokat is an important production city in terms of agriculture, animal husbandry and mineral processing, where Muslim and non-Muslim people lived together in the Ottoman Empire. This situation is also seen in the Tokat Sharia Registry Book No. 64, which was transcribed and evaluated.

Tokat Sharia Registry book No. 64, which was transcribed and evaluated, consists of three sections except the introduction section. In the introduction, brief information about the history of the city of Tokat is given and the historical developments in the city of Tokat from the Antiquity to the Republic period are briefly explained. In addition, an explanation was made about Ottoman law and information was given about the functioning of the courts, their officers and the sharia records kept in the courts.

In the first part, the documents and subjects in the Tokat Sharia Registry Book No. 64 are shown in a table and graduate studies on Tokat Sharia Registries are included. In addition, evaluations were made about the names of the neighborhoods, villages and townships mentioned in the notebook, and their social, economic and family structure. In the second section, case summaries of the documents in the book are included. In the third section, the notebook was transcribed.

Keywords: Tokat; Şer‘iyye Courts; Qadi; Şer’iyye Records

ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ

Tezin Adı	64 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi
Tezin Yazarı	Fatma BOZDOĞAN
Tezin Danışmanı	Dr. Öğr. Üyesi Sami AĞAOĞLU
Tezin Derecesi	Yüksek Lisans
Tezin Tarihi	12.02.2024
Tezin Alanı	Tarih Anabilim Dalı
Tezin Yeri	KBÜ/LEE
Tezin Sayfa Sayısı	364
Anahtar Kelimeler	Tokat; Şer'iyye Mahkemeleri; Kadı; Şer'iyye Sicili

ARCHIVE RECORD INFORMATION

Name of the Thesis	Transcription and Evaluation of Tokat Court Record Number Of 64
Author of the Thesis	Fatma BOZDOĞAN
Advisor of the Thesis	Assist. Prof. Dr. Sami AĞAOĞLU
Status of the Thesis	Master's Degree
Date of the Thesis	12.02.2024
Field of the Thesis	History Department
Place of the Thesis	UNIKA/IGP
Total Page Number	364
Keywords	Tokat; Şer'iyye Courts; Qadi; Şer'iyye Records

KISALTMALAR

a.g.e : Adı geçen eser

a.g.m : Adı geçen makale

a.g.s : Adı geçen sözlük

bkz. : Bakınız

c : Cilt

C.Ü : Çukurova Üniversitesi

İA : İslâm Ansiklopedisi

s : Sayfa

sy. : Sayı

TDV : Türkiye Diyanet Vakfı

Yay. : Yayınları

ARAŞTIRMANIN KONUSU

Bu çalışmanın konusu, M.1854-1856 (H.1271-1272) tarihli, 64 Numaralı Tokat Şer‘iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesinin yapılmasıdır.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Transkript ve değerlendirmesini yaptığımız 64 Numaralı Tokat Şer’iyye Sicili Defteri birinci elden kaynaktır, şehir, bölge, toplum, sosyo-kültürel ve siyasi tarih araştırmaları yapan Osmanlı tarihçilerine kaynaklık yapması açısından önemlidir. Tokat’ın şehir hayatı hakkında bilgi veren M.1854-1856 (H.1271-1272) tarihli 64 Numaralı Şer‘iyye Sicilinin tarihçilere kaynaklık etmesi amaçlanmıştır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Tezin yöntemi; M.1854-1856 (H.1271-1272) tarihli Tokat Şer‘iyye Sicil Defterinin transkripsiyonunun yapılıp, hüküm özetlerinin çıkarılması ve belge içerisinde elde edilen verilerin yorumlanmasıdır.

ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ / PROBLEM

Şehir tarihciliği ve sosyo-kültürel tarih çalışmaları günümüzde araştırmacıların ilgisini çekmektedir. Osmanlı toplum yapısının anlaşılması ve değerlendirilmesi bölgesel tarihciliğin ve sosyo-kültürel yapısının ortaya çıkarılmasıyla anlaşılabilir. Bu açıdan bakıldığında şer‘iyye sicilleri önemli kaynaklardandır. Bu nedenle 64 numaralı Tokat Şer’iyye Sicilli hem şehir tarihçiliği hem de Osmanlı toplumunun küçük bir örneği olan Tokat toplum yapısının anlaşılması açısından önemlidir. İhtiva ettiği M.1854-1856 (H.1271-1272) tarihli davalar, Tokat’ta meydana gelen adlî olayları, merkezden gönderilen buyrulduları, hüccetleri ve bunlarla ilgili sorunları kapsadığı için önemini bir kat daha artırmaktadır. Bu nedenle 64 Numaralı Tokat Şer‘iyye Sicili Defterinin çalışılmasına karar verilmiştir.

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER

Tez incelendiğinde, Şer'iyye Sicilinde üç farklı kâtibin görev yaptığı görülmektedir. Baş kâtip olduğunu değerlendirdiğimiz kâtibin yazısı, üslûbu ve kelimelerin imla kurallarına göre yazılışı uygundur. İkinci kâtibin imla yanlışları olmakla beraber nispeten kelimeler doğru yazılmış fakat üçüncü kâtibin hem imla kuralları açısından hem yazı düzgünlüğü ve üslûp açısından oldukça yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Özellikle devlet merkezinden gönderilen hüküm, buyruldu ve fermanların sicil defterine kaydedilmesi üçüncü kâtip tarafından yapıldığı için bunların transkriptinin yapılmasında çok güçlük çekilmiştir. Bunun yanında sayfalarda mürekkep lekesi, defterin dijital taratılması esnasındaki kaydırmalar nedeniyle güçlüklerle karşılaşılmıştır. Katiplerin özellikle ikinci ve daha çok da üçüncü kâtibin yöresel dili kullanması, kelimelerin bölgesel ağızlarla kayda geçirilmesi bir başka büyük sorunu oluşturmuştur. Yer yer sehven de olsa kelimeler yanlış, bazen de kelimeler çift yazılmıştır. Özellikle bazı isimlerin yerleri boş bırakılmış bazı yerlerde ise kelimelerin üzeri çizilmiştir. Bütün bunlar yer yer anlam bütünlüğünün kaybolmasına neden olmuştur.

GİRİŞ

TOKAT'IN COĞRAFYASI VE TARİHİ

Tokat İsminin Menşei

Tokat kelimesinin menşeine bakıldığında farklı görüşler ortaya konulmaktadır. Bunlardan biri Tokat'ın "*Togayit"* Türklerinden gelen "*Togay"* kelimesinin değişerek günümüze kadar geldiği görüşüdür. Diğer bir görüş ise "*Sursuz Şehir"* anlamına gelen *"Toh-kat*"dan geldiğini savunmaktadır[1]. Sargon Erdem ise "*Tokat Kelimesi Üzerine Düşünceler"* isimli makalesinde Paul Wittekk'in, Tokat'ın "*Dokeia*"dan türediği iddiasını kabul etmiştir[2]. Evliya Çelebi ise "*Dok-at*" isimli bir kahramandan geldiğini ileri sürmüştür[3]. Selçuklunun izlerini taşıyan Tokat, "*Dârü'n-nusret" "yardım şehri"* olarak da anılmıştır[4].

Tokat'ın Coğrafyası

Tokat coğrafi konum olarak Orta Karadeniz bölgesinde yer alır. Kuzeyinde; Ordu, Samsun ve Amasya, güneyinde; Sivas ve Yozgat, batısında; Amasya, doğusunda ise Ordu ve Sivas bulunmaktadır. Tokat'ın kuzey ve kuzeydoğusunda Canik dağları, güneyinde Deveci ve doğusunda Köse dağı bulunmaktadır. Bölgesindeki en önemli nehir, Kazova düzlüklerine kadar uzanan Yeşilırmaktır[5]. İpekyolu'nun Tokat'tan geçmesi iktisadi açıdan önemini artırmıştır[6]. Aynı zamanda Perslerin yapmış olduğu Kral yolu, Tokat, Sivas ve Malatya güzergahı üzerinden doğu bölgelerine uzanmaktadır[7].

---

[1] Ali Açıkel, "Tokat", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, c.41, (İstanbu TDV Yay., 2012) s.219.

[2] Sergon Erdem, "Tokat Kelimesi Üzerine Düşünceler", *Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu Şeyhülislam İbn Kemal Araştırma Merkezi*,(Ankara 1987): 11-13.

[3] Evliya Çelebi, *Seyahatname*, c.V, (İstanbul: Üçdal Neşriyat, 1966), 54.

[4] Kemal Göde, "XIV. Yüzyılda Tokat/Eratnalılar Hakimiyetinde Tokat", *Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu*, Şeyhülislam İbn Kemal Araştırma Merkezi, (Ankara 1987):18.

[5] Komisyon 1, "Tokat", *Türk Ansiklopedisi*, c. 31,(Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınevi, 1982), s.277.

[6] Tayyip Gökbilgin, "Tokat", *İA*, c.12, (İstanbul 1979), 400.

[7] Serhat Uslu, "Tarih Öncesi Çağlarda Tokat'ın Tarihi Coğrafyası", (Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, 2014), 32.

Tokat Tarihi

İlkçağ ve Ortaçağ Dönemlerinde Tokat

Tokat şehri ilkçağa kadar uzanan tarihe sahiptir. Kuruluş tarihi tam olarak bilinmemekle beraber araştırmalar sonucunda Kalkolatik çağa (M.Ö. 5400-3000) kadar dayanıldığı düşünülmektedir[8]. M.Ö. 1700'lü yıllarda Hititler bu topraklarda siyasi birlik kurdukları, Asurların zaman içerisinde buralarda faaliyet gösterdikleri ve Hurri istilasından etkilendikleri bilinmektedir. Tarih aralığına bakıldığında Frigler M.Ö 1200'lü yıllarda bu topraklarda hüküm sürmüşlerdi. M.Ö. VIII. Yüzyılda Kimmer ve İskitlerde coğrafyanın bir parçası olmuştur. Daha sonra Medler hakimiyet altına giren bölge M.Ö. VI. Yüzyılda Perslerin istilasına uğramıştır[9]. M.Ö. IV. Yüzyılda Büyük İskender'in hakimiyeti altına giren gölge onun ölümüyle oluşan siyasi bölünmede Kapadokya ve Pontus Krallıklarının hakimiyeti altına girmiştir. Romalıların buraya adım atışları Jul Sezar'ın Pontus krallı II. Pharnakes ile yaptığı Zela Savaşıyla başlamıştır. Buna istinaden Sezar "*Veni, vidi, vici / Geldim, gördüm, yendim*" ifadelerini kullanmıştır[10]. Roma hakimiyetini yaşayan Tokat, Roma'nın 395'te Batı ve Doğu olarak ikiye ayrılmasıyla, sırayla İran, Sasani ve Arapların saldırılarına maruz kalmıştır. Bundan sonra Türklerin hakimiyet alanına girecektir[11].

Türkler 1071 Malazgirt Savaşından sonra Tokat'ta varlıklarını göstermişlerdir. Alparslan fethedilen yerleri kılıç hakkı olarak ordu komutanlarına dağıtırken Tokat Danişmed Gazi'ye bırakılmıştır. XII. Yüzyılda Danişmendliler Anadolu Selçuklularının hakimiyeti altına girmiştir[12]. 1240 yılında başlayan Baba İshak isyanı 1243'teki Kösedağ savaşı ile devam etmiş olaylar Tokat'ı etkilemiştir. Tokat uzun bir süre Moğol ve İlhanlı hakimiyeti altında kalmıştır.

İlhanlıların siyasi varisi olan, (1327-1381) Sivas ve Kayseri merkezli kurulan Eretnalılar Devleti, Tokat civarını hakimiyet altına almıştır. Eratnalı Sultan Alaeddin, Karanbük bozgununda Çobanlı Şeyh Hasan'ı mağlup ederek Tokat'ı hakimiyet altına

---

[8] Açıkel, a.g.m., s.219.

[9] Komisyon 1, a.g.e., s.281., Açıkel, a.g.m, s.219.

[10] Komisyon 2,*Tokat İl Yıllığı*, (Doğuş Matbaacılık 1967), s.28.

[11] Komisyon 1, a.g.e., s.281.

[12]Komisyon 3, "Tokat", *Yurt Ansiklopedisi*, c.10, (İstanbul: Anadolu Yayıncılık, 1984), 7080-7081.

almıştır. Eretna Devletini ele geçiren Kadı Burhaneddin zamanında ise Sivas, Tokat ve Amasya birçok çatışmayı yaşamıştır. Bu durumdan memnun olmayan halk Yıldırım Bayezid'e tabi olmuş 1392'de Sivas, Amasya ve Tokat, Osmanlı Devleti'ne katılmıştır[13].

Osmanlı Döneminde Tokat

Tokat, Osmanlı topraklarına katılmasıyla birlikte "*Dârü'n-Nasr"* olarak ismi değiştirilmiştir. Evliya Çelebi, Yıldırım Bayezid'in Tokat'ı ele geçirdiğinde kaleye cami yatırdığını, hutbe okuttuğunu, sikke bastırdığını ve Amasya sancağına bağladığını ve Torumtayoğlu Kaya Paşayı sancağa tayin ettiğini yazmıştır. 1402'de Ankara Savaşından sonra Timur'un orduları Tokat kalesini kuşatmış. Fakat alamayarak Tokat şehrini tahrip etmiştir. Yıldırım Bayezid'in ölümüyle başlayan Fetret döneminden sonra Şehzade Çelebi Mehmed döneminde Tokat tekrar Osmanlı idaresine katılmıştır[14].

1413 yılında Amasya, Sivas ve Tokat yöresi yapısından dolayı "*Vilayet-i Rûmiyye-i Suğrâ"* olarak isimlendirilmiştir. Çelebi Mehmed'in hakimiyeti döneminde oğlu Şehzade Murad'ın, Amasya sancağının yanında Tokat Beylerbeyliğini de idare ettiği anlaşılmaktadır. Bu durum Beylerbeyliğinin sürekli Amasya ve Tokat arasında değiştiğinin göstergesidir[15]. Fatih Sultan Mehmed döneminde 1472'de Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan, Osmanlı sınırlarına tecavüz ederek Tokat'ı yağmalamıştır[16].

XVI. Yüzyıl Tahrir defterine göre Rum Eyaletlerine "*Vilayet-i Rûm-i Kadîm ve Hadîs*" denilmektedir. Bu bölgedeki sancak sayısı toplamda on iki tanedir. Bunlar; "*Amasya, Çorum, Tokat ve Sivas, Sonisa (Erbaa) ve Niksar, Karahisar-ı Hasan-dıraz (Şebinkarahisar), Canik (Samsun), Trabzon, Kemah, Bayburt, Malatya, Gerger ve Divriğ"*[17].

---

[13] Göde, a.g.m, s.19-22; **bkz**.Osman Turan, *Selçuklular Zamnında Türkiye,* (İstanbul: Ötüken Yayıncılık, , 2023), 216-217.

[14]Komisyon4, *Tokat ve İlçeleri Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Envanteri*, (Tokat Valiliği, 2010), 18-19.

[15] Ali Açıkel, "Rum Eyaleti", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. 35, (İstanbul: TDV Yay., 2008), s.225-226.

[16] İsmail HakkI Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, c.2, (Ankara: Türk Tarih Kurumu,1983), 95.

[17] Açıkel, "Rum Eyaleti", 226.

Tanzimat döneminde idari teşkilatta yapılan değişiklikler Tokat'ta da görülmektedir. 1839-1864 yılları arasında muhasıllık ve müdürlük oluşturulurken, 1864-1880 yılları arasında kaymakamlık teşkilatı kurulmuştur. 1864 ve 1867'de yayımlanan Vilayet Nizamnamesi ile bu yapıların oluşturulduğu görülmektedir. 1867'ye kadar Tokat kazasının Sivas sancağına bağlılığı devam etmiştir[18].

Cumhuriyet Döneminde Tokat

I. Dünya Savaşı sonuna kadar Sivas'a bağlı kalan Tokat'ın nüfusu yüz bini aşmıştır[19]. Bu dönemde Tokat'ın toplum yapısı dikkat çekmektedir. Türklerin çoğunlukta olduğu Rum ve Ermenilerin de bulunduğu bilinmektedir. Mondros Mütarekesi imzalandıktan sonra Samsun merkezli Pontus Rum Devleti kurma faaliyetlerini başlatan Rumlara karşı Tokat Türk halkı da 25 Şubat 1919'da Karadeniz Türkleri Müdafa-i Hukuk Cemiyeti'ni kurmuşlardır. Milli Mücadele ve Cumhuriyet'in kurulmasıyla Tokat, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bir vilayeti haline gelmiştir[20].

ŞER'İ MAHKEMELER VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Şer'i Mahkemeler

Mahkeme kelimesinin "*hükm"* kökünden geldiği ve "*Mahkeme / mehâkim"* sözcüğünün ise "*hüküm verilen yer, yargılanma alanı"* anlamına geldiği görülür[21]. Osmanlı Devleti'nin temel hukuk kurallarını İslam hukukundan alındığı bilinmektedir[22]. Osmanlı Devleti ilk kurulduğu yıllardan itibaren şer'i kaza usulünü benimsemiştir. Nitekim Osman Bey'in ilk tayin ettiği memur Dursun Fakih'tir ve "*kadı"* olarak tayin

[18] Ali Açıkel, "Tanzimat Döneminde Tokat Sancağının İdari Durumu ve Nüfus Yapısındaki Değişiklikler (1839-1880)", *C.Ü Sosyal Bilimler Dergisi* 27, sy. 2 (Adana 2003): 254-…,261.

[19] Metin Tuncel, "Tokat", *Türkiyr Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.41, (İstanbul: TDV Yay., 2012), 226.

[20] Komisyon4, *Tokat ve İlçeleri Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Envanteri*, s.20-21.

[21] Fahrettin Atar, "Mahkeme", *Türkiyr Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.27, (Ankara: TDV Yay., 2003), 338.

[22] Enver Ziya Karal, Büyük Osmanlı Tarihi, c.2, (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1999), 134-135.

edilmiştir[23]. Henüz yeni olan devletin meydana getirdiği adalet kurumuna Anadolu, İran, Suriye ve Mısır'dan kadılar getirtilmiştir. İzmit fethedildikten sonra açılan ilk medresede eğitim verildiği bilinmektedir[24]. II. Murad, Molla Fahreddin Acemî'yi yevmiye 130 akçe ile Edirne müftülüğüne tayin etmiş ve Acemî bu görevi Fatih Sultan Mehmet zamanında da devam ettirmiştir[25].

Osmanlı Devlet yapısının gelişmesiyle birlikte mahkemelerde gelişmiş Türk-İslam adalet sisteminde zirveye ulaşmıştır. Klasik dönemde mahkemeler "*Meclis-i Şer'i ve Mahfil-i Şer*" olarak tanımlanmıştır[26].

Klasik dönemde mahkemelerine bakıldığında tek hakimli ve tek dereceli olduğu görülmektedir. İslam hukukunda görülen çok hakimli durum çok az istisna durumu hariç Osmanlı hukuk yapısında görülmez. Hatta Divan-ı Hümâyûn'da yargılama yapılırken sadece Rumeli kazaskeri bu işle ilgilenir Anadolu kazaskeri yargılama işine müdahale etmezdi[27]. Bu Rumeli ve Anadolu kazaskerinin iş bölümü yaptığının göstergesidir denilebilir.

1839'da Tanzimat Fermanın ilanıyla Osmanlı hukuk sisteminde değişmeler görülmeye başlanmıştır. İslam hukukunun yanında, Fransız hukuk kuralları da yer almıştır. Mahkeme çeşitleri artmıştır. Şer'i mahkemelerin yanında cemaat ve konsolosluk mahkemeleri, ticaret karma mahkemeleri ve asliye karma mahkemeleri kurulmaya başlanmıştır[28].

Şer'i mahkemeler XIX. Yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren Osmanlı hukuk sistemi içerisinde işlevliğini kaybetmeye başlamıştır. Fakat Şer'i mahkemeler henüz

---

[23] Hasan Aksoy, "Dursun Fakih", *Türkiyr Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. 10, (İstanbul: TDV Yay., 1994), 7.

[24] Ahmed Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'iye Mahkemeleri ve Şer'iye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, sy. 14 (2009): 14.

[25] Cahit Baltacı, "Fahreddîn-i Acemî", *Türkiyr Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.12, (İstanbul: TDV Yay., 1995), 82.

[26] Mehmet Akif Aydın, "Osmanlı Devleti'nde Mahkeme", *Türkiyr Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. 27, (İstanbul: TDV Yay., 2003), 341.

[27] Abdülkadir Erçin, Osmanlı Devlet'inde Kadı ve Şer'i Mahkemeler, *Taih Kültür ve Sanat Araştırmaları E-Dergi* 2, sy. 15-23 (Bartın 2015): 19.

[28] Necdet Hayta, *Uğur Ünal, Osmanlı Devlet'inde Yenileşme Hareketleri (XVII. Yüzyıl Başlarından Yıkılışa Kadar*, (Ankara: Gazi Kitapevi, 2018), 136-137.

kalkmadığından ceza hukukuna göre yargılama hem nizamiye mahkemesinde hem de şer'i mahkemede yapılabilmiştir. Bu ikilemden kurtulmak için yeni bir düzenleme yapılarak şer'i mahkemeler vakıf mallarına, vasiyet, vasi tayini ve azline, yetim mallarına ve miras hukukuna bakması kararlaştırılmıştır. Diğer konular ise Nizamiye Mahkemesine bırakılmıştır. 1913'te yeni düzenlemeler yapılarak tüm şer' mahkemeler adli nezaretine bağlanmış ve 1924 tarihinde şer'i mahkemelerinin görevine son verilmiştir[29].

Mahkemede Görev Yapan Kişiler

Şer'i mahkemelerde görev yapan kişiler arasında en önemli yere sahip olan kadılardır. Bunun yanında kadının yanında yardımcıları da bulunmaktadır. Bunlar; Nâib, kâtib, şahitler (şuhûdü'l-hâl), muhzır ve kassam'dır[30].

Kadı

Kadı; kaza (kadâ), Arapça'dan ism-i fai'l kökünden türemiş ve İslami hukuk kurallarına göre karar veren kişi anlamındadır. Kaza işlerine bakan memura kadı denilmektedir[31]. Kadı kelimesi Kuran-ı Kerimde Tâha Suresi 72. Ayette; " *..., Artık sen neye hükmedeceksen et; ama sen ancak bu dünya hayatında hükmünü geçirebilirsin*"[32], şeklinde belirtilmiş yani sözünü geçiren manasında kullanılmıştır. Nitekim kadılar, hâkim veya hakimü'ş-şer' olarak da ifade edilmektedir[33] .

Osmanlının kuruluşundan itibaren varlığı bilinen kadıların, yetişmesi için Sultan Orhan zamanında medreseler yapıldığı bilinmektedir. İznik, Bursa ve Edirne gibi

[29] Erçin, a.g.m., s.20.

[30] Mehmet Akif Aydın, "Osmanlı Devleti'nde Mahkeme", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. 27, (İstanbul: TDV Yay., 2003), 344.

[31] Fahrettin Atar, "Kadı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. 24, (İstanbul: TDV Yay., 2001), s. 66.

[32] Komisyon 5, *Kur'an Yolu Meâli*, (Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı, 2018), 315.

[33] Fahrettin Atar, "Kadı", 66.

merkezlere ilk kez kadı tayin edilmiştir[34]. Kadıların aldıkları eğitimden sonra derecelerine göre atamaları yapılmaktadır[35]. Kadılarda aranan özellikler ise hâkim, fehim, müstakim, emin, mekîn, metîn olmalarıdır. Kadılık görevini yürütmede sıkıntı çekmemeleri hususunda bu özellikler aranmıştır[36] .

Osmanlının adli yönetimde temel taşı olan kadılar, atandıkları yerin hâkimi, belediye başkanı ve mülki amiri konumundaydı. Bulundukları konumdaki bütün hukuki işlere kadılar bakar ve takip ederlerdi. Kadılar kendilerine verilen görevleri dikkatli şekilde inceleyip kararlarını bu şekilde verirlerdi[37].

Nâib

Nâib; hükümdar, vali, kadı gibi devlet adamlarının vekili, temsilcisi ve yahut yardımcısı olarak görev yapan kişilerdir. Nevb (niyâbe) ekinden türeyen nâibin çoğulu nüvvvâb'dır, birinin yerini temsil eden veya geçici sorumluluk yüklenen kimse anlamına gelmektedir[38]. Nâiblik makamı Osmanlının kuruluşundan itibaren mevcuttur. Yeni fethedilen yerlere sancak beyi ve subaşı tayin edilirken, adliyeyi temsilen kadı ve yahut nâib tayin edilmesi gelenek halini almıştır. Kadı yardımcıları ve vekili olarak bilinen nâib kadı tarafından seçilir, Anadolu veya Rumeli kazaskeri tarafından onaylanır idi. Nâibler genel olarak süresiz tayin edilir, görevin asıl sahibinin vazifesine başlamasıyla naibin görevi de son bulurdu [39].

---

[34] Ekrem Buğra Ekinci, "Osmanlı Hukukunda Mahkeme Kararlarının Kontrolü (Klasik Devir)", *Türk Tarih Kurumu Vakfı Belleten Dergisi* 65, sy. 244 (Aralık): 962-963.

[35] İlber Ortaylı "Kadı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. 24, (İstanbul: TDV Yay, 2001), 70-71.

[36] Fahrettin Atar, "Kadı", s.67.

[37] Şehniz A. Bozatay, Konur A. Demir, "Osmanlı Adli ve İdari Sisteminde Kadılık: Kurumsal Bir Değerlendirme", *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 6, sy.10 (2014):76.

[38] Casim Avcı, " Nâib", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.32, (İstanbul: TDV Yay., 2006), 311.

[39] Mehmet İpşirli, "Nâib", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.32, İstanbul: TDV Yay., 2006, 312.

Kâtib

Kâtip kelimesinin köküne bakıldığında ketb yani yazmak fiilinden türemiş olduğu görülür, kâtib / küttab, ketebe yazı işleri ile uğraşan kişi anlamında kullanılmaktadır[40]. Kadı tarafından seçilen ve düzgün yazı yazan, güvenilir, becerikli kişiler olduğu bilinmektedir. En önemli görevleri tarafların iddialarını ve savunmalarını doğru ve tarafsız şekilde zapta geçirmektir. Osmanlı döneminde çalışan kâtiplerin yarısından fazlasının Türk kökenli olduğu bilinmektedir. Divan-ı Hümâyûn'da alınan kararların kaydının yapılması, defterhâne ve defterdarlık gibi vazifeleri yerine getirmekte idiler. Kâtiplerin seferlere de katıldıkları görülmektedir. Sefer esnasında defterlerin muhafaza edilmesi ve kayıtların tutulmasından sorumlu kişilerdir. Kendi vazifelerinin yanında kâtipler cizye, avarız gibi vergilerin toplanması ve tereke tespiti gibi görevleri yerine getirdikleri bilinmektedir. Görev süreleri uzun olmasının yanında gerekmedikçe ve çok elzem bir durum olmadığı sürece görevlerini bırakamazlardı[41].

Şahidler (Şuhûdü'l-hâl)

Şuhûdü'l-hâl; hazır bulmak, haber vermek, bilmek, gözlemek, görmek anlamındadır. Fıkıh açısından duruma tanıklık eden kişi için kullanılmaktadır[42]. Şer'i mahkemelerde kadıya yardımcı olan grubun arasında şuhûdü'l-hâl, udûlü'l-müslimîn veya dü'l-'udûl olarak adlandırılan bilirkişilerdir diyebiliriz. Mahkemede bu kişilerin sayıları belli değildir, çünkü hükmün sonunda şuhûdü'l-hâl olan bir takım isimler yazıldıktan sonra*".... ve gayrihim*" yazmaktadır, bu da daha bir takım kişilerin varlığını fakat isimlerinin kaydedilmeye gerek görülmediğini göstermektedir[43] .

---

[40] Mustafa Sabri Küçükaşçı, "Kâtip", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.25, Ankara: TDV Yay., 2022), 49.

[41] Erhan Afyoncu, Recep Ahıshalı, ", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.25, Ankara: TDV Yay., 2022), s.53-54.

[42] H. Yunus Apaydın, "Şahit", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.38, (İstanbul: TDV Yay.,2010), 278-279.

[43]Ferda Şamil Arık, Osmanlılar'da Kadılık Müessesesi 1*, Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi* 8, sy. 8 (1997): 23. **bkz:** Aynı yerde Şuhûdûl hal olarak ifade edilen kişiler jüri olarak tarşılmaya açılmıştır.

Muhzır

Muhzır; huzura getiren, hazır bulunduran anlamında kullanılmıştır[44]. Muhzırın görevlerine baktığımızda mahkemede hazır bulunması gereken kişiler için celb kâğıdı hazırlayarak dava zamanı bu kişiyi veya kişileri mahkemeye çağırmakla görevlidir. Bunun yanında muhzırın zor kullanma yetkisi yoktur. Fakat mahkemenin güvenliği için muhzırın yanında kadının talebi üzerine asker bulunduğu bilinmektedir. Muhzırın kontrolünde askerin görevli olduğu bazı özel görevler yerine getirilebilmekteydi mesela suçluların yakalanması ve asilerin belirlenip yakalanması gibi. İstanbul'a yakın yerlerde merkeze yazılan arzları götürür ve eğer yazılan arz hakkında ferman çıkmışsa geri kadıya ulaştırdığı da görülmektedir[45] .

Kassam

Taksim eden, kısım kısım paylaştıran, bölüştüren anlamında kullanılmaktadır. Aynı zamanda bölmek sözcüğü "*kısmet*"[46] anlamını taşımaktadır ve kassâm bu sözcükten türemiştir. Bir kişi vefat ettiğinde İslam hukukuna göre malların bölünme işlemini yapan kişiye kâsım veya kassâm denirdi. Osmanlı devletinde kassâm, dava mahalline gidip tereke mallarını paylaştıran şer'i memurdur. Bu memurlar aynı zamanda kadıların yardımcıları olarak da nitelendirilir. Kassâm bulunmayan kaza ve nahiyelerde yerlerine nâibler görev yapar idi. Anadolu bölümünde bulunan Anadolu kazaskerine, Rumeli'deki ise Rumeli kazaskerliğine bağlıdır. Bu kassâmlara kısmet-i askeriyye yani askeri kişilerin terekelerine baktıklarından dolayı, askeri kassâmlar sınıfı oluşturulmuştur[47].

---

[44] Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, c. 2, (İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları,1983), s. 572.

[45] Recep Ahıshalı, "Muhzır", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. 31, (Ankara: TDV Yay., 2020), 85-86.

[46] Hamza Aktan, "Kısmet", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.25, (Ankara: TDV Yay., 2022), 496.; **bkz.:** Sözlük anlamı bölmektir. Tereke mallarının paylaşımı için kullanılmış olup, fıkıhtaki anlamı ortak malların paylaştırılması anlamında kullanılmıştır.

[47] Said Öztürk, "Kassâm", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.24., (İstanbul: TDV Yay., 2001), 579-580.; Mehmet İpşirli, Osmanlı Devlet'inden Kazaskerlik (XVII. Yüzyıla Kadar), *Belleten Dergisi* 61, (1997), 622-623.

Şer'iyye Sicilleri

Şer'iyye kelime anlamı şeriatla ilgili, şeriata ait veya şeriata uygun anlamına gelir iken, sicil ise resmi evrakların kaydedildiği dosya anlamına gelmektedir[48]. Fatih Sultan Mehmed dönemine ait 1455 tarihli ilk şer'iyye sicilllerine Bursa'da ulaşılmıştır. XX. Yüzyılın başlarına kadar bu şer'iye sicilleri düzenli olarak tutulmuştur. Bu defterlerin daha önceki dönemlerde de tutulduğu fakat günümüze kadar çeşitli sebeplerden dolayı korunamadığı için ulaşılamadığı anlaşılmaktadır. Özellikle Ortadoğu ve diğer Osmanlı topraklarında Şer'iyye sicilleri üzerine çalışmalar 1935'te İsmail Hakkı Uzunçarşılı tarafından yapılmıştır[49].

"*Şer'iyye sicilleri, kadı sicilleri, kadı divanı, mahkeme kayıtları, sicillât-ı şer'iyye"* olarak da bilinen bu defterlerin kadı, kâtip veyahut nâibi tarafından tutulduğu bilinmektedir[50]. Şeri'ye sicilleri; kadıların ilâm, hüccet, buyruldu, ferman, narh ve verilen cezaları kayıt altında alındıkları ve "*kadı defteri veya zapt-ı vekâyı sicillî*" ismi verildiği bilinmektedir[51].

Osmanlı tarihi açısından şer'iyye sicilleri birinci elden kaynak niteliği taşımaktadır. Bölgede geçen olayların sosyal ve ekonomik açıdan incelenmesi için ehemmiyet arz etmektedir[52].

Şer'iyye Sicillerinin Muhtevasına baktığımızda mevcut defteri iki kısımda incelemek mümkündür. İlk olarak kadıların oluşturduğu kısımdır. Bu bölümde kendi içerinde hüccet, ilâm, maruz, mürasele ve diğer kayıtlar bulunmaktadır. İkinci kısımda ise kadılara merkezden gönderilen ferman, tayin, berat, buyruldu ve diğer hükümler vardır.

---

[48] Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat*, (Ankara: Aydın Kitabevi, 2001), 1140…,1188.

[49] Yunus Uğur, "Şer'iyye Sicili", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.39, (İstanbul: TDV Yay., 2010), 8-10.

[50] Uğur, a.g.m., s.8; **bkz.** Kadı onay ve kararı bulunan kayıt anlamında da kullanılmaktadır.

[51] Abdülaziz Bayındır, *İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması),* (İstanbul: Süleymaniye Vakfı Yayınları, 2015), 27.

[52] Ahmet Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, c.1, (İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, 1998), , 12.

Hüccetler

Arapça kökenli olan bu kelime delil, vesika ve senet anlamlarına gelmektedir. Osmanlı hukukundaki anlamı ise şer'i mahkemelerde kadı huzurunda anlaşmaya varıldıktan sonra kadı tarafından onaylanan belgeye hüccet denir. Hüccet konusu çok kapsamlı olup, kadı tarafından sıraya koyularak noterlik belgeleri olarak da nitelendirilebilir. Hüccetlerin çeşitleri, alım-satım, kira, nafaka, vekâlet, vasiyet, kefâlet, şehâdet, ferâğ, borç hibe, rüşden, isbat, nezir, keşf, sulh, irsâliye gibi konular içermektedir[53]. Vakfiyelerde aynı zamanda hüccetlerin özel bir çeşidi olarak kabul edilir[54].

İlâm

Sözcük "*ilm"* kökünden gelir ve bildirme, anlatma anlamına gelmektedir. Hukuki açıdan mahkeme kararını bildiren belgedir. Diğer bir yönden kadıların şeyhülislamlığa, mahkemede görülen davanın tasdiki için veya herhangi bir konu için üst makama yazdıkları yazılara verilen isimdir. Aynı zamanda bu ilamlar arz niteliği taşımaktadır[55]. İlâm kadı tarafından sözlü beyan edildikten sonra şer'iyye sicil defterine yazılarak, kayda geçirilmiş nüshalarını taraflara verilir, diğer bir nüshası alınarak dava kaydedilmektedir[56].

---

[53] Mubahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatika)*, (Ankara Türk Tarih Kurumu, 2018), 350.

[54] Mustafa Oğuz-Ahmed Akgündüz, "Hüccet", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.18, (İstanbul: TDV Yay., 1998), 446-447.; **bkz**. Mustafa Oğuz ve Ahmet Akgündüz, hüccet çeşitini böyle sıralamış: "*Köle ve köle azadı (i'tak, tedbir, mükatebe), evlenme (akd-i nikah). karşılıklı rıza ile boşanma (muhalea). boşama (talak). nikahın feshi, nafaka, terbiye velayeti (hidane). miras. rehin, rehini kaldırma (fekk-i rehin). borçla ilgili ihtilaflı konular, alım satım mukaveleleri, icare, vesayet, vekalet. emanet. sulh, hacr-iflas, lukata, gasp, cinayet".*, Bayındır, a.g.e., s.12,; **bkz.** Abdülaziz Bayındır hüccet çeşitini şu şekilde sıralamıştır: *"bey', nafaka, vasiyet, vekâlet, ikrâr, istidâne, sulh, vasî ve kayyım tayini, ferâğ-ı kat'î, ferâg bi'l-vefâ, fekk-i vefâ, ikâle, icâre, kefâlet, havâle-i deyn, hibe ve teslim, tahmil-i şehâdet, isbât-ı rüşd, ibrâ, akd-i müzâraa, akd-i müsâkat, müdârebe*" şeklinde sıralamıştır.

[55] Kütükoğlu, a.g.e., s.345.

[56] Ahmet Akgündüz, "İlam", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.22, (İstanbul: TDV Yay., 2000), 72.

Maruz

Maruz kelimesi; arzulanan, arzulanmış, tesir altında kalmış, verilmiş veya sunulmuş anlamlarına gelmektedir[57]. Şer'iyye sicillerine bakıldığında maruz kelimesi, halk tarafından çeşitli nedenlerle yapılan şikayetler, kadının emriyle görevlilerin yaptığı keşif ve tahkikat raporları, ceza hükmünün verilmeden önce yapılan soruşturma, kadının verdiği hükümler, kadının üst makama vermiş olduğu arzlar, anlamında kullanılmıştır. Bir diğer hususta kaza çevresinde gayr-i meşru davranış ve işlenen suçlar maruz anlamında kullanılmıştır[58].

Mürasele

Sözlük anlamı mektuplaşma, haberleşme ve yahut kadının yazmış olduğu resmi yazı anlamına gelmektedir[59]. Kadının kendine denk veya üst mevki ile yaptığı yazışmalara mürasele denilmektedir[60].

Padişahtan Gelen Emir ve Fermanlar

Emir, ferman, irade, buyruk ve buyruldulardır[61]. Padişahın verdiği kararlar "*evâmirim ve ferâminim*" diye kaydedilmiştir[62]. Divan-ı Hümâyûn'da veya Paşakapısı'nda alınan karar ve gönderilen yazılar yukarıda yazılı olan kapsama girmektedir. Şer'iyye sicillerindeki fermanlar genellikle halktan birinin arzuhali üzerine divanda konunun karara bağlanması ile beylerbeyi, sancak beyi ve kadılara gönderildiği görülür. Bunun yanında doğrudan gönderilen fermanlarda kaydedilmiştir[63].

---

[57] Devellioğlu, a.g.s., s.694.

[58] Abdülaziz Bayındır, *İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması),* (İstanbul: Süleymaniye Vakfı Yayınları, 2015), 41-45.

[59] Devellioğlu, a.g.s., s.732.

[60] Akgündüz, a.g.m., s.45.

[61] İsmail Parlatır, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, (Ankara: Yargı Yayınevi, 2011), 454.

[62] Akgündüz, a.g.m, s.45

[63] Mübahat S. Kütükoğlu, "Ferman", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. 12, İstanbul: TDV Yay., 1995), 400.

Buyruldular

Padişah adına sadrazamların ümera ve kadılara gönderdikleri yazılardır. Bunun yanında kaptan-ı derya, vezir, beylerbeyi ve kazaskerin yazılı emirlerine de buyruldu denilmektedir[64]. Osmanlı bürokrasisinde görev alan her görevlinin elkâbı vardı ve yazışmalarda elkâbın yazılmasına dikkat edilmiştir. Kazaskerlere "*izzetlü, fazîletlü*", kaptanpaşaya "*izzetlü, rif'atlü",* İstanbul kadısına "*fazîletlü*", defterdarlar, nişancı, reîsülküttâb, tersane, darphâne, defter emini ve şehreminleri, yeniçeri ağası, bostancıbaşı, kapıcılar kethüdâsına ise sadece "*izzetlü*" diye başlayan elkâblar kullanılmıştır[65].

Tezkireler

Arapça "*zikr"* kökünden gelen tezkire veya tezkere kelime olarak anmak anlamına gelir. Tezkire olarak isimlendirilen belge çeşidi resmi yazışmalara bakıldığında aynı bölgedeki devlet dairelerinin birebirlerle yapmış oldukları yazışmaları ihtiva eder[66].

Temmessük

Tutunmak, yapışmak ve sarılmak gibi anlamlara gelen temessük hukuk dilinde borç verilmesi, borcun ödenmesi, bir şeyin teslim edilmesi veya teslim alınması durumunda karşı tarafa verilen belge niteliğindedir. Senet manası taşıyan temessükün geçerli olduğu zamanı içeriğini yapan kişiler belirler[67].

Tereke

Tereke, ölen kişilerin geride bıraktıkları mallar anlamına gelir. İslam hukukuna göre taksimi yapılarak deftere kaydedilen mallar kassamlar tarafından vereseler taksim

---

[64] Akgündüz, a.g.m., s. 46.

[65] Mübahat S. Kütükoğlu, "Buyruldu", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. 6, (İstanbul: TDV Yay., 1992), 479.

[66] Orhan Sakin, *Osmanlı Arşiv Belgeleri Okuma Kılavuzu*, (İstanbul Yeditepe Yay., 2017), 289.

[67] Mübahat S. Kütükoğlu, "Temessük", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. 40, (İstanbul: TDV Yay., 2011), 413.

edilirdi. Kaydın yapıldığı defterlere "*Tereke Defteri veya Kassam Defteri*" denirdi. Şer'i mahkemelerin gözetiminde yapılan bu işlem ayrı birer defter olarak kaydedildiği gibi şer'iyye sicil defterleri içerisindeki hükümler arasında da görülmektedir. Bu kayıtlar şer'iyye sicillerinin önemini daha da artırmaktadır[68].

Tereke kelimesinin yerine "*metrukât"*[69] veya "*muhallefât"*[70] kelimeleri de kullanılmıştır. Tereke defterine statü fark etmeden herkesin terekesi kaydedilmiştir. Terekenin kaydedilme amacı vasiler arasında, tereke taksimini kolaylıkla yapmaktır. Bunun yanı sıra ölen kişinin varisi yoksa, beytü'l-mala geçirilmesi için kadının işini kolaylaştırmak veya varisin akıl azaları yerinde değil ya da sabî ise hakkını muhafaza etmek, varisler arasında çıkan tartışmayı halletmek ve mahkemenin işini kolaylaştırmak amacıyla yapıldığı görülmektedir[71].

[68] Ali İhsan Karataş, "Tereke Kayıtlarına Göre XVI. Yüzyılda Bursa'da İnsan-Kitap İlişkisi", *Uludağ Üniversitesi İlahiyet Fakültesi* 8, sy.8 (Bursa 1999): 317-318.

[69] Sami Şemseddin, *Kamus-i Türki*, c.2, (İstanbul: Enderun Yayınları,1989), 1177.

[70] Tahsin Özcan, "Muhallefât", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.30, (Ankara: TDV Yay., 2020), 405**.; bkz**. İslam hukukunun, miras maddesine göre ölen kişilerin bıraktıkları mallar için kullanılır.

[71] Karataş, "Tereke Kayıtlarına Göre XVI. Yüzyılda Bursa'da İnsan-Kitap İlişkisi" , 318.

1. TOKAT ŞER'İYYE SİCİLLERİ LİTERATÜR TARAMASI VE 64 NUMARALI DEFTERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1.1. Tokat Şer'iyye Sicilleri Üzerinde Yapılan Yüksek Lisans Çalışmaları

Şer'iyye Sicili katalog çalışmaları arasında Ahmet Akgündüz'ün hazırladığı "*Şer'iyye Sicillerinin: Mahiyeti ve Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler"* isimli çalışma önem arz eder. Bu katalogda Tokat Şer'iyye Sicillerine ait 117 adet sicil defteri tespit edilmiştir. Tespit edilen ilk Tokat Şer'iyye Sicil Defteri (H.1186-1189 / M.1772-1776) tarihli olup, 374 sayfadan oluşmaktadır. Son şer'iyye sicil defteri ise (H.1333-1338 / M.1914-1920) tarihli davaları ihtiva etmektedir[72].

Gülten Altıntakan, Gazi Üniversitesi (Ankara), Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı'nda, 1 Numaralı Şer'iye Sicilinin Analizi, 2014 yılında yüksek lisans tezi hazırlanmıştır.

Ahmet Demirci, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tarih Anabilim Dalı'nda, 3 Numaralı Tokat Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, yüksek lisans tezini 2007 yılında hazırlamıştır.

Ömer Yıldırım, Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Samsun), İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı'nda, 1797-1798 yıllarına ait Tokat Şer'iye Sicilinde Yer Alan Belgelerin Sosyal ve Ekonomik Yönden Tahlili, yüksek lisans tezini 2007 yılında hazırlamıştır.

Şaban Demir, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tarih Anabilim Dalı, Yeniçağ Tarihi Ana Bilim Dalı, Tarih Eğitimi Bilim Dalı'nda, 10 Numaralı Tokat Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi, yüksek lisan tezi olarak 2010 yılında hazırlamıştır.

Hasan Demirtaş, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tarih Anabilim Dalı'nda, 12 Numaralı Tokat Şer'iye Sicil Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi, 2010 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

[72] Ahmet Akgündüz, *Şer'iye Sicilleri: Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, (İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı), 1988.

Mustafa Yeşilay, Ankara Üniversitesi, Yeniçağ Tarihi Anabilim Dalı'nda, H.1277/M.1812 Tokat Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve İndeksi, yüksek lisan tezi olarak 1992 yılında hazırlanmıştır.

Nurcan Arabacı, Uludağ Üniversitesi, Tarih Ana Bilim Dalı'nda, 1812 Tarihli Şer'iyye Siciline Göre Tokat'ın Sosyo Ekonomik durumunu, yüksek lisans tezi olarak 1994 yılında hazırlanmıştır.

Murat Hanilçe, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı'nda, 16 Numaralı Tokat Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi, 2009 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Mehmet Keleş, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ortaçağ Tarihi Bilim Dalı'nda 18 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili, 2003 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır. Aynı Şer 'iyye Sicili üzerinde Harun Asılı'nda Transkripsiyon ve Değerlendirme olarak çalıştığı görülmektedir.

Harun Asıl, Erciyes Üniversitesi, İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı'nda, 18 Numaralı (H.1229 / M.1813-1814) Tokat Şer'iye Sicil Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi", 2006 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Osman Şahin, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tarih Anabilim Dalı, 22 Numaralı Şer'iyye Siciline Göre Tokat Kazası (H.1232-1233/M.1816-1818)", 2022 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

İsmet Sarıbal, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tarih Anabilim Dalı, Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı'nda, 23 Numaralı Tokat Şer'iye Sicili, Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, 2004 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Ersin Şeyhoğlu, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı'nda, 24 Numaralı Şer'iye Siciline Göre Tokat, yüksek lisans tezi olarak 2017 yılında hazırlanmıştır.

Zübeyde Akın, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ortaçağ Tarihi Bilim Dalı'nda, 25 numaralı Tokat Şer'iye Sicili'nin (1234-1236/1819-1821) Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi, 2004 yılında yüksek lisans tezi olrak hazırlanmıştır.

Oktay Ekinci, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı'nda, 33 Numaralı Tokat Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi, 2010 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Emel Yazıcı, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı'nda, 47 Numaralı Tokat Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi, 2011 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Selda Barbak, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ortaçağ Tarihi Bilim Dalı'nda, 50 Numaralı (H.1253-1254/M.1837-1839) Tokat Şer'iye Sicili'nin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi, 2004 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır. 50 Numaralı Tokat Defteri üzerinde Hacer Yıldızı'nda çalıştığı tespit edilmiştir.

Hacer Yıldız, Erciyes Üniversitesi, İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı, İslam Tarihi Bilim Dalı'nda, 50 Numaralı (H.1254/ M.1838-1839) Tokat Şer'iye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, yüksek lisans tezi olarak 2007 yılında hazırlanmıştır.

Çetin Kaplan, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı'nda, 55 Numaralı Tokat Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi, 2011 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Bekir Subaşı, Nevşehir Üniversitesi, Tarih Ana Bilim Dalı'nda, 60 Numaralı (H.1265-1266/M.1848-1850) Tokat Şer'iye Sicili'nin Metni ve Değerlendirilmesi, 2010 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Kazım Karabay, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Tarih Ana Bilim Dalı'nda 63 No'lu Tokat Şer'iye Sicili, 2007 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Hadi Belge, Niğde Üniversitesi, Yakınçağ Tarihi Ana Bilim Dalı'nda, 80 Numaralı ve (H.1296-1301; M.1878-1884) tarihli Tokat şer'iyye sicil defterinin transkripsiyonu ve değerlendirmesi, 2002 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Yasemin Yılmaz, Erciyes Üniversitesi (Kayseri), İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı, İslam Tarihi Bilim Dalı'nda, 82 Numaralı (H.1304-M.1886) Tokat Şer'iye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, 2010 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Zeyneb Soy, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tarih Ana Bilim Dalı'nda, 83 No'lu Tokat Şer'iyye Siciline Göre Gayrımüslim Davaları, 2023 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Enes Furkan Çoklakoğlu, Karabük Üniversitesi, Tarih Anabilim Dalı'nda, 106 Numaralı Tokat Şer'iye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, 2022 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Tahir Bilirli, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tarih Anabilim Dalı, Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı'nda, 111 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili (1327-1332/1909-1914), yüksek lisans tezi olarak hazırlamıştır.

Ayfer Seyrek, İnönü Üniversitesi (Sakarya) , Tarih Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda, 117 nolu Şer'iyye Siciline Göre Tokat Pazar Nahiyesi, 1996 yıllında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

1.2. 64 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicil Defterinin Tanıtımı

64 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivinde, MŞH.ŞSC.d..8629 kodu ile yer almaktadır. Üzerinde çalışılan 64 nolu defter M. 1854-1856 (H. 1271-1272) tarihleri arasını kapsamaktadır. Defterin içeriğini; hüccet, ilam, maruz, buyruldu, tereke, narh, dava, mektup, vakıf tamir kaydı ve fermanlar oluşturmaktadır ve talik yazı ile kaydedilmiştir. Defter 53 görüntüyle dijital hale getirilmiş olup, 97 sayfadan oluşmaktadır. Defterde bulunan 328 adet hükümden beş tanesi iptal edilmiştir. Sayfalarda bulunan hüküm sayısına bakıldığında genellikle dört adet hüküm bulunmaktadır, bunun yanında bazı sayfalarda bir hüküm bazılarında ise altı hükmün bulunduğu görülür.

Defterin 1. dijital görüntüsünde hüküm yoktur. İkinci dijital görüntüde sağda bulunan sayfa boş, soldakine 1 sayfa numarası verilerek bir hüküm kaydedilmiştir. 19 ve 20. dijital görüntüler aynı hükümleri ihtiva ettiğinden 20. dijital görüntü üzerine arşiv dairesinde kâğıt konularak iptal edilmiştir. Ayrıca defterde sayfa numaralandırmada kaydırmalar söz konusudur. Sayfalar sağdan sola doğru numaralandırılırken "89. sayfaya numara verilmeyerek, atlanmış 90. sayfaya 89 numarası verilmiştir. 49. dijitalde 91 ve 92. sayfalar bulunurken 50. dijital 95. sayfadan başlamıştır. 96. sayfaya numara verilmemiştir. 51. dijital ise 94 ve 95 diye numaralandırılmış böylece 95. sayfa iki defa

numaralandırılmıştır. 52. dijitalde yani son hükmün bulunduğu sayfa 96 olarak numaralandırılmıştır. 53'üncü dijital kaydı aslında 52 ile aynıdır bu nedenle burası da arşiv daire başkanlığında üzerine kâğıt konularak iptal edilmiştir.

Arşivde dijital görüntü oluşturulma esnasında veya defter ciltlenirken birkaç sayfa kaydırılmış ve yanlara yazılmış olan başlıkların bir kısmı çıkmamıştır. Ayrıca bazı hükümlerde mürekkep lekeleri mevcut olduğundan okumayı güçleştirmiştir.

Defterdeki yazı karakterinden anlaşıldığına göre üç farklı kişi tarafından yazıldığı söylenebilir. Özellikle fermanları yazan kişinin kâtip yardımcısı olma olasılığı yüksektir. Fermanları yazan kâtibin yazısı düzgün olmamakla birlikte kelimeleri de yanlış yazdığı görülür. Bazı hükümler yazıldıktan sonra üstü karalanarak iptal edilmiştir. Bazı hükümlerde bir kelime iki defa tekrar edilmiştir.

Yapılan transkripsiyon çalışmasında iptal edilen hükümler "Hüküm iptal edilmiştir" yazısıyla belirtilmiştir. Tekrar eden sayfalar mükerrer anlamında örneğin: "89m./1" şeklinde gösterilmiştir. Transkripsiyon metni numaralandırılması "Sahîfe: 1/1, Sahîfe:1/2…. / Sahîfe:2/1, Sahîfe:2/2….." yani birinci sayfanın birinci, ikici, üçüncü hükmü olarak numaralandırılmıştır. Kâtibin yanlış yazdığı kelimelerin traskribe edilirken düzgün yazılışı parantez içerisinde yanında verilmiştir.

Defterin transkripsiyonunda uzatma olan yerlerde (^) kullanıldı. Arap alfabesindeki ayn harfini göstermek için (‘), hemze (’) bu işaretler kullanılmıştır. Defterde boş bırakılan yerlere (boşluk) yazılmıştır. Okuyup ama emin olamadığımız kelimeler için (?) soru işareti kullanılmıştır. Okunamamış kelimeler (…) şeklinde ifade edilmiştir. Mürekkep lekesi olan yerler (mürekkep lekesi) olarak yazılmıştır. Silik olan kelimeler ise (silinmiş) şeklinde gösterilmiştir. Arşiv kayıtlarında belge görüntüsü oluşturulurken görüntüsü tam olarak çıkmayan kelimeler için parantez içerisinde (eksik kelime) şeklinde gösterilmiştir.

1.3. Defterde Yer Alan Davaların Konuları

64 Numaralı Tokat Sicil defterinde toplam 328 tane dava tespit edilmiştir. Müslümanların kendi aralarındaki dava sayısı 184 tanedir. Gayrimüslimlerin kendi aralarındaki dava sayısı 76 tanedir. Müslümanlarla gayri müslim arasındaki dava sayısı 31 adet olduğu görülmektedir. Geriye kalanlar ise mektup, buyruldu ve fermaları

içermektedir. Ayrıca beş hüküm iptal edilmişir. Defterin içerisindeki Davaların konuları ve ferman, ilam, hüccet, mektub ve buyruldular tasniflenerek tablo haline getirilmiştir.

Tablo 1: Defterde yer alan belge tasnifi

Belge	Varak Numarası
İlâm	4/5 5/1 6/2 7/1 7/2 7/4 8/2 8/3 8/4 9/3 12/4 15/4 16/1 17/4 17/5 18/1 18/2 18/3 18/4 19/1 19/2 19/3 19/4 20/1 20/3 20/4 21/1 21/3 21/4 22/1 23/2 24/1 25/4 26/3 29/1 29/3 29/4 31/2 31/4 31/5 33/1 33/3 33/4 34/3(35/1) 35/2 35/5 39/4 42/2 42/3 42/4 42/5 43/5 46/3 46/4 47/1 47/2 48/4 49/3 50/3 50/4 51/3 53/1 53/2 53/4 54/1 54/2 55/2 56/2 57/1 58/3 59/3 59/4 60/160/2 62/1 62/2 62/3 65/3 67/1 69/1 69/2 69/3 69/4 70/4 74/1 77/2 78/1 81/2 82/4 83/1 83/3 85/1 86/2 90/2 90/3 91/2 93/2 94/1 94/2 95/1
Hüccet	4/2 4/3 4/4 5/2 6/3 6/4 7/3 8/1 9/1 9/2 13/1 15/3 16/3 17/1 19/5 21/2 22/2 22/3 22/4 23/1 23/2 24/3 24/4(25/1) 25/2 25/3 26/1 26/227/2 27/3(28/1) 28/2 28/3 28/5 29/2 30/1 30/2 30/3 31/1 31/3 32/1 32/2 32/3 32/4 33/2 34/1 34/2 35/3 35/4 36/2 36/3 37/1 37/2 37/3 37/4 37/5(38/1) 38/2 38/3 38/4 38/5 39/1 39/2 39/3 40/1 40/2 40/3 40/4 40/5 41/1 41/2 41/3 42/1 43/2 43/3 43/4 44/1 44/2 44/3 44/4 45/1 45/2 45/3 45/4 45/5 46/1 46/2 47/3 48/1 48/2 48/3 49/1 49/2 50/1 50/2 51/2 51/4 52/1 52/2 52/3 53/3 54/3 55/1 56/1 56/3 57/3 58/1 58/2 58/4(59/1) 59/2 61/2 61/3 62/4 63/1 63/2 63/3 63/4(64/1) 65/2 66/1 66/2 66/3 66/4 67/2 70/2 70/3 71/1 71/2 71/3 72/1 72/3 73/1 73/3 73/4 74/2 74/3 74/4(75/1) 75/2 75/3 76/1 76/2 76/3(77/1) 77/3 78/3 80/1 80/2 81/1 81/3 82/1 82/2 82/3 83/2 84/1 84/2 85/2 86/1 86/3 87/1 87/2 87/3 87/4 88/3 89/1 89/2 89m./1 90/1 90/4(91/1) 91/3(92/1) 92/2 92/3 92/4 93/1 93/3 94/3(94m./1) 94m./2 94m./3
Buyruldu	1/1 2/1 2/2 2/3 3/1 3/2 3/3 3/4 4/1 6/1 5/3 10/1 10/2(11/1) 11/3 12/1 12/3 13/3 14/3(15/1) 15/2 16/2 20/5 36/1 64/3(65/1) 89m./2
Ferman	17/2 43/1 57/2 64/2 67/3 68/1 70/1 79/1 79/2 80/3 88/1 88/2 95/2(96/1)
Mektup	11/2 11/4 12/2 13/2 14/1 14/2 17/3

Tablo 2: Defterde yer alan davaların konulara göre tasnifi

Konu	Varak Numarası
Vasi, Nafaka, Nezâret ve Nazır Tayini	7/3 8/1 22/2 22/3 25/3 28/2 28/4 29/2 30/1 31/1 32/2 32/4 35/3 35/4 38/2 38/4 39/3 40/5 41/1 41/2 42/1 43/2 44/4 45/1 45/3 45/4 46/1 57/3 61/3 63/1 63/2 63/3 66/2 66/3 66/4 67/2 70/2 71/3 72/3 74/2 74/3 76/1 77/3 80/1 80/2 80/4 81/3 82/1 82/3 89m./1 92/2 92/3 92/4 93/1 94m./2 94m./3
Alacak-Verecek	7/1 7/4 8/2 9/3 16/1 18/3 20/1 20/3 20/4 21/4 22/4 24/1 26/3 29/3 35/5 37/5(38/1) 38/3 42/3 46/3 46/4 48/4 49/1 49/3 53/4 54/1 57/1 58/3(59/1) 59/2 59/3 62/3 83/3 85/1 86/2 91/2 93/2 94/1 95/1 95/2(96/1)

Alım-Satım	5/1 23/2 25/2 25/4 34/1 35/2 39/1 39/2 40/2 44/1 47/3 52/2 54/2 60/2 62/1 71/2 75/3 82/4 83/1 84/2 86/3 87/2 91/3(92/1)
Temyiz Davaları	8/3 9/1 15/3 17/2 17/3 18/4 19/1 21/1 29/1 33/4 44/2 50/1 55/1 58/1 58/2 74/4(75/1) 76/3(77/1) 78/3 85/2 88/3 89/1 93/3
Darp Davaları	4/5 6/2 33/1 43/5 47/2 53/1 53/2 56/2 59/4 60/1 65/3 69/1 69/2 70/4 73/4 74/1 80/3
Arazi Anlaşmazlığı	21/3 23/1 46/2 52/3 53/3 56/1 56/3 65/2 71/1 72/1 81/1 83/2
Vesayet	4/2 4/3 4/4 17/1 28/5 30/2 31/3 32/3 38/5 40/1 49/2 70/3
Kayyım	37/2 37/4 40/3 40/4 45/2 48/2 50/2 62/4 82/2 87/3
Boşanma	13/1 17/5 19/3 19/4 28/3 29/4 37/3 48/1 66/1 87/1 87/2
Atama-Çalışma	3/3 3/4 4/1 18/1 31/2 42/4 50/3 50/4(51/1)
Askeri Konular	16/2 20/5 36/1 43/1 61/1 61/2 79/1 89m./2
Evlenme	6/4 15/4 73/1 73/3 90/1
Askere Zahire toplanılması	11/2 11/3 14/2 14/3(15/1) 15/2
Tüccarlara	11/4 12/1 12/2 12/3 24/4(25/1)
Vakıf-Mülk Arazi Anlaşmazlığı	19/5 27/2 30/3 37/1 55/2 76/2
Fiyat ve Tartı Tarifesi	1/1 2/1 2/2 2/3 3/1 3/2 10/1
Tanzimat-ı Hayriye	13/2 13/3 14/1 64/3(65/1)
İzin Hücceti	52/1 63/4(64/1) 75/2
Vakıf Tamiri	34/2 34/3(35/1) 51/4
Katil Davalrı	7/2 42/5 62/2 88/1 88/2
Nuhas Kalhanesi	57/2 64/2 77/2
Katiplere Gönderilen Ferman	70/1 67/3 79/2
Mahalleden İhrac	42/2

Salavat Hakkında	6/1
Tecavüz	90/3
Salgın İçin Tedbir Buyruldusu	5/3
Şifa	84/1
Zahire Toplanması	10/2(11/1)

1.3.1. Deftere Göre Tokat Sancağının İdari Yapısı

1.3.1.1. 64 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicilinde Geçen Mahalle İsimleri

Üzerinde çalışılan defterde mahalle isimleri Müslüman veya zimmî olarak kaydedilse de aynı mahallede hem Müslüman hem de gayrimüslimin yaşadığı tespit edilmiştir. Mahalleler isimlerinin meslek iş koluna, şahıs ismine, sosyal, dinî ve kültürel yapılara göre verildiği görülür.

Tablo 3: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen mahalle isimleri

Acebşir Mahallesi	Kemer Mahallesi
Akdeğirmen Mahallesi	Kiers Mahallesi
Akdeğirmen Müslim Mahallesi	Kiras Mahallesi
Alaca Mescîdi Mahallesi	Koca Ahmed Mahallesi
Ankara Mahallesi	Mehmed Paşa Mahallesi
Ayas Mahallesi	Mahmud Paşa Mahallesi
Bâşmeydan Mahallesi	Meydan Mahallesi
Bazârcık Mahallesi	Meydan Müslim Mahallesi
Beybâğı Mahallesi	Mihmâd-ı Hâcib Mahallesi
Câmi' Kebîr Mahallesi	Mihmâd-ı Hâcib Müslim Mahallesi
Cedîd Mahallesi	Muslihiddin Mahallesi
Cemaleddin Mahallesi	Mülk-i Dânişmend Mahallesi
Çay Mahallesi	Rüstem Celil Mahallesi

Çay Müslim Mahallesi	Rüstem Çelebi Mahallesi
Çay Zimmî Mahallesi	Samyeli Mahallesi
Çehkanlı (Çakanlı) Mahallesi	Sarıgüllük Mahallesi
Çay İbrahim Mahallesi	Sabuncuhâne Mahallesi
Çilehâne Mahallesi	Semerkand Mahallesi
Debbâğhâne Atik Mahallesi	Seyyid Necmüddin Mahallesi
Dere Mahallesi	Seyfeddin Mahallesi
Dıraz Müslim Mahallesi	Şecaüddin Mahallesi
Gıyabi Mahallesi	Suiçmez Mahallesi
Güzel Aşcı Mahallesi	Soğukpınâr Müslim Mahallesi
Hâcı İbrahim Mahallesi	Sokyon Mahallesi
Havâce Ahmed Mahallesi	Taşcı Mehmed Mahallesi
Halid Mahallesi	Tatar Hâcı Mahallesi
Hoca İbrahim Mahallesi	Terbiyye Kebîr Mahallesi
Horoş Mahallesi	Veled-i Aynî Mahallesi
İçmesu Mahallesi	Yazıcık Mahallesi
İvaz Paşa Mahallesi	Yâr Ahmed Mahallesi
Ka‘be Mescidi Mahallesi	Yenbâğı Mahallesi
Kaya Mahallesi	Yenice Mahallesi
Keçeciler Mahallesi	Zile Hâcı Mahallesi

1.3.1.2. Tokat’ın Karye Nahiye ve Kaza İsimleri

Tablo 4: Tokat 64 numaralı sicil defterinde tespit edilen, karye, nahiye, kazaları ve idari birimlerine bağlı karyeler

Komanat Nahiyesi	Boyalı	Aluç	Begli
	Kocâcık	Fenek	İzbastı
	Esdiğin	Göle	
Kazabâd Nahiyesi	Çerçi karyesi		

Kâfirini Nahiyesi	Zoğri Ebnadi Kebir	Gezgi Seyderi(?)	Almus Alak
Tozanlı Nahiyesi	İbsile(?)	Tuğnis(?)	
Turhal Kazası	Seyri	Beçin	
Kazabâd Kazası	Necib Ori	Veraz	Bereb(?)
Artukabâd Kazası	Keğâz (?)	Dinar	
Bozok Kazası	Kapud		
Erba'a Kazası	Karakaya		

1.3.1.3. 64 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili'nde Geçen Diğer Sancaklar ve Eyaletler

64 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili'ne göre Tokat'ta tespit edilen diğer sancak ve eyaletler, Sivas, Ordu, Amasya, Trabzon, Harput, Bozok Sancakları ve Mısır Eyaleti tespit edilmiştir. Defterde Bozok sancağı geçmesine rağmen bağlı herhangi bir idari yönetim tespit edilememiştir. Bu bölgelere bağlı idari birimler aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 5: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen sancak, eyaletler ve bağlı idari birimler

Sivas Sancağı	Tokat Kazası Geldiğin Karyesi İn Karyesi Kât Karyesi	Turhal Kazası Gürün Kazası Kazabâd Kazası	Beçin Karyesi Hafik ili Gürci Karyesi
Ordu Sancağı	Kuşluğıyan Karyesi	Cismâne Kazası	Çetilü Karyesi
Amasya Sancağı	Varayı Kazası	Tezi Köyü	
Trabzon Sancağı	Tonya Kazası	Ahur Karyesi	Komanat Karyesi
Harput Sancağı	Çeşmikezek Kazası		
Mısır Eyaleti	Kahire Sancağı		

1.4. Numaralı Tokat Şer‘iyye Sicil Defterine Göre Tokat’ta Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Hayat

1.4.1. Sosyo-Kültürel Hayat

1.4.1.1. Aile Yapısı

Toplumun en küçük yapı birimi olan aile, karı koca ile çocuklardan oluşur[73]. 64 Numaralı Tokat Şer‘iyye Sicili’nde aile ilgili hükümler incelendiğinde aile yapısının genel olarak çekirdek aile olduğu görülmektedir. Nitekim aile içerisinde yaşayan bireyler ve çocuk sayıları çekirdek aile yapısına uygun olduğu tespit edilmiştir. Bu durum gayrimüslim aileler için de geçerlidir. Çekirdek aile yapısı içerisinde çocuk sayılarının altıyı geçmediğini görülmektedir.

Aile yapısını oluşturan en önemli müessese evliliktir. İslam hukukuna göre evliliğin en önemli şartı erkek tarafından kadına verilen mehir’dir. Nisâ Sûresi *“... mallarınızla (mehir ile) istemeniz size helal kılındı”*[74]. Evlenirken mehir mal veya nakit para şeklinde ödenir. İlk önce ödenen “*mihr-i mu‘accel”* ve daha sonra verilen “*mihr-i mü’eccel”*dir.

> Mahmud Paşa Mahallesi ahâlisinden Çerkeszâde Hâfız Hüseyin Efendi ibn-i İbrahim meclis-i şer‘de Erzurum sokağına tabi‘ Atfin kazâsı ahâlisinden Hasan bin Abdülkerim muvâcehesinde velisi olduğum kızım Safiye nâm Bekir bü’l-gâyı me’zûtîyetim hasebiyle iki yüz elli guruş mihr-i mu‘accel ve beş yüz guruş mihr-i mü’eccele teslîmiyesiyle…[75]

Mehirin tereke kayıtlarına geçirilebilmesi için mehirle ilgili varsa evrak veya şahitler huzurunda kadıya ispat edilip böylece sicillerde bulunan tereke kaydına geçirilmesi gerekmektedir[76].

Evlenmek için hukuk kuralları uygulandığı gibi aynı zamanda boşanma konusunda da hukuk kurallarının uygulandığı görülmektedir. Erkeğin boşanma davası açtığı gibi aynı zamanda da kadının da boşanma davası açtığı görülmektedir. Defterden buna örenek gösterecek olursak, İvaz Paşa mahallesinde sakin, Tonbul kızı Şerife ve

---

[73] M. Âkif Aydın, “Aile”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. 2, İstanbul: TDV Yay.,1989), 196.

[74] Komisyon5, Nisa Suresi, Ayet:24, s.81.

[75] TŞS 64., 90/1.

[76] Mubahat Kütükoğlu, Osmanlı’nın Sosyo-Kültürel ve İktisadi Yapısı, Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2010), 7.

Yüşaoğlu Derviş Ahmed'e boşanma davası açarak anlaşmalı boşanma davası görülmüştür[77]. Boşanma dava kayıtlarına bakıldığında genel olarak anlaşmalı boşanma olduğu tespit edilmiştir. Diğer bir hususta çok eşlilik, deftere göre evliliklere bakıldığında genellikle tek eşlilik görülmektedir. Oranı az da olsa çift eşliklik durumu da tespit edilmiştir. Mehmet beyin Saliha hanıma nafaka hüccetinde bu durum görülmektedir[78].

Aile yapısını ilgilendiren bir diğer konu ise miras paylaşımı ve tereke tanzimi yapılması. Defterde dikkat çeken bir diğer konu Müslümanlarda uygulan tereke taksimi aynı zamanda gayrimüslimlerde de İslam hukukuna göre uygulandığı, Tiridoğlu'na gönderilen ferman süretinde tespit edilmiştir. Hâci Artin eşi Usgodhi ve kız kardeşleri Mariyem ve Margırıt'a ve erkek kardeşi Artin arasında miras paylaşımında çıkan alaşmazlığa şer'i hukuk kuralları uygulanarak paylaşım yapılmıştır[79].

Tokat şehrinde meydana gelen olaylar icelendiğinde katil davaları, mahalle içi kavgalar, tecavüz davası, askerlerle ilgili fermanlar, çalıntı davaları ve gulamla ilgili davlar olduğu tespit edilmiştir. Katil davalarına örnek olarak; Tokat kazasına tabi Mehmed Paşa mahallesi sakinlerinden Mustafa Bey'i katleden Mehmed ve Hasan Beylere on bin dirhem para cezası ve Tersâne-i Amire'de kürekçilik yapma cezası verilmesidir[80]. Mahalle içlerinde anlaşmazlık, alacak verecek, darb davaları mevcut iken dikkat çeken bir diğer dava ise Hanife Hâtun'un Kahveci Mustafa ile evli olup, evine giren çıkanlar ve gayrimüslimlerle ilişki kurmasından dolayı mahalle ahalisi tarafından ihracının istenmesidir[81]. Mahalle içerisinde bir tane tecavüz girişimi davası görülmektedir. Ahras Ahmet'in kız kardeşinin ırzına tasallut ederken mahalle sakininden Kazâk isimli zimmînin haber vermesi üzerine müdahale edilmiştir[82]. Askerî konulara baktığımızda redif askeri ve zahîre ihtiyacı dışında, askerin şehit olması durumunda şehit olup olmadığı resmi tespit yapılmadan aileye haber verilmemesi

[77] TŞS 64.,66/1.

[78] TŞS 64.,44/4.

[79] TŞS 64.,68/1.

[80] TŞS 64.,88/1.

[81] TŞS 64.,42/2.

[82] TŞS 64.,90/3.

hususu ehemmiyet arz etmektedir[83]. Dava kayıtlarında sadece bir tane kölenin darp edilmesine dair davaya rastlanılmaktadır.

1.4.1.2. Defterde Kullanılan Lakap ve İsimler

Arapça kökenli lakap çoğulu elkap'tır. Bir kişinin ikinci adına da lakap denilmektedir. Bu kelimeye dilciler nebez demiştir. Bir kimsenin ayıbıyla nitelendirmek anlamında kullanılmıştır. Dönem içinde bu durum değişerek kişinin severek kullandığı ve kendisini yücelten sıfatlar kullanılmaya başlanmıştır[84]. 64 Numaralı Tokat Sicil Defterinde lakap ve isimler oldukça zengindir. Şer'iyye Sicil Defterlerinde genellikle isimler kaydedilirken baba adı ile kaydedilmektedir. İsimlerin yanındaki lakapların yanında idarecilerin "*Tütüncü Yüzbâşı Emin Ağa*[85] *ve Muhzır Bâşı Ali Ağa ibn-i Ali*[86]" ağa unavanını kullandıkları görülmektedir. Müslüman lakaplarına bakıldığında ismin önünde es-Seyyid, el-Hâc veya Hâcı kullanılmaktadır. Defter kayıtlarına bakıldığında lakaplarda kişilerin meslekleri veya babalarının yapmış olduğu meslek, kişisel özellikleri ve yahud yaşadıkları yerlerden lakaplarını aldıkları görülmektedir. 64 Numaralı Defterde bulunan lakapları hem müslim hem de gayrimüsliminde kullanıldığı tespit edilmiş ve tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 6: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen müslüman lakapları

Hâcı	Hancı	Tokadlı	Arap
Enfiyeci	Bekçioğlu	Oduncu	Ton
Emiroğlu	Badırmacı	Ustaoğlu	Kürekci
Köse	Hâfız	Hattât	Çulcu
Topal	Sarraçoğlu	Hoca	Çınarzâde
Sofu	Bâkırcı	Sârı	Debeoğlu
Kologlı	Dervişoğlu	Altûnoğlu	Öncuoğlu

[83] TŞS 64.,43/1.

[84] Nebi Bozkurt, "Lakap", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. 27, (İstanbul:TDV Yay., 2003), s.65.

[85] TŞS 64., 44/2.

[86] TŞS 64., 92/4.

Kara	Sekmenoğlu	Kel	Usturlayıcıoğlu
Köçekoğlu	Lezgi	Eskiciler	Mahsenoğlu
Uzunoğlu	Usturlapcıoğlu	Kuralzâde	Aslanoğlu
Yüzbaşıoğlu	Molla	Cellad	Kapucuoğlu
Leylek	Muhzır	Muhzırbâşı	Kassâmoğlu
Kâdızâde	Muhafız	Kasâb	Nebioğlu
İlbaloğlu	Araboğlu	Mekkâreci	Daloğlu
Küdret	Benli	Müezzinoğlu	Giymezoğlu
Bâşcıoğlu	Avşaroğlu	Dönmeoğlu	Kiremitci
Yöni Köseoğlu	Çakucıoğlu	Akıllıoğlu	Mencioğlu
Çelebizâde	Müftizâde	Emicioğlu(?)	Atoğlu
Sucı	Manav	Kadayıfçı	Havâce
Sırıkçıoğlu	Kürkcü	Parsamacıoğlu(?)	Güzel
Çubulcu	Ammîzâde	Camoğlu	Çolak
Habiboğlu	Aygıroğlu	Çulhaoğulları	Caferoğlu
Elmacıoğlu	KaraYılanoğlu	Yükcü	Usturlayıcı
Çanakoğlu	Kol Ağası	Hamamcı	Şihooğlu
Topcuoğlu	Zeytûnoğlu	Kundakçı	Tahtacıoğlu
Abdücoğlu	Nalband	Cimcimoğlu	Damat
Ohtablı	Berber	Porsukoğlu	Subutoğlu
Kuruoğlu	Hallâc	Derzi	Öşüroğlu
Kilimcioğlu	Yendim	Çerkezzâde	Barunoğlu
Can	Kuleli	Suluoğulları	Hıdıroğlu
Fındıkoğlu	Bâbûşcu	Kademoğlu	Sarıkçıoğlu
Serâcıbâşı	Müdüroğlu	Kavas	Yazıcı
Turşuoğlu	Neciblioğlu	Bâğcızâde	Kiçeci
Almağızâde	Kasımmoğlu	Köçekoğlu	Çehkânlı
Kadıoğlu	Kahveci	Kara Dökeseli	Berber
Rahâncı	Serracbâşızâde	Çaksar	Etmekci
Tütüncü	Ölçücü	Urgâncı	Küçük
Küpcübâşı	Kör	Hakkı	Bâşcıoğlu

Kirişcioğlu	Kaltakzerenoğlu	Cılızzâde	Aşuroğlu
Tiryakioğlu	Şişman	Mandaloğlu	Meydanlıoğlu
Nâlçacı	Omca Kirâcısı	Mâdumı	İnce Ağazâde
İyi	Göleli	Bahli	Tonbuloğlu
Matakoğlu	Acemhanı	Nazıroğlu	Hâcı Bektaş
Şahinoğlu	Çuhadaroğlu	Horasanlıoğlu	Semerci
Zebiloğlu	Sırmabıyıkoğlu	Haydaroğlu	Kara Hâfızzâde
Hatîpoğlu	Şabanoğlu	Muhassır	Mihaloğlu
Dönekoğlu	Kambûr	Vezir	Boyalıoğlu
Sivaslı	Topsakaloğlu	Safirci	Ağacakzâde
Mütevelli	Debbâğ	Kavâklı	Değirmenci
Dal	Devletlü	Yekbağızâde	Benekoğlu
Tokatlı Hamancıoğlu	Elimoğlu	Balıkçıoğlu	Tenekeci
Koloğlu	Dikenci	Bakkal	Keşânlı
İmamoğlu	Dizdâroğlu	Kopuzoğlu	Şaltak
Külotlu	Veküfioğlu	Kuludan	Vernikcioğlu
İllezoğlu	Kahaberizâde(?)	Şeyhoğlu	Şâfioğlu
Nakkaşcı	Habiloğlu	Abdaloğlu	Kuruçaylıoğlu
Satuoğlu	Pentbâşı	Himmed	Asımoğlu
Karabelaoğlu	Acem	Kuleoğlu	Vekil
Oduncu	Çobanoğlu	Hallâc Kör	Gazi
Serâhbâşıoğlu	İkincioğlu	Kabasakaloğlu Genç	Tüfenkçioğlu
Meydan İmamı	Celiloğlu	Küfioğlu	Keleklioğlu
Bocuk	Ruşenoğlu	Palancıoğlu	Yüşaoğlu
Sofi	Kala	Tenekeci	Bekaroğlu
İlmizâde	Çelebi	Recebzâde	Çetinzâde
Mısırlıoğlu	Fekahatlü	Çıkrıkçı	Yektebâşı
Buçukoğlu	Peynircioğlu	Küpelioğlu	Karamanlıoğlu
Hademe	Muallim	Çirişçi	Dursunoğlu

Dikici	İsotoğlu	Gülüdlü	Benizâde
Berdhcıoğlu	Kara	Türkmenoğlu	Esami
Sail	Çillioğlu	Recepzâde	Muhtar
Mazizâde	Bakioğlu	Ocaklıoğlu	Mecnûn
Elma'îzâde	Hâcı Akçeoğlu	Tirkici(?)	Kadiroğlu
Yürekliоğlu	Kazzâz	Toromanoğlu	Latîfzâde
Gavâsoğlu	Çataloğlu	Kebih(?)	Mukayyed
Kosalıoğlu	İmaretçioğlu	Pehlivan	Yemen

Tablo 7: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen gayrimüslim lakapları

Efsûnioğlu	Satenci	Attâr	Basmacı
Vanlıoğlu	Zamâroğlu	Hekimoğlu	Katırcı
Aslan	Kalpakçıoğlu	Timuroğlu	Tâş
Terzi	Karabâş	Tiridoğlu	Satencioğlu
Çerçioğlu	Acdaroğlu	Haçi	Kasâboğlu
Birikinti	Kurtlu Hürmüzoğlu	Dönekoğlu	Kiremitçi
Delâk	Filyosoğlu	Keşiş	Duhâncı
Melhemcioğlu	Mirakoğlu	Boyacı	Delî
Kayaoğlu	Yarmaoğlu	Gergeroğlu	Katolik
Camkertenoğlu	Keziroğlu	Timurcioğlu	Hanekinoğlu
Nüvizoğlu	Çalıkoğlu	Hakaoğlu	Gümüşoğlu
Bezzazoğlu	Mihailoğlu	Ağazâroğlu	Çapkınoğlu
Manav	Konuroğlu	Tomacanoğlu	Hozkepoğlu
Düdükcü	Şişaloğlı	Camakosoğlu	Ağaçanoğğlu
Kerhadoğlu	Kazgancı	Çamçek	Kayserilioğlu
Kaşeci	Kurşuncuoğlu	Bidlikoğlu	Kefelioğlu
Kazârcıoğlu	Eşedlü	Tellakçıoğlu	Nezârcıoğlu
Altunoğlu	Sahakoğlu	Murbekoğlu	Bıyıkoğlu
Pirgönüllü	Abacı	Asesoğlu(?)	Gökçeoğlu
Dülger	Mumyakmazoğlu	Makaracıoğlu	Yazıcı
Müncailoğlu	Serkizoğlu	Cerasunoğlu	Karagözoğlu

Yorgancıoğlu	Kahya	Giceoğlu	Kazgancı
Merematci	Boladoğlu	Cumâloğlu	Karabaşer
Balabanoğlu	Nibernizoğlu(?)	Sokyasoğlu	Diyarbekirli
Kasoloğlu	Kalâoğlu	İbikoğlu	Cezdânoğlu
Kalpakcıoğlu	Dülkâr	Huboğlu	Diyarbekirli
Nazillioğlu	Karabacakoğlu	Kahveci	Mısırlı
Dellar(?)	Keşişoğlu	Minhailoğlu	Asoğlu
Bat	Kademoğlu	Dososioğlu(?)	Herleoğlu
Sekiyasoğlu	Arslanoğlu	Hososoğlu	Kuyumcu
İsoto	İplikçioğlu	Kümerrâoğlu	Parsamoğlu
Pembecioğlu	Kalaycıoğlu	Mirkoğlu	Buvidoğlu

Tablo 8: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen müslüman erkek isimleri

Ali	Hasan	Veli	Nurşid	Haydar
Abdullah	Ahmed	Lütfullah	Hüseyin	İhsan
Ebu Bekir	Mahmud	Yakup	İbrahim	Aladdin
Emin	Osman	İsmail	Ragıp	İzzet
Selim	Mehmed	Süleyman	Hüseyin	Seyyid
Mustafa	Yahya	Kurbân	Feyzullah	Selim
Ömer	Şerif	Karaçay	Abdülkerim	Abdurrahman
Salih	Halil	Musa	Hamza	Emin
Abdülcebbârzâde	Muhammed	Şükrü	Kasım	Anber
Fethi	Rıza	Yusuf	Recep	Müsli
Şerafeddin	Celil	Salih	Himmet	Recep
Sadık	Sadık	Binnas	Hafız	Memiş
Reşid	Senâ-i	Dursun	İlyas	Abdülkadir
Abdurrahman	Hüdaverdi	Tahir	Abdülbaki	Târık
Şerif	Alim	Kalboz	Abbas	Hasib
Abbas	Şakir	Abdullatif	Abdülfeth	Esad

Tablo 9: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen müslüman kadın isimleri

Atike	Kezaban	Rukiye	Nefise	Ayşe
Zeynep	Hamide	Ümmü Gülsüm	Nazuke	Yetime
Adile	Şefika	Huriye	Saliha	Arife
Fatıma	Müsine	Şerife	Asife	Asiye
Hatice	Zübeyde	Emine	Nivâ(?)	Munise
Raziye	Narin	Hafize	Dudu	Ümmühân
Safiye	Atike	Abide	Duriye	Emetullah(?)
Mahide	Zahide	Mi‘ase	Hafize	Narin

Tablo 10: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen gayrimüslim erkek isimleri

Kazar	Andon	İstefan	Kirilik	Avris
Ohan	Abraham	Dönek	Barsam	İspirto
Girkor	Arun	Beros	Atun	Sogomon
İsak	Ferhad	Ohannes	İsador	Kikrok
Yasef	Kinyas	Marados	Maridros	Kirgork
Rikayıl	Haçik	Malkon	Yovani	Rados
Menzik	Menas	Serkiz	İntas	Yakok
Mardoros	Agos	Kaspar	Asador	Uskohi
Bodos	Agob	Mıgırdic	Tatos	Yovan
Kivork	Enâsim	Tanok	Orik	Osef
Artin	Evakim	Saye	Sava	Toroni
Gabril	Matos	Karabet	Nezer	Dimek
Nikola	İstefan	Girigor	Asbirgon	Haralenebi
İlya	Aleksan	Yuvar	Ovakim	Horasini
Hacador	Babek	Manok	Merât	Yakof
Asbirgon	Vâsil	Kinyas	Kabril	Bartin
Kigork	Nikola	Matiyas	Matos	Tavab
Sokyan	Ovaris	Toros	Balaban	Nakar
Begos	Makdis	Simon	Kostan	Kaydil
Yorgi	İknadiyos	Dimitri	Agya	Elyas
Kayvil(?)(Kavil)	Suzi(?)	İstedor	Mosis	Kazâk

Menzik	Sokyas	Bağdesar	Musi	Atamek
Kasbar	Tori	Kigork	Kifork	Oki
Gerez	Murat	Vartoris	Meker	İllez
Yasef	Harlin	Nikola	Eftiyos	Salmon
İlya	Nazar	Vaspor	Yani	İsra
İvades	Bodos	Nikogos	Oyak	Dunik
Avadis	Filyos	Esef	Hanon	Haçin
Bahor	Refâil	İsak	Simon	Asador
İrze	Menas			

Tablo 11: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen gayrimüslim kadın isimleri

Tutiye	Usgodhi	Meryem	Tuti
Mariyem	Dorohi	Mara	Simle
Tanoki	Osbsdol(?)	Karin	Elyesa
Elmas	Cevhere	İbelsa	Yina
Oski	Milo	Yete	Varvara
Tebris	Ayasemus	Aylina	Sermuki
Anna	Altun	Zümrüt	Ahsebert
Kurbâne	Anastasya	Ganiye	Rana
Losya	Alasavite	Mârim	Rebora
Huruye	Tori	Karyan	Kemsâr
Destina	Safiye	Aryâ	Valika
Berab	Atovi	Ralika	Antrâm
Lusiye	Nebet	Margırıt	Mosye
Horosima	Ahsaberit	Sirbuke	Biron
Varora			

1.4.1.3. Eşya İsimleri

64 Numaralı Defterin kayıtlarına bakıldığında tereke paylaşımından ve alacak verecek davalarından tespit edilmiş eşyalar görülmektedir. Defterde tereke kaydı az bulunmaktadır.

Tablo 12: Tokat 64 numaralı sicil defterinde tespit edilen ev eşya isimleri

Yün Döşek	Kilim	Yorgan
Seccade	İnas Beyt	Yan Halısı
Divan Sinisi	Çamaşurluk	Nuhâs Şirelik
Köhne Libas	Minder	Beşik Bezi
Vastâd(?)	Peşkir	Selvi Sandık Köhne
Heybe	Havlu	Döşek Yüzü
Tencere	Döşek Çarşabı	Nuhâs Tava
Evan-i Nuhâsiye	Cemâşü-i Leğeni	Çamaşur Kazanı
Çocuk Meder-nemât-ı	Minder Yüzü	Atlas Döşek Yüzü
Endaze Şitân Bezi		

1.4.1.4. Giysiler

Tablo 13 : Tokat 64 numaralı sicil defterinde tespit edilen giysiler

Yazma	Kürk	Fes	Acem Şalı
Dülbent	Çarık	‘Umum Şâl	Entari
Yuvî Kürk			

1.4.1.5. Ziynet Takı İsimleri

Tablo 14 : Tokat 64 numaralı sicil defterinde tespit edilen giysiler

İncili Küpe	Hilalli Saat	Elmas Kolbağı	Yüzük
Altun Kuşak	Altun	Sim	Nuhâs
İnci			

1.4.1.6. Silah ve Türevi Eşyalar

Tablo 15: Tokat 64 numaralı sicil defterinde tespit edilen silah ve türevi eşyalar

Kılıç	Tabanca	Tüfenk	Bıçak
Ufak Çakmak	Kılıç Bağı	Pistol Tabanca	Kılıç Kayışı

1.4.2. Ekonomik Hayat

Tokat şehrini ekonomik açıdan bakıldığında önemli gelir kaynaklarından biri de bakır (nuhas) işlemeciliği olduğu deftere göre tespit edilmiştir. Evliya Çelebi, XVII. Yüzyılda Tokat için; *"Kazancı kârından sahan ve tencereleri, kâlemkâr evâni işleri gayet memdudur"*[87] şeklinde bilgiyi teyit etmektedir. Diğer bir bilgiyi 1791'de Tournefort'ta Tokat'ta eşya imalinin olduğunu kaydetmektedir. Bakır işlemeciliği alanında merkez olan Tokat, 1808'de Tokat'ı gezen seyyah James Morier, Tokat'ta 300 tane bakır imalathanesi olduğunu kaydetmektedir. Sanayi dalında üstün başarılar sağlamıştır. 1708-1846 yıllarında ticari yollarının merkezinde olması nedeniyle Anadolu'da iç gümrük merkezi haline gelmiştir. Fakat 1808'den sonra teknolojinin gelişmesi ve kalhane sayılarının düşmesiyle ekonomisinde düşüşler yaşanmıştır[88].

64 Numaralı, 1854-1856 tarihli Sicil Defterini incelendiğinde kalhanelerin hala devam ettiğini görmekteyiz. Kalhanelerde tencere, kazgan, sahan ve tava, kertemeli sahanlar işlendiği tespit edilmiştir. Bakır, Ergani'den getirilerek bir kısmının işlenip, esnafa ve tüccarlara verilirken geri kalanı İstanbul'a gönderilmiştir[89]. Diğer önemli bir husus da kalhanelerde çalışanların çoğunluğu gayrimüslimdir[90].

Meslek guruplarına ait hükümler, mahalle isimleri ve şahısların kullandıkları unvanlardan tespit edilmiştir. Bunlara örnek; *"Kambur Ahmed oğlu Debbâğ Mustafa bin Ahmed"*[91]ve "*Medîne-i Tokat mahallâtından Keçeciler mahallesi"*[92].

Tablo 16: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen meslek gruplarının isimleri

Duhâncı	Hallâc	Temurcî	Nalband
Kazzâz	İplikçi	Mutâf	Terzi
Attar	Kadayıfcı	Ekmekci	Semerci
Çubukcu	Çakıcı	Yazıcı	Abâcı

[87] Çelebi, Seyhatname, s.67.

[88] Açıkel, "Tokat", s.222.

[89] TŞS 64.,77/2.

[90] TŞS 64., 57/2, 77/2.

[91] TŞS 64., 60/1.

[92] TŞS 64.,42/2.

Debbâğ	İmam	Usturlayıcı	Manav
Muhzır	Kasâb	Setenci	Kahveci
Sarraç	Vernikci	Kiremitci	Basmâcı
Berber	Değirmenci	Müfti	Sarıkçı
Sırıkçı	Çâvuş	Zabıta	Muallim
Mütevelli	Mü'ezzin	Dellâk	Oduncu
Nazır	Bakkal	Haffâf	Hamamcı
Çerçici	Katırcı	Kürkcü	Turşucu
Kilimci	Nâlçacı	Hekîm	Hattât
Bâkırcı	Fırıncı	Müşîr	Kadı
Vali	Kâtib	Boyacı	Müderris
Tütüncü	Müdir	Kürekci	Mukid
Bekçi	Bezzâz	Usturlapcı	Keçeciler
Kahya	Pembe		

1.4.2.1. Tarım ve Hayvancılık

Üzerinde çalıştığımız defterdeki narh kaydı ve hükümlerden tarım ve hayvancılığın bölgede yoğun yapıldığı anlaşılmaktadır. İsmini bölgesinden alan Niksar ve Tosya Pirinci Tokat'ta yetişmektedir[93]. Sivas'dan gelen buyruldu ile ahalinin elinde fazla bulunan zahirenin orduya ve dersa'âdete verilmesi istenmiştir[94].Tarım ürünleri arasında olan arpa ve buğday sık sık defterde geçmektedir. Dönmeci Mehmet'in yedi keyli hıntasının çalınması ve geri taleb etmesi[95]. Buğdayın ve tarımın değerini ortaya koymaktadır. Diğer bir hususta hayvancılık deftere göre inek, camuş, merkeb (binek hayvanı), katır gibi hayvan isimleri tespit edilmiştir. Bu hayvanlar taşımacılıkta ve etinden sütünden yararlanıldığı gibi tarımda tarla sürülmesinde kullanılmıştır. Bu hayvan isimleri genellikle çalıntı davalarında geçmektedir. Dönemin şartlarına bakıldığında hayvanların ehemmiyet ve önem arzettiği görülmektedir.

[93] TŞS 64., 2/1.

[94] TŞS 64., 15/2.

[95] TŞS 64., 17/4.

2. 64 NUMARALI TOKAT SİCİL DEFTERİNİN ÖZETİ

Sayfa Numarası	Hüküm Özeti
Sahîfe:1/1	Esnafa verilecek ip ve urganın Tokat meclisinde belirlenen fiyat listesi.
Sahîfe:2/1	Tokat'ta bulunan erzakın ve fiyatlarının listesi.
Sahîfe:2/2	Esnaf kolları ve mallarının fiyat listesi.
Sahîfe:2/3	Tokat meclisince belirlenen zahire fiyat listesi.
Sâhife:2/4	Ekmekçi, Çörekçi, Kadayıfçı ve Simitçi meclis kararıyla verilen fiyat listesi.
Sahîfe:3/1	Mumhaneden verilecek mumların miktarı ve fiyat listesi.
Sahîfe:3/2	Baş Katip Osman Efendi'nin vefatından sonra Tokat meclisince belirlenen emtia fiyatlarının devam ettirilmesi ve belirlenen adet ve fiyat listesi.
Sahîfe:3/3	Hafız Mehmet Efendi'nin katipliğe atandığına dair.
Sahîfe:3/4	Abdullah Efendi'nin Tokat mahkemesinde işe başladığına dair hüküm.
Sahîfe:4/1	Arpalık mutasarrıfı olan es-Seyyid Mustafa Hâcı Efendi'nin askeriyeye zahire dağılımını nasıl yapacağına dair.
Sahîfe:4/2	Cedid mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Mehmet eşi Atike Hatun'u vasi olarak tayin ettiğine dair.
Sahîfe:4/3	Çay Müslim mahallesinde sakinlerinden iken vefat eden Sofu Mehmet mirasını oğlu Mustafa'yı ve kızı Hatice'yi ve eşi Hatice vasi tayinine dair veraset kaydı.
Sahîfe:4/4	Çay Müslim mahallesinde sakinlerinden iken vefat eden Sofu Mehmed'in ölümünden sonra küçük kızı Şerife'yi mallarını bırakarak, eşi Rukiye'yi vasi olarak tayinine dair.
Sahîfe:4/5	Kemerli Ömer ile Osman arasında geçen yer davasından dolayı kavga ettiklerine dair.
Sahîfe:5/1	Veled-i Ayni mahallesinde oturan Kazar Ohan'a mülk satarak alacağı parayı vermediğine dair.
Sahîfe:5/2	Başmeydan mahallesinde Abdülcebbarzâde Efendi'nin torunu Adile Hanım'a bıraktığı mirasa dair.
Sahîfe:5/3	Gelibolu civarında başlayan salgın ve bu salgının yayılmasını önlemek için çıkarılan ferman kaydı.
Sahîfe:6/1	Kahvehanede, dükkanlar da salavat getirilmesi hakkında Sivas'dan buyruldu.
Sahîfe:6/2	Kocacık karyesi sakinlerinden olan Fatma Hatun, Kocacık civarında olan Akbayır mahalinde bulunan ağaçlarına zarar veren Huriye Hanım'ı dava ettiğine dair.
Sahîfe:6/3	Yazıcık mahallesi ahalisinden olan Mustafa'nın eşi olan Şerife ve Emine'ye kalan malların temize çıkarılmasına dair.
Sahîfe:6/4	Kafirini nahiyesine bağlı Zoğrı karyesinde Ustaoğlu Süleyman oğlu İbrahimin nikah akdine dair dava kaydı.

Sahîfe:7/1	Başmeydan mahallesinde eski Başkatip Şerif Mehmet Efendi'nin eski eşi Ümmü Gülsüm Hatun'a ve çocuklarına verdiği malların sattığına dair dava.
Sahîfe:7/2	Komanat nahiyesine bağlı Bayalı karyesi ahalisinden Ali'nin ölümü üzere katilinin bulunması için açılan dava.
Sahîfe:7/3	Mülki Danişment ahalisinden olan Usturlayıcı Hüseyin Sivas'da bulunan Kazabad nahiyesinde Çerçi karyesinde bulunan tımarını oğlu Mustafa ve kızı Ayşe'ye bıraktığına dair.
Sahîfe:7/4	Başmeydan mahallesinde Eskiciler Şeyhi olan Hasan ve Vanlıoğlu Abraham arasında alacak verecek davası.
Sahîfe:8/1	Bazarcık mahallesi sakinlerinden vefat eden İbrahim'in oğlu Mustafa ve kızı Ayşe'yi enişteleri Ahmed'i vasi tayin etmesine dair.
Sahîfe:8/2	Urgancı el-Hac Hasan ile Mutâf Ali arasında geçen alacak verecek davası.
Sahîfe:8/3	Başmeydan ahalisinden Kuralzade Ebu Bekir ve Mehmed Nuri Efendi arasındaki mülk anlaşmazlığına dair.
Sahîfe:8/4	Trobzon sancağına bağlı Tonya kazası, Ahur karyesi, Komanat karyesi, Büyük Liman karyesi ahalisinden olanlar Erzurum'dan Tokat'a gelir iken bin yüz guruş kıymetli üç re's bârgîrlerle seksen guruş kıymetli heybe ve bir müselleh tabancalarını Hasan ve Ali ve Süleyman'ın gasb ettiğine dair.
Sahîfe:9/1	Hoca İbrahim mahallesinde yaşayan Yahudi Yasef'in mülklerini şahitler huzurunda Yahudi Arun'a belirli meblağa karşılığında satığına dair.
Sahîfe:9/2	Menice mahallesinde oturan Boncukoğlu Hacik eski eşi Tutiye ve kızları Tanoki ve Meryem'e veraset kaydı.
Sahîfe:9/3	Hacı İbrahim mahallesi ahalisinden Ali Efendi'nin alacaklı olduğu Sivas'lı Mustafa'ya ile davasına dair.
Sahîfe:10/1	Tokat'ın kazasından buyrulan zahire ve toplam miktarı.
Sahîfe:10/2 **Sahîfe:11/1**	Bu babda çok araba ve hayvanat ashabına zarûret düçar olmaları ve lüzum itmeleri zımnında beher sivas kîlesiçün adet bâşına kırkar paradan iktizâ idecek kiralar nevine tahakkuku adreslerinde verilmeleri üzere tahakkukunda peşinen i'tası dahi meclis-i mezkûrda tezkere olmağla ashâbı araba ve hayvanatdan senedat alınarak nısf kiranın yetmiş senesi emvâlinden i'tasıyla bir ay mahsus bâ mazbata ve tahrîrât irâta himem olmak içün tahşiye olunmuşdur.
Sahîfe:11/2	Askeriyeye zahire ihtiyacının karşılanmasındaki aksaklık karşısında yaşanan durum dair.
Sahîfe:11/3	Tokatlı, Kazabadlı, Turhallı ve Artukabad kazalarından asker için alınan zeharin artırılmasına dair Sivas Eyaleti Divan buyruldusu.
Sahîfe:11/4	Ticaret ve seyhat için gelüp giden, tüccarlar hakkında kurallara riayet edilmedikleri takdirde yapılması gerekene dair kayıt.
Sahîfe:12/1	Sivas Eyaleti'nde bulunan kazalarda gelip giden tüccarlar hakkında buyruldu.
Sahîfee:12/2	İranlı tüccar tebanın verilmiş olan hakların uygulanması husunsunda dair.
Sahîfe:12/3	Sivas merkeze gönderilen buyruldu da Tokad Kazabad ve Turhal ve Artukabad'da bulunan İraniyye tüccarları ve tebası hakkında durumlarının bildirilmesi hususuna dair.

Sahîfe:12/4	Cellad Mustafa Ağa Yüzbaşı olması sebebiyle vefatından sonra mallarını Beytü'l-mala bıraktığına dair.
Sahîfe:13/1	Muslihiddin mahallesinde Leylek Osman ve eşi Zeynep'in boşanma davasına dair.
Sahîfe:13/2	Tanzimatı Hayriyen'in uygulanması hususunda çıkan sorunların halledilmesine dair.
Sahîfe:13/3	Tanzimatı Hayriyenin Tokat kazalarında ve Geresi(?) (Karesi) Eyaleti'nde memurlar tarafından uygulanmasına dair.
Sahîfe:14/1	Tanzimatı Hayriyenin uygulanması ile memurlar arasında çıkan sorunlara dair.
Sahîfe:14/2	Orduyu hümayunda askerin ihtiyacı için zehayir tertibini düzenleyen daireden haric zehayirin çıkışına dair.
Sahîfe:14/3	Anadolu Orduyu hümayun için Sivas Eyaleti'nde bulunan zehayirin nakline dair.
Sahîfe:15/1	
Sahîfe:15/2	Turhal ve Artukabat kazalarına gönderilen fermanla ahalinin elindeki fazla zahireyi ordu ve dersa'adet için verilmeleri buyruldu.
Sahîfe:15/3	Cemalledin mahallesinden Elmas iki oğlu Agob ve Bodos'a bıraktığı malların paylaşımına dair.
Sahîfe:15/4	Komanat nahiyesine bağlı Kocacık karyesinden Değirmencioğlu Mehmet'in kızına bıraktığı tereke davası.
Sahîfe:16/1	Horoş Mahallesinden Makaracı Mustafa, İbrahim'den alacağına dair.
Sahîfe:16/2	Sivas Eyalet merkezi ve kazalardaki ümeraya ve bölgelerindeki bulunan çeşitli sebeplerden dolayı dağılmış askerlerin toplanması için buyruldu.
Sahîfe:16/3	Soğukpınar Müslim mahallesinden Çoraksu Ordusunda Yüzbaşı olan Müezzinoğlu Mehmed'in çocukları terekesinin paylaştırılması.
Sahîfe:17/1	Beybağı mahallesinde vefat eden el-Hâc Hasan'ın vasisi olan kızı Hatice eliyle malların paylaştırılmasına dair.
Sahîfe:17/2	Sivas Eyaleti'nden Tokat'a yazılan fermanda Tiridoğlu Artin'in zimmetinde kayıtlı olan mülkün tespit edilip kayda geçirilmesi hakkında dava.
Sahîfe:17/3	Tokat kazasında sakin olan 13 sene önce vefat iden Tiridoğlu Hacı İstefan'ın terekesinin paylaşımı hakkında gönderilen mektup.
Sahîfe:17/4	Sivas sancâğına tâbii Kazabad kazasında Geldiğin karyesi ahalisinden Dönmeoğlu Mehmed'in hıntasını çalan Hacı Osman Ağa'dan geri hınta talebi davası.
Sahîfe:17/5	Can İbram eşi olan Fatıma'nın daha önceki evli olduğu eşi Rüstem hala nikahlı olup olmadığının tespit için yapılan dava.
Sahîfe:18/1	Çay Müslim mahallesinde Câmii Şerifi Vakfi'na görevli olarak Akıllıoğlu Mustafa'nın görev verildiğine dair.
Sahîfe:18/2	Dönmeci Beros'un Agob zimmiden alacağına dair kayıt.

Sahîfe:18/3	Tokad'da Koca Ahmed mahallesinde Keşiş Serkiz'in Boyacı dükkanın da bulunan Ohan ile kira anlaşmazlığına dair.
Sahîfe:18/4	Fatma ve Munise isimli kadınlar Fındıkoğlu Ömer bin Hüseyin'i vekil tayin ederek Ahi Evran Vakfı'ndan kendilere geçen yedi odalı ev hususunda Agosoğlu Kivork'a açılan dava.
Sahîfe:19/1	Tanoki ve Mardosros'un Satenci dükkanına Deli Agob ile üçte bir oranındaki ortaklıklarından dolayı para talebi davası.
Sahîfe:19/2	Tokat mahallesinde, Hacı Müftizade Mehmed Efendi vasisi olarak validesi Emine Hanım'ı tayin ettiğine dair kayıt.
Sahîfe:19/3	Tokat mahallesinde bulunan Salih kızı Ayşe Hanım'ın kocası Emicoğlu Ali'ye şiddetli geçimsizlikten dolayı boşanma talebinin kabul edilib mehir parası ve nafaka talebinin verileceğine dair.
Sahîfe:19/4	Tokat'ta bulunan Ali'nin kızı Fatma Hanım'ın eşi Hacı Mehmet Bey'e boşanmasına dair.
Sahîfe:19/5	Tokad Câmi' Kebîr mahallesi sakînlerinden Munise ve Fatıma, Fındıkoğlu Ömeri vekil tayin ederek mallarını Agosoğlu Kivork'a sattığına dair.
Sahîfe:20/1	Öşüroğlu Hasan'dan Almağızâde(?) Bekir Efendi ve Ammizâdesi Mehmed Efendi arasındaki anlaşmazlık sulh yolu ile yüz elli guruşa anlaştıklarına dair.
Sahîfe:20/2	Hüküm iptal edilmiştir.
Sahîfe:20/3	Ayas mahallesi ahalisinden Hüseyin Efendi ve Çilehane sakininden Zamaroğlu Andon satmış olduğu maldan iki yüz on beş guruş alacak hakkıknı taleb ettiğine dair.
Sahîfe:20/4	Yar Ahmed mahallesinde Terzi Mıgirdic'den Veled-i Ayas Mahallesinde bulunan Ohannes iki yüz doksan guruş alacak hakkı olduğuna dair.
Sahîfe:20/5	Karakuş kazasında redif askerlerini teşvik verilerek düzenlenmesi ve eşkıyaların kontrol altına alınması Nuri Çavuş'un yardım etmesi için merkezden Sivas Eyaletine gönderilen Divan Buyruldusu.
Sahîfe:21/1	Ferhad oğlu Aleksan ortak olduğu Nikola'dan ortak olduğu maldan bin guruşluk hakkını istediğine dair.
Sahîfe:21/2	Samyeli mahallesinde vefat eden Mehmed, küçük oğlu Salih ve küçük kızı Şerife ve Emine ve Fatma'ya eşyalarını bıraktığına ve vasisi olarak eşi Ayşe'yi tayin ettiğine dair.
Sahîfe:21/3	Soğukpınar mahallesinden Bogos, Komanat nahiyesine tabi Aluç karyesi Mustafa ve karındaşı Süleyman arazilerini Katolik milleti Karabâşı Mihail ve Hacator ve Oseb nâm zimmilere vermiş ve verilen arasyı emanet etmişler ve emanet arsanın geri verilmemesine dair.
Sahîfe:21/4	Soğukpınar Müslim mahallesinde Aygıroğlu Tacir Mehmed ve İlya'dan beş yüz elli ve aba yağmurluk malından doksan beş guruş alacağına dair.
Sahîfe:22/1	Çay Müslim mahallesi ahalisinden Lezgi Hacı Süleyman ve Artukabad kazasına tabi Keğaz karyesi sakini Çulhanoğulları Babek ve Manok'a arpasını satmış ve alacağını taleb ettiğine dair.
Sahîfe:22/2	Başmeydan mahallesi Basmacı Haçador ve küçük oğlu İstefana eşyalarını bıraktığını ve anası Mariyem'mi vasisi tayin ettiğine dair.

Sahîfe:22/3	İvaz Paşa mahallesinde Mehmet, küçük oğulları Ahmet ve Hasan'a mallarını bıraktığını ve anneleri Ayşe Hanım'a vesayet ettiğine dair.
Sahîfe:22/4	Basmacı Armin terekelerini eşi ve çocuklarına bırakarak eşini vasi olarak bıraktığına ve Artin'den alacağına dair.
Sahîfe:23/1	Kara Veli oğlu Keşiş Abraham şahitler huzurunda satın aldığı mülke dair.
Sâhife:23/2	Mıgırdic ve Rife Karyesinde Kara Yılanoğlu Hüseyin'den alacağına dair.
Sahîfe:23/3	İvaz Paşa mahallesinde vefat eden Mehmet Bey, eşi Ayşe Hatun'un vesayetiyle küçük kızı Şerife'ye ve oğulları Hasan ve Ahmed'e bırakılan malların Dellâk Karabet'e satıldığına dair.
Sahîfe:24/1	Akdeğirmen Müslim mahallesinden Cellad Mustafa ve Defye karyesi ahalisinden Kara Yılanoğlu Hasan sekiz yüz guruş ve hınta alacağı olmağla vekilleri olan Sırçabaşıoğlu Şerif Mehmed'e teslim verilmesine dair.
Sahîfe:24/2	Bu hüküm iptal edilmiştir.
Sahîfe:24/3	Debbağhane Atik mahallesinden olan Orduyu hümâyûnda topcu dördüncü alâyın dördüncü taburunun birinci bölüğünde vefât iden Nalband Osman, veraseti eşi Hatice ve babası Ahmed'e bıraktığına dair.
Sahîfe:24/4 **Sahîfe:25/1**	Hindistan tücacarlarıyla, tercümanları ve hizmetkarlarının ticaret etmelerine müsaade ve ikametlerine izin verildiğine dair.
Sahîfe:25/2	Çay Zimmi mahallesinde vefat eden Bekir oğullarında Hüseyin'e geçen malları satışı yapılıp daha sonra Tiryakioğlu Mehmet'le anlaşmazlığa düştüğüne dair.
Sahîfe:25/3	Câmi' Kebîr mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefât iden Nâlçacı Halil Ağa, küçük oğlu Ebu Bekir'in vesayetini annesi Fatma Hanım'a bıraktığına dair.
Sahîfe:25/4	Havace Ahmed mahallesinden Fatma Hatun'un, Ohan'a entari ve luvî kürki elli altmış guruşa sattığına dair.
Sahîfe:26/1	Çay Müslim mahallesinde Abbas Mustafa'nın kız kardeşlerine ve eşi Fatma'ya mallarının bıraktığına dair.
Sahîfe:26/2	Cedid mahallesinde bulunan Melhemcioğlu Bogos, eşi Anna, küçük oğulu olan Agob'a veresesini verdiğine ve Agob'un da alacağının olduğuna dair.
Sahîfe:26/3	Tokat muzafe Hobeyâneksi(?) karyesinden Celledoğlu Hüseyin, Mihmad Hacib mahallesinden Kulleli Abdurrahmandan alacağı olduğuna dair.
Sahîfe:27/1	Bu hüküm iptal edilmiştir.
Sahîfe:27/2	Melhemcioğlu Begos, küçük oğulları Agob ve Manok ve Simon ve Kigork ve küçük kızları Mariyem ve Anna ve eşi Annayı vekil tayin etmiştir. Davarı karyesinde müşterek arasalarını satıklarına dair.
Sahîfe:27/3 **Sahîfe:28/1**	Melhemcioğlu Begos, küçükoğulları Agob, Manok, Simon, Kikork ve küçük kızları Mariyem, Anna ve eşi Anna'yı vekil tayin ettiği ve mallarının yerinin tapusunun belirlenmesine dair.
Sahîfe:28/2	İçmesu mahallesinde ikamet eden Timurcioğlu Menzik, küçük kızları Kurbâne, Losya, Huruye ve küçük oğulları Girigor ve Karabete terekelerini bırakarak anaları Tori'ye vasisi ettiğine dair.

Sahîfe:28/3	Kiras mahallesi sakinlerinden Ali Bey ve Şerife Hanım'ın mehri müecceli olan yüz guruşu vererek boşandığına dair.
Sahîfe:28/4	Çay Müslim mahallesinden vefat eden Kavas Mehmet Ağa'nın küçük kızı Nazûke'ye mirasını bıraktığını ve anasını Arife Hanım'ı vasi tayin ettiğine dair.
Sahîfe:28/5	Mahmut Paşa mahallesinde Ömer'in vefatıyla küçük oğlu Mehmet'i mahalle ahalisinden Feyzullah Ağa'yı vasi olarak tayin dair.
Sahîfe:29/1	Hamza Çelebi Câmii Şerîfi Vakfı'ndan Bâğcızâde Mehmed Efendi'nin iki adet dükkanlarını vakfetmesiyle akarın evlatlarından evlatlarına geçtiğine dair.
Sahîfe:29/2	Kâbe Mescidi mahallesinden Attar Çalıkoğlu Agob, küçük oğlu Ohan mallarını bırakarak, vesayetini eşi Anna'ya bıraktığına dair.
Sahîfe:29/3	Başmeydan mahallesi ahalisinden Hacı Halid'e, Yıldızeli karyesine tabi Tavla karyesi sakini Murat'dan beş yüz guruş alacak hakkı olduğuna dair.
Sahîfe:29/4	Haydaroğlu Ahmet'in eşi Fatma'dan mihr-i mu'accelesinin verilmediğine dair.
Sahîfe:30/1	Mehmet Paşa mahallesi ahalisinden olan olan es-Seyyid Hasan'ın vefat-ı üzere küçük oğulları Mehmet ve Halil şehir dışında olmaları nedeniyle erkek kardeşileri İbrahim ve İsmail'i vasileri tayin ettiğine dair.
Sahîfe:30/2	Havace Ahmed mahallesinden Camkertenoğulu Karabet, küçük kızları Karyan ve Mariyem ve küçük oğlu Ohan'ın dedeleri Hakaoğlu Hacik'in vesayetinde olduğuna dair.
Sahîfe: 30/3	Kabiloğlu Vakfı'na bırakılan mallar ve hissederlarının değişimine dair dava kaydı.
Sahîfe:31/1	Havace Ahmed mahallesi sâkinlerinden Şerife Hatun'un büyük oğlu Mehmet'in şehir dışında olmasıyla Berber Hüseyin'i vasi tayin ettiğine dair.
Sahîfe:31/2	Câmi' Şerifde Çaylak Yamacı mezrası imam ve hatip olan kişinin vefatıyla yerine Ali'ye beratı şerifin verildiğine dair.
Sahîfe:31/3	Sarıgüllük mahallesi sakinlerinden vefat eden Etmekçi Hacı Mustafa'nın kızları Şerife ve Abide'nin vesayetlerini anneleri Saliha Hanım'a bıraktığına dair.
Sahîfe:31/4	Hacı İbrahim mahallesinde Yusuf ve Seyyid Necmeddin mahallesinden Safirci Ahmed'en alacağına dair.
Sahîfe:31/5	Yar Ahmed mahallesinde Altunoğlu Girigor ve Nüvizoğlu Karabet'ten cevher satın almış ve alacağı dört yüz sekiz guruşu taleb ettiğine dair.
Sahîfe: 32/1	Sarıgüllük mahallesinden Etmekci Hacı Mustafa nikalı eşi Saliha Hatun'a kızlarının vesayetini bıraktığına dair.
Sahîfe: 32/2	Acebşir mahallesi sakinlerinden vefat eden Mehmet Bey kızı Ayşe'ye mirasını bıraktığına ve vasi tayinine ettiğine dair.
Sahîfe: 32/3	Çay Müslim mahallesinde vefat eden Ahmed verasetini oğlu Hasan'a bırakarak ve amcası Mustafa'yı vasi tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 32/4	Mihmad-ı Hacib Müslim mahallesi sâkinlerinden Anber, küçük kızları Şerife, Fatma, oğulları Mustafa ve Mehmet'e terekeden kalan mallara bıraktığına ve anaları Hatice Hanım'ın vasi tayin edildiğine dair.

Sahîfe:33/1	Karabacakoğlu Ohannes'in eşi Berâb'ı Destina hamın darb ettiğine dair.
Sahîfe:33/2	Basmacı Harli'nin eşleri ve çocukları arasında tereke taksimine dair.
Sahîfe:33/3	Kabe Mescidi mahallesinden Manav Ohan ve Mihmad-ı Hacib mahallesi sakinlerinden Dervişoğlu Mehmet gizlice dükkana girerek on dört guruşu çaldığına ve çete olduklarına Sivas Eyaletince güvenliğin sağlanacağına dair.
Sahîfe:33/4	Rüstem Çelebi mahallesi ahâlisinden Bâşcıoğlu Arif ve Zira'ât Müdîri Alma'ızâde Ahmed Efendi sokakta Sarı inek bulunmuş ve ineğin kestiğine ve tanzimine dair.
Sahîfe:34/1	Yar Ahmed mahallesinde Tori Hatun ve Agob erkek kardeşinin mülklerinden bir kısmının Kademoğlu Serkiz'e sattığına dair.
Sahîfe:34/2	Şeyh Dursun Vakfı'nın tevliyeti Hüseyin, mutasarrıfı Ömer'e geçmesine dair.
Sahîfe:34/3	Şeyh Dursun Vakfı'nın tevliyeti hakkında ve tamirinin nasıl yapılacağına dair.
Sahîfe:35/1	
Sahîfe:35/2	Cedid mahallesinden Bodros'un, Berab'tan altı yüz altmış üç guruş alacak hakkı olduğuna dair.
Sahîfe:35/3	Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Nalband Mustafa büyük oğlu Osman'ı erkek kardeşi Ahmet'in vefatı nedeniyle diğer erkek kardeşi Hüseyin'i vasi tayin ettiğine dair.
Sahîfe:35/4	Havace Ahmed mahallesinden vefat eden Nalband Ahmed kızı Fatma'ya kalan mallarını vasisi olarak eşi Emine'yi tayin ettiğine dair.
Sahîfe:35/5	Suiçmez mahallesinden Aşurili Meker ve Horoş Mahallesindeki Ohan arasında alacak verecek davası.
Sahîfe:36/1	Anadolu Orduyu Hümayu'nda görev yapan Sivas Eyaleti ahalisinden olan redif askerleri firar etmiş ve bu firarilerin teslim olunmasına dair divan buyruldusu.
Sahîfe:36/2	Şeyhoğlu Osman'ın terekesini kızı Hafize ve büyük kızı Şerife'ye vekalet vererek, aynı babadan olan kız kardeşleri Kezban'la miras paylaşımına dair.
Sahîfe:36/3	Mihmad-ı Hacib mahallesi sakinlerinden Osman'ın eşi Rukiye Hanım'ın eşinden mal talebine dair.
Sahîfe:37/1	Nikogos, Antream'dan kalan mülkleri kardeşleri arasında paylaşımına dair.
Sahîfe:37/2	Çay Müslim mahallesi sakinlerinden vefat eden Hüseyin küçük oğlu Hasan'na vasi olarak ammisi Osman'ı vasi tayin edildiğine dair.
Sahîfe:37/3	Çekatlu mahallesinde sakin Hafize Hatun'un Abecer Hüseyin ile boşanma davasına dair.
Sahîfe:37/4	Meydan Müslim mahallesinde vefat eden Hatice Hanım'ın mallarını büyük oğlu Ömer'e bıraktığını fakat şehir dışında olduğu için ammisi Hasan'ı kayyım tayin eylediğine dair.
Sahîfe:37/5 **Sahîfe:38/1**	Kazabad kazasına bağlı Veraz karyesinden Mahmud Ağa, Ahmed'e dört yüz guruş borç verip fakat Ahmed'in ölmesiyle veraseti eşi ve çocuklarına geçerek tereke paylaşımı yapıldığında oğlu Ali, kalan borcu takas yoluyla ödediğine dair.

Sahîfe:38/2	Mehmed Paşa mahallesinde sakin iken vefat eden Mehmet Emin Ağa küçük oğulları Ahmet ve Mustafa'ya mallarını bırakarak eşi Ayşe'yi vasi olarak tayin edildiğine ve Ayşe'ye nazır olarak kardeşi Ahmet'in tayin ettiğine dair.
Sahîfe:38/3	Terzi Refail şahitler huzurunda mülkleri olan malları otuz bir bin beş yüz guruş karşılığında sattığına dair.
Sahîfe:38/4	Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Mehmet Bey oğulları Ahmet ve Mustafa'ya mallarını bıraktığını ve eşi Ayşe Hanım'ı vasileri olarak tayin ettiğine, erkek kardeşi Ahmed'i Ayşe Hanım'a nazır olarak tayin ettiğine ve her birine onar para nafaka verdiğine dair.
Sahîfe:38/5	Sarıgüllük mahallesinde bulunan Agob küçük kızı Sermukiye terekesinden kalan malları eşi ve kızına bıraktığına ve vasisi olarak eşi Ahsaberte'yi bıraktığına dair.
Sahîfe:39/1	Halid mahallesinde Yahudi İllez verasetini eşi Rana ve çocuklarına şahitler huzurunda mülklerini bıraktığına dair.
Sahîfe:39/2	Rebure ve İsak ve Hanon ve İsra'nın hisselerini şahidler huzurunda Behor ve İrze ve Oseb Yahudilerin faiziyle aldığına dair.
Sahîfe:39/3	Havace Ahmed mahallesinde Simon, küçük kızı Lusiya ve Mariyem eşi Berab'ı vasi tayin ettiğine ve onar para nafaka verileceğine dair.
Sahîfe:39/4	Hatiboğlu Şerif Mehmet ile yine Turhal kazasındaki Şeyh Ali ile anbarlardan harcanan hınta ve şa'irin fazla kullanıldığına dair aralarındaki davayı çözmesi için eski Turhal müdiri Halil Bey'e başvurulduğuna dair.
Sahîfe:40/1	Mihmad-ı Hacib mahallesinde vefat eden Rukiye, küçük kızı Hafize'ye mallarını bırakarak kız kardeşi Şerife'yi vasi tayin ettiğine dair.
Sahîfe:40/2	Çehkanlı (Çakanlı) mahallesinde vefat eden Dizdaroğlu Mehmet çocuklarına bıraktığı mirasın beş sehemden iki sehemi Ali'ye üç sehemi de Şefika, Munise ve Zübeyde arasında paylaşıldığına dair.
Sahîfe:40/3	Mihmadı Hacib mahallesinde vefat eden Turhallı Ahmed, büyük oğlu Mustafa'ya terekesini bırakmış fakat şehir dışında olmasından dolayı, Turhallı Ahmet Bey erkek kardeşini vasi tayin ettiğine dair.
Sahîfe:40/4	Sabuncuhâne mahallesinde Nakkaş Ohannes oğullarına bıraktığı mirası şehirde olmayışlarından dolayı erkek kardeşi Tatos'u kayyım olarak atadığına dair.
Sahîfe:40/5	Yenbağı mahallesinden vefat eden Ahmed, terekesini kızı Abide'ye ve anası Hatice'ye bırakarak, annesini vasisi olarak tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 41/1	Hacı İbrahim mahallesinde vefat eden Ahmet küçük oğlu Mehmet'e terekesini bırakarak, anası Fatma Hanım'ı vasi olarak tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 41/2	Çay Müslim mahallesinde Dal Hasan küçük oğulları Hasan, Halil ve küçük kızları Raziye, Şerife, Saliha'ya mirasından kalan malları bırakarak anneleri Ayşe Hanım'ı vasi tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 41/3	Tokad'da Kâbe Mescidi mahallesinde Hafız Mustafa Efendi'nin verasetine dair.
Sahîfe: 42/1	İçmesu mahallesinden Asador kızı Horosima'ya mirasını bırakarak vasisi ve nazırı olarak eşi Mariyem tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 42/2	Hanife Hanım'ın mahalleden ihracına dair.

Sahîfe: 42/3	Çay Müslim mahallesinde vefat eden Sofi Mehmet, küçük kızları Hatice, Şerife ve küçük oğulları Mustafa'ya mirasını bırakarak, eşi Zeynep'i vasi tayin etmiş ve Kundakçı İbrahim'e borcu olduğunu ve tahsilini Zeynep Hanım'dan istediğine dair.
Sahîfe: 42/4	Koloğlu Ali Efendi'nin yaptırdığı Câmii Şerîfde yevmi bir akçe ile görev yapan es-Seyyid Hüseyin'in vefatı ile görevi Osman'ın taleb ettiğine dair.
Sahîfe: 42/5	Boyalı Karyesinden Habiloğlu İsmail'in kardeşinin ölümünden suçlanmasına dair.
Sahîfe: 43/1	Orduyu Hümayunda bulunan askerlerin şehit olduklarında ve yahud vefat ettiklerinde zevcelerine hemen haber verilmemesine dair Sivas Eyaletine gönderilen ferman.
Sahîfe: 43/2	Başmeydan mahallesinden Pir Ahmet ve Ahmet Bey vakıflarının düzenlenmesine dair.
Sahîfe: 43/3	İvaz Paşa mahallesinde, asker iken vafat eden Berasâlioğlu Mustafa mirasını eşi ve çocuklarına bıraktığını vasisi olarak eşi Şerife Hatun'u tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 43/4	Çehkanlı (Çakanlı) mahallesinden Rahime Hatun'a babası Ebu Bekir Efendi'den kalan tereke mallarının paylaşımına dair.
Sahîfe: 43/5	Çay Müslim mahallesinde Arife Hanım'ın, Raziye ve Ayşe Hanım evine gelerek darb ettiğine dair şikâyet kaydı.
Sahîfe: 44/1	Tiridoğlu Artin'in, İbrahim Bey'den Zileli Hacı mahallesinde bulunan mülklerinden ikin bin yedi yüz guruşluk mülkü olan malı satın aldığına dair.
Sahîfe: 44/2	Meydan Müslim mahallesinde bulunan Safiye ve Mariyem'e bırakılmış olan mirasın örfi kurallara göre taksiminden sonraki anlaşmazlığa dair.
Sahîfe: 44/3	Orduyu hümayunda asker olan Ahmet'in vefatı üzerine verasetini eşi Saliha Hatun'a ve anası Saliha Hatun'a bıraktığına dair.
Sahîfe: 44/4	Tokat'ın Beybağı mahallesinde vefat eden Veli Hüseyin'in, eski eşi Hatice Hatun'dan olma küçük oğlu Mehmet'e bırakarak anası Saliha Hatun vasi kılınarak nafaka verildiğine dair.
Sahîfe: 45/1	Tokat'ın Beybağı mahallesinde vefat eden Veli Hüseyin'in malları oğlu Mehmet'e kalarak anası Saliha Hatun'u nazır tayin ettiğine dair.
Sahîfe:45/2	Fatma Hanım'ın vefatı üzerine mallarını oğluna bırakarak erkek kardeşi Nalband Hüseyin'i vasi olarak tayin ettiğine dair.
Sahîfe:45/3	Soğukpınar mahallesinde sakin olan Çapkınoğlu Ohan, küçük oğlu Girigor'a terekesinden kalan malları bırakarak, eşi Karabet'i vasi tayin ettiğine dair.
Sahîfe:45/4	Çilehane mahallesinden Münacailoğlu Agob, küçük kızları Varora, Anna ve küçük oğlu Manok'a kalan mirasları, vasi olarak eşi Tanoki'ye bıraktığına dair.
Sahîfe:45/5	Erzurum Ordusunda Süvari olan Haydaroğlu Halil vefatından sora eşi Hatice ve dört kızına miras bırakarak, babası Ali Bey'e emanet ettiğine ve vasisi tayin ettiğine dair.
Sahîfe:46/1	Vefat eden Halil Bey küçük kızı Ayşe terekesinden kalan malları bıraktığına ve vasisi olarak eşi Hatice'yi tayin ettiğine dair.

Sahîfe:46/2	Keçeciler mahallesindeki Barunoğlu Hüseyin ve kız kardeşi Şerife'ye kalan mirastan anneleri Ayşe Hatun'a kalan malın bir kısmı satılarak, Hüseyin ve Şerife'nin haklarının olmadığına dair.
Sahîfe:46/3	Hafız Ömer'in vefatından sonra malları çocuklarına ve eşine kalarak, Hasan erkek kardeşine vekalet verdiğini ve İsak Yahudi'den alacaklarına dair dava kaydı.
Sahîfe:46/4	Çay Zımmi mahallesinde sakin olan Gariboğlu Ahmed'in, Melhemcioğlu Agob'dan alacağına dair.
Sahîfe:47/1	Hıdıroğlu Osman'ın bargiri kaybolduğuna Müftizade Mehmed Efendi'nin mülkünde bulunduğuna dair.
Sahîfe:47/2	Katırcı Konuroğlu Hasan ve Ağazâroğlu Ohan arasında geçen mal davasına dair.
Sahîfe:47/3	Camkertenoğulları Kirgor ve Sogomon ve Abraham ve İzo Beros'a mülklerin yerinin belirlenmesi ve mülkü satın almalarına dair.
Sahîfe:48/1	Akdeğirmen mahallesinde ikamet eden Şerife Hanım eşi Hasan ile şiddetli geçimsizlikten dolayı mihrini ve nafakasını talep ederek boşanma davası.
Sahîfe:48/2	Çay Müslim mahallesinde vefat eden Ayşe Hatun vasisi olarak küçük oğlu Hüseyin'e mallarını bırakmış ve Kahaberizade es-seyyid Hüseyin'i tayin olunmuş fakat istifa ederek yerine Debeoğlu Himmet tayin olunmuştur.
Sahîfe:48/3	Dere mahallesinde sakin olan İsador vefatından sonra küçük oğlu ve kızına terekesini bırakmış ve eşi Valike'yi vasi tayin ettiğine dair.
Sahîfe:48/4	Cemaleddin mahallesinde ikamet eden Kazgancı Kostan ve Girgor arasında arsa satış davasına dair.
Sahîfe:49/1	Vefat eden Aşuroğlu Mehmet, küçük erkek ve kız çocuğuna mallarını bırakarak eşi Fatma Hanım'ı vasileri olarak tayin edildiği fakat Fatma Hanım'ın alacağı olduğuna dair.
Sahîfe:49/2	Çay Müslim mahallesinden olan Saliha Hanım ilk ve ikinci eşinden olan çocuklarına tereke mallarının vesayetine dair.
Sahîfe:49/3	Havace Ahmet mahallesinde Rekayil ve Yozgat Kazâsına tâbi‘ Görünci karyesinden Ahmet Samsun'a götürmek üzere hınta teslimatında Amasya kazası civarında Boyalı karyesinde çıkan aksaklıktan dolayı yaşadığı zahiyata davası.
Sahîfe:50/1	Gıyabi mahallesi Kel Osman torunu Ahmed ve Amasya mahallesinden Devehâne mahallesinde Çamçek torunu Karabet ile alacak verecek davasını sonuçlandırmaya dair.
Sahîfe:50/2	Horoş mahallesinden Kayserilioğlu Kirgork, ammi oğlu Maridros terekeden kalan malları şehir dışında olmasından dolayı emmisi Agya vasi ve kayyım olarak atandığına dair.
Sahîfe:50/3	Havâce Ömer Ağa Câmisi'nin mutasarrıfı Mustafa Halife vefat edince yerine, Hacı İbrahim Mahallesindeki elli dokuz yaşındaki Habiboğlu el-Hâc Mustafa uygun olduğuna dair buyruldu.
Sahîfe:50/4 **Sahîfe:51/1**	Soğukpınar Müslim mahallesindeki Hacı Ömer Câmi‘i Şerîfde hacı Mustafa'nın imamlık ve baş mu‘allimliğe atandığına dair.

Sahîfe:51/2	Çilehâne mahallesinde Mihayiloğlu Makdisi Agob verasetini eski eşi Tanoki ve küçük kızları Varvara ve Anna ve Meryem ve küçük oğlu Kikrok'a bırakarak vasisi olarak zevces-i Tanoki tayin ettiğine dair.
Sahîfe:51/3	Omca Zabtiyesi Mustafa'nın bârgiri Karaguş civarında kaybolup bulunmasını taleb ettiğine dair.
Sahîfe:51/4	Şeyh Dursun Hazretlerinin ait vakıf mallarının tamiri için Mursel Hacı Selim Efendi ile evkaf müdiri vekili Nebîzâde Hâfız Efendi'nin keşfedilerek keşif defterlerine yazılan yerlerin tamiri ve onarımı için dava kaydı.
Sahîfe:52/1	Şeyh Dursûn Vakfı'na bağlı malların tamiri için yapılması gerekenlere dair.
Sahîfe:52/2	Kuralzade Mehmed Şerif'in Yahudi Yakok'tan alacak parasını alamayıp, hukuki yollarla nakit ödenmesi karar verildiğine dair.
Sahîfe:52/3	Esdiğin karyesi ahalisinden olan İmam Mehmet Efendi mülkü olan yerleri Demurci Süleyman'ın zapt ettiğine dair.
Sahîfe:53/1	Zile Hacı Mahallesinde sakin Basmacı Karabet ve Hacik Basmacılar Hanında yer davasında Hacik'e yüz guruş yerilsede darb edildiği için dava ettiğine dair.
Sahîfe:53/2	Tokat da Cemaleddin mahallesinden bulunan su kuyusunun yanında Tanoki ve Ahsaberit'in birbirlerini darb ederek kavgaya ettiklerine dair.
Sahîfe:53/3	Belabanoğlu Asador vereselerini çocuklarına bırakarak eşini vasi tayin etmiştir. Komşuları Serbuke miras kalan yerleri zabt ettiğine dair.
Sahîfe:53/4	Yusuf'un gözetim altında bulunan vakfın gelirlerinin dağıtılması hususunda açılan dava.
Sahîfe:54/1	Çay Zimmi mahallesinden Kara Mehmet'in, Kemer Köprüdeki bahçesine giren Musa, daha sonra bahçeyi ateşe vermesinden dolayı zararının sekiz yüz guruş olduğunu ve talebine dair.
Sahîfe:54/2	Kazabad kazasına tabi Sırçalı'da Topal Mustafa'nın bargiri Yalak Deresinde kaybolup, Yusuf'un mülkünde bulunduğuna dair.
Sahîfe:54/3	Cedid mahallesinde vefat eden Ömer Efendi verasetini eşi Raziye Hanım'a ve küçük kızı Ayşe ve oğlu Mehmet'e bıraktığını sekiz ay sonra vefat eden Mehmet ise eşi Atike ve küçük oğlu Abdullah'a ve annesi Raziye Hanım'a bıraktığına dair.
Sahîfe:55/1	Soğukpınar Müslim mahallesinde vefat eden Mehmet'in malarının tespit edilip paylaşımına dair.
Sahîfe:55/2	Nezâreti Evkâf Hümayunu'na bağlı Mevlânazâde Mescîdi Vakfı'nın, mescidinde müezzinlik ve mutasarrıflık görevinde bulunan es-Seyyid Mehmet vefatından sonra vazifeye el-Seyyid Mustafa'nın uygun görüldüğüne dair.
Sahîfe: 55/3	Tokat mahallesi Havace Ahmed mahallesi İstefan verasetini eşi Uskohi, kız kardeşi Mariyem ve Margırıt ve erkek kardeşi Makdisi Artin'e bırakarakmış. Fakat Artin'e bırakılan mal altı bin sehemden sadece dört bin sehemi kalıp, iki seheme ne olduğunun çözülmesi için dava kaydı.
Sahîfe: 56/1	Kazabad kazasına tabi Necib karyesinden Yılan Girgidioğlu Halil'den eşi ve kızına kalan arsayı oğlu tarafından satıldığına dair.
Sahîfe: 56/2	Tokad'da Kafirini nahiyyesinde Ebnadi karyesinde Güzel Eşici(?) Câmi mutasarrıfının değiştiğine dair.

Sahîfe: 56/3	Çay Müslim mahallesinde vefat eden Kör İsmail çocukları ve eşi Mahide Hatun'a bıraktığı malları satarak ola borcu ödendiğine ve alacağının yerinede takas yapıldığına dair.
Sahîfe: 57/1	Sivasta Gök Medrese mahallesinden Tüfenkçioğlu Mehmet ve Kumarcı Ahmet arasında alacak verecek davası.
Sahîfe: 57/2	Sivas Eyaleti ve Feyzullah Paşa ve Tokad Kalhânesi müdîri Ragıb'a Atik Kalhanesinde Filyos Begos'un talebi üzerine nuhasın yüzde otuzunu Ergani madeninden alarak, Tokat'taki kazgancı esnafına verilek işlenmesi hasılatın yüzde otuzunun Kalhane müdürüne teslim edilmesi ve çalınmaması için Begos görevlendirilmiştir.
Sahîfe: 57/3	Tokat'da Kiers mahallesinde vefat eden Mehmet terekesini küçük kızı Rukiye'ye bırakarak, eşi Ayşe'yi vasi tayin edildiğine dair.
Sahîfe: 58/1	Tokad'da Kâbe Mescidi mahallesinde vefat eden Caferoğlu kızı Ayşe verasetini eşi Hasan'a ve büyük kızları Rukiye ve Hamideye ve kız kardeşi Fatıma bırakarak, kız kardeşi ve kızları arsındaki miras paylaşımına dair.
Sahîfe: 58/2	Tokad'da Kâbe Mescidi mahallesinde vefat eden Caferoğlu kızı Ayşe bıraktığı mirastan beş yüz guruş aldığına dair.
Sahîfe: 58/3	Havâce Ahmed mahallesinden Kalaycıoğlu Agob'dan, Kazar'ın iki bin guruş alacağına dair.
Sahîfe: 58/4 **Sahîfe: 59/1**	Havace Ahmed mahallesinden vefat eden Durike, çocuklarına bıraktı terekenin listesine dair.
Sahîfe: 59/2	Hososoğlu Maridros ve Kirgor arasında mal alım satımına dair.
Sahîfe:59/3	Tokad'da Debağhâne Cedîd mahallesinden el-Hâc Salih'in Artukabad kazâsına tâbi Dinar karyesinden Şaban oğlu Bektaş dört yüz on dört guruş alacağına dair.
Sahîfe: 59/4	Soğukpınar Müslim mahallesi ahalisinden Omcacı Osman'ın Ka'be Mescidi mahallesi ahâlisinden olan Duhancı Emin'e darb ederek zarar verdiğine dair.
Sahîfe: 60/1	Mehmed Paşa mahallesi ahâlisinden Kambûr Ahmed oğlu Debbağ Mustafa'nın darb edilerek ölümünün ardından verasetini Arife ve anası Abide ve kız kardeşi Şerife Dudu, Fatıma ve erkek kardeşi Mehmet'e ve küçük kızı Abide'ye bıraktığını ve validesi Abide Hanım'ı vasi olarak tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 60/2	Güzel Aşcı mahallesinde bulunan Asesoğlu Agas'ın bağını dört yüz kırk beş guruşa sattığına dair.
Sahîfe: 60/3	Komanat nahiyesinin Göle karyesinde İsmail ve Resul arasındaki kavgaya ettiklerine dair.
Sahîfe: 61/1	Anadolu Orduyu Hümayun'da asker olan Topsakaloğlu Osman Gedikler Muharebesi'nde sol eli orta parmağının çalışmaz hale gerirerek, Nezaret-i Celîle Umûru Mâliye'den otuz guruş maaş bağlanmasına dair.
Sahîfe: 61/2	Anadolu Orduyu Hümayunda asker olan Tahtacıoğlu Mehmed Gedikler Muhârebesi'nde sol ayağı tarağına kurşun isâbet iderek kemiklerine dokunub sakât kaldığından Nezaret-i Celîle Umûru Mâliye'den otuz guruş maaş bağlanmasına dair buyruldu.

Sahîfe: 61/3	Yar Ahmed mahallesinde Makaracıoğlu kızı Horosima, amcası Karabet ve Kirkor şehir dışında olmasında dolayı vasi olarak halası Avadisi tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 62/1	Horoş mahallesi sâkin Acemhânı Hüdavirdi ve Karabet zimmiden üç bin guruş alacak hakkı olduğuna dair.
Sahîfe: 62/2	Horoş mahallesinde Acemhanı Hüdaverdi ve Karabet arasında fatura tahsiline dair.
Sahîfe: 62/3	Soğukpınar Müslim mahallesinde Arslanoğlu kızı Mariyem'in eşi Karabet ve Karabet'in erkek kardeşi Kikrok'a borç vererek borcun geri talebine dair.
Sahîfe: 62/4	Mehmed Paşa mahallesinde sakin olan Ahmet vefat ettikten sonra verasetini büyük oğlu Ebu Bekir'e bıraktığını ve amcası Mustafa'yı vasi tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 63/1	Kâbe Mescidi mahallesinden Makdis Sava terekesini eşi Tuti ve küçük kızı ve küçük oğluna bırakarak eşi Tuti'ye ise vasi olarak tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 63/2	Kâbe Mescidi mahallesinden Makdisi Sava Tuti'yi nazır olarak tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 63/3	Kâbe Mescidi mahallesinde sakin olan Bedros, küçük kızlarına terekesini bırakarak, eşi Aylina vasi tayin edilerek her birine elli para nafaka tayin edildiğine dair.
Sahîfe: 63/4 **Sahîfe: 64/1**	Kaya mahallesi sakinlerinden Abacı Kikrok verasetini eşi Zümrüde, kızı Mariyem ve erkek kardeşi Ohan'a bırakarak vasisi olarak eşi Zümrüt tayin edilerek, borçların ödenmesi için mal satımı için izin taleb edildiğine dair.
Sahîfe: 64/2	Kalhane ile ilgili düzenlemeler ve Ergani'den gelecek madenlerle ilgili Alim Ağa'ya gelen ferman kaydı.
Sahîfe: 64/3 **Sâhife: 65/1**	Tokat Kalkane müdürlüğüne atanan Alim Ağa'nın kanunlara uygun şekilde işleri yürütmesi gerektiğine dair Sivas Eyaletinden buyruldu.
Sahîfe: 65/2	Kaya mahallesinde Abacı Kikrok, eşi Zümrüt küçük kızı ve erkek kardeşine mirasını bırakarak eşi Zümrüt'ü vasi tayin etmiştir. Malların Keşişoğlları Toros ve Meker'e iki bin guruşa satıldığına dair.
Sahîfe: 65/3	Tokat da Mehmed Paşa mahallesinde Hallac Mehmed, Şerife, Fatma, Arife, Rukiye kişilerinden darb edilerek üç yüz yedi buçuk parasının kayıp olduğuna dair.
Sahîfe: 66/1	İvaz Paşa mahallesinden Tonbul kızı Şerife ve Akdeğirmen Mahallesinden Derviş Ahmet'in boşanarak, mihrini ve nafakasını talep ederek tereke paylaşımını da talep ettiğine dair.
Sahîfe: 66/2	İvaz Paşa mahallesinden Şerife Hanım'ın eşi Derviş Ahmet Efendi'den, oğlu Mehmet için nafaka talebine dair.
Sahîfe: 66/3	Meydan müslim Mahallesinden vefat eden Mehmet, küçük oğlu İbrahim'e terekesini bırakarak, eşi Zahide Hanım'ı vasi tayin ettiğine ve nafaka talebine dair.
Sahîfe: 66/4	Rüstem Celil mahallesinde vefat eden Ebu Bekir, küçük oğlu Osman'a verasetini bırakmış fakat şehir dışında olmasından dolayı, Ebu Bekir kardeşi Hacı Mehmet'i vasi tayin ettiğine dair.

Sahîfe: 67/1	Horoş mahallesinden Acem Hüdaverdi'in Tokat mal sandığına bin guruş mahsusası olub, Bağcıoğlu Hânından Acem Esad'a alması için vekalet vermiş fakat maaşını Esad'dan alamadığına dair.
Sahîfe: 67/2	Çay İbrahim mahallesinde vefat eden Ahmet verasetini küçük kızı ve küçük oğluna mirasını bırakarak, anaları Fatma Hanım'ı vasi tayin edip nafaka talebine dair.
Sahîfe: 67/3	Yeni atanan katiplerin, uygunsuz yaptıkları işerin düzeltilmesi hakkında ferman kaydı.
Sâhife: 68/1	Hacı Artin'in erkek kardeşi Hacı İstefan vefat ettikten sonra terekesi zevcesi Usgodhi geçerek daha sonra terekeyi redderek Artin'in zimmetine geçtiğine ve dava kararı olarak, Usgodhi ve kız kardeşlerine geçerek temyize çıkarılmasına dair.
Sahîfe: 69/1	Semerkand mahallesinde Manavoğlu Emin ve Ori karyesinden İsmail ile ağaç ve yol kavgası yapak üç parmağını kırmış bunu üzerine açılan davaya dair.
Sahîfe: 69/2	Tokad'da Mehmed Paşa mahallesinden Kirkoros Ağasızade Derviş Mehmed'i Kavaklı mahalde yaralandığına dair.
Sahîfe: 69/3	Tokad'da Terbiyye Kebîr mahallesinde Mariyem'in, Ali tarafından eşyalarının çalındığına dair.
Sahîfe: 69/4	Tokat'ta Kisriyye kazâsında İbicioğlu Hasan'ın, Saman pazarında katırnın kayıp olduğuna dair.
Sahîfe: 70/1	Hristiyan tebaya verilen izinlerde yazılan kelimlerde düznleme yapılmasına dair.
Sahîfe: 70/2	Kaya mahallesi sâkinlerinden vefat eden Yusuf, terekesi çocuklarına bırakarak eşi Hatice'yi tayin edip, Yusuf kardeşi Ebu Bekir Ağa'yı nazır tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 70/3	Sokyon mahallesinde Fatma Hanım'ın vasisi olmamakla eşyalarını Eskici Abdülkadir'e bıraktığına dair.
Sahîfe: 70/4	Çay Zimmi mahallesinden Şerif Mehmet'in Mihmad-ı Hacib mahallesinden Çukadaroğlu Hamza'nın bıçakla parmağına zarar verdiğine dair.
Sahîfe: 71/1	Gıyabi mahallesinden Çobanoğlu Emin Sivas sancağına tabi Tokat kazasında tarlasının tapusunun alınmasına dair.
Sahîfe: 71/2	İsotoğlu Yavani oğlu Dimek'in mülk satın aldığına dair.
Sahîfe: 71/3	Havace Ahmed mahallesinden Şakir Efendi'nin vefatı üzerine verasetini küçük oğluna bıraktığını ve vasisi olarak amcası Süleyman Efendi ve Mehmet Sayid'i tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 72/1	Câmii Kebîr mahallesinden Yahûdi Merât, zevcesinden icazet alan Yasef'den mülk satın alarak altı bin guruş alacak hakkı olup, borcun bir kısmının takas yapıldığına dair.
Sahîfe: 72/2	Hüküm iptal edilmiştir.
Sahîfe: 72/3	Süleyman Efendi vasisi olduğu Hafiz Mehmet Said için babasının terekesinden nafaka talebine dair.
Sahîfe: 73/1	Darzil karyesinden Fatma Hanım ile Salih Bey'in evlendiğine dair.
Sahîfe: 73/2	Hüküm iptal edilmiştir.

Sahîfe: 73/3	Kafirini nâhiyesinde bağlı Seyderi(?) Devecioğlu Salih ile Fatıma'nın nikahlarına dair.
Sahîfe: 73/4	Veli Ahmet oğlu Ahmet'in Tokat'a arabalarla dolu üzümü yetiştirirken, Mustafa ile çekişmesine dair.
Sahîfe: 74/1	Necib karyesinden Kör Osman oğlu Mustafa'ya Ahmet'in çarpmasından sonra Gavâsoğlu İsmail'inde Mustafa'ya arabasıyla çarparak yaraladığın dair.
Sahîfe: 74/2	Sarıgüllük mahallesinde vefat eden Osman verasetini küçük kızları Şerife ve Ayşe'ye bıraktığını ve vasi olarak amcaları Yusufu vasi tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 74/3	Çehkanlı mahallesinde vefat eden Ayşe ve bundan on gün sonra vefat eden eşi Osman'ın küçük kızı Fatma'ya miraslarının kaldığını vasisi olarak anneannesi Şerife'ye emanet ettiklerine dair.
Sahîfe: 74/4 **Sahîfe: 75/1**	Çerçicilik işiyle uğraşan Simak verasetini eşi Milo ve çocuklarına ve erkek kardeşi Agob'a bıraktığına ve daha sonra çerçilik hisselerinin Kalâoğlu Ohan'a verildiğine dair.
Sahîfe: 75/2	Sarıgüllük mahallesinden vefat eden Hallac Osman verasetini eşi Ümmü Gülsüm ve küçük kız-oğluna mirasını paylaştırma izinine dair.
Sahîfe: 75/3	Ümmü Gülsüm eşinden kalan tereke mallarını Mutaf Halil Ağa'ya sattığına dair.
Sahîfe: 76/1	Başmeydan mahallesinden İbikoğlu Ohannes'in karısı Mariyem'in mirasın eski eşi Katırcı Ohannes'ede kaldığına dair tereke paylaşımı.
Sahîfe: 76/2	Mecnun olan Emin'in mallarını Terzi Kirkor'a satarak bedelinin verilmediğine dair.
Sahîfe: 76/3 **Sahîfe: 77/1**	Samyeli mahallesinden Beyazıd'da vefat eden Delibaş Ömer Ağa eşi Fatma'ya büyük ve küçük oğulları, büyük ve küçük kızlarına terekesini bıraktığına dair.
Sahîfe: 77/2	Tokat'da Bakır tüccarlığı yapacak olanların hangi ölçülerde yapılması gerektiğine dair.
Sahîfe: 77/3	Yar Ahmed mahallesinden vefat eden Diyarbekirli Artin verasetini küçük kızlarına bırakarak, eşi Mariyem'i ise vasileri olarak tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 78/1	Horoş mahallesi sakinlerinden Herleoğlu Kabril'in Amasya sancâğında Varayı kazâsında tâbi Terzi Köyü karyesinde yedi tane camuşunun çalındığına dair.
Sahîfe: 78/2	Mihmad-ı Hacib mahallesinden Ahmed'in vefatından sonra veraseti küçük kızı-oğluna kaldığına ve eşi Hatice'yi vasisi olarak tayin edildiğine ve nafaka talebine dair.
Sahîfe: 78/3	Celiloğlu Emin'e kalan malların temyiz davasına dair.
Sahîfe: 79/1	Asakir-i Şahane ve Redif haklarında gönderilen ferman kaydı.
Sahîfe: 79/2	Resmi yazılan her evrakın düzenine ve tamgalı olunmasına dikkat edilmesine dair emirname suretidir.
Sahîfe: 80/1	Soğukpınar Müslim mahallesinde vefat eden Hâne Ağası el-Hâc İbrahim Ağa, küçük oğlu Ahmet'e terekesini bırakarak, Hanife Hatun vasi tayin edildiğine dair.

Sahîfefe: 80/2	Soğukpınar Müslim mahallesinde iken vefat eden Hâne Ağası el-Hâc İbrahim Ağa, küçük kızı Fatma'ya mirasını bırakarak, eşi Hatice Hanım'a emanet ettiğine dair.
Sahîfe: 80/3	Köylüoğlu Mehmed'in hakkında Sivas'dan gelen emirnameye dair.
Sahîfe: 80/4	Suiçmez mahallesinden vefat eden Celladoğlu Hallac Ahmet'in verasetini kardeşinin oğlu Mahmud'a bıraktığını fakat şehirde olmadığı için vasisi ammi oğlu Mustafa'yı tayin ederek emanet edildiğine dair.
Sahîfe: 81/1	Müfti Efendi'nin Haremi Asiye Hanım'a mülkünün belirlenmesine dair.
Sahîfe: 81/2	Tokat'ta Keçeciler mahallesi ahâlisinden Temurci Hacı Halil'in kazabad kazasında kayıp olan merkebine dair.
Sahîfe: 81/3	Başmeydan mahallesinden vefat eden İsabiloğlu İsabil verasetini eşi Meryem'e babası Dimek ve annesi Despina ve küçük kız-oğullarına bırakarak, nazırını aynı mahalleden eniştesi Kürekçi'yi tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 82/1	Tatar Hacı mahallesinden vefat eden Alemdaroğlu Ömer terekesini küçük kızına ve babaannesini vasisi tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 82/2	Cedid mahallesinden vefat eden Ayşe verasetini erkek kardeşinin oğlu Ömer'e terekesini bırakmış, ammizadesi Çirişçi İbrahim'i vasisi tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 82/3	Cedid mahallesinde Emine'ye vasi olarak Çirişçi İbrahim'in tayin edildiğine dair.
Sahîfe: 82/4	Yar Ahmed mahallesinden olan Fatma'ya, Dursunoğlu Osman'ın arazisinin satıldığına dair.
Sahîfe: 83/1	Seyfeddin mahallesinden Agob ile Tatos arasında alacak verecek davasına dair.
Sahîfe: 83/2	Cedid mahallesinden vefat eden İberoğlu Fatma veraseti eşi Halil'e ve erkek kardeşi Ömer'e terekesini bırakarak, vefatından sonra eşi Halil malların yerini belirlemek için Ömer ile yaptığı davaya dair.
Sahîfe: 83/3	Soğukpınar Müslim mahallesinden Nalband Ömer'in İçmesu mahallesinden Berdahcıoğlu Artin malını kabz ettiğine dair.
Sahîfe: 84/1	Kalboz Ağa'nın kız kardeşi Fatma ile anneleri Emine Hanım'dan kalan malların paylaşımı davasına dair.
Sahîfe: 84/2	Vefat eden Kemal Ali verasetini eşi Rahime ve erkek çocuğu Ömer, kız çocuğu Fatma'ya bırakarak, Molla Ali şahitliğinde tereke paylaşımına dair.
Sahîfe: 85/1	Cedid mahallesinde Latifzâde Ağa'nın eşine ve çocuklarına bıraktığı, erkek kardeşine validesine bırakacağı terekeden, hayatta iken alacaklarının olduğuna dair.
Sahîfe: 85/2	Sivas sancâğına tâbi Turhal kazâsına Beçin karyesi ahâlisinden olan üç sene önce vefat eden İmamoğlu Mahmut'un terekesine dair.
Sahîfe: 86/1	Sivas sancâğına tâbi Kazabad kazâsına tâbi Gürci karyesi sakinlerinden Zeynep Mustafa ve Turhal kazâsına tâbi Beçin karyesi ahâlisinden İmamoğlu Mahmut Hâcı Hüseyin terekesi paylaşımı ve dava temyizine dair.
Sahîfe: 86/2	Tokad'da Dere mahallesinden Cezdanoğlu Bogos, Girigor'dan alacağına dair.

Sahîfe: 86/3	Soğukpınar Müslim mahallesinden olan Hocazâde İbrahim, Penyecioğlu Begos'a arsa satışına dair.
Sahîfe: 87/1	Mihmâd-ı Hâcib mahallesinden Şakire Hanım ve Çay Müslim Mahallesinden Kavaricioğlu Süleyman mihrini vererek boşandıklarına dair.
Sahîfe: 87/2	Kâlhâne-i Amîre ustalarından Kikrok'un eşi Zümrüt Hanım'ın mal satın aldığına dair.
Sahîfe: 87/3	Vefat eden Sail İbrahim oğlu büyük oğlu şehirde olmamasından dolayı diğer oğlu Abdülkadire terekesini bırakarak vasi ve kayyım olarak eşi Mi'ase'ye bıraktığına dair.
Sahîfe: 87/4	Abdüllatif Ağa'nın, Ahmet Ağa'ya borçları olduğu için mallarını sattığına dair.
Sahîfe: 88/1	Sivas Eyâleti dâhilinde Tokat kazâsında Mehmet Paşa mahallesi sâkinlerinden vefat eden Mustafa'nın katillerinin bulunmasına dair.
Sahîfe: 88/2	Mustafa Bey'in katilleri olan Mehmet ve Hasan'ın durumlarına dair Eyaleti Sivas'da emirname.
Sahîfe: 88/3	Kala İmamı Sefidin Mehmet Bey ve vefat eden Kazgancı Bedros mal satın almış ve mülkün sahibi Despina baliğ olmadığı için verilen malların iptaline dair.
Sahîfe: 89/1	Soğukpınar mahallesinde vefat eden Yenihâne Ağası el-Hâcı İbrahim Ağa, eşi ve küçük kız-oğlu ve büyük oğluna terekesini bırakarak, büyük oğlu Ahmed'in vasiyyesi anneannesi Hanife Hanım tayin edilerek malların temize çıkarılmasına dair.
Sâhife:89/2	Gülüdlü Rukiye ve kardeşleri arasında miras paylaşımına dair.
Sahîfe: 89m./1	Mehmed Paşa mahallesiden vefat eden Mustafa verasetini küçük kızı Abide'ye vasisi olarak eşini bıraktığına dair.
Sahîfe: 89m./2	Tokat'da askeriyenin mühimmat kayıt listesine dair.
Sahîfe: 90/1	Mahmud Paşa mahallesi ahâlisinden Çerkeszâde Hâfız Hüseyin Efendi ve Erzurum sokağına tabi Atfin kazası ahâlisinden Hasan'ın kızı Safiye'nin nikah akdine dair.
Sahîfe: 90/2	Tokad'a Kafirini nahiyesinde Alak karyesinden Kara Ali'nin camuşuna el konulduğuna dair.
Sahîfe: 90/3	Kaya mahallesinden Ahras Ahmet'in aile içerisindeki çıkardığı sorunlara dair ilam.
Sahîfe: 90/4	Soğukpınar Müslim mahallesi ahâlisinden Abdüllatifzâde Ahmed Ağa'nın, kızı Munise'ye veraseti ve tayin edilecek vasisinin davasına dair.
Sahîfe: 91/1	
Sahîfe: 91/2	Huboğlu Karabet ve Yar Ahmed mahallesinden vefat eden Diyarbekirli Artin terekesini eşi ve çocuklarına bıraktığına ve Mariyem kalan mirastan Karabet'in alacağın dair.
Sahîfe: 91/3	Cedid mahallesinde vefat eden Abdüllatif Ağa verasetini eşi ve çocuklarına bırak, tereke paylaşılan terekeden kalan malların Türkmenoğlu Osman Ağa'ya satışına dair.
Sahîfe: 92/1	

Sahîfe: 92/2	Soğukpınar mahallesinden vefat eden Yenihâne Ağası el-Hâc İbrahim'in ailesine bıraktığı tereke ve vasi olarak tayin ettiği anası Hatice'ye ve nafaka kaydına dair.
Sahîfe: 92/3	Yenihâne Ağası el-Hâc İbrahim kızı Fatma'ya nafaka bağlandığına dair.
Sahîfe: 92/4	Mehmet'e Mu'allim Sıbyân Hâcı Mustafa Efendi'ye vasî nasb olunduğu dair.
Sahîfe: 93/1	Vefat eden Ahmet Bey'in veraseti küçük kızı ve annesi Hatice Hanım'ın vasi ve Hâcı Mustafa Efendi'nin nezaretine dair.
Sahîfe: 93/2	Mumcuoğlu Artin ve Ohannes arasında alacak verecek davasına dair.
Sahîfe: 93/3	Mihmad-ı Hâcib Müslim mahallesinden vefat eden Gülüdlü Abdülbaki Mehmet terekesini eşi ve çocuklarına bıraktığına ve tereke paylaşımına dair.
Sahîfe: 94/1	Çay Müslim mahallesinden Bakkalzâde Müderris Mehmed Efendi'nin terekesini paylaştırıp, alacaklarının da olduğuna dair.
Sahîfe: 94/2	Kademoğlu Kirkor'un çocuklarına bıraktığı mirasın paylaşımına dair ilam kaydı.
Sahîfe: 94/3 **Sahîfe: 95m./1**	Meydan Müslim mahallesinde vefat eden Peynircioğlu Hüseyin eşi ve çocuklarına terekesini bırakarak vasi tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 94m./2	Erzurum hastanesinde vefat eden Abdullah'ın, kızlarına terekesini bırakarak, annesi Fatma Hanım'ı vasi tayin ettiğine dair.
Sahîfe: 94m./3	Mehmed Paşa mahallesinden vefat eden Sakaoğlu Süleyman verasetini büyük oğluna ve komşusu Çerkezzâde Hafız Hüseyin Efendi'yi kayyım olarak atadığına dair.
Sahîfe: 95/1	Tirkici Hacı Hasan Ağa'ın Hanımı'na kalan miras taksimi için Sivas Feyzullah Paşa'nın ilamı.
Sahîfe: 95/2 **Sahîfe: 96/1**	Munise Hanım'a kalan malların vasisi amcası Ahmet ve Hüseyin Ağa'dan azledilip yerine Haşan Paşa'ya devredilmesi ve mülklerin ne olduğuna dair.

3. 64 NUMARALI TOKAT ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU

Sahîfe: 1/1

Sivas'da bulunan İngiliz me'mûrîne bi-irâde-i müşîrî teslîm olunacak ip ve urgân ve sâ'ireleri için lâzım olub zarûret mess eylediğinden ğâ'ib-i 'ani'l-meclis Arâkil Baytâr nâm kimesnenin Astârcılar Hânı'nda mevcûd olunan kendîrini esnâf bâşı urğâncı Hâcı Hasan Ağa Hancı Ali oğlu Abdullah Ağa ma'rifetleriyle 'âdet-i kadîmeleri üzere meclis-i ma'rifet u ma'rifet şer'le esnâf-ı mezbûrreye tevzi' ve taksîm olunan kendirinin mikdâr defteridir.

Beher batmanına meclisce kârar verilen.

(…) batman adet 1 — 4

Kendir Bezi batman adet 1 — 225

Dink batman adet 1 — 26

Râyiç kıymet fiyatı — 25 Kuruş

Sahîfe: 2/1

Tokad'da fürûh olunmakta olan kâffe-i erzâkın narh defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

EMTİA (ERZAK)	MİKTAR (Kıyye)	FİYATI (Para)
Nân-ı 'aziz-i has	1	20
Nân-ı 'azîz kıyye	1	14
Çörek	1	26
Simit	1	26
Yağlı börek	1	80
Lahm-ı ganem	1	52
Kuyruk Yağı	1	940
Kadâyıf	1	28
İri Mum	1	220
Ufak Mum	1	250

Revgan-ı Sâde	1	240
Asel*	1	170
Tosya Pirinci	1	90
Niksâr Pirinci	1	64
Ak Sabun	1	260
Tokad Sabunu	1	280
Revgan-ı Zeyt	1	400
Revgan-ı Bezir*	1	200
Zeytûn	1	160
Kefe Şeker	1	320
Toz Şeker	1	320
Kahve	1	440
Dökülmüş şem‘-i ‘asel*	1	920
Sârımsak	1	80
Leblebi	1	50
Kuru üzüm	1	80
Fındık	1	100
Acem Kınâsı	1	320
Mısır Kınâsı	1	240
Karabiber	1	320
Kimyon	1	200
Kayseri Çemeni	1	80
Çâlma pekmez	1	30
Duru pekmez	1	40
Tuz	1	13
Kelle Soğân	1	15
Yeşil Soğân	1	80

* Bal, **bkz**.: Devellioğlu, a.g.s., s.47.

* Bezir: Tohum, Revgan: Yağ, Tohumu Yağı, **bkz**.: Devellioğlu, a.g.s., s.111 -…,1039.

* Bal mumu, **bkz**.; Devellioğlu, a.g.m., s.1152.

Patlıcan	1	3
Frenk Patlıcan	1	8
Domates	1	10
Yâş Üzüm	1	10
Kâvun Karpuz A‘lâsı	1	6
Lâhana	1	12
Armud	1	32
Elma	1	16
Yoğurt	1	16
Yeşil Fasulye	1	12
Yeşil Biber	1	10
Beyâz Fasulye	1	50

Sahîfe: 2/2

ESNAF KOLLARI	EMTİA	MİKTARI (Kıyye)	EMTİA FİYATI (Para)
Esnâf-ı Duhâncıyan-ı	Duhân	1	200
Esnâf-ı Hallâcıyan	Penbe	1	400
Esnâf-ı Temurcîyan	İri Mıh	1	200
	İri Çatal Baş	Beher yüzü	50
	Ufak Çatal Baş	Beher yüzü	50
Esnâf-ı Nalbandât	Bargir Nalı	Beher Kısım	140
	Katır Nalı	Beher Kısım	220
	Merkeb Nalı	Beher Kısım	140
	Hâs İnce ve Kalın İbrişim Kaytân ve Şerit	1	32

Esnâf-ı Kazzazyân ve İplikçiyân	Elvânı İplik	1	24
	Huşûn Has İpek	1	30
	(…)	1	2
	Tura Mor Kazzaz İpliği Kalın	1	40
	Tura Mor Kazzaz İpliği İnce	1	36

Esnaf Kolları ve Malların Fiyat Listesi (Tahriren fî Şehr-i Muharremü'l-harâm Sene [12]71.)

Sahîfe: 2/3

Medîne-i Tokad meclisinde Sivas sancâğı mu'accelât müdirî Mehmed Rıf'at Efendi ve mütevelliyât-ı olunmak hâzır oldukları hâlde zahîreye meclisce (zâyi' vakt oldu) kat' olunan fiyât kaydı.

	ÖLÇÜ BİRİMİ (Keyl)	**MİKTAR (Kile)**	**FİYAT**	**TOPLAM**
Hınta	bâ-keyl-i İstanbulî	1	8 kuruş	247,5
Şa'ir	Hınta keyli	1	30 para	247,5
Fasulye	-	-	-	9860

Sahîfe :2/4

Bâdi-i ilm u haber oldur ki

Ahmed Efendi ma'rifetleriyle Tokad kazâsından vurûd eden ber-vech-i bâlâ iki yüz kırk yedi buçuk kile-i hınât ve iki yüz kırk beş buçuk kile-i şa'îr ve dokuz bin sekiz yüz altmış kıyye fâsulyenin Erzurum'da kâ'in mîrî anbârlarına teslîm olunduğu mübeyyin iş bu ilm u haber muma-ileyh i'tâ olunmuşdur. Fî 9 Cemaziyelevvel sene 71.

Etmekci ve çörekçi ve kadâyıfcı ve simitciyân meclis ma‘rifetiyle verilen narh. Fî 15 Şabân 271.

EMTİA	MİKTAR (Kıyye)	FİYATI (Para)
Ekmek	1	16
Fırıncılar	1	20
Çörek	1	28
Simit	1	28
Kadâyıf	1	28

Sahîfe: 3/1

Kasâb esnafından Enfiyeci el-Hâc Osman Ağa ve Köse Ahmed Ağa ve Basdırmacı oğlu Ahmed Ağa ve Adakcancı(?) oğlu Ebu Bekir Ağa ve Emiroğlu Mahmud Ağa ve Emin Bey ve Bekcioğlu Ömer nâmûna kimesneler mûmhâne mültezimi Koralzâde Ebu Bekir Ağa hâzır olduğu hâlde medîne-i Tokad meclisinde ta‘ahhûdleri kaydıdır. Fi 9 Şevvel sene 71.

EMTİA	MİKTAR (Kıyye)	FİYATI (Kuruş)
Mûmhâneye verecekleri cin yâğı	1	15
Kebîr Mûm	1	6
Sağir Mûm	1	6 kuruş 10 para

Sahîfe: 3/2

Meveddet-me’âb mevlânâ el-Hâc Selim Efendi dâme muvaffakâ bi’l-hayr

Ba‘de’t-tahiyyetü’l-vâfiyye inhâ olunur ki me’mur-ı umûr-ı şer‘iyyesi bulunduğum Tokad kazâsında kazâ mahkemesinde bâş kâtib bulunan el-Hâc Osmân Efendi’nin vefâtı vukû‘una mebni mahkeme-i mezbûrenin bâş kitâbet hizmeti mahlûl

kalmış ve zâtınız dahi müddet-i vâfireden beri mahkeme-i mezbûre kitâbetine devâm etmekde bulunduğunun cihetiyle kesb-i liyâkat olunduğuna ve kitâbet-i şer‘iyyeye mümâreseniz bulunduğuna ve hizmet-i mezkûrede istihdâm olunmanız hususu a‘zâsı meclisinin dahi intihâbları olduğuna binâ’en kazâ-i mezbûr mahkemenin bâş kitâbet hizmeti tarafımızdan cenâb-ı şerîfinize ihsâs kılınmışdır gerektir ki mahkeme-i mezbûrede vukû bulan mevâd-ı şer‘iyenin senâdat-ı şer‘iyelerini usul (…) muvâfık ve şer‘-i şerife mutâla‘a tahrîre dikkat olunub ol vecihle hizmet-i me’murenizde vechen mine’l-vücûh tecvîz-i kusûr eylemesin ves-selâm hurrire Cemaziye’l-âhire li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Es-Seyyid Mustafa el-Mahmîn

Esnâf-ı kazzâziyan Fî 8 sene 72.

EMTİA	**ADET**	**MİKTAR (Kıyye)**	**FİYATI (Para)**
Sarı, Turuncu, Yeşil, Mai Güvez Mor Sürmani Kaytan	-	1 Ham Dirhem 1 Has Dirhem	32 42
Beyaz Güvez Maî Koyu Güvez Huşûn Hâs Karârı	-	-	40
Elvân Şerit ve İnsine-i(?) Sade	-	-	30
Eynelüsi(?) Halebi	1	-	65
Hâs Güvez Dökme bir çift	-	-	6
Sâ‘at Bağı	1	-	60
Hâs Güvez İnsine Parmak-kârı Şerit	-	-	42
İplik Kaytân Diresim	1	-	4

İplikden Alâca Şerit Halebi	1	-	12
İplikden Beyaz Şerit Halebi	1	-	12
İplikden Beyaz Dökme	1	-	1
İplikden Elvân Dökme	1	-	1
Kızıl Kaytân Halebi	1	-	5

Sahîfe: 3/3

Meveddet-meâb Tokad Mahkemesi Bâş Kâtibi Efendi dâme muvaffakân bi'l-hayr

Ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiyye inhâ olunur ki iş bu bâ'isü'l-mürâsele Hafız Mehmed Efendi erbâb-ı isti'dâddan olmağla mahkeme-i mezbûre kâtib nasb ve ta'yin olunmuşdur görünür ki efendi merkûmu hizmet kitâbetde istihdâm eyleyesiz fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min Zilka'detü'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Es-Seyyid Mustafa el-Mahmîn

Sahîfe: 3/4

Meveddet-meâb Tokad Mahkemesi Bâş Kâtibi Efendi dâme muvaffakân bi'l-hayr

Ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiyye inhâ olunur ki iş bu bâ'isü'l-mürâsele Abdullah Efendi erbâb-ı isti'dâddan olmağla mahkeme-i mezbûre istihdâm mukayyid nasb ve tayin olunmuşdur gerekdir ki efendi merkûmu hizmeti mezkûremde istihdâm eyleyesiz ves-selam fî gurre-i Şevvâlü'l-mükerrem li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Es-Seyyid Mustafa el-Mahmîn

Sahîfe: 4/1

Yâ-Fettah Yâ-Rezzak Yâ-Kerim

Fazîlet-me'âb şeref-nisâb mevâl-i fehâmdan mevlâna es-Seyyid Mustafa Yahya Efendi kâm-yâb

Ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiyye inhâ olunur ki ber-vech-i arpalık mutasarrıfı olduğum Tokad kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer'iyesi işbu sene iki yüz yetmiş senesi Zilhiccetü'ş-şerîfenin gurresinden zabt etmek üzere zât-ı vâlâ-yı hazret-i fetevâ-penâhinin intihâb ve tercih buyurduklarına binâ'en tarafımızdan şerîfine ihâle tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i merkûmu gurre-i mâh-ı mezkûrdan bi'n-niyâbe zabt edüb beyne'l-ahâli icrâyı ahkâm şer' 'âli ile vukû'-yâfte olan muhallefât-ı mevta-yı askeriyyeyi dahi tahrîr ve beyne'l-verese b'il-farîzatü'ş-şer'iyye tevzi' ve taksîm birle câde-i şer' nebeviyyeden sermet inhirâfa meyl-i cevâz göstermeyesiz ve's-selâm.

Sahîfe: 4/2

Atike Bint-i Abdullah Müte'allik Vesâyet Kaydı

Medine-i Tokad'da Cedîd mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden Mehmed bin Ömer'in sulbî sağîr oğlu Abdullah'ın babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl eden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza ve hırâsete tesviye-i umûrunu rü'yet ve kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmakla sağîr mezbûrun analı işbu bâ'isetü'l-vesîka Atike binti Abdullah nâm hâtuna emânetle mevsûf ve müstakime ve her vecihle vesâyet 'uhdesinden gelmeğe muktedîr olmağla zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslîmin ihbârlarıyla mütehakkık olmağın sağîr mezbûrun rüşd ve sedâdına değin mâl-ı mevrûsu zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesviye-i umûrunu rü'yete anası mezbûre Atike Hâtun hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîr-i mezbûre vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabul ve merâsimini kemâ-yenbağî edâ-ya ta'ahhüd ve iltizâm etdikden sonra vasiyye-i mezbûr talebiyle sağîr-i mezbûrun nafaka ve kisveye zarûret tahakkukuna binâ'en kadr-i kifâye hâkim-i mûmâ-ileyh sağîr-i mezbûrun emvâl-i mevrûsesi nümasından râyic-i fi'l-vakt beher yevm-i sağîr merkûme yirmi para nafaka ve kisve baha meblağ-ı farz ve takdîr edüb meblağı mefrûz-ı mezkûru târihi kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde

istidâneye ve inde'z-zafer sağiri mezbûrun emvâl-i mevrûsesine rücû'a vasiyye-i mezbûre Atike Hâtun'a izin vermeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min şehr-i Zilhiccetü'ş-şerîfe li-sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Topal Şerîf Mehmed bin Mehmed

Sarraçoğlu Osman Efendi bin Ahmed

Ahmed bin Hasan Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 4/3

Zeynep Bint-i Ahmed Müte'allik Vesâyet Kaydı

Medine-i Tokad'dan Çay Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden Sofu Mehmed bin Mehmed'in sulbî sağir oğlu Mustafa'ya ve sulbiye sağire kızı Hatice'ye babaları müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl eden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye-i umûrlarını rü'yete kıbel-i şer'den bir vasi nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve mühim olmağla sağirân-ı mezbûrânın anaları işbu bâ'isetü'l-vesika Zeynep bint-i Ahmed nâm hâtun müstakim ve her vecihle vesâyet 'uhdesinden gelmeğe muktediri olduğu zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslîmin ihbârlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevkî' sadr-ı kitâb bi-tevfî'ü'r-ref'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağirân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin emvâl-i mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesviye-i umûrlarını rü'yete anaları mezbûre Zeynep Hâtunu vasi ve üzerine sağirân-ı mezbûrânın halleri Hasan bin Ahmed nâm kimesneye dahi nâzır nasb ve ta'yîn edüb anaları dahi ber-vech-i muharrer vesâyet ve nezâret mezkûreleri kabul ve hizmet lâzimelerin kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediklerinden sonra sağirân-ı mezbûrânın zarûretleri tahakkukuna binâ'en vasiyye-i mezbûre talebiyle hâkim mûmâ-ileyh efendi emvâl-i mevrûseleri nümâsından râyic-i fi'l-vakt beher yevm sağir-i mezbûr Mustafa'ya yirmi para ve mezbûre Hatice'ye on para ki külli yevm otuz para sağirân-ı mezbûrâna nafaka ve kisve bahâ meblağ farz ve takdîr edüb meblağı mefrûz-ı mezkûru târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve 'inde'z-zafer sağirân-ı mezbûrânın emvâl-i mevrûselerine rucû'a vasiyye-i mezbûre Zeynep

Hâtun'a izin vermeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmü's-sâlis min şehr-i Zilhiccetü'ş-şerîfe sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 4/4

Rukiye Bint-i Mehmed Müte'allik Kaydı Vesâyet

Medîne-i Tokad Çay Müslim mahallesi sâkinleri iken bundan akdem fevt olan Sofu Mehmed bin Mehmed'in sulbiye-i sağire kızı Şerife'ye anası müteveffâyı ile müte'akıben fevt olan babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl eden emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesviye-i umûrunu rü'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve mühim olmağın sağir-i mezbûrânın anası işbu bâ'isetü'l-vesîka Rukiye bint-i Mehmed nâm hâtun vesâyet-i ehl ve sağire-i mezbûre hakkında her vechle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî-i müslîmin ihbârlarıyla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi sağiri mezbûre üzerine anası mezbûre Rukiye Hâtunu vasîyye-i nasb ve ta'yin eyleyüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûre-ye kabul ve hizmet-i lâzimelerin kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüde ve iltizâm etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmü'l-hâmis min şehr-i Zilhiccetü'ş-şerife sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Bâkırcı Osmân Ağa

Koloğlu Şerif Ağa

Hâcı Devişoğlu Sâlih Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 4/5

Kemerli Ömer ve Osman Müte'allik Keşf-i İ'lâm Kaydı

Medîne-i Tokad mahallâtından Kemer mahallesi ahâlisinden bundan mukaddem bi'l-keşf mu'âyene olunan Kara Hasan oğlu Halil bin Hasan nâm mecrûh kıbel-i şer'de

mahalle-i mezbûre ahâlisinden Sekmenoğlu Ömer bin Osman ve Hâlî Hacı Köçekoğlu Osman bin İbrahim muvâcehelerinde tarih-i i‘lâmdan iki gün mukaddem karye-i mezbûre civarına Kızıl Öz toprağında Harmânlar nâm mahallede merkûm Ömer vakt-i zamanı bi-gayri hak Ömer ‘ameden harman dirğini ta‘bir olunur ağâç ile cebhem üzeri bâşıma darb ve cerh ve mezbûr Osman dahi arkama darb ve kara bere etmeleriyle icâb-ı şer‘isini taleb ve da‘vâ eylediğimde beynimize muslihûn tavassut idüb beni da‘vâyı mezkûrelerimden merkûmân Ömer ve Osman ile yüz elli guruş bedel-i medfû‘ ve makbûza bi’t-terâzi ba‘de’s-sulh ve’l-kabûl merkûmân Ömer ve Osman bedel-i sulh mezkûre müte‘allik ‘âmme-i da‘vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskât birbirlerine dahi cerh ve darb mezkûre ve mâ-yâhdes münhemaya müte‘allik ‘âmme-i da‘âva-yı mezkûrelerimden merkûmân zimmetlerimi ibrâ ve ıskât eyledim deyû mecrûh ve mazrûb merkûm Halil’in bi’t-tâv‘ takrîrinin mezbûrân Ömer ve Osman tasdik ve ibrâyı mezkûru kabûl ve bu vecihle kat‘-ı münâza‘a eyledikleri tescîl ve bi’l-iltimâs huzûr-ı âlîlerini i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâdis ‘aşer min şehr-i Zilhiccetü’ş-şerîfe sene seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 5/1

Sulh İ‘lâm Guruş 25

Ma‘rûz-ı dâ‘ileridir ki medîne-i Tokad’da mahallâtından Veled-i Aynî Mahallesinde mütemekkin Kazar veled-i Veli Andon zimmî meclis-i şer‘de Efsûnioğlu Ohan veled-i Abraham zimmî muvâcehesinde mahalle-i mezbûrede vâki‘ yedimde müstakillen mülküm olan ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb mezilimi târih-i i‘lâmdan bir sene mukaddem mersûm Ohan zimmîye sekiz yüz elli guruşa bey‘ ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahî ber-vech-i muharrer iştirâ ve temelik ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra meblâğ-ı mezbûrun sekiz yüz guruşunu müşteri-i mersûmdan kabz itmemle bâkisi olan elli guruşun mersûm Ohan zimmîden hâlâ taleb ederim deyü da‘vâ ettikde ol dahî cevâbında menzil-i mezbûri târih-i mezkûredan müdde‘î mersûm kabz-ı mu‘terif olduğunuz için meblağ-ı mezbûr sekiz yüz guruşa şirâsını ikrâr müdde‘î mersûmun eylediği ziyâde elli guruş müdde‘âsını inkârından mâ‘adâ menzil-i mezbûrun tarîk hâssı olub salifü’z-zikr menzili tarîk-i hâss ile me‘ân meblağ-ı mezbûrede on guruş iştirâ eyledim el-hâlete hâzihi tarîk-i mezbûru müdde‘î mersûm bana edâ’en etmekle tarîk-i mezkûru bana ta‘yin etmek üzere müdde‘î mersûma tenbiyye olmak murâdımdır

deyü müdde-î mersûmun inkârına mükârin mersûm Ohan zimmî tassaddî eylediği tarîk da‘vâsından meccânen fâriğ olub ve müdde‘î mersûm dahi ber minvâl-i muharrer tassaddi eylediği ziyâde elli guruş da‘vâsından bâ-vesâtat muslihîn-i mersûm Ohan zimmî ile bi’t-tav‘ ve’r-rızâ yirmi beş guruş üzerine ba‘de ‘akdü’l-museleha ve’l-kabûl bedel-i sulhden mâ‘adâ ziyâde müdde‘âsına ve tarafından her biri bi’l-cümle husus-i mezkûre müte‘allik da‘vâdan aharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyleyüb ve tarafından her biri aharın ibrâsını ba‘de’l-kabûl ve ibradan müstesna bedel-i sulh-i mezbûr yirmi beş guruş bedel-i sulhden müdde‘î mersûm ikrâr (…) zimmetine sahîhan ve deyni olduğu mersûm Ohan zimmî ikrâr ve i‘tirâf etmeğin mûcibince bedel-i sulh mezbûr yirmi beş guruşun müdde‘î mersûma edâsıyla mersûm Ohan zimmî iltizâm olduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı ‘âlîlerini i‘lâm olundu fî’l-yevmü’r-râbi‘ ‘aşer min şehr-i Zilhiccetü’ş-şerîfe sene seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 5/2

Abdülcebbarzâde Hafidesi Adile Hâtun Müte‘allik Kaydı

Husûs-ı âtîyü’l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr içün savb şer‘i enverden bi’l-iltimâs irsâl olunan kâtib el-Hâc Selim Efendi

Medine-i Tokad mahallâtından Bâşmeydan mahallesinde vâki‘ Abdülcebbarzâde hafidesi Adile bint-i Mehmed Arif bin Mustafa’nın menziline varub zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn huzûrlarında ‘akd-ı meclisi şer‘-i ‘âli ittikde zâtın müslimûn-ı merkûmun ta‘rifleriyle ma‘rife mezbûre Adile Hanım meclis-i ma‘kûd mezkûrede ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmi’e-i İstânbul’da Haseki civârında Nevbahâr mahallesinde vâki‘ bir tarafdan Şerafeddin Efendi menzili ve iki tarafdan Hacı İbrahim menzilleri ile Meke bâğçesi ve bir tarafdan Haseki Bîmârhânesi ile mahdûd hâricîye ve dâhilî dört oda ve müştemilât-ı sâ’ireye hâvî ‘arsası mahmiye-i mezbûrede bâşcı el-Hâc Mahmud Efendi mahallesinde vâki‘ cami‘i şerif imâmetine meşrûta mukâtalu vakıf ve binâsı mülk olan bir bâb menzil bundan bir sene mukaddem vefât iden babam Mehmed Arif ibn-i Mustafa ile zevce-i ihrâsı mütevefîyye Ümmü Gülsûm bint-i Abdullah’ın beynlerinden ‘ale’l-iştirâkü’s-sevî hayâtların ile’l-vefât dahil Hozat ta‘rifleri ve yedlerinde mülkleri olub ba‘de vefâtı-hümâ zevce-i mezbûre Ümmü Gülsûm Hânımın ‘arsa-i mezkûr ile menzil-i mezbûru ber-vech-i muharer mutasarrıf ve mâliki olduğu nısf-ı hisse-i şâyi‘alı oğulları li-ebb karındâşlarım Muhammed Şerif ve Ahmed

Fethi Efendilere irsen intikâl idüb ve nısf-ı aharı dahi üç sim i‘bârıyla bir sehemi i‘tibâr bir sehemi benimle mâ‘ada iki sehemi li-ebb karındâşlarım merkûmân Muhammed Şerif ve Ahmed Fethi Efendilere ‘âdiyen ve irsen intikâl itmekle ben menzil-i mahdûd-ı mezkûrda mâlik olduğum bir sehem hisse-i şâyi‘amı mahalinde semen-i misliyle ahara bey‘a ve ‘arsa-i mezkûrede dahi tasarruf olduğum kezalik bir sehem hisse-i şâyi‘a bâ-ma‘rifet mütevelli-i bedel misliyle ahara ferâğ ve tefvîz ve kabz semen ve bedel-i makbûzunu bana isâl ve irsâle ve husus-ı mezkûre müteveffik olduğu umûrun küllisine hâlâ der‘aliyede Sultân Beyâzıd civârında Parmak Kapuda Cedîd Hânda misâfireten mukîm Tokadlı Nurşid Ağa oğlu ibn-i Abdulhey tarafından kabûlune mevkûf vekîl ve nâ’ib-i menâb nasb ve ta‘yîn eyledim diyerek gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î vâki‘ hâli kâtib merkûm mahallinde ketb ve tahrîr ve ma‘ân mürsel ümenâ-i şer‘le meclisi şer‘a gelüb ‘alâ vukû‘ inhâ ve takrîr itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-tâleb ketb olunan hurrire fi’l-yevmü’t-tâsi‘ ‘ışrîn min şehr-i Zilkadetü’ş-şerîfe sene seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Teb‘adan Mehmed Ağa

Hâcı Ağa bin Hüseyin Ağa

El-Hâc Sadık Ağa bin Abdullah

Ve gayrihim

Sahîfe: 5/3

Sûret-i Emirnâme-i Sâmî-i ‘Ali Ma‘hûd ‘Ali’ye

Devletlû Efendim Hazretleri cenâb-ı hak cemî‘i memâliki bedât-ı her hâlde mas‘ûn ve muhfûz buyursun bugünlerde Gelibolu civârında kullar (…) mahûfunası(?) zuhûr etmiş üzerine der hâl tedâbir lâzıme-i tahaffuziyye teşebbüş olunduğu misillü hıfz-ı sıhayi’e ‘umumiye kazâyı mültezimesi iktizâsınca esbâb zâhiriyeden olduğu üzere icâb eden yerlerde dahi tarîk ihtiyât ve tahaffünün ittihâzı lâzımeden ve bu dahi her vakitde memdûh ve mergub olân nezâfet ve tahâret ma‘ziyâde dikkatle vucûda gelir mevâdan bulunduğundan bi’l-cümle sokak bazâr ve hân ve dükkân ve cemi‘ nâsı olan ma‘bed ve hân ve hamâm ve bedestân ile mahallât aralarında hâlî kalarak mezberelik olmuş ve içinde havz ve ve yâhud ve yâhud durgun ve râket su veyâ çirkâb bulunan ‘arz ve bedestenlerin ve üzerleri açık olarak ceyerân eden su yolu ve lağımların bir tarafdan

güzelce ihtimâmlı olarak tathîr ve tanzîfi ile derûrununda beytûtet olunan kâfi emâkinin oldukça rutûbetden gözedilerek guru tutulması ve öyle sokak ve virân ve mezbûre mahallelerde hayvânât lâşesinin tur verilmeyerek hemân kaldırulüb denize ilkâ ettirilmesi ve deniz uzak olan yerlerde dahi yine terk olmayüb yakın olan ‘arz veyâ mahal-i hâliyede der-tecdîd çukur hafriyle gömdürülerek üzerinin kapâdılmasıyla ve et kesilmekde olan kasâb dükkânlarında dahi ta‘affünât zuhûra götürülmesi ve’l-hâsıl bir haylî hastalığın zuhûr ve istîzârına sebeb zahîri olan ta‘affünâtın esbâb-ı külliyen men‘ olmasıyla berâber hıfz-ı sıhhat-ı içün şöyle günlerde ekel ve şûrupca dikkat eylemelerinin dahi herkese i‘lan olunması meclis-i sıhhiye tarafından bir kıt‘a rapor ile bildirdiğinden ve tahâret ve nezâfet mâddesine dikkat olunması me’mûrların ikdâm ve gayretine ‘ait lüzumlu birşey olduğundan bu husûs-ı lâzimede oralarca ittihâz-ı lâzım ve muktezî olân esbâbın istihsâline itinâ ve himmet ve hemîşe nezâfete dikkat buyrulması sebâkına şukka-i senâveri terkîmine ibtidâr kılındı. Fî 12 Za. sene 70 Târih-i Vusûl 20 Fî Z. 70.

Sahîfe: 6/1

Salavat Hakkında Buyruldu

İftihârü’l-vucûd vel-ekârim Rikâb-ı Hümâyûn-ı Şâhâne Kapûcı Başılarından Tokad kazâsı müdîri Rıf‘atlü Ağa zîde mecduhû ve şerî‘at-me’âb Tokad ve Kazabâd ve Turhal ve Artukabâd kazâlarının nüvvabı meveddetlü efendiler zîde ‘ilmihum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân a‘zâyı meclis ve sâ’ireleri zîde mekâdir-i ‘âmm inhâ olundukda nasûhî nut‘-ı eyyâm ehli imân üzerine farz-ı ‘ayn olan salât-ı hamsî beş vakitde cema‘âtle edâsına mü’ekkede ve şi‘âir-i İslâmiye’den idüği emr-i hû-bidâye irsâl olunan rü‘yet ve tahakkukâtımıza göre beşeriyet ve cehâlet hasebiyle ba‘zıları bilâ gusur ve’l-emâni‘ şer‘î ezân-ı şerif okundukda tecdîd-i vuzû‘ ile cevâmi‘-i münîfeye musâra‘atta bedâ‘et ve kahvehâne ve dükkânlarda nalbând ve imrâr vakt eylediklerinden ba‘de izini bu hâlât-ı mezmûmeyi terk ile ezân-ı şerif okundukda özr-i kavî ve mâni‘-i şer‘îyyesi olmayanlar eser-i senet cenâb-ı Peygamberiye ittibâ‘ eder ki salavat-ı mağrûzayı cemâ‘atle ifâ eylemek üzere derhal kahvehaneden ve sâ’ir bulunduğu yer kalkub cevâmi‘-i münîfeye azîmet ve mevûd olan ecir ü sevâb cemâ‘at-i aharda rağbet virme etfalliği ta‘lim-i Kur‘an-ı Kerîm ve mesâ’illeri i‘tikâdiye-i ve ameliyye’ilerini tefhim ubûliyetde ve makâm ve’d-dîn bulunanlara vâcibeden olmasıyla müslüman

olanlar evlâd ve etfâlini cehaletden kurtarmak içün mekteplere virerek okudub yazdırması mahallât-ı ahalisine ifâde eylemelerinde ve evlâdlarını mektebe göndermekde rehâvet ve ba‘demâ ezân-ı şerîf okunduğundan tedâ’il idüb yine kahvehane ve şurada ve burada bâ-muhâyâ ikâmet ve cema‘atı terke cesaret edenler olur ise mahkemeye haber virmelerini ‘eimme muhtârân bi’l-etrâf li-ilân ve tenbîh himmet buyurmaları bâbında divân müşîri eyâlet-i Sivas’dan işbu buyuruldu tahrîr ile irsâl olunmuştur emr-i te‘âlâ vusûlünde gerekdir ki ber-mûceb buyuruldu ile amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyeler deyü. Fî 14 Za. sene 70, duhul-i kazadan fî 20 Z. sene 70.

Sahîfe: 6/2

Fatıma Bint-i Hüseyin Nâm Hâtunun Keşf-i İ‘lâmı

Ma‘rûz dâ‘ileridir ki medîne-i Tokad kazâsında Kocâcık karyesinde sakîne ve ber-vech-i atî mecrûhiye ve kara bere idüği vech şer‘î üzere be‘de’l-keşif mütehakkık olan ma‘rifetü’t-zât Fatıma bint-i Hüseyin nâm hâtun meclis-i şer‘de karye-i mezbûre sâkinelerinden kezâlik zâtı ma‘refe Huriye bint-i el-Hâc İbrahim nâm hâtun muvâcedesinde mezbûre Huriye târih-i i‘lâmından bir gün mukaddem mezkûr Kocâcık karyesi civârında Akbâyır nâm mahalde kâ’in kâyın validemin bâğında öğündere ağâcıyla benim cebhem üzerine darb ve cerh ve yine ağâcı mezkûr ile başımın ortasına ve sâ‘ir a‘zâlarıma darb ve kazâkiye etmekle mûcib-i şer‘iyesi icrâ olunmak matlûbumdur deyû da‘vâ ittikde ol dahi cevâbında kaziyye-i minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-tamamhâ tâbi‘aten ikrâr ve itirâf itmeyîn mûcibince mezbûre Huriye Hâtun’a şer‘ân takrîr lâzım geldiği bi’l-iltimâs huzûr-ı ‘âlilerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ve’l-‘ışrîn min şehr-i Zilhiccetü’ş-şerîfe li-sene seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 6/3

Mustafa Bin Ömer’e Müte‘allik

Medîne-i Tokad mahallâtından Yazıcık mahalle ahâlîsinden Mustafa bin Ömer Medîne-i mezbûre mahallesinde meclisi şer‘de mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Hâcı Mehmed oğullarından Mehmed bin Veli bin Mehmed muvâcehesinde medîne-i mezbûre civârında meskeni kalemi dâhil Gürpınar nâm mahalde vâki‘ fi’l-asr Oduncu Ali bâğı

dimekle ‘arif ve ‘adedü’l-cirân hudûd-ı Erba‘a ile mahdûd ve mümtâz ve ‘arsâsı mukâtalu vakıf derûnûda kürûm ve eşcâr mefrûs olân bir kıt‘a mülk bâğı merkûm Mehmed’in li-ebeveyn kız karındâşları müteveffâyı zevcem Şerife ve Emine’nin ‘ale’l-iştirâkü’s-sevî mülk-i müşterâları olmuşken merkûme Mehmed bâğı mezkûri bi-gayrî hak müteffa-yı mezbûr babaları terekesine idhal birle ba‘de ihrâcü’s-semen sülüs-i sülüsân i‘tibârıyla zevcem merkûmeye sülüs hisse ta‘yiniyle bana sülüs-i mezkûrdan nısf-ı hisse-i ifrâz ve ta‘yînlerine bir vecîhle râzı olmayûb ancak bir veche muharrer bâğı mezkûrun nısf-ı zevcem merkûmenin mülk-i müşterâsı olduğu vecihle nısfın nısfını taleb iderüm deyû tassadî eylediğim ziyâde da‘vâyı mezkûremden meccânen fâriğ olmama bi’l-cümle husûs mezkûre müte‘allika da‘vâdan merkûm Mehmed’in zimmetini ibrâ’-ı ‘âmm ile ibrâ ve iskât eylediğimde ol dâhi ber minvâl-i muharrer ibrâ’-i mezkûrumu kabûl eyledi deyû tâyyi‘an ve kat‘iyyen bâ-ikrâr eylediği tescîl bi’l-iltimâs huzûr-ı ‘alilerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâlis ve’l-‘ışrîn min Zilhiccetü’ş-şerîfe li-sene seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 6/4

Ustaoğlu Süleyman Müte‘allik

Medîne-i Tokad’a muzâfe Kâfirinî nâhiyesi’ne tâbi‘ Zoğrı karyesi ahâlisinden işbu bâ‘isü’l-vesîka İbrâhim bin Ustaoğlu Süleyman medîne-i mezbûre meclisinde ma‘kûd huzûr-u şer‘de karye-i mezkûre sakînlerinden ve zâtı bi’t-ta‘rifi’ş-şer‘i mu’arrefe olan Fatıma bint-i Ali nâm Bekir bâliğa muvâcehesinde karye-i mezkûre ahâlisinde Kobukoğlu Mehmed’de dahi hâzır olduğu hâlde babası merkûm Süleyman’ı kabûlune mekâret husûs-ı âtîyü’d-da‘vâya vekîl nasb ve ta‘yîn eyledîkden sonra vekîl-i merkûm Süleyman bi’l-vekâle merkûmân Fatıma ve Mehmed muhzır muvâcehesinde da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre Fatıma târih-i vesîkadan yetmiş gün mukaddem cedde-i sahîhi olan Ömer bin İbrahim’i nefsini oğlum merkûm İbrahim’e terzîc ve tenkîhe şâhidîn mahzarında ba‘de’t-tevkîl ve’l-kabûl ol dahi ahâli-i kariyeli hânesine da‘vet idüb hânesi üstünde cemâ‘at-i müslîmin huzûrlarında merkûm Ömer vekâlet-i hasebiyle torunu mezbûre Fatıma’yı oğlum merkûm İbrâhim’e tezvîc ve tenkîh ben dahî vekâleten oğlum mezbûr İbrâhim içün tezzevûc ve tenekkûh ve kabûl idüb ol vecîhle mezbûre Fatıma oğlum merkûm İbrâhim’in zevc-i menkûha-i gayrî medhûl bahâsı olmuş iken hâlâ nefsi oğlum merkûm teslimden bi’l-imtinâ‘ işbu hâzır-ı bi’l-meclis-i

merkûm Mehmed'e tezvîc dâ'iyesinde ve merkûm Mehmed dahi tezvîc sevdâsıyla bu tarafa gelmeleriyle suvâl olub mucîb-i şer'isi icrâ olunmak bi'l-vekâle murâdımdır dedikde anlar dahî cevâblarında meclis-i mezkûr 'akd meclisi olmayûb ancak nâ-mezâd ve nişân meclisi olmağla ber-vech-i muharrer tezvîc ve tezevvüc da'iyesinde olduklarını ikrarlarına mekârin ber-minvâl-i muharreren bi't-tevkîl 'akd-i mezbûr-i külliyen inkârlarına müdde'i merkûmeden ber-vech-i muharreren müdde'âsına mütâbık beyne taleb olundukda 'adûl ahrâr ricâl-i müslîminden ve karye-i mezkûr ahâlisinden zâtı mezbûre-yi bi'l-ma'rifetü'ş-şer'iyye hâzırân-ı 'ârifan Yahya bin Osman ve Mehmed bin Yusuf nâm kimesnelerden eserü'l-istişhâd fi'l-hâkîka târih-i mezkûrda karye-i mezbûrda ber-vech-i muharrer Çatâklar Kûm Ömer müsbet vekâleti hasebiyle kendi tâmı üstüne merkûme Fatıma'ya biz huzûrumuzda merkûm İbrahim'e tezvîc idüb babası merkûm Süleyman dahi mezbûr oğlu içün tezzevûc ve kabûl eyledi biz bu hususa ber-vech üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz deyû beherin müttehidiyü'l-lafz ve'l-ma'ni şehâdet-i şer'iyye ittikde mahallerinden ba'de'l-fadîl ve't-tezkîye-i şehâdetlerimiz kabûlde olmağın mûcibiyle ba'de'l-hükm bi'l-imtinâ nefsini zevc-i mezbûresine teslîm ve inkiyâd ve itâ'ate tenbih-i şer'i dahî la-hak olduğu mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu hurrire fi'l-yevmü'l-hâmis ve'l-'ışrîn min Zilhiccetü'ş-şerîfe li-sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hattat Hoca Ömer Efendi

Emin Çâvuş bin İbrahim

Tokadlı Tütüncü Hâfız İbrâhim bin İbrahim

Sârı Mehmed Oğlu Mehmed bin Halil

Tokadlı Lütfullah Ağa bin Abdullah

Ve gayrihim

Sahîfe: 7/1

Müteveffi Bâş Kâtib Şerîf Mehmed Efendi'nin Ümmü Gülsüm Hâtun Müte'allik İ'lâm Kaydı

Medîne-i Tokad mahallâtından Bâşmeydan mahallesi ahâlisinden müteveffâ Bâş Kâtip Şerîf Mehmed Efendi ibn-i Hüseyi'nin zevce-i metrûkesi Ümmü Gülsüm binti el-Hâc Ebu Bekir nâm hâtuna husûsan âtîyü'l-beyânda zât-ı mezbûre-yi 'ârifâne Hâfız Mehmed bin Yakub ve Hâfız İbrâhim bin İbrâhim şehadetleriyle vekâleti sâbit olan Ahmed Efendi ibn-i Ali meclisi şer'de Meydân-ı Müslim mahallesinden Altunoğulu el-Hâc İsmail Efendi ibn Hâcı Mehmed muvâcehesinde merkûm Hâcı İsmail Efendi zimmetinde bundan 'akdem müvekkilem mezbûre vasiyyeleri olduğu sadriye sağîre kızları Ayşe ve Fatıma'nın babalarından müntakîl mâllarından ve müvekkilem mezbûre Ümmü Gülsüm Hâtun'un yedinden iktirâz ve kabz ve umûrlarına sarfla istihlâk eylediği bâ temessük beş yüz gruş ve yine sağiretân-ı mezbûretânın mallarından müvekkilem mezbûrenin yedinden iştira ve kabz eylediği bir kelâmı kadîm bahâsından doksan guruşuna cem'an beş yüz doksan guruş alacak hakkı olmağla mebâliğ-i mecmû' mezbûr-i merkûm Hâcı İsmail Efendi yedinden bi'l-vekâle hâlâ taleb iderim deyü da'vâ ittikde ol dahî cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr ve itirâf itmeğin mûcibince meblağ-ı mecmû' mezbûr beş yüz doksan guruşun müdde'i vekîl-i merkûm Ahmed Efendiye edâsıyla merkûm Hâcı İsmail Efendiye iltizâm olunduğu bi'l-iltimas huzûr-ı 'alilerine i'lâm olundu fî'l-yevmü't-tâsi ve'l-'ışrîn min Zilhiccetü'ş-şerîfe sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 7/2

Boyalı Karyesi'nden Habiloğlu Ali bin Osman'ın Maktûl İ'lâm Kaydı

Medîne-i Tokad'a muzâf Komanat nâhiyesinde tabi' Boyalı nâm karye-i ahâlilerinin ihbâr ve iltimaslarıyla Habiloğulu Ali bin Osman'a nâm maktûl ve muhteremin keşf ve taharri-i ve takrîr-i içün kıbel-i şer'î enverden irsâl olunan Kâtib Mahmud Efendi dâ'ileri zabtîye neferâtından mübâşir Mehmed Ağa kulları ve sa'ir ahâli kariye-i mezkûreden mazbûtü'l-esâmî-i müslimîn ile karye-i mezkûreden tahmînen yarım sâ'at mesâfede vâki' dolu Bekâr nâm mahallede kendi ekîn tarlâsı derûnûnda Gölyesi imâmında merkûm Ali'nin cenâzesi olduğu mahâle vârub mazbûtü'l-esâmî ahâli karye huzurlarıyla 'akd-i meclis-i şer'i şerif ittikde merkûm 'Al mahal-i mezkûrede mâh-ı hâlin yirmi üçüncü cumartesi gecesi mezkûr Gölye'de nevm hâlde olduğu hâlde bir alet-i cariha ile muğbir hak-ı 'âmmeden gayrın sa' ve fi'liyle evvel atağından darb ve cerh ve te'sirden fevt ba'de ihrâk-ı binâr olmuş ve bu vecihle merkûmun cenâzesi

ba‘de’l-keşf ve’l-nâzar verese-i münhâsırasından verese-i kebîresi zevcesi Fatıma ve kızı Kezbân külle-hemânın mevrûsemiz merkûm Ali’nin kâtili ve muhteriki ancak karındâşı İsmâil olub ahâli karye-i merkûmdan ve gayrîden mevrûseniz mezbûr Ali’ye bi-gayri hak ‘âmmeden katl ve ihrâk husûslarına müte‘allik ber-karar ile da‘vâ ve nizâ‘ımız yokdur deyü külli-hemânın ber-vech-i muharrer takrirlerini merkûm da‘ileri tahrîr ve me‘ân mürsel ümenâ-i şer‘le meclis şer‘a gelüb ‘âla vukû‘ ihbâr ve takrîr eylediği ve ba‘de kâza-i ahzda bulunub meclisi mezkûrede bulunmayan kebîr oğlu Ömer dahî gelûb meclisi şer‘de babam merkûmun kâtili ancak merkûm İsmail’dir gayrî bir ferdin bu hususa müte‘allik da‘vâyı ve nizâ‘ım bu karar deyü vech-i mezbûr Ömer dahi kezâlik bit-tavi‘ ikrâr itmeğin mûciblerince hususi mezkûrun mûcib şer‘isi merkûm İsmail’in ahz ve girift ve huzûruyla bi’l-mü‘râfa muhâkemeye mütevâkkıf olunduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı ‘âlilerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ve’l-‘ışrîn min Zilhiccetü’ş-şerîfe li-sene seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 7/3

Usturlâyıcı oğlu Hüseyin bin Mehmed’e Müte‘allik Kaydı

Medîne-i Tokad mahallâtından Mülk-i Dânişmend mahallesi ahâlisinden olub Sivas Eyâleti dâhilinde kâ’in Kazabâd nâhiyesinde Çerçi nâm karye-i ve gayriden müterâkim timâra bâ-berât-ı şerîf-i ‘âlişân mutasarrıf olan İbrahim ibn-i el-Hâc Hüseyin bundan dört buçuk ay mukaddem vefât idüb verâseti sulbî sağîr oğlu Mustafa ve sağîre kızı Ayşe’ye inhisârı ba‘de’l-tahkikü’ş-şer‘ sağirânı mezbûrânın bâ-hüccet şer‘iyye vasî‘ mensûbları olan medîne-i mezbûre mahallâtından Mehmed Paşa mahallesi ahâlisinden Nalband Ahmed bin Süleyman meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu bâ‘isü’l-vesîka Usturlayıcıoğlu Hüseyin bin Mehmed muvâcehesinde bi’l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb hala bâ-hüccet şer‘iyye vasîleri olduğum sağîrân-ı mezbûrân Mustafa ve Ayşe’nin babaları müteveffâyı merkûm İbrahim’in ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğu tımâr bedel-i olarak altmış dört senesi şehr-i Rebî’ü’l-evvelinin gurresinden yetmiş senesi Şa‘ban-ı Şerîfin on beşinci gününe değin altı senede mezkûr Sivas mal sandığında müterakkim olan meblağın mecmû‘ iki bin yedi yüz guruş olub meblağ-ı mezbûr sağîrân mezbûrân intikâl itmekle vasîleri olduğum hasebiyle meblağı mezkûru tâmamen vâz‘ü’l-yed olanlardan taleb ve ahz ve kabz ve makbûzu ve sağîrân-ı mezbûrân-ı içün bana isâl ve irsâle ve husûs-u mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun

küllisine tarafından bi'l-vesâye vekâleti 'âmme mutlaka-i sahîha şer'iyye ile merkûm Hüseyin Ağa'yı vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yin eyledim dedikde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimimiz kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlis min Muharremü'l-harâm sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ömer

Lezgi Kurbân ibn-i Karaçay

Ve gayrihim

Sahîfe:7/4

Eskiciler Şeyhi Hasan Ağa'ya Müte'allik Kaydı

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki Medîne-i Tokad'da Bâşmeydan mahallesinden Eskiciler Şeyhi Hasan bin Ali meclis-i şer'de Vanlıoğlu Abraham veled-i Girkor zimmî muvâhesinde mersûm Abraham zimmî zimmetinde bundan akdem mâlımdan ve yedimden iştirâ eylediği bir bâgîr semenînden beş yüz seksen guruş itmeğin alacak hakkım olmağla meblağı mezbûri zimmî-i mersûmdan hala taleb ederim deyü da'vâ ittikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr ve i'tirâf itmeğin mûcibince meblağ mezbûr beş yüz seksen guruşun müdde-i merkûme edâsıyla mersûm Abraham zimmî iltizâm olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı 'âlilerine i'lâm olundu fî'l-yevmü's-sâbi' ve'l-'ışrîn min Muharem'ül-harâm li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 8/1

Ahmed Süleyman Ağa'nın Vasî Kaydı

Medîne-i Tokad'a Bazârcık mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden İbrahim bin el-Hâc Hüseyi'nin sulbî sağîr oğlu Mustafa ve sulbiye sağîre kızı Ayşe'ye babaları müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye-i umûrlarını rü'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sağîrân-ı mezbûrânların enişteleri işbu bâ'isü'l-kitâb Ahmed bin Süleyman nâm

kimesne emânetle mevsûf ve müstekîm ve her vecihle vesâyet ‘uhdesinden gelmeğe muktedîr olduğu zeyl-i hüccette muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mutehakkık olmağın sağîrân-ı mezbûrların rüşt ve sedâdlarına değin değin mâl-ı mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâset ve tesviye-i umûrlarını rü‘yet-i sağîrân mezbûrânın enişteleri mezbûr Ahmed Ağa’ya hâkim mevki‘-i sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri vasî nasb ve ta‘yin buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimelerini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ve’l-‘ışrîn min Zilhiccetü’ş-şerîfe li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Lazgi Kurbân Ağa

Hâcı Uzunoğlu Mehmed Ağa

Usturlâpcıoğlu Hüseyin Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 8/2

El-Hâc Hasan ibn-i Muhammed Emin’e Müte‘allik İ‘lâm Kaydı

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki Urgâncı el-Hâc Hasan ibn-i Mehmed Emin Medîne-i Tokad mahallesinde meclisi şer‘de mutâf esnâfından Ali bin Osman muvâcehesinde bundan akdem merkûm Ali’ye ahara bey‘ itmek üzere mâlımdan mikdârı beynmizde ma‘lûm mâzimmî def‘ ve teslîm ol dahi yedimden ber-vech-i muharrer ba‘de’l-ahz sâlifü’z-zikr mâzîyi bin dokuz yüz guruşa ahara bey‘ idüb ol vech ile mebağ-ı mezbûrun dokuz yüz guruş alıcak hakkım olub meblağ-ı mezkûrun bin altı yüz elli iki buçuk guruşunu bundan akdem kabz itmemle bâkîsi olan iki yüz kırk yedi buçuk guruşu merkûm Ali’den taleb iderim deyü da‘vâ ittiğimde ol dahi cevabına ber-vech-i muharrer ikrâr lakin merkûm Ali’nin meblağı bâkî mezbûru hâlâ vedî‘n bana edâya iktidârı olmayub te’cile tâlîb olmağla ben dahi târih-i i‘lâmdan kırk beş gün tamamına değin meblağı bâki mezbûru bana edâ itmek üzere merkûm Ali’yi te’cil eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer te’cil-i mezkûru kabûl ve meblağ bâkî mezbûru mü’eccelen bana edâya te‘ahhüd eyledi dediğini merkûm Ali tasdik eylediği bi’l-iltimâs huzûr-ı ‘âlilerine

i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâdis min Muharem’ül-harâm li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 8/3

Kuralzâde Ebu Bekir Ağa’ya Müte‘allik Kaydı

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki

Medîne-i Tokad Eşrâf Hânedânı’ndan Bâşmeydan mahallesi ahâlisinden Kuralzâde Ebu Bekir Ağa ibn İbrahim Ağa husûs-ı âtîyü’l-beyânın mahalinde ba‘de’l-keşf ve’l-mu‘ayene mâni‘ ve mezâhimini ref‘ tahrîrini medîne-i mezbûre meclisinde bi’l-iltimâs etmeğin a‘zâ-yı meclis-i karârı üzere a‘zâdan Hâcı Musa Ağa ve Mustafa Ağa ve Mahmud Efendi ve mâl müdüri Hâcı Şükrü Efendi ve Baş Kâtib Hâcı Osman Efendi nâm kimesneler ile hazırlık ta‘bîr olunur nehr-i kebirim civârı Gedîkardı nâm mahalde beni mübâşeret olunmuş bend üzerine varıldıkda mazbûtü’l-esâmî bendi mezkûr ahâlileri huzûrlarında akd-ı meclis-i şer‘ kavîm olundukda bend-i mezkûrdan ceyerân idecek mâ-i müşterek husûs üzere ceyerân itmeyûb hasbemâ emeğin ‘alî vechi’l-‘umûm ceyerân itdirilmesine râğbet ve tâlibleri olan merkûm Ebu Bekir Ağa ve sâ’ir ma‘lûmü’l-esâmî kimesneler meclisi ma‘gût mezkûre bend-i mezkûre bi’l-mübâşere mâ-i mezbûru hilâf-ı ‘umûm-i husûs-i üzere icrâya tâlib olan Bekir Efendi ibn Mustafa ve Mehmed Nuri ve sâ’ire mazbûtü’l-esâmî-i kimesneler muvâcehelerinde her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idûb merkûmân Bekir Efendi ve Mehmed Nuri Efendi ve sâ’irleri bu bendden aşağı tahminen bir buçuk çârık mesâfede husûs üzere bâğ ve bâğçeleri ihyâ ve intifâ‘ları taht-ı imkândan olduğu misüllü işbu müşâhede ve mu‘âyene olunan bendden ‘atîk harkların bir buçuk çarık mesâfe fevkînde hark-ı hafr olunub ve evvel harkdan ceyerân idecek mâ-i müşterek dahi bir ferde zarar ve keder itmeyeceğinden mâ‘adâ hem kendüleri ve hem dahi sâ’ir ekser ‘ibâdullah mâ-i mezkûresine bi’l-u‘mûm ihyâ müntefi‘ olmak tarafı vucûhla erhâc ve aharı olacağına binâ’en merkûmun ber-vech-i muharrer bi’l-husus hark hafrından men‘ olunub ber-mivâl-i muharrer mühimmâ emeğin nehr-i mezkûrun semt ve civârında bulunân bâ-cem‘him bâğ ve bağçe ashâblarının sırasıyla ‘âmme-i ve kâfe-i intifâ‘larına bâdi ve bâ‘is olur hafr-ı hark ve mâ-i müşterek icrâ olunmak üzere hakikat-ı hâl keşf ve istihbâr vusûlüne tatbîken yedimize sened-i şer‘ itâ olunmak matlûbumdur dediklerinde anlar dahi merkûmunun ber-vech-i muharrer bi’l-etarâf takrîr-i meşrûhları ve vâkı‘a mutâbık

ve nefsü'l-emre muvâfık idüğüni bi-cemi‘ kelimâtihim tasdik ve ol vecihle sâ'ir ashâb-ı bâğ ve bağçe ile müşâhede ve mu‘âyene olunarak yakinen ‘ale'l-‘umûm intifâ‘ ve ihyâ olunur vechi husûsla intifâ‘ olunmak vecihi üzere bi't-tercîh usûlüne tatbîkân yedine sened i‘tâsı iktizâ eylediği huzûr-ı ‘âlilerine i‘lâm olundu fî'l-yevmü'l-hâmis ve'l-‘ışrîn min Zilhiccetü'ş-Şerîfe sene seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 8/4

Trabzon Sancâğı Tonya Kazâsına tâbi‘ Ahûr Karyesi ve sâ‘ir Karyeden Hasan ve Ali Süleyman Müte‘allik Sirkat Kaydı

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki

Medîne-i Tokad mahallâtından Çay mahallesi ahâlisinden Halil Kişioğlu Ali bin Halil ve Bazarcık mahallesinden Câniklioğlu Ali bin Ali ve Îsâcoğlu Hasan bin İbrahim nâmun kimesneler meclis-i şer‘de Trabzon sancağında Tonya kazâsına tâbi‘ Komanat karyesi ahâlisinden Tayyâr oğlu Hasan bin el-Hâc Mehmed ve kâzâ-i mezbûre tâbi‘ Ahur karyesinden Hüseyin oğlu Süleyman bin Hasan ve Büyük Limân kâzâsında Âsâr karyesinden Uzun Muhammed oğlu Ali bin Hüseyin târih-i i‘lâmdan bir buçuk mâh-ı mukaddem bizler Erzurum'dan Tokad'a gelür iken esnâyı râhde İspîr deresinde Köpribâşı nâm mahalde mecmû‘ bin yüz guruş kıymetli üç re's bârgîrlerimizle seksen guruş kıymetli bir heybe ve bir müsellah tabancamızı merkûmun Hasan ve Ali ve Süleyman bi-gayri hak fuzûli ahz ve kabz etmeleriyle eşyâ-ı mezkûrlarımız mevcûd ise ‘aynılarını müstehlik ise kıymet-i mezkûreleri olan mâl-ı mecmû‘ mezbûr bin yüz seksen guruş merkûmun Hasan ve Ali ve Süleyman halâ taleb iderûz deyü ba‘de'd-da‘vâ ve'l-inkâr müdde‘iden merkûmun ber-minvâl-i muharrer eyledikleri müdde‘alarına ikâme-i beyne idemeyüb tahlîfe deyü tâlib olmamalarıyla mûcîbince müdde‘iden merkûmun da‘vâyı mezkûresiyle merkûmun Hasan ve Ali ve Süleyman bilâ-beyne mu‘ârazadan men‘ olunduğundan bi'l-iltimâs huzur-ı ‘alilerine i‘lâm olundu fî'l-yevmü's-sâdis ve'l-‘aşer min Muharemü'l-harâm li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 9/1

Yasef Veled-i Ferhad Nâm Yahûdi'ye Müte'allik Kaydı

Medîne-i Tokad mahallâtından Hoca İbrahim mahallesi mütemekkinlerinden Arun veled-i İsak nâm Yahûdi meclis-i şer' hatîrü'l-lâzimü't-tevkîrde mahalle-i mezbûrede mütemekkin işbu bâ'isü'r-rakîm Yasef veled-i Ferhad nâm Yahûdi muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb yedimde müstegıllen mülküm olan mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafdan Yetime Hânım ve bir tarafdan Rum Kinyas ve bir tarafdan Terzi Rikayıl ve ba'zen Terzi Haydar Surtacı(?) menzilleri ve bir tarafdan Rum Karabâşı menzili ile mahdûd fevkâni bir oda ve tahtâni bir oda ve müştemilat-ı sâ'ire-yi hâvî 'arsası mukâta'lu vakıf ve binâsı mülk olan bir bâb menzilimi târih-i hüccedden yedî sene mukaddem ben diyâr-ı aharda iken zevcem Ganiyete 'ani'l-melîs Rahle nâm Yahûdi menzil-i mezkûru benim emrim olmaksızın mecmû' beş yüz guruş kıymetli Câmi' Kebîr mahallesinde vâki' bir bâb oda ve mağza ta'bîr olunur yârım kilâr ile yedi yüz guruşa mersûm Yasef'e fuzûllen bey' ve temlîk ol dahî zevcem Ganiye-i mersûmeden işterâ ve kabz itmekle el-hâleti hazihi bey'-i mezkûre icâzetim olmadığına binâ'en süvâl olunub menzil-i mezkûru bana red ve teslîmine mersûm Yasef Yahûdi'ye tenbi olunmak murâdımdır deyü da'vâ ittikde ol dahi cevâbında menzil-i mezkûr hâlâ zabt ve tasarrufunda olduğunu ikrar lakin zevcesinin ber-vech-i muharrer bey'ini inkâr eylediğinden mâ'adâ ancak menzil-i mezkûru târih-i mezbûrda sâlifü'z-zikr beş yüz guruş kıymetli bir bâb oda ve mağza ta'bîr olunur yarım kiler ile yedi yüz guruş mukâbelesinde müdde' mersûm 'Arun Yahûdi kendüsi bi'z-zât bana bey' ve temlik ve teslîm ve ben dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve temlîk ve teslîm ve kabz ve kabûl eylediğimden sonra semeni olan meblâğı mezbûr yedi yüz guruş ile mezkûr oda yârım kiler müdde'-i mersûm Arun Yahûdiye def' ve teslîm ol dahî yedîmden ba'de'l-ahz ve bey' mezkûra müte'allik 'âmme-i da'vâdan dahi kabûl hâvî zimmetimi ibrâ ve iskât idüb ol vecîhle menzil-i mezbûr mülk-i müşterâm olmuşdur deyü ba'de'd-def ' ve'l-inkâr dâf'-i mersûm Yasef Yahûdi'den def'-i meşruhunu mübeyyin beyyine taleb olundukda medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden Attâr İsâk veled-i Arslan ve Terzi Refayil veled-i Musa nâm Yahûdiler li-eceli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzıran olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka mersûm Arun Yahûdi bundan yedi sene mukaddem menzil-i mahdûd-ı mezkûrunu mersûm Yasef'in sâlifü'z-zikr beş yüz guruş kıymetli bir bâb oda ve yârım killar ile nakden yedi yüz guruşuna cem'ân bin iki yüz guruş semeni medfu' ve makbûza tarafından bi'l-icâb ve'l-kabûl Yahûdi mersûm Yasef bizim huzûrumuzda

bey‘ ve temlîk ve teslîm idüb ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tessellüm ve kabz ve kabûl ve bey‘-i mezkûra müte‘allika-i ‘âmme-i da‘vâdan dahi mersûm Yasef Yahûdi’nin zimmetini ibrâ ve iskât idüb ol vecih ile menzil-i hudûd-ı mezkûr-ı mersûm Yasef Yahûdi’nin mülk-i müşterâsı olduğuna bizler şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz deyü her biri mütehiddü’l-lafz ve’l-ma‘na eda-i şehâdet-i şer‘iyye-i itmeleriyle gıbbe ri‘âyet-i şerâ’itü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mûcibiyle ba‘de’l-hükm ve’t-tembiyye mâ-vaka‘ bi’t-tâleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâdis min Muharem’ül-harâm li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Terzi İsak veled-i Arun zimmî

Attâr Yâkûn veled-i Arslan zimmî

Hekîmoğlu İshak veled-i Abraham zimmî

Ve gayrihim

Sahîfe: 9/2

Boncukoğlu Hacik’in Zevcesi ve Kızına Müte‘allik Kaydı

Medîne-i Tokad mahallâtından Menîce mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Boncukoğlu Hacik veled-i Menas zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Tutiye bint-i Menzik ile sulbiye kebîre kızı Mariyem ve mîn cihettü’l-‘usûbetü’l-nesbiye li-ebeveyn kız karındaşları Tanoki ve diğeri Mariyem’e münhasıra olub hâlik-i mersûmun terekesi mahalinde ketb ve tahrîr ve kat‘-ı nizâları için iltimâslarıyla kıbel-i şer‘den mursel muhâkeme ketebesinden Baş Kâtib Hâcı Osman Efendi mersûmâtân kız kârındaşları Tanoki ve diğeri Mariyem Nasrâniyelerin Bâşmeydan mahallesinde kendi oldukları menzile varub zeyl-i vesîkada muharrer ve mazbûtü’l-esâmî-i kesân huzûrlarında ‘akd-ı meclis-i şer‘ kavîm itdikde zâtları zeylde muharrer kesân ta‘rifleriyle mu‘arrefe olan mersûmatân kız karındâşları Tanoki ve diğerleri Mariyem meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda iş bu bâ‘isetü’l-vesîka zâtları kezalik mu‘reftân olan zevce-i mersûme Tutiye ile kızı mersûm Mariyem muvâcehlerinde behri ikrâr-ı tâm ve ta‘bîr-i ‘ani’l-merâm idüb tashîh-i mes’ele-i mirâslarımız olan altı sehem iki sehemi zevce-i mersûme Tutiy’ye ve sekiz sehem kızı mersûme Mariyem’e ve bâki altı sehemi bizlere isâbeti tahkîki vecihle mecmû‘ tereke-i mevcûdesinden hisse-i irsiyye-i ma‘lûmemiz

mukâbelesinde şer‘ât-i hüccet sulh-i hâvî ‘alâ tarîk-i tehâricü’ş-şer‘ hisse-i irsiyemizden ezyed bizlere beş bin nakid guruş ile bin guruş kıymetli Derbend nâm mahallede vâki‘ ma‘lûmü’l-hudûd bir kıt‘a bâğı virmek üzere muslihûn tavassutuyla bi’t-terâzi musâlaha olduğumuzdan sonra mersûmatân Tutiye ve diğer Mariyem bedel-i sulh olan meblağı mezbûre ile ma‘e’l-ferâğ bâğı mezkûru tevâbi‘ ve levâhıkıyla tamamen bizlere teslîm tehvîz bizler dahî ba‘del-ahz ve’t- teffevvûz mâ‘ada tereke-i mezkûreden hisse-i irsiyyemize beynimizde ma‘lûm müdahalemize ve mutâlebe ve sâ’ire müte‘allika ‘âmme-i da‘vâlarımızdan mersûmatân zevcesi Tutiye ve kızı Mariyem’in zimmetlerini ibrâ ve iskât eyledik anlar dahî bedel-i salih mezbûrun istirdâdına müte‘allik ‘âmme-i da‘vâdan bizlere zimmetini ibrâ ve iskât ve yine her birimiz ber-vecihle muharrer ihrâk-ı ibrâsını kabûl ve tasdik eyledik deyû ikrarlarından sonra mersûme-i diğer Mariyem bedel-i mezkûrdan üç bin guruşu bi’t-terâzi ben ahz ve kabz eyledim ve bâki iki bin guruş ile bağı mezbûri kız karındaşım mersûmat Tanoki ahz ve kabz ve tefevvûz eyledi deyü muvâcehesinde ikrâr-ı tâm itmeğin gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘-i bu vecihle olan ber-minvâl-i muharrer takrîr-ı meşrûhalarını mevlâna-yı mûmâ-ileyh efendi hazretleri mahalinde ketb ve ‘ûmena-i şer-i ‘aliye meclisi şer‘i gelüb meclis-i şer‘ide ‘ali ve kav‘i inhâr ve ihbâr itmeğin gıbbe’t-sadıkü’ş-şer‘-i mâ-vaka‘ bi’t-taleb-i ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâlis min Muharemü’l-harâm li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 9/3

Ali Efendi’ye Müte‘allik Deyn İ‘lâmı

Ma‘ruz-ı dâ‘ileridir ki

Medîne-i Tokad mahallâtından Hâcı İbrahim mahallesi ahâlisinden Ali Efendi ibn-i İhsan Aladdin Efendi meclis-i şer‘de Sivasî Mustafa ibn-i Mehmed muvâcehesinde merkûm zimmetinde cihet karzında yüz elli guruş alacak hakkım olmağla meblağı mezbûri merkûmdan hâlâ taleb iderim da‘vâ ittikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr ve i‘tirâf itmeğin mûcibince meblağı mezbûru müdde-i merkûmâ edâsıyla merkûm Mustafa iltizâm olunduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı ‘alilerinde i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâlis ‘ışrîn min Muharrem’ül-harâm li sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 10/1

Ma‘an-nevâhi Tokad kazâsından bâ-buyruldu matlûb olunan zahire.

	MİKTARI (Keyl)
Hınta	247,5
Şa‘ir	247,5
Toplam	495

Fasulye’nin kıymeti 10.000

Sahîfe: 10/2

Bu Bâbda Çok Araba ve Hayvanat Ashabına Zarûret Düçar Olmaları ve Lüzum İtmeleri Zımnında Beher Sivas Kîlesiçün Adet Bâşına Kırkar Paradan İktizâ İdecek Kiralar Nevine Tahakkuku Adreslerinde Verilmeleri Üzere Tahakkukunda Peşinen İ‘tası Dahi Meclis-i Mezkûrda Tezkere Olmağla Ashâbı Araba ve Hayvanatdan Senedat Alınarak Nısf Kiranın Yetmiş Senesi Emvâlinden İ‘tasıyla Bir Ay Mahsus Bâ Mazbata ve Tahrîrât İrâta Himem Olmak İçün Tahşiye Olunmuşdur.

Mefâhirü’l-emâcid ve’l-ekârim Rikâb-ı Hümâyûn’u Şâhane Kapûcı Başılarından Tokad kazâsı müdîri Rıf‘atlü Ragıp Ağa ve Sivas Hânedânı’ndan bu kere kazâ-i mezbûr ile zikr-i atî kazâlara me’mûr ve ta‘yin kılınan Rıf‘atlü Reşid Ağa ve hadem-i divan-ı ‘aliyyeden kazâ-i Erba‘a müdîri fazületlü İzzet Bey ve şerâb-ı şi‘âr mezkûr kazâlar ile Niksâr ve Karağos kazâları nâ’ibleri müveddetlü efendiler zîde ‘ilmehum ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân müdîrleri hamiyetlû efendi ve ağa ve a’zâ-yı mecâlisi zîde’t-mekârihum ve kurâ e’imme ve muhâtaranı ve sâ’ir söz hâcıları bâ-hucûm inhâ olunur ki Anâdolu Ordu-yu Hümâyûn’unda mevcûd cenûd zafer mev‘ude hazreti tâcdâri idâre ta‘yinatı içün Sivas Eyâletinden müretteb olan zehâyir ‘arabalara tahminen buradan Karahisara ve oradan dahi kazâ be-kazâ Erzurum’a nakil olunmak üzere kararlaşdırılub ol-vecihle buradan hayli zahîre nakil olunmuş isede ileride ilişdiğinden ve zahâyirin bir ân evvel yetişdirilmesi dahi vacîbâd-ı umurdan bulunduğundan geçende bir bâş Erzurum’a zahîre irsâli zımmında eyâlet-i merkûme kazâlarından iki bin beş yüz ‘araba tertîb kılınmış isede hesabe’l-vaka‘ Sivas havâlisinde kış erken gelüb ilerüde Erzurum yolları kabânacağından zehâyiri hak cümlesin veliyyü’l-ni‘met bî-minnetimiz padişâh-ı ‘asâkir-perder efendimize bâğışlasun ve himmete sevâb cem‘iyetlerini mezdâd ve

ferâdan buyursun kara imet iftihârımız olan ve hazûr ve asâyişleri nahbe amâl ve evkârımız bulunan ‘asâkir-i şece‘at mü’essiri cenâb-ı mülükânü’l-husûsunda din-i devlet veliyyü’l-ni‘metleri iğûrunda fedâyı ser ve cân itmekde oldukları hâlde mâkûlat husûsunda ednâ mertebe müzâyaka ve zarûret görmeleri hiçbir ehl-i insâf ‘indinde tecvîz ve kabul olunur mevâddan olmayüb ma‘âzallah te‘âlâ ‘aksi hâlât-ı vukû‘-u me’mûrin ve a‘zâ-i mecâlis mesûliyet-i şedide-ye dûçâr ideceğinden bahisle zehâyir ve erzâkı sâ’ire mertebenin bir sâ‘at evvel kâmilen nakli husûsuna irâde-i seniyye hazret-i zilü’l-lâhi müte‘allik ve şeref-sudûr buyrulduğu beyân-ı sâmîsiyle bu kere bâ-fermânâme sâmî cenâb-ı vekâlet-penâhi kat‘iyyen emr u ferman buyrulmuş ve keyfîyet meclisi kebîr eyâlete havâle ile huzûr-ı hâlishânemizde ‘arîza ve ‘umûmiye ve bi’l-etrâf tezkîre olundukda çünki medâr-ı sâ’ireye mukîs olmayub hafâz’âllahu te‘âlâ cüz’ice te’hiri pek büyük zehâmet ve nedâmeti ‘adât ideceğinden başka zehâyir-i mertebenin ve vaktiyle yetiştirilmemesi ‘asâkir-i nasrîye mü’esser-i cenâb-ı şehîn-şâhinin zarûretlerini müstevcib olub bu dahi tecvîz olunamayacağından evvel bî-evvel şu iki yüz ‘arabaya hemân mahallerince hıntâ ve şa‘ir ve pirinç ve fasulye tahmiliyle sevk olunmak üzere birer mu‘temet ve mukîr ve icrâyı matlûbe mukdedîr birer me’mûrun ta‘yin kılınması ve me’mûra mûmâ-ileyhîm ta‘yîn olacakları kazâlara vurûdunda derhâl ol kazânın hususî bulunub ‘arabanın ve me’mûr beher ‘arabaya bir kile zahîre yükledileceği cihetîyle bunların yükünü taşıyacak hayvânatın derhâl tedarikiyle ol kazâ hissesi olan hıntâ ve şa‘ir ve erzâk sâ’irenin a‘lâ ve temeyyüz olarak alunub ve alundurulub bu tarafa geldiği vakit geçmâmeyün üzere hemen doğruca Erzurum’a sevk idüb keyfîyeti ve fiyâtını mübeyyen mazbatayı takdîm ve numûnesini dahi hisra eylemesi ve işbu zehâyir mâlınız ‘araba ve hayvânât ashâbına bırakılacak olsa esnâ-i râhde telef olacağından beher kazâdan me’mûr-ı mahsûs ve yâhud yâlnız emin ve mu‘temed hıntâ ta‘yîn kılınarak bu adam tâ Erzurum’a giderek bu kere Erzurum’da zahîre-yi kabz itmek üzere Sivas meclis-i kebirinden ta‘yîn ve i‘zâm kılınmış olan me’mûre ve anın ma‘rîfetiyle mirî anbârına teslîm iderek te’diye ve teslîmini müş‘ir Orduyu Hümâyûn’a mezkûr defterdârı sa‘âdetlü efend-i hazretlerinden ‘ilm u haber alıb görmesi ve zehâyiri ve‘ad(?) mezbûre esmân-ı muktezîyesinin mezkûr ‘ilm u haberlerin vurûdunda esmânı Sivas mal sandığından nakden i‘tâ ve yâhud vergilerine mahsûbu icrâ kılınması münasib olan ve kazâlardan müretteb olan eşyâ-i mü’ettebâ-i ve sâ’ire tahmîl olunmak üzere hayvânat ve mürettebesinin bu tarafa celb kılınması bi’t-tensîb ‘inde’l-kısm mezkûr kazâlar hisselerine isabet iden ‘araba ve hayvânatın pusulası terkîm olunmuş deyü sûret-i nezd-

i hâlishânemizde dahi bi't-tasvîb mîr-i mûmâ-ileyh bu bâbda bâ-ta'yîn bu kere ol-cânibe gönderilmiş olduğu siz ki muhatabına mûmâ-ileyhimsiz keyfiyetin ma'lûmunuz oldukda zehâyir-i mezbûrenin sür'at-i nakîl ne derecede ehem ve elzem idüği şu tafsilâtdan anlaşılacağından ve ber-minvâl-i muharrer me'mûr-i mûmâ-ileyhîn şükr ve şikâyetini nezid-i hâli hâlisanemizde müsemmer olacağından iş ne bu bâbda ve dâmet-i derman gayret iderek ve giceyi gündüze gâtarak kazâlarınızda ihyâ iden zehâyirin bir dakika tevkîf olunmaksızın heman nakil ve sâ'ilenin istikmâliyle ibrâz-ı esâr-ı sadâkate dikkat ve ma'âzallah harîce betâ'et vukû' bulur ise mes'ûliyet hey'et-i meclisce da'vâ itmiş olunacağınızdan ve bunun lazım gelecek mecâzâtından dakika tevkif olunmayacağından 'azl olunacağınızdan başka mecâzat-ı kânûniye icâbından dahi kesr ve durulmaya hakkından burâlarını güzelce mütâla ile ana göre harekete mübâderet eyleyesiniz ve sen ki me'mûr mûmâ-ileysin sen dahi muktezâ-yı me'mûrin ve iktizâ-yı netânetinin üzere mezkûr kazâlara derûrunda hemân hisse-i müsiyyeleri olup pusala-i mezkûrede murakkım olan 'arabaların ve yâhud bunların yûkünü taşıyacak hayvânatın bir güne ol ve semyiz ve a'lâ hıntâ ve şa'îrin ehveni fiyât ile bahâsı kalmağla meydâna getürülüb ve alındurulub ba'de ölçülerek tahmiliyle yânlarına emîn ve mûtemed me'mûr zabıtaya katarak doğruca Erzurum'a gönderilüb kangı gün çıkârıldığının ve yânına kimler me'mûr olduğunun ve mikdâr-ı keyl ve fiyâtının bâ-mazbata ve tahrirat inhâsına ve hayvânatın dahi bu tarafa irâsına dikkat ve ber-minvâl-i muharrer zehâyir ve hayvânat-ı merkûmenin derece-i ehemmiyeti cümle 'indinde ma'lûm olduğu cihetle bunda ibrâz hüsn-i hizmet idenlerin nazar-ı mükâfât-ı ve be-tâ'etleri görünenlerin düçâr mecâzat olması makûd-ı hükûme icâbından olduğundan ve cenâb-ı şerifin hakkında i'timâd

(devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 11/1

halishânemiz ve'l-kemâl olub şükr ü şikâyenin nezd-i hâlihânemizde tamamıyla mütemmir olacağından o misüllü izhâr hüsn-i hizmet idenlerin isim ve şöhretlerinin inhâsına himmet ideceğin aşikâr isede bâ-tâ'et gösterenlerin zinhâr hatır ve gönüle bakubda zahmetlerinin ketm ihfâsına mecânibe ve'l-hasıl seneden her vecîhle matlûb ve hâzır hâlihânem üzere asâr dirâyet ve netâfeti icrâ ile semere matlûbe mahdûsuna ve fetânetin irâ'esine havf u sa' ve mukadderet ve bir de mezkûr kazâlarda ihrâr 'ibâde de'in iden sârf ve hırsız eşkiyâ makûlelerinin men'i şer'i ve kânuni olduğu üzere

karyelere gelübde hasâra ve gerek esnâ-i rahde şu ki buna tasallut ve sarfına müsâdesine cüretleri tebeyyün olanların ele geçemeyecekleri hâlde dahi ‘arz u nefâsaniyetden berî olarak urdurulmalarına ruhsat virilmiş olduğundan dahi müdîr ve a‘zâ-i meclis ve gura-i e‘imme ve muhtâranına anlayacakları ve ‘akılları ereceği mertebede tefhîm ve i‘lân edüb bu yüzden dahi taraf-ı eşref hazret-i şehrîyâr-i içün cümleden da‘vât-ı hayriye istihlâniye bezel-i bârâyı liyâkat itmek bâbında divân müşiri ‘arza Sivas’dan işbu buyruldu tahrîr ve ‘arza olunmuşdur nîm te‘âlâ vusûlünde gerekdîr ki ber-mûceb buyruldu ‘amel ve hareket hılafdan temâşa ve mücâbenet eyleyesiz deyü. Fî 8 M. sene 715.

Sahîfe: 11/2

Devletlû efendim hazretlerî

Mes’ele-i hâzıradan dolayı Orduyu Hümâyûnlarda ictimâ‘ iden ‘asâker-i şâhâne ile düvelli müttefikan ‘asâkir-i mu‘âvenesinin muhtâc oludukları zehâyirin tertîb ve ikmâli husûsunda mevcûd olan ehemmîyeti ba‘zı mâddede bâz ve muhtekirler menâfi‘-i zâtiyelerine medâr ittihâzıyla şûrâda bûrâda ‘asâkir mu‘âvene nâmını virerek zehâyir ahz ve ihtikârına tasaddî ittikleri tahkîk ve istihbâr olunmuşdur bu hareket zehâyirin muhtekîr tâkımı yerine geçerek bi’l-ahire zahîrece zahmeti müdde-i olacağından bu mahzurun indifâ‘-i zımmında devletîn müşârun-ileyh donânmalarına ve ‘asâkir-i mu‘âvenesine muktezî olan zâd ve zehâ’ir içün taleb olunacak ruhsat ve mu‘âvenet-i ba‘de izîn bir vâsıta-i münferide ve mahsûsa ile istenilerek o makûle muhtekir ve mârda bâzların ‘asâkir-i merkûme nâmıyla zehâyir ihtikâr itmelerine meydân verilmesi usûl-u ittihâz olunarak ve keyfîyet-i devletîn müşârun-ileyha sefaretleriyle dahi söyleşilerek ve Usturya Devlet-i fehîmesi sefaretine bildirilerek burâca iktizâsı icrâ olunmuş ve bu karâr üzerine ‘asâkir-i mezkûr ile donânmâların büyük kumândanları tarafından ittihâb ve ta‘yin olunacak âdamların me’mûriyet-i saltanat-ı seniyye bildirilmesi husûsunun kumandanlara bildirileceği dahi sefâretler tarafından Bâb-ı ‘Aliyye ihbâr kılınmışdır işbu usûl-i mazbatanın icâb iden mahallerde dahi itthâzı sefâretle olunan muhâberat iktizâsından ve tabi‘at maslâhatından olunmağla şîyme-i kâr dânileri üzere sûret-i muharrere-yi derbîş ve mülâhaza ve peşince icâb hâli zîr-i irâdenizde bulunan mahallerdeki konsoloslar ve kumândanlar ve sâ’ir bu makûle şeylerin resmen vâsıta-i tedâriki olanlar var ise onlarla muhâbere ve müzâkere iderek ‘asâkir-i mu‘âvene içün taleb olunacak zehâyirin vâridât hakkında bu makûle ma‘lûm ve mevtûk me’mûrlar

canibinden ta‘yîn idilecek vâsıta-i mahsusa ve münferidenin tebligâtını ihâle semi‘ i‘tibârıyla bâlâda beyân olunduğu üzere ‘asâkir-i mu‘âvene nâmına virerek zahîre almak i‘tibar muhtekîr ve mârda bâzların tanımasıyla bunların işbu mâdesinde irtikâb ittikleri uygunsuzlukların önü kestirilmesi esbâbının hüsn-i istihsâline ve işbu vesâya-yı sû-i istimâ‘l iderek me’mûriyet mevsûk ve mezkûrenin şikâyetini celb olacak hareketlerin zuhûra gelmemeleri dahi yek dikkat idecek şey olmağla ‘asâkir-i mezkûre ile donânmalar levâzımının dahi hüsn-i tedârik ve istikmâli emrînde her dürlü mu‘âvenât ve teshîlâtın tamâmı ifâsına i‘tina ve dikkat buyurmaları siyâkında şukka-i senâveri terkîmine ibtidâr kılındı. Fî 14 Za. sene 70.

Sahîfe: 11/3

İftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim Rikâb-ı Hümayûn-ı Şâhâne Kapûcı Başılarından Tokad kazâsı müdîri Rıf‘atlü Ağa zîde mecdûhu şerîfeye Tokadlı ve Kazabâdlı ve Turhallı ve Artukabâd kazâlarının nüvvâbı müveddetlü efendiler zîde ‘ilmehum ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân müdîrleri hamiyetlû ağalar ve a‘zâ-i meclis-i zîde’t-mekâdirhum der-kulunu ki zehâyir mevcûdenin muhtekîrler yedlerine geçirilmemesi deyü bu sebeple ‘asâkir-i mu‘kâvene içün ancak zahîrenin ve diriğ kılınması hakkında şeref-vârid olan fermân-nâme-i sâmî cenâb-ı vekâlet-penâhinin ihrâc itdirilen bir kıt‘a sûret-i seniyyesi merbu‘tân tesîr olunmuş ve keyfîye irâde-i seniyye-i sûret-i mezbûrede izâhâ münderic bulunmuş olmağla vadi‘ sizki muhâtabına mûmâ-ileyhamız keyfîye ma‘lûmunuz olarakda sûrete ‘aliyye-i mezbûre ile işbu buyruldu hâlihânelerin ba‘del-kırâ’ete tescîl muhkem ve cerîde-i meclis kaydıyla ahkâm-ı mündericenin tamamı icrasıyla dikkate ve hilâfından mâ‘dan anlamanız bâbında divân-ı müşir-i eyâleti Sivas’dan işbu buyruldu tahrîr irsâl olunmuşdur hususunda gerekdir ki ber-mûcib buyruludu ‘amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebe ile eyleyesiz deyü. 21 Z. sene 70.

Sahîfe: 11/4

Devletlû efendim hazretlerî

Memâlik-i mahrûse cenâb-ı mülükhânede ikâmet iden ve ticaret ve seyhât tarîkiyle gelüb giden ol mütehâye tüccâr ve teb‘asının zâten ve maslahatına murâ‘at ve

mu‘âvenât-ı lâyıkaya hazretleri ‘uhde mer‘iye olmasından ve nezdi-i devlet-i ‘aliyyede umûr-ı mültezimeden olmasıyla me’mûriyet saltânat-ı seniyyemin bu maksadı tamamıyla istihsâl ve icrâ eylemeleri lâzım gelür iken ba‘zı mahallerde bu usûle ri’âyet olunmayarak tüccâr ve teb‘a-i ecnebiye haklarında mu‘âmelat-ı gayrı lâyık ifâ olunmakda bulunduğu rivâyet ve istihbâr olunmuşdur ol mütehâbe tüccarı ve teb‘ası haklarında ol sadaretle mu‘âmalata nâ-lâyıka vuku‘a getürilmemesine devlet-i ‘aliyyenin rızâ-yı ‘âlisi olmadığından kâffe-i me’mûrin saltanat-ı seniyye-ye ve sâyâyı lâzım yazılmış olmasıyla zâtı vâlâların dahi muhâtab oldukda şîme bir güzide rüvencede(?) ve fetânet icâbınca zîr-i idâre behîyelerinde bulunan mahallelerde arâm idene gelüb ve giden tüccâr ve teb‘a-i ecnebiyye haklarında dâ’ima maslahatca müra’ât ve mu‘âvenate lâyıkanın icrasıyla kendülerinin inhâ zîr dest-i salâhatkarlar ve mihmândârında tutulması ve haklarında hiçbir yüzden rencide ve te‘addi vuku‘ bulmaması esbâbında istihsâl hususlarına bezel-i itâr ve ihtimâm buyrula siyâkında işbu şukka-i mahsûsa senâveri terkîmine ibtidâr kılındı. 25 Za. sene 70.

Sahîfe: 12/1

İftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim Rikâb-ı Hümayûn-ı Şâhâne Kapûcı Başılarından Tokad kazâsı müdîri Rıf‘atlü Ağa dâme meciduhû ve şer‘at-me’âb Tokad Kazabâd ve Turhal ve Artukabâd kazâları nüvvâbı müveddetlü efendiler zîde ‘ilmuhum kıdvetü’l-emâsil ve’l-akran müdîri hamiyetlû ağalar ve a‘zâ-i meclis zîde mekadirhum inhâ olunur ki sâ’ir mahallerde bildirildiği misüllü Sivas Eyâleti dahîlinde kâ’in kazâlarda arâm iden ve gelüb giden ol mütehâbe tüccâr ve teb‘ası haklarında ri‘âyet ve hürmet muktezaya kâfiyenin icrâsı hakkında ser-teverrüd iden o nâm sâmî-i cenâb-ı saltânat-penâhinin ihrâc itdirilen sûret-i mergubeyesi merbutân inhâc kılınmış ve tarîfe hâcet olunmadığı üzere kâfe-i emrâr-ı seniyyenin tamamı infâz-ı cümlemizde ferîza-i zimmet bulunmuş olmağla imdi siz ki muhâtabına mûmâ-ileyhamız keyfîye ma‘lûmunuz olarakda sûret-i ‘aliyye-i mezbûre ile işbu buyruldu hâlihânemizde ba‘del-kırâ’at sicil-i mahkeme ve cerîde-i meclis kaydıyla ahkâm-ı münderecesinin tamamı devâm ve icrâsına mübâderet eylemeniz bâbında divân-ı müşiri eyâlet-i Sivas’dan işbu buyruldu tahrîr ve irsal olunmuşdur bi-men lehü te‘âlâ gerekdir ki ber-mûcib buyruldu ‘amel ve hareket hılâfından hazer mücânebe eyleyesiz deyü. Fî 21 Z. sene 70

Sahîfe: 12/2

Devletlû efendim hazretlerî

Memâlik-i mahrûse-i şâhânede bulunan devlet-i behiye-i İraniye tüccâr ve teb‘asının ekser mesâlih-i vâkı‘ların te’hîrân vukû‘ gelmekde olmasından dolayı İran Devlet-i maslat-güzârı tarafından ‘arz-ı şikâyet olunmakda olub saltânat-ı seniyye ile devlet-i behiye-i İraniye beyninde derkâr olan hüsn-i muvâlâ’at devlet-i İraniye’nin anbâra göstermekde mesâlihat icâbınca memâlik-i mahrûse-i şâhânede bulunan tüccâr ve teb‘a-i İraniye’nin mesâlih vâkı‘larında hiç yerde dûçâr-ı müşkâlat olunmayarak haklarında teshîlat icabının icrâsı nezd-i devlet-i ‘aliyyede mevâd-ı mültezîmeden olmağla ba‘de izin tüccâr ve teb‘a-i İraniye haklarında murâ‘ât-ı lâyıka ve usûl ve ‘uhdede muvâffık olan mes’ûlât-ı vâkı‘larında mu‘âvenet-i mukteziyenin tamamı ifâsı ve birde memalik-i devlet-i ‘aliyyede bulunan İran me’mûrları mesâlih-i vâka‘yın hükümet-i mahalliyeye tahrîren ifâde etmeyerek bi’z-zât ve yâhûd ma‘iyetlerinde kulandıkları adam vâsıtasıyla beyân eylemek ve bu cihetle tebliğat vâka‘ tamamıyla anlaşılamayarak ta’hirane ve müşkilatın ekserî bundan tevellüt etmekde olduğundan ba‘de izin husûsat-ı câriyede tahrîran muhâbere edilmesinin usûl-i ittihâz kılınması dahi maslahat güzâr mûmâ-ileyhîn cümle-i tebligâtından olub vâkı‘ bu usûl tefhîm-i maslahatın suhûleti mûcib olacağına bina’en me’mûrini İraniye’nin ba‘de-izin vuku‘ bulacak hususatı zâbt hükûmet tahrîren ‘arz idecekleri misillü taraf-ı hükûmetden dahi virilecek cevâbın kendülerine bildirilmesi lâzım gelecek müdlere tahrîre tebliği sûretleri kâffe-i velâtı ‘azâm hazâretına beyâna ve tevcih olunmuş ta‘rife hâcet olmadığı üzere ehl-i ‘arz-ı muradibiyle meşgül olan her sınıfın mazhâr-ı hüsn-i mu‘amelât ve teshîlat ve elemleri kâ‘ideyi ‘adaletin icâbından ve saltânât-ı seniyye ile hüsn-i mesâlet üzere bulunan devlet-i behiye-i İraniye teb‘asından bulunanların memalik-i hazret-i padişâhide mezhar-ı emniye ve istirahâd olmaları dahi lâzım-ı hukûk per-veriden olduğu misillû kendi halinde olmayan şedîd makûlesini ifâ‘l kılmasına göre terbiyye etmek husûslarının dahi usûl-i çâresi der-beyân olunmak lâzım geleceğinden tahrîr-i mâddesi bu bâbda dahi husûl matlebe medâr-ı kavî gelinmekle zât-ı ve’l-emri dahi muktezâyı kâr-âgâhı ve lerzânede mesâme-i behîyeleri üzere keyfiyetin zîr idâre ustûrlarında bulunan mahaller me’mûrlarına beyân ve i‘lânıyla sûret-i meşrûhaya tevfîk-i hareket olunması ve hilâfı hâlat ve teb‘a-i merfûyu bi-hak şikâyet merkezine götürecek harekât

vukû‘-a götürülmemesi esbâb-ı kaviyesinin istihsâline ‘ale’d-devâm sarfına mesâ’i ve ihtimâm buyrulmaları siyâkında işbu şukka-i mahsûsan senâveri terkîmine ibtidâr kılındı. Fî 22 Z. sene 70.

Sahîfe: 12/3

İftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim Rikâb-ı Hümayûn-ı Şâhâne Kapûcı Başılarından Tokad kazâsı müdîri Rıf‘atlü Ağa dâme meciduhû ve şer‘at-me’âb Tokad Kazabâd ve Turhal ve Artukabâd kazâları nüvvâbı müveddetlü efendiler zîde ‘ilmuhum kıdvetü’l-emâsil ve’l-akran müdîrleri hamiyetlû ağalar zîde’t-mekâdiruhum inhâ olunur ki me’mûriyeti İraniye’nin vukû‘ bulacağı husûsatı ba‘de izin ifâde idecekleri misüllü taraf-ı hükûmetden dahi virilecek cevâbın ve kendilerine bildirilmesi lâzım geldiğinden mevâddan tahrîren bildirilmesi devlet-i behîye-i İraniyye tüccâr ve teb‘ası haklarında (…) ve mu‘âvenat-ı mukteziyenin icrâ kılınması hakkında şeref-varîd olan fermân-nâme-i sâmî cenâb-ı vekâlet-penâhinin ihrâc itdirilen sûret-i seniyyesi merbûtân tesyîr kılınmağla imdi sizki mahtûta mûmâ-ileyhimsiz keyfîye ma‘lûmunuz oldukda sûret-i ‘aliyye-i mezbûre ile işbu buyruldu hâlihânemizden sicilât-ı mahkeme ve mecâlis-i cerîdelerine kaydıyla münderic olduğu ihkak ve esâmî tamamı ol berâta dikkat eylememiz bâbında divân-ı müşir-i eyâlet-i Sivas’dan işbu buyruldu tahrîr ve irsâl olunmuşdur nî-men te‘âlâ husûsda gerekdir ki ber-mûcib buyruldu ‘amel ve hareket hılâfından hazer mücânebe ile eyleyesiz deyü. Fî 21 Z. sene 70.

Sahîfe: 12/4

Cellad Mustafa Ağa Müte‘allik İ‘lâm ve Beytü’l-mâl İçün Kaydı

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki sâhibi ‘arzuhal Turhal kazâsı mahallâtından Meydan mahallesi ahâlisinden Yüzbâşıoğlu Muhammed bin Halîl Tokad meclisinden ma‘kûd meclis-i şer‘de derûn-ı ‘arzuhâlde mezkûrü’l-isim Cellad Mustafa Ağa ibn-i Abdurrahman muvâcehesine Bozok kazâsından Kapud karyesi ahâlisinden olub Turhal kazâsında misâriften sâkin Molla Düşân Muhammed bin Abdullah’ı târih-i i‘lâmdan bir sene mukaddem beş yüz guruş kıymetli bir re’s bârgîr ve otuz guruş kıymetli bir cift tabânca ve yine otuz guruş kıymetli tüfenk mukabelesine kendi yerime bedel tutûb silk-i ‘askere’ye idhâl ile eşyâ-i mezkûreden yine kendüye teslîm ve temlik eyledikden sonra

merkûm Cellad Mustafa Ağa kazâmızın suvâri ‘asâkirinin yüz bâşı olmakla ma‘iyyetine terfîkân Erzurum Orduyu Hümâyûn’una ‘azîmet iden merkûm Muhammed ordu-yı müşâru’l-ileyhde vefât idüb bâğir-i mezkûr merkûm Cellad Mustafa Ağa’nın zabt ve hıfzında iken üç yüz elli guruş ahara bey‘ ve kabz semen idüb müteveffâyı merkûm Muhammed dahi eğer ben sâğ ve sâlim gelür isem sana bârğiri veririm deyü va‘dine binâ’en sâlifü’z-zikr bâğirin makbûza esman-ı olan meblağ-ı mezbûr üç yüz elli guruşu merkûm Mustafa Ağa’dan taleb iderim deyü tassaddi eylediği da‘vâyı va‘dı mezkûre binâ’en meblağı mezbûrun merkûm Mustafa Ağa’dan mutâlebesi mesmû‘ olmayub mu‘ârazadan ba‘de’l-men‘ merkûm Mustafa Ağa’nın bârğir-i mezkûru ber-vech-i muharrrer ahara bey‘ ve esmânı olan üç yüz elli guruş bi’l-emâne yedinde mevcûd ve mahfûz olduğunu ikrârı vecihle müteveffâyı merkûmun bu tarafda vâris-i ma‘rûfu bulunmadığından meblağı mezbur cânib-i beytü’l-mâla a’it olub nizâmı vecihle vâris-i ma‘rûfu zuhûruna değin mâl sandığına teslimi lâzım gelmeğin ol-vecihle meblağı mezkûru mâl sandığına teslîmen merkûm Mustafa Ağa’ya tenbîh olunduğu huzûr-ı müşîrânelerine i‘lâm olundu el-emrü’l-limen lehü enâmir fî’l-yevm hâdî min Saferü’l-hayr li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 13/1

Leylek Osman’a Müte‘allik Hali‘ Kaydı

Medîne-i Tokad mahallâtından Muslihiddin mahallesinde sâkine zâtî zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ta‘rifleriyle ma’rûf olan Zeynep bint-i Abdullah nâm Hâtun meclis-i şer‘-i şerîfe-i enverde zevc-i muhala‘a işbu bâsü’l-vesîka Leylek Osman bin Mehmed muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve tekrir-i kelâm idüb merkûm Osman zevc-i dahlim olub lakin beynemizde hüsn-i mu‘âşeretimiz olmamağla zimmetinde mutekarrir ve ma‘kûd-ı ‘aliyye olan iki yüz guruş mihr-i mü’eccelem ve ‘aded-i nafaka-ı mu‘ayene-i ma‘lûm üzerlerine ve mu‘evenet süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcem merkûm Osman ile muhala‘a-i sahîhahi şer‘ ile hali‘ olduğumda ol dahi ber-vecîh-i muharrer hali‘ mezbûri ba‘del-kâbûl hukûk-ı zevcîyet ve ibtidâ-i zevcîyetden işbu târih-i vesîkaya gelince sâ’ir beynimizde ceyerân cemî‘ hukûk-i şer‘iyye müte‘allik ‘âmme-i da‘vâdan birbirimize ihrâk zimmetini ibrâ ve iskât eyleyüb ve tarafından her birimiz ber-vechî muharrer ihrâk ibrâsını kabûl eyledik didikleri mâ-vaka‘ bi’t-taleb

ketb olundu fî'l-yevmü's-sâni 'ışrîn Muharremü'l-harâm li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzır Mehmed Ağa

Muhzır Bâşı Ali

Kâdızâde Muhâfız İbrahîm Efendi ibn-i Mehmed

Sahîfe: 13/2

Sahîfe-i pirâyı sudûr buyrulan hattı hümâyûnu 'adalet makrûna hazreti pâdişahînin sûreti münifeleridir

Benim vezîr-i me'âsirim

Memâlik-i devlet-i 'aliyyemizin ma'mûrunu ve kâffe-i teb'amızın refâh ve sa'adeti kazâyanın nice amâlimiz olduğu muhtaç bâniye değildir Tanzimât Hayriye'nin te'sis-i dahi ancak bu niyet-i hâlishaneye mebnidir cümlenin ma'lûmu olunduğu üzere Tanzimâtı Hayrîye'nin mevâd-ı esâsi her ne kadar kesb-i istikrâr itmiş isede nizâmât-ı müteferrika henüz bir kararsızlık hâlinde bulunduğu cihetle usûl-i irâde-i mülkiyenin her şubesinde bir nevi' noksânı ve hâlel görünmekde bu hâl ise maksad-ı sahîha husûs-ı mâni' ve hâ'il olmakda olduğundan artık şu ahvâl müşevveşenin ıslahına kemâliyle takyyüd ve ihtimâm olunmak farz derecesine varmışdır fakat şurâsının dahi bilinmesi lâzımdır ki mecmû' mevâd-ı lâzımenin kuvveden fi'ile gelememesine sebeb kavî ancak kaziyye-i irtikâbiye olduğundan ve bu hâl mekrde baki oldukça her nasıl hâli şolsa hiçbir nizâmın mâl mustakîr olamayacağı umûr-ı mücrîbeden bulunduğundan bunun içün evvel ve evvel hiçbir günâ tâdil ve iştinâ kabûl itmeyecek sûretde bir kanûnu cedîdin ve vaz'ıyla şu fi'il-i menfûrun men' küllisi çâresine bakılmak icâb idecektir ve sırasıyla karârlaştırılacak mevâd-ı mühimme-i muhâkeme-i şer'iyede ahkâmı münîfe-i şeri'a-i gurranın tamâmıyla icrâyı hükûme ve zâbıta-i memleketin ve asâyiş ve ma'muriyet ve kâffe-i menûf teb'amızın ıslâh-ı ahvâli keyfiyâtı olacaktır çünkü bunlar başlıca şeyler olamadan her birisinin bi'l-etraf müzâkeresiyle merkez karâra gelmesi mülâhazata ve tedkikâta muhtaç olacağından bu misüllü husûsâta mahsûs olmağa ve beş altı zevâtdan ibâret olacak a'zâs-ı vukuf ve ma'lûmât ve istikâmet ve ishâbından bulunmak üzere bir meclis-i cedîd teşkîl olunması iktîza idecekdir işte arzû gerdemiz olan husûsât bunlar

olarak bu misüllü heyet-i mecmû‘aya mer‘-i bu şeyler içün cânı gönülden çalışmak diyânet ve hamiyet iktizasından olmağla ba‘de izin vükelâ me‘mûrinin menfe‘at-ı mahsûsalarıyla uğraşmayûb ancak cümlenin tabî‘-i hissedâr olacağı menâfi‘-i ‘umûmiye sarf-ı mesa‘-ı eylemeleri lâzımeden bulunmağla ana göre bu nizâmat-ı mukteziyenin hususuna sadıkâne dikkat ve gayret olunsun hak te‘âlâ hazretleri bu yolda gadirâne ve ma‘lûmane hareket idenleri iki cihânda kârân ve tarîk-i ma‘kûse gidenleri giriftâr-ı hasrâne buyrula amîn bi-hürmet-i seyiddü’l-mürselin. Fî 14 Z. sene 70.

Sahîfe: 13/3

İftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim Rikâb-ı Hümayûn-ı Şâhâne Kapûcı Başılarından Tokad kazâsı müdîri Rıf‘atlü Ağa zîde meciduhû ve şer‘i’at-me’âb Kazabâd ve Turhal ve Artukabâd kazâları nüvvâbı meveddetlü efendiler zîde ‘ilmehum kıdvetü’l-emâsil ve’l-akran müdîri hamiyetlû ağalar ve a‘zâyı mecâlis-i zîde’t-mekâdiruhum inhâ olunur ki niyât mu‘adle ayân hazret-i pâdişah-i iktizâsı olarak zîr cenâb-ı müstelzimü’l-felâh mülükânelerinde müstazîl ve muhemmi olan hazef-i ahali ve teb‘adan her dûrlü mezâlim ve te‘addiyât ve ğadr ve i‘zâmından ve fehâmileri esbâb-ı müfikânın ve vesile-i sa‘adet hâl olan ma‘mûriyet kaziyyenin istihsâline ma‘tûk ve ma‘rûf buyrulan semâyâ-yı senîyye teb‘a-i perverî ve merâhim-küsteri hazret-i hilâfet-penâhileri mülâbesesiyle bu emîne mahsûsa üzere Tanzimât-ı Hayriye usûl-i mehâsim şumûli te’sîs ve icrâ buyrularak lehü’l-hâmd ve’l-men lehû tevcihât-ı kutsîyet ayât-ı cenâb-ı pâdişâh-i asârı hayriyet eseri olarak mevâd-ı asîyesi müttekir ve pâyidar olmuş ve semere celîle ve hüsnesin şahânede olunarak müteferri‘âd nâfi‘asının henüz tamâmı icrasına vâsıl olunamaması cihetiyle bu kere te’kid-i usûl tanzimiye murâd-ı ‘alisiyle şerf-yâş sahife sudûr buyrulan mübârek hattı hümâyûn ma‘delet-masmûn cenâb-ı şehîn-şahîde mahsûs-ı mecâlis-i ‘umûmi ‘akdiyle kırâ’et olduğu ve cend-i kıt‘a ferta nesh-i münîfesi irsâl buyrulduğu beyânı ‘âlisiyle ol emirde Geresi(?) (Karesi) Eyâletinde kırâ‘at mazmûn mu‘addelet nemûn himâyeye i‘lân olunarak dahil-i eyâlet olan kazâlara dahi beyân olunmuş bu kere bâ-emr-i nâme sâmî vekâlet-penâh-i emr-u fermân buyrulmuş olduğundan sûret-i seniyye-i mezkûreden bir kıt‘ası bana gönderilmiş idüği siz ki muhatabına mumâ-ileyhamsın keyfîyet-i ma‘lûmunuz olarakda sûreti mezkûrede dahi beyân olunduğu üzere şu irtikâb-ı hâlde mekr ve aksinin bütûn bütûn arâlıkdan ref‘ ve izâlesiyle her bir şeyde ahvâl-i ‘adâlet ve hakkâniyetin icrâsı ferâ’iz umrûndan

bulunduğundan ba‘de izin idile akça bohça ile iş göresiz menâfi‘-i zâ’iye içün dahi bir tarafdan ma‘âzallahû te‘âlâ emvâl-i hazîne-i şehânenin itlâfına sebep olursuz baktırasınız göstermek büyük küçük her kim olur ise olsun ve deyü vezîr bulunsun dakika vahde geçirilmeyerek bayâğı bir çoban ile derce-i mütesâdiyede mecâzat-ı şedîde icrâ kılınacağından anâ göre harekete mübâderet eylemeniz bâbında divân mübaşiri eyâleti Sivas’dan işbu buyruldu tahrîr ve irsâl olunmuşdur bi-men te‘âlâ vusûlünde gerekdir ki ber-mûcib buyruldu ‘amel ve hareket ve hılâfından hazer mücânebe ile eyleyesiz deyü. Fî 17 M. sene 71.

Sahîfe: 14/1

Devletlü efendim hazretleri

Veli-nî‘met bi-minnetimiz veli-nî‘met ‘âlem-i pâdişahımız efendimiz hazretlerinin hususa-i zât-ı mu‘addelet-semân cenâb-ı şehîn-şâhileri olan secâyân seniyye-i teb‘a-i perverî ve berâhim-i küsteri hazret-i hilâfet-penâhileri iktizâyı ‘âlîsinden oluduğu üzere niyât-ı mu‘addelet niyân-ı cenâb-ı pâdişahileri zîr cenâh-ı müstelzemü’l-fellâh mülükânelerinde müstazil ve mühemmi olan sunûf-ı ahâli ve teb‘anın her dürlü mezâlim ve te‘addiyât ve ğadr ve itisafdan ve kâyıtları esbâb-ı hafîfîyesinin ve vesîle-i se‘âdet-hâl olan ma‘mûriyet kaziyyesinin istihsâline ma‘tûf ve masrûf olmak mülâ’besesiyle bu ‘âtiye-i mahsûs üzererine Tanzimâtı Hayriye usûl-i muhâsin şumûli tehsîs ve icrâ buymuşidi lehü’l-hamd ve men lehû tevcihât-ı kudsîye cenâb-ı pâdişâhi asâr-ı hayrîyet düşâr-ı olarak mevâd-ı esâsiyesi mütekar pâyidar olmuş ve semere-i celîle ve hasanesi müşâhede olunmuş ise müteferri‘ât nâfi‘asının henüz icrâsı tamamen vâsıl olunamaması cihetîyle bu kere te’kîd usûl-i tanzim murâd-ı ‘âlisiyle şeref-yaş sahîfe-i sudûr buyrulan ve mes‘ud-ı hattı hümâyûnu mu‘adelet-i meşmu‘an cenâb-ı şehîn-şâhi mahsûsa-i meclis-i ‘umûmi ‘akdiyle kırât olunmuş ve matbû‘ nüshâ-i müte‘addide münîfesi dahi taraf-ı devletlerine gönderilmişdir iptida Geresi(?) (Karesi) Eyâletde cümle medâmesin(?) kır’at ve mazmû‘n mu‘adelet-nemûnu cümleye i‘lân ve işâ‘at olunmasıyla beraberler tâmı mikdârının dahi zîr-i irâde-i seniyyelerinde bulunması kazâ ve kasâba ve kurâya arzının ile mâl-ı münîfenin sunûf-ı ahâliye lâyıkıyla anladılması iktizâyı hazdan(?) ‘âd olunmuşdur niyât-ı ‘âdile ve usûl ‘adl ve hakkâniyet-i ve nısfetin icrâsı ferâ’iz umûrdan bulunub eğerçi emr-u fermân-ı hümâyûn buyrulduğu üzere meclisi mahsus teşkiliyle kânun-ı cedîd ve vaz‘ ve te’sîs

olanarak her tarafa neşr olanacak mukârrer ve der-kâr ise de dakîka fevt itmeyerek ibtidâ-i emîrde bu kâr-ı mükerde ve mezmûm ve menfûrun vucûdi değil nâmını bile ortadan kaldırmak ismi esâm teşebbüsat-ı olacağından ba‘de izini öyle akçe ve bohça ile iş görmekde ve menâfi‘ zâtiye içün dahi bir tarafdan ma‘âzalahu te‘âlâ emvâl-i hazine-i şehânenin itlâfına sebeb olmak gibi uygunsuzluk göstermek büyük küçük her kim olur ise olsun ve bu vezîr dahi bulunsun pek büyük vehm gıyâbımı mürtekeb olmuş olacağından dakîka-i vâhide götürülmeyerek bayâgı bir çoban ile derece-i mütesâdiyete mücâzatı şedîdesi gösterilecek ve bu cihetle erbâb-ı diyânet ve hamiyetin böyle şer‘ân ve ‘aklen memnû‘ ve hazır olan ber-kâr-ı meker ve vahden tebâ‘ed eylemeleri mûceb sa‘âdet ve selâmette olacaktır bu hâlin müstedi‘-i olduğu mecâzat-ı şedîde mukarrer ve muhakkak‘ bilinüb ve beytü’l-akrân zel ve hakâreti der-piş olunub silkin râh-ı melâmet ve nümâyan olmak isteyenler nefs ve namûsunu böyle ‘azim ve fi‘l-i zemîmden vekâyet itmek lâzım olur ve’l-hasıl saltanat-ı seniyyenin bu karâr-ı kat‘iyesini fi‘ile götürmeğe fevkalade sâ‘-i olunduğundan bunun hilâfında bir kimesnenin zerre kadar irtikâbı ve ibtâli hukûk ve tesâhib kimseyi mu‘amele nâmesiz ise vuku‘ gelecek olur ise cezâyı sezaya katmayasız icrâya cüdâ ve hakîkate hazır ve amâde olduğunu ve tarîk-i istikâmetden sâbit kadem olanlarında ve emrinde mazhar-ı fevz cenâb-ı selâmet olacaklarını cümleye güzelce tefhim ve i‘lân ile mes‘uliyet muhâtaratdan tevkî olunmak farizadan olduğu beyanıyla şukka-i senâveri terkim kılındı. Fî 2 M. sene 71.

Sahîfe: 14/2

Devletlü efendim hazretleri

Orduyu hümayûnlarda bulunan cenâb-ı şahâne ile ‘asâkir-i mu‘âvene içün iktizâ iden zehâyirin tertibine kadr tahsîs ve tahdîd olunan dâ’iredelerden hâric zehâyir çıkarılmış bâ-irâdesine muvakkâten men‘ olunmuş ve bu bâbda ta‘yinâtı lâzıme dah icrâ kılınmış idi eğerçe orduyu hümâyûnların tertibatının itimâm olunduğuna dâ’ir istenilen cevâblar henûz vurud itmiş isede zehâyir muktezayı şimdiye kadar tertîb olunmuş olduğu misüllü cevâblarında şu günlerde gelmesi dahi me’mûl olunduğundan bu hâle göre melhûz olan ihtiyâc ber-taraf olması hükmünde bulunduğu ecilden ihdâr mümted‘iye(?) ile hasıl olan ‘ale mümârizi def‘ idilmek üzere işbu memû‘iyet(?) muvakkatenin bütün bütün feshi zamanı gelmiş olunduğuna mebni dersa‘âdet ve orduyu hümâyûnlar tertîbatına kat‘iyyen sekte ve hâlel getürülmeyüb bir taraftan mübâ‘ya ve

nakline ve bir taraftan dahi ihtiyâcât-ı mahalliye ile ahâlinin tahmillerin mikdârını tevif ve tevkifine ikdâm ve ihtimâm olunmak üzere fazla zehâyirin herkese furuht ile ruhsat verilmesi meclisi mahsûs karâr müzâkerâtı icâbından ve ol-bâbda şeref-sudûr buyrulan emr-u fermân-ı hümâyûn cenâb-ı pâdişâh-i iktizâyı ‘âlisinden bulunmuş ve keyfîyet-i sâ’ir me’mûruna dahi bildirilmiş olub asıl dikkate şâyân yeşmâ orduyu hümâyûnlar tertîbat ve ahâlinin ihtiyâcat keyfiyâtı olduğundan zinhâr ve zinhâr bu tertîbata ve ihtiyâcâta hâlel gelmemek ve ahâlinin mülk ve tahmillerini tefrîk‘ ihtimâl üzere fazla zehâyirin herkes mezrûhatına ruhsat i‘tâ zımmında mahallince dahi i‘lân-ı keyfiyete hılâf-ı hareket vukû‘a getürülmemesine hoş himmet buyrulmak siyâkatına mahsûsâ ve i‘lâna işbu şukka-i senâveri terkim kılındı. Fî 4 M. sene 71

Sahîfe: 14/3

İftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim Rikâb-ı Hümayûn-ı Şâhâne Kapûcı Başılarından Tokad kazâsı müdîri Rıf‘atlü Ağa ve mahzarü’l-emâsil ve’l-akran Sivas Hânedânı’ndan olub me’mûren ol havâlide bulunan hamiyetlû Reşid Ağa zîde müceddühümâ ve şer‘a-şi‘ar Tokad Niksâr ve Erba‘ada Karagoş kazâları nâ’ibleri müveddetlü efendiler zîde ‘ilmuhum kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân müdîrânı hamiyetlû bey ve ağalar zîde kadiruhum inhâ olunur ki Anadolu Orduyu Hümâyûn için Sivâs eyâletinden mertebe olan zehâyirim erzâk-ı sâ’irenin bir ayâk irsâli zımnında taraf taraf me‘mûriler gönderildiği gibi ağayı mumâ-ileyh dahi mezkûr kazâda yakîn ve izâm kılınmış isede ehemiyet maslâhata binâ’en zehâyir ve eşyâ-i müretebenin bir gün evvel fazl nakil ve sevki ve ahvâl-i mu‘arazanın tahsîli ile berâber kazâların yân ve sâ’ir me‘mûrânin asla ahvâliyle öteden berû ve memnû‘ ve mefzûr hazret-i şehîn-şâhi olarak bu kere dahi vucûd-ı (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe:15/1

nâmının bile imhâsı iktizâyı irâde-i seniyye hazreti zilü’l-‘ahiden bulunan rüşvet malda(?) diğerlerinin(?) tahkîki ve ahali-i kurraya ve ebnâ-i sebîle bu arâlık ba‘zı mertebe îsâl te‘addi iden eşkiyânın izânesi zımmında kazâlara bizât ‘azimet hâlihânemize lüzm görünüb bi-neme te‘âlâ işbu mâh-ı hâlin yirmi ikinci cumaertesi günü değin hâlihânemiz mühemmim bulunmuş idüği siz ki müdîr ve me‘mur ve sâ’ir

muhtabına mûmâ-ileyhâmıza keyfîyet ma‘lûmunuz oldukda keyfîye-i ‘azimetimizi cümleye tefhîm ve iş‘at ve me‘mûr cem‘ ve tahsîl olunduğunuz zehâyir mertebe ve emvâl matlûbenin bir dakika ol tedarikine gayretle oraya vurûd hâlihânemize deyin gerek zehâyirin sevkine ve gerek matlûbât-ı merimeyenin istihsâline gayret ve eğer vusu‘lümüze kadar ve hâyâyı muharrerenin hılâfı betâ etiniz ağlaşulûrsa mes‘üliyeti şedîdeye duçâr olacağınıza muhakak bilüb ana göre harekete ve bir de hayvânat zahmeti çekmemek içün ‘araba yollarının şimdiden tesvîyesine mübâderet eylemeniz bâbında divân-ı müşiri eyâleti Sivas’dan işbu buyruldu tasdîr ve tesyîr kılınmışdır ki gereği ber-mûceb buyruldu ‘amel ve hareket ve hılâfından mübâ‘adeye eyleyesiz deyü. Fî 17 M. sene 71.

Sahîfe: 15/2

İftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim Rikâb-ı Hümayûn-ı Şâhâne Kapûcı Başılarından Tokad Kazabâd kazâları müdîrleri Rıf‘atlü Bey ve Ağa zîde mecuduhumâ şer‘ü’l-imât(?) (şer‘at-me’âb) kazâ’iyet merkûmun ile Turhal ve Artukabâd kazâları nüvvâbı müvveddetlü efendiler zîde ‘ilmuhum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akran müdîrlere memnû ağalar ve a‘zâyı meclis-i zîde’t-mekâdiruhum inhâ olunur ki dersa‘âdet orduyu hümâyûnlar tertibatına kat‘an sekte ve halel getirilmeyüb bir tarafdan mubâya‘ ve nakline ve bir tarafdan dahi ihtiyâcat-ı mahâlliye ile ahâlinin tahmilleri mikdârının tefrîk ve tevkîfine ikdam ve ihtimâm olunmak üzere fazla zehâyirin herkese furûhtuna ruhsat verilmesi husûsuna meclisi mahsûs karâr müzâkerâtı emr-u fermân-ı hümâyûn-ı pâdişahi mükâla‘a ve şeref-sudûr buyrulduk beyânı ‘âlisiyle icrâyı icâbı fermân-nâme-i sâmî cenâb-ı vekâlet-penâhi emr-u iş‘ar buyrulmuş ve emir-nâme-i sâmî mezkûrun bir kıt‘a sûret-i ‘aliyyeleri merbutan tesyîr kılınmış olunmağla imdi siz ki muhâtabın mûmâ-ileyhimiz keyfîyet-i ma‘lûmunuz olanlardan mantûkasına dersa‘âdet ve orduyu hümâyûnlar tertîbatla ihtiyâcât ve ahâlinin tahammüllükleri mikdârı tevkîf olunmak üzere fazla zehâyirin furûhtuna ruhsat i‘tası mâderet eylemeniz bâbında divân eyâlet-i Sivas’dan işbu buyruldu tahrîr esâmeleri olmuşdur ki gerekdir ki ber-mûceb ‘amel ve hareket ve hılâfından temâs ve mücânebet eyleyesiz deyü. Fî 17 M. sene 71.

Sahîfe: 15/3

Bodos'a Müte'allik İbrâ Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad mahallâtından Cemaleddin mahallesinde mütemekkin Elmas bint-i Artin nâm Nasrâniye ile sadrı oğlu Agob veled-i Abraham nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde diğer sadrı oğlu Bodos veled-i mersûm Abraham muvâcehesinde takrîr-i kelâm ve bâstı 'ani'l-merâm idüb bundan akdem hâlik ve hasıran mevrûsemiz olan mersûm Abraham'ın bâ defter-i kassam tereke ve muhallefatı bi'l-irsü'ş-şer'î bizlere intikâl iden mahalle-i mezbûrede vâki' sekiz yüz guruş kıymetli bir bâb menzîl ve Kumluklar nâm mahalde vâki' yedi yüz guruş kıymetli bir kıt' bâğ ve iki yüz elli guruş kıymetli iki 'adet döşek ve iki yorgan ve kırk guruş kıymetli müste'amel iki kilim ve doksan guruş kıymetli altı kıyye evâni nuhâsiye-i ve doksan guruş kıymetli altı kıyye-i cemâşü-i leğeni ve elli guruş kıymetli inâs beyt ki cem'ân iki bin yirmi guruşa mu'âdil emlâk ve eşyâ-i mezkûre yedimizde mülk-i mevrûseniz olub muslihûn tavassutuyla bi't-terâzi bi-tarîkü'l-mübâdele beynimizde iktisâm eylediğimizde mezîl-i mezkûr mukâbelesinde sâ'ir eşyâ-i mezkûreyi bizlere hisse-i ta'yîn ve menzîl-i mezkûru dahi mersûm Bodos'a hisse-i tahsîs ve teslîm ve temlik ve her birimiz vech-i meşrû' üzere bi'l-mubâdele hisse-i ma'iyelerimiz ahz ve kabz ve kabûl ve yine her birimiz bu hususa müte'allika 'âmme-i da'vâdan aharan zimmetini ibrâyı 'âmm mu'teber şer' ile ibrâ ve iskât ve kabûl eyledik deyü ikrâr itmeleriyle gıbbe't-tasdîkü'l-şer' mâ-vaki' bi't-taleb keteb olundu fî'l-yevmû'l-hâmis 'aşer min Muharremü'l-harâm li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Agob veled-i Tavab zimmî

Timuroğlu Evakim veled-i Menâs zimmî

Kasâb Halil oğlu Salih Çâvuş Ağa

Mervân oğlu İbrahim bin Mehmed

Ve gayrihim

Sahîfe: 15/4

Değirmenci Oğlunun Kız Mâdasına Müte‘allik Kaydı

Ma‘rûz-ı dâ‘ileridir ki

Nevâhi Medîne-i Tokad’dan Komanat nahiyesine tâbi‘ Kocâcık karyasi ahâlisinden Değirmenci oğlu Mehmed ibn-i Ebu Bekir tarafından zikr-i âtî da‘vâya bi’l-muvacehe vekîl şer‘isi olan merkûm Ebu Bekir meclisi şer‘de karye-i mezbûrede sâkine ve ma‘rûfetü’z-zât karındaşı kerimesi Arife bint-i Hasan nâm Bekir bâlağa muvâcehesinde Ohtablı İbrahim ibn-i İbrahim dahi hâzır olduğu hâlde üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb işbu târihden üç sene mukaddem nefsini oğlu tezvîc ve tenkîha tarafından vekîl olan ve diğer ‘ammisi İbrahim medîne-i Tokad’da Semerkand mahallesi mescîd-i şerifinde vekâleti hasebiyle merkûme Arife’yi altı yüz elli guruş mehir-i mü’eccel tesmiyesiyle lede’ş-şuhûd oğlum merkûm Mehmed tezvîc ve tenkîh idüb ben dahi velâyetim hasebiyle ber-vechî muharrer tezevvüc ve kabûl itmemle oğlum merkûm Mehmed’in zevce-i menküha gayri medhûl bahâsı olmuş iken şimdi merkûmatân birbirlerini tezvîc ve tezevvüc itmek dâ‘iyesinde olarak bu tarafa gelmediklerinde suval olunub mûcib-i şer‘isi ba‘de’l-icrâ oğlum merkûm Mehmed’e nefsini teslîm ve itâ‘ate tenbih-i şer‘i lâhık olmak murâdımdır deyü ba‘de’d-da‘avâya tasaddisinde anlar dahi cevâblarına ber-vech-i muharrer birbirlerini tezvîc ve tezevvüc itmek murâdları olduğunu ikrâr ve kelâmâ da‘vâyı mezkûreyi külliyen inkâr eylediklerinde müdde‘i merkûm vekîl dahi ‘akd-i mezbûri lede’t-ta‘dil ve’t-tezkîye ‘udûl ve makbûlü’ş-şehâde oldukları ihbâr olunan mahalle-i mezkûre ahâlisinden Araboğlu el-Hâc İbrahim ibn-i Osman ve Abdülbaki ibn-i Ömer nâm kimesnelerin ber-nehc-i şer‘i şehâdetler ile isbât itmeğin mûcibince merkûme Arife nefsini mezbûr İbrahim’e tezvîcden ba‘de’l-men‘ ber-vech-i muharrer zevc-i merkûmesine tâ‘at ve inkayâd tenbîye ve merkûm İbrahim dahi bu hususda ‘alâ mûcib ikrârü’l-mezbûr müttehim olduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı ‘âlilerine i‘lâm olundu fi’l-yevmü’l-hadî ‘ışrîn min Muharremü’l-harâm li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 16/1

Mekkâreci Bâşı Mustafa İnhâyât Müte‘allik İ‘lâm

Medîne-i Tokad mahallâtından Horos mahallesi ahâlisinden Mekkâreci Bâşı Mustafa Ağa ibn-i Abdurahman meclis-i şer‘de Tokad Meydân Müslim mahallesinden Kuruoğlu İbrahim Benli Mustafa muvâcehesinde merkûm İbrahim zimmetinde bundan akdem mâlımdan ve yedimden iştirâ ve kabz eylediği iki re’s bârğir semeninden beş yüz elli guruşdan bâkî dört yüz elli guruş alacak hakkım almağla meblağ-ı bâkî mezbûru merkûmdan hâlâ taleb iderim deyû da‘vâ ittikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr lakin benim ğâ’ib ‘ani’l-belde Amasyalı Abdullah bin zimmetinde bâğir semenden yüz guruş alacak hakkım olub alacağım olan meblağ-ı mezbûr yüz guruş ile ğâ’ib merkûmi müdde‘i merkûma olmaz bir-mecâlisde iken havâle mutalağa sahîha şer‘iyye ile hülasa eylediğinde ol dahi havâle-i mezbûrun ba‘de’l-kabûl ol-vecihle zimmetinde müdde-i merkûme içün üç yüz elli guruş ve deynîm bâkî kılınmıştır deyû ba‘de’d-def‘ ve’l-inkâr vâki‘ merkûm İbrahim ber-vech-i muharrer eylediği inta‘(?) olub mübeyyene idemeyüb bi’t-taleb merkûm Mustafa bi’l-muvâcehe vecihi şer‘ üzere tâhlîf olunmağın mûsemmah(?) vaki‘ merkûm def‘-i mezkûreyle müdde‘-i merkûma bilâ mübeyyene mu‘ârazadan ba‘de’l-men‘ merkûm İbrahim’in salifü’l-beyân ikrâr ve i‘tirafla berâberim gelen meblağı bâki mezbûr dört yüz elli guruşun müdde‘-i merkûme tamamen edâsıyla merkûm İbrahim ilzâm olunduğu bi’l-iltimâs huzurdır. Fî 27 M. sene 71.

Sahîfe: 16/2

‘Asâkiri Redif Hakkında Buyruldu

İftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim Sivas Eyâleti dâhiline ka’in kazâlar müdîranı Rıf‘atlü hamiyyetlü bey ve efendi ve ağalardan meciduhum ve zîde’t-mekârihum ve kıdvet’ül-emâsil ve’l-akrân a‘zâyı meclis ve Derbendat me‘mûrları hamiyyetlü ağalar zîde kadrihum ve bi’l-cümle kurra-i e’imme ve muhtâran söz sâhipleri bâ cem‘ihim inhâ olunur ki saf-ı evvelâ ve tâli ‘asâkir-i redîfeden olub ‘ar karârı irtikâb iden ve mezkûr sınıflardan olubda henüz alây tahtına idhâl olunmayarak mahallerinde kalmış olan ve senin-i sâbıka kur‘a bakâyâsı bulunan ve tebdil-i havâ içün ruhsat verilübde kesir-i sıhhat eyleyen bi’l-cümle neferât-ı ‘askeriyenin ahz ve girifti zımmınında sınıfa sâni ve ‘asâkir-i redife kol ağalarından Mekanetlü Mehmed Ağa ol tarafa ‘azimet olunmuş ve

cenâb-ı hak te‘âlâ hazretleri velî ni‘met bî-ni‘metimiz velî ni‘met ‘âlem-i şehinşâh Fârüki’ş-şim efendimiz hazretlerini cihân durdukça erine irâyı şevket ve şâyân buyursun emîn-i hukûk mukaddesi saltanat-ı seniyyenin tamamı muhâfazası zımmında ihtiyâr olunan mû‘tenâsıyla bi’l-cümle ahâlinin cân-bârân hizmet eyleyecekleri sırada bunların ‘âli karârı irtikâb itmeleri meclisde kalmaları ber-vechle câ’iz görülmeyeceği cümle evlâ el-bâb nezdinde müberrehen celî ve neferât-ı merkûmeden birinin girüye kalmayarak cümlesinin ahz ve isâli emrine mu‘âvenet kâmile icrâsı küçük büyük üzerine ayn-ı farz idüği bedîhi bulunmuş ve sınûf-ı mezkûreden kazâlarınız dâhilinde bulunan bi’l-cümle neferât-ı ‘askeriyyenin ağa mûmâ-ileyh ve şer-i şerîfe ve meclisi ma‘rifetiyle bi’l-ittifâk ahz ve giriftarlarına dikkat bunlardan hânelerinde olubda ve akreb akrabâları ve karye-i muhtârları taraflarından ketm ve ihfâ olundukları sûretleri ihfâya cürret iden ve hâber vermeyen imâm ve muhtârları celb ve taleble neferât-ı merkûme mektûmenin zâhire ihrâclarını dikkat ve hîn-i sevklerinde yânlarına mikdâr-ı vâfi cebelû terfizinden başka karyelerden dahi luzûmu kadar müsellah adamlar kâtılub esnâ-yı râhde firâr edememeleri esbâbının istikmâline fevkde mümâyetlü(?) gayret ve’l-hâsıl gerek firâri olsun ve gerek matlûbdan ve yâhûd kur‘a bâkâyesinden bulunsun hâsıl kangi (hangi) sınıfdan ise bây-ı vecih kân ahz ve istârlarıyla mukayed ve mikdâr vâfi cebelû terfikân ihzârlarına gayret olunub zinhâr zerre kadar betânet olunması ehemm ve elzem olub ve eğer bunlardan beş on neferî dağlarda gezüb üzerlerine varıldığı hâlde nush ve bend olunub ve gelmedikleri ve teşhir-i silâha ibtidâr eyledikleri sûreti bu bâbda ikrâğir olan nizâmi iktizâsınca mukâbele-i bi’l-mes’leği icrasına mübâderet olunması lâzım geleceği siz ki muhâtabım mûmâ-ileyhimiz keyfiyet-i ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer neferât-ı sâdıkanın ahz ve istihsallerine külliyle iğtinâ ve gayret ve hîn-i irsâllerinde yânlarına mikdâr-ı vâfi cebelü terfik olunub ve karyelerden dahi kurâ be kurâ lüzümu müsellah adam katılüb zinhâr esnâyı râhde firâr edememelerine dikkat ve ketm ve ihfâ olunan neferâtın ketmine mütecâsir olanlar celb ve celble neferât-ı mektûmenin zâhire ihrâcına müşâberet ve bu bâbda zerre-i kadar ihmâl tekâsül vukû‘dan mübâ‘adet eylemeniz bâbında divân müşîri eyâlet-i Sivas’dan işbu buyruldu ihrâr ve tesyîr kılındı bi-men lehû ta‘âlâ vüsulünde ber-mûceb buyuruldu ‘amel ve hareket hılâfına mücânebet eyleyesiz deyü. Fî 23 duhûl Fî 20 M. sene 71.

Sahîfe: 16/3

Mü'ezzinoğlu Mehmed bin Salih'e Müte'allik Vekâlet Kaydı

Medîne-i Tokad mahallâtından Soğukpınâr Müslim mahallesi ahâlisinden Arabistan ve Orduyu Hümâyûnu'ndan piyâde beşinci alâyın dördüncü taburunun birinci yüzbâşısı olub Çoraksu Orduyu Hümâyûnu'nda bundan akdem vefât iden Küçük Mehmed oğlu Ahmed bin Mehmed bin İsmail nâm müteveffânın verâseti li-ebeveyn er karındâşı diğer İsmail ile li-ebeveyn kız karındâşı Fatıma'ya münhasıra olub ba'de merkûm diğer İsmail dahi yine mezkûr Çoraksu Orduyu Hümâyûn'da vefât idüb verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Asiye bint-i Mehmed ile sulbi sağîr oğlu Mehmed ve sulbiye sağire kızı Şerîfe'ye münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i mezbûrenin tashih-i mesele-i mirâsları bi'l-münâhasatü'ş-şer'iyye otuz altı sehemden olub sehâm-ı mezbûreden on iki sehemi ahtü'l-mezbûre Fatıma ve üç sehemi zevce-i mezbûre Asiye'ye ve on dört sehemi sağire mazbûr Mehmed'e yedi sehemi sağîre-i mezbûre Şerife'ye isâbeti tahakkukundan sonra veres-i mezbûrundan ahtü'l-mezbûre Fatıma Hâtun asâlete ve zevce-i mezbûre Asiye Hâtundan dahi kendüye bi'l-asâle ve sağîrân-ı mezbûranın kıbel-i şer'den vesâye-i mensûbları olmağla bi'l-vesâye meclisi şer'-i şerifi enverde işbu bâ'isü'l-vesîka Tokad ahâlisinden Müezzinoğlu Mehmed bin Salih muvâcehesinde her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb müteveffiyân-ı mezbûran Ahmed Ağa ve İsmail'in mezbûr Çoraksu'da hîn-i vefatlarında yanlarında mevcûd bi'l-cümle terkelerini mahalinde vâz'ü'l-yed olanlardan taleb ve da'vâ ve ahz ve kabza ve makbûzunu bizlere isâl ve irsâle ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan merkûm Mehmed bin Salih'e vekâlet 'âmme-i mutalaka-i sahîha şer'iyye ile vekîl ve nâ'ib menâbi nasb ve tâ'yin eyledik didiklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreye kabûl ve merâsimini mahalinde kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmü't-tâsi' ve'l-'ışrîn min Muharremü'l-harâm li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kilimcioğlu Ömer bin Musa

El-Seyyid Mehmed bin Ebu Bekir

Ve garihim

Sahîfe:17/1

Hatice Bint-i Mehmed nâm Hâtun'a Müte'allik Vesâyet Kaydı

Medîne-i Tokad mahallâtından Beybâğı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Hasan bin Hasan'ın sulbî sağîr oğulları Mehmed ve Hasan'a babaları müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesviye-i umûrını kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olunmağla sağîrân-ı mezbûranın anaları işbu bâ'isü'l-vesîka Hatice bint-i Mehmed nâm hâtun müstakîmü'l-etvâr ve her vecîhle vesâyet 'uhdesinden gelmeğe muktedir idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevkî' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşt sedâdlarına değîn mâl-ı mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve tesviye-i umûrlarını rü'yete anaları mezbûre Hatice Hâtun'u vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vechî muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ittikden sonra sağîrân-ı mezbûrânın zaruretleri tahakkukuna binâ'en vasîye-i mezbûra talebiyle hâkim mûmâ-ileyh efendi hazretleri sağîrân-ı mezbûranın emvâl-i mevrûseleri nümâsından râyic-i fî'l-vakt beher yevm her birine otuz paradan küll-i yevm yirmi para nafaka-i ve kisve-bahâ meblağı farz-ı ve takdîr edüb meblağı mefrûz mezkûri târih-i kitâbdan harc u sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve 'inde'z-zafer sağîrân-ı mezbûrûnun emvâl-i mevrûselerine rücû'a vasîyye-i mezbûre Hatice Hâtun'a izin vermeğine mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü't-tâsi' ve'l-'aşer min Muharremü'l-harâm li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Avşâroğlu Dervîş Mehmed Ağa

İbrahim Ağa bin Süleyman

Ve gayrihim

Sahîfe: 17/2

Tiridoğlu Artin Zimmî Müte‘allik Fermân Kaydı

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfehham nizâmü’l-âlem müdîr-i el-umûrı’l-cumhûr bi’l-fikri’s-sâkıb mütemmim-i mehâmmü’l-enâm bi’s-sâ’ib mümehhid-i beyân-ı devlet ve’l-ikbâl müşîr-i erkâni’s-sa‘âde ve’l-iclâli’l-mahkûk bi-sunûf-ı avâtıfü’l-mülkü’l-a‘lâ mecidiye nişân-ı hümâyûnun ikinci rütbesini hâ’iz ve hâmi mülhakâtıyla Eyâleti Sivas ve vâlisi vezîrim İsmail Paşa edâmullahü te‘âlâ iclâlehû ve kıdvetü’l-‘ulemâhü’l-muhakikîn Tokad kazâsı nâ’ibi ve müftisi zîde ‘ilmehâ ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân müdîr-i kazâ ve vucûhe memleket zîde kadrihum tevkî‘-i refî-i hümâyûnum vâsıl olucak ma‘lûm ola ki Hâci Artin nâm zimmînin karındâşı Tokad kazâsı mütemekkinlerinden Hâci İstifan nâm zımmi iki yüz elli yedi senesinde hâlik oldukda bi’l-cümle emlâk ve emvâl ve eşyâsı bi’l-irsü’ş-şer‘-i mersûm ile zevcesi Oski Narâniye’ye intikâl iderek tereke-i hâlik-i mersûm ma‘rifet şer‘le bi’l-farizatü’ş-şer‘iye tevzi‘ ve taksîm olunarak ibrâyı zimmet olmuşiken bu esnâda mersûm Oski Nasrâniye zevc ilâ hakkı ile yekûn olan terekede hisse-i irsiyye mutâlebesiyle müdâhaleden hâli olduğu beyanıyla mahallinde şer‘le rü’yet olunmak bâbında emr-i şerifim sudûrı mersûm Hâci Artin zimmî tarafından bu def‘a bâ ‘arzu hâl istid‘â olunmuş olmağla siz ki vâli müşârü’l-ileyh ve nâ’ib ve sâ’ir mûmâ-ileyhim siz ma‘rifetiniz ile tarafını mahallinde meclis-i memleket ihzâr ve bi’l-mevcûda ber-nehc-i şer‘-i tarâfi‘ iderek husûs-ı mezbûrunun olunduğu üzere olduğu mersûm Hâci Artin zimmînin üzerine şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘ân bir nesne sâbit olunduğu halde Nasrâniye-i mersûmenin bî-vech-i vâki‘ olan müdâhalesinin ma‘rifet-i şer‘le meni‘ ve def‘î husûsuna mübâderet ve husûsâ mezbûr zimmetin madde‘-i mersûm canibinden ol tarafda mübâşir ta‘yîni matlûb olunduğu hâlde bu kere arâda (…) mülükânemi mü’esses olan nizâmi mûcebince ta‘yîn olacak mübâşirin mesârıf ve hizmet mübâşiriyyesi meclisce kat‘ ve sen rabt olunarak müdde‘-i tarafından te’diye itdirilüb müdde‘-î ‘aleyhâ canibinden hizmet-i mübâşireye mesârif mütâlebe ve ahz ve zinhâr bu vesîle ile kimesneye ‘aded ve te‘addi misüllü vaz‘ ve hâlet-i vukû‘a götürülmesi husûsuna dikkat ve keyfiyetin kaydı bilâ sene şerh virilmek üzere derbâr şevket karâr mülükâneme inhâ ve iş‘ârına cesâre‘at eylemeniz bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olunmağla mazmûn münîfi üzere ‘amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerifime i‘timâd kılasız tahrîren el-evâsıt şehr-i Şa‘bânü’l-mu‘azzam sene seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe:17/3

Bâlâda Muharrer Husûs Mektûb Kaydı(?)

Devletlü efendim hazretleri Tokad kazâsı mütemekkinlerinden olub on üç sene mukaddem vefât iden Tiridoğlu Hâci İstifân hâl cânibde şuhûdu mu‘tebere muvâcehesinde kâffe-i mâlını defter iderek ba‘de’l-fevt terekesi defter mezkûr mûcibince veresesî bilinende tefîm diğerlerinin zimmeti ibrâ olunmuş müteveffâyı merkûmenin zevcesi Oski zevc-i lâhiki ile yek-cihet olunarak mahallinde ba‘zı taraf peydâ iderek müteveffâyı merkûmenin karındâşı Hâci Artin’den mirâs id‘âsına kalkışmış olduğu beyanıyla menî‘ ta‘rizi Ermeni patrîk devlet meclis-i tarafından müştereken bâ-takrîr istid‘â olunmuş olmağla keyfiyete şer‘ ve meclisi ma‘rifetle rü’yet ve müdâhale-i vâka‘nın müte‘ane himmet buyrulmaları siyâkında şukka-i senâveri terkîmine ibtidâr kılındı. Fî 21 N. sene 70.

Sahîfe: 17/4

Dönmeoğlu Mehmed Bin Abdullah’a Müte‘allik İ‘lâm Kaydı

Ma‘rûz-ı dâ‘i devâm ömr u devletleridir ki sâhibü’l-‘arzu hâl Sivas sancâğına tâbi‘ Kazabâd kazâsında Geldiğin karyesi ahâlisinden Dönmeoğlu Mehmed bin Abdullah Tokad meclisine ma‘kûd meclisi şer‘de karye-i mezbûra ahâlisinden ve Sağancı ‘aşiretinden Bozkurt oğlu Hâcı Osman bin Osman muvâcehesinde târih-i i‘lâmdan yirmi gün mukaddem ağâç nizâ’andan dolayı işbu merkûm yeni kazâmız müdîrine iştekâ(?) ve bi-gayri hak mahbûs ittirüb mahbûs olunduğum hâlde hânemden yedi keyli hıntam sirkat olunub ve sârikı dahi kimler olunduğu ma‘lûm olmayüb bu vecihle mezkûr yedi kile hıntamın sirkat olunmasına sebeb olduğuna binâ’en merkûm Hâcı Osman Ağa’dan yedi kile buğdayı taleb iderim deyû tasdî i‘tiği sebeb mücerredde binâ’en zımmnına da‘vâyı memnû‘ olmağın mûcibince merkûm Hâcı Osman Ağa’ya suval dahi tevcîh itmediği huzûr-ı müşîrânelerine bi’l-iltimâs i‘lâm olundu. Fî 2 S. sene 71.

Sahîfe: 17/5

Can İbrahim'e Müte'allik İ'lâm Kaydı

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki işbu sâhib-i 'arzuhâl Tokad meclisinde ma'kûd meclis-i şer'-i 'âliyede bâ-mübâşir ihzâr olunan derûn-ı 'arzu hâlde mezkûre Can İbrahim ile taraflarında derûn-ı 'arzuhâlde takrîr meşrûh-ı üzere iki yüz elli guruş merkûm Can İbrahim'den da'vâ ve ol dahi cevâbında zevcesi Fatıma bint-i İbrahim zevce-i evveli Rüstem bin Abdullah ile muhâla'a şer'iye ile muhâla'a oldukda bedl hali' olmak üzere ahz ve kabz eyledim isede emriyle bedl hali' olarak zevc-i evveli merkûme ref' ve teslîm eyledim deyû tasdî eylediği def'-i meşrûhunu 'akibü'l-inkâr lede't-tezkîye 'udûl ve makbûlü'ş-şehâde ittikleri ihbâr olunan Çakucıoğlu Abdullah bin Ömer ve Ahmed bin Osman'a nâm kimesnelerin meclisi mezbûrda vech-i şer'-i üzere isbât itmeğin mûcibince mezkûr sâhib-i 'arzuhâl da'âyı mezkûresi bu-vecihe olmağla mu'ârazadan(?) men' olunduğu huzûr-ı müşîrânelerine i'lâm olundu li men lehû'l-emr fî'l-yevmü'l-hâmis min Saferü'l-hayr li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 18/1

Çay Müslim Mahallesi Câmi' Şerîfine İ'lâm Müte'allik Kaydı

Der-devlet mekîne 'arz-ı dâ'î kemîneleridir ki Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn mülûkâneye mülhak evkâfından medîne-i Tokad'a Çay Müslim mahallesi Câmi' Şerifi Vakfı'ndan almak üzere yevmî iki akçe vazife ile yevmî bir akçe ile hitâbet yevmî iki akçe vazife ile yevmî câmi'de mü'ezzinlik ve Câmi' Şerîfe mezkûr Evkâfı'ndan yevmî bir akçe vazife ile tevliyet ve Câmi'-i Şerîfe mezbûr kurbunda vâki' ma'lûm hânenin yevmî bir akçe vazîfe ile ma'lûm sıbyân cihetlerine bâ-berdât(?) (bâ-berât) şerîfe 'âlişân Osman bin Osman'ın kasrı yedinden bi'l-işterâk mutâsarrıfları Salih ve Abdullah ibn-i Mehmed olub merkûmânından Salih bilâ-veled fevt olub ve Abdullah dahi ma'ü'l-veled müte'âkıben fevt olmağla yerleri hâli ve hidmet-i mezkûreleri ma'tûl kâlmağla ancak müteveffâyı mezbûr Abdullah'ın oğulları mahalle-i merkûmenin yüz doksan altı hânesinin birinci numrosunda mukayyed on iki yaşında Ömer ve ikinci gurresinde mukayyed karındâşı Osman kulları ezher cihet şayeste lütûf ve ihsân olmalarıyla cânib-i mezkûrelerin 'uhdesinden gelmeğe kudret ve kesb liyâkat ve hîn-i rüşd ve sedâdlarına değin edâ-i hizmet kâdr u sadâkat ve istikâmeti bi'l-ihbâr zâhir olan işbu vâki'-i vaka'-i

‘ubudiyet sağîrân merkûmenin akrabâlarına mahalle-i mezbûrun elli beş hânesinde ikinci gurresinde mah mukayyed Akıllıoğulu Mustafa Efendi ibn-i Ali kulları cihet-i mezkûrelerin hizmet-i lâzimesini edâya vekîl nasb ve ta‘yîn buyrulmak vucuhât-ı mezkûreleri vazîfe-i mersûmeleriyle müteveffiyân merkûmân Salih ve Abdullah’ın mahalüllerinde sağirân merkûmân Ömer ve Osman bendelerine bi’l-iştirâk tevcîh ve yedlerine bir kıt‘a berât-ı şerîf-i ‘âlişâne sıdk ve ihsân buyrulmak ricâsına bi’l-iltimâs der-devletmedâra ‘arz ve i‘lâm olundu fî’l-yevmü’l-sâb‘î ve’l-‘ışrîn min Muharremü’l-harâm li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 18/2

Dökmeci Beros’a Müte‘allik İ‘lâm

Ma‘rûz-ı dâ‘ileridir ki

İşbu sâhib-i ‘arzuhâl mersûm Beros Tokad meclisinde ma‘kûd meclis-i şer‘de mübâşir Hüseyin Kavas mâ’mûriyetiyle ihzâr kılınan vurûdûn ‘arzuhâlde mezkûrü’l-esâmî Dönekoğullarından Agob veled-i Dönek zimmî muvâcehesinde mersûm Agob zimmî ile karındâşları ğâ’ibü’l-‘ani’l-meclis Marados ve Ohannes zimmîleri bundan üç sene mukaddem birbirlerine kefil ve mütekeffile olarak mâlımdan ve yevmden cihet-i karz şer‘den üç bin yüz altmış guruş ve bâ-keyl Tokad beş kile dokuz rubuğ(?) hınta ve altı kile rubuğ(?) şa‘ir ahz ve kabz itmeleri vecîhle zimmetlerinde olan meblağı mezbûr ile hububat-ı mezkûreyi kefâlet-i mezbûre mümkiyeye(?) binâ’en mecmû‘an mersûm Agob zimmîden hâlâ taleb iderim deyû da‘vâ ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğuna bi’t-temamhâ tâbi‘ân ve kât‘ân ikrâr ve i‘tirâf itmeğin mûcibince ba‘del-ilzâm meblağı mezbûr üç bin yüz altmış guruş ile hubûbât-ı mezkûreyi meselen yahûd kıymeten mersûm Beros zimmîye edâya mersûm Agob zimmîye tenbiyye şer‘iye lâ-hak olduğu huzûr-ı müşîrânelerine i‘lâm olunur li men lehû’l-emir fî’l-yevmü’s-sâlise min Saferü’l-hayr li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 18/3

Keşiş Serkiz’e Müte‘allik İ‘lâm

Medîne-i Tokad’da Koca Ahmed mahallesi mütemekkinlerinden Keşiş Serkiz veled-i Mıgırdic meclis-i şer‘de Boayacı Malkon veled-i Ohan zimmî muvâcehesinde

yedimde müstegıllen mülküm olan mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir bâb Boyacı karhânemi bundan dört ay mukaddem ne zaman ahara bey‘ ider isem ‘akd-ı icârda fesh olunub bâki teslîm itmek şartıyla karhâne ve nevi mersûm Malkon zimmîye bir seneliğine üç yüz elli guruşa icâr olunduğu ber-minvâl-i muharrer yedîmden istihbâr ve kabûl idib lakin şart fasid mezkûr üzere ‘akd icâre-i mezkûre fesadına binâ’en ‘akd-ı mezbûr bi’l-maksatım(?) karhâne-i mezbûri tahliyete bana teslîm ile dört ayda terâkim iden yüz on altı guruş sa‘ icâremi mersûm Malkona zimmîden hâlâ taleb iderim deyû da‘vâ olan civârında kâzaya minvâl-i muharrer üzere olunduğuna bi’t-tememhâ bi’t-tavî‘ ikrâr ve itirâf etmeğin mûcibiyle ikrar-ı ‘akd mezbûri ba’de’l- (…) müddet-i mezkûrunda terâkim iden mal-ı mezbûr yüz elli altı guruş ile karhâne-i mezkûru tahliyete müdde‘i mersûm Serkiz’e edâ ve teslim ve mersûm Malkon zimmîye tebyîne olunur hazretleri. Fî Gurre S. sene 71.

Sahîfe: 18/4

Agosoğlu Kivork’a Müte‘allik İ‘lâm Kaydı Sened

Ma‘rûz-ı dâ‘ileridir ki işbu sâhibine ‘arzûhâl Fatıma ve Munise bint-i el-Hâc Halil nâm hâtunların zikr-i ani’l-hûsusda da‘vâ ve husûmet der u cevaba bi’l-muvâcehe nasb ve ta‘yîn eyledikleri vekîl-i şer‘iyeleri Fındıkoğlu Ömer bin Hüseyin Tokad meclisinde ma‘kûd meclis-i şer‘de derûn-ı ‘arzuhâlde mersûm Enâsim(?) (…) oğlu Kivork veled-i Ohan nâm zimmî ile terafi‘larında müvekkilerim mezbûratân Fatıma ve Munise’nin Dıraz Müslim mahallesinde vâki‘ ‘arsası Ahi Evran Vakfı’ndan ve ma‘lûmü’l-hudûd dâhiliye ve hâriciye yedî odalı müştemil bir bâb menzîl müstakillen babalarından müntakil mülk-i mevrûseleri olub vâlideleri Hafize bint-i Hâcı Mehmed nâm hâtûnun zevc-i lâhiki Osman Ağa abn-i Ömer nâm menzîl-i mezkûri bi-gayri hak fuzuli elli beş târih-i mersûm Kivork zimmîya yedî bin beş yüz guruş bay‘ ve teslîm ve ol dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve kabûl itmiş ise de müvekkilelerim mezbûretâna dahi bu ana değin bey‘ mezbûri mücbere olmadıklarını binâ’en bey‘ mezbûre fesh-i olunub bi’l-istirdâd menzîl-i mezbûri müvvekkilelerim mezbûretâneden teslîm zimmî mersûme tenbiyye olunmak bi’l-vekâle matlûbumdur deyû da‘vâ ol dahi cevâbında menzîl-i mezkûri babaları müteveffâ Hâcı Halil’in mâl-ı metrukesinden olub elân zabt ve tasarrufunda olunduğuna ikrâr lakin menzîl-i mezkûr ber-vech-i muharrer müstegıllen mülkleri ve elli beş târihi merkûm Osman Ağa’dan işterâ ve kabz ile

eylediğini külliyen inkârına mekârin babaları merkûm Hâcı Halil'in kırk dokuz târihinde vefât idüb verese-i sağârları içün vâlideleri mezbûre Hafîze Hâtun kıbel-i şer'de vasî nasb ve ta'yîn olunub ma'rifet-i şer'le müteveffâyı merkûm Halil'in cem'i terekesi ve dûyunu tahrîr ve taksîm olunduktan sonra duyûn-ı müteveffâyı mezbûr mevrûse-i sağârın zarûret-i nafaka ve kisveleri için vâlideleri mezbûre Hafize Hâtun bi'l-vesâye elli bir târihinde menzîl-i mezkûru bedl misülli yedi bin beş yüz guruş bâki bâ-ma'rifet mütevelli ferâğ ve bey' ve teslîm ve ben dahi ber-vech-i muharrer için vâlideleri mezbûre hâtûn yedinden işterâ ve ahz ve kabz ve kabûl eyledim deyû tasdî eylediği def' meşrûhane gabbe'l-inkâr lede't-tezkîye-i 'udûl ve makbûlü'ş-şehâde ittikleri ihbâr olunan ve Soğukpınâr Zimmî mahallesinden Hüseyin Efendi ibn-i İbrahim ve Akdeğirmen Müslim mahallesinden Seyyid bin Ömer nâm kimesneleri şehâdetleri ile meclisi mezkûrede bi'l-muvâcehe vech-i şer' orada isnât itmeğin mûcibiyle menzîl-i mezkûrin ber-vech-i muharrer bey' ve müşterâsı şunu (?) elli bir târihli mevzûh ve müberrihîn olmağla vekîl merkûm Ömer'in da'vâyı mezbûresi bî-vech-i şer' olub müvekkillerine izâfetle mu'âraza-i mezkûrda meni' olunduğun huzûr-ı müşîrânelerine i'lâm olundu el-emr li-men lehü'l-emr fî'l-hâmis min şehr-i Saferü'l-hayr li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 19/1

Tanok Veled-i Saye Müte'allik İ'lâm Kaydı

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki işbu sevâhib-i 'arzuhâlden Tanok veled-i Saye-i Nasrâniyeler Tokad meclisinde ma'kûd şer' 'âliyyede derûna 'arzuhâlde mersûmü'l-esmîn Satenci Kazar ve müştereki Mardorosu ile tarafi'lerinden bunda akdem maktulü hâlik olan Tokad Soğukpınâr Müslim mahallesinden Delî Agob oğlu Artin hâl-i hayâtında malının sülüsünü bize vasiyyeti vecîhle ba'de'l-hâlak bâ defter-i kassam sülüs külli ahz eyledik isede ba'de maktûlün katl husûsunda ahz eyledikleri yedi bin guruşdan iki bin üç yüz altmış yedî guruş sülüs taleb iderüz deyû tahrîr meşrûhaları üzere kendûleri zeviyyü'l-erhâmdan olub ancak bedl-i sulh mezkûr tereke-i mersûmeden hâric furûz ve gasben hakları olmağla ber-vech-i muharrer da'vâyı mezkûreleri bî-vech-i şer' olub mersûmetân mu'ârazadan meni' olundukları huzûr-ı müşîrânlarına bi'l-iltimâs i'lâm olundu el-emr li-men lehü'l-emr fî'l-yevmü's-sâdis min Saferü'l-hayr sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 19/2

Hâcı Müftizâde Mehmed Efendi'ye Müte'allik İ'lâm Kaydı

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki işbu sâhibe-i 'arzuhâl Abide bint-i Şerif Mehmed nâm hâtun Tokad mahallesinde ma'kûd şer' 'âliyede derûn 'arzuhâlde mezkûr Hâcı Müftizâde Mehmed Efendi hâzır olduğu hâlde merkûmenin istid'âsı vecihle lede's-suvâl merkûm Mehmed Efendi cevâbında merhûme vâlidesi Emine bint-i Mehmed nâm hâtunun selefine vasî muhtârı olduğu ikrarına mekkâren ancak defter-i kassamın ihrâc olunan sülüsü kil iki bin beş yüz guruş olub ancak iki bin üç yüz on yedi guruş olub sülüsü kil mezkûrdan techîz ve tekfîn ve ta'mir kabrine üç yüz on yedi guruş ve sülüsü mezkûrdan altı yüz guruş oluktan(?) (olduktan) hâkimine ve yek iki yüz guruş dahi ber-mûceb-i vasiyet mu'in olan mahallere sarf olunarak yedîmde sülüsü mezkûrdan bir akçe zimmetinde kalmadığın hâvî' ve nâtık ibrâs eylediği defter-i mûcibince zimmetinde sülüsü mezkûrdan bir akçe ve bir habbe zuhûr ittiği cümle muvâcehesinde zâhir ve nümâyân olmağın bu vecihle sülüsü mezkûrdan zimmeti beri olduğu huzûr-ı müşîrânelerine i'lâm olundu fî'l-yevmü's-sâdis min Saferü'l-hayr li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 19/3

Ayşe Bint-i Salih'e Müte'allik Muhâla'a İ'lâm Kaydı

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki işbu sâhibe-i 'arzuhâl ma'rufetü'z-zât Ayşe bint-i Salih nâm hâtun Tokad mahallesine ma'kûd şer' 'âliyede derûn 'arzuhâlde mezkûrü'l-isim zevc muhâla'a Emicoğlu(?) Ali bin Hasan muvâcehesinde merkûm Ali zevc dâhlim olub lâkin beynimizden Hasan mu'âşeretimiz olmamağla zimmetinde münferid ve ma'kûd 'aliyye-i mihr-i mü'eccelem olan üç yüz elli guruşdan fâriğa olub merfû' yedi yüz guruş ile nafaka-i 'addet-i mu'ayyene ma'lûmum ve muvvenet süknâm kendi üzerime olmak üzere merkûm Ali ile muhâla'a sahîha şer'iyye ile hali' olduğumda ol dahi meblağı mezbûri ba'de'l-kabûl hukûk zevcîyete ve ibtidâ-i vecîyetden işbu târih-i i'lâma gelince sâ'ir beynimizde ceryân iden cem' hukûk-ı şer'iyeye müte'allik 'âmme-i da'vâdan her birimiz aharan zimmetini ibrâ ve iskât eyleyüb ve tarafından her birimiz ber-vech-i muharrer ihrâk ibrâsını kabûl eyledik dediğini merkûm Ali tasdîk eylediği huzûr-ı

müşîrânelerine bi'l-iltimâs i'lâm olundu fî'l-yevmü's-sâbî' min Saferü'l-hayr li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 19/4

Fatıma Bint-i Ali'ye Müte 'allik Muhâla'a İ'lâm Kaydı

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki işbu sâhibe-i 'arzuhâl Fatıma bint-i Ali nâm hâtun Tokad meclisinde şer' 'âliyede derûn 'arzuhâlde mezkûr zevc lâhıkı Serâcıbâşı oğlu Manav Hâcı Mehmed bin Ahmed muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb merkûm Hâcı Mehmed zevc dâhilim olub beynimizde ber-vech-i Hasan mu'âşeretimiz olduğundan zimmetinde mütekarrer mihr-i mü'eccelemden fâriğa olub nafaka-i 'adet ma'lûmem ve müvvenet süknâm kendi üzerime olmak üzere muhâla'a-i şer'iye ile hali'a tâlebe ve hali' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrerini muhâla'a-i şer'iye ile hali' eylediğinde ben dahi hîn-i zevcinden bu ana gelinceye değin ancak hukûk-ı zevcîyene müte'allik 'âmme-i da'vâdan merkûmen zimmeti ibrâ ol dahî hukûk-ı mezbûreye müte'allika benim zimmetimi ibrâ ve her birimiz ihrak ber-vech-i muharrer ibrâsını kabûl eyledik deyû ikrâr itmeğin gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'-i ol-vecihle beyneleri tefrîk olunduğu huzûr-ı müşîrânelerine bi'l-iltimâs i'lâm olundu fî'l-yevmü's-sâbî' min Saferü'l-hayr li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 19/5

Agosoğlu Kivork Zimmî Müte'allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad Câmi' Kebîr mahallesi sakînlerinden Munise ve Fatıma bint-i Hâcı Halil Ağa nâm hâtunların zikr-i âtîyü'l-husûsda da'vâ ve husûmet ve der-vecâba bi'l-muvâcehe nasb ve ta'yîn eyledikleri vekîl-i şer'iyeleri Fındıkoğlu Ömer bin Hüseyin Tokad meclisinde ma'kûd meclis-i şer'de işbu bâ'isü'r-rakîm(?) Agos oğlu Kivork veled-i Ohan nâm zimmî ile terafi'lerinde müvekkelelerim mezbûrtâna Munise ve Fatıma'nın Dırâz Müslim mahallesinde vâki' 'arsası Ahi Evran Vakfı'ndan ve 'inde'l-cirân ma'lûmü'l-hudûd ve dâhiliye ve hâriciye yedî odalı müştemil bir bâb menzîl müstekıllen babalarından müntekil mülk-i mevrûseleri olub vâlideleri Hafize bint-i Hâcı Mehmed nâm hâtunun zevc-i lâhıkı Osman Ağa bin Abdullah menzîl-i mezkûri bi-gayri hak fuzuli elli beş târihi mersûm Kivork zimmîye yedi bin beş yüz

guruşa bey‘ ve teslîm ve ol dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve kabûl itmiş ise de müvekkilelerim mezbûrtân dahi bu ana değin bey‘ mezbûri muciden(?) olmadıklarına binâ‘en bey‘ mezbûr fesh olunub bâ el-istirdâd menzîl-i mezbûri mütevekkilelerim mezbûrtâne der ve teslîme zimmî-i mersûme tenbiyye olunmak bi’l-vekâle matlûbumdur deyû da‘vâ ol dahi cevâbında menzîl-i mezkûr babaları müteveffâ Hâcı Halil’in mâl-ı metrukesinden olub alân zabt ve tasarrufunda olduğuna ikrâr-ı lakin menzîl-i mezkûr ber-vech-i muharrer müstekıllen mülkleri ve elli beş târihi merkûm Osman Ağa’dan işterâ ve kabz eylediğini külliyen inkârına muhârren babaları merkûm Hâcı Halil’in kırk dokuz târihinde vefât idüb verese-i sağârları üçün vâlideleri mezbûre Hafize Hâtun kıbel-i şer‘den vasîyye nasb ve ta‘yîn olub ma‘rûfet-i şer‘le müteveffâyı merkûm Hâcı Halil’in cemi‘ terekesi duyûnu tahrîr ve taksîm olunduktan sonra duyûna müteveffâ ve verese-i sagârın zarûret nafaka ve kisveleri içün vâlideleri mezbûre Hafize Hâtun bi’l-vesâye elli bir târinde menzîl-i mezkûri bedl-i misliyle yedi bin beş yüz guruşa bana bâ-ma‘rifet-i mütevelli-i ferâğ ve bey‘ ve teslîm ve ben dahi ber-vech-i muharrer ancak vâlideleri mezbûre hâtun yedînden işterâ ve ahz ve kabûl eyledim deyû tasdî eylediği def‘ mesrûhan ‘akîbü’l-inkâr lede’t-tezkîye-i ‘udûl ve makbûlü’ş-şahâde iddükleri ihbâr olunan ve Soğukpınâr Zimmî mahallesinde Hüseyin Efendi bin İbrahim ve Akdeğirmen Müslim mahallesinden Said bin Ömer nâm kimesneler şehadetleriyle meclisi mezkûrda bi’l-muvâcehe vech-i şer‘ üzere isbât itmeğin mûcibiyle menzîl-i mezkûrun ber-vech-i muharrer bey‘ ve şirâsı subûtı elli bir târihiyle mevzûh ve müberrihin olmağın vekîl-i merkûm Ömer’in da‘vâyı mezkûresi bî-vech-i şer‘iye olub müvekkileleri izâfetle mu‘ârıza-i mezkûreden men‘ olunmağın mâ-vuku‘ bi’t-taleb ketb olundu hurrire fî’l-yevmü’l-hâmis min şehr-i Saferü’l-hayr li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Kadâyıfcı Mehmed Ağa bin Hasan

Putin oğlu Kaçâkcı Hüseyin Ağa

Turşuoğlu Manav Mehmed Ağa

Kürkcü Hâcı İmâm oğlu Hüseyin Ağa

(…) Ağası oğlu Feyzullah Ağa

Parsamacıoğlu(?) Osman Ağa

Kasab Halil oğlu Mehmed Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 20/1

Almağızâde(?) Bekir Efendi'ye Müte'allik İ'lâm Kaydı

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

İşbu sahib-i 'arzuhâl Öşüroğlu Hasan Tokad meclisinde ma'kûd şer' 'âliyyede derûn 'arzuhâlde mezkûrü'l-ismin Almağızâde Bekir Efendi ve Ammîzâdesi Mehmed Efendi muvâcehelerinde ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm idüb derûn 'arzuhâlde mezkûr istid'â ve mütâlebe esnâsında muslihûn tavassûtuyla mesned'âyı mezkûremden bi't-terâzi yüz elli guruş üzerine sulh olunub ve bedel-i sulh-i mezkûre elli guruşu bana tamamen def' ve teslîm ben dahi bi't-tamam ahz ve kabz eyledikden sonra husûs-ı mezkûre müte'allik 'âmme-i da'vâ ve mütâlabât merkûmân Bekir Efendi ve Mehmed Efendi'nin zimmetlerini ibrâ-i 'âmm mu'teber şer'le ibrâ ve anlar dahi bedel-i sulh-i mezkûrun istirdâ ve yine müte'allika 'âmme-i da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskât ve yine her birimiz aharan ibrâ-i mezkûrunu kabûl ve tasdîk eyledik deyû ikrârı mûcibince beynlerinde ber-vech-i muharrer vukû' bulan münâza'aları def' olunduğu huzûr-ı müşîrânelerine i'lâm olundu el-emir li-men lehü'l-emir fî'l-yevmü'l-ihdâ 'aşer min Saferü'l-hayr li-sene ihdâ seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 20/2

Bu hüküm iptal edilmiştir.

Sahîfe: 20/3

Arabacı Zamâr oğlu Andon'a Müte'allik İ'lâm Kaydı

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Tokad'da Veled-i Ayas mahallesi ahâlisinden Hüseyin Efendi ibn-i Hüseyin meclis-i şer'de Çilehâne mahallesinde mütemekkin Zamâroğlu Andon veled-i Matos zimmî muvâcehesinde mersûm Andon zimmî zimmetinde medîne-i mezbûrede meydân çârşusûnda Sekü Üzerha nâm mahallede vâki' müstegıllen yedîmde mülküm olan bir bâb 'abacı dükkanı icâretden beher mâh on dört buçuk guruşdan otuz beş ide müctemi' dört yüz doksan beş guruş alacak hakkım olub meblağ-ı mecmû' mezkûrun

iki yüz seksen guruşunu bundan akdem zimmî mersûmdan kabz itmeğle bâkisi olan iki yüz on beş gurûş zimmî mersûmdan hâlâ taleb iderim deyü maksadı eylediğim da‘vâyı mezkûremden bâd sadât muslihîn mersûm Andon zimmî ile bi’t-tav‘ ve’r-rızâ yüz on beş guruş üzerine ba‘de ‘akdü’l-mesâlihine ve’l-kabûl bedel-i sulhûn mâ‘dâ ziyâde müdde‘âma ve bi’l-cümle husûs-ı mezkûreme müte‘allika da‘vâdan mersûm Andon zimmînin zimmetini ibrâ ve iskât eylediğimde ol dahi ibrâ-i mezkûri kabûl eyledi didiğini mersûm Andon zimmî tasdîk ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-i mezkûr yüz on beş guruş müdde-i merkûme zimmetini sahîhân deyini olduğunu ikrâr ve i‘tirâf itmeğin mûcibince meblağ-ı mezbûr yüz on beş guruşun bi’t-taleb müdde‘-i merkûme edâsıyla mersûm Andon zimmî elzem olunduğu bi’l-iltimas huzûr-ı ‘âliyyelerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâdis ‘ışrîn min Saferü’l-hayr li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 20/4

Kalpakçıoğlu Ohannes’e Müte‘allik İ‘lâm Kaydı

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki

Medîne-i Tokad’da Yâr Ahmed mahallesi mütemekkinlerinden Terzi Mıgırdic veled-i Karabet zimmî meclis-i şer‘de Veled-i Ayas mahallesinde mütemekkin Ohannes veled-i Gaspar nâm Sâye emrû ve muvâcehesinde mersûm Ohannes zimmetinde bundan akdem mâldan ve yedi yüz iktirâz ve kabz ve umûruna sarf eylediği istihlâk bin iki yüz doksan dört guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezbûri mersûm Ohannes’den hâlâ taleb iderüm deyü da‘vâ ittikde ol dahi cevâbında külliyen inkârından mâ‘adâ mersûm Ohannes zimmî Sâye emrû olub ve müdde‘-i mersûm Mıgırdic zimmî dahi mazbata-i mü’ehhemet olduğundan bu misillü Sâye emrûdan akçe ve mâl mutâlebe idenlerin da‘vâlarını istimâ‘atden hükkâm şer‘i bâ-emri ‘âli memnû‘la olmağın mûcibince müdd‘î mersûmun ber-vech-i muharrer eylediği da‘vâyı müdde‘î ‘aliye mersûm Ohannes’e zimmînin vaktü’l-nuhâsına değin tevkîf olunduğu huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâdis ‘aşr min Saferü’l-hayr li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 20/5

Karağuş'dan Meclis Neferleri Zımmında Buyruldu

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Rikâb-ı Şâhâne Kapûcı Başılarıdan Tokad kazâsı müdîri Rıf'atlü Ağa zîd meciduhu inhâ olunur ki Karağuş kazâsı meclis a'zâsından Camoğlu Hasan ve Kadıoğlu Salih Ağalar sâye-i hazret-i şâhânede kazâ-i mezbûr meclis a'zâsından oldukları cihetle kazâ-i mezbûrdan bâ-fermân-ı 'âli matlûb olan redif 'askerini teşvikât ile cânib-i orduyu hümâyûna i'zâma gayret ve birde eşkiyâ makûlesinin ahz ve giriftârı zımmında müdîri kazâya muzâheret eylemeleri vâcibe-i zimmetleri iken merkûmân 'aksine hareket ve o makûle redif 'askerini ve firâri ve eşkiyâ tâkımı da tahrîrât ve mu'âvenet eyledikleri tahkîk olunmuş ve bulunanların bu keyfiyetleri vucûh ile rızâyı hazret-i şâhânenin mügâyiri olarak emsâlini terhîb içün müddet-i müdeyyine ve diyârı bâ'ideye nakîleri lâzım gelmiş ise de merhâmet bilâ müddet Tokad'a tağrib ve iclâsı bi't-tensib Sivas zabtiye çâvuşlarından Nuri Çâvuş ve çened nefer suvâri zaptiyelere terfikân ol tarafa tesrîb kılınmış olmağla merkûmları derûn-ı Tokad'da bi'l-ikâme yanlarına mahsûs zaptiyelerincede bırâğılarak tarafımızdan iş'âr vukû' bulmadıkca bir mahalle-i 'azimetlerine ruhsat virilmemek bâbında mülhakatıyla divân müşîri eyâlet-i Sivas'dan işbu buyruldu tahrîr ve des-kâr kılınmışdır lâzimedir ki ber-mûceb buyruldu 'amel ve hareket eyleyesiz deyü. Fî 17 S. sene 71.

Sahîfe: 21/1

Aleksan Zimmîye Müte'allik İ'lâm Kaydı

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Sâhib-i 'arzuhâl Aleksan veled-i Ferhad Tokad meclisinde ma'kûd meclis-i şer' 'âliyyede bâlâyı 'azuhâli merşuh buyruldu 'âliyelerine imtisâlen ihsâr kılınan derûn-ı 'arzuhâlde mezkûr Nikola veled-i Vâsil muvâcehesinde de'âvi ve takrîr-i kelâm idüb derûn-ı 'arzuhâlde muharrer olduğu vech üzere mersûm Nikola'nın şerîkinin benden mutâlebe eylediği bin guruş zeyl-i virilsinde mersûm Nikola ile kendü nefislerimize izâfetle vukû' bulan ahz ve i'tâ-i ma'lûmemiz cihetinden deynimiz olub ve bu misillü olan ahz ve i'tâdan hukûk 'akd-i mezbûr ancak nefs 'âkdine müte'allik olduğu vecihle mersûm Nikola meblağ-ı mezbûr bin guruşu havâle-i mukayyede şer'iyyem ile Sinan oğlu Artin nâm zımmından kabûl ve kabûlünden sonra dahi meblağ-ı mahalleye mezkûri

mahâl-i ‘âliyye mersûmdan tamamen ahz ve kabz eyledim deyü bâna ikrâr-ı tâm idüb ve bu iki vecihle kat‘an meblağ-ı mezbûreden zimmetim biri olmuş iken bundan yirmi iki mâh mukaddem sâbık Tokad nâ’ibi mükerremetlü Rıf‘at Efendi zemân hükûmetinde meclis-i şer‘de cihet-i mezkûreden meblağ-ı mezbûr bin guruşu benden mutâlebe eylediğinden ben dahi cevâbımda ber-vech-i muharrer tasdî ve zikr eylediğim ref‘-i mezkûrimi külliyen inkârında ikâme-i beyyineden izhâr ‘aczime mükârreren talebimle cenâb-ı şer‘den def‘ ‘âtiyle yemîn teklif olundukda ol dahi yeminden nükûl itmeğin mûcibince havâle-i mezkûreyi kabûl ve meblağı mezbûri mahâl-i ‘âliyye-i mersûmdan ahziyle bi’l-ilzâm mahkûm-ı ‘âliyye olmuşdur deyû ba‘de’d-davâ ve inkâr müdde-i mersûm Aleksan ve ber-vech-i muharrer da‘vâyı mezkûresini lede’t-tezkîye makbûlü’ş-şehâde iddükleri ihbâr olunan medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden Tiridoğlu Girigor veled-i Garabet vekât Serkiz oğlu İstifan veled-i Gabril nâm zimmîler şehadetleriyle bi’l-muvâcehe ‘âla vakıfü’d-da‘vâ el-mezkûre vechi şer‘i üzere isbât itmeğin mûcibince nâ’ib mûmâ-ileyhin ber-minvâl-i muharrer hükm mezkûri ile mersûm Nikola ber-vech-i muharrer mahkûm ‘âliyye olmuş olduğu isbât ve sübûtına dahi hükm olunmağın muktezasınca meblağ-ı mezbûrinin guruşu zamânen mersûm Nikola’dan şerîkininin talebiyle tazmîn ve tahsîli lâzım geldiği bi’l-iltimâs huzûr-ı müşîrânelerine i‘lâm olundu el-emir li men lehü’l-emir fî’l-yevmü’s-sâlis ‘aşer min Saferü’l-hayr li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 21/2

Müteveffâyı Mehmet bin Himmet Vesâyet Müte‘allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad Samyeli mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Himmet nâm müteveffânın sulbî sağîr oğlu Salih ile sulbiye sağîra kızları Şerife ve Emine ve Fatıma’ya ve babaları müteveffâyı merkûmeden bi’l-irşü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i ve eşyâlarını hıfz ve hırâseteden tesvîye umûrlarını rü’yete kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak ehem ve elzem olmağla emânetle ma‘rûfe ve istikâmetle mevsûfe ve her vecihle umûr-ı muktedire olduğu zeyl ve sebkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olan sagâr-i mezbûrenin anaları işbu bâ‘isetü’l-vesîka Ayşe bint-i Mehmed nâm hâtunu hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sefâret-i mezbûreye

vasî nasb ve ta‘yîn buyrukda ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ittikden sonra vasî mezbûrenin talebiyle sağâr-i mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûretleri tahakkukuna binâ’en kadr kifâye hâkim mûmâ-ileyh sağirân mezbûrenin emvâl-i mevrûseleri nümâsından rayic-i fî’l-vakf beher yevm onar pâra nafaka ve kisveye bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr-i târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâniye ve ‘inde’z-zafer sağîrân mezbûrenin emvâl-i mevrûseleri üzerlerine rucû‘a vasîye-i mezbûre Ayşe Hâtun izin virmeğin mâ-vaki‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min Saferü’l-hayr li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 21/3

Katolik (…) Mıgırdic Zimmîye Müte‘allik Kaydı

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki

Medîne-i Tokad mahallâtından Soğukpınâr Müslim mahallesi mütemekkinlerinden Bogos oğlu Mıgırdic meclis-i şer‘-i enverde medîne-i mezbûre müzâfatından Komanat nahiyesine tâbi‘ Aluç karyesi ahalisinden Mustafa bin Osman muvâcehesinde da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb merkûm Mustafa ve karındâşı Süleyman kareye-i mezkûre zîr‘inde vâki‘ ve tahtı tasarruflar olub ve ‘inde’l-ceyerân ma‘lûmü’l-hudûd bir kıt‘a arâzilerini bundan on iki sene mukaddem bedel misliyle bâ-ma‘rifet sâhibü’l-arz Katolik milleti Karabâşı Mihail ve Hacator ve Oseb nâm zimmîlere tefevvüz ve anlar dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl idüb bu ve bu vecihle arâzi müffevizleri olduktan sonra beheri diyârı ahara gider iken arâzi-i mezkûrelerini bana emâ‘âneten teslîm ve hırâsete teslîd itmeleriyle seniyyemin vâferde biz ve yedimde emânete hıfz ve hırâset ider iken merkûm Mustafa mugayyîr vecih-i şer‘-i arâzi-i mezbûreyi bir muktezâyı emânet hıfz ve hırâsetime mani‘ olmağla ba‘de’s-suv‘âl mumâne‘at def‘a ve kifayedîne tenbiye-i şer‘-i lâ-hak murâdımdır didükde ol dahi cevâbında arâzi-i mezkûre ber-vech-i muharrer mersûmun yedînde bi’l-emâne hıfz ve hırâsetinde olduğunu bi’t-tavi‘ ikrâr ve i‘tirâfından sonra tefvîz ve tefevvûz mezkûr hâl-i seferîmde olmuş olduğuna dahil ta‘arûz iderim deyü tasdî eylediği ref‘-i ğâ’ibûn mersûmdan hâzır-ı bi’l-meclîs omadıkça şer‘ân iltifâta şâyan olmadığından ikrâr-ı mezkûri mûcibi arâzi-i mezkûreden kifâyed idüb kemâ-fî’s-sâbık arâzi-i mezkûreyi müdde‘-i mersûm birine teslîme tenbiyye olunmağın ref‘ husûmet olunduğu bi’l-iltimâs

huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâbi‘ ‘aşer min Saferü’l-hayr li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 21/4

Tâcir Aygıroğlu Mehmed Ağa’ya Müte‘allik İ‘lâm Kaydı

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki

Medîne-i Tokad mahallâtından Soğukpınâr Müslim mahallesinden Aygıroğlu Tâcir Mehmed Ağa ibn-i Hasan meclis-i şer‘de Nemüşhâne(?) kazâsında Yuvar oğlu İlya veled-i Yuvar zimmî muvâcehesinde mersûm İlya zimmî zimmetinde cihet-i karzdan bâ-nemek beş yüz ile mâlımdan ve yedîmden işterâ ve kabz eylediği bir ‘abâ yağmurluk seminden doksan beş guruşla cem‘ân beş yüz doksan beş guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mecmû‘-ı mezbûr-i zimmî mersûmdan hâlâ teleb iderüm deyü da‘vâ ittikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr ve itirâf itmekleğin mûcibince meblağ-ı mecmû‘-ı mezbûr beş yüz doksan beş guruşla mütte-i merkûm Mehmed Ağa’ya irâdesiyle mersûm İlya zimmî elzem olunduğu huzûr-ı şeriflerine i‘lâm olundu. Fî 23 S. sene 71.

Sahîfe: 22/1

Artukabâd Kazâsında Keğaz(?) Karyesinde Babek Müte‘allik İ‘lâm Kaydı

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki

Medîne-i Tokad mahallâtından Çay Müslim mahallesi ahâlisinden Lezgi Hâcı Süleyman bin Kurban meclis-i şer‘de Artukabâd kazâsına tâbi‘ Keğaz karyesi mütemekkinlerinden Çulhaoğulları Bababek(?) (Babek) ve Manok veled-i Artin muvâcehelerinde târih-i i‘lâmdan üç sene mukaddem mâlımdan bâ-keyl Tokadî on bir keyl on birer meblağ-ı şa‘irimi ve mersûmân Babek ve Manok zimmîlere lâ-ecelü’l-hıfz-ı bi’l-emâne ref‘ ve teslîm anlar dahi yedimden ber-vech-i muharrer ahz ve kabz eylediklerinden bir sene sonra şa‘îr mezkûrun dokuz kile dört rublasını mersûmândan kabz itmemekle bâkiyesi olan iki kile yedi rubleğa şa‘iremi tasdî ve taksirlerinden nâşı zâyi‘ itmeleriyle mezkûr iki kile dört rublağı şa‘irimi mersûmândan zamânen hâlâ taleb iderüm deyü da‘vâ ittikde anlar dahi cevâbında müdde-i merkûmun ber-vech-i muharrer

on bir (silinmiş) on bir rublağı şa‘irimi târih-i mezkûrede emânet ahz ve kabz eylediklerini ikrâr lakin şa‘îr-i mezkûrun iki kile yedi (silinmiş) nakdi ve taksîrimiz olmayarak kendi şa‘îrimizle berâber çevrilüb telef olundu deyû def‘le mukâbele eylediklerinde husûs-ı mezkûr zimmîyân-ı mersûmân emîn olub yeminiyle tasdîk olunur emtâ’dan olmağla bi’t-taleb zimmîyân-ı mersûmân Bababek ve Manok vecih-i şer‘i üzere tahlîf olunmalarıyla mûcibince zemayân mersûmân üzerlerinedir ve zamân lâzım gelmediği bi’l-iltimâs huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’r-râbi‘ ‘ışrîn min Saferü’l-hayr li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 22/2

Basmacı Zimmîye Müte‘allik Kaydı

Medîne-i Tokad mahallâtında Bâşmeydan mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Basmacı zimmîye veled-i Haçador zimmîyenin sulbî sağîr oğlu İstefan babası hâlik mersûmundan bi’l-irsü’ş-şer‘iyye intikâl iden emvâl ve eşyâlarını hıfz ve tesvîye umûruna kıbel-i şer‘den bir vasî nasb olunmak ehem ve elzem olunmağla emânet ile mu‘rûfe ve istikâmet ile mevsûf ve her vecihle umûr-ı muktedire iddüği zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî kimesneler ile zâhir mütehakkık olan işbu bâ‘isü’l-vesîka anası Mariyem bint-i Andriyas Nasrâniye’yi hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağîr-i mersûme nasb ve ta‘yîn buyruldukda ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûri kabûl hizmet-i lâzimesini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-def‘ bi’t-taleb-i ketb olundu fî’l-yevmü’l-‘ışrîn min Saferü’l-hayr li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sokyasoğlu Ohan

Katırcıoğlu Agob veled-i Mıgırdic

Müttekimeden Mehmed

Muhzır Mehmed

Rahâncı Hâfız İbrahim Efendi

Muhzır Ali Ağa

Sahîfe: 22/3

Ahmed ve Hasan'a Müte'allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'da İvaz Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Abdullah'ın sulbî sağîr oğulları Ahmed ve Hasan babaları mütevffâ-yı mezbûrun terkesinde bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarını rü'yet kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sağîrân-ı mezbûrânın anaları işbu bâ'isü'l-vesîka el-vesîka Ayşe bint-i Şerîf Mehmed nâm hâtunun emânetle mevsûf ve müstakîm ve her vecihle vesâyet 'uhdesinde gelmeğe muktedir olduğu zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbarlarıyla mütehakkık olmağın sağîrân-ı mezbûrânın rüşd ve sedâdlarına değin mâl-ı mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarını rü'yete anaları mezbûre Ayşe Hâtun'u hâkim mevki'-i sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîrân-ı mezbûrâna vasî nasb ve ta'yîn buyrulub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet mezbûreye kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledikden sonra vasîyye-i mezbûre ve talebiyle sağîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûretleri tahakkukunda binâ'en kadr kifâye hâkim mûmâ-ileyh sagîran-ı mezbûrânın emvâl-i mevrûseleri tamâmından rayic fî'l-vakt-i beher yevm her birine beş para nafaka ve kisveye bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz mezkûri târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve 'inde'z-zafer sağîrân-ı mezbûrânın emvâl-i mevrûseleri üzerlerine rucû'a vasîyye-i mezbûre Ayşe Hâtunun izin virmeğin mâ-vaki' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlis 'ışrîn min Saferü'l-hayr li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 22/4

Basmacı Armin'e Müte'allik Kaydı

Husûs-ı âtîyü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîriçün kıbel-i şer'i enverden bi'l-iltimâs irsâl olunan Kâtib-i Hâfız Feyzullah Efendi medîne-i Tokad Bâşmeydan mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Basmacı Armin veled-i Hacador zimmînin zevc-i merûkesi ve sulbî sağîr oğlu İstefan'ın vasî mensûbesi lâzım veled-i Artin nâm Nasrâniye ile sulbiye kebîre kızı Tebris sulbî kebîr oğlu Kigork nâm kimesnelerin sâkin oldukları mahalle-i mezbûrede vâki' Tâş Nazaryan Kinyas

intisâlinde mesûr(?) Mardoros zimmînin hânesine varub zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî kimesneler huzurlarında 'akd meclis-i şer'i 'âliyyede zevce-i mersûme Mârim kendinden bi'l-asâle ve sağîr oğlu mersûm İstefan bi'l-vesâye ve kebîre kızı Tebris mersûme tarafından hükm Asbirgon veled-i Nikola ve oda başı Sekiz veled-i Matiyas şehadetleriyle vekâlet-i sabit olan Kayoğlu Serkiz veled-i Kirigor bi'l-vekâle ve kebîr oğlu mersûm Kigork her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle meclis-i ma'kûd mezkûrda hâlik mersûmun li-ebeveyn er karındâşı Artin zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb müverrisemiz hâlik mersûm Armiye'nin hâl-i hayâtında karındaşı mersûm Artin zimmetinde mücessem ve boyağîr senesi semenlerinden on üç bin dokuz yüz yirmi altı guruş alacak hakkı olub meblağ-ı mezbûri mevrûsemiz mersûm Armin karındâşı Artin'den kıbelü'l-ahz ve'l-istefân hâlik olub terekesi bizlere münhasıra ve meblağı mezbûr dahi bizlere mevruse olmağla meblağ-ı mezbûr on üç bin dokuz yüz yirmi altı guruşu mersûm Artin zimmî bizlere def' ve teslîm bizler dahi bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle yedinden tamamen ahz ve kabz eyledik mersûm Artin zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacak haklarımız bâki kalmayub husûs-ı mezkûre müte'allik 'âmme-i da'vâ ve kâffe-i mutâlabâtdan mersûm Artin zimmînın zimmetini bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle ibrâ-i 'âmm ile ve iskât eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer her birimiz ibrâsını kabûl eyledi dediklerini vâki' hâlî kâtib merkûm mahallâtında ketb ve tahrîr ve sa'ân mürsel emnâ-i şer'le meclis-i şer'a gelüb 'âlâ vukû'a inhâ ve takrîr itmeğin mâ-vuku' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâdî ve'l-'ışrîn min Saferü'l-hayr li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Setenci oğlu Kigork veled-i Kubat

Kasâb oğlu Ovaris veled-i İstefan

Katırcı oğlu Agob veled-i Mıgırdic

Duhâcı Hâfız İbrahim Efendi

Muhzır Mehmed bin Halil

Kiremitçi Hacador

Basmacı Ohanes

Duhâncı Serkiz veled-i Toros

Sokyan oğlu Ohan

Setenci oğlu Mıgırdic veled-i Artin

Sahîfe: 23/1

Keşiş Abraham veled-i İkanadiyos Müte‘allik Kaydı Husûs

Husûs-ı âtîyü’l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîriçün savb-ı şer‘-i enverden bi’l-iltimâs irsâl olunan Kâtib el-Hâc Selim Efendi fî’l-asl Sivas sancâğında kâ’in Gürün kazâsı mütemekkinlerinden olub Gergeroğlu kızı Mariyem bint-i Girigor nâm Nasrâniye’nin medîne-i Tokad’da Havâce (Hoca) Ahmed mahallesinde hâlâ sakin olduğu Katolik Kinyas menziline varub zel-i vesîkada muharrerü’l-esâmî kimesneler huzûrlarında ‘akd meclîs şer‘ ‘âlî ittikde zâtı ta‘rîf şer‘i ile ma‘rûf mersûme Mariyem meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrede mezkûr Gürün kazâsında Yukaru Şegül mahallesi mütemekkinlerinden Hanekin oğlu Oseb veled-i Toros nâm zimmî tarafından Pirgönüllü Mıgırdic veled-i Bogos ve Çerçioğlu Ohan veled-i Artin nâm zimmîlere şehâdetleriyle zikr-i atî şerâye vekâleti sâbit olan Kara Veli oğlu Keşiş Abraham veled-i İknadiyos zimmî mahzarında bi’t-tavi‘ha ikrâr-ı tâm ve ta‘bîr-i kelâm idüb ‘akd atî’z-zikrin sudûruna değin yedîmde müstegıllen mülküm olan Gürün kazâsında Şegül karyesi Bâş nâ’m mahallede vâki‘ bir tarafdan Hanekin oğlu Ovakim ve bir tarafdan Acdar oğlu Oseb mülkleri ve bir tarafdan ayrık ve bir tarafdan tarik-i ‘âmm ile mahdûd bir kıt‘a bâğçem ile derûnunda fevkâni ve tahtâni iki oda ve bir sofa müştemilât-ı sâ’ireye hâvî bir bâb mülk-i menzilimi tarafından icâb ve kabûli hâvî şurûd-ı mesgûde muvâza‘dan ‘âri bey‘ bât sahîh şer‘-i sokkaka ve vâhide ile iki bin guruş ile meclîs-i ‘akd-ı bey‘ mezbûre müzi‘ate ‘adedi nâ-ma‘lûm bir kabza Galos müvekkil mersûm Oseb zimmî içün vekîl-i mersûm Keşiş Abraham bey‘ ve temlik eyledikde ol dahi müvvekkil-i mersûme İzâfetle yedîmden bi’l-vekâle işterâ temlik kabûl idüb semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin guruş vekil-i mersûm müvekkil-i mersûm Oseb zimmî içün bana ref‘ ve teslîm ben dahi ber-vech-i muharrer bundan tamamen ahz ve kabz idüb bâğçe-i mezkûr ile menzîl-i mezbûri zabt müvekkil mersûme izâfetle vekîl-i mersûmu teslîd eyledim fîmâ-ba‘de bağçe-i mezkûr ile menzil-i mezbûrdan benim a‘lâkım ve müdahalem kalmayüb vekîl-i mersûmun müvekkili mersûm Oseb zimmînin mülk-ı müşterâsı ve hak sarfı olmuşdur dediğini vekîl-i mersum Abraham zimmî tasdîk ve kabûl eylediği hâli kâtib merkûm mahallinde ketb ve tahrîr-i ve me‘ân mürsel-i esnâ-i şer‘le meclis-i şer‘a

gelüb ‘alâ vukû‘a inhâ ve takrîr itmeğin mâ-def‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘ışrîn min Saferü’l-hayr li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Birikinti Mıgırdic veled-i Bogos zımmi

Çerçi oğlu Ohan veled-i Artin zımmi

Kurtlu Hürmüz oğlu Makdisi veled-i İbraham

Ve gayrihim

Sahîfe: 23/2

(Bu hükümde en üsteki iki satır silinmiştir.)

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki

Tokad Sandığı Mıgırdic veled-i Agob zimmî meclis-i şer‘de Rife karyesînda Kara Yılanoğlu Hüseyin bin Mehmed muvâcehesinde merkûm Hasan zimmetinde bundan akdem mâlımdan ve yedîmden bi-softa-i vâhide işterâ ve kabz eylediği ‘aded fiyâtları beynimizde ma‘lûm cebr ve cît semenlerinden yüz altmış iki guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezbûri merkûmdan hâlâ taleb iderüm deyü da‘vâ itikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr ve itiraf itmeğin mûcibince meblağ-ı mezbûr yüz altmış iki guruşun müdde-i mersûme edâsıyla merkûm Hasan ilzâm olunduğu huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’t-tâsi‘ ve’l-‘ışrîn min Saferü’l-hayr li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 23/3

Dellâk Karabet Zimmîye Müte‘allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad mahallâtından İvaz Paşa mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem vefât iden Mehmed bin Abdullah’ın verâseti zevce-i menkûha metrûkesi Ayşe bint-i Şerif Mehmed ile sulbiye kebîre kızı Şerîfe’ye ve sulbî sağîr oğulları Hasan ve Ahmed’e münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağîrân-ı mezbûrânın tesvîye-i umûrlarınıa kıble-i şer‘den vesâyeleri anaları mezbûre Ayşe Hâtun kendinden bi’l-asâle ve sağîrân-ı mezbûran Hasan ve Ahmed’den bi’l-vesâye ve

mezbûre Şerîfe'ye her biri bi'l-asl ve bi'l-vesâye meclis-i şer'i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'r-rakîm Dellâk Karabet veled-i Hacik muhzırında ikrâr-ı tâm ve tekrir-i kelâm idüb mevrûsemiz müteveffâyı mezbûrun terekesinden olub mahalle-i mezbûrede kâ'in bir tarafdan Turşuoğlu ve bir tarafdan Yükcü Hüseyin menzilleri ve iki tarafdan tarâk-i 'âmme mahdûd tahtâni bir oda ve bir ahur ve hadikâ-i mütesaleyi müştemil 'arsası mukâtalû vakıf ve binâsı mülk bir bâb menzilî ba'de vefât bizler ile sağîrân-ı mezbûran intikâl idüb lakin menzil-i mezkûr mürur-ı eyyâm ile müşerref harâb olub hâsıl-ı harcına vefâ itmemekle tâhir olunur ise bi'l-külliye münhedim olub sağirân mezbûrun ğadr-ı küllî olmağla menzil mezbûr semen misli ile ahde bey' ve'l-semeninden(?) sağîrân-ı mezbûrânın hususları istirbâh olunub sağîrân-ı mezbûrân infâk ve eksâ(?) olunmak min külli'l-veche infi'a ve ora zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihtiyâdlarıyla mutehakkık olunmağla kıbel-i şer'den mâ-zûniyetim hasebiyle menzili-i mezkûr münâdi yedîyle müddet-i medîde sevk sultâniyede mecmû' nâs olan mahallere nidâ ve bey'a 'arz olundukda regbât-ı nâs inkıtâ'iyle mersûm Dellak Karabet zimmî üzerinde bin yüz guruşda karâr idüb ziyâde ile şebâ tâleb aharı dahi zuhûr itmeyüb ve meblağ-ı mezbûr menzil-i mezkûrun el-yevm semen misilli olduğu dahi zeyl-i hüccetinde merkûmü'l-esâmî-i müslimîn hayırlarıyla mutehakkık olunmağın menzil-i mezkûri cem' tevvâbi' ve levâhıkıyla tarafından icâb ve kabûli hâvî şurûta kasdından 'âri bey'-i bât-ı sahîh şer'i ile bin yüz guruş mersûm Karabet zimmîye bi'l-asâle ve bi'l-vesâye her birimiz bey' ve temlik ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve temlik ve teslîm ve kabz ve kabulünde semeni olan meblağ-ı mezbûr bin yüz guruş yedîmden bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ahz v kabz ve hisselerimizede iktisâm eyledik fimâ-ba'de menzil-i mahdûd mezkûr mersûm Dellâk Karabet zimmînin mülk-i müşterâsı olub bizim ve sağîrân-ı mezbûranın kat'an 'alakamız kalmamışdır kifâyet-i mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe't-tasdîkü'l-şer'i mâ-vaki' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis ve'l-'ışrîn min Saferü'l-hayr li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Çakıcı oğlu Ahme bin Halil

Tütüncü Salih oğlu Mehmed bin Salih

Kol Ağası Berdari Hamamcı Emin Ağa

Hamamcı Mehmed Efendi ibn-i Mustafa Efendi

Sahîfe: 24/1

Cellad Mustafa Ağa'ya Müte'allik İ'lâm Kaydı

Marûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Tokad'da Akdeğirmen Müslim mahallesinde Cellâd Mustafa Ağa ibn-i Abdurrahman tarafından husûsırân bende vekîl Sırçabâşıoğlu Şerîf Mehmed ibn-i el-Hâc Mehmed ve Defye karyesi ahâlisinde Kara Yılanoğlu Hasan yine Mehmed muvâcehesinde müvvekilem merkûm Mustafa Ağa'nın merkûm Hasan zimmetinde cihet-i karzdan sekiz yüz guruş ile bâ keyl Tokad üç kile hınta alacak hakkı olmağla meblağ-ı mezbûr ile hınta-i mezkûrî tamamdan(?) bi'l-vekâle hâlâ taleb iderim deyû da'vâ ittikde olunan sedâdında hüccet-i mezbûreden meblağ-ı mezbûr ile mezkûri hınta-i müvekkil merkûme zimmetinde deyini olduğunu ve vekîl merkûmeden ber-vech-i muharrer zekâtını mûmâ-ileyh özür ve itirâf itmeğin mersûm meblağ-ı mezbûr sekiz yüz guruşu ile mezkûr üç kile hıntayı müvekkilem merkûme izâfetle vekîl-i refîkam Şerif Mehmed'e edâ ve teslîm merkûm hüsnü izâm olundu hazır. Fî 29 S. sene 71.

Sahîfe: 24/2

Bu hüküm iptal edilmiştir.

Sahîfe: 24/3

Kirişcioğlu Ahmed'e Müte'allik Hüccet Vekâlet Kaydı

Medîne-i Tokad mahallâtından Debbâğhâne Atik mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem Anâdolu Orduyu Hümâyûn'da topcu dördüncü alâyın dördüncü taburunun birinci bölüğünde vefât iden Nalband Osman bin Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha metrûkesi Hatice bint-i Abdullah nâm hâtuna ile babası merkûm Ahmed bin Mehmed'e münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmâdan zevce-i mezbûre Hatice ile babası merkûm Ahmed her biri meclis-i şer'-i şerîf-ı enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsemiz merkûmun hîn-i vefâtında yânında mevcûde bi'l-cümle terekesini mahallinde vâz'ü'l-yed olanlardan taleb ve da'vâ ve ahz ve kabz ve makbûzını bize isâl ve irsâle ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olunduğu umûrun küllisine tarafımızdan mezkûr orduyu hümâyûnda 'asâkir-i şâhâne kâ'immâkâmı Hâcı olub Ağa ibn-i Abdurrahman'a kabûlune mevkûfe vekâlet-i 'âlime matlüga sahîha-ı şer'iye ile vekîl ve nâ'ib menâb-ı nasb ve ta'yîn eyledik didiklerine

gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘ mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâlis min şehr-i Rebî’ü’l-evvel li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Karındaşı Hâcı Mehmed

Cimcimoğlu Hasan

Sahîfe: 24/4

İstefan Sûret Bâ-hüccet Müte‘allik Kaydı

Kıdvetü’l-nüvvâbü’l-müteşer‘în Tokad nâ’ibi Mevlâna zîde ‘ilmehu tevki‘i refî‘-i hümâyûna dâhil olmağa ma‘lûm ola ki berâ ve bahra orduya ve ‘acem Hindistan tüccarıyla me’lûk(?) olan ve silk tüccâra insilâk havâhiş ve arzûsunu bulunan devlet-i ‘âliyem re’âyası necâtlarının tahrîr itâ-i nizâme irsâliyle müste’mîn tercümânları ve hizmetkârların nâ’il oldukdan imtiyâzât ve emniyet ve müsa‘ade ve himâye tamamen bunların haklarında bilâ istisnâ icrâ kılınmış ve o makûle Avrupa tüccarları hizmetkâr ve sâyirlerine başka başka berât(?) ve ümerâm i‘tâ olunması ve iktizâ iderler ise umur-ı ticâretlerini rü’yet zımmında iki nefer hizmetkârlarından birini ahz-ı münâsıb mahalde ikâmet ittirmeleri hususları nizâmi muktezâsından olmakdan nâşi yedînde berât-ı ‘âlişanım olan defterlü tüccardan dersa‘adetimizde Vâlide hânında mütemekkin Suzi(?) veled-i İstâdor’u nâm tâcirin re‘âyâyı devlet-i ‘âliyyeden olarak iki nefer hizmetkârından Dimitri veled-i Yorgi bu esnâda Târık olduğundan birine Filyosoğlu İsteban veled-i Bedros nâm bir neferi hizmetinde istihdâm eylemek ve umûr-ı ticâretini rü’yet zımmında Tokad’a ikâmet iddirmek üzere emr-i şerifim hudûdını tüccâr-ı mergûmenin vekîlleri mahsûr-ı ‘arzuhâlleriyle istid‘â eyledikleri ticâret nezâreti tarafından bi’t-takrîr ifâde ve ebnâ olunub deyû divân-ı hümâyûnumda mahfûz nişâne kaydına mürâca‘at olundukda tâcir-i merkûm yerine iki yüz yetmiş senesi evâsıt-ı Receb’de yerine berât-ı nişânım i‘tâ olunmuş olduğu mastûr ve mukayyet olarak Târık merkûmun yedînde olan (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 25/1

‘atika emr-i ‘âli ahd ve baddâlda hıfz ittirmiş olmağla berat-ı meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi tâcir merkûmeler iki nefer hizmetkârlarından merkûm Filyosoğlu İsteban veled-i Bedros kendüsinin hizmetinde olarak umûr-ı ticâretin rü’yet zımmında Tokad’a ikâmet idüb şurût-ı nizâmlar mûcibince evâsıt itibâriyle fermânlü hizmetkârların vire geldikleri cizye-yi otuz bir senesi Muharreminden itibaren umûmi vâki‘ olan zammı cedîd ile mu‘âveme-i(?) (…) (…) (…)ahvâle natikâ beher sene vakt ve zamanında merkûm dahi mahalle teslîm iddikce mükerrer cizye talebi ve sâ’ir vecihi ile te‘addi ve rencide olunmayûb ber-mûceb şurût-ı nizâm himâye ve hiyânet olunmak lâzımden idüğü sen ki nâ’ib mûmâ-ileyhesin ma‘lûmun oldukda zevce-i muharrer ‘amel ve harekete vakit ve hilafı şurût te‘addi ve rencide misillü vaz‘ vukû‘undan mubâ‘adet eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmeti şerîfeme itimâd kılasın tahrîren fî-evâsıt-ı şehr-i Saferü’l-hayr li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 25/2

Tiryakioğulu Mehmed’e Müte‘allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad mahallâtından Çay Zimmî mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Bekir bin Halil nâm müteveffânın oğularından Hüseyin meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûr ahâlisinden Tiryâkioğlu Mehmed bin Mehmed muvâcehesinde da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb merkûm Mehmed’in elân ve tasarrufunda olan mahalle-i mezkûrede vâki‘ ve ‘indü’l-ceyrân ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb menzil fî’l-asl mersûmemiz merkûm Bekir Ağa’nın mülki olub ba‘de vefâta benimle kız karındâşımlarım Ayşe ve Şerife ve Fatıma ve akrandâşım Hasan inhisâren intikâl eyledikden sonra merkûm Hasan dahi kıbeli’l-gam fevt olub ancak verâseti bizler ile zevc-i metrûkesi Saliha bint-i Mustafa’ya inhisârı vecihle ‘âlâ tarîkü’l-münâsehatü’ş-şer‘iyyete yetmiş bana isâbet iden yirmi altı sehem hissemi hâl-i sağîrde verese-i merkûm kendi hisseleri ile merkûm Mehmed’e beş yüz guruş mukâbili bey‘ ve teslîm itmişler ise de zeyl-i mezbûri hâlâ müceyyez olmadığımdan istirdâd murâdımdır deyû da‘vâ ittikde ol dahi cevâbında ber-vechî muharrer menzîl-i mezkûre vaz‘ yedini ikrâr lakin müdde-i merkûm Hüseyin hîn-i bey‘ mezbûrede bâliğ ve reşid olduğu hâlde müceyyez olduğuna binâ’en meblağ-ı mezbûrdan husûsundan zimmetinden bâkî bâki kalan elli guruşu dahi bi’t-taleb ahz ve kabz eyledi deyû iki vecihle bey‘-i mezbûre

icâzetini da‘vâ eylediğinde ol dahî cevâbında hîn-i bî‘ad bâliğ ve reşid olduğunu inkâr itmiş ise de bundan iki buçuk ay mukaddem hissesinden bâkî kalan elli guruş bit-tav‘ bi’t-taleb ahz ve kabz eylediğini ikrâr ve i‘tirâf mûcibince bey‘ mezbûre icâzeti ‘inde’ş-şer‘ zâhir ve mutehakkık olduğuna binâ’en da‘vâ mezkûresiz bî-vech-i olub bu vecihle mu‘ârızada men‘ olmağın mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb fî gurre-i şehr-i Rebî‘ü’l-evvel li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Berber Mustafa bin Abdullah

Karındâşı Hüseyin Karındâşı İsmail (…) Ahmed oğlu Mehmed

Hâcı oğlu Emin

Berber Mehmed bin Osman

Posukoğlu Mehmed bin Mustafa

Sahîfe: 25/3

Fatıma Bint-i el-Hâc İsmail Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Câmi‘ Kebîr mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefât iden Nâlçacı Halil Ağa bin Süleyman nâm müteveffânın sulbî sağîr oğlu Ebu Bekir babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsen zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye-i umûrını rü’yet kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sağîr mezbûrun anası işbu bâ‘isü’l-vesîka Fatıma bint-i el-Hâc İsmail nâm hâtun emânetiyle mevsûf müstekir ve her vecihle vesâyet ‘uhdesinden gelmeğe mukdedire olduğunu zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla mutehakkık olunmağın sağîr-i mezbûrun rüşd ve sedâdına değin mâl-ı mevrûseni zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûruna rü’yete anası mezbûre Fatıma Hâtun’u hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağîr mezbûr Ebu Bekir nasb ve ta‘yîn idüb ol dahî ber-vechi muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhûd iltizâ ittikden sonra vasîyye mezbûre sulbiye sağîr-i mezbûrun nafaka ve kisveye zarûreti tahakkukuna binâ’en kadr-i kifâyet hâkim-i mûmâ-ileyh sağîr-i mezbûrun emvâl-i mevrûsesi nümâsından râyic fî’l-vakt beher yevm sağîr-i mersûme yirmi para nafaka ve

kisve bahâ meblağ-ı farz ve takdîr buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru târih-i kitabından harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve ‘inde’z-zafer sağîr-i mezbûrun emvâl-i mevrûsesine rucû‘a vasiyye-i mezbûre Fatıma Hâtun izin verilmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ve’l-‘ışrîn min Muharremü’l-harâm li-sen ihdâ seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

El-Seyyid Molla Bekir

Hallâc Ahmed bin Abdülkerim

Derzi Abdullah Efendi ibn-i Salih

Ve gayrihim

Sahîfe: 25/4

Marûz-ı dâ‘îleridir ki

Medîne-i Tokad’a Havâce Ahmed mahallesinde sâkine ma‘rûfetü’z-zât Fatıma bint-i Hüseyin nâm hâtun meclis-i şer‘de Ermeni Kara Bâş hizmetkârı Ohan veled-i Karabet zimmî muvâcehesinde bundan akdem mersûm Ohan zimmîye mâlımdan bir suvâli entâri ile bir yuvî kürkümü ahd bey‘ itmek üzere def‘ ve teslîm ol dahi yedîmden ber-vech-i muharrer ba‘de’l-ahz entâri ile kürk mezbûr (…) yetmiş guruşa ahd bey‘ ve teslîm meblağ-ı mezbûri dahi ahz ve kabz itmekle meblağ-ı mezbûr yüz yetmiş guruş zimmî merûmeden hâlâ taleb iderüm deyû da‘vâ ittikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr lakin ben meblağ-ı mezbûr yüz yetmiş guruşu müdde’i mezbûrenin zevci ğa’ib ‘ani’l-belde Derviş Ömer bin İyi Bekir’e tamamen def‘ ve teslîm itmeyle ol vecîhle zimmetim biri olmuşdur deyû ba‘de’l-def‘ ve’l-inkâr vâki‘ mersûm ber-vech-i muharrer eylediği def‘an ikâmet beyne idemeyüb bi’t-taleb müdde‘i mezbûre bi’l-muvâcehe vecih-i şer‘i üzere tahlîf olunmağın mûcibince vâki‘ mersûm def‘ mezkûr ile müdde‘i mezbûre bi’l-ebiniye mu‘arazadan ba‘de’l-man‘ mersûm Ohan zimmetinin sâlefü’l-beyâda ikrâr ve itirâfıyla lâzım gelen meblağ-ı mezbûr yüz yetmiş guruşuyla müdde‘i mezbûre Fatıma Hâtun edâsıyla mersûm Ohan zimmî elzem olunduğu huzûr-ı şerîflerini i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâbi‘ min şehr-i rebî‘ü’l-evveli li-sene ihdâ seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 26/1

Abbas Kerîmelerine Hafize ve Nefise'ye Müte'allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'a Çay mahallesinde sâkine ve ma'rûfetü'z-zât Şerîfe bint-i Mustafa nâm hâtun meclis-i şer'-i enverde mahalle-i mezbûre ahâlisinden Ahmed bin Mehmed kendüye asâlet ve'l-ebeveyen kız karındâşı Hafize ve Nefise'ye vekâlete muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb merkûmunun hâlâ zabt ve tasarrufunda olub mahalle-i mezbûreden vâki' ve 'inde'l-ceyerân ma'lûmü'l-hudûd fevkâni ve tahtâni üç oda ve iki kilâr müştemilât sâ'ire-yi hâvî bir bâb mülk-i menzili li-ebeveyn karındâşım Abbas bin Mustafa'nın mülk-i taht ve tasarrufunda olub ba'de vefât kesbü'l-irsü'ş-şer'i hisse-i zeccesi Fatıma bint-i Ömer ile bana intikâl eylediği vecihle misillü mirâsımız dört sehemden bir sehem zevce-i mezbûresine ve üç sehem bana isâbet etmişken merkûmun bi-gayri hak hisse-i mezbûremi zabt ve tarif itmekle suvâl olunub vech-i şer'i üzere hisse-i mezbûremi bana teslîm tenbiyye olunmak matlûbumdur didikde ol dahi cevâbında bundan akdem altmış iki senesi Muharremû'l-harâmın on birinci târihinde ibrâhim Sena-i Efendi'nin zemânı hükmetinde merkûme ile bi't-tarâfi' muhâkememizde bu hususda olan da'vâ mezbûresi ber-nehc-i şer' fas'a rü'yet olunarak müteveffâyı mezbûr Abbas hâl-i hayât ve kemâl 'akıl ve sıhatinda menzil-i mezkûrun me'a hadîka-i muttasıla nısfı olan tahtâni tarafını zevcesi mezbûre Fatıma ile hemşirem Hafize'ye sekiz yüz elli guruş ve nısf-ı ihrâsı olan fevkâni tarafını dahi yedi yüz elli guruş bana ve karındâşım Mustafa'ya bey' ve temlike ve teslîm ve ismânını dahi tamamen ahz ve kabz idüb bu vecihle mülk-i müşterâmız olduğunu bi'l-muvâcehe şâhîdin 'aduletin şahâdetleriyle isbât ve subutuyla ba'de'l-hükm mucibince müdde'iyye-i mezbûrenin hisse-i mezkûre mutâlebesiyle bizlere eylediği mu'ârızadan men'le mahkûm 'ileyhâ olmuşdur deyû cevâbı meşrûhasını nâtık ve müeyyedesine şer'ini ibrâz ve'l-dahi ibrâz olunan sened-i şer'i mezmûnun lede'l-inkâr lede't-ta'dil ve't-tezkiye 'udûl ihrâr-ı ricâl müslimînden Hâcı Osman Efendi ibn-i el-Hâc İbrahim ve Ahmed Efendi ibn-i Hâcı Derviş Veli nâm kimselerin şehadetleriyle isbât itmeğin mûcibince müsbet mezmûn sened-i mezkûr cevîhle mahkûm 'ileyhâ olamağla mezbûre Şerîfe'nin da'vâ mezbûresi bî-cevhe olub mu'ârazadan men' olunmağın mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevm min şehr-i Rebî'ü'l-evveli li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Çekezzâde Hafız Abdullah

Ağa'nın oğlu Yalun

Yendim Mehmed bin Mehmed

Matak oğlu bin Mustafa

Çavûş oğlu Veli

Sahîfe: 26/2

Melhemcioğlu Agob Müte'allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'a Cedîd mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Melhemcioğlu Bogos veled-i Bedros zimmînin ve vârisini zevce-i metrûkesi Anna bint-i Girigor ile sulbî kebîr oğlulları Agob ve Manok ve Simon ve Kigork ve sulbiye kebîre kızları Mariyem ve diğer Anna'ya münhasıra olmağla verese-i mezkûreden zevce-i mersûme Anna nâm Nasrâniye tarafından zikr-i atî'yyü'd-da'vâya vekîl-i müsbet-i şer'iyye olan Kayaoğlu Serkiz veled-i Simon meclis-i şer'de mersûm Agob muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mersûmenin zevci mersûm Bogos hâl-i hayâtında Erzurum'da ahz i'tâ olunmak üzere seksân beş bin guruşluk mâl ve emti'a mütenevvi'a işbu oğlu Agob'a teslîm idüb ol dahi ba'de'l-ahz ve'l-kabz ber-vech-i muharrer mukayyez olan mâl ve emti'a-i mezbûreyi Erzurum'da furûhat idüb zevc-i mersûm Bogos gıbelü'l-istifâ hâlik olub bu vecihle terekeden zimmetinde mütekarrir ve terekeden ma'dûd meblağı mezkûreden müvekkilim mersûmeye isâbet iden hisseli irsiyesini bi'l-vekâle taleb iderüm deyû da'vâ ittikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer mâl ve emti'a-i mütenevvi'a ahz ve 'itâ içün götürüb furûhat eylediğini ikrâr lakin Erzurum'dan geldiğimde babam mersûm hâl-i hayât ve kemâl-i 'akıl sıhhatinde cemâ't vâfire muhzırında bakân bakân hisâyı rü'yet olundukda ol mahalde bey' ve furûhat eylediğim mâl ve emti'ası mebâlağını kendüye tamamen teslîm ve'l-vecihle istifâ-i hak eyledikden sonra husûs-i mezkûre müte'allik 'âmme-i da'vâdan zimmetimin ibrâ ve iskât eyleyüb bu vecihle ahz ve 'itâ-i mezkûreden dolayı zimmetimde bir hisse ve bir akçesi terekeden olarak kalmamışdır deyû tasdi eylediği ref' meşrûhanı 'akibü'l-inkâr hîn-i muhasebe-i mezbûrede mevcûd olunan ahrâr ricâl-i nasarâdan veledi el-tezkîye makbûlü'l-şehâde iddükleri ihbâr olunan Mirakoğlu Kayvil(?) (Kavil) veled-i İstafan ve Sokyasoğlu Ohan veled-i Sokyas nâm kimesneler ile 'âlâ vakıfü'd-def'ü'l-mezkûre bi'l-muvâcehe isbât etmeğin mucibince müvekkilesine

izâfetle vekîl mersûm Kayaoğlu Serkiz zimmî mersûm Agob'dan seksan beş bin guruşdan hisse mutâlebesiyle ma'âda zandan men' olunmağın mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis ve'l-'ışrîn min Saferü'l-hayr li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 26/3

Hobeyârnekesi(?) Hüseyin'e Müte'allik İ'lâm Kaydı

Medîne-i Tokad'a muzâfe Hobeyânekesi(?) karyesinden Celledoğlu Hüseyin bin Ali meclis-i şer'de Mihmâd-ı Hâcib mahallesinde Kuleli Abdurrahman bin Ömer muvâcehesinde merkûm Abdurrahman zimmetinde bundan akdem mâlımdan ve yedîmden iştera ve kabz eylediği beherinin fiyâtı beynimizde ma'lûm altı 'aded kara safîr ineği semenlerinden yedi yüz doksan guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezbûri hâlâ taleb iderûm deyû da'vâ ittikde ol dahi ber-vech-i muharrer bey' ve şerâ' mezkûri ikrâr lakin ben sâlifü'z-zikr ittikleri meblağ-ı merkûm mukâbelesinde bi'l-iştirâ-i ide yüz guruş ğaybın fâhiş makbûsa olmamalı binâ'en 'âliyye-i mezkûr-ı inekleri bey'-i mezbûre şerâ itmek murâdımdır bilâ takrir tasd'i eylediği ğaybın fâhiş vardır da'vâsı yedimeden kuruye ahza müdde'i merkûm Hüseyin'e tenbiyye olunmak murâdımdır merkûm Abdurrahmandan ber-vech-i muharrer tasdî eylediği bilâ takrir ğaybın da'vâsı mesmû' ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye tefhîm olub mûcibince merkûm Abdurrahman'ın sâlifü'l-beyân ikrâr ve i'tirâfıyla lâzım gelen meblağ-ı mezbûr yetmiş dokuz guruşun müdde'i mezmûm Hüseyin edasıyla merkûm Abdurrahman ilzâm olunduğu huzûr-ı şerîflerine i'lâm olundu. Fî 10 Ra. sene 71.

Sahîfe: 27/1

Bu hüküm iptal edilmiştir.

Sahîfe: 27/2

Melhemcioğlu Agob ve Müşterâklarına Müte'allik Hüccet Kaydı

Cedîd mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlîk olan Melhemcioğlu Begos veled-i Beros nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Anna bint-

i Girigor nâm Nasrâniye ile sulbî kebîr oğulları Agob ve Manok ve Simon ve Kigork ve sulbiye kebîre kızları Mariyem ve diğer Anna'ya münhasıra olmağla verese-i mersûmeden zevce-i mersûme Anna tarafından zikr-i atî da'vâya vekîl misbet şer'iyye olan Kayoğlu Serkiz veled-i diğer Simon meclis-i şer'-i şerif-i enverde mersûmun Agob ve Manok ve Simon ve Kigork muvâcehelerinde üzerlerine bi'l-vekâle da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mersûme Anna'nın zevci hâlîk mersûmun mâlında Tokad civârında Davarı karyesînde vâki' ve 'inde'l-ceyerân ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a çeherliği(?) mevrûsemiz hâlik merûmun hîn-i hâlâkine değin taht ve tasarrufunda ba'de halâki bi-hasbi'ş-şer'i cümle vereseyi müntekil ve müşterek tereke mâlından ma'rûd iken mersûmun Agob Agob ve Manok ve Simon ve Kigork defter-i kassâma idhâl olunuyub ber-nehc-i şer'i bi'l-verese taksîm olunmağla mâni' olduklarından suvâl olub memâ-i(?) ta'ti ref' ve beynü'l-verese taksîm olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur dedikde anlar dahi cevâbında 'arsası mukâta'lû vakf olarak çehrilik mezkûrun 'arsası fi'l-asl ve oralı Suluganoğulları Mahmud ve Mustafa ile Şahin oğlu Sinanın taht-ı tassarrufunda olub merkûmun Mahmud ve Mustafa ve Hüseyin dahi altmış dört târihi Zilka'de-i şerifin on beşinci gününde iki bin beş yüz guruş bedel mukâbelesinde bâ ma'rûfet mütevelli bizlere 'ala'l-iştirâk es-suvî fâriğ olub bizlere dahî ber-vech-i muharrer tefriğ ve kabûl idüb ve bu vecihle mütevellisi tarafından nâtık yedimizde virilen tapu temesüğü mûcibince târih-i merkûmeden bu târihe değin mülk-i mefûzımızdır deyû tasdî eyledikleri da'vâ mezkûrelerini 'akibü'l-inkâr lede't-tezkîye makbûlü'ş-şehâde iddükleri ihbâr olunan medîne-i Tokad mütemekkinlerinden ve ahrâr ricâl-i Nasâradan Bâbûşcuoğlu ve Duhâncı Serkiz veled-i Toros ve Yarmaoğlu Artin veled-i Agob nâm zimmîler şehadetleriyle ber-nehc-i şer'i isâbet itmeğin mûcibince vekîl-i mersûm Kayaoğlu Serkiz zimmî müvekkilesi mersûmeye izâfetiyle mersûmuna ber-vech-i muharrer çeherilik mezkûreden hisse-i arsaya mutâlebesiyle bî-vechî şer' mu'ârazadan men' olunduğu mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis ve'l-'ışrîn min Saferü'l-hayr li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 27/3

Melhemciğullarına Müte'allik Menzil Hüccet

Cedîd mahallesi mütemikkinlerinden iken bundan akdem hâlîk olan Melhemcioğlu Begos veled-i Beros nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Anna bint-

i Girigor nâm Narâniye ile sulbî kebîr oğulları Agob ve Manok ve Simon ve Kigork ve sulbiye kebîre kızları Mariyem ve diğer Anna'ya münhasıra olmağla verese-i mersûmeden zevce-i mersûme Anna tarafından zikr-i âtî da'vâya vekîl-i müsbet şer'iyye olan Kayaoğlu Serkiz veled-i diğer Simon meclis-i şer'ife-i enverde mersûmun Agob ve Manok ve Simon ve Kigork muvâcehelerinde üzerlerine bi'l-vekâle da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mersûme Anna'nın zevci hâlîk mersûmun malından mahalle-i mezbûrede vâki''inder-ceyerân ma'lümü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk menzili mevrûsemiz hâlik mersûmun ve hîn-i helâkına değin taht-ı tasarrufunda olub ba'de helâke bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'i cümle vereseye müntakil müşterek tereke mâlından ma'dûd iken mersûmun Agob ve Manok ve Simon ve Kigork (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 28/1

defter-i kassâma idhâl olunub ber-nehc-i şer'-i bâniyü'l-veresete taksîm olunmağa mâni' olduklarından suvâl olunub mumâne'atı ref' ve beyne oluruna taksîm olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur dedükte anları dahi cevâbında 'arsası Vezîr Ahmed Paşa Vakfı'ndan olarak menzil-i mezkûr fi'l-asl Kadâyıfcı Osman'ın bâ-ma'rifet mütevelli mülk ve tasarrufunu olub ve merkûm Osman'a dahi dahî altmış târih-i Rebî'ü'l-evvelinin yedinci gününde yedi bin guruş semen ve bedel mukâbelesinde mütevellisi olan Ayşe Hâtun ma'rufetiyle bizlere ale'l-iştirâk el-sevî bey' ve ferâğ idüb bizler dahî ber-vech-i muharrer tefriğ ve işterâ ve kabûl idüb ve bu vecihle mütevelli merkûmeden nâ-lahak(?) yedimize verilen tapu temessüğü mûcibince târih merkûmeden bu târihe değin mülk-i müştera ve mülk-ü tefevvizimizdir(?) deyû tasdî eyledikleri da'vâyı mezkûrelerini 'akibü'l-inkâr lediyü't-tezkîyet makbûlü'l-şehâde ittikleri ihbâr olunan medîne-i Tokad mütemekkinlerinden ve ahrâr ricâl-i Nasâradan Kezîroğlu Abdal Karabet veled-i Ohan Basaheb(?) Bağdesâr veled-i diğer Ohan nâm Rikayil şehadetleriyle bi'l-muvâcehe da'vâyı mezkûrelerin ber-nehc-i şer' isbât itmeğin mûcibince vekîl mersûm Kayaoğlu Serkiz zimmînin müvekkilesi mersûmeye izâfetle mersûmuna ber-vech-i muharrer menzil-i mezkûrdan hisse-i Artin mutâlebesiyle böylece şer'i mu'ârızdan men' olunduğu mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmü'l-hâmis ve'l-'ışrîn min Saferü'l-hayr li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 28/2

Tori bint-i Girigor

Medîne-i Tokad'da İçmesu mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Timurcioğlu Menzik veled-i Agob sulbiye sağîre kızları Kurbâne ve Losya ve Huruye ve sulbî sağîr oğulları Girigor ve Karabet babaları hâlik mersûmun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûruna rü'yete kıbel-i şer'-i enverde bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağâr-i merkûmenin anaları iş bu bâ'isü'r-rakîme Tori bint-i Girigor nâm Nasrâniye emânetle mevsûk beynlerinde müstakime olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mutehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağâr-ı mersûmenin vakt-i rüşd ve sadâdlarına değin mâl-ı mevrûselerini hıfz ve hırâset ve umûr-ı sâ'irelerini rü'yet ve tesvîyeye anaları mersûme Tori nâm Nasrâniye'yi vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ve ta'ahhüd ve ilzâm itmeğin mâ-vaka' bi'l-taleb ketb olundu fî'l-yevmü't-tâbi' 'aşer min Zilhiccetü'ş-şerîf li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 28/3

Kademoğlu Ali'ye Müte'allik Muhâla'a Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'da Kiras mahallesi sâkinlerinden ma'rûfetü'z-zât Şerîfe bint-i Mehmed nâm hâtunun meclis-i şer'-i şerîfde Çay Müslim mahallesi sâkinlerinden işbu bâ'isü'l-kitâb Kademoğlu Ali bin Osman nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb işbu merkûm Ali zevc dâhlim olub beynlerimizde hüsn-ü imtizâc olmadığından zimmetinde münkar olan yüz guruş mehr mü'eccelemden fârig olub nafaka 'iddetim ve meunet-i süknâm üzerime olmak şartıyla muhâla'a şer'iyye ile hal'a tâlebe oluduğumda ber-minvâl muharrer beni hal'la tatlîk eyledi deyû ikrâr-ı meşrûhını merkûm Ali dahi kabûl ve tasdik itmekle mûcibince beynleri tafrîk olunmağın mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlis 'aşer min şehr-i Rebî'ü'l-evveli li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ömer bin Yusuf

Demirci Hâcı Ali

Demirci Hâcı Halil

Ve gayrihim

Sahîfe: 28/4

Arife bint-i Abdullah'a Müte'allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'da Çay Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Kavas Mehmed Ağa ibn-i Osman'ın sulbiye sağîr kızı Nazûke'ye babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve umûr-ı sâ'iresini tesvîye kıbel-i şer'-i enverde bir vasî nasb nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühîm olmağla sağîre mezbûrenin anası işbu bâ'isetü'l-vesîka Arife bint-i Abdullah nâm hâtunun müstakimetü'l-etvârdan vecihle vesayet 'uhdesinden gelmeğe muğtedde idüği zeyl-i hüccette muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbarıyla mutehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîra mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin mâl-ı mevrûsun hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü'yet ve i'tmâme anası mezbûreyi vasî nasb ve ta'yîn buyrulub ol dahi ber vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımız kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm olmağın mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlis 'aşer min şehr-i Rebî'ü'l-evveli li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Osman bin Abdurrahman

Demurci İsmail bin Hasan

Bekir Mustafa zâde Halis Efendi ibn-i Mustafa

Ve gayrihim

Sahîfe: 28/5

Horasanlıoğlu Feyzullah Ağa'ya Vesâyet Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'da Mahmud Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ömer bin İsmail li-ebeveyn er karındâşı oğlu sağîr Mehmed bin Veli'ye müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassam isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve umûr-ı sâ'iresin tesvîye kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühîm olmağla medîne-i mezbûre ahâlisinden işbu bâ'sü'l-kitâb Feyzullah Ağa ibn-i el-Hâc Süleyman Ağa nâm kimesne müstakîmü'l-etvâr ve her vecîhle sağîr-i mezbûr hakkında enfi' ve evveli olduğunu zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki' a'liyü'l-kitâb bi-tevkî'ü'r-refî'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîr-i mezbûrûn vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin mâl-ı mevrûsını hıfz ve hırâsete ve tesviye umûrların rü'yet kıbel-i merkûm Feyzullah Ağa'ya nasb ve ta'yin buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımız kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm olmağın mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'r-râbi' min şehr-i Rebî'ü'l-evveli li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Yazıcı Yusuf Efendi

Yazıcı Hüseyin Efendi

Keyfi Ağazâde Ömer Ağa ibn-i Mehmed

Sahîfe: 29/1

Ahmed ve Mehmed Müte'allik İ'lâm Kaydı

Der-devlet mekîne 'arz-ı da'î kemîneleridir ki Hamza Çelebi Câmi'i Şerîfi Vakfı'ndan Bâğcızâde Mehmed Efendi'nin iki 'aded dekâkini icâresiyle hitâbet ciheti Ahmed ve Mehmed nâm veled-i Ansen üzerlerinden iken bilâ veled mezbûre Ahmed fevt oldukdan sonra hissesi mahâlinden karındâşı ve müştereki merkûm Mehmed bin Feyzullah ve yedine berât-ı şerîf-i 'âlişân i'tâsıyla ciheti merkûmeye bi-tamamhâ müstegıllen mutasarrıf olan merkûm Mehmed dahi fevt olub yerî hâli ve vahte(?) mütelâzimesi mu'attala kalmağla müteveffâyı mezbûrun ancak iki nefer sulben oğulları

medîne-i mezbûrede Soğukpınâr mahallesinin on sekizinci hâne üçüncü numarasında yirmi yaşında ve dördüncü numarasında beş yaşında mukayyed bulunan işbu bâ‘is ‘arz-ı ‘ubûdiyet kebîr oğlu Molla Feyzullah ve sağîr oğlu Osman nebetleri olub mersûm Molla Feyzullah talebe i‘lâmından ehl-i kırât ve mücevvid kırân ve vucûhla hidmet-i hitâbete müstehak olduğu bi’l-imtihân zâhir ve nümâyân olmağla kemâ-fî’s-sâbık hitâbet-i merkûme vazife ve mersûmesiyle babaları müteveffâyı merkûmun mahlûlünden merkûmân Feyzullah ve Osman bendelerini me‘ân tevcîye hisse-i merkûm Osman’ı rü’yet ve edâya velisi ve karındâşı merkûm Feyzullah bendelerini dahi tevkîl ve yedlerine bir kıt‘a berât-ı şerîfi ‘âlişân sadk ve ihsân buyrulmak ricasıyla bi’l-iltimâs der-devlet medâr merâhım şi‘ârlara ‘arz ve i‘lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i men lehü’l-emr ve’l-ihsânındır fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min şehr-i Rebî‘ü’l-evvel li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 29/2

Attar Çalıkoğlu Zevcesi Anna’ya Müte‘allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Ka‘be Mescidi mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Attar Çalıkoğlu Agob veled-i Ohan’ın sulbiye-i sağîre kızı Anna ve sulbî sağîr oğlu Ohan babaları hâlik mersûmun terekesinde bi’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye-i umûrlarını rü’yete kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühîm olmağla sağîrân-ı mersûmanın anaları işbu bâ‘isetü’r-rakîme Anna bint-i Kigork nâm zimmîye vesâyete ehl ve her vecihle vesâyet ‘uhdesinden gelmeğe muktedir idüğe zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî kimesneler taraf-ı şer‘a ihbâr itmeleriyle hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin mâl-ı mevrûslarını hıfz ve hırâsete ve tesvîye-i umûrlarını rü’yet anaları mersûme Anna’yı nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘yîn ve iltizâm eyledikten(?) sonra sağîrân-ı mersûmânın zarüretleri tahakkukuna binâ’en vasî-i mersûmun talebiyle hâkim-i mûmâ-ileyh efendi hazretleri sağîrân-ı mezbûrânın emvâl-i mevrûseleri nümâsından râyic-i fî’l-vakt beher yevm onar paradan gele yevm yirmi para nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mezkûre mefrûz-ı târih-i kitâbdan harc ve sarf

ve hîn-i zarûretde istidâneye ve ‘inde’z-zafer sağirân-ı mezbûrânın emvâl-i mevrûselerine rucû‘a vasîyye merkûm Anna nâm zimmîye izin birle mâ-vaka‘a bi't-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘ışrîn min şehr-i Rebî‘ü’l-evveli li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Karındâşı Ohan zimmî

Basmacı Keşiş oğlu Kasbar zimmî

Agosoğlu Girigor zimmî

Ve gayrihim

Sahîfe: 29/3

Hâcı Hâlid’e Müte‘allik İ‘lâm Kaydı

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki

Medîne-i Tokad’da Bâşmeydan mahallesi ahâlisinden olub Ahsenmevi(?) Hâcı Hâlid bin Mustafa meclis-i şer‘de Yıldızeli Karyesine tâ‘bî Tavla karyesi mütemekkinlü Murat veled-i Vartoris muvâcehesinde mersûm Murat zimmî zimmetinde bundan üç sene mukaddem Sivas’da mâlımdan ve yedîmden iktirâz ve kabz ve umûrına sarfla istihlâk eylediğini beş yüz guruş alacak hakkım olub meblağ-ı mezbûr hâlâ zimmetinde bana ve deyni olduğunu merûm Murât zimmî târih i‘lâmdan dört gün mukaddem bi’t-tav‘ ikrâr-ı ve i‘tirâf idüb mûcibince meblağ-ı mezbûr beş yüz guruşu mersûm Murât zimmî yedînden hâlâ taleb iderüm deyû da‘vâ ittikde ol dahi cevâbında cihet mezkûrdan meblağ-ı mezbûr müdde‘i merkûme zimmetinde deyni olduğunu ve ikrâr eylediğim külliyen inkâr itmeğle müdde‘i merkûm Murât zimmînin eylediği ikrâr-ı meşrûhunı lede’t-tezkiye makbûlü’ş-şehâd iddükleri icbâyâr olunan Tonbul oğlu Şerîf Mehmed bin Hüseyin ve Kiçeci Hüseyin bin Mehmed şahâdlariyle bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘ isâbet itmekliğin mûcibince meblağ-ı mezkûr beş yüz guruşun müdde‘i merkûm Hâcı Halid’e edâsıyla mersûm Murât zimmîye tenbîye olunduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı şerîfanelerine i‘lâm olundu. Fî 23 Ra. sene 71.

Sâhife: 29/4

Fenek Karyede Haydaroğlun'a Müte'allik İ'lâm Kaydı

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Tokad kazâsına muzâf Komanat nahiyesine tâbi' Fenek karyesi ahâlisinden Haydaroğlu Ahmed bin Osman tarafından zikr-i âtîyü'l-husûsa vekîl idüği karye-i mezkûreden Hüseyin bin Salih ve Gökçeoğlu Yunus bin Ömer şehadetleriyle sâbit olan babası merkûm Osman meclis-i şer'de müvekkilem merûm zevce-i menkûha medhûl-bahâsı ve ma'rifetü'z-zât Fatıma bint-i Hüseyin hâtunun tarafında bi'l-muvâcehe vekîl şer'iyyesi Feyzullah Efendi ibn-i Ahmed muvâcehesinde vekîl-i merkûmun müvekkilesi mezbûre Fatıma müvekkilem oğlum Ahmed'in nikâh-ı sahîh ile zevce-i menkûha medhül-bahâsı müstekar ve mütekarrere olarak nefsini teslîm itmişiken bundan dört gün mukaddem dayisi Ömer Ağa ile karârı karâra tebdîl ve bu tarafa gelmeğe merkûme Fatıma'nın nefsini kâl-evvel oğlum merkûm Ahmed'e teslîm ve tâ'at ve intikâyadına vekîl-i merkûm Feyzullah Efendi'ye tenbiyye olunmak bi'l-vekâle mutâlebemdir deyû da'vâ ve ol dahi cevâbında müvekkilesi mezbûre ber-vech-i muharrer merkûm Ahmed'in halâ zevce-i menküha-i medhül-bahâsı olunduğunu üç yüz guruş mihr-i mu'accelesi hâlâ verilmediğini ikrâr lâkin buna değin hîn-i 'akdde mukarrer olan mihr-i mu'accele mezkûresini edâ ve teslîm ittiğinden mâ'dâ hâlâ beynlerinde imtizâc ve hüsn-ü mu'âşeret bulunmamağla muhâla'a-i şer'iyye ile beynlerini tefrîk olunmak muvekkilemin muradıdır maksadı eylediği müvekkile-i mezbûrenin matlûbesine ber-vech-i mesâğ göstermediğinden ber-vech-i muharrer ikrâr-ı mûciblerince mihr-i mü'eccel-i mezkûr üç yüz guruşu ba'de'l-edâ müvekkilesinin nafakti zevc-i mezbûresine teslîm ve tâ'at ve inkiyâdına müvekkilesine izâfetle vekîl merkûm Feyzullah Efendi'ye tenbiyye olunduğu huzûr-ı şerîflerine i'lâm olundu. Fî 27 Ra. sene71.

Sahîfe: 30/1

Dellâk Hasan Oğlu İsmail'e Müte'allik

Medîne-i Tokad'da Mehmed Paşa mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât iden es-Seyyîd Hasan bin İbrahim'in sulbî kebîr oğulları ğâ'ibân 'ani'l-beld Mehmed ve Halil'e babaları müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î

isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevsûmelerini hıfz ve hırâsete ve umûr-ı sâ'irelerini rü'yet men kıbel-i şer'i bunda akdem mensûb vasîleri olan li-ebb er kârındaşları İbrahim bin el-mezbûr Hasan vefât itmeğle ğâ'ibân merkûmâne mücedden bir vasî ve kayyım nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla ğâ'ibân merkûmânın diğer li-ebb er karındâşları İsmail bin el-mezbûr Hasan nâm kimesne emânet ile mevsûk ve müstakimü'l-etvâr idüği zeyl-i hüccetinde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri ğâ'ibân merkûmanın zuhurlarına değin mâl-ı mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve umûr-ı sâ'irelerini tesvîye ve rü'yete diğer karındâşları merkûm İsmail Ağa'yı ğâ'ibân merkûmân vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muhârrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhûd itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâdis ve'l-'ışrîn min şerhr-i Rebî'ü'l-evveli li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 30/2

Hakaoğlu Hacik Zımmiye Müte'allik Vesâyet Hücceti

Medîne-i Tokad'da Havâce Ahmed mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Camkertenoğlu Karabet veled-i Ohannes nâm hâlikin sulbiye sağîre kızları Karyan ve Mariyem ve sağîr oğlu Ohan'a babaları hâlik mersûmun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye-i umûrlarını rü'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîrûn mersûmûn cedleri işbu bâ'isü'r-rakîm Hakaoğlu Hacik veled-i Agob nâm zimmîye vesâyet ehl ve sağîrûn mersûmun hakkunda her vecihle evveli ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî kimesne taraf-ı şer'a haber virmeleriyle hâkim mevki' sadr-ı kitâb kitâb bi-tevkî'ü'r-rafi'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi sağîrden mersûmun üzerlerine cedleri mersûm Hacik nâm zimmîyi vasî nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidmet-i lâzımesini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olunan fî'l-yevmü's-sâbi' ve'l-'ışrîn min şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Es-Seyyid Feyzullah Efendi

Haca Mehemed Hâcı İbrahim İsmail Ağa

Mutâk Halil Ağa Hasan Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 30/3

Setenci Gerez Zimmîye Müte'allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'da Soğukpınâr Müslim mahallesi sâkinlerinden ve cunûn Mutâbık Emin bin Emin bin Abdullah'ın li-ebeveyn karındâşı ve bâ-sene vasî mensûbu olan Emir Sa'id'li Mustafa Efendi ile zevcesi Emine bint-i Ali nâm hâtun taraflarından zikr-i âtîyü'l-bâ'iyye vekîlleri idüğü zât-ı mezbûreyi 'ârifân Kuraloğlu Halil bin Ebu Bekir ve Mustafa bin el-Hâc Ahmed şehâdetiyle sâbit olan Hâfız İbrahim bin İbrahim meclis-i şer' şerif-i enverde işbu râfi'ü'r-rakîm mahalle-i mezbûrede mütemekkin Setenci Gerez veled-i Kasbar nâm zimmî muvacehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vaki' ve 'inde'l-ceyerân ve'l-eshâb-ı hudûd-ı erba'a ile mahdûd ve mümtâz fevkâni ve tahtâni iki kilâr ve bir oda ve bir ahur ve müştemilât sâ'ireyi hâvî 'arsası dahi Kabîlioğlu Vakfı'ndan senevi kırk para mukâta'a kadîme ile üzerlerinde olan mülk-i menzîl on iki sehem i'tibârıyla fi'l-asl iştirâken iki sehem merkûmân Mustafa ve Emin'in vâlideleri Hatice bint-i (boşluk) hâtun ve on sehem dahi Kazarcıoğlu Ohannes nâm zimmînin olub müvekkelem mezbûre Emine Hâtun sâlifü'z-zikr on sehemî merkûm zimmîden bi't-tefriğ ve'l-işterâ ve mutasarrıf oldukdan sonra merkûme Hatice Hâtun'un vefâtıyla iki sehem hisse-i hasrân vârisi olan merkûmân Mustafa ve Emin'e 'âdiyen varîsa bi'l-intikâl mutasarrıfları olub bu vecihle menzil-i mezkûr kâl-evvel on iki sehem itibârıyla müvekkilerimin mülk ve hakk-ı sarîhleri olub lakin menzil-i mezkûr mûrır-ı eyyâm ve kürûr-ı a'vâm ile müşerref-i harâb ve nâ'ili-i türâb ve galle-i icâresi dahi 'imâret ve hurmet ve mi'netine kifâyet etmeyüb te'hir olunur ise bi'l-külliye münhedim olub münkadr olacağı bedidâr ve 'ale'l-husûs mecnûnu merkûm Emin'e ğadr-ı küllî olmak mukarrer olduğundan mâ'adâ müvekkilem merkûm Emine Hâtun sâlifü'z-zikr on sehem hissesini bedel ve semen-i misliyle ahara bey' ve ferâğ itmek murâd itmesi vecihle mecnûn-ı merkûme daha ziyâde ğadr-ı külli

olacağına binâ'en müvekkilem merkûme Mustafa mecnûn merkûmun bir sehem hissesini dahi mezbûre hâtunun hissesiyle ma'â ve bey' ve ferâğ olunmak mecnûn-ı merkûm hakkında min-külli'l-vücûh infa' ve ahara hâkim mevki' sadr-ı kitâb hazretlerine cem-fakrın ihbârlarıyla bey' ve ferâğına kıbel-i şer'den bâ sened-i şer'i me'zûniyeti müvekkile merkûme hâtun ile mâ' menzil-i mezkûri münâdi yediyle müddet-i vâfirede Sok Sultân ve Mecma' nâs mahallerde nidâ ve bey'a 'arz ve inkıtâ'ü'r-rağbân nâsda mersûm Kazar zimmî üzerinde bin iki yüz guruşda karardân olub ziyâde sevâba tâleb ve râkib aharı zuhûr itmeyüb mezbûr menzîl-i mezkûrun el-yevm semen misli olduğu zeyle ve kıymetde müslimîn ihbârlarıyla sâbit olmağın ber-vech-i muharrer vekâletim hasebiyle menzil-i mezkûri cemi'i tevâbi' ve levâhıkı kâffe-i hukûk ve murâfıkı ile tarafından icâb ve kabûli hâvî şurût-ı müfsideden 'âri bârâ-i mütevelli ferâğ kat'î ve bey' bât sahîh-i şer'î üzere bedel ve semen meblağ-ı mezkûr bin iki yüz guruşa mersûm Gerez zimmîye bi'l-vekâle ferâğ ve bey ' temellük ve teslîm ol dahi tefriğ ve işterâ ve kabûlünden sonra meblağ-ı mezbûri dahi yedînden bi'l-vekâle tamamen ahz ve kabz eyledim fîmâ-ba'd menzîl-i mezkûr mersûmun mülk-i müterâ ve mafûzı olub müvekkilerim mezbûrenin 'alaka ve medhalleri kalmışdır sâ'ire emlâki misillü keyfe-mâ-yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'i mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis ve'l-'işrin min şehr-i Rebî'ü'l-evveli li-sene ihdâ ve seb'în ve miteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhassır Osman bin Abdullrahman

Seyüd oğlu Hâfız Efendi

Kara Dökeseli Emin Efendi ibn-i Ahmed oğlu Hâfız Efendi

Çehkân Ali bin Ali

Ve gayrihim

Sahîfe: 31/1

Berber Hüseyin bin Mehmed'e Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'da Havâce Ahmed mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Şerife bint-i Salih nâm hâtun sulbî kebîr oğlu ğâ'ib-i 'ani'l-beld Mehmed bin

Abdullah nâm kimesneye anası müteveffâyı mezbûrenin terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü'yet kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak elzem ve ehem olmağın mahalle-i mezbûre ahâlisinden Berber Hüseyin bin Mehmed nâm kimesneye emânnet ile mevsûf ve mustakîmü'l-etvâr ve her vecihle ğâ'ib-i merkûm hakkında enfa' ve evveli idüği zeyl-i cihetde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mutehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri ğâ'ib merkûmun zuhûru değin mâl-ı mevrûsesini hıfz ve hırâsete ve tevîye umûrını rü'yet ve itmâma merkûm Hüseyin vasî ve kayyım nasb ve ta'yîn buyrulub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsim kemâ-yenbağî edâya ve ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlise ve'l-'ışrin min şehr-i Rebî'ü'l-evveli li-sene ihdâ ve seb'în ve miteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Vezir İbrahim bin Abdullah

Çaksar Hâcı Hüseyin bin İbrahim

Terzi Salih bin Halil

Mustafa bin Hasan

Etmekçi İbrahim bin İbrahim

Bağçecizâde Emin Bey bin Hüseyin

Sahîfe: 31/2

Es-Seyyîd Ali Halife (Eksik Kelime) Müte'allik İ'lâm Kaydı

Der-devlet mekîne 'arz-ı dâ'î kemîneleridir ki

Medîne-i Tokad muzâfâtından Komanat nâhiyesine tâbi' Begli nâm karyede vâki' ahâli karyenin biz vasî eylediği Câmi' Şerifde Çâylak Yamacı mezrası mahlûlinden almağa üzere yemiş mahsûliyle imâm ve hâtib olan es-Seyyid Ali halife yine es-Seyyid Yusuf fevt olub yeri hâli ve hizmeti lâzımesi mu'attala kalmağla Tokad mezbûrun ancak sulba üç nefer oğulları karye-i mezbûrenin beşinci hâne ikinci numarasında hâlâ otuz dört yaşında asker-i nizâmiye Yusuf ve üçüncü numarasında iki yaşında Ali ve dördüncü numarasında Yusuf on üç yaşında Mehmed mukayyed bulunan

işbu bâ‘isü ‘arz avrata kebîr oğullarda merkûman Yusuf ve Ali ve sağîr oğlu merkûm Mehmed bizlerde olub diyenlerden ancak merkûm Ali taleb-i ‘ulumeden rucû‘ hala hizmeti hitâbete ehil ve müstehak ve elyaka olduğu bi’l-imtihâne zâhir ve nümâyân olan merkûm Ali olmağla babaları müteveffâyı merkûmun mahlûlünden vâzife-i mersûmesiyle hitâbe cihet-i müstegıllen merkûm Ali’ye ve evsât-ı ciheti dahi bi’l-iştirâk merkûmun Ali ve Yusuf ve Mehmed bizlerin tevcîye ve hizmet sağîr merkûm Mehmed’i rü’yet ve edâya merkûm Ali bizlerin dahi tevkîl ve yedlerine bir kıt‘a berât-ı şerîfe ‘âli şayâne sadaka ve ihsân buyrulmak ricâsına bi’l-iltimâs der-devlet medâr merâhim-i şi‘âra ‘arz ve i‘lâm olunmağla bâki emr u fermân hazreti men lehû’l-zaferü’l-ihsânındır Fî 25 Ra. sene 71.

Sahîfe: 31/3

Saliha Bint-i Emin Mehmed Vesâyet Hücceti

Medîne-i Tokad’da Sarıgüllük mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Etmekçi Hâcı Mustafa bin Mehmed’in sulbiye sağîre kızları Şerîfe ve Abide’ye babaları müteveffâyı merkûmun terekesinden bi’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye-i umûrlarını rü’yete kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sağîrenân mezbûratânın anaları işbu bâ‘isü’l-vesîka Saliha bint-i Emin Mehmed nâm hâtun emânetleriyle mevsûf ve müstakîme ve her vecihle vesâyet ‘uhdesinden gelmeğe muktedîr idüği zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mutehakkık olmakla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû hüsn-me’âb efendi hazretleri sağîratânın mezbûratânın vakt-i rüşd ve sedâdına değin mâl-ı mevrûselerini hıfz ve hırâset ve tesvîye umûrlarını rü’yete anaları mezbûre Saliha Hâtun vasî nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâdî ‘aşer min şehr-i Rebî‘ü’l-evveli li-sene ihdâ ve seb‘în ve miteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Hâcı Mehmed bin Halil

Etmekçi Hüseyin bin Ali

Mustafa bin Hüseyin

Abdurrahman bin Ömer

Abdülkadir Ağa bin Ali

Sahîfe: 31/4

Teb‘adan Yusuf

Müfâd-ı muhlisî budur ki

Hâcı İbrahim mahallesinde Yusuf bin Kasım meclis-i şer‘de Seyyid Necmüddin mahallesinden Safirci Ahmed bin Hüseyin muvâcehesinde merkûm Ahmed’e yüz elli guruş kıymetli sâğiyelür bir ‘aded siyâh kara safîr itâkimi(?) da‘vâ itmek içün teslîm ol dahi ba ‘de’l-ahz ve’l-kabz evvel itâk(?) ta‘addî ve tafsirândan nâşi yedimden müstehlik olmağla meblağ-ı mezbûr yüz elli mutâlebe eyledeğimde beynlerimizde müslihûna bâ’t-terâzi ba‘de’s-sulh ve’l-kabûl husûs-ı mezkûre müte‘allika ‘âmâme da‘vâdan her birimiz ihrak-ı zimmetini ibrâ ve iskât hak ve yine her birimiz ihrak ber-vecih-i muharrer kabûl ve tasdîk eyledik deyû cevâb-ı ikrâr-ı tâm itmeğin bu vecihle kat‘ nizâ‘ olunduğu huzûr-ı müşîrânelerine i‘lâm olundu. Fî 11 R. sene 71.

Sahîfe: 31/5

Altunoğlu Karabet

Müfâd-ı muhlisî budur ki

Medîne-i Tokad’da Yâr Ahmed mahallesi mütemikkinlerinden Altunoğlu Girigor veled-i Hacator zimmî merclis-i şer‘de medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden Nüvizoğlu Karabet veled-i Serkiz zimmî muvâcehesinde mersûm Karabet oğlu mu‘addenetde olan cevherinden beher batmânı onar guruşdan bana bin altı yüz guruşun cevher bey‘ ve teslîm itmek üzere târih-i i‘lâmdan on dört mâh-ı mukaddem yedimden ve mâlımdan bin altı yüz guruş ahz ve kabz eylediğinden sonra mukâvelemiz vecih üzere cevheri mezkûri tamamen teslîm itmeyüb ancak bin yüz yirmi guruşluk yüz on iki batmân cevher teslîm itmeğle ber-vech-i muharrer teslîm eylediği bin yüz yirmi guruş cevher semeni benden ahz ve kabz eylediği bin altı yüz guruşa takâs mahsûb bâki dört yüz seksen guruşu mersûm Karabet zimmîden taleb iderüm deyû da‘vâ ittikde ol dahi cevâbında kaziye minvâl-i muharrer üzere ol dahi tâb‘an ikrâr ve i‘tirâf itmeğin ‘alâ

mûceb ikrâra meblağ-ı bâki mezkûr dört yüz guruş süksân müdde‘i mersûme tamamen edâsıyla mersûm Karabet zimmî ilzâm olunduğu bi’l-itimâs huzûr-ı refî‘ânelerine i‘lâm olundu. Fî 15 R. sene 71.

Sahîfe: 32/1

Saliha Hâtun’a Müte‘allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Sarıgüllük mahallesi sâkinlerinden Etmekci Hâcı Mustafa bin Mehmed bundan akdem fevt olub verâseti zevce menkûhâ-i metrûkesi Saliha bint-i Emin Mehmed nâm hâtun ile sağîre kızı Şerîfe ve Abide ve kebîre kızı Hatice ve li-ebeveyn kız karındâşı Zeynep Hâtunlara münhasıra oldukdan sonra sağîrtân mezbûtânın vasî mensûbeleri ve anneleri Zeynep Hâtun ile kebîre kızı mezbûre Hatice meclis-i şer‘-i enverde mezbûre Saliha Hâtun muvâcehesinde asâlete ve vesâyete her biri da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsemiz müteveffâyı mezbûrun mahalle-i mezbûrede vâki‘ ve ‘ınde’l-ceyerân ma‘lûmü’l-hudûdü ve’l-eshâb bir bâb mülk-i menzili olub ba‘de vefâta bi-hasebe’l-irsü’ş-şer‘ cemî‘ vereseye müntakil ve beyne’l-verese tevzî‘ ve taksîm olunacak tereke-i muhalefâtından olmuş iken merkûme Saliha Hâtun ber-vech-i muharrer tereke-i kassâma idhâl ve beyne’l-verese tevzî‘ ve taksîm olunmasına mumâne‘at itmeğle suvâl olunub mûcib-i şer‘iyyesi icrâ olunmak bi’l-asâle ve bi’l-vesâye matlûbemiz deyû da‘vâlarında merkûme Saliha Hâtun’a cevâbında menzîl-i mezkûr fi’l-asl mevrûsemiz merkûm müteveffâ Hâcı Mustafa’nın mülkü olduğunu ikrâr lakin vefatından iki buçuk sene mukaddem menzil-i mezkûri ğâ‘ib-i ‘ani’l-meclîs Urgâncı Abdurrahman bin Ömer nâm kimesneye bîn yedi yüz guruş semen-i merkû‘ ve makbûz bey‘le kat‘îyle bey‘ ve teslîm merkûm Abdurrahman dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabz ve kabûl eylediğinden sonra merkûm Abdurrahman dahi menzil-i mezkûri cemî‘i tevâbi‘ ve levâhıkıyla bin yedi yüz guruş mukâbelesinde bana bey‘-i kat‘îyle bey‘ ben dahi ber-vech-i muharrer ahz ve kabz idüb ol vecihle iki seneden berû mevrûsemizin hayâtında mülkiyet üzere mutasarrıf olmağla ol vecihle mülk-i müşerâmdır deyü ba‘de’d-def‘ ve’l-inkâr mezbûre Saliha Hâtun ber-vech-i muharrer def‘ meşrûhunu lede’t-tezkiye makbûlü’l-şehâde idüğilürüb ihbâr olunan medîne-i mezbûre ahâlisinden Etmekci Hüseyin Ağa ibn-i Ali ve Hâcı Mehmed bin Halil nâm kimesneler şehadetleriyle bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î isâbat itmeğin mûcibince müdde‘itân mezbûrâtânın ber-vech-i muharrer menzil-i mezkûreden hisse-i irsiyye mutâlebeleriyle

merkûme Saliha Hâtun'a bi-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâbi' min şehr-i Rebî'ü'l-evveli li-sene ihdâ ve seb'în ve miteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hâcı Halil oğlu Mehmed Ağa

Küçük Mehmed

Kavâklı oğlu Mehmed bin Ahmed

Abdülkadir Ağa ibn-i Ali

Mustafa bin Hüseyin

Ve gayrihim

Sahîfe: 32/2

Rukiye Hâtun'a Müte'allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'da Acebşir mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Hüseyi'nin sulbiye sağîre kızı Ayşe babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesinn zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sağîre-i mezbûranın hâletesi misillü bâ'isetü'l-vesîka Rukiye Hâtun emanetiyle mevsûfesi ve müstakîme her vecihle vesâyet 'uhdesinde gelmeğe muktedir idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslîmin ihbârlarıyla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'r-refî'ü'l-müsteâb tûbâ lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîre mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin mâl-ı mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü'yete hâletesini mezbûre Rukiye Hâtun'u vasî nasb ve ta'yîn buyurûb ol dahi ber vech-i muharrer vesâyet mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâdis ve'l-'ışrîn min şehr-i Rebî'ü'l-evveli li-sene ihdâ ve seb'în ve miteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Selim oğlu Salih Ağa

Osman bin Abdurrahman

Karındâşı Hüseyin bin Hâcı Ali

Hakkı Hâfız Süleyman bin Hâcı Ali

Ve gayrihim

Sahîfe: 32/3

Mandâloğlu Mustafa Vesâyet Kaydı

Medîne-i Tokad'da Çay Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Hüseyi'nin ve verâseti sulbî sağîr oğlu Hasan babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâset ve tesvîye umûrını rü'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve mühim olmakla sağîr-i mezbûrun 'amcası işbu bâ'sü'l-vesîka Mustafa bin Hüseyin emânetle mevsûf ve müstakîm ve her vecihle vesâyet 'uhdesinde gelmeğe muktedir idüği zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbarıyla mutehakkık olmağla sağîr-i mezbûrun vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâset ve tesvîye umûrını rü'yete 'amcası merkûm Mustafa Ağa'yı hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'r-refî'ü'l-müsteâb tûbâ lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîr-i mezbûr Hasan'ı vasî nasb ve ta'yîn idüği ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreye kabûl ve mirâsını kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ittikden sonra vasî merkûme talebiyle sağîr-i mezbûrun nafaka ve kisveye zarûreti tahakkukuna binâ'en ğadr-ı kifâye hâkim-i mûmâ-ileyh emvâl-i mevrûsesi nümâsına râyic fî'l-vakt beher yevm on beş para nafaka ve kisveye bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüse meblağ-ı mefrûzı mezkûrî târih-i kitâbdan harc ve sarf hîn-i zarûretde istidâneye ve 'inde'z-zafer sağîri mezbûrûn emvâl-i mevrûse sene rücû'a vasî merkûm Mustafa Ağa'ya izin vermeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâbi' ve'l-'ışrîn min şehr-i Rebî'ü'l-evveli li-sene ihdâ ve seb'în ve miteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 32/4

Hatice Hâtun Müte‘allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Mihmâd-ı Hâcib Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Anber bin Abdullah’ın sulbiye sağîre kızları Şerife ve Fatıma ve oğulları Mustafa ve Mehmed babaları müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü’yete kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yin olunmak lâzım ve mühim olmağla sağâr-ı mezbûrenin anaları işbu bâ‘isetü’l-vesîka Hatice bint-i Süleyman Hâtun’a nâm emânetle mevsûf ve müstakîm ve her vecihle vesâyet-i ‘uhdesinden gelmeğe muktedire idüği zeyl-i vesîkada mezkûrü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûbâ ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağâr-ı mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin mâl-ı mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarını rü’yete anaları mezbûre Hatice Hâtun’u vasî nasb ve ta‘yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eyledikden sonra sağâr-ı mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûretleri olduğu tahakkukuna binâ’en vasîyye mezbûre talebiyle hâkim mûmâ-ileyh efendi sağâr-ı mezbûrenin emvâl-i mevrûsesi nümâsından râyic fî’l-vakt üzere beher yevm her birine onar paradan kil yevm kırk nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı mafrûz ve mezkûrî târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve ‘inde’z-zafer rucû‘a vasîyye-i mezbûre Hatice Hâtun’a izin vermeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâbi‘ ve’l-‘ışrîn min şehr-i Rebî‘ü’l-evveli li-sene ihdâ ve seb‘în ve miteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Hâcı Ahmed Ağa ibn-i Binnas

Ömer Ağa ibn-i Mehmed Ağa

Hâcı Osman Ağa ibn-i Ömer Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 33/1

Destina Müte‘allik İ‘lâm Kaydı

Müfâd-ı muhlisî budur ki

Medîne-i Tokad mütemekkinlerinden Cedîd mahallesinde Karabacâkoğlu Ohannes veled-i Serkiz kendiden bi’l-asâle ve zevcesi ma‘rifetü’z-zât Berab bint-i diğer Serkiz nâm Nasrâniye tarafından bi’l-vekâle meclis-i şer‘de mahalle-i mezbûrede mütemekkin zâtı ma‘rife Destina bint-i Oseb nâm Nasrâniye muvâcehesinde târih-i i‘lâmdan on beş gün mukaddem işbu mevrûseme Destina bi-gayri hak hamil zevcem mersûme Berabı’nın(?) a‘zâlarına şedîd ile darb ve a‘zâlarını kara bere idüb ve darb mezkûresinden nâşi on iki gün mürurunda zevcem mersûme hamil gayr-i müslimîn halka bir kıt‘a muzağa(?) ilkâ itmeğle suvâl olunub mûcib-i şer‘iyyesini bi’l-asâle ve bi’l-vekâle taleb iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-inkâr müdde‘i mersûm dahi ikâme’i beyyineden izhâr ‘acz idûb talebiyle mersûme Destina vech-i şer‘i üzere bi’l-muvâcehe ba‘de’t-tahlîf mûcibince müdde‘i mersûm Ohannes zimmî bilâ beyyine mersûme Destina’ya mu‘ârızadan men‘ olunduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu. Fî 14 R. sene 71.

Sahîfe: 33/2

Safiye Avrete Müte‘allik Hücceti

Medîne-i Tokad’da Meydan Müslim mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Basmacı Harlin’i veled-i Nikola zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Safiye bint-i Nazar Nasrâniye ile sulbî kebîr oğlu Yasef ve sulbiye kebîre kızı Mariyem’e münhasıra ve tashîh mes’ele-i mirâsları yirmi dört sehemden üç sehemi zevce-i mersûme Safiye’ye ve yedi sehemi mersûme kızı Mariyem’e ve bâkî on dört sehemi kebîr oğlu mersûme Yasef’e isâbet-i tahakkukundan sonra şahsı Salî bin Mustafa ve Muhzıroğlu Ahmed bin Osman nâm kimesneler ta‘rifiyleriyle ma‘rife olana kızı mersûme Mariyem’in zikr-i âtîyü’l-husûsa mersûmetân muvâcehesinde nasb ve ta‘yîn eylediği vekîl-i şer‘iyyesi Hâfız İbrahim bin İbrahim meclis-i şer‘i şerîf-i enverde işbu bâ‘isetü’r-rakîme zâtı kezâlik ma‘rifân merkûmân ta‘rifleriyle ma‘rife olan mersûme Safiye’nin vekîl-i şer‘iyyesi İbrahim bin Ahmed ile mersûme Yasef muvâcehelerinde bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve best ‘ani’l-merâm idüb müvekkilem mersûmenin mevrûsı

hâlik mersûmun terekesi ‘arûz ve ‘ikâd olub tashîh mezkûr üzerine mecmû‘ tereke mevcûdesinden müvekkilem mersûmenin hisse-i irsiyye ma‘lûmesi mukâbelesinde şerâ’it-i sıhhat sulh-i hâvî ‘alî tarîkü’t-tahâricü’ş-şer‘i vekîl merkûm İbrahim bin Ahmed mersûm Yasef terekeden sülüs hisse irisiyyesinden ezid üç bin altı yüz guruş müvekkile mersûmeye virmek üzere bi’t-terâzi musâlaha olduğumuzdan sonra mersûmân Safiye ve Yasef bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr-i tamamen müvekkilem mersûmeye teslîm ol dahi bedellerinden ba‘de’l-ahz terekeden hisse-i irsiye müte‘allika ‘âmme da‘vâdan mersûmân Safiye ve Yasef’in zimmetlerini bi’l-vekâle ibrâ eyledim anlar dahi asâlete ve vekâlete müvekkileye izâfetiyle zimmetimi ibrâ ve her bimiz ber-vech-i muharrer ihrak ibrâsını kabûl eyledik dedikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min şehr-i Rebî‘ü’l-ahîr li-sene ihdâ ve seb‘în ve miteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Bezzâzoğlu Satulı veled-i Yorgi

Keşişoğlu Ohan

Gayrihim Vaspor veled-i İlyalü

Küpçübâşı oğlu bin Ali

Muhzır Bâşı Mahdûm Abdullah

Zeytûnoğlu Mustafa

Hâfızoğlu Ahmed bin Muzînoğlu Ali Mehmed bin Mehmed

Kundakçı Hâcı Osman bin Köse Mehmed

Sahîfe: 33/3

Sirka Hakkında İ‘lâm

Marûz-ı dâ‘îleridir ki

Medîne-i Tokad mahallâtından Ka‘be Mescidi mahallesi mütemekkinlerinden Manâv Ohan veled-i Serkiz zimmî Tokad meclisinde ma‘kûd meclis-i şer‘-i enverde Mihmâd-ı Hâcib mahallesi sâkinlerinden Dervişoğlu Mehmed bin Ahmed muvâcehesinde bundan yirmi dokuz gün mukaddem Rebî‘ü’l-evvelin on ikinci isneyn

gicesi Boyâhâne önü çârşusunda kâ'in dükânıma leylen hafiyine girub mahzarım çekmecem derûnunda on dört guruşu sirka itmekle suvâl olunub mucibe-i şer'isi icrâ olunmak matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ mezbûr Mehmed'den suvâl olundukda fî'l-vâki' leyl-i mezbûrede ber-vech-i muharrer mersûmun dükkânına hafiyete duhûl ve dükkân mahzenden sâlifü'z-zikr on dört guruşunu ahz ve istihlâkın eyledim deyû ber-minvâl-i muharrer sirkaya tav'ân ikrâr-ı ve 'adm deyû 'andan mâ'adâ sâ'ir şarta sirka mevcûd olmadığından ancak bu hususda merkûm maud zamân ve takrîr-i şer'i lâzım geldiğinden başla medîne-i mezbûrede bi'l-cümle ve dekâgin ashâb ve esnâf tüccârından islâm ve re'ayâ cedide kâtibde muharrerü'l-esâmî cem-i gafîr ve cem'i kesîr meclis-i mezkûre gelüb her biri şöyle nazım hâl ve takrîr mâ-fî'l-bâl eylediler ki merkûm Mehmed'in öteden berû da'im da'vet müstemeresi menhi 'ana fî'l-i sirka ile mâlük ve mâ'nus olub bu vecihle leylen ve nehâran medîne-i mezbûre derûnunda da'ima ve müstemirân 'ibâdullahın emvâl ve eşyâlarını ahz ve sirka ve istihlâk ile kasd-ı ahrâr ve sâ'i bi'l-fesâd olunduğundan ahrâr ve fesâdından bu vecihle sâlim ve hâlas olmak 'adimü'l-imkân ve bu vecihle senede merkûm Mehmed bundan zâhir ve tenbiyet-i sirka çetehasıyla eyâlet-i Sivas'a irsâl ve nizâm vecihle mahbub ilkâ olunmuşiken meclis-i mezkûrdan bi't-tağrib firâr bu tarafa gelüb nehâran hânesinden müstevir ve leylen çârşu derûnunda dekâkinleri hafiyete açub bana 'ibâdullahın emvâl ve eşyâlarını nehb ve gârât ile yine kasd-ı ahrâr ve fesâda sülükâneden kifâyet itmeyüb ba'de haza emniyet olunamayacağı bedidâr olmağla merkûm Mehmed'in ber-vech-i muharrer ahrâr ve fesâdına halâs ve 'ibâdullahın emniyet ve asayişleri ne vecihle olur ise ol-vecihle icrâ buyrulmak ricâsına bi't-temâs huzûr-ı müşîrânelerine i'lâm olundu. Fî 12 R. sene 71.

Sahîfe: 33/4

Alma'ızâde(?) Ahmed Efendi

Müfâd-ı muhlisî budur ki

Medîne-i Tokad'da Rüstem Çelebi mahallesi ahâlisinden Bâşcıoğlu Arif bin Abdullah meclis-i şer'de Zira'ât Müdîri Alma'ızâde Ahmed Efendi bin el-Hâc Mehmed Efendi muvâcehesinde târih-i i'lâmdan kırk beş gün mukaddem derûn-ı şehirde sokaklar arâsında gezer iken ğâ'ib olan iki yüz elli guruş kıymetli bedâs(?) kara sağir sârı ineğimi işbu merkûm Ahmed'den Efendi'yi bi-gayri hak sokakdan ahz ve kabz ve hânesine gönderüb zebh istihlâk itmekle kıymeti iki yüz elli guruş tazâmini taleb iderim deyû ve

da‘vâ ittikde ol dahi cevâbında ben ber-vech-i muharrer üzere sokakdan ahz itmeyüb ancak târih-i i‘lâmdan kırk gün mukaddem derbend bâğları gicesi Abdullah nâm kimesne derbend bâğlarında bumâ(?) mâla(?) buvâ(?) mala(?) diyerek bana bir re’s sârı inek götürüb ben dahi yirmi gün mikdârı hânemde tevkîf ve münâdiye nidâ iddirerek sâhibini tahrî eyledim isede bu vecihle sâhibini bulunamadığından ahvâl ve nizâmı ile zebh eyledim lakin ol anın müdde‘i merkûmun mâlı olduğu ma‘lûm değildir deyû inkâr itmeğle müdde‘i merkûma ikâme beyneden izhârımız idüb talebiyle merkûm Ahmed iktizâ bi’l-muvâcehe vecih şer‘i üzere ba‘de’t-temlik mûcibince müdde‘i merkûm Arif’in bilâ beyne merkûm Ahmed Efendi’ye eylediği mu‘ârızadan men‘ olunduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı refî‘ânelerine i‘lâm olundu. Fî 5 Ra. sene 71.

Sahîfe: 34/1

Kademoğlu Serkiz Müte ‘allik Mübaya‘a Hücceti

Medîne-i Tokad’da Yâr Ahmed Mahallesi sâkinlerinden Münhediye Tori Hâtun tarafından zikr-i âtîyü’l-husûsun meclis-i şer‘de ikrâr ve takrîre vekîl idüği zât-ı mezbûreyi Arikâ Mehmed bin Osman ve Mustafa bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâlete hükm olan li-ebeveyn akrândaşı Düdükcü Girigor veled-i Agob meclis-i şer‘i şerîf-i enverde medîne-i mezbûreden Cemalleddin mahallesinden Ahmed ve Şerife ibn-i Halil bin Mehmed taraflarından tasdîka vekîleri Hasan Ağa ibn-i Ahmed ve Kademoğlu Sekiz veled-i İskender tarafından kezalik vekîl Sokyasoğlu Ohan muvâcehelerinde asâlete ve vekâlete ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb Komanat nahiyesine tâbi‘ İzbastı karyesinde Ağa Bâyır nâm mahalde vâki‘ Agob bâğı dimekle ‘arife ve ‘inde’l-ceyerân ma‘lûmü’l-hudûd ve müştemillât bir kıt‘a bağı fi’l-asl babamız mersûm Agob’un olub ba‘de’l-mülke kıbeli’l-ihtidâ kız karındâşım Münhediye Tori ile bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î intikâl idüb bu vecihle sülüs-i sülüsân i‘tibârıyla ikimizin müşterek mülk-i mevrûsemiz olan bâğ-ı mezkûrede üç mahalleden yenbû‘ ve mevzû‘ kûbe derûnuna ceryân iden mâ’i lezîmizin fazlasını kanvât ve mecrâyı ma‘lûlesiyle merkû‘ ve makbûz üç yüz guruşu mukâbelesinde işbu târihden bir mâh-ı mukaddem kabulû’l-vefât merkûm Halil Ağa ile Kademoğlu Serkiz zimmîye ‘alâ tarîkü’n-nasıka tarafından icâb ve kabûli hâvî şurût müfsideden ‘ârî bey‘-i sahîh ile kat‘ ile bey‘ ve temlik ve teslîm idüb ve anlar dahi târih-i mezbûrede ber-vech-i muharrer işterâ ve temlik ve kabûl itmeleriyle mâ’i mezkûr kanavât ve mecrâyı ma‘lûmesiyle bi’l-

iştirakü’s-sevî merkûman Halil Ağa ve Serkiz’in mülk-i müşterâ ve hakk-ı sarîhaları olmağla ba‘de hazâ sâlifü’z-zikr mevzu‘ kûbde hakk-ı şer‘imizden mâ‘adâ men‘iyü’l-kanavât ve’l-mecrâyı fazla mâ’i mezkûrdan bizim asla ve kat‘an ‘alâka ve medhâlimiz kalmışdır deyû vekîl-i mersûme Düdükcü Girigor zimmî asâlete vekâlete ber-vech-i muharrer ve takrîr-i kelâmını ve vekîlan merkûmân Hasan Ağa ve Sokyas oğlu Ohan tasîk itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min şehr-i Rebî‘ü’l-ahîr li-sene ihdâ ve seb‘în ve miteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Muhzır Mehmed Ağa ibn-i Ömer

Haffâf Hâcı Mustafa Ağa

Kasab Hâcı Osman bin Mehmed Ağa

Yekbağızâde Salih Ağa bin Mehmed Ağa

Cılızzâde Hâcı Mehmed Efendi

Ve gayrihim

Sahîfe: 34/2

Esbâbın Evlâtlarına Müte‘allik Hüccet Kayıdı

Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûna mülhak evkâfdan nefs-i Tokad kazâsında vâki‘ Şeyh Dursûn Vakfı’nın ba‘de’r-rakabe ömür-i kadîmi vecihile şirket ve müsâvât idâ‘asında olan vâkıf-ı mezbûrun batnen bâ‘de batın bi’t-tertib evlâd-ı evlâdından hâlâ bu batından mevcûd Salih Efendi ibn-i Recep bin Fatıma bint-i Halil ve Abdurrahman bin Ayşe bint-i Zeynep bint-i el-mezkûr Halil ve Mehmed ve Osman ibn-i Ahmed bin Osman ve Halil ve Şerife ibn-i İbrahim bin Salih Ağa ve Mehmed ve Rukiye ibn-i Hüseyin bin Müsli Ağa ve Hatice ve Şerife bint-i diğer Hüseyin bin Hasan ve Hafize bint-i Arife bint-i el-mezkûr Hasan ve Mustafa ve Salih ve Osman ve Rukiye Nivâ(?) Asife oğlu Mehmed bin Ömer ve Ali bin Abdullah ibn-i el-merkûm Ömer ve Osman bin Rukiye bint-i el-mezkûr Ömer nâmûn kesânın beher-i tarafından zikr-i âtîyü’l-husûsada bi-muvâcehetü’l-hükm vekîl-i şer‘iyyeleri İbrahim bin Ahmed nâm kimesne hâlâ evkâf müdîri Rıf‘at Efendi’nin vekîli Nebîzâde Mehmed şerîf hâzır olduğu hâlde meclis-i kazâ-i mezbûrda müte‘akkid meclis-i şer‘i şerîf-i enverde olan vakıfdan hasbi tevliyete

mutâsarrıf Ömer bin el-merkûm Hüseyin bin el-merkûm Hüseyin muvâcehesinde bi'l-vekâle da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb merkûm Şeyh Dursunun derûn-ı Tokad'da Sulu sokak ve meyvehâne çarşûsı Yasnı nâm mahallerde olan iki aded çeşmesiyle Câmi'i Kebîr civârında olan helâları hayrat ve mirâtı içün vakıf eylediği Aksu nâm mahalde kâ'in iki göz esbâb-ı mevkûfenin sene be-sene gılle hâsılasından ba'de'r-rakebe gılle fazlayı bi't-tertîb evlâd-ı evlâd vâkıf zükûr ve inâsı 'ale's-sevîye tasarrufları ve umûr-ı tevliyeti dahi hasb-i rü'yet ve umur-ı vakıf-ı mezkûr mine'l-kadîm bu hâl üzere müstemir olduğundan bu batından evvelce karîb 'uhdede bu cûd-i nüvit tasarrufu mezbûr Ömer'in babası Hüseyin ve Asife oğlu Mehmed'e münhasıra vükâla hümâ bi'l-inzâ' ba'de'r-rakabe gılle fazlası gılle's-seviye ahz ve hasbi umûr-ı tevliyeti rû'yet ve tasarruf ider oldukları hâlde merkûm Hüseyin hafî bir tarîkle tevliyet-i mezkûreyi bâ esâret-i 'âliyye müstegıllen kendi üzerine hılâf-ı kadîm ba'de't-tevcîyete gılle fazlası ümemla tevliyete tahsîs dâ'îyyesinde olmayub hîn-i vefatına değin kadîmi üzere bi'l-inzâ' şerîki merkûm Mehmed mutasarruf olub ba'de vefâta mahlûlünden Sulebaoğulları Osman ve Ahmed ve merkûm Ömer tevliyet-i merkûmeyi işterâken tevcîh ve merkûmen Osman ve Ahmed müte'âkıben ba'de vefât merkûm Ömer fakat hasbi nısf tevliyete mutasarrıf olduğu hâlde ba'de'r-rakabe gılle fazlası bâ-şart-ı vâkıf hâssate tevliyete meşrûta ve sâ'ir evlâdın fazla-i mezbûre istihkâk ve hak şirketleri bu kadar deyû nüvit tasrif bu batında mevcûd derecede musâvi olan evlâd-ı evlâd vâkıfdan mevkûlun mezbûrun münhasıra olmuşiken merkûm Ömer 'ömr-i kadîmi ta'bîr üzere merkûmuna gılle fazladan hisselerini virmeyüb gılle fazlası hılâfı kadîm kendi nefsine tahsîs ve istihlâk dâ'îyesinde olmağla vakf-ı mezbûrun muhâsebesi vekîl-i merkûm ma'rifetiyle bi'r-rü'ye ba'de'r-rakabe ömr-i kadîm vecihle müvekkillerim mezbûrûnun fazladan hisselerini bi'l-vekâle taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ merkûm Ömer dahi cevâbında müvekkilûn merkûmunun evlâd-ı vâkıf-ı mezbûrdan bu batında kendiye derecede müsâvi olduğunu ikrârlığın bâ şart vâkıf ba'de'r-rakabe gılle fazla hâssete tevliyete meşrûtadır deyû ömr-i kadîm inkârından kat'ü'l-nâzır müdde'âsı mücerret şurût vakıfdan olub semâ' ile mahzâ şurût vâkıfın sübût-ı meşrû' olmayub harîk-zede olan tescil-i vakıf ve keyfiyet-i şurût-ı tasarruf ve mikdârını bilur şâhidler sinin ba'yede ve batûn-ı 'adîde takrîzleri olduğundan asıl tescîl-i vakfı işbâtı müte'adiz(?) olan vakıf mutasarrıflara ömr-i kadîm ber-vechle takrîr-i meşrû' olmağla müdde'i vekîl merkûm İbrahim vakıf-ı mezbûrda ber-vechi muharrer ömr-i kadîmi tâ'bir ile eli elân ömr üste geldiğini kendüye ve hılâf üzere tevâti'leri(?) mensûr olmayan şıkkadan cem'-i ğafîr ve

cem‘-i kesîr el-Hâc Osman Efendi ibn-i Abdullah ve Molla Ahmed bin Hüseyin ve Derviş Mehmed bin Ali ve Terzi Mustafa bin Hasan ve Aşuroğlu Şerif Mehmed bin Hüseyin ve Mandaloğlu Mustafa bin Ömer ve Balıkçıoğlu Mehmed bin Ali ve Haffâf Mustafa bin Ahmed ve Terzi İbrahim bin Abdurrahman ve Meydanlıoğlu Ali bin Abdullah ve Mehmed Şerif bin Osman ve sâ’ir ma‘lûm ma‘lümü’l-esâmî kesândan lediyyü’l-istintâk cümlesi fî’l-hakîka bu batın sâniden evvel batında mevcûd bulunan evlâd-ı evlâd vâkıf bi’t-tertîb ba‘de’r-rakabe gılle fazlası ‘ali’l-işterâkü’s-seviye ahz ve tasarruf eylediklerini biluruz deyü bi-tarîkü’ş-şehâde ihbârları mûcibince musakkafât-ı mezkûrda ömr ve ta‘âmir kadîm minvâl-i muharrer üzere olduğu bi’l-muvâcehe sâbit ve sübûtiyle ba‘de’l-hüküm mûcibince merkûm Ömer’in bi-vecihi şer‘-i hılâf-ı kadîm mu‘ârızası men‘ olunmağın mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâmin ‘aşer min Rebî‘ü’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

A‘zâ-i Meclisden Hâcı Musa Ağa bin Recep

A‘zâ-i Meclisden el-Hâc Şakir Efendi ibn-i el-Hâc Halil

Duhâncı Hâfız İbrahim Efendi ibn-i İbrahim

El-Hâc Bekir Efendi

Muhzırzâde Hüseyin Efendi

Duhâncı Efendi Abdüsselam

Bakkal Salih Efendi

Mâdumı Hâfız ibn-i Salih

Menuhâcı Ömer

İnce Ağazâde Hâfız Ahmed bin Ömer

(…)Hâcı Osman bin Bekir

Hâcı Abdurrahman bin Veli Mehmed

Kopuzoğlu Hâfız bin Halil

Molla Hasan bin Mehmed

Bahli Mustafa Efendi

Sahîfe: 34/3

Esbâbın Evlâdlarına Müte‘allik İ‘lâm

Nezâret-i Evkâf Hümâyûna mülhak evkâfdan nefs-i Tokad kazâsında vâki‘ Şeyh Dursûn Vakfı’nın musakkafâtının ba‘de’r-rakabe gılle fazlasında şirket ve müsâvat idâ‘ iden vâkıf-ı mezbûrun batnen bâ‘de batın bi’t-tertib evlâd-ı evlâdın hâlâ bir hayât zükûr ve inâs Salih Efendi ibn-i Receb bin Fatıma bint-i Halil ve Abdurrahman bin Ayşe bint-i Zeynep bint-i el-mezkûr Halil ve Mehmed ve Osman ibn-i Ahmed bin Osman ve Halil ve Şerife ibn-i İbrahim bin Salih Ağa ve Mehmed ve Rukiye ibn-i Hüseyin bin Müsli Ağa ve Hatice ve Şerife bint-i diğer Hüseyin bin Hasan ve Hafize bint-i Arife bint-i el-mezkûr Hasan ve Mustafa ve Salih ve Osman ve Rukiye Nivâ(?) müteveffâ Asife oğlu Mehmed ibn-i Ömer ve Ali bin Abdullah ibn-i el-merkûm Ömer ve Osman bin Rukiye bint-i el-mezkûr Ömer nâmûn kesânın beher-i tarafından zikr-i âtîyü’l-husûsada bi-muvâcehetü’l-hâkim-i vekîl müseccel şer‘ileri İbrahim bin Ahmed hâlâ evkâf müdîri Rıf‘at Efendi’nin mâ’mûr vekili Nebizâde Mehmed Şerif Efendi hâzır olduğu hâlde meclis-i kazâ-i mezbûrede müte‘akkid meclis-i şer‘i şerîf-i enverde evlâd-ı evlâd vâkıf mezbûrdan ve Hüseyin mütevelli olan Ömer bin Hüseyin bin Hasan bi-muvâcehesinde üzerine bi’l-vekâle da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb merkûm Şeyh Dursûnun derûn-ı Tokad’da Sulu sokak ve meyve hâne çarşûsı Yasnı nâm mahallerde olan iki aded çeşmesiyle Câmi‘i Kebîr civârında olan helâları hayrat ve mirâtı içün vakıf eylediği Aksu nâm mahallede vâki‘ iki göz esbâb-ı mevkûfesinin ba‘de’r-rakebe gılle fazlaya öte ve berü eli alan evlâd-ı evlâd vâkıf mezbûr ‘ale’ş-şirketü’ş-şer ‘iyye (devamı gelecek sayfada)

Sâhife: 35/1

tasarruflar ve umûr-ı tevliyeti dahi hasbi rü’yet ve umr-ı vakıf-ı mezbûr mine’l-kadîm eli alan bu hâl üzere müsta‘mer ve müstekar olmuş iken şimdi merkûm Ömer ba‘de’r-rakabe gılle fazla bâ-şart-ı vâkıf mutasarrıf olduğum tevliyete meşrûtadır deyû ömr-i kadîm tağyir üzere gılle fazla kendi nefsine tahsîs ve istihlâk ile bu batına kendiye derecede müsâvi ve sâ’ire evlad-ı evlad vâkıfı gılle fazladan mahrum ve me’yûs kılmağla me’mûr vekîl-i merkûm ma‘rifetiyle vakıf-ı mezbûrun muhâsebesi rü’yet ve bu ana değin mukarrer ‘ömr-i kadîm üzere müvekkilem merkûmunun gılle fazladan hisselerini bi’l-vekâle taleb iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ merkûm Ömer dahi cevâbında

müvekkilün merkûmun evlâd-ı evlâd vâkıfdan bu batında kendüye derecede müsâvi olduklarını ikrarlığın bâ-şart vâkıf ba‘de’r-rakabe gılle fazla bâ-işâret gılle mutasarrıf-ı olduğum tevliyete meşrûtadır deyû ‘ömr-i kadîm inkârından kat‘ü’l-nâzır müdda‘âsı muharrer şurûta vakfından olub semâ‘ ile mahz‘-ı şurûta vâkıfın sübût-ı meşrû‘ olmayub harîk-zede olan tescil-i vakfı dahi bilürse yedler dahi senlü(?) ba‘iyyedde ve batın ‘adidde münkariz oldunğundan asıl tescil vakıfı isbât müte‘addiz(?) ve ‘ale’l-husûs bu misillü husûsânın bi’l-iktizâ mahalleri meclisinden hakikat-ı hâl ve keyfiyeti tahakkik olunmak bâbında iki def‘a vurûd iden emir-nâme-i sâmîleri mûcibince li-eclü’ş-şehâde hâzirûn ve hadd-i tevâtire kütb ve hılâf üzere tevâtı-merî(?) muzır şıkkadan cem‘ ğafîr ve cem‘ kesîr el-Hâc Osman Efendi ibn-i Abdullah ve Molla Ahmed bin Hüseyin ve Derviş Mehmed bin Ali ve Terzi Mustafa bin Hasan ve Aşuroğlu Şerif Mehmed bin Hüseyin ve Mandaloğlu Mustafa bin Ömer ve Balıkçıoğlu Mehmed bin Ali ve Haffâf Mustafa bin Ahmed ve Terzi İbrahim bin Abdurrahman ve Meydanlıoğlu Ali bin Abdullah ve Mehmed Şerif bin Osman ve sâ’ir ma‘lûm ma‘lümü’l-esâmî kesândan lediyyü’l-istintâk cümlesi fî’l-hakîka öteden berû batın evlada bulunan evlâd-ı evlâd vâkıf ‘alâ vecihi’l-tertib hasbi tevliyeti rü’yet ve ba‘de’r-rakabe gılle fazlası ‘ale’l-iştirâk ahz ve tassaruf üzere eli alan ‘ömr-i olana geldiğini biliruz ve şehâdet dahi iderüz deyû bi-tarîkü’ş-şehâde ihbârları mûcibince emr-i vâkıf-ı mezkûr mine’l-kadîm evlâd-ı evlâd vâkıfdan ‘alâ vecihü’l-tertîb batın evlâda derecede müsâvi bulunan evlâdın muskkafât-ı mezkûreye bi’l-iştirâk mutasarrıfları müttekar ve bu vecih eli alan ‘amel oluna gelmi olduğu bi’l-muvâcehe sâbit ve bu husûs içün bi’l-istiftâ vekîl-i merkûm İbrahim’e virilen fetvâ-i şerîf mûcibince mütevelli-i merkûm Ömer’in bi-vecih-i şer‘ mu‘ârazası men‘ buyrulmak bâbında rızasına istid‘âsı inâyet ve lütüf ve merhamet ricasına bi’l-itimâs der-devlet medâra merâhimü’ş-şi‘âre ‘arz ve i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâmin ‘aşer min Rebî‘ü’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 35/2

Bodos Zimmî (Eksik Kelime) Müte‘allik İ‘lâm (Eksik Kelime)

Marûz-ı dâ‘ileridir ki

Medîne-i Tokad’da Cedîd mahallesi mütemikkinlerinden Bodos veled-i Yovan zimmî tarafından zikr-i ‘âtiyü’d-tevvâba vekîl meclis-i şer‘îsi Tonbuloğlu Şerif Mehmed bin Hüseyin meclis-i şer‘-i enverde mezkûre mütemekkinelerinden bi’t-tevkîfü’ş-şer‘î

münhas ma‘rife Berab bint-i Serkiz nâm Nasrâniye’nin dahi der u cevaba kezâlik vekîl şer‘îsi İbrahim bin Ahmed muvâcehesinde da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb vekîl-i mezbûrun müvekkilesi mersûme Berab cihet karzından ciste ciste müvekkilem mersûm Bodos yedinden ve mâlından ahz ve kabz eylediği üç yüz elli beş guruş ve emriyle dokuz ayda mekûllât ve sâ’ir havâyic-i asliyyesi husûsuna dâ’ir kendi mâlından harc ve sarf eylediği bâ defter müfredât dört yüz elli sekiz guruşluk mesârifât-ı ma‘lûmesi olub bu vecih ile ber-minvâl meşrûh iki cihetten müvekkilem mersûm Bodos’un müvekkile mersûme Berab zimmetinde matlûbatı sekiz yüz on üç guruşa bâliğ olub ve mablağı mezbûri bundan üç ay mukaddem mutâlebesinde cihetin mezkûre tenbiyyeden ol kadar meblağ-ı borc ve deyni olduğın ba‘de’l-ikrâr ve’l-i‘tirâf ve yine mezbûre sene mahsûb yüz elli guruş virdiğinden sonra altı yüz altmış üç guruş deyn bâkî kaldığın dahi ikrâr ve iştihâd eylediğine binâ’en müvekkilem mersûm Bodros’un mersûme Berab zimmetinde meblağ-ı mezbûr altı yüz altmış üç guruş hâlâ alacak hakk-ı sarîh-i kalmağla bi’l-vekâle taleb iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-inkâr müdde‘i vekîl müseccel-i merkûm Şerif Mehmed da‘vâyı mezkûresini lede’t-tezkîye makbûlü’l-şehâde idükleri ihbâr olunan ahrâr-ı ricâl Nasâradan Mihmâd-ı Hâcib mahallesinden Artin veled-i İsedor ve Mazlumoğlu Agob veled-i diğer Artin nâm kendilerin şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe vecih-i şer‘î üzere isbât itmeğin mûcibiyle vekîl merkûm Şerif Mehmed’e edâya müvekkilesinde izâfetle vekîl şâfi merkûm İbrahim bin Ahmed’e tenbiyye olunmağla huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-selâse ve’l-‘ışrîn min Rebî‘ü’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 35/3

Nalband Hüseyin Müte‘allik Hüccet

Medîne-i Tokad’da Mehmed Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Nalband Mustafa bin el-Hâc Mehmed’in sulbî kebîr oğlu ğâ’ib ‘ani’l-beld Osman’a babası müteveffâyı mezbûr ile ba‘de vefât li-ebeveyn er karındâşı Ahmed’in terekelerinden bi’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin hıfz ve hırâset ve tesvîye-i umûrlarını rü’yet ve itmâma kıbel-i şer‘den bir vasî kayyım ve nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olunmağın ğâ’ib merkûmun li-ebeveyn er karındâşı işbu bâ‘isü’l-inkâr Hüseyin bin el-mezkûr Mustafa emanetiyle mevsûf ve müstakîm ve her vecihle vesâyete elyak idüği zeyl-i kitâbda muharrerü’l-

esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri ğâ’ib merkûmun zuhûruna değin emvâl-i mevrûsesini hıfz ve hırâset ve tesvîye umûrını rü’yete karındâşı mezbûr Hüseyin Ağa’yı vasî ve kayyım nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreye kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâbi‘ ‘aşer min şehr-i Rebî‘ü’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 35/4

Emine Hâtun’a Müte‘allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Havâce Ahmed Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Nalband Ahmed bin Mustafa’nın sulbiye sağîre kızı Fatıma babası müteveffâ mezbûrun terekesinden bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâli mevrûsesini hıfz ve hırâset ve tesvîye-i umûrını rü’yete kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîre mezbûrenin anası işbu bâ‘isetü’l-vesîka Emine bint-i Abdurrahman nâm hâtun emânetle mevsûf ve müstakîm ve her vecihle vesâyet ‘uhdesinden gelmeğe mukdedire idüği zeyl ve şıkka mektûbü’l-esâmî-i müslimîn ihbarlarıyla mutehakkık bulunmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû hüsn-me’âb efendi hazretleri sağîre mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin mâl-ı mevrûsunı hıfza ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü’yete anası mezbûre Emine Hâtun’u vasî nasb ve ta‘yîn buyrulub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ittidikden sonra ve sağîre mezbûrenin zarûreti tahakkukuna binâ’en vasîyye-i mezbûre talebiyle hâkim-i mûmâ-ileyh sağîre mezbûrenin emvâl-i mevrûsesi nümâsında râyic fî’l-vakt beher yevm yirmi para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûzı mezkûri târihi kitâbdan haric ve sarf ve hîn-i zarûrunda istidaneye ve ‘inde’z-zafer sağîre-i mezbûrenin emvâl-i mevrûsesine rucû‘a vasîyye-i mezbûre Emine Hâtun izin vermeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘ışrîn min şehr-i Rebî‘ü’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 35/5

Ma‘rûz-ı muhlisîyedir ki

Medîne-i Tokad’da Suiçmez mahallesinden Aşurili Mekar veled-i Agob zimmî meclis-i şer‘de Horoş mahallesinden Herlaoğlu Ohan veled-i Kigork zimmî muvâcehesinde mersûm Ohan zimmî zimmetinde bundan üç sene mukaddem mâlımdan ve yedimden işterâ ve kabz eylediği beher tevvabî onar guruşdan yüz (mürekkep lekesi) gerek biz semeninden bin yüz guruş alacak hakkım olub meblağ-ı mezbûrun üç yüz guruşunu bundan akdem kabz itmeğle bâkiyyesi olan sekiz yüz guruşu zimmî mersûmeden hâlâ taleb iderim deyû da‘vâ ittikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ve i‘tirâf itmeğin mûcibince meblağ-ı bâkî mezbûr sekiz yüz guruşun müdde‘i mersûm Mekar zimmîye irsiyle mersûm Ohan zimmî iltizâm olunduğu huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu.Fî 14 Ma. sene 71.

Sahîfe: 36/1

Mütecânise mîr-i mîrân kirâmdan Amasya Sâncağı mutasarrıfı sa‘adetlü paşa dâme ikbâlehû ve iftiharü’l-emâcid ve’l-ekârim ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akran Sivas Eyalet’inde sârî olduğu kazâların müdîrânı ‘izzetlü Rıf‘atlü ve hamîyetlü bey ve efendi ve ağalar zîde mecidihüm ve kadirihum ve şerîf-me’âb nüvvâbı ve müftiler fazîletlû ve müveddetlü efendiler zîde ‘ilmuhum ve fahrü’l-emâsil ve’l-akran zikr-i ‘atî husûsa me’mûr ‘asâkir-i şahâne Beybâşılarından fazületlû Hâcı Mehmed Ağa zîd kadirihum ve a‘zâyı meclis-i hamiyetlû efendi ve bey ve ağalar ve kura e’imme ve muhtarânı ve bi’l-um‘ûm söz bilir ahâlileri oldurki Anâdolu Orduyu Hümâyûn sınıf-ı evvel ve sâli ‘asâkir-i redif-i şahâne neferâtından ve Sivas Eyâleti kazâları ahâlisinden olub mukaddem ve mu‘ahhar orduyu hümâyûn cânibinden firâr etmiş olan neferâtın ber-mûceb defter mahallerinden ahz ve giriftiyle alayları cânibine irsâl kılınmış husûsa orduyu hümâyûna cânibinden bu kere tahrîrât-ı ebnâ ve iş‘âr ve husûsu mezkûre Beybâşı mûmâ-ileyhe a‘zâm ve üserâ kılınmış ve keyfiyet taraf ve alay ser-‘askerin dahi bâ-tahrîrat mahsûsa iki ekide-i iş‘âr buyrulmuş ve beyândan ezâdan olduğu üzere bu makûle firâriler doğru karye ve hânelerine gelerek şurâh burâh ihfâ ise hakları bir sehemi ve bunların tahsîs ve tahrîsiyle seheme hâl ele geçürülerek mukayyeden a‘zâlık sâ’irlerine ibret olacağı emr-i haber hafî olmakdan nâşi keyfiye(?) bundan akdem savb-ı hâlihâzırımızdan bâ buyruldu ve tahrîrâtı kerrâr-ı ikrâra taraflarınıza bildirilmiş ise de henüz kararı merkûme

kamîlen ele getürilemediği tahkiye ve eşcâr olunduğu sen ki mutasarrıfa müşâr ve sâ'ir muhâtabına mûmâ-ileyhimiz lakin ma'lûmdur itmez dimeniz ol tarafda ağayı mûmâ-ileyhin husûnda yedinde bulunan defter-i nâtık'a olduğu üzre kazâ ve karyeleriniz ahâlisinden her ne kadar firâri var ise deyû günlerce yine savuşûb gelür ise hafiyen tahbis ve taharri birle ahz ve girift ve tahte'l-hıfz bu tarafa irsâllerine irti'a şitâb ta'yinle o makûle kararıyla dâğ başlarında ve ormanlarda ihtifâ idemeyüb her halde karyelerine geleceklerinden me'mûr mûmâ-ileyh burada lâ-kadr ve karyesine gelmedi yollu cevâb virilmesi 'âdeta ketm dimek olub bu bâbda asla i'tizâra mahal kalmayacağından seheme hâl derdest olunmalarına duyûnların ele getürülmeleri zımmında Beybâşı mûmâ-ileyhin beher kazâ ve karyeden lüzumu kadar adamlar ile mu'âvenete kemâl-i derece ikdam ve gayr-ı ve bu firarilerden nush ve yine ile ele gelmeyüvire teşhîr-i silâha izâr idenleri olur ise ber-mûceb kânun nâme-i hümâyûn mukâbele bi'l-mantık icrâsına fevka'l-gâye ihtimâm ve müsâyeret ve ma'âzâllah-ı te'alâ ketm ve ihfâ ve tesâhib ve himâye ve rehâvet misillü hâlât-ı gayr-i merziyeden vukû'la nefsinizi mes'uliyetden bi'l-vekâye şu firârilerin bir nefer-i gerüye kalmaya remekamla ahz-ı gürfet birle orduyu hümâyûn hâlkına gönderilmek üzere mukayyed ve mahfûzâ ve yanlarına müstevfi zabıtâlar terfîka bu tarafa irsâl ve tesyârlık husûsa müsâberete eyleyesiz ve sen ki me'mûr mûmâ-ileyhesin sen dahi mu'fahhar me'mûriyete ve dirâyetin üzere karâr-ı merkûmenin yerlû birinden tamanen ahz ve irsâllerine bedel-i himmetle ifâyı hüsn-i me'mûriye eylemek bâbında mülhakatıyla divân müşîri eyleye Sivas'dan işbu buyruldu tahrîr ve irsâl olunmuşdur nim te'âlâ husûsunda usül buyruldu 'amel ve hareket ve hılâfından hazer ve himâye eyleyesiz deyû. Fî 27 R. sene 71.

Sahîfe: 36/2

Şeyhoğlu Osman'a Müte'allik

Medîne-i Tokad'da Mihmâd-ı Hâcib mahallesinde sâkin ve zâtı sebkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rifleriyle ma'rife olan Rukiye bint-i Osman nâm hâtuna kendi nefsinden asâlete ve sulbiye sağîre kızı Hafize'nin bâ hücceti şer'iyye vasîyye mensubu olub sağîre-i mezbûre tarafından vesâyete ve bi'l-muvâcehe sulbiye kebîre kızı Şerife vekâlete meclis-i şer'î şerif-i enverde zevc-i sâbitesi Şeyhoğlu Osman bin Mehmed muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb zevc-i evvelim olub bundan akdem vefât iden Kuluoğlu Mehmed bin Mustafa'nın benimle müteveffâyı

merkûmun ferasetinden hasıl olub benden mütevellide mezbûre nâm Hafize ve Şerife ve li-ebeveyn kız karındâşı Kezban'a münhasıra ve tashîh mes'ele mirâsımız yirmi dört sehemden sihâm-ı mezkûreden üç sehem bana ve sekiz sehem kızlarım mezbûre nâmına ve beş sehem kız karındâşı (…) mezbûre kız karındâşı Kezban'a isâbeti tahakkukundan sonra mersûmemiz zevc-i evvelim müteveffâyı merkûmun terekesinden kırk iki batmana boyalı zevc-i nâm merkûm Osman bi-gayri hak fuzulû ahz ve bin guruş semen merkûme icâre bey' ve semeni mezbûreyi dahi umûrına sarfla istihlâk itmeğle semen-i merkûmeden ancak vasîyyesi olduğum sulbiye sağîre kızım Hafize'nin tashîh-i mezkûre üzere hissesine isâbet iden iki yüz doknsan iki guruş sağîr mezbûre içün bana def' ve teslîm benden dahi yedimizden bi'l-vesâye ahz ve kabz eyledim mâ'adâ benim hisse-i örfiyeme isâbet iden iki yüz doksan iki guruşla cem'ân dört yüz on yedi guruşu zevc-i sânim merkûm Osman'dan bi'l-asâle ve bi'l-vekâle hâlâ taleb iderüm deyü bundan akdem da'vâya tasdi etmişdim el-haleti hazihi benden mukaddemi elediği da'vâyı mezkûrumdan 'an inkâr bâ-vasâtat muslihîn bi't-taleb zevc-i sânim merkûm Osman ile benim hissemede isâbet iden meblağ-ı mezbûr yüz yirmi beş guruştan altmış beş guruş müvekkilem kızım mezbûrenin hisse-i örfiyesine isâbet iden yüz elli üç guruş bedel-i merkû' ve makbûza ba'de 'akdü'l-musâlahate ve'l-kabûl bedel-i sulh mezbûreden mâ'adâ ziyâde müdde'âme ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûre müte'allika 'âmme-i da'vâyı ve mutâlebatdan bi'l-asâle ve bi'l-vekâle zevc-i sânim Osman'ın zimmetini ibrâ ve iskât eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer irâyı mezkûreyi kabûl eyledi yediğini merkûm Osman tasdîk eylediği mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kuludan İsmail Efendi ibn-i Ali

Hâcı Bektaş Ağa Hafîdi Mehmed Ağa

Nazıroğlu Mehmed bin Süleyman

Sahîfe: 36/3

Medîne-i Tokad'da Mihmâd-ı Hâcib mahallesinde sâkine ve zâtî zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rifleriyle ma'rife olan Rukiye bint-i Osman nâm hâtun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc dâhili Şeyhoğlu Osman bin Mehmed muvâcehesinde

ikrârı tâm ve takrîr-i kelâm idüb zevc-i merkûm Osman bundan akdem mâlımdan yirmi guruşluk bir altûnum ile Hasib Mehmed Efendi'den yüz guruş ve Satuoğlu Mustafa'dan iki yüz kırk guruş ve kâdemi gavasdan yüz guruş ve bir re's inek semeninden mutemete üç guruşuna cem'ân beş yüz yirmi üç zimemâtı bi-gayri hak fazla ahz ve kabz ve umûruna sarfa istihlâk itmeğle meblağ-ı mecmû' mezbûri zevcim merkûmdan hâlâ taleb iderüm deyû muktedî eylediğim da'vâyı mezkûremden bâ-vesâlet-i müslihîn merkûm Osman ile bi't-tav' ve'r-rızâ iki yüz doksan guruş bedel-i merfû' ve mukabâza ma'da 'akdü'l-sâlehte ve'l-kabûl bedel-i sulh mezbûreden mâ'adâ ziyâde müdde'âma ve bi'l-cümle husûs-ı mezbûre müte'allika 'âmme-i da'vâdan zevcem merkûm Osman'ın zimmetini ibrâ ve iskât eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ibrâ-i mezkûremi kabûl eyledi dediğini merkûm Osman tasdik itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Devletlü İsmail Efendi

Hâcı Bektaş Ağa Torun Mehmed Ağa

Nazıroğlu Mehmed bin Osman

Sahîfe: 37/1

Nikogos Zimmîye Müte'allik Hüccet

Medîne-i Tokad'a muzâfe Berzi karyesi mütemekkinlerinden Nikogos veled-i Ohannes zimmî meclis-i hatîr-i lâzimü't-tevkirde medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden Arslanoğlu İvades zimmî muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb der 'âliyyede mahrûsa gıllede Sultân Bâyezid mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlika olan Antrâm bint-i Filyos veled-i Atamek verâseti bana ve karındâşlarım Simon ve Girigor ve kız karındâşlarım Mariyem ve Tanoki ve Mosye ve Astovi'ye ve Varvara münhasıra olub nasîh mes'ele mirâsımız on bir sehem i'tibârıyla ikişer sehemin benimle er karındâşlarım mersûmân Simon ve Girigor'a ve mâ'adâ beş sehem kız karındâşım Mariyem ve Tanoki'ye ve Oseb'e ve Astovi'ye ve Varvara isâbeti tahakkukundan sonra mevrûsemiz mersûme Antrâm'ın mersûm idâresi zimmetinde hâl-i hayâtında cihet-i karzdan yüz guruş alacak hakk-ı olmağla meblağ-ı mezbûri zimmî mersûmdan kıbelü'l-ahz ve'l-istifâ anam mersûme Atrâm hâlike olduğundan verâset-i

muhkebem hasbîl ber-vech-i muharrer hisse-i irsiyyemi merûm Avadis zimmîden hâlâ taleb iderim didikde ol dahi cevâbında hâlike mersûmeye cihet-i mezbûreden zimmetinde yüz guruş ve deyni olduğunu ikrâr-ı müdde‘i mersûmun ber-vech-i muharre mersûme Antrâm’ın sadr-ı oğlu ve vârisi olduğu ma‘lûm değildir deyû verâsetini inkâr edicek müdde‘i mersûm ber-minvâl-i meşrû‘ mersûme Antrâm’ın ve vârisi olduğunu lede’t-tezkiye makbûlü’l-şehâde idükleri ihbâr olan medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden ve aharâr ricâl-i Nasâradan Kademoğlu Bedros veled-i Ohannes ve İbikoğlu Artin veled-i Karabet zimmîler şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe vecihi şer‘î üzere isbât itmeğin mûcibince hisse-i irsiyye edâya mersûm Avadis zimmîye ba‘de’t-tenbiye mersûm Nikogos ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsemiz hâlike mersûmenin hîn-i hâlikinde yanında mevcûde bi’l-cümle terekesinden tashîh-i mezkûr üzere hisse-i irsiyyemi taleb ve da‘vâsı ve ahz ve kabza ve sâlifü’z-zikr Sultân Bâyezid mahallesinde vâki‘ ma‘lûmü’l-hudûd ve’l-ceyerân vakıf ‘arsası mevrûsemiz hâlik mersûmenin ale’l-istihlâk bi’l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olub ba‘de halâkihâ ‘arsa-i mezkûre mevkûfatımla karındâşlarım mersûmuna Aryâ intikâl itmekle ‘arsa-i mevkûfe mezkûreden Aryâ bana intikâl idene hissemi dahi bedel-i misliyle ahar bey‘ ferağ ve kabz-ı bedel bana isâl ve irsâle ve husûs-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafdan der ‘âliyyede Kumkapuda mütemekkine hâlâ Ermeni Patriği Agob’u kabulüne mevkûfe vekâlet müte‘allik sahîh-i şer‘iyye ile vekîli nâ’ib-i menâb nasb ve ta‘yin eyledim didikde gıbbe’t-tasdik-i şer‘î mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-‘ışrîn min Cemâziye’l-evveli li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Yovani oğlu Simon veled-i Nikola

Kerhadoğlu Aleksan veled-i Karabed

Tokadlı Abdaloğlu Artin veled-i Simon zimmî

Sahîfe: 37/2

Karabelaoğlu Osman’a Müte‘allik Kayyım Hücceti

Medîne-i Tokad’da Çay Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hüseyin bin Osman nâm kimesnenin sulbî kebîr oğulu ğâ’ib ‘ani’l-beld Hasan babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm

hissesine isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfza ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü'yete kıbel-i şer'den bir vasî ve kayyım nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve mühim olmağla ğâ'ib merkûmun 'ammisi işbu bâ'isü'l-vesîka Osman bin diğer Osman'a emanetle ma'rûf ve ve istikâmet mevsûf ve her vecihle umûr-ı vesâyete ve kayyımlığa elyak idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi ğâ'ib merkûmun zuhûruna değin emvâl-i mevrûsesini zabta ve hıfza ve hırâsete ve tesvîye-i umûrına merkûm Osman Ağa'yı vasî ve kayyım nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimi kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğle mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Elimoğlu Hakidi Hâfız Derviş Mehmed Efendi

Himmed Ağa'nın oğlu Mehmed Efendi

Oduncuoğlu Hüseyin bin Osman

Ve gayrihim

Sahîfe: 37/3

Hafize Hâtun'a Müte'allik

Medîne-i Tokad'da Çekâtlû mahallesinde sâkine ve zâtî zeyl-i vesîka muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rifleriyle ma'rife olan işbu bâ'isetü'l- vesîka Hafize bint-i Halil nâm hâtun meclis-i şer'î şerîf zevc-i mütelakası Abecer Hüseyin bin Ebu Bekir muvâcehesinde merkûm Hüseyin zevc-i dâhilim olub târih-i vesîkada üç gün akdem beni bir talâk bâ'in ile tatlîk itmekle merkûmun ferâsından hâsıl ve batda mütebeyyin üç ilak halim olmağla vazı' hal ile iddetim mütekafiye oluncaya değin merkûm Hüseyin üzerine kıbel-i şer'den kadar ma'rûf meblağ-ı farz ve takdîr olunmak matlûbumdur didikde merkûm Hüseyin dahi mezbûre Hafize Hâtun'u ba'de't-tasdîk hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi mezbûre Hafize Hâtun vasî hal ile 'iddeti münkaziyye olunca değin bi't-terâzi merkûm Hüseyin üzerine işbu târih-i vesîkadan beher mâh otuz guruş farz ve takdîr buyurub ve meblağ-ı mef'rûz mezkûri harc ve sarf ve lede'l-iktizâ istedâniye ve 'inde'z-zafer merkûm

Hüseyin üzerine rucû‘a mezbûre Hafize Hâtun izin virmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min şehr-i Rebî‘ü’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Hâcı Bekir oğlu Ahmed bin el-Hâc Bekir

Dikenci Yusuf bin Ebu Bekir

Kuleoğlu Hâcı Osman bin Osman

Serâhbâşıoğlu Ahmed Ağa

Dizdaroğlu Şeyh Ahmed bin Ahmed

Ve gayrihim

Sahîfe: 37/4

Hasan’a Müte‘allik Kayyım Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Meydan Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hatice bint-i Abdullah nâm hâtunun hisse-i vârisini sadr-ı kebîr oğlu ğâ’ib ‘ani’l-beld Ömer’e anası müteveffâya mezbûrenin terekesinden bi’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer‘den bir vasî ve kayyım nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla ğâ’ib merkûmun ‘ammizâdesi işbu bâ‘isü’l-vesîka Hasan bin Hüseyin emânet ile mevsûf ve istikâmet ile ma‘rûf ve her vecihle vesâyet ve kayyımlığa elyak idüği zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki‘ sadr-ı kitab tûba lehû hüsn-me’âb hazretleri ğâ’ib merkûmun zuhuruna değin emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına merkûm Hasan Ağa’yı vasî ve kayyım nasb ve ta‘yîn ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâbi‘ ve’l-‘ışrîn min şehr-i Rebî‘ü’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Hallâc Kör Ahmed Ağa

Dizdaroğlu Ahmed Ağa ibn-i Dizdaroğlu Ahmed Ağa

Meydan İmâmı Abdullah Efendi ibn-i Ahmed Efendi

Ve gayrihim

Sâhife: 37/5

Dizâzlî Mahmud Ağa'ya Müte'allik Hüccet

Medîne-i Tokad'da Muslihiddin mahallesi sâkine Hamide bint-i Abdullah nâm hâtun meclis-i şer'de Kazabâd kazâsına tâbi' Veraz karyesi ahâlisinden Mahmud Mahmud Ağa (…) ve muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' Osman Kahyaoğlu mülk-i dimekle arif ve 'inde'l-ceyerân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir kıt'a bâğ sülüs ve sülüsân i'tibâriyle li-ebeveyn er karındâşım müteveffâ Ahmed ile mesâ'an mülk-i mevrûsemiz oldukdan sonra karındâşım müteveffâyı mezbûr Ahmed cihet-i karzından dört yüz guruş deyni mukâbili bundan on üç sene mukaddem bâğ-ı mezkûr-ı merkûm Mahmud Ağa'ya rehin virüb ol dahi ber-vech-i muhârrer irtihân ve kabûl idüb ve ba'de kıbeli'l-kayyima merkûm Ahmed dahi fevt olub verâseti zevcesi Hatice bint-i Ali ile sulbiye sağîre kızları Raziye ve Şerife ve men cihetü'l-arzuya bana inhisârı tahakkuk vecihle 'alâ tarîkü'l-münâsahata otuz altı sehem i'tibâr ile bâğ-ı mezkûreden bana isâbet iden on yedi sehem hisseyi irsiyyemi bundan iki sene mukaddem merkûm Mahmud oğlu mutâlebemizde merkûm Mahmud Ağa dahi târih-i mezbûrda bâğ-ı mezkûre bi-tarîkü'r-rehin ve'l-irtihân vâzı'ü'l-yed olduğunu ikrâr ve itirâfına binâ'en meblağ-ı mezkûru ba'de'l-edâ ve'l-ahz fek ve rehin birle bâğ-ı mezkûru fâriğân 'ani'ş-şevâgil bana ve sâ'ir verese tenbiye-i şer'-i lâ-hak olmak murâdımdır deyû ba'de'd-da'vâ ol dahi cevâbında bu târihden yirmi sene mukaddem merkûm Ahmed'in bana cihet-i karzından sekiz yüz guruş ve deyni mukâbeli bâğ-ı mezkûri bana rehin ve teslim ve bana dahi irtihân ve kabûl eylediğimden sonra müdde'i mezbûrenin bâğ-ı mezkûrda olan sülüs hissesine mu'âdil Körbekar nâm mahallede vâki' bir kıt'a tarlasını fâriğ ol dahi tefrigiyle bâğ-ı mezkûr ber-vech-i muharrer Ahmed'in iki vecihle müstegıllen (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 38/1

mülk ve hak sarfı oldukdan sonra bâğ-ı mezkûriye yedi yüz guruş mukâbelesinde bana bey‘ kat‘iyle bey‘ ve temlîk ve ben dahi ber vech-i muharrer işterâ ve temellük ve kabz ve kabûl eylediğimden sonra meblağ-ı mezkûri duyûn bâkiyyesi olan yedi yüz guruşa takâs ve mahsûb idüb bu vecihle bâğı mezkûr mülk-i müşterâmdır deyû târih-i mezkûrda ikrâr ve i‘tirâf mezkûrını külliyen inkârında müdde‘iyen mezbûreye bu vecihe muharrer ikrâr-ı müdde‘asını ba‘de’l-imhâlü’ş-şer‘ ikâme beyneden izhâr-ı ‘acz idüb talebe ba‘de’l-hilaf mûcebince müdde ‘i mezbûre merkûm Mahmud Ağa’ya bi’l-ebniye mu‘ârazadan men‘ olumağın mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ve’l-‘ışrîn min Cemâziye’l-evveli li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 38/2

Ayşe’ye Müte‘allik Vasî ve Nezâret Kaydı

Medîne-i Tokad’da Mehmed Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat iden Mehmed Emin Ağa ibn-i Hüseyin nâm müteveffânın sulbî sağîr oğulları Ahmed ve Mustafa’ya babaları müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûseleri zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîrân mezbûrânın anaları işbu bâ‘isetü’l-vesîka Ayşe bint-i Ahmed Efendi nâm hâtun vesâyete ve sağîrân-ı mezbûrânın ‘ammisi Ahmed Efendi ibn-i diğer Hüseyin nâm kimesne nezârete elyak emânet ile mevsûf ve müstakîmü’l-etvâr ve sâğirân mezbûrânın haklarında her vecihle evveli ve enfî‘ ittükleri zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olunmağın sağîrânı mezbûrunın vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâl-i mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağîrân-ı mezbûrânın anaları mezbûre Ayşe Hâtun’u vasî üzerine merkûm Ahmed Efendiye nâzır nasb ve ta‘yîn buyurub ve anlar dahi her biri vesâyet ve nezâret-i mezkûreleri ber-vech-i muharrer kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’r-râbi‘ ‘aşer min Cemâziye’l-evveli li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Veküfioğlu Hâcı İbrahim Ağa

Ebu Bekir Ağazâde Mehmed Arif Ağa

Meydan İmâmı Abdullah Efendi

Sahîfe: 38/3

İplikçioğlu Simon

Medîne-i Tokad’da Halid mahallesinde mütemekkin Rana bint-i Salmun tarafından zikr-i âtîyü’l-husûsda vekîl idüği şahısın mersûmeyi ‘ârifân Ali bin Ali ve Osman bin Abdurrahman şehâdetleriyle sâbit olan Terzi Refâil veled-i Mosyo ile mersûmenin Oki oğulları Bahor ve İrze ve Oseb Olad İllez veled-i Esef meclis-i şer‘î hatîr-i lâzımü’t-tevkîrde Bâşmeydan mahallesi mütemekkinlerinden İplikçioğlu Simon veled-i Oyak zimmî muvâcehesinde beher vekâlete ve asâlete ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb irsen ve şerâ-i yedimizde mülkmüz olub medîne-i mezbûre civârında Kiribâşı nâm mahallede vâki‘ İllez mülki dimekle ‘ârif ve ‘inde’l-ceyerân ma‘lûmü’l-hudûd ve müştemilât bir kıt‘a bâğımızı tarafından icâbı ve kıbel-i hâvî takrîr ve gayın ve sâ’ire şurûta müfsededan ‘ârî bey‘-i sahîh-i şer‘î ile on bir bin beş yüz guruş esmâna mersûm Simon zimmîye bey‘ ve temlik ve teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve kabz ve kabûl eylediğinden sonra semeni olan on bir bin beş yüz guruş mevrûsemiz mersûm İllez’in bâ temessük cihet-i karzan ol kadr guruş deyni olub mutâlebesi ikrâr ve i‘tirâfımızla üzerimize edâya lâzım gelen on bir bin beş yüz guruş duyûnumuza takâs ve mahsûb ol dahi ber-vech-i muharrer takâsa ve kabûl idüb ol vecihle deyû mezbûreden istifâyı hakk birle bâğ-ı mezkûrun esmânı on bir bin beş yüz guruşdan müşterâyı mersûm zimmetinde bir akçe ve bir habbe matlûbâtımız kalmayub bu vecihle her birimiz husûs-ı mezkûreye müte‘allik ‘âmme-i da‘vâ ve mutâlebâtdan aharın zimmetini ibrâ ve iskât ve yine her birimiz ber-vech-i muharrer aharın ibrâsını kabûl eyledik ba‘de hazâ bâğ-ı mezkûr müşteri mersûmun müşterâsı ve hakk sarfı olmuşdur keyfe-mâ sâ’ir emlâki gibi mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe’t-tasdasdîkü’ş-şer‘ mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min Cemâziye’l-evveli li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 38/4

Vasî ve Nafaka ve Nezâret Ayşe Hâtun'a Müte'allik Kaydı

Medîne-i Tokad'da Mehmed Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed Emin Ağa ibn-i Hüseyin nâm müteveffânın sulbî oğulları Ahmed ve Mustafa'ya babaları müteveffâyı mezbûrun tereskesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîrân-ı mezbûrânın anaları işbu bâ'isetü'l-vesîka Ayşe bint-i Ahmed Efendi nâm hâtun vesâyete ve sağîrân-ı mezbûrânın 'ammisi Ahmed Efendi ibn-i diğer Hüseyin nâm kimesne nezârete elyak ve emânet ile mevsûf ve müstakîmü'l-etvâr ve sağîrân-ı mezbûran haklarında evveli ve enfa' idüğileri zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olunmağın sağîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâl-i mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîrân-ı mezbûrânın anaları Ayşe Hâtun'u vasî ve üzerlerine merkûm Ahmed Efendiyi nâzır nasb ve ta'yîn buyrulub anlar dahi her biri vesâyet ve nezâret-i mezkûreleri ber-vech-i muharrer kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediklerinden sonra sağîrân-ı mezbûrân-ı nafaka ve kisveye zarûreleri tahakkukuna binâ'en vasî mezbûre talebiye hâkim-i mûmâ-ileyhe râyic fî'l-vakt emvâl-i mevrûseleri nümâsından beher yevm her birine onar para nafaka kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdir idüb meblağ-ı mefrûz mezkûr târih-i kitabından harc ve sarf-ı hîn-i zarûretde istidâyane ve 'inde'z-zafer sağîrân-ı mezbûrân emvâl-i mevrûselerini rucû'a vasîyye mezbûre Ayşe Hâtun izin virmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'r-râbi' 'aşer min Cemâziye'l-evveli li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Küfioğlu Hâcı İbrahim Ağa

Ebu Bekir Ağazâde Mehmed Arif ibn-i Ebu Bekir Ağa

Meydan İmâmı Abdullah Efendi ibn-i Ahmed Efendi

Ve gayrihim

Sahîfe: 38/5

Ahsabert Avrete Müte‘allik Vesâyet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Sarıgüllük mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Agob veled-i Manok’ın sulbiye sağîre kızı Sermukiye babası hâlik mersûmenin terekesinden bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûruna kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîre-i mezbûrenin anası işbu bâ‘isetü’r-rakîme Ahsabert veled-i Ohannes nâm Nasrâniye emânet ile ma‘rûfe ve istikâmet ile mevsûf ve her vecihle vesâyete elyak idüği zeyl-i vesîkada mektûbü’l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağîre mersûrenin mâl-ı mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûruna anası Ahsabert’i vasî nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhût ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’t-tâsi‘ min Cemâziye’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyen ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Kaşeci Beli Kirok oğlu Mumhânede Gümüşoğlu zimmî

Dellak Karabet veled-i Haçok

Sahîfe: 39/1

Medîne-i Tokad’da Halid mahallesi mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yahûdi İllez veledi İsfan verâseti zeve-i metrûkesi Rana bint-i Salmon ile sulbiye sağîre Rebora ve sulbî sağîr oğulları İsak ve Hanon ve İsra ve sulbî kebîr oğulları Behoz ve İroz ve Oseb Namon kimesnelere inhisâr tahakkukundan sonra sağâr-ı mersûmenin anaları ve tesvîye umûrlarına bâ hüccet şer‘iyye vasîyye nasûbeleri mersûme Rana tarafından husûs-i âtîyü’l-beyânda vekîl şer‘isi Terzi Rikayil veled-i Mosyo meclis-i şer‘i hatîr-i lâzımü’t-tevkîrde bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûrede Kiribâşı nâm mahalde vâki‘ bir tarafdan Keşişoğlu Kasbar zimmînin bâğı ve bir tarafından Barisam oğlunun bâğı ve iki tarafdan tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir kıt‘a bâğ hâlik mersûmûn hayâtından ile’l-halâk yedinde müstegıllen mülk-i olub ba‘de halâke vârisün mersûmûna intikâl idüb verese-i kibâr bâğ-ı mahdûd mezkûrede olan

hisselerini ahara bey‘ murâd idüb ve sağâr mersûmûn dahi zarûret nafaka ve kisveleri olmağla sağâr-ı mersûmûnun mezkûr bâğda olan hisseleri kibâr hisseleriyle ma‘ân bey‘ semeni ister bah ve istiğlal olunmak sağâr-ı mersûmun haklarında evveli ve enfa‘ olmağla sağâr-ı mersûmûnun bâğ-ı mezkûrede olan hisseleri kibârın hisseleriyle ma‘ân semen misliyle ahara bey‘a vasîyye mersûmeye kıbel-i şer‘den izin virmekle bi’l-vekâle matlûbumdur didikde ve husûs-ı mezkûr vekîl mersûmûn takrîr-i meşrûhi üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî kimesneleri ihbârlarıyla lede’ş-şer‘ü’l-enver tâhir ve tahakkuk olmağın hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağâr-ı mersûmûnun bâğ-ı mezkûrda olan hisselerini verese-i kibârın hiseseleriyle ma‘ân semen misliyle ahara bey‘aya müvekkilesi vasîyye-i mersûmeye izâfetle vekîl mersûme izin virilmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-‘aşer min Cemâziye’l-evveli li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 39/2

İşbu hâmişine sebt ve tahrîr olunan derûn hüccet-i mezkûrede tafsîl ve beyân olunduğu üzere sağâr mersûme Rebure ve İsak ve Hanon ve İsara’nın vasîyye-i tasvîyeleri ve anaları ve şahıs-ı ma‘rife mersûme tarafından zikri âtîyü’l-husûsda vekîl müseccel şer‘isi Terzi Rafeil veled-i Mosyo nâm Yahûdi meclis-i şer‘î haitr-i lâzımü’t-tevkîrde işbu bâ‘isü’r-rakîm Behor ve İrze ve Oseb Yahûdileri muvâcehelerinde bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb sağâr-ı mersûmenin ber-vech-i muharrer bâğ-ı mezkûrede olan kırk dokuz sehem hisse-i şâyi‘alarını ahara bey‘ ve semeni istirbâh olumak haklarında menkulü’l-vucûh evveli ve enfa‘ olduğu bundan akdem cem‘î ğafir ve cem‘î kesîr ihbârlarıyla bey‘a kıbel-i şer‘den müvekkilem mersûme me’zûn olduğuna binâ‘en beş bin beş yüz yirmi beş guruş ile bey‘a ‘arz olunub meblağ-ı mezkûr mukâbili işbu mersûmûn Behor ve İrze ve Oseb nâm Yahûdileri tâleb ve râğib olub mersûmûndan mâ‘adâ ziyâde ile tâleb ve râğibi olub ve meblağ-ı mezbûr hisse-i mezbûrenin semeni misli olduğum cem‘î ğafîrin ihbârlarıyla mütehakkık olmağın beş bin dört yüz yirmi beş guruş hisse-i mezkûreyi mersûmun Behor ve İrze ve Oseb bi’l-vekâle bey‘ bât sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve temlik idüb anlar dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve temellük ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı mezbûri bi’l-istirbâh senesine (…) eytâm mersûmûna edâya mersûmûn ta‘ahhüd eylemeleriyle bu vecihle hisse-i mezkûre mersûmûnun mülk-i

müşterâları olmuştur didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer‘ mâ-vaka‘ bi't-taleb ketb olundu fî'l-yems's-sâlis ve'l-‘ışrîn min Cemâziye'l-evveli li-sen ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sâhife: 39/3

Berab Avrete Müte‘allik Vasî ve Nafaka Hüccet

Medîne-i Tokad'da Havâce Ahmed mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Simon veled-i Menas'ın sulbiye sağîre kızları Lusiya ve Mariyem babaları hâlik mersûmun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına rü'yete kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olunmağın sağîreteyn mersûmeteyn anaları işbu bâ‘isetü'r-rakîme Berab bint-i Karabet nâm Nasrâniyelerinde müstakîm vesâyet ‘uhdesinden gelmeğe takdîre idüği zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbarıyla tahakkuk olmağla sağireteyn mersûmeteynin vakt-i rüşd ve sedâdlarıylarına değin emvâl-i mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına rü'yet ve itimâta anaları mersûme Berab'ı hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağirateyn mersûmeteyne vasî nasb ve ta‘yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ittikden sonra vasîyye mersûme talebiyle sağîreteyn mersûmeteynin zarûretleri tahakkukuna binâ'en emval-i mevrûseleri nümâsından hâkim mûmâ-ileyhe râyic fî'l-vakt beher yevm her birine onar paradan kil yevm yirmi para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr buyurub meblağ-ı mefrûz mezkûri târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve ‘inde'z-zafer sağîreteyn ve mersûmeteynin emvâl-i mevrûselerine rucû‘a vasîyye mersûme Berab izin virmeğin mâ-vaka‘ bi't-taleb ketb olundu fî'l-yem's-sâbi‘ min Cemâziye'l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mü'ezzin Osman Efendi ibn-i İsmail Efendi

Meydan İmâmı Abdullah Efendi ibn-i İsmail

Ve gayrihim

Sahîfe: 39/4

Sabık Turhal Müdîri Halil Bey'e Müte'allik

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Derûn-ı 'arzuhâlde muharrerü'l-isim Hatîboğlu Şerif Mehmed bin Abdurrahman meclis-i mezkûrda ma'kûd meclis-i şer'de eyâlet dahili Turhal kazâsı müdîri sabık Halil Bey tarafından husûs-ı mezkûrde vekîl idüği kazâ-i mezbûr ahâlisinden Osman bin Abdurrahman ve Kara Musa oğlu İsmail bin Yakub şehâdetleriyle sâbit olan Şeyh Ali Efendi ibn-i Abdurrahim muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkil-i merkûm Halil Bey bundan iki sene mukaddem Serbîn karyesinde kadir ve temlik anbârında(?) li-ecli'l-hıfz vaz' eylediğim ma'lûmü'l-kîle hınta şa'îrimden bi-gayri hak fuzûli bâ-kile Tokat beş kile hınta ve iki kile şâ'ir ki cem'an yedi kile zahîremi bi'l-istizân ahz ve kabz ve istihlâk itmeğle suvâl olunub ber-vech-i muharrer zahîre mezkûremin mecmû'ını misülli ve yahûd kıymeten vekîl merkûmdan ve (…) hasebiyle taleb iderim deyû (…) vekîl merkûm dahi cevâbında müvekkilem merkûm Halil Bey'in ol tarihte 'uhde iltizâmında olan karye-i mezbûrenin deyû eli(?) tarafına(mürekkep lekesi) terâkim ve cemm' olmuş i'şâr-i zehâyirden bâ-keyl-i Tokad yirmi üç kile hınta ve on üç kile şa'îr ki cem'an otuz altı keyl i'şâr zehâyiri meblağ-ı istihlâk olub müvekkilem merkûm ber-vech-i muharrer müte'allika ve müstehlike-i mezkûresini Turhal mahallesinde bi't-terâfi'ü'l-şer' merkûm Mehmed Şerif'den mutâlebesinde ol dahi cevâbında bi-gayri hak beş kile hınta iki kile şa'îrini ahz ve istihlâk eylediğini bit-tavi' ikrâr ve i'tirâf ve mâ'adâyı inkârından sonra tenbihâda muslihûn tevassutuyla ikrâr ve i'tirâfı olan yedi kile zehâyirden üç kile hınta ve iki şa'îr virmek üzere bi't-terâzi mesâliha olunub bu vecihle her biri bu husûsa müte'allika 'âmme-i da'vâyı mutâlebatdan aharın zimmetini ibrâ ve iskâdına her biri aharın ber-vech-i muharrer ibrâsını kabûl eylediklerinden sonra bedel-i sulh-i mezkûri karye-i mezkûrede emin ğa'ibü'l-meclis-i Ali Efendiye ihâle edüb ol dahi emr-i icâzette binâ'en bedel-i sulh-i mezkûr üç kile ve iki kile şa'îr müvekkilem merkûm bu vecihle ahz ve kabz eylemişdir deyü ba'de'l-vaki' ve'l-inkâr vekîl-i merkûm Şeyh Ali Efendi ber-vech-i muharrer vaki' müdde'asını lede't-ta'dil ve'l-tezkîye 'udûl ahrâr-ı ricâl-i müslimînden ve makûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan kazâ-i mezbûr ahâlisinden Mustafa bin Hüseyin ve Bostan Babaoğlu Ömer bin Osman şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vecih-i şer'î üzere isbât itmeğin mûcibince müdde'i merkûm Mehmed Şerif da'vâ mezkûresiyle vekîl merkûm

Şeyh Ali Efendiye müvekkilesine izâfetle bi-vechi şer‘î mu‘ârazasından men‘ olunduğu huzûr-ı müşîrânelerine i‘lâm olundu fîl-yevmü’s-sâbi‘ min Cemâziye’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 40/1

Şerife’ye Müte‘allik Vesâyet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Mihmâd-ı Hacib Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Rukiye bint-i Osman’ın sulbiye sağîre kızı Hafize’ye anası müteveffâyı mezbûrûn tereksinden bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîre-i mezbûrenin kız karındâşı işbu bâ‘isetü’l-vesîka Şerife bint-i Mehmed nâm hâtun emânet ile ma‘rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyete elyak idüği zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağîre-i mezbûrenin mâl-ı mevrûsesini hıfz ve hırâseet ve tesvîye umûrına karındâşı Şerife Hâtun’u vasî nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreye kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâni ‘aşer min Cemâziye’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Bektaş Hâcı Ağa

Hâcı Bektâş Ağa’nın Hâcı Ahmed Ağa

Külotlu Mustafa Efendi ibn-i Osman Efendi

Sahîfe: 40/2

Dönekoğlu Agob Dülger

Medîne-i Tokad’da Çehkanlı (Çakanlı) mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Dizdaroğlu Mehmed Ağa ibn-i Ahmed’in verâseti sulbî kebîr oğlu Ali ile kızları Şefika ve Müsine ve Zübeyde’ye münhasıra ve tashîh mese’ele-i mirâsları beş sehem i‘tibârıyla iki sehemi merkûm Ali’ye ve birer sehemden üç sehem mezbûruna

isâbeti tahakkukundan sonra verese-i merkûmun taraflarından zikr-i âtîyü'l-husûsda vekîl ve vekâleti zâtı mezbûrûni 'ârifân Şeyh Ahmed bin Ahmed ve Muhtedir Salih bin Abdulllah şehâdetleriyle sâbit olan Değirmenci Yusuf bin Salih meclis-i şer'î şerif-i enverde medîne-i mezbûrede Ka'be Mescidi mahallesinde Dülger Agob veled-i Dunik zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb 'akd-i âtîyü'z-zikrin sûret(?) değin müvekkillerim merkûmunun yedlerinde mülk-i mevrûseleri olub Meydan Müslim mahallesinde vâki' bir taraf Sivaslı Mehmed menzili ve bir tarafun Hacatova oğlu Agob menzili ve iki tarafdan bağçeci Agob ve Artin'in menzilleri ile mahdûd bir kıt'a 'arsa hâliyelerinde müvekkilem merkûmunun hisse-i irsiyelerin tarafından icâb ve kabûl-i hâvî şurût-ı müfsideden 'ârî bey' bât sahîh-i şer' ile üç yüz otuz guruşa mersûm Agob zimmî bi'l-vekâle bey' ve temlik ve teslîm eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve temlik ve teslim ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semen olan meblağ-ı mezbûr üç yüz otuz guruş müşteri mersûm bana vaki' ve teslim ben dahi bundan bi'l-vekâle tamamen ahz ve kabz eyledim fîmâ-ba'de 'arsa-i mahdûd-ı mezkûrda müvekkilem merkûmunun 'alaka ve medhalleri kalmayûb mersûm Agob zimmînin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olsun didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'i mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlis 'aşer min Cemâziye'l-âhir li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Çilioğlu Hasan Efendi

İllezoğlu Osman

Sivaslı Memoş Ağa

Bağçeci Koca Ömer

Ali Efendi oğlu Mustafa

Hâcı Bâkioğlu Ahmed

Sahîfe: 40/3

Ahmed Ağa'ya Müte'allik Kayyım Hücceti

Medîne-i Tokad'da Mihmâd-ı Hâcib mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Turhallı Ahmed bin İsmail'in sulbî kebîr oğlu ğa'ib 'ande'l-beld Mustafa'ya

babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter ve isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer'den bir vasî ve kayyım nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın ğâ'ib-i merkûmun li-ebeveyn er karındâşı işbu bâ'isû'l-vesîka Ahmed bin el-mezbûr Ahmed nâm kimesne her vecihle vesâyete ehil ve müstakim ve ğâ'ib-i mezbûr hakında evveli ve enfa' olduğu zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'r-refî'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri ğâ'ib merkûmun zuhûruna emval-i mevrûsesine ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına rü'yete karındâşı merkûm Ahmed Ağa'yı vasî ve kayyım nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vecih-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merasimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlis 'aşer min Cemâziye'l-âhir li sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Tütüncü Hafız İbrahim Efendi

Mustafa Efendi ibn-i İbrahim

Kazazzyân Hâcı İbrahim Efendi

Ve gayrihim

Sahîfe: 40/4

Tatos Zimmîye Müte'allik Kayyım Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'da Sabuncuhâne mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Nakkaşcı Ohannes veled-i Bogos'un sulbî kebîr oğulları ğâ'ibûn 'ani'l-beld Agob ve Serkiz ve Bogos'a babaları hâlik mersûmûn terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umurlarına kıbel-i şer'den bir vasi ve kayyım nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın ğâ'ibûn mezbûrûnun li-ebeveyn er karındâşları işbu bâ'isû'r-rakîm Tatos veled-i el-mersûm Ohannes ve her veihle vesâyet 'uhdesinden gelmeğe muktedir ve beynlerinde müstakîm idüği zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri ğâ'ibûn mersûmenin zuhûruna değin mâl-ı mevrûselerini zabta

ve hıfza ve umûr-ı sâ'irlerine rü'yet ve itimât karındâşları mersûm Tatos zimmîyi vasî ve kayyim nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlis 'aşer min Cemâziye'l-âhir li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 40/5

Hatice Hâtun Müte'allik Vasî ve Nafaka Kaydı

Medîne-i Tokad'da Yenbağı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ahmed bin Hâcı Mustafa'nın sulbiye sağîre kızı Abide babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer' ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye-i umûrına kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîre-i mezbûrenin anası işbu bâ'isetü'l-vesîka Hatice bint-i Ahmed nâm hâtun emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûfa ve her vecihle vesâyet 'uhdesinden gelmeğe muktedire idüği zeyl-i vesîkada mektûbü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîre-i mezbûrenin anası Hatice Hâtun'u vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreye kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itdikden onra sağîre-i mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûreti tahakkukuna binâ'en vasîyye mezbûre talebiyle hâkim-i mûmâ-ileyh râyic fî'l-vakt emvâl-i mevrûsesi nümâsından kil yevm on para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve 'inde'z-zafer sağîre-i mezbûrenin emvâl-i mevrûsesine rucû'a vasîyye mezbûre Ayşe Hâtun izin vermeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min Cemâziye'l-âhir li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mütevelli Mehmed Efendi

Boncuk Ağasızâde Ahmed Efendi

Muallim el-Sıbyan Hâcı Mustafa Efendi

Sahîfe: 41/1

Fatma Hâtun'a Müte'allik Vasî ve Nafaka

Medîne-i Tokad'da Hâcı İbrahim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ahmed bin Mehmed'in sulbî sağîr oğlu Mehmed'e babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl eden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîr-i mezbûrûn anası işbu bâ'isetü'l-vesîka Fatıma bint-i Mehmed nâm hâtuna emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûf ve her vecihle vesâyet 'uhdesinden gelmeğe muktedîre idüği zeyl-i vesîkada mektûbü'l-esâmî-i müslimîn ihbârları mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîr-i mezbûrûn anası Fatıma Hâtun'u vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itdikden sonra sağîr-i mezbûrûn nafaka ve kisveye zarûreti tahakkukuna binâ'en vasîyye mezbûre talebiyle hâkim-i mûmâ-ileyh râyic fî'l-vakt-i emvâl-i mevrûsesi nümâsından kîl yevm on para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve 'inde'z-zafer sağîr-i mezbûrûn emvâl-i mevrûsesine rucû'a vasîyye mezbûre Fatıma Hâtun izin vermeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'r-râbi' ve'l-'ışrîn min Cemâziye'l-âhir li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 41/2

Ayşe Hâtun'a Müte'allik Nafaka Hücceti

Medîne-i Tokad'da Çay Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Dal Hasan'ın sulbî sağîr oğulları Ali ve Hüseyin ve Halil ve sulbiye sağîea kızları Raziye ve Şerife ve Saliha'ya babaları müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûse zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağâr-i mezbûrenin anası işbu bâ'isetü'l-kitâb Ayşe bint-i Osman nâm hâtun emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet

‘uhdesinden gelmeğe muktedîre idüği zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimin ihbârları mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağâr-ı mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin emvâl-i mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâset ve tesvîye umurlarına anaları mezbûre Ayşe Hâtûn’u vasî nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreye kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itdikden sonra ve sağâr-ı mezbûrenin zarûretleri tahakkukuna binâ’en hâkim-i mûmâ-efendi hazretleri vasîyye mezbûre talebiyle emvâl-i mevrûseleri nümâsından râyic fî’l-vakt beher yevm sağâr-ı mezbûrenin her birine onar paradan kil yevm altmış pâra nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûri târih-i kitâbdan haric ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve ‘inde’z-zafer sağâ-ı mezbûrenin emvâl-i mevrûselerine rucû‘a vasîyye mezbûre Ayşe Hâtun’a izin vermeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’t-tâsi‘ min Cemâziye’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Dizdaroğlu Ali Ahmed bin Ahmed

Kundakçı İbrahim bin Mustafa

Hâcı Akçeoğlu Ahmed bin Abdülbâki

Ve gayrihim

Sahîfe: 41/3

Hâfız Mustafa Efendi’ye Müte‘allik Vekâlet

Medîne-i Tokad’da Ka‘be Mescidi mahallesi ahâlisinden Hâfız Mustafa Efendi ibn-i Ahmed Efendi meclis-i şer‘î şerîf-i enverde medîne-i mezbûre ahâlisinden Bektaş ibn-i Abdullah muvacehesinde da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb fî’l-asl medîne-i mezbûre ahâlisinden olub istâne-i ‘âliyyede mahrûse Galata’ya muzâfe Abrakân nâm mahalde sâkin iken bundan akdem vefât iden sulbân oğlum ve vecîhi Bâş Haznedâr-ı sabık Abdullah Sabit Efendi nâm müteveffânın ancak verâseti hâlâ Emirkânda sakine zevce-i menkûha metrûkesi Fatıma bint-i Süleyman nâm hâtun ile sulbiye kebîre kızı Şeriban ve sağîre kızı Nazife ve sulbî sağîr oğlu Ataullah ve min cihetü’l-ebb bana münhasıra olub müteveffâyı mezbûrûn bizlerden gayri vâris ma‘rûfi ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olmağla mevrûsemiz müteveffâyı merkûmun mezbûr Bektaş zimmetinde hâl-

i hayâtında cihet-i karzından altmış guruş alacak hak-ı olub bey‘ mezbûri kıble’l-ahz ve’l-istifâ vefât eylediğinden verâset-i muhâkim hasebiyle tashîh mese’ele mirâsımız doksan altı sehemden on iki sehemi zevce-i mezbûreye ve on yedişer sehemi kızları Şeriban ve Hafize’ye ve otuz dört sehemi ibn-i el-merkûm Abdullah ve on altı sehemi bana isâbeti tahakkukundan sonra tasîh-i mezkûr üzere meblağ-ı mezbûreden hisse-i irsiyemi taleb iderim didikde ol dahi cevâbında müteveffâyı merkûme cihet-i karzdan zimmetinde meblağ-ı mezbûr altmış guruş ve deyni olduğunu ikrârlığın müdde‘i merkûm Hâfız Mustafa Efendi’nin ber-vech-i muharrer babasını ve vârisi olduğu ma‘lûmum değildir deyû verâsetini ba‘de’l-inkâr ber-vech-i muharrer babası ve vârisi olduğunu lede’t-tezkîye ve’l-ta‘dil makbûlü’ş-şehâde iddükleri ihbâr olunan medîne-i mezbûre-i ahâlisinden ve ahrâr-ı ricâl-i müslimînden biz Keçecizâde Halil Efendi ibn-i el-Hâc Ali Efendi ve Salih Efendi ibn-i el-Hâc Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe vecih-i meşrû‘-ı üzere isbât itmeğin mûcibince tasîh mese’ele üzere hisse-i irsiyesi olan on guruş edâya merkûm Bektaş’a ba‘de’t-talebine merkûm Hâfız Mustafa Efendi yine meclis-i şer‘de ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsemiz müteveffâyı merkûmun hîn-i vefâtında bi’l-cümle terekesine vaz‘ü’l-yed olanlardan tasîh mezkûr üzere hisse-i irsiyemi mahalinde taleb ve da‘vâ ve ahz ve kabz ve bana isâl ve mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafından işbu hâzır bi’l-meclis oğlum Mehmed Efendi’ye vekîl ve nâ’ib menâb nasb ve ta‘yîn eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hidmet lâzımesini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhûd eyledi didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’t-tâsi‘ ve’l-‘ışrîn min Cemâziye’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Kara Hâfızzâde Ahmed Efendi

İsotoğlu Mehmed bin Abdullah

Tokatlı Harmancıoğlu Ali Hüseyin Efendi ibn-i Hüseyin

Ve gayrihim

Sahîfe: 42/1

Mariyem Avrete Müte‘allik Vasî Hücceti

Medîne-i Tokad’da İçmesu mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Asador veled-i Kazar sulbiye sağîre kızı Horosima’ya babası hâlik mersûmun terekesinden bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesine zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîre-i mersûmenin anası işbu bâ‘isetü’l-vesîka Mariyem veled-i Nazır nâm Nasrâniye emânet ile ma‘rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyete elyak idüği zeyl-i vesîkada mektûbü’l-esâmî kimesneler tarafı şer‘a haber vermeleriyle hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağîre-i mersûmenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin emval-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına anası mersûme Mariyem vasî nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’r-râbi‘ min Cemâziye’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 42/2

Mahalleden İhrâc İ‘lâmı

İfâde-i hâl budur ki

Medîne-i Tokat mahallâtından Keçeciler mahallesi İmâmı Ali Efendi oğlu Hâfız Mehmed Efendi ibn-i Ahmed ve mahalle-i mezbûre ahâlisinden Hallâc Abdurrahman bin Abdurrahman Timurci (Demirci) Hâcı Halil bin Hüseyin Şamil oğlu Mustafa bin Abdullah Erzurumlu Mustafa bin Ahmed ve Saldaroğlu Mustafa bin Abdullah sâ’ir mazbûtü’l-esâmî kimesneler medîne-i mezbûre meclisine ihzâr itdirildikleri Hanife bint-i Kahveci Mustafa nâm hâtun muvâcehesinde mezbûre Hanife Hâtun babasının hânesinde sâkin olmayub kâyın validesinin hânesinde bilâ zevc sâkin olub kendi hâlinde olmayub nâ-mahrem eşhâs ve erâzîl tâ’ifelerinden ictinâbi olmadığından mâ‘adâ her birimize şutum-ı ğalizâ ile kesr-i ‘arz idüb ve ecnebi kimesneler ile görüşüb ve getürüb dâ’imâ kasd ve fesâd ile mâlüfe(?) olmağla mahallemizi ifsâd itmekde bulunduğundan etvârına hem-vârisine tâkat ve tahamülümüz kalmayüb ve vucûh ile rahatımız meslûb

olmuşdur deyü mezbûre Hanife Hâtun'un bi'l-muvâcehe sevâhalin ihbâr ve iştikâ ve mahalle-i mezbûreden ihrâc olunmasını iltimâs ve istid'alarında mezbûre Hanife Hâtun mahalle-i mezkûreden hurûc ve meclis-i mezbûrede babası hânesine gitmesine tenbiyye te'kid olduğu huzûr-ı şerîflerine i'lâm olundu. Fî 19 C. sene 71.

Sahîfe: 42/3

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Tokad mahallâtından Yâr Ahmed mahallesinden Kundakçı İbrahim ben Tokad mahkemesinde meclis-i şer'den Tokad'da Çay Müslim mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem Kars Orduyu Hümâyûnu'nda vefât iden Sofi Mehmed bin Mehmmed'in sulbiye sağîre kızı Hatice ve Şerife ve sulbî sağîr oğlu Mustafa'nın tesvîye umûrlarına kıbel-i şer'den vasîyye mensûbeleri anaları ve müteveffânın terekesine vâzi'atü'l-yed olan zevcesi menkûha metrûkesi Zeynep bint-i Ahmed muvâcehesinde müteveffâyı merkûm Sofi Mehmed hâl-i hayâtda Kars kazâsında mâlımdan ve yedîmden ahz ve kabz ve cihet-i mezkûreden zimmetinde bana borcu olduğunu nâtık ve ma'nun(?) ve mersûm yedime i'tâ eylediği işbu temessük mûcibin beş yüz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezbûri müteveffâyı mezbûrûn terekesine vazi'atü'l-yed olduğu mu'ayene olan mezbûre Zeynep Hâtun'dan hâlâ taleb iderüm deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'i merkûm ber-vech-i muharrer madâ'lar mezkûresini lede't-tezkiye makbûlü'l-şehâde idükleri ihbâr olunan Alay Bey oğlu Mehmed bin Mustafa ve sâ'i beşe Mehmed bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle vecih-i şer'î üzere ba'de'l-isbât ve'l-tahlîf mûcibince vazi'atü'l-yed olduğu tereke müteveffâyı mezbûreden meblağ-ı mezbûr beş yüz guruşu müdde'i merkûme edâsıyla vasîyye-i mezbûre Zeynep Hâtun'a ber-mûceb kassâm tenbiyye şer'iyye lâ-hak olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı şerîflerine i'lâm olundu. Fî 15 S. sene 71.

Sahîfe: 42/4

Taleb-i 'Ulûmdan Osman'a Müte'allik İ'lâm

Der-i devlet mekîne 'arz-ı dâ'î kemîneleridir ki Tokat kazâsına muzâfe Tozanlı nâhiyyesine tâbi' İbsile(?) nâm karyede Çâr mahallesinde vâki' ashâb-ı hayrâtan Koloğlu Ali Efendi nâm sahibü'l-hayrın binâ eylediği Câmi'-i Şerîf'de yevmi bir akçe

vazîfe-i hatîb olan es-Seyyid Hüseyin bin Ömer bundan akdem fevt olub bir hâli hidmet lâzımesi mu‘ata’l kalmağla müteveffâyı mezbûrun ancak bir nefer Sulbenoğlu karye-i mezbûrede mahall-i mezbûrun on birinci hâne on üçüncü numarasında mukayyedü’l-yevm otuz altı yaşında işbu ‘arz-ı ‘ubûdiyet Osman bendeleri talebe-i ‘ulûmdan vûcuh ile hitâbete elyak ve müstehak hak olduğu bi’l-imtihân zâhir ve nümâyân olmağla hitâbet-i merkûme vazîfe mersûmesiyle babası müteveffâ merkûmun mahlülûnden merkûm Osman bendelerine tevcîye ve yedine bir kıt‘a berât-ı şerîf Osman sadka ve ihsân buyrulmak ricâlisine bi’l-iltimas der-devlet medâr-i merâhim şe‘âde ‘arz ve i‘lâm olunsun bâkî emrû fermân hazret-i men lehû’l-latif ve’l-ihsânilerdir fî’l-yevmü’s-sâni men Recebü’l-ferd li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 42/5

Boyalı Karyesi Sâkinlerinden Habiloğlu İsmail Müte‘allik Terbiye İ‘lâmı

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki

Medîne-i Tokad’a muzâfe Komanat nâhiyesi kurâlarından Boyalı karyesi sâkinlerinden olub bundan akdem karye-i mezkûreden mesâfe ba‘idde vâki‘ Tolubekar nâm mahalde katlen muhterikan bulunan Habiloğlu Ali bin Osman’ın sulbân kebîr oğlu Ömer medîne-i mezbûre meclisine gelüb ihzâr itirdükleri ‘amelleri Habiloğlu Ali İsmail muvâcehesinde şöyle da‘vâ ve takrîr-i kelâm (mürekkep lekesi) ‘ammimiz merkûm İsmail’in babamız merkûm Ali’ye garz nefsâniyesi olub dâ’imâ i‘dam ve itlâf ile şöyle kasdada olduğu ma‘lûm ve meczûm olduğuna binâ’en ahâli karye-i mezbûreden bir ferden da‘vâ ve nizâ‘imiz yoktur ancak ‘ammimiz merkûm İsmail bi-gayri hak babamız merkûm mahal-i mezkûrda hâl-i nevminde gice hâliyle i‘dâm ve itlâfıyla müte’esiren fevt olmağla suvâl olunub mûcib-i şer‘iyye icrâ olunmak matlubumuzdur deyû ba‘de’d-da‘vâ suvâl olundukda merkûm İsmail cevâbında da‘vâ mezkûreyi külliyen inkârında ahâli karyeden Keleklioğlu Asiye bin Mehmed ve İmâmoğlu Salih bin Yusuf ve Köse Ömer oğlu Mehmed bin Osman ve Abdülkerim bin İsmail ve mazbûtü’l-esâmî meclis-i mezbûrede hâzır oldukları hâlde merkûm İsmail muvâcehesine şöyle tazlim hâl ve takrîr mâfî’l-bâl eylediler ki merkûm İsmail ‘an-asl kendi hâlinde olmayub katâ‘ tarîk-i misillü gice ve gündüz tâ‘ize(?) ve böyle güşt ü güzâr ile iska sekahâ ve eşkiya zümresinden olmağla dâ’ima karyemiz ahâlisinden ve sâ’ir ebnâ’i sebilden karye-i mezkûre dâhil ve haricinde murûr ve ubûr iden ‘ibâdullahın mâl ve cân ve ‘arzularına sû’-i kasdıyla

nicesini ahaline ve karye-i mezbûre etrafında bulunan emval ve erzâkı nehb ve garât ve düvâb ve mâ-işelerimiz gasb ve mezru‘anelerimizi itlâf ve izâ‘at ile ‘ibâdullaha envâ‘ ikâ‘ mâzeret-i ‘âdet mel’ûn ve müsenmeresi(?) olmağla mâzar‘-ı ‘ibâd ve seb rahat sükkan kurâ ve sâ’ir bâ-ifâde fî’l-arzdır deyû envâ‘-ı zülm ta‘adisinden ‘ibâdullahın istirâdını ve vücûh-ı ‘adide ile sû’-i hâlini bi’l-muvâcehe ihbâr eyledikleri bi’l-iltimâs lâ-men‘ü’l-nûr huzûr-ı müşîranelerine i‘lâm olundu. Fî Gurre-i B. sene 71.

Sahîfe: 43/1

‘Akd Hakkında Emirnâme Eyâlet-i Sivâs

Rıf‘atlü Ağa

Orduyu hümâyûnlarda bulunan bulunan gerek zâbit ve gerek neferât-ı ‘asâkireyeden birinin vefât ve ya şehâdeti haberi min gayr-i resm mahallerine vâsıl olur ise aslen ve kat‘an ‘amel ve i‘tibâr olunmayarak derhâl vâlat-ı ‘izâm taraflarına inşi‘ar ve irsâl olunacak cevâba değin o misillülerin haremleri ahara virilmek misillü harekât nâbicâ vukû‘a götürülmesi husûs-ı orduyu hümâyûn tarafından bâ-tahrîrât mahsûs-ı iş‘âr kılınmış olduğundan bundan böyle gerek zâbit ve gerek neferât-ı ‘asâkiriyeden birinin şehid oldu ve yahûd vefât itti denilerek haremleri ahara ‘akd ve tenkih olunmaması zımmında keyfiyet bi’l-cümle kazâlar müdîrler ile nüvvab ve a‘zâyı meclise hitâben tahrirat-i ekîden mecî nazîr kılınmış olduğundan cenâb-ı şerîfleri dahi ber-minvâl muharrer icabının icrasıyla o misillü ‘asâkir vefâtına dâ’ir taraf-ı hükûmetden resm-i tahrîrat-ı oldukça zevcelerinin ahara tezvîc ve tenkih olunmaması husûsuna mahalece tekayyid olunması husûsuna himmet eylemeleri sabıkında şukka tahrîr ve tesvîye kılındı. Fî 6 B. sene 71.

Sahîfe: 43/2

Medîne-i Tokad’da Bâşmeydan mahallesi ahâlisinden Pir Ahmed ve Ahmed Bey vakıflarının bâ-berât-ı ‘âli mütevellisi es-Seyyid Mehmed Arif bin Ebu Bekir meclis-i şer‘î şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede İvaz Paşa mahallesinde Hasan bin Derviş Mehmed muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb bâ-berât-ı ‘âlî mütevellisi olduğum vakıf-ı mezbûrelere merbut olan ma‘lûmü’l-esâmî kararların altmış yedi senesinin fî mahsûlüni tevliyetim hasebiyle şart-ı vâkıf üzere derdest ve ta‘şîr idüb bir

ferdin müdahalesi meşrû‘ vekîl iken şimdi hâlâ Sivas’da sâkin Ayşe Sadıka nâm hâtun bi-gayri hak fuzûli karhâyı mezkûrenin mahsûl ta‘şirâtına müdahaleden hâliye olduğuna binâ‘en Sivas mahkemesinde mezbûre ile terâki‘ şer‘ ve ihkâk hak olunmak bâbında ve husûsu mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan merkûm hüsn-i vekâlet mutlaka ‘âmme-i sahîh-i şer‘yye ile vekîl ve na’ib-i menâb nasb ve ta‘yîn eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâdis min Recebü’l-ferd li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sivas Zabtiyelerinden Hasan ibn-i Ömer Ağa

Yâr Ahmed Mahallesinden Süleyman ibn-i Mehmed

Ve gayrihim

Sahîfe: 43/3

Şerife Hâtun’a Müte‘allik Vekâlet

Medîne-i Tokad’da İvaz Paşa mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem Erzurum Orduyu Hümâyûnu’nda ‘asâkir redif hazret-i şâhânenin sınıf-ı evvelinde vefât iden Berasâlioğlu Mustafa bin Mehmed Şerif’in verâseti zevce-i mankûha-i metrûkesi Şerife bint-i Hasan ile sulbî sağîr oğlu Şerif Mehmed sulbiye sağîre kızları Hatice ve Emine’ye münhasırâ olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra zevce-i mezbûre Şerife Hâtun’un kendinden bi’l-asâle ve sağâr-ı mezbûrûnun kıbel-i şer‘den mensûb vasîleri olmağla bi’l-vesâye meclis-i şer‘i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsemiz merkûm Mustafa’nın orduyu mezkûrede hîn-i vefâtında yanında mevcûd bi’l-cümle terekesini mahallinde vaz‘ül-yed olanlardan taleb ve da‘vâ ve ahz ve kabz ve makbûzını bana isâl ve irsâl ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrın küllisine hâlâ ordu-yı mezkûr sınıf mezkûresinde bulunan mahalle-i mezbûrede Kabasakaloğlu Genç Mehmed bin Hasan nâm kimesneyi kabûlune mevkûfe tarafımdan bi’l-asle ve bi’l-vesâye vekîl ve nâ’ib menâb nasb ve ta‘yîn eyledim dedikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâbi‘ min Recebü’l-ferd li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 43/4

Rahime Hâtun'a Müte'allik

Medîne-i Tokad'da Mehmed Paşa mahallesi ahâlisinden Osman bin el-Hâc Hasan meclis-i şer'i şerîf-i enverde Çehkânlı (Çakânlı) mahallesinde sâkine ma'refetü'z-zât Rahime bint-i Mustafa nâm hâtunun muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mehmed Paşa mahallesi ahâlisinden olub bundan iki sene mukaddem Mısır Kahire'de vefât iden Ebu Bekir Efendi ibn-i Osman bin Abdullah nâm kimesne babam merkûm el-Hâc Hasan ile li-ebeveyn akrandâşlar olub ol vecihle müteveffâyı merkûm Ebu Bekir Efendi'nin benden gayri vârisi ve terekesine müstehak aharı olmayub müteveffâyı merkûm Ebu Bekir Efendi'nin mâlından mezbûre Rahime Hâtun yedinde mecmû' iki bin kırk beş guruşluk büryân halısı ve bir seccade bir kilim ve bir divân sinisi ve bir şireliğini ve bir çamaşırlığını ve bir çamâşur kazğanı ve bir kılıç ve on iki 'aded yasdık ve dört 'aded kebîre ve sağîre minder ve üç aded mak'ad yüzi ve otuz beş 'aded yirmi sekiz kıyye nuhâs esved ve ebiyez ve iki 'aded yün memlü döşek ve hırdâvet menzili olub verâset muhkebem hasebiyle eşyâ-i mezkûreleri mezbûre Rahime Hâtun'dan bi'l-verâse matlûbumdur deyû da'vâ ettikde ol dahi cevâbında müdde'i merkûm Osman'ın merkûm Ebu Bekir Efendi'nin 'ammisi vefâtı hasrân vârisi olduğunu ikrâr lakin ber-vech-i muharrer eşyâ-i mezkûreye vaz'ü'l-yed olduğunu külliyen inkârında müdde'i merkûm Osman ikâme beyneden izhâr-ı 'acz birle talebiyle müdde'i 'aleyhâ mezbûre Rahime Hâtun bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere tahlif olunmağın mûcibince müdde'i merkûm ber-minvâl eylediği eşyâ-i mezkûre müdde'asıyla mezbûre Rahime Hâtun bâlâ beyne mu'ârazadan men' olduğu mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâbi' min Recebü'l-ferd li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Arab Osman oğlunu Hâcı İbrahim

Dikenci Yusuf

Karındâş Hâfız Mehmed

Yakub oğlu Salih

Ve gayrihim

Sahîfe: 43/5

Medîne-i Tokad'da Çay Müslim mahallesi ahâlisinden sâkine ma'riftü'z-zât Arife bint-i Mehmed nâm hâtun meclis-i şer'de mahalle-i mezbûre sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Raziye bint-i Hüseyin ve Ayşe bint-i İsmail nâm hâtunlar muvâcehelerinde da'vâ takrîr-i kelâm idüb bundan bir gûna mukaddem mezbûrenin Raziye ve Ayşe hâneme gelüb mezbûre Ayşe odun ile bi-gayri hak omûzuma darb ve kara bere idüb ve mezbûre Raziye dahi bâşımın üç mahaline darb ve harc eylediğinden mâ'adâ ağzımı dahi taşa darb ile işbu mu'âyene olunan iki 'aded ön dişlerimi dedikde dahi ihrâc olmasıyla suvâl olunub mûcib şer'iyye icrâ olunmak matlûbumdur didükde kellâ hümâ cevâblarında müdde'âyı mezkûreleri külliyen inkâr eylediklerinde müdde 'iye mezbûre 'ârife beyneden izhâr-ı acz-ı birle talebiyle mezbûretân Raziye ve Ayşe'ye bi'l-muvâcehe tahlif olunmağın mûcibince müdde'i mezbûre da'vâ mezkûresiyle mezbûretâna Raziye ve Ayşe'ye bi'l-ebniye mu'ârazadan men' olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı refî'ânelerine i 'lâm olundu. Fî 17 R. sene 71.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 44/1

Tiridoğlu Artin'e Müte'allik Mübâyası

Medîne-i Tokad'da Beybağı mahallesi sâkinlerinde müteveffâ İlbaloğlu İbrahim'in zevce-i menkûha-i metrûkesi ma'rifetû'z-zât Şerife bint-i Ali nâm hâtun ile sadriye kebîre kızı Hamide meclis-i şer'i şerîf-i enverde müteveffâyı merkûm İbrahim'in sulbî kebîr oğlu Hüseyin ve diğer sulbiye kebîre kızı Saliha nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde Zilî Hâcı mahallesinde mütemekkin Tiridoğlu Artin veled-i Agob zımmi muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre Zilî Hâcı mahallesinde vâki' bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'i müstegıllen yedimizde mülk-i mevrûsemiz olan bir tarafdan Hasan Beybâşı Konağı ve iki tarafdan mersûm Artin zimmî menzilleri ve bir tarafdan tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb İpekçi kerhânemizi tarafından icâb ve kabulü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'dan 'ârî bey' bât sahîhü'ş-şer'î ile iki bin yedî yüz guruş mersûm Artin bey' ve temlik ve teslîm eylediğinden ol dahi ber-vech-i muharrer yedimizden işterâ ve temlik ve teslim ve ve kabz ve kabûl idüb semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin yedi yüz guruşu mersûm Artin zimmî bize ref' ve teslîm biz dahi yedinden tamamen ve

kemâlen ahz ve kabz idüb fîmâ-ba‘d kerhâne-i mezbûr mersûm Artin zimmînin mülk-i müşterâsı ve hak-ı sarfı olub bizim aslen ve kat‘an ‘ilâfa ve müddehalemiz kalmağla bey‘-i mezkûrun takrîr ve gıbbet müte‘allik ‘âmme-i da‘vâdan müşterî zimmetini ibrâ ve iskat eyleyüb ve tarafından her birimiz ber-vech-i muharrer ihrak ibrâsı kabûl eyledik dediklerini mersûm Artin zimmî ba‘de’t-tasdîk mezbûretân Hamide ve Şerife’nin ber-minvâl-i muharrer takrîr-i meşrûhalarını hâzırân merkûmân dahi tasdîk eylemeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâdî ve’l-‘ışrîn min Cemâziye’l-âhir li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Mehmed Ağa ibn-i Mehmed

Ton Ömer Ağa ibn-i Ahmed

Öşüroğlu Şerif Mehmed Ağa ibn-i Hüseyin

Ve gayrihim

Sahîfe: 44/2

Mariyem Avrete Müte‘allik

Medîne-i Tokad’da Meydan Müslim mahallesi mütemekkinlerinden ma‘rifetü’z-zât Safiye bint-i Nazır nâm Nasrâniye tarafından zikr-i âtîyü’d-da‘vâya bî-muvâcehetü’l-hasm vekîl şer‘iyyesi imâm Abdullah Efendi bin Mehmed meclis-i şer‘de müvekkile mersûmenin sadrî kebîre kızı Mariyem bint-i Haralenebi nâm Nasrâniye tarafından dahi red ve cevaba vekîl şer‘iyyesi olan zevci nakûle veled-i Yori nâm zimmî muvâcehesinde bi’l-vekâle üzerine da‘vâ takrîr-i kelâm mersûme Safiye bundan beş sene mukaddem zimmî mersûme Mariyem’e mürselleri Haralenebi terekesinden hisse örfiye da‘vâ ve mutâlebe itmemek üzerde beynlerinde ma‘lûm bâ defter dört bin yüz yirmi üç guruşluk mâl ve eşyâ-i ma‘lûme virüb ol dahi ber-vech-i muharrer üzere eşyâ-i mezkûreyi ahz ve kabz eylemiş iken ben tereke-i mezkûrede hisse-i irsiye mutâlebesinde mesâlihûn tavassutu bi-tarîkü’t-tahâric müvekkilem mersûme Safiye’den üç bin altı yüz guruş ahz ve da‘vâ eylediklerinden şart-ı mezkûr üzere virilen eşyâ-i mezkûreyi taleb iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ mersûm nakûle cevâbında müvekkilim mersûme Mariyem anası Safiye mersûmeden bâ defter-i müfredât ancak bin guruşluk eşyâ-i ma‘lûme cihâz nâmıyla ahz ve kabz eylediğini ikrâr ziyâdeli inkârından mâ‘adâ

târihden iki buçuk mah-ı mukaddem ber-vech-i muharrer müsâlihalarında tereke-i mezkûre ve sâ'ir kalîl ve keşir ma'lûm ve meçhûl hukûk-ı şer'iyye müte'allik 'ana da'vâ ve mutâlebât ve imândan her biri aharın zimmetini ibrâ ve iskât hak ve yine her biri ber-vech-i muharrer ibrâ-i mezkûreleri kabûl ve tasdîk idüb bu vecihle mutâlebet-i mezkûreden müvekkile mersûme Maryem'in zimmeti biri olmuşdur deyû tasdî eylediği vaki' meşrûhi 'akibü'l-inkâr mahallerinde lede't-tezkîye makbûlü'l-şehâde idükleri ihbâr olunan medîne-i mezbûre ahâlisinden Serracıbâşı Hâcı Halil bin Ahmed ve Serdâroğlu İbrahim veled-i Yovan nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğin mûcibince vekîl merkûm Abdullah Efendi müvekkilesi mersûme Safiye'ye izâfetle vekîl mersûm nükûleye mu'ârızada men' olunmağın mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis min Recebü'l-ferd li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Osman Çelebi

Tütüncü Yüzbâşı Emin Ağa

Hâcı Hafızoğlu Salih Mahzem Emin Ağa

Abdullah Efendi ibn-i Ali ve Ömer Efendi ibn-i Bektaş

Muhzıroğlu Hâcı Mehmed bin Osman

Ve gayrihim

Sahîfe: 44/3

Saliha Hâtunlara Müte'allik Vekâlet

Medîne-i Tokad'da Çay Müslim mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem Erzurum Orduyu Hümâyûn'da 'asker redif hazret-i şâhanenin sınıf-ı tâli üçü süvârisinde vefât iden Aşık Ömer'in dâmadı Ahmed bin Hüseyin'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Saliha bint-i Ömer ile anası Saliha Hâtun bint-i Ebu Bekir'e sulbî sağîr oğlu Ahmed münhâsıra olduğu şer'ân zâhir mütehakkıka oldukdan sonra zevce-i mezbûre Saliha Hâtun kendiden bi'l-asâle ve anası mezbûre Saliha Hâtunun kendiden bi'l-asâle ve sağîr merkûmun kıbel-i şer'den mensûbe vasîyyesi olmağla bi'l-vesâye meclis-i şer'i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsemiz merkûm Ahmed'in orduyu

mezbûrede hîn-i vefâtında yanında mevcûd bi'l-cümle terekesini mahalinde vâz'ü'l-yed olunanlardan taleb ve da'vâ ve ahz ve kabz ve makbûzını bizlere isâl ve irsâl ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine hâlâ orduyu mezkûrda bulunan Mihmâd-ı Hâcib mahallesinden Abdulfettah oğlu İbrahim bin Halil nâm kimesneyi kabulünde mevkûfe tarafımızdan bi'l-asâle ve bi'l-vesâye vekîl ve na'ib menâb nasb ve ta'yîn eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'i mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâmin 'aşer min Recebü'l-ferd li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ümmet Mehmed bin Hüseyin ve Emin bin Ebu Bekir

Ve gayrihim

Sahîfe: 44/4

Saliha Hâtun'a Müte'allik Nafaka Hücceti

Medîne-i Tokad'da Beybâğı mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem vefât iden Veli Hüseyin oğlu Mehmed bin Hüseyin'in zevce-i metrûkesi ma'rifetû'z-zât Hatice bint-i Ebu Bekir nâm hâtun meclis-i şer'de müteveffâyı merkûmun sulbî sağîr oğlu diğer Mehmed'in bâ hicab şer'iyye vasîyye-i mezûyesi(?) babasının anası ma'rîfetü'z-zât Saliha bint-i Mehmed nâm hâtun muvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm idüb zevcem müteveffâyı mezbûr Mehmed ile hâl-i hayâtında zevceteyn beynlerimizde fâ'imme iken feraşından hâsıl ve beynden mütevellid hâl-i ancak el-hizâne hicr ve tertibiyemden olan işbu hâzır bi'l-mücâmer sulbî sağîr oğlu merkûm diğer Mehmed'in nafaka ve kisve bahâ ve sâ'ir levâzım zarûriyyesi için babası mütevffâ merkûmdan müntakil mâl-ı mevrûsesinden mikdârı kifâye kıbel-i şer'den meblağ-ı farz ve takdîr olunmak matlûbumdur deyüb ve sağîr mezbûrun nafaka ve kisveye zarûret ve ihtiyâcı ol dahi zeyl-i vesîkada maktûbü'l-esâmî-i müslimîn ihbârları ile mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri râyic fî'l-vakt sağîr-i mezbûr içün mâl-ı mevrûsesinden târih-i kitâbdan yevmi on para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz mezkûri sağîr mezbûre harc ve sarf ve lede'l-iktizâ istidâneye mâl-ı mevrûsesine rucû'a mezbûre Saliha Hâtun'a izin virilmek mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâdis ve'l-'ışrîn min şehr-i Recebü'l-ferd li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Manav Ahmed Ağa ibn-i Mustafa Diğer Ahmed ibn-i Mehmed Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 45/1

Saliha Hâtun'a Müte'allik Vasî ve Nezâret

Medîne-i Tokad mahallâtından Beybâğı mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem vefât iden Veli Hüseyin oğlu Mehmed bin Hüseyin'in sulbî sağîr oğlu Mehmed'e babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü'yet ve itimâda kıbel-i şer'-i enverde bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olunmağın sağîr mezbûrun babasının anası işbu bâ'isü'l-vesîka Saliha bint-i Mehmed nâm hâtun müstakîm ve her vecihle sağîr merkûm hakkında evveli ve enfa' idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla sağîr mezbûrun vakt-i rüşd ve sedâdına değin mâl-ı mevrûseni hıfz ve hırâsete ve tesvîye umurunu rü'yet ve itmâma hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri ceddesi mezbûre Saliha Hâtun'u sağîr merkûm vasî ve üzerine dahi sağîr merkûmun 'ammisi Hâlil Ağa'yı nâzır nasb ve ta'yîn buyurduklarında anlar dahi ber-vech-i muharrer vesâyet ve nezâret-i mezkûreleri her biri kabûl ve hidmeti lâzımelerin kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeleriyle mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis ve'l-'ışrîn min şehr-i Recebü'l-ferd li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Bektâşi Ahmed Ağa ibn-i Mustafa ve Diğer Ahmed ibn-i Mehmed

Ve gayrihim

Sahîfe: 45/2

Nalband Hüseyin'e Müte'allik Kayyım Hücceti

Medîne-i Tokad'da Mehmed Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Fatıma bint-i el-Hâc Osman'ın sadr-ı kebîr oğlu ğâ'ib 'ani'l-beld diğer

Osman'a anası müteveffâyı mezbûrenin terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer'den bir vasî ve kayyım nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olunmağın ğâ'ib-i merkûmun li-ebeveyn er karındâşı işbu bâ'isü'l-kitâb Nalband Hüseyin ibn-i Mustafa nâm kimesne emânet ile mevsûf ve müstakim ve her vecihle enfa' ve evla idüği zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri ğâ'ib-i merkûmun zuhûruna değin mâl-ı mevrûsesini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına karındâşı merkûm Hüseyin Ağa'yı ğâ'ib-i merkûme vasî ve kayyım nasb ve ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis ve'l-'ışrîn min şehr-i Recebü'l-ferd li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Salih ibn-i Yakub

Hasan Efendi ibn-i Hasan

Ahmed Ağa ibn-i Abdurrahman

Ve gayrihim

Sahîfe: 45/3

Medîne-i Tokad'da Soğukpınâr Müslim mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Çapkınoğlu Ohan veled-i Girgor sulbî sağîr oğlu Girigor'a babası hâlik mersûmun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîr mersûmun anası işbu bâ'isetû'l-vesîka bint-i Karabet nâm Nasrâniye'ye emânet ile ma'rûf ve mevsûfe ve her vecihle vesâyet 'uhdesinde gelmeğe muktedire idüği zeyl-i vesîkada mektûbü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağala hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîr mersûmun vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâl-i mevrûsesin hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrıne anası mersûme Tori vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi her vecihle muharrer vesâyet mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-

yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâbi‘ ve’l-‘ışrîn min şehr-i Recebü’l-ferd li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 45/4

Tanoki’ye Müte‘allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Çilehâne Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Müncailoğlu Agob veled-i Kirilik sulbiye sağîre kızları Varora ve Anna ve sağîr oğlu Manok’a babaları hâlik mersûmun terekesinden bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm emânet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarını rü’yet kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sağâr mezbûrenin anaları işbu bâ‘isü’l-vesîka Tanoke bint-i Ohannes nâm Nasrâniye beynlerinde müstakim ve emânet ile ma‘rûfe vesâyet ‘uhdasinde gelmeğe muktedire idüği zeyl-i kitâbda mektûbü’l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb bi-tevkî‘ü’r-refî‘ü’l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağâr mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâl-i mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarını rü’yet ve itmâma anaları mersûme Tanoke’yi sağâr-ı mezbûreye vasî nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet mezbûreye kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ittikden sonra vasî mezbûre talebiyle hâkim-i mûmâ-ileyh sağâr-i mersûmenin nafaka ve kisveye zarûretleri tahakkukuna binâ’en emvâl-i mevrûseleri nümâsından râyic fî’l-vakt beher yevm her birine birer guruşdan yevm-i külli üç guruş nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdir idüb meblağ-ı mafrûz-ı mezkûri târih kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve ‘inde’z-zafer sağâr-i mersûmenin emvâl-i mevrûseleri rucû‘a vasîyye-i mersûme Tanoke’ye izin virilmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min şehr-i Recebü’l-ferd li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Hozkeboğlu Karabet Yorgancıoğlu Haçin

Ağaçanoğlu Avris

Tatos oğlu Agob

Yorokan oğlu Tatos

Ve gayrihim

Sahîfe: 45/5

Medîne-i Tokad'da Beybâğı mahallesi ahâlisinden olub Erzurum ordusunda 'asâkir-i redif hazret-i şâhânenin sınıf-ı tâli süvâri birinci alayında iken bundan akdem vefât iden Haydaroğlu Halil bin Ali'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hatice bint-i Ebu Bekir nâm hâtun ile babası merkûm Ali bin Hüseyin ve anası Şerife bint-i diğer Hüseyin sulbiye sağîre kızları Nazike ve Nefise ve Şerife'ye Düriye munhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyan oldukdan sonra babası merkûm Ali kendiden bi'l-asâle ve sağâr-i mezbûrenin vasî nasbları olmağla bi'l-vesâye ve zevce-i mezbûre Hatice ile 'ümemü'l-mezbûre Şerife nâm hâtunlar meclis-i şer'î şerîf-i enverde her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsemiz müteveffâyı merkûm Halil'in orduyu mezkûrede hîn-i vefâtında yânında mevcud bi'l-cümle terekesini mahlinde vâz'ü'l-yed olanlardan taleb ve da'vâ ve 'ahz ve kabza ve mukazını bizlere isâl ve irsâl ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine hâlâ orduyu mezkûrda bulunan Tokad ahâlisinden Küdret Hasan oğlu Osman bin Hasan nâm kimesneyi kabûline mevkûfe tarafımızdan bi'l-asâl ve bi'l-vesâye vekîl ve nâ'ib menâb nasb ve ta'yîn eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlis min şehr-i Şabanü'l-muazzam li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 46/1

Hatice'ye Müte'allik Vasî ve Nafaka Kaydı

Medîne-i Tokad'da Mihmâd-ı Hacib mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Halil bin Ömer'in sulbiye sağîre kızı Ayşe babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer'î şerîf-i enverden bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîre-i mezbûrenin anası işbu bâ'isetü'l-vesîka Hatice bint-i Mehmed nâm hâtun emânet ile mevsûf ve müstakîm ve her vecihle vesâyete elyak idüği zeyl-i vesaîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn

ihbarlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağîre-i mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâl-i mevrûsesin hıfz ve hırâset ve tesvîye umûrlarına rü’yet ve itmâma anası mezbûre Hatice Hâtun’u sağîre-i mezbûreye vasî nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ittikden sonra vasî mezbûre talebiyle hâkim-i mûmâ-ileyh sağîre-i mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûreti tahakkukuna binâ’en emvâl-i mevrûsesi nümâsından rayiç fî’l-vakt beher yevm beş nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûri târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve ‘inde’z-zafer sağîre mezbûrenin emvâl-i mevrûsesine rucû‘a vasîyye-i mezbûreye izin virmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sadis min şehr-i Şabanü’l-muazzam li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 46/2

Ayşe Hâtun’a Müte‘allik Menzil Hüccetİ

Medîne-i Tokad’da Keçeciler mahallesi ahâlisinden Barunoğlu Hüseyin ve kız karındâşı Şerife veled-i Ahmed tarafından husûs-ı âtîyü’l-beyânı takrîre vekîlleri olduğu zât-ı mezbûranı ‘ârifân Kürekçi İbrahim oğlu Abdullah bin İbrahim ve Mustafa bin diğer İbrahim tahâ’üdleriyle bi’l-muvâcehe sâbit ve vekâletine hükm-i şer‘i lâ-hak olan Yoğurtçuoğlu Mustafa bin Ali meclis-i şer‘î şerîf-i enverde müvekkille mezbûrenin anaları Ayşe bint-i İbrahim nâm hâtunun muhzırında bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrda vâki‘ bir tarafdan Ali Efendi oğlu ve bir tarafdan Mısırlı Ali menzilleri ve iki tarafdan tarîk-i ‘âmm ile mahdûd fevkâni ve tahtâni beş oda ve müştemilât-ı sâ’ireyi hâvî bir bâb mülk-i menzili fî’l-asl mevrûsemiz babamız müteveffâyı merkûm Ahmed’in müstekıllen mülk-i olub merkûm Ahmed hâl-i hayâtında menzil-i mezkûrun Ali Efendi oğlu menzilinden tarafı tahtâni bir oda ve bir kadmahâne ve bir killar ve mezkûr kilların çekesi hırâsetden hayât ve sokak kapusunun bir kenarını altı yüz guruş semen makbûz mukâbelesinde Salih Alemdâr nâm kimesneye bey‘ kat‘ıyla bey‘ ve temlik ve teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve temlik ve teslîm ve kabz ve kabûlünden sonra mahal-i mezkûreleri altı yüz on guruş bedel-i makbûz mukâbelesinde mezbûre Ayşe Hâtun’a bey‘-ı bât sahîh-i şer‘ ile bey‘ ve temlik

ve teslîm ol dahi işterâ ve temlik ve teslîm ve kabz ve kabûl idüb bu vecihle menzil-i mahdûd-ı mezkûrunda zikr olunan tahtâni bir oda ve bir kadmahâne ve bir kiler ve kiler mezkûrun hükm-i hırâsetden sokak kapısının bir kenârı mezbûre Ayşe Hâtun'un ber-vech-i muharrer mülk-i müşterâsı ve hak sarfı olub mülklerim Hüseyin ve Şerife Hâtun'un aslen ve kat'ân 'alâka ve müddehalleri bu kadar deyû müvekkilleri mezbûrâne izâfetle bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâbi' min şehr-i Şabanü'l-muazzam li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Osman ibn-i Abdurrahman

Mehmed bin Ömer

İbrahim Ağa ibn-i Ahmed

Ve gayrihim

Sahîfe: 46/3

Müfâd-ı muhlisî budur ki

Medîne-i Tokad'da Alaca Mescîdi mahallesi ahâlisinden mütevefî Bâşcıoğlu Hâfız Ömer bin Mehmed'in sulbî kebîr oğlu Ebu Bekir Efendi kendiden bi'l-asâle ve (…) Abide ve Fatıma vâlidesi Ayşe bint-i Hâfız Halil taraflarından vekîl olub Arif Mehmed bin Abdullah ve İbrahim bin Abdurrahman şahâdetleriyle vekâleti sâbit olduğu bi'l-vekâle ve li-ebeveyn er karındâşı ğâ'ib 'ani'l-beld Hasan tarafından dahi bi'l-vesâye meclis-i şer'î şerîf-i enverde Meremmetci İsak veled-i Ferhad nâm Yahûdi muvâcehesinde mevrûsemiz babamız müteveffâyı merkûmun cihet-i ahz i'tâdan bâ temessük mersûme zimmetinden beş yüz yetmiş beş guruş alacak hakı olub meblağ-ı mezbûri Yahûdi mersûmeden kıbel-i ahz ve'l-istifa vefât idüb ol-vecihle meblağ-ı mezbûre bize mevrus olmağla târih-i i'lâmdan iki mâh mukaddem meblağ-ı mezbûri Yahûdi mersûmdan taleb ve da'vâ eylediğimizden meyânlarımıza musâlihun tavassutuyla mersûm ile 'an inkâr iki yüz elli guruş üzerine ba'de 'akdü'l-muselehâ ve'l-kabûl ol-vecihle bedel-i sulden meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruş Yahûdi mersûm zimmetinde alacak haklarımız olmağla meblağ-ı mezbûri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle mersûmdan hâlâ taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'i merkûm ber-vecih-i muharrer eylediği müdde'âsına ikâme beyyine idemeyüb bi't-taleb

Yahûdi mersûm bi'l-muvâcehe vech-i şer'i üzere tahlîf olunmağın mûcibince müdde'i merkûm da'vâyı mezkûresiyle Yahûdi mersûm bi'l-ebniye mu'ârızadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı refî'âneleri i'lâm olundu. Fî 12 S. sene 71.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 46/4

Müfâd-ı muhlisî budur ki

Medîne-i Tokad'da Çay Zimmî mahallesi ahâlisinden Gariboğlu Ahmed bin Halil meclis-i şer'de Melhemcioğlu Agob veled-i Artin zimmî muvâcehesinde mersûm Agob zimmetinde bundan akdem mâlımdan ve yerimden işterâ ve kabz eylediği bir re's inek semeninden altmış guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezbûri zimmî mersûmdan hâlâ taleb iderûm deyû da'vâ ittikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr-ı ve i'tirâf itmeğin mucîbince mezbûr altmış guruşun müdde'i merkûm edâsıyla merkûm Agob ilzâm olunduğu bi'l-iltimâs refî'ânelerine ilâm olundu. Fî 12 S. sene 71.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 47/1

Sirkat Bârğirin İ'lâmı

Mekâr-ı muhlîs budur ki

Kazâ-i Erba'a nüvvâb'âtından Karayaka kazâsına tâbi' Frenge karyesinden Hıdıroğlu Osman bin Salih Tokad mahallesinde meclis-i şer'de Yenice mahallesi Müftizâde Mehmed Efendi ibn-i Ömer muvâcehesinde işbu meclis-i şer'de mu'âyenet olunan bir re's bârğir bir buçuk seneden berû yedimde mülk'üm iken târih-i i'lâmdan yirmi bir gün mukaddem Karağuş deresi nâm mahalde leylen ğâ'ib olmuşdu el-hâlet-i hazihi bârgir mezkûri merkûm Mehmed Efendi'nin yedinde bulmamla bi'l-istihkâk taleb iderim deyû da'vâ ittikde ol dahi cevâbında ben mezkûr bâgir mezkûri bundan on iki gün mukaddem Kâfirini nahiyesine tâbi' Gezgi karyesinden Cuculoğlu Salih bin Ahmed nâm kimesneden yüz doksan beş guruşa işterâ eyledim ol vecihle barğir mülk-i müşterim olmak üzere vaz' yed iderim müdde'i merkûmun mülk-i olduğunu inkâr itmeğle müdde'i merkûm ber-vech-i muharrer eylediği müdde'asını her biri lede't-tezkîye

makbûlü'ş-şehâde ittükleri ihbâr olunan Frenge karyesinden Karabulakoğlu Mehmed bin Süleyman ve Yöni Köseoğlu Mehmed bin Osman şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere ba'de'l-isbât ve tahlîf mûcibince mezkûr bârğiri müdde'i merkûm ref' ve teslîme merkûm Mehmed Efendi'ye tenbiyye olunduğu huzûr-ı şerîflerine i'lâm olundu. Fî 14 S. sene 71.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 47/2

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Sivas sancâğına tâbi' Hafik ili kazâsında İn karyesi ahâlisnden ve görmüşlü 'aşiretinden Katırcı Konuroğlu Hasan bin Halil Tokad mahallesinde meclis-i şer'de Harput sancâğına tâbi' Çeşmişkezek kazâsı mahallâtından Üç Bey mahallesi ahâlisinden Ağazâroğlu Ohan zimmî muvâhecesinde târih-i i'lâm günü Tokad Meydan nâm mahallede mersûm Ohan zimmî bi-gayri hak takrîr-i mûcibü'l-fâz gice ile muvâcehemde bana setim etmeğle mûcib-i şer'iyyesini icrâ olunmak üzera ber-veh-i muharrer tasdî eylediğim ve da'vâsı mezkûremden bi't-tav'i ve'r-rızâ'-i li-cânen fârig olmamla bi'l-cümle husûs-ı mezkûre müte'allik 'âmme-i da'vâdan mersûm Ohan zimmînin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim ve ol dahi ber-vech-i muharrer ibrâ-i mezkûri kabûl eyledi deyû ikrâr-ı meşrûhi mucibi nesne lâzım gelmediği huzûr-ı şerîflerini i'lâm olundu. Fî 14 S. sene 71.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 47/3

Camkertenoğullarına Müte'allik

Husûs-ı âtîyü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîçün savb-ı şer'î enverden bi'l-itimâs irsâl olunan Kâtib el-Hâc Selim Efendi medîne-i Tokad'da Çilehâne mahallesinde vâki' Tomacanoğlu Karabet veled-i Andon'un sâkin olduğu Filyosoğlu Hoce Begos'un menziline varub zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî kimesneler husûslarında 'akd-ı meclis-i şer'î 'âlî ittikde mersûm Karabet meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda li-ebeveyn kız karındâşları Anna ve Biron ve Huriye taraflarından vekîl-i müsbet şer'ileri mersûm ber-

vech-i Bogos muvâcehesinde bundan on üç sene mukaddem hâlik olan babam Tomacanoğlu Andon veled-i Biros verâseti benimle bundan akdem hâlike olan sulbiye kebîre kızları Azer ve Berab ve vekîl-i mersûmenin müvekkileleri Anna ve Biron ve Huriye ve ğâ'ib 'ani'l-beld karındâşım Tomacana inhisârı tahakkukundan sonra mevrûsemiz babamız hâlik mersûmun terekesi bundan akdem beynlerimizde 'alâ mâ farzullahi te'âli iktisâm ve 'alâ vecihü'l-iktisâm Yâr Ahmed mahallesinde vâki' bir tarafdan Mihailoğlu Barsam menzili ve ba'zan Gemicioğlu ve Baş Bey bağçeleri ve bir tarafdan Kasımoğlu bağçeleri ve bir tarafdan Amzim(?) Tanoke'nin babam menzilinden müfrez menziliyle arzen altı arşûna hadika mu'ayenesi ve bir tarafdan tarîk-i 'âmm ile mahdûd fevkâni ve tahtâni altı aded oda ve müştemilat sâ'ireyi hâvî bir bâb menzil-i mezkûr karındâşım ğâ'ib mersûm ile bana bi't-terâzi ifrâz ve tahsîs olunub ol vecihle 'alil işterâkü's-seviyye dokuz sene mutasarrıf olub bundan üç sene mukaddem karındâşım mersûm menzil-i mezkûrede olan nısf-ı hisses-i şâyi'asını on dokuz bin guruşa bana bey' temlik ve teslîm ve ben dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve temlik ve teslim ve kabz ve kabûl itmemele ol vecihle menzil-i mezbûr müstegıllen benim arsâ ve serâ mülküm olmuşdur deyû mersûm Karabet zimmînin takrîr-i meşrûhatı Tokad'da Havâce Ahmed mahallesinden Zamâroğlu Ohan veled-i Kesbar ve Altunoğlu Manok veled-i Altun ve Şişaloğlu İspirto eled-i Nikola ve Matos oğlu Ohan nâm zimmîler bi-tarîkü'ş-şehâde ifâde ve ihbârları vecihle menzil-i mezkûr müstegıllen mülki olmuş olduğu hâlde mersûm Karabet bana meclis-i mezkûrede Camkertenoğulları Kirgor ve Sogomon ve Abraham ve İzo Beros zimmîler muvâcehelerinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb ber-minvâl-i muharrer yedimde müstegıllen mülküm olan menzil-i mahdûd-ı mezkûri tarafından icab ve kabûl-i hâvî şurût-ı müfside muvâza'dan 'ârî bey' bât sahîh-i şer' ile otuz dört bin guruşa mersûm Kirgor ve Sogomon ve Abraham zimmîlere bey' ve temlik ve teslîm eyledikde anları dahi ber-vech-i muharrer işterâ temlik ve teslîm ve kabz ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr otuz dört bin guruşu zimmîyûnu mersûmuna bana ref' ve teslîm ben dahi yedlerinden tamamen ve kâmilen ahz ve kabz ve kabûl idüb fîmâ-ba'd menzili mezkûrede benim aslen ve kat'an 'alaka ve müdahalem kalmayub mersûmûnun mülk-i müşterâ ve hak sarfları olmuşdur dediğini gabbe't-tasdîkü'ş-şer'î vâki' hâli Mürsel Efendi mûmâ-ileyh hazretleri mahlûlinde ketb ve tahrîr me'a meb'ûs ebnâ-i şer'le meclis-i şer'a gelüb 'alâ vukû'iyla inhâ ve takrîr itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâbi' 'aşer min Şabanü'l-mu'azzam li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Hâcı Müftizâde Bekir Efendi

Sarıkçıoğlu Ebu Bekir bin Mehmed

Çelebizâde Hasan Efendi

Çınarzâde Hâcı Halil Efendi ibn-i Hâcı Mehmed Efendi

Ve gayrihim

Sahîfe: 48/1

Şerif'ye Müte'allik Muhâla'a Kaydı

Medîne-i Tokad'da Akdeğirmen mahallesinde sâkin zâtî zeyl-i vesîkada muahrrerü'l-esâmî-i müslimîn tarifleriyle ma'rife olan Şerîfe bint-i İbrahim nâm hâtun meclis-i şer'î şerîf-i enverde zevceyi muhâla'a Yazıcık mahallesinden Hasan bin Mahmud muvâhecesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb merkûm Hasan zevc dahlim olub lakin beynimizde hüsn mu'aşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarir ve ma'kûd-ı 'âliyye olan dokuz yüz guruş mihr-i mü'eccelim üzerine ve 'adet nafaka mu'ayene ma'lûmem ve mü'ennes süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere merkûm Hasan ile muhâla'a-i sahîha şer'iyye ile hâli' oldukda ber-vech-i muharrer hali' mezbûre ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyet ve ibtidâ zevciyyetden işbu târih-i vesîkaya gelinceye değin beynlerde ceyerân iden cem'-i hukuku şer'iyye müte'allik 'âmme-i da'vâdan her biri aharın zimmetini ibrâ ve iskât eyleyüb ve tarafından her biri ber-vech-i muharrer aharın ibrâsını kabûl itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâdî ve'l-'ışrin min Şa'banü'l-mu'azzam li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sermerci Osman bin Ahmed

Mahalle-i mezbûr İmâmı Mustafa Efendi ibn-i el-Hâc Ali Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 48/2

Debeoğlu Himmet'e Müte'allik Kayyım Hüccet

Medîne-i Tokad'da Çay Müslim mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ayşe bint-i Abdurrahman nâm hâtunun hasrân varîsi sadr-ı kebîr oğlu ğâ'ib 'ani'l-beld Hüseyin ibn-i Mehmed'e anası müteveffâyı mezbûrenin terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına rü'yete bundan akdem bâ hüccet şer'iyye vasî nasb-ı ve kayyım-ı olan Kahaberizâde(?) es-Seyyid Hüseyin Ağa ibn-i Salih nâm kimesnenin bu defa' umûr-ı vesâyet-i mezkûreden isti'fasına mebni 'azliyle mücededen ber-vech-i kayyım nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın ğâ'ib-i mezbûrun anasının li-ebeveyn er karındâşı oğlu işbu bâ'isû'l-kitâb Debeoğlu Himmet bin Ebu Bekir nâm kimesne emânet ile mevsûf ve her vecihle vesâyet 'uhdesinden gelmeğe muktedir ve ğâ'ib-i mersûm hakkında enfa' ve evlâ idüği zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri merkûm es-Seyyid Hüseyin bin Salih'i vesâyet-i mezkûreden gazel idüb ğâ'ib merkûmun zuhûruna değin emvâl-i mevrûsesini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü'yete merkûm Debeoğlu Himmeti mücededen mezbûre vasî ve kayyım nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâdî ve'l-'ışrîn min Şa'banü'l-mu'azzam li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

İbrahim bin Ahmed

Sucı Hâcı Ahmed Ağa

Öncuğlu Osman Ağa

Sırıkcıoğlu Ebu Bekir Ağa

Müfti Mustafa Ağa

Şeyh Osman Ağa

Mihaloğlu Ahmed Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 48/3

Valike'ye Müte'allik Vasî Hüccet

Medîne-i Tokad'da Dere mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan İsador veled-i Balaban'ın sulbiye sağîre kızı Mariyem ve sulbî sağir oğlu Kirok'a babaları hâlik mersûmun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarını kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olunmağla sağîrân-ı mersûmânın anaları işbu bâ'isü'r-rakîm Valike bint-i Ohannes nâm Nasrâniye emânet ile ma'rûfe ve beynlerde müstakîm ve her vecihle vesâyet elyak idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîrân-ı mersûmânın vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâl-i mevrûselerine hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarını rü'yete anaları mersûme Valike'yi vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-'ışrîn min Şa'banü'l-mu'azzam li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 48/4

Kostan'a Müte'allik İ'lâm

Müfâd-ı muhlîsî budur ki

Medîne-i Tokad'da Cemaleddin mahallesinden Kazgancı Kostan veled-i Maridros zimmî meclis-i şe'de Camakosoğlu Girgor veled-i Abraham zimmî muvâcehesinde mersûm Girgor zimmî bizde müstegıllen mülk-i olan mahall-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a 'arsa-i hâliyesin bir sene mukaddem yüz elli guruş semen mevkî' ve makbûz bana bey' ve temlik ve teslîm ben dahi işterâ ve temlik ve teslîm ve kabz ve kabûl itmiş idim târih-i i'lâmdan yirmi güne mukaddem bey'-i mezkûri beynlerimizde bi't-terâz-i fesh vekâle eyleyüb 'arsa-i mezbûri mersûm Girgor zimmîye der ve teslîm eyledikde ol dahi yedimden ahz ve kabz ve kabûl itmekle medfû'um olan semen-i mezbûr yüz elli guruş mersûmdan hâlâ taleb iderim deyû da'vâ ittikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğuna beni mehâ ikrâr ve

i‘tirâf itmeğin mûcibince meblağ-ı mezbûr yüz elli guruşun müdde‘i merkûm Kostan zimmîye edâsıyla mersûm Girgor zimmî iltizâm olunduğu huzûr-ı şeriflerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’l-hâdî ve’l-‘ışrîn min Şa‘banü’l-mu‘azzam li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 49/1

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad’da Havâce Ahmed mahallesinde iken bundan akdem fevt olan Aşuroğlu Mehmed’in sulbiye sağîre kızı ve sulbî sağîr oğlu Mehmed nâm sağîrlerin vasî nasbları anaları ma‘rifetü’z-zât Fatıma bint-i Ömer nâm hâtun tarafından zikr-i atî da‘vâya bi’l-muvâcehe vekîl-i şer‘iyye Berber Hüseyin bin Mehmed meclis-i şer‘de müvekkilem vasî mezbûrenin hâlâ zevc-i Mehmed bin İsmail muvâcehesinde müvekkilem mezbûre Fatıma vasîyyeleri olduğu sağîrân-ı mezbûrânın babalarından müntekil mâl-ı mevrûselerinden zevc-i merkûm Mehmed zimmetinde cihet-i karzdan bâ temessük dokuz yüz yirmi guruş alacak hakkı olub meblağ-ı mezbûrun altmış dört guruşunu müvekkilem mezbûre bundan akdem merkûmeden kabz itmekle fiyatı(?) olan sekiz yüz elli altı guruşu zevc-i merkûm Mehmed’den bi’l-vekâle hâlâ taleb iderim deyû da‘vâ itdikde ol dahi cevâbında sağîrân-ı mezbûrânın mâllarından ve vasîyye-i müvekkile-i mezbûreden ancak sekiz yüz on dört guruş ahzını ve me’hûzî olan meblağ-ı mezbûreden müvekkile-i mezbûrenin kabzını ma‘zruf(?) olduğu meblağ-ı mezbûr altmış dört guruşun mâ‘adâ zimmetinde ancak yedi yüz elli guruş deyn bâkî kaldığını ikrâr ziyâde yüz altmış guruş inkâr itmekle müdde‘i vekîl-i merkûm ber-vech-i muharrer eylediği ziyâde müdde‘ası ikâme-i beyne idemeyüb bi’t-taleb merkûm Mehmed bi’l-muvâcehe vecih-i şer‘i üzere tehlîf olunmağın mûcibince müdde‘i vekîl merkûm eylediği ziyâde müdde‘asıyla merkûm Mehmed’e bi’l-ebniye mu‘ârızadan ba‘de’l-men‘ merkûm Mehmed’in sâlifü’l-beyân ikrâr ve i‘tirâfıyla lâzım gelen meblağ-ı bâkî mezbûr yedi yüz elli guruşun müdde‘i vekîl merkûm edâsıyla merkûm Mehmed’e iltizâm olunduğu fî’l-yevmü’l-‘ışrîn min Şa‘banü’l-mu‘azzam li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 49/2

Saliha Hâtun'a Müte'allik Vesâyet Hüccet

Medîne-i Tokad'da Çay Müslim mahallesinde sakîne Saliha bint-i Osman nâm hâtunun sadr-ı sağîr oğlu İbrahim ibn-i İbrahim sadriye sağîre kızı Munise bint-i Mehmed'e babaları müteveffâyı mezbûrân İbrahim ve Mehmed'in terekelerinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına rü'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîrân-ı mezbûrânın anaları işbu bâ'isetü'l-vesîka mezbûre Saliha Hâtun'a emânet ile mevsûfe ve müstakîm ve sağîrân-ı merkûmân haklarında enfa' ve evlâ idüği zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin mâl-ı mevrûseleri hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarını rü'yet ve itmâma mezbûre Saliha Hâtun'u vasî nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimin kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itikden sonra vasîyye-i mezbûre talebiyle zarûretleri tahakkukuna binâ'en hâkim-i mûmâ-ileyh emvâl-i mevrûseleri nümâsından râyic fî'l-vakt beher yevm sağîr mezbûr İbrahim on beş para ve sağîre-i mezbûre Musnise'ye on para külli yevm sağîrân-ı mezbûrâna yirmi beş para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr-ı târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve 'inde'z-zafer sağîrân-ı mezbûranın emvâl-i mevrûselerini rücu'a vasîyye-i mezbûre Saliha Hâtun'a izin virmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlis ve'l-'ışrîn min Şa'banü'l-mu'azzam li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Osman ibn-i Abdurahman

Ali bin Ali

Hatice oğlu Mustafa Ağa

Dizdaroğlu Nışancı Ahmed Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 49/3

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad'da Havâce Ahmed mahallesinden Rikayil oğlu Bogos veled-i İstefan zimmî meclis-i şer'de Yozgad kazâsına tâbi' Görünci karyesi ahâlisinden Ahmed Serbân bin Mehmed muvâcehesinde bundan altı mâh-ı mukaddem beher nazârına yüz yirmişer guruş ücret tesmiyesiyle bâ kil Samsun'a on yedi kil hıntamı Samsun'a götürmek üzere 'akd-ı icâre idüb ber-vech-i muharrer 'akd-ı mezbûri ba'de'l-kabûl kendüye teslîm ve makbûzı olan hınta mezkûri hayvânatına tahmîlen Amasya kazâsı civârında Bolayı karyesi nâm mahallede iznim olmakzın terk idüb hayvânatın ziyâde ücret ile ahar mahale icâr idüb hınta-i mezkûre otuz yedi yedi güne ol mahalde kalub bu vecihle râyic-i vakt-i evveden noksana râyic vakte nuzûlünde zahîre-i mezkûremi ol mahalden tahmîl Samsun'a nakil eylemiş ol-vecihle ta'addi ve taksirinden nâşi bin iki yüz guruş bana ahrar etmiş olmağla bu vecihle zamanen meblağ-ı mezkûri hâlâ taleb iderüm deyû ba'de'd-da'vâ ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer 'akd-ı mezkûri ikrâr lakin esnâr-ı râhde mahal-i mezkûre vusûlümde Bozok sancâğı mutasarrıfı vecihi bâş hazretlerinin me'mûrı olan Boladoğlu zimmî mersûmun zehâyirini mahal-i merkûmede ceyerân ve kahren bırakdırub Samsun'a götürmek üzere işterâ zehâyiresi hayvânlarıma tahmîlen mersûmûn zahîresi müddet-i merkûmeden vakt-i zamânından tevkîf ve te'hîr olunmuş bi'l-vucûhla ka'tan taksîr ve te'addiyâtım bu kadar deyû baz'a(?) ahara icârını inkârdan müdde'i mersûmun isâbet beyneden izhâr-ı 'acz ve tahlife dahi taleb olunmağla mûcibince müdde'i mersûm da'vâyı mezkûresiyle merkûm Ahmed'e mu'arızadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı şerîflerine i'lâm olundu. Fî 20 S. sene 71.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 50/1

Karabet Zimmîye Müte'allik İbrâ Hücceti

Medîne-i Tokad'da Gıyabi mahallesi ahâlisinden Kel Osman torunu Ahmed bin Mustafa meclis-i şer'î şerîf-i enverde Amasya mahallâtından Devehâne mahallesi mütemekkinlerinden Çamçek Torunu Karabet veled-i Ohan zimmî muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mersûm Karabet zimmî zimmetinde cihet karzından iki yüz guruş ve yine mersûmun Amasyalı Çubukçu Ali bin Abdullah nâm kimesneye

zimmetinde cihet-i karzından iki yüz elli guruş deyni olub meblağ-ı mezbûri mersûm Karabet zimmînin bundan akdem emriyle şartü'l-rucû' medyunu merkûm Ali'ye mâlımdan ref' ve teslîm etmeğle ol vecihle bi'l-mürâci'a alacak hakkım olan meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruşuna cem'an dört yüz elli guruş alacak hakkım olmağla mezbûri zimmî mersûmdan hâlâ taleb ide deyû da'vâyı ittikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr lakin beni müdde'i merkûm Ahmed yevmiye beş guruş ve bir re's bârgirimi yevmiye üç guruş ücret tesmiyesiyle üç ay hidmetinde istihdâm idüb ol vecihle merkûm Ahmed zimmetinde üç ayda terâkim iden sekiz yüz guruş ücretimi târih-i vesîkada on beş gün takdîm merkûmdan taleb ve da'vâ eyledikde beynimizde muslihûn tavassutıyla ber-vech-i tasdi eylediği sekiz yüz guruş ücret da'vâmdan müdde'i merkûm ile dört yüz elli guruş üzerine sulh olduğumda ol dahi sulh-i mezbûri ba'de'l-kabûl bedel-i sulhden müdde'i merkûmu bana deyn-i olan meblağ-ı mezbûr mukabelesinde benim müdde'i merkûme ber-minvâl-i muharrer deynim olandan dört yüz elli guruş takâs ve mahsûb idüb ben dahi takâsı ve kabûl eylediğimden sonra ben müdde'i merkûmdan eylediğim ücret da'vâmdan ve müdde'i merkûm dahi eylediği dört yüz elli guruş da'vâsından ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûre müte'allika 'âmme da'vâmdan her birimiz aharın zimmetini ibrâ ve iskât eyleyüb ve tarafından her birimiz ber-vech-i muharrer aharın ibrâsını kabûl eyledik ol vecihle müdde'i merkûmeden zimmetim beri olmamışdır deyû ba'de'd-def' ve'l-inkâr vâki' mersûm Karabet zimmî def'-i meşrûhını her biri lede't-tezkîye makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olan Mahsenoğlu Hâcı Mehmed bin Osman ve Boyalıoğlu Osman diğer Osman şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vecih-i şer'i üzere isâbet itmeğin mâ mûcibince müdde'i merkûm da'vâyı mezkûresiyle mersûm Karabet zimmî bi-vech-i şer'î mu'ârızadan men' olunmağın mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis ve'l-'ışrîn min Şa'banü'l-mu'azzam li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 50/2

Agya Zimmîye Müte'allik Kayyım Hücceti

Medîne-i Tokad'da Horoş mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Kayserilioğlu Kirgork veled-i Girigor li-ebeveyn 'ammi oğlu ğâ'ib 'ani'l-beld Maridros veled-i Agob zimmîye 'ammisi hâlik mersûmun terekesinden bi-hasbü'l-

irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm vesâyet ve intikâl ittim deyû emvâli mevrûsesin hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü’yete kıbel-i şer‘den bir vasî ve kayyım nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olunmağın Tokad mütemekkinlerinden işbu bâ‘isü’r-rakîm Agya veled-i Agob nâm zimmî her vecihle vesâyet ‘uhdesinden gelmeğe mukayyed ve beynlerinde müstakîm idüği zeyl-i kayyımede muharrerü’l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mutehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri ğâ’ib mezbûrun zuhûruna değin mâl-ı mersûsesini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü’yet ve tamamı mersûm Agya zimmîyi vasî ve kayyım nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreye kabûl ve merâsimi kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâdî ve’l-‘ışrîn min Şa‘banü’l-mu‘azzam li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 50/3

Mu‘allim El-Hâc Mustafa Efendi

Der-devlet mekîne ‘arz-ı dâ‘î kemîneleridir ki medîne-i Tokad’da vâki‘ Havâce Ömer Ağa Câmi‘ Şerîfine vakt-i zuhûr ve asırda yevmi beş akçe vazifenin sülüsân hissesiyle sülüsân hisse-i emânet cihetine mutasarrıf olan Mustafa Halîfe bilâ veled fevt olub biri hâli ve hidmet lâzımesi mahlûle kalmağla birine medîne-i mezbûre mahallâtında Hâcı İbrahim mahallesinin altıncı hâne birinci numarasında mukadi’l-yevm elli dokuz yaşında işbu bâ‘is ‘ubûdiyet Habîboğlu el-Hâc Mustafa ibn-i Abdulkerim bendeleri her vecihle imâmete elyak ve müstehak olduğu lede’l-imtihân zâhir ve nümâyan olmağla emâmet-i merkûme matûflar mezbûrun mahlulünden vazife-i mersûmesiyle merkûm el-Hâc Mustafa Efendi bendelerine tevcîhe ve yedine bir kıt‘a berât-ı şerîf-i ‘âlişân sadaka ve ihsân buyrulmak ricâsına bi’l-iltimâs der-devlet medâr merâhim şi‘âre ‘arz ve i‘lâm olundı bâkî emr u fermân hazret-i men lehû’l-emrindir fî’l-yevmü’l-hâmis ve’l-‘ışrîn min Şa‘banü’l-mu‘azzam li sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sâhife: 50/4

Mu‘allimü’l-sıbyân Hâcı Mustafa Efendi’ye İ‘lâmı

Der-devlet mekîne ‘arz-ı dâ‘î kemîneleridir ki medîne-i Tokad’da Soğukpınâr Müslim mahallesinden olub el-haleti hazihi der-‘âliyyede Haseki civârında Tâş Konak nâm mahalde misâfiren sâkin esbak Mevlevi Şeyhi es-Seyyid Ahmed Efendi ibn-i İbrahim der-‘âliyye ‘azimetinde tarafına zikr-i atî bâ-berât-ı ‘âlişân mutasarrıf olduğu cihet ‘uhdelerini ahara kasr-ı yed ve ferâgata bi’t-tevkîl vekîl idüği medîne-i mezbûre ahâlisinden Elmacıoğlu Hâcı Ömer bin Şerif Mehmed ve Arslanoğlu Hâcı Hasan bin Mustafa şehâdetleriyle sâbit olan ve Bâğhâne Cedîd mahallesinden Ağacakzâde Hâcı Salih bin Mehmed meclis-i şer‘de medîne-i mezbûre mahallâtından Hâcı İbrahim mahallesi altıncı hâne birinci numarasında mukayyedü’l-yevm elli dokuz yaşında Hâcı Habiboğlu el-Hâc Mustafa ibn-i Abdulkerim muvâcehesinde bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem merkûm Şeyh Ahmed’in bana teslîm eylediği bâ-berât-ı şerîf-i ‘âlişane mutasarrıf olduğu medîne-i mezbûrede Hâcı Ömer Câmi‘i Şerîfde yevmi beş akçe vazifeden sülüs hisse vazîfe ile vakt-i zuhûr ve ‘asrda imâmet ve yine medîne-i mezbûrede vâki‘ ‘ali bâş mu‘allim hânesinde yevmi bir buçuk akçe vazîfe ile nısfı hisse-i mu‘allimü’l-sıbyân ve nim akçe ve rebi‘ akçe ile nısfı hisse halîfe mekteb ve yine mezkûr-ı ‘alişân mu‘allimhânesinde yevmi bir akçe (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 51/1

vazîfe ile mu‘allim sıbyân ve nîm ve rebi‘ akçe ile nısfı halîfe mekteb cihetlerini ber-vech-i muharrer vekâleti hasbiyle işbu bâ‘is-i ‘arz-ı ‘ubudiyet Hâcı Mustafa Efendi dâ‘îyelerine ferağ ve tasrîd ve taslîm berât itmeğle müvekkile-i izâfetle vekîl-i merkûmun kasrıyed ve ferâğından cihet-i ‘adide mezkûreyi ve zâ’if mersûmesiyle merkûm Hâcı Mustafa Efendi dâ‘îlerine tevcîh ve yedine bir kıt‘a berât-ı şerîf-i ‘âlişan sadaka ve ihsan buyrulmak ricâsına bi’l-iltimâs der-devlet medâr-ı mu‘addelet-karâra ‘arz ve i‘lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i men lehü’l-emrindir fî’l-yevmü’l-hâmis ve’l-‘ışrîn min Şa‘banü’l-mu‘azzam li sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 51/2

Medîne-i Tokad'da Çilehâne mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Mihayiloğlu Makdisi Agob veled-i Kirilik verâseti zevce-i metrûkesi Tanoki bint-i Ohannes nâm Nasrâniye ile sulbiye sağîre kızları Varvara ve Anna diğer kızı Meryem ve sulbiye sağîre oğlu Manoka ve kebîr oğlu Kikrok münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyan olduktan sonra zevce-i mersûme Tanoki kendiden bi'l-asâle ve sağâr mersûmûnun bâ hüccet şer'î vasîyye mensubları olmağla bi'l-vesâle ve niyet-i mersûme Maryem dahi bi'l-ihâle meclis-i şer' hatîr-i lâzımü't-tevkîrde verese-i mersûmdan işbu bâ'isü'r-rakîm ibnü'l-mersûm Kikrok zimmî mahzerinde her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsemiz hâlik mersûm Agob'un Kisriye kazâsında ve mahâl-i sâ'ir zimmî teb'asında olan alacak ve bi'l-cümle terekesine vaz'ü'l-yed olunanlardan taleb ve rağbet ahz ve kabz ve hisse-i nasibelerimizi şerlere(?) escar ve irsâle ve hisse-i vasî mezkûr tevkif olduğu umûrun anlaşıb tarafımızdan Kikrok zimmîye bi'l-asâle ve bi'l-vesâye vekâlet 'amme-i matlûk sahîh şer'î ile vekîl ve nasb ve ta 'yîn eyledik didikten sonra ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet mezbûreyi kabûl ve hidmeti lâzımesini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevm gurre min şehr-i Ramazân li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhüdû'l-hâl

Sahîfe: 51/3

Bârgir İ'lâmı

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Kazâ-i Erba'a nüvvâba'tından Karayaka karyesinden Balabanoğlu Girigor veled-i Karabet Tokad mahallesinden meclis-i şer'de Omca Zabtiyesi Mustafa Çâvuş bin Halil muvâcehesinde işbu meclis-i şer'de mu'âyene olan bir re's kır bârgirim târih-i i'lâmdan kırk gün mukaddem Karaguş civârında kâ'in ırmak kenârında ğâ'ib olmuşdı el-haleti hazihi bârgir mezkûre merkûm Mustafa Çâvuş yedinde bulmağla bi'l-istihak taleb iderim deyû da'vâ ittikde ol dahi cevâbında ben bârgiri mezkûri bundan otuz beş gün mukaddem Kafirini nahiyesine tâbi' Almus Kebîr karyesinden küçük oğlu Hüseyin nâm kimesneden yüz seksen guruş işterâ eyledim ol vecihle bârgir-i mezkûre mülk-i

müşterâm olmak üzere vaz‘-ı yed iderim deyû müdde‘i mersûmun mülki olduğunu inkâr itmekle müdde‘i mersûm ber-vech-i muharrer ittiği müdde‘âsını her biri lede’t-tezkîye makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Kızık karyesinden Süleyman bin Süleyman ve Zikri karyesinden Na‘lbandoğlu Ahmed bin Ali şehâdetleriyle vecih şer‘î üzere ba‘de’l-isbât ve’l-tehlif mûcibince mezkûr bârgir müdde‘i mersûme ref‘ ve teslîme merkûm Mustafa Çâvuş’a tebyine olunduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu. Fî 4 Ra. sene 71.

Sahîfe: 51/4

Esbâba Müte‘allik Ta‘mir Hücceti

Evkâf-ı Hümâyûna Mülhak Evkâfı’ndan Tokad’da vâki‘ merhûm Şeyh Dursûn Hazretlerinin Sulu sokakda ve meyvehâne çarşısu bâşında kâ’in iki ‘aded mâ’i leziz çeşmeleriyle Câmi‘ Kebîr civârında helâlarını ta‘mîr ve termîm içün meşrutiyet olan rü’yet üzere Aksu nâm mahalde iki göz esbâb-ı mevkûsesinin hâlâ kâ’immâkâm mütevelli olan Salih Efendi ibn-i Receb meclis-i şer‘î enverde takrîr-i kelâm best ‘ani’l-merâm idüb vakıfı mezbûrun mütevellisi Ömer bin Halik hidmet vakfda tesâmu‘ ve tekâsülünden nâşî hayrat ve muskafât mezkûre harâbe müşerref vekili ta‘mîr ve termîme muhtaç olmuş olduğundan mâ‘adâ seniyyesine mâl ve icarât vakfı akl ve baliğ ile hâne ta‘mîr ve termîmine sarf olunacak bir akçe ve bir habbe vakıf-ı mezkûrun gallesi olduğuna binâ‘en bu batında bulunan evlad-ı vâkıf iltimaslarıyla bundan mukaddem bâ mâ‘rifet meclis-i kıbel-i şer‘den Mursel Hâcı Selim Efendi ile evkâf müdîri vekili Nebîzâde Hâfız Efendi ma‘rûfetiyle mahalleri üzerine varub bi’l-mu‘ayene yeğân yeğâne mesâha ve keşf olunub ve keşf defteri mûcibince ta‘mîr ve termîme muhtâc mahalleri usülü sâbık-ı üzere ancak üç bin beş yüz on guruş ile ta‘mîr ve termîm olunur deyû sikâtdan ehli haber ve ehli sanây‘in kat‘an ihbârları vecihle ber-minvâl-i muharrer muhtâc ve mütevakkıf olduğu mikdârı mezkûri ahırdan bi’l-istidâne vakıf-ı mezkûri uslüb kadimi üzere ta‘mîr ve termîm ve ba‘de’z-zafer gılle-i vakfa rücu‘a kıbel-i şer‘den bana izin virilmek ma‘lûmdür dedikde mâl takrîr-i kâ’immâkâm minvâl-i merkûm ber-minvâl-i muharrer üzere olduğunu sikâtından zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn haber vermeleriyle hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb hazretleri dahi ahardan istidâne ile kadr ma‘rûf mikdâr ile bâ‘is asliyesi üzere hayrât ve meskûfat-ı mezkûreyi ta‘mîr ve termîm ve ba‘de’z-zafer rucû‘a izin verilmeleriyle işbu

vesîka atika ketb ve imlâ olundu fî'l-yevmü'l-hâmis min şehr-i Ramzânü'l-mübârek li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hâcı Osman oğlu Abdullah

Değirmenci Ömer bin Osman

Kadayıfçı Mehmed Ağa

Derviş Mehmed Ağa

Kasım oğlu Ömer bin Kasım

Kapucuoğlu Hâcı Emin

Çanakoğlu Mustafa oğlu ibn-i Ahmed Ağa

Sâhife: 52/1

Esbâba Müte'allik İzin Hücceti

Medîne-i Tokad'da vâki' ashâb hayrâtından merhûm Şeyh Dursûn nâm sâhibü'l-hayr Sulu sokak ve meyvehâne çarsusı bâşı nâm mahallerde olan iki 'aded çeşmesiyle Câmi' Kebîr civârında olan helâları hayrât ve mirâtının ta'mîr ve termîmi içün batnen ba'de batın evlâdına meşrûriyet olan Aksu nâm kâ'in iki göz esbâb mevkûfenin olurundan hasbi mütevelli olan Ömer bin Hüseyin el-haleti hazihi ve diyâr-ı aharda ve ne mahalde olduğu nâ ma'lûm olub umûr-ı tevliyeti rü'yet mu'tala kılınmış olmağla birine bir kâ'immâkâm nasb ve ta'yîni lâzım gelmeğin vâkıf-ı mezbûrun bu batında mevcûd olan evlâdından Salih Efendi bin Receb her vecihle müstakîm umûr-ı tevliyet vakfı rü'yete ehl muktedir olduğu sikât a'zâ-i meclis-i ihbârlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi mütevelli merkûm yerine mezbûr Salih Efendi kâ'immâkâm nasb ve ta'yîn buyrukda ol dahi ber-vech-i muharrer umûr-ı vakıfı rü'yete ta'ahhüd ve iltizâm itmesiyle vâka'ü'l-hâl hıfzen lilmukâl(?) bi'l-infâ' ketb ve imlâ olundu fî'l-yevmü'r-râbi' min şehr-i Ramazânü'l-mübârek li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Kadâyıfçı Mehmed Ağa

Kadâyıfçı Derviş Ağa

Kâssamoğlu el-Hâc Ömer Ağa

Topcuoğlu el-Hâc Emin Ağa

Benekoğlu Mustafa Ağa

Ve gayrihim

Sâhife: 52/2

Yahûdi Yakof'a Müte'allik Te'cîl Hücceti

Medîne-i Tokad ahâlilerinden ehl-i islâmdan Kurâlzâde Şerif Mehmed Ağa ibn-i el-Hâc İbrahim ve Dikici Sa'id Ağa ibn-i Hüseyin ve Ahsenmeli(?) Ali ibn-i diğer Hüseyin ve Tenekeci el-Hâc Ebu Bekir ibn-i Ataullah ve re'âyadan Karasoloğlu Nikola veled-i Yovani ve Kefelioğlu Agob veled-i Ohan ve İrakil Hacator veled-i Kirgor ve Nezârcıoğlu Begos veled-i Ohannes ve Kayserili Yordan veled-i Yorgi ve Oseb veled-i Yordan ve Bidlikoğlu Kirgor veled-i Agob ve Kurşuncuoğlu Kirgork veled-i Beros ve Eşedlü Toros veled-i Rados ve Kalbakçıoğlu Kasbar veled-i Marderos ve hayr Tellakçıoğlu Bedros veled-i Yorgi ve Yani Toros'u Save Bezâz Nikola veled-i Yovan ve Sahakoğlu Begos ve Murbekoğlu Mosis veled-i Ohan ve Kayserili Bezâz Ohannes veled-i Karabet nâm kimesneler ile zât-ı şahısları ma'rûfe geliş ağa zevcesi Fatıma bint-i Mehmed ve diğer Fatıma bint-i Abdullah ve Muhzıroğlu zevcesi Zeynep bint-i Mustafa ve Nemete Mukal kızı Magadik bint-i İnstas nâm 'avretler taraflarından zikr-i âtîyü'l-husûsi takrîr ve imhâle vekîl idüği Serrac Halil oğlu Mehmed Tonbuloğlu Abdullah ibn-i Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle nâ'ib olan Manav Mehmed Emin beni meclis-i şer'de Za'im Zimmî mahallesi mütemekkinlerinden Yahûdi Yakok veled-i Musi muvâcehesinde kendinden bi'l-asâle ve müvekkilün-ı mezbûrûn taraflarından dahi bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mersûm Yakok Yahûdi zimmetinde benim ve müvekkilerim mezkûrûnun mâl fatura ve sâ'ir eşyâ-i mütenevvi'a semenlerinden bâ defteri müfredat yirmi iki bin beş yüz guruş alacak haklarımız olub meblağ-ı mezbûri Yahûdi mersûmdan bi'l-asâle ve bi'l-vekâle taleb eylediğimde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezkûrelerimi iki bin beş yüz guruş bizlere deyni olduğunu ikrâr lakin mersûm Yakok Yahûdi meblağ-ı mezbûri bana ve müvekkillerim merkûmuna hâlâ ve refeka(?) edâya iktidâr-ı olmayub ber-vech-i atî nakite te'cîle tâleb olmağla ben dahi işbu târih-i hüccetden yirmi dört ay tamamına değin her sekiz ay mezbûrun yedi

bin beş yüz guruş virmek ve üç nakit ile ber-minvâl-i muharrer yirmi dört ay tamamına değin edâ itmek Kurâlzâde merkûm Mehmed Şerif Ağa ma‘rûfetiyle eshâb-ı hukuka tevzi‘ ve takîm olunmak üzere merkûm Yakok Yahîdi’ye bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ber-vech-i nakit ve te’cîl eyledikde ol dahi minvâl-i muharrer üzere kabûl nakiti vecihle meblağ-ı mezbûr yirmi iki bin beş yüz guruş mü’eccelen edâya ta‘ahüd iddü deyû merkûm Manav Mehmed’in takrîr-i meşrûhını mersûm Yakok Yahûdi’yi tasdîk etmeğle mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min şehr-i Ramazânü’l-mübârek li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Nebioğlu Hâcı Ömer

Abdücoğlu İbrahim

İbrahim Alemdar oğlu Terzi Mehmed Ağa

Yazıcı Hüseyin Efendi

Keşânlı Topal İbrahim ibn-i Halil

Ve gayrihim

Sâhife: 52/3

Esdiğin Karye Ahâlilerine Müte‘allik Tarîk-i (…) Hücceti

Medîne-i Tokad’da muzâfa Komanat nahiyesine tâbi‘ Esdiğin karyesi İmâmı Mehmed Efendi ve muhtarları Daloğlu Eyüb ve Müdüroğlu Mustafa ve Cedîde mahkemede mestûrü’l-esâmî olan kisân meclis-i şer‘de nâhiye-i mezbûreye tâbi‘ İze karyesi ahâlisinden Demurci Süleyman ibn-i Süleyman muvâcehesinde beheri umûr ve takrîr-i kelâm idüb karyeteyn ve mezkûreteyn toprağını fâsıl mezkûr Esdiğin karyesi yaylasına gider tarîk ‘âmmın şarki cânibinden vâka‘ olan mer‘amız toprağından bir tarafı samanlık alanı ve bir tarafı eker bennak kayası ve Siyorin alanı ve bir tarafdan kırbık tarlası ve bir tarafı tarîk-i mezkûr ile mahdûd ve mümtâz bâ keyli Tokad sekiz kîle taham(?) (tohum) isti‘âb ider merâ‘yı kadimemiz olub bi’l-inzâ‘ ve bilâ müdâhale otundan ve suyundan hayvanlarımız intifâ‘ ide gelür iken merkûm Süleyman mer‘âyı mezkûremizi fuzûli bi-gayri hak zabt ve zira‘at itmeğle minvâl olunub müdehalesinin men‘ile haliyen ‘ani’ş-şevâğil kefiyedine tenbiyye olunmak matlûbumuzdur deyû

ba‘de’l-da‘vâ ol dahi cevâbında arâzi-i mahdûd-ı mezkûr karye-i mezkûre ahâlilerinin kadimi mer‘âsı olduğunu ve fuzûli zabt ve zira‘at eylediğini ikrâr-ı i‘zâfi vecihle kefiyedine tenbiyye olunduktan sonra sekiz sene müddet arâzi mezkûreyi ihyâ ve derûnuna eşcâr semere gars eyledim ve gars eyldiğim eşcar mesemeremi kala‘ itme menâzi‘lerinden beynlerine muslihûna tavassutuyla eşcâr mesemeresi bedeli üç yüz elli guruş virilmek üzere bi’t-terâzi musâleha olunub ve bedeli sulh mezkûr mukâbelesinde müdde‘ûn-ı mezkûrun bâ-ma‘rifet sâhib-i ‘arzı Şaltak Hasan nâm kimesnenin ferağıyla tefevvüz ve tefriğ ve kabûl eyledikleri Esdiğin karyesi tarafında vâki‘ köy yeri dimekle ‘arif ve cevânib-i erba‘sı Abdülbaki oğlu Mehmed ve Giymemezoğlu Salih ve kırbıyık tarlaları ve suhreti ile mahdûd ve mümtaz sekiz rublağı taham(?) (tohum) isti‘âb ider bir kıt‘a tarlayı eşcâr mesemere ve gayri mesemere leyle bedel-i sulh-i mezkûr mukâbelesinde yine bâ-ma‘rifet sâhib-i arzı merkûm Timurci Süleyman’a ferâğ kat‘liye ve tefevvüzi idüb ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve terfri‘ ve kabûl idüb husûsu mezkûrelere müte‘allik ‘âmme-i da‘vâdan her biri aharın zimmetini ibrâ-i ‘âmm râfi‘ü’l-hisâm ile ibrâ ve iskât ve yine her biri aharan berâtı ber-minvâl-i muharrer kabûl idüb bu vecihle beynlerinde vâki‘ olan menâzi‘ kat‘a olunmağın mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min şehr-i Ramazânü’l-mübârek li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Mukid Hâfız Derviş Mehmed Efendi ibn-i Ahmed

Neciblioğlu Hüseyin

Berber Mustafa Efendi

Tütüncü İbrahim Efendi

Kuralzade el-Hâc Hâfız Şakir

Hâcı Rızazâde Hâcı Muni Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 53/1

Basmacı Karabet Veled-i Begos'a İ'lâm

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad'da Zillî Hâcı mahallesi mütemekkinlerinden Basmacı Karabet veled-i Yakosi zimmî meclis-i şer'de Cedîd mahallesi mütemekkinlerinden Parsamoğlu Hacik zimmî muvâcehesinde târih-i i'lâmdan bir gün mukaddem mersûm Hacik zimmî çarşu'yu kebîrde Basmacılar Hânı derûnunda Basmacı Kalbi nâm ağaç ile bi-gayri hak-ı 'âmmdan sânem kavâcık dirsekte darb ve darbından nâşî mezkûr gulam mecrûh olmağla mûcib şer'isi matlûbumdur deyû tasdî eylediğim da'vâyı mezkûremden bâ-vesâtet(?) muslihin merkûm Hacik zimmî ile bi't-tav' ve'r-rızâ yüz guruş bedel-i müddefû' ve makbûz ba'de 'akde'l-müsâlihına ve'l-kabûl bi'l-cümle tasdî eylediğim darb ve cerh da'vâma ve mâ-becedet(?) münhân müte'allika 'âmme-i da'vâdan mersûm Hacik zimmînin zimmetini ibrâ ve iskât eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer ibrâ-i mezkûrimi kabûl eylediği didiğini mersûm Hacik zimmî tasdîk eylediği huzûr-ı şeriflerine i'lâm olundu ve'l-yevmü's-sâbi' 'aşer min şehr-i Ramazânü'l-mübârek li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 53/2

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad'da Cemaleddin mahallesi mütemekkinlerinden Girigor veled-i Bogos zimmî kendiden bi'l-asâle zevcesi ma'rifetü'z-zât Horosima bint-i Manok nâm Nasrâniye tarafından bi'l-vekâle meclis-i şer'de mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden zât-ı şahısları Maruka Bozacıoğlu kızı Ahsaberit bint-i Bağdesar ile mersûmenin kızı Tanoki bint-i diğer Girigor nâm Nasrâniyeler muvâcehesinde târih-i i'lâmdan iki gün mukaddem işbu mersûme Tanoki anası mersûmenin mahalle-i mezbûrede vâki' menzilenin kuyusu emâmında bi-gayri hak-ı hâmil zevcem mersûme Münevver ve Seciye'nin kolunı ısırub ve sağından dolanub yede urûb mersûme Ahsaberit'e dahi ayağıla karnına ve sâ'ir ihzâsıyla harb-ı(?) (darb) şedîd ile harb(?) (darb) ve harb-ı (?) (darb) mezbûreden nâşî sâhibe-i ferâş ve yirmi dört sâ'at mezûretinde zevcem hâmil mersûme gayrısının el-halifeye ile bir kat'a mukafa ilkâ itmekle suvâl olunub mûcib-i

şer‘iyyesi bi’l-asâle ve bi’l-vekâle matlûbumdur deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-inkâr müdde‘i merkûm Girgor zimmî ber-vech-i muharrer müdde‘i mezkûresini mahallâtından le’de’t-tezkiye makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan ‘udûl ahrâr ricâl-i müslimînden ve mahalle-i mezbûre ahâlisinden Etmekci Hâcı Mehmed ibn-i Halil ve Hüseyin ibn-i Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î ba‘de’l-isbât mûcibince mersûmetân Ahsaberit’e ve Tanoki Nasrâniyelere şer‘ân takdir şedîdlerine(?) mütetdim(?) mâ‘adâ Makarrü’ye-i(?)mersûme Horosima’ya sâhibe-i ferâş olub kesîden ‘âcize kalmakla sahıhat buluncaya değin nafakasıyla ücret mûdavâsı vasî mersûmetândan Ahsaberit’e ve Tanoki üzerlerine lâzım geldiği bi’l-iltimâsıyla huzûr-ı rife‘atiyelerine i‘lâm olunduğu. Fî 3 Sa. sene 71.

Sahîfe: 53/3

Husûs-ı âtîyü’l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîriçün bi’l-iltimâs kıbel-i şer‘î enverden irsâl olunan Kâtib el-Hâc Selim Efendi ibn-i Abdullah medîne-i Tokad’da Dere mahallesinde vâki‘ hâlik Balabanoğlu Asador zimmînin vereseleri sulbiye sağire kızı Maryem ve sağîr oğlu Kiyork’un bâ hücceti şer‘iyye vasîyye mensubeleri anaları Ralike bint-i Ohannes nâm Nasrâniye ile sulbî kebîr oğulları Kirgor vârisin nâm kimesneler mâl-ı mevrûseleri olan ma‘lûmü’l-hudûd ve’l-ceyerân bir kıt‘a bâğçelerine varub zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde ‘akd meclis-i şer‘î ‘alî eyledikde verese-i mersûme her biri isâline ve vesâyete meclis-i makûd-ı mezkûrede komşuları ve ma‘rifetü’z-zât Serbuke bint-i diğer Ohannes nâm Nasrâniye muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mersûme Serbuke mevrûsemiz mersûmûn müntakil işbu mu‘âyene olunan bâğçemize muttasıl bâğçesi beyyinen bundan akdem deyû erçekub bizim bâğçemizden bi-gayri hak ve fuzûli arzen iki ve tûlen yirmi zira‘â toprâğımız ile nısfı havuzumuzu ve i‘tar ‘istifâneden tarafı tûlen ve arzen dokuz zirâ‘adan on sekiz zirâ‘a sekümüzi zabt itmiş olduğundan mahal-i mezbûreleri mersûmeden taleb ve da‘vâ eylediğinden ol dahi ber-vech-i muharrer ikrâr-ı ve i‘tirâf idüb divârı mezkûri hedm itme menâzi‘mızda beynimizde musâlihun tavassutuyla sâlifü’z-zikr sekümüzi bizlere teslîm ve nısf havuz ile arzen iki ve tûlen yirmi zerâ‘ toprağımıza mukâbele dahi mersûm Serbuke ebniyemiz esamînde ahûr ve havlu ‘arsa mu‘yenelerin bize virub deyû er mezkûrm hissiyet-i hâliyesiyle kalmak üzere bi’t-terâzi musâleha olunub vech-i meşrûh vâki‘ üzere husûs-i mezkûrelere müte‘allika ‘amme

da‘vâdan her birimiz aharan ve zimmetini ibrâ ve iskât ve yine her birimiz aharın ibrâsı ve ber-minvâl-i muharrer kabûl idüb bu vecihle kat‘ münâza‘ eyledik dediklerinde verese-i mersûmenin kelimât-ı mezbûrelerini mersûme Serbuke dahi tasdîk itmekle vâki‘ hâli mevlânayı mûmâ-ileyh mahalinde ketb ve tahrîr ve mu‘âbe‘ûs(?) emnâ-i şer‘le taraf şer‘a gelüb ‘alâ vukû‘a inhâ ve takrîr-i itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu fi’l-yevmü’l-hâmis ve’l-‘ışrîn min şehr-i Şa‘banü’l-mu‘azzam li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Vernikcioğlu Berber Mustafa

Kiremitci Hâcı Mehmed

Ve gayrihim

Sahîfe: 53/4

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Zile kazâsı sâkinlerinden ve Tokad’da vâki‘ Cemaleddin ve Cemal Bey ve fakları evlâdlarından ma‘rifetü’z-zât Narine bint-i Memiş Ağa nâm hâtun tarafından zikr-i âtî da‘vâya vekîl idüği zât-ı mezbûreyi şahsın ‘ârîfâne Zile ahâlisinden Ömer ibn-i Mehmed ve Kasımmoğlu Ebu Bekir Mehmed bin şehâdetleriyle sâbit olan li-ebeveyn er karındâşı Hâcı Mehmed ibn-i el-mezbûr Memiş kendiden bi’l-asâle ve mezbûreye bi’l-vekâle meclis-i şer‘de evlâd-ı vâkıfın mezbûrûndan olub kendileriyle batın ve derecede Musâvi Tokad ahâlisinden Yusuf ibn-i Abdurrahman Efendi muvâcehesinde merkûm Yusuf vakfın mezbûrûnun Sivas’a tâbi‘ Cincin ma‘ Arzuhâtun karyeleriyle merza‘ ve sâ’ir a‘şârını altmış sekiz senesinden yetmiş bir senesine değin beher seneliğe beş yüz guruşdan dört iki bin guruş bedel makbûz mukâbelesinde Sivas ahâlisinden Cemal Bey nâm kimesneye iltizâm olduğu iltizâm edüb ba‘de’l-musâvenet a‘şâr bedelinden müvekkilem mezbûre ile bana münâsıfına dört senede isâbet iden beş yüz guruşumuzu hâlâ edâ itmeğle taleb iderüm deyû ba‘de’d-da‘vâ ol dahi cevâbında vecih muharrer üzere müdde‘i merkûm ile müvekkilesi mezbûreye münâsıfına karye-i mezbûrelerin a‘şâr bedelinden beş yüz guruş zimmetinde deyni olduğunu bi’t-temamhâ tâyyi‘an ikrâr ve i‘tirâf itmekle ikrâr-ı mûcebince meblağ-ı mezbûreyi müdde‘i merkûm Hâcı Mehmed

tamamen edâsıyla merkûm Yusuf'a tenbiyye olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı refi'ânlerine i'lâm olundu. Fî 9 R. Sene 71.

Sahîfe: 54/1

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad'da Çay Zimmî mahallesinde Kara Mehmed bin İsmail meclis-i şer'de mahalle-i mezbûreden Gühabiroğlu(?) Musa bin Hüseyin muvâcehesinde merkûm Musa târih-i ilâmından(mürekkep lekesi) on beş gün mukaddem Kemer Köpri nâm mahalde vâki' bir kıt'a bâğıma girub garaz-ı nefsâniyetine mebnî bi-gayri hak yedi yüz elli guruş kıymetli ve dört yüz 'aded kürumlerimi bıçak ile külliyen kat' idüb ve bundan bir gün mukaddem leylen bağ-ı mezbûre varub ebniyemi ihrâk kasdıyla dolaba ateş bırakıb yanâr iken ben üzerine varub ateş attârûb takrîb-i merkûmi derdest eylediğimde temaşamıza komşular gelüb merkûm Musa ve hîn-i muharrer üzere on beş gün mukaddem dört yüz 'aded kürumlarımı kat' eylediğini ve ebiniyemi ihrâk kasdıyla dolaba ateş bıraktığını tâli'an ikrâr ve i'tirâf itmekle ikrâr-ı mûcibince kat' eylediği kürumlerimin kıymet mezkûresi olan sekiz yüz guruş zimâmen merkûm Musa'dan hâlâ taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'i merkûmdan da'vâyı mezkûresine mutâbık beyyine taleb olundukda 'udûl ahrâr-ı ricâl-i müslimînden ve medîne-i mezbûre ahâlisinden Şâfioğlu Emin bin Mehmed ve Mahmud bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzıran olub iştişhâd olunduklarında fî'l-hakîka bundan bir gün mukaddem leyl-i mezkûrede müdde'i merkûm Mehmed'in bâğ-ı mezkûrini ihrâk kasdıyla ebniyenin dolabına ateş bıraktığını ve on beş gün mukaddem ve dört yüz 'aded kürumlerini kat' eylediğini bizim hazûrumuzda tâleben ikrâr idüb bizler bu husûsa bu veche üzere şâhidleriz ve şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye etmeleriyle her biri mahallerinde ba'de't-tasdî' ve't-tezkîye şehâdetleri makbûl ve mûcibince müdde'i 'âliyye merkûm Musa müttehim olduğu sâbit oldukdan sonra müdde'i merkûm iltimasıyla ma'rifet şer'i mahallinde ber-vech-i muharrer telefât-ı mezkûre huzûr-ı meclis-i müsteminde ba'de'l-keşf ve'l-mu'ayene şukka-i müslimîn ve ma'lûmü'l-esâmî ehl-i vukûfun bi'l-muvâcehe müdde'i mezbûrun ber-vech-i muharrer mezkûrüm ve ebniyesine müttehim mezbûrun vukû' bulan ahrâr ve telefâtın sekiz yüz guruşluk olduğunu ihbâr etmeleriyle ihbârları vecihle meblağ-ı mezbûre sekiz yüz

guruşu müdde‘i merkûm Kara Mehmed’e edâ ve teslimiye merkûm Musa’ya tenbiye olunduğu bi’l-iltimâsıyla huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu. Fî 7 L. sene 71.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 54/2

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Kazabâd kazâsına ta‘bi Sırçalı karyesinde Topal Mustafa bin İlyas Tokad mahallesinde meclis-i şer‘de zikr-i atî bârgere bi-tarîkü’l-iltikât cânib-i mîriden me’mûrini hesabıyla vaz‘ü’l-yed olan Bölük Bâşı Celil oğlu Yusuf bin Memed muvâcehesinde işbu meclis-i şer‘a ihzâr olunan bir re’s bârgir yedimde mülküm olub târih-i i‘lâmdan üç gün mukaddem karye-i mezbûrede Yalak Deresi nâm mahallede ğâ’ib olmuşdı el-hâleti hazihi bârgir-i mezbûri merkûm Yusuf yedinde bulmamla bi’l-istihkak taleb iderim deyû da‘vâ ettikde ol dahi cevâbında bârgir-i mezkûre tarîk-i müriret büve olmak üzere vaz‘-ı yedini ikrâr lakin müdde‘i merkûmen mülki olduğu ma‘lûmum değildir deyû inkâr itmekle müdde‘i merkûm ber-vech-i muharrer müdde‘asını her biri mahalinde lede’t-tezkîye makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan ve Ori karyesinden İbrahim bin Mehmed ve diğer Mencioğlu Bekir diğer Mehmed şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe ba‘de’l-isbât ve’l-sahlif mûcibince bârgir-i mezkûri müdde‘i merkûm Mustafa’ya def‘ ve teslîme merkûm Yusuf teenbiye olunduğu huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu. Fî 8 L. sene 71.

Sahîfe: 54/3

Topal Şerife Müte‘allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Cedîd mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ömer Efendi bin Abdullah’ın verâseti zevce-i menkûha metrûkesi Raziye bint-i nâm hâtun ile sulbiye kebîr kızı Ayşe’ye ve sulbî kebîr oğlu Mehmed’e ba‘de’l-inhisâr merkûm Mehmed dahi bundan sekiz mâh mukaddem vefât idüb verâseti zevce-i metrûkesi Atike bint-i Abdullah ile anası mezbûre Raziye Hâtun’a ve sulbî sağîr oğlu Abdullah ba‘de’l-inhisâr sağîr merkûm Abdullah dahi fevt olub verâseti anası mezbûre Atike Hâtun ile li-ebeveyn Ömeroğulları Osman Efendi ibn-i Ahmed ve Şerif Mehmed ve ğâ’ib ‘ani’l-beld el-Hâc Abdullah ibn-i Mehmed inhisârı ba‘de’l-tahakkuk ve şer‘î

mezbûre Ayşe Hâtun tarafından zikr-i atî da‘vâya vekîl idüği zât-ı mezbûreyi ‘ârifâne Mustafa Efendi bin Hasan ve Hâfız Ömer bin Ahmed şehâdetleri ile bi muvâcehetü’l-hasm ber-nehcü’ş-şer‘î sabit olan zevc-i Hâfız Ahmed Efendi bin Kasım ve mezbûre Raziye Hâtun her biri asâline ve vekâlete meclis-i şer‘de mezbûre Atike Hâtun tarafından durur ve cevâba vekîl şer‘iyyeyi Tütüncü Hâfız İbrahim Efendi bin diğer İbrahim ile ğa’ibi mezbûrun vasî mensubi li-ebeveyn er karındâşı merkûm Şerif Mehmed ve mezbûr Osman Efendi muvâcehelerinde da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb ‘adet ve fiyatları işbu yedimde olan defter-i müfredâtda muharrer ma‘lûm olduğu üzere müteveffâ-i merkûm Ömer Efendi’nin on bin iki yüz otuz guruşluk terekesi bu ana değin iktisâm olunmayûb verese-i münhasırası beynelerinde işterâken kalmış olduğu Halide müteveffâyı merkûmun oğlu mezbûr Mehmed dahi bundan sekiz mâh mukaddem fevt olub verese-i mezbûresini tereke-i mezbûre müstegıllen mevrûsemiz mezbûr Mehmed’in deyû fuzûli zabt ve mezbûretân Ayşe ve Raziye’nin hisse-i irsiye şâ‘iyaların irâde-i muhâlefet itmeleriyle minvâl olunub hisse-i irsiyeleri tereke-i mezbûreden alıverilmesi matlûbumuzdur deyû ba‘de’d-da‘vâ anlar dahi cevâbında tarla-i mezbûreye bi’l-vârise vazi‘iyedlerini ikrâr-ı mekin mevrûsemiz merkûm Mehmed elli üç târihinde hemşiresi mezbûre Ayşe’nin babası mezbûre Ömer Efendi’nin terekesinden mücib hisse-i irsiyesini edâ ve teslîm idüb ol dahi yedinden kabz ve teslîm ve husûs-ı mirâsa müte‘allika ‘âmme da‘vâ ve mutâlebatdan merkûm Mehmed’in zimmetini ibrâ ve iskât ve merkûm Mehmed ibrâ-i mezkûri kabûl itdüb hatta bundan sekiz mâh mukaddem müteveffâyı mezbûr Mehmed’in tahrîr terekesine me’mûr mahkeme kâtibi Mahmud Efendi ma‘rifetiyle hânesinde ‘akd olunan meclisde vasî mezbûre Ayşe ber-vech-i muharrer edâ mezkûreteyn tâbi‘aten ikrâr ve itirâf ve mezbûre Raziye dahi tereke-i mezkûreden dolayı benim ancak oğlum merkûm Mehmed zimmetinde altı yüz elli beş guruş alacak hakkım kalub bundan mâ‘adâ bir akçe ve bie habbe hak ve mutâlebem yokdur deyû tâyıka(?) ikrâr ve i‘tirâf itmeğle ber-minvâl-i muharrer ikrâr-ı mezkûrelerine binâ‘en mezbûretânın tereke-i mezbûrede hılâfe ve medhalleri kalmamışdır deyû ba‘de’l-vaka‘ ve’l-inkâr râfi‘una mezbûrun vaki‘ meşrûhalarını her biri mahallerinden lede’t-tezkîye ‘udûl makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan ahrâr ricâl-i müslimînden ve Meydân Müslim İmâmı Abdullah Efendi ibn-i Mehmed ve İmâm Ahmed ibn-i Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer‘î bi’l-muvâcehe ba‘de’l-isbât mûcibince vekilimiz hâtun ile müvekkilesine izâfetle vekîl-i merkûm Hâfız Ahmed Efendi’nin bi-vech-i şer‘i müdde‘i mezbûrun ‘ilmuhum ‘anına Osman ve Şerif

Mehmed mu‘ârazaları men‘ olunmağın mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min Şabânü’l-mu‘azzam li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Kahveci Mehmed Ağa

Manav Hâcı Ömer Ağa

Tütüncü Derviş Mehmed

(…) Ali

Kuruçaylıoğlu Osman

Serraçbâşı oğlu Ahmed Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 55/1

Topal Nahif’e Müte‘allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Soğukpınâr Müslimin mahallesi sâkinlerinden müteveffâ Atoğlu Ahmed’in sulbî kebîr oğlu Ömer ve sulbiye kebîre kızı ma‘rifetü’z-zât Şerife Hâtun meclis-i şer‘de Cedîd mahallesinden olub bundan akdem vefât iden Mehmed bin Ömer ile müta‘kiben fevt olan merkûmun sulbî sağîr oğlu Abdullah’ın verese münhasıralarından Atike bint-i Abdullah ve Serraçbâşızâde Osman Efendi ibn-i Ahmed ve Şerif Mehmed ibn-i Mehmed kendiden bi’l-asâle ve ğâ’ib ‘ani’l-beld er karındâşı Hâcı Abdullah’ın vasî mensûbu olmağla bi’l-vesâye muvâcehelerinde behr da‘vâ takrîr-i kelâm idüb işbu verese mezbûrenin mevrûseleri merkûm Mehmed bizim hâlâ sağîrimizde babamız müteveffâyı merkûmdan müverris Çay nâm mahallede vâki‘ bir kıt‘a bağ ile menbağında ka’in bir kıt‘a bağçemizi zabt ve on beş seneden berû ahara icâr idüb senenin mezbûrede iki bin beş yüz guruş icârımızın ahz ve kabz ve hatta bundan iki sene mukaddem merkûm ‘askere gider iken meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruş bu vecihle sülüs sülüsân zimmetinde bize deyni olduğun ikrâr-ı ve temessüke rabt istimhâl idüb merkûm Mehmed meblağ-ı mezbûri bize kıbelü’l-edâ ve’l-istibgâ ‘askerde vefât idüb terekesine verese-i mezbûre vâz‘ü’l-yed olmalarıyla yedimizde olan deyn temellükü mûcibince meblağ-ı mezkûri terekesinden taleb ideriz deyû ba‘de’d-da‘vâ anları dahi cevâbında külliyen inkârlarından mâ‘adâ mevrûsemiz merkûmun müdde‘i

mezbûr Ömer zimmetinde Tütüncü dükkanı dediği semeninden bin iki yüz guruş alacağı olub merkûm Ömer'den kıbelü'l-ahz ve'l-istifâ'i vefât idüb meblağ-ı mezkûr bize mevrûs olmağla taleb iderüz deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr tarafından her biri ahz üzerine ber-vech-i muharrer müdde'âyı mezkûrelerin beyâna havâle ityân beyn esnâsıda meyânelerine musâlihun tavasutuyla bi't-tav' ve'r-rızâ verese-i mezbûre zikr-i olunan bin iki yüz guruş gedîk da'vâsından meccânen ferâ'gat eylediklerinden mâ'adâ müdde'iyân-ı mezbûran Ömer ve Şerife'ye nakden iki yüz elli guruş virüb ol vecihle tarefeyn 'an inkâr ba'de 'akdü'l-musâlehata ve'l-kabûl bi'l-cümle husûs-i mezkûre göre müte'allika 'âmme-i da'vâyı mutâlebât ve imânıdan ahadihi(?) ihrâk zimmetin ibrâ ve iskât deyne her biri ber-minvâl-i muharrer aharın ibrâsını kabûl itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min Şa'bânü'l-a'zâm li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kahveci Karos

Manav Hâcı Ömer Ağa

Kadayıfcı Derviş Ağa

Serraçbâşıoğlu Ahmed Ağa

Asımoğlu Hâfız Hasan Efendi

Ve gayrihim

Sahîfe: 55/2

Der-devlet mekine 'arz dâ'î kemîneleridir ki Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn mülûkâneye mülhak evkâfdan Tokad'da vâki' Mevlânazâde Mescîdi Vakfı'nın vazîfe-i mu'ayene ile nısf hisse tevliyet ve vâzife-i mu'ayene ile nısf hisse-i imâmet ve yine Tokad'da Ankara mahallesinde vâki' Mevlânazâde Mescîdi Şerîfi'nde senevî bir müddehaza ile müzenlik cihetlerine bâ-berât şerîf-i 'âlişâne 'âle'l-işterâkü'l-senevî es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Hüseyin ve es-Seyyid Mehmed nebevü's-Seyyid Mehmed nâm karındâşlar mutasarıflar iken merkûmundan es-Seyyid Hüseyin ve es-Seyyid Mehmed bundan akdem bi'l-evlâd-ı zukûr müte'âkıben fevt olub yerleri hâli ve hizmed lâzımeleri ma'lûl ve makûl kalmağla müteveffeyân mezbûranın er karındâşları ve cihât-

ı mekûrelerde şerîkleri bulunan medîne-i mezbûrede Keçecileri mahallesinde on birinci hâne ikinci numarasında mukayedü'l-yevm yirmi altı yaşında olan işbu bâ'is-i 'arz 'ubûdiyet merkûm es-Seyyid Mustafa ibnü'l-merkûm Mehmed bendeleri talebe'-i 'ulûmdan ve vucûhıyla cihât-ı mezbûrelere ehl ve müstehâk olduğu lede'l-imtihân zâhir ve nümâyan olmağla cihet-i mezbûre karındâşları müteveffeyân mezbûrânın mahlûllerinden vazife-i merkûmeleriyle merkûm es-Seyyid Mustafa bendelerinin hissesine el-hâk tevcîh ve yedine bir kıt'a mücededen berât-ı şerîf-i 'âlişân sadıka ve ihsân buyrulmak ricâsına bi'l-iltimâs der bâ şevket karâra 'arz ve i'lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i men lehü'l-itaf ve'l-ihsânındır ki fî'l-yevmü'l-'aşer min Şevvâlü'l-mükerrem li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 55/3

Tiridoğlu Artin Zimmîye Müte'allik İ'lâm Kaydı

Der-devlet mekine 'arz dâ'î kemîneleridir ki Yuvası Ayanis dahilinde Tokad kâzası mahallâtından Havâce Ahmed mahallesinde mütemekkin iken târih-i i'lâmdan emân üç sene mukaddem hâlik olan İstefan veled-i Agob veled-i Ohan zimmeti verâseti zevce-i metrûkesi Uskohi bint-i Kifork Nasrâniye ve li-ebeveyn kız karındâşları Maryem ve Margırit Nasrâniyelere ve li-ebevyn er karındâşı Makdisi Artin zimmîye münhasıra ve tashîm mes'ele mirâsım on altı sehemden olub sehem mezbûreden dört sehemi zevce-i mersûme Uskohi Nasrâniye'ye ve üçer sehemden altı sehemi mersûmetân Mariyem ve Margırit Nasrâniyelere ve altı sehemi mersûm Artin zimmîye isâbeti tahakkukdan sonra zikr-i atî husûsun mahalinde şer'le zevit olunması bâbında ihdâr olunan bir kıt'a zemânı 'âlîşanda mestûretü'l-ism şahsi müddefi zevce-i mersûme Uskohi Nasrâniye kazâ-i mezbûr meclisinde ma'fûr meclis-i şer'de tereke hâlik mersûme vaz'-ı yedleri mütehakkık olub kendiden ehîl ve li-ebeveyn kız karındâşları Maryem ve Margırit Nasrâniyeler taraflarından husûs-ı âtîyde vekîl meclis-i şer'de mersûm Artin zimmî muvâcehesinde müverrisem zevcem mersûmun meyt-i hâlakinde bi'l-cümle terekesine ehl ve müvekkiline mersûmetân bi'l-mu'ayene vâz'ü'l-yed olmalarıyla benim hisse-i arsa ma'lûmemî dahi fuzûli zabt ve bundan akdem bana mâllarından ancak dört bin guruş ref' ve teslîm ben dahi yedlerinden ahz ve kabz itmişdim lakin makbûzum olan meblağ-ı mezkûr benim bir tasyih'-i mezkûr müd hisse arsa ma'lûmemden duyûn olmağla ehîl müvekkitân-ı mersûmetânın ve ahfadü'l-yed

oldukda hâlik mersûmun bi'l-cümle terekesi tahrîr ve beynimizde bi'l-hakîkatü'ş-şer'iyye mukîm olub bir mesahîh(?) mezkûr benim hisse-i irsiyye ma'lûmeme her ne isâbet ider ise bir vasî muharrer mukaddemâ makbûzum olan meblağ-ı mezbûr dört bin guruş ba'de'l-mahzûb ve't-tenzîl bâkî zuhûr iden hisse-i irsiyemi ehîl ve vekîl mersûmeden bi'l-verâse hâlâ taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-'ukûl vekîl ve mersûm cevâbında mevrûsemiz hâlik mersûrûn bi'l-cümle terekesi 'akâr ve nukûl ve nukûdundan ğâret ve cümlemiz kibâr olmamızla bi'l-vasat mesâlihin tereke-i hâlik mersûm beynemizde ba'de't-tahrîr müdde'yi zevce-i mersûmenin bir tashîhim mezkûr nukûd-ı terekeden hisse-i irsiyesinden ezîd olan dört bin guruş üzerine müdde'iye zevce-i mezbûrun Uskohi elli sekiz senesi Şa'bân-ı Şerîf gurresinde şerâ'it sulh hatta hâvî mevâni' müfsideden 'ârî 'ale't-tarîkü't-tehâricü'ş-şer'î bezel ile ba'de'l-sulh ve'l-suvâl bedel sulh-i mezkûr dört bin guruş meclis-i sulhden kıbelü'l-müfâriğata yedimizden tamame ahz ve kabz idüb bi'l-cümle tereke-i hâlik mersûmdan hisse-i irsiyye mutâlasına ve sâ'ir beynimizde ceryân iden cemmi' mukaddeme şer'iyye müte'allik 'âmme ve 'idâdan benimle nuzû ve tezâtların müvekkiltân ve mersûmetân zimmetlerimizi kabûllerini hâvî ibrâ ve iskat itmişdi deyû ba'de'r-ref' ve'l-inkâr vâki' asıl ve vekîl mersûm irsiyyet dahi ber-vech-i meşrûh vakfı kazâ-i mezbûr meclisine eytân idüb lede't-tezkîye makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan yine kazâ-i mezbûr mütemekkinlerinden Buvid oğlu Arakim veled-i Agob ve Boyacıoğlu Karabet veled-i diğer Agob nâm zimmîler bi'l-muvâceheye menkukü'l-efzar ve'l-menî şehâdetleriyle 'alâ vukû'a mâ-ed'âh(?) ber-nech-i şer' isâbet itmeğin mûcibince müdde'i mersûme da'vâyı mezkûresiyle asıl ve müvekkiletân mersûmetân bu vecihle şer' mu'ârızadan men' olduğu der-bâb-ı şevket-karârda 'arz ve i'lâm olundu. Fî Gurre S. sene 271.

Sahîfe: 56/1

Minhailoğullarına Müte'allik Menzil Hücceti

Medîne-i Tokad ahâlisinden olub Alan Kazabâd kazâsına tâbi' Necib karyesi sâkinlerinden Yılan Girgidioğlu Halil ibn-i İbrahim medîne-i mezbûre muhâkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde Bâşmeydan mahallesi mütemekkinlerinden Minhailoğulları Karabet ve Tatos veled-i Ohannes zimmîler muvâcehelerinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb babam merkûm İbrahim bundan on sene mukaddem vefât idüb verâseti zevcesi Zeynep bint-i Mehmed ile sulbiye kebîre kızı Şerîfe'ye ve bana hasren inhisârı vecihle

semen bâkî mes'elesi vecihle bizlere 'ali'l-iştirâk irsen intikâl iden mahal-i mezkûrede vâki' ve bilân Girgidioğlu menzil-i dimekle ma'rûf ve 'inde'l-ceyerân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-ashâb bir kıt'a menzil 'arsamızda olan bâkıyyeden sülüsân hissemi hâl-i sağîre vasî mensubum olan Köyağasıoğlu Mehmed Ağa ibn-i Mustafa vâlidem merkûme Zeynep ve kız karındâşım mezbûre Şerife tarflarından 'arsa-i mezkûrede olan hisselerini ahara bey'a vekîl olub vekâlet hasebiyle mezbûrtânın hissesini ahara bey' ider olduğu halde benim sülüsân hissem-i dahi anların hissesiyle müşâ'an mersûmâne dûn bahâ ile bey' ve temlik ve teslîm analar dahi kabz ve teslîm itmişler ise de asıl bey' dûn bahâ ile olub Yovan'a kadar bey'-i mezbûre bir vecihle icâzetim olmadıkdan 'arsa-i mezbûrede olan asıl hissem ile 'alâ tarîkü'ş-şef'a 'arsa-i mezbûri tamamen istirdâd iderûm deyû ba'de'd-da'vâ anlar dahi cevaplarında ber-vech-i muharrer 'arsa-i mezkûre mülk-i müşterâları olub vâz'ü'l-yed olduklarını ikrârlarına mukâden tarîkü'ş-şer'den vecih-i şer'î üzere yedimize i'tâ buyrulan sened şer'i nâtık olduğu üzere târih-i hüccetden beş buçuk sene mukaddem 'arsa-i mezkûreyi mu'attal ve münka'ti (münkati') olduğundan vekîl ve vasî merkûm Mehmed Ağa taraf-ı şer'den me'zuniyeti hasebiyle nef'ân illiyetim el-mezkûr sevk-i sultâniyede ve mecmû' nâsb olan mahallelerde müddet-i müdidi bey'a 'arz olundukda reğbât nâs inkıtâ'ında bizim üzerimizde dört bin dört yüz guruşda karâr idüb ziyâde ile şerâya taleb aharı dahi zuhûr itmeyüb ve meblağ-ı mezbûr târih-i mezkûrda 'arsa-i mezkûrenin semen misli olduğu dahi nihân-ı(?) müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağın 'arsa-i mezkûreyi dört bin dört yüz guruş semen merfû' ve makbûz mukâbelesinde merkûm Mehmed Ağa vech-i şer'î üzere bizlere bey' temlik ve teslîm ve bizler dahi yed ber-vech-i muharrer işterâ ve temlik ve teslîm eyledim deyû tasdî eyledikleri ref'-i meşrûhalarını mübeyyin sened-i şer'i ibrâz eylediklerinde merkûm dahi lede'l-inkâr mersûman ber-vech-i muharrer ber-mûceb sened-i şer'î def'-ı meşrûhalarını ahrâr ricâl-i müslimînden her biri mahallinden lede't-tezkîye 'udûl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan medîne-i mezbûre ahâlisinden Harkan İsmail ibn-i Ebu Bekir ve Kundakçı Osman bin Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'i bi'l-muvâcehe ba'de'l-isbât mûcibince müdde'i merkûm Halil'in mersûmatına Karabet ve Tatos zimmîleri eylediği mu'ârazamı bi-vech-i şer'î olmağla merkûm mu'ârazadan men' ve ref' olmağın mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min Şevvalü'l-mükerrem li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Duhâncı Hâfız İbrahim bin diğer İbrahim

Vekil İbrahim bin Ahmed

Ve Güzel Hüseyin

Ve Ölçücü Osman bin diğer Osman

Meydân İmâmı Abdullah Efendi ibn-i Ahmed Efendi

Ve gayrihim

Sahîfe: 56/2

Der-devlet mekine ‘arz dâ‘î kimesneleridir ki Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûna mülükâneye mülhak evkâfdan medîne-i Tokad’da Kafirini nahiyyesinde Ebnadi nâm karye malikânesinin ‘öşür mahsûliyle kazâ-i mezbûrede Güzel Eşci(?) Câmi‘ şerifinde sülüs hisse-i imâmet cihetine bâ-berât şerif-i ‘âlişâne ‘âle’l-iştirâkü’s-sevî es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Hüseyin ve es-Seyyid Mehmed (boşluk) karındâşları mutasarrıflar iken merkûmundan es-Seyyid Hüseyin es-Seyyid Mehmed bundan akdem bilâ veled-i zükûr müte‘âkiben fevt olub yerleri hâli ve cihet-i mezkûreden hisseleri mahlûle kalmağla müteveffâne mezbûranın er karındâşları ve cihet-i mezkûrede şerikleri bulunan munise-i mezbûrede Keçeciler mahallesinin on birinci hâne ikinci numarasında mukaydü’l-yevm yirmi altı yaşında olan işbu bâ‘is ‘arz-ı ‘ubûdiyet merkûm es-Seyyid Mustafa ibnü’l-merkûm Ahmed bendeleri talebe-i ‘ulûmdan ve vucûhla cihet-i mezbûreye müstehak olduğu lede’l-müntehân zâhir ve nümâyân olmağla müteveffâne mezbûranın mahlûllerinden hisse-i mezbûrelerine vazîfe mersûmeleriyle merkûm Mustafa bendelerinin hissesine ishâkan tevcîye ve yedine bir kıt‘a berât-ı şerîf-ı ‘âlişâne sadaka ve ihsân buyrulmak ricâsına bi’l-iltimâs der bâr şevket karâra ‘arz ve i‘lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 10 L. sene 71.

Sahîfe: 56/3

Kör İsmail’in Zevcesine Müte‘allik Menzil Hücceti

Medîne-i Tokad’da Çay Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Kör İsmail bin Ömer’in sulbî sağîr oğulları Mehmed ve Osman ve sulbiye sağîre kızları Fatıma ve Rukiye’nin tesvîye-i umurlarına kıbel-i şer‘den mensûb vasîleri mahalle-i mezbûre ahâlisinden Ömer Efendi ibn-i Hüseyin meclis-i şer‘î şerif-i enverde

işbu bâ‘isetü’l-vesîka sağâr-ı mezbûre müşterekeleri ve anaları Mahide Hâtun bint-i Osman mahzarında bi’l-vesâye ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı mezbûrun menkûle terekeye duyûn müsbetesine vefâ itmeyüb ‘akârı dahi şer‘ân bey‘ olunub edâ-i deyn olunmak lâzım geldiği ecilden müteveffâyı mezbûrun terekesinden olub mahalle-i mezbûre vâki‘ etrâf-ı erba‘ası Çolak Şerif Ağa ve Gazi Mustafa menzilleri ve tarîk-i ‘âmm ile mahdûd müştemilatıyla bir bâb mülk-i menzillerin kırk sekiz sehem mes’elesi vecihle sağâr-ı mezbûrenin kırk iki sehem hisselerini kıbel-i şer‘den me’zuniyetim hasebiyle sevk-i sultaniye ve mecmû‘ nâsı olan mahalelerde müddet-i medîde nidâ ve müzâyede olundukda ragâyet inkıta‘ında mezbûre Mahide üzerine beş yüz yirmi beş guruşda karâr idüb ziyâde şerâya tâlib aharı dahi olmayub ve meblağ-ı mezbûr sehem-i mezkûrenin el-yevm semen misilli idüği zeyl-i hüccetinde muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mutehakkık olmağla tarafından icâb ve kabûl-i hâvî şurût-ı müfsideden ‘ârî bey‘ bât-ı sahîh şer‘iyye ile sağâr mezbûrenin sehemi mezbûre Mahide Hâtun’a bi’l-vesâye beş yüz yirmi beş guruşa bey‘ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve temlik ve teslîm kabz ve kabûl idüb semeni olan meblağ-ı mezbûrdan kırk üç guruşunu mezbûre Mahide Hâtun’un tereke-i sâ’ireden hisse-i irsiye matlûbesine ve dört yüz seksen iki guruşunu dahi duyûn müteveffâyı mezbûreden dolayı sağâr-ı mezbûrede alacak olan hakkına takâs ve mahsûb eylediğimde ol dahi mukâsa ve kabûl idüb ol vecihle menzili mezkûr semeni bi’l-vesâye mezbûre Mahide Hâtun’dan ol dahi deyn merkûmi benden her birimiz istifâ aldık ba‘de’l-yevm menzil-i mezkûrda sağâr-ı mezbûrenin aslen ve kat‘ân hilâfa ve medhalleri kalmayub müstegıllen mezbûre Mahide Hâtun’un ber-vech-i muharrer mülki olmuşdur keyfe-mâyeşâ ve yahtâr tasrife alsûn dedikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ-vaka bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâdî ‘aşer min Şevâlü’l-mükerrem li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Kaltakzerenoğlu Hâcı Osman bin İkincioğlu Mehmed Ağa

Ölçücü Osman bin diğer Osman

Ve gayrihim

Sahîfe: 57/1

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Sivas mahallâtından Gök Medrese mahallesinden Tüfenkçioğlu Mehmed Ali bin Mehmed Tokad mahallesinde meclis-i şer‘de medîne-i mezbûre ahâlisinden Komarcı Ahmed bin Hasan muvacehesinde merkûm Ahmed bundan akdem hilâf-ı şer‘ bi’l-istihlâk red ve tazmini meşrû‘ ve (…) komâr ile mâlımdan yedimden ahz ve kabz ve istihlâk eylediği yüz on guruşluk bir ‘aded altun ile kırk guruşluk beyaz akçeyi cem‘an yüz elli guruşum ile Karacaviran nâm mahalden Samsun’a kadar on beş gün zarfında yevmiye dörder kıyye şa‘îrûna ‘alâ sevmü’ş-şerâ(?) bârgiriçün benden akz ve kabz ve istihlâk idüği cem‘ân altmış kıyye şa‘îr bahâsı yüz yirmi guruşuna mecmû‘ iki yüz yetmiş guruş alacak hakım taleb iderim deyû ba ‘de’l-mer‘idi ol dahi cevâbında külliyen lede’l-inkâr müdde‘i merkûm da‘vâyı mezkûresi her biri mahallinden lede’t-tezkiye ‘udûl ve makbû’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Bildisli Ahmed bin Hasan ve Sivaslı Kara Osman oğlu Ömer bin Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehcü’ş-şer‘î bi’l-muvâcehe ba‘de’l-isbât mûcibince meblağ-ı mecmû‘ mezkûr iki yüz yetmiş guruşun müdde‘i merkûme tamamen edâ ve teslîm merkûm Ahmed bintiye olunduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı refî‘ânelerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâmin ‘aşer min Şevvâlü’l-mükerrem li sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 57/2

Nuhâs Harda Hakkında Ferman

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfehham nizâmü’l-âlem müdîr-i umûrü’l-cumhûr bi’l-fikrü’s-sâkıb mütimm mehâmmü’l-enâm bi’r-re’yü’s-sâ’ib mümehhid-i bünyânü’d-devlet ve’l-ikbâl meşid-i erkânü’s-sa‘âde ve’l-iclâlü’l-mahfûf bi-sunûf-ı avâtıfü’l-mülkü’l-a‘lâ hâlâ Sivas Eyaleti vâlisi vezîrim Fazullah Paşa edâma’l-lâhu te‘âlâ iclâlehu ve iftihârü’l-ekâbir ve’l-ekârim câmi‘ü’l-mufâhhar ve’l-mekârimü’l-haz bi mezîd-i ‘inâyetü’l-mülkü’l-dâ’im rütbe-i sâniye ashâbından eyalet-i mezkûre defterdârı Nazif zîde ‘uluvvehû ve iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim câmi‘ü’l-mehâmed ve’l-mekârimü’l-muhtâz bi mezîd-i ‘inâyetü’l-mülk (boşluk) Rikâb-ı Hümâyûn Şahânem Kapûcı Başılarından Tokad Kalhânesi müdîri Ragıb ve emcedehû mefâhirü’l-‘ulemâ el-muhakkikîn nâ’ib ve müftiler zîd ‘ilmuhum ve mufâhirü’l-emâsil ve’l-akrân a‘zâ-yı

meclis ve vucûh-ı memeleket zîde kadrihum tevkî‘-i ref‘-i hümâyûnum vâsıl olacak ma‘lûm olaki Tanzîmant-ı Hayriye’nin hîn-i icrasına değin Hazine-i Hâssa-i Şâhanem mâlı olarak Tokad’da ka’in Atîk Kalhâne’de i‘mâl olunan cevherden terâkim iden curûhunda ‘uhdesine Filyos Begos nâm kimesne tarafından vukû‘ bulan taleb ve istid‘â üzerine keyfiyetten icrâyı icâbı me‘âdan hümâyûnum meclisine lede’l-havâle curûh-ı mezkûrun tezhîr ve izâyesiyle hâsır olacak nuhâsın yüzde otuzı Ergani ma‘den-i hümâyûnum ‘ibârına tevfîkân bilâ bedel ve bilâ ketm meccânen Hazine-i mezkûre cânibine virilmek ve cerûh mezkûr kalhâne mezkûr şikâhında ceryân iden nehirde bâ-tathîr orâdan nefs-i Tokad kazâsına nakil ile kazgâncı esnâfı kalhânesinde kâl ve ezâya olunmak ve hîn-i kâl ve tathîrde Tokad Kalhânesi müdîri taraflarından dâ’ima bir mu’ted kimesne bulunarak cânib-i hâzine-i hisse-i şâneme (şâhâneme) virilecek olan mâru’z-zikr yüzde otuz hâsılâtı bi’l-ahz kalhâne-i mezbûr müdîrine teslîm eylemek ve bundan mâ‘adâsı yüzde yetmişi mersûm tarafından istediği mahalle furûhat olunmak kalhâne-i mezbûrda müstâhdem ‘ameleden (kelime çizilmiş) hiç birisi bir hidmetde kullanılmak ve kalhâne-i mezbûr i‘mâlatına sekte virir bir işde bulunmak ve ‘amele merkûme hardâ nuhâs sirkat idübde tarafına furûhat itmeğe kalkışurlar ise bir vecihle kabûl itmeyüb egerçi kabûl eylediği ve bu misillü şeylere mütecâsir olduğu tebyîn ve tahakkuk eylediği hâlde hakkında mücâzât lâzıme icrâ olunmak şerâ’iti ve on sene müddet imtiyâziye ve Aznâvuroğlu Kigork kefaletiyle curûh-ı mezkûr tathîrinin merkûm Begos ‘uhdesine ihâlesi meclis-i mezkûrda tezkere ve tensib olunarak ol bâbda kaleme alınan mazbata-i cânib Nezâret-i Celîle-i Hazîne-i Hassa-i Şâhânemden bi’t-takrîr lede’l-arz keyfiyet Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliyem’de dahi tasvîb ve istihsân ve hâk-pâyı hümâyûn-ı şâhânemden istizân olunarak ol vecihle icrâyı ahâliyesine irâde-i seniyye-i şâhânem müte‘allik ve şerf-sudûr olub merkûm şerâ‘it-i mezkûrenin hilâfı hareket itmemek ve ber-minvâl-i muharrer hâsıl olan nuhâsın yüzde otuzu bilâ bedel hazîne-i mezkûreye teslîm olunmak üzere ta‘ahhûd ve kefâleti şâmil sened-i ahz ve hıfz itdirilmiş olmağla tereke-i vâlâ-yı müşâr ve defterdâr ve müdîr ve sâ’ir mûmâ-ileyhinmûn curûh-ı mezkûrun vesâyâ-yı meşrûhaya tatbîkân on sene müddet-i mersûm ma‘rifetiyle tathîr ve izâyesiyle zinhâr şerâ’it-i mezkûrenin hilâfı ve usûl mu‘adelet-i seniyyeme menâfî hâl ve hareket zuhûra getürülmamesi husûsuna bezel cel(?) meks eylemeniz fermânım olmağın ruhsat hâvî işbu emr-i celîlü’l-kadîrim ısdâr ve i‘tâ kılındı keyfiyyet irâde-i seniyye-i şâhânem ma‘lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve hareketi mezbûr

itinâ ve sadık rü'yete eyleyesiz 'alâmet-i şerîfeme i'timâd kılasız fî'l-yevmü'l-hâmis min Şa'banü'l-mu 'azzam li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Mahrûse-i Konstantiniye

Sahîfe: 57/3

Medîne-i Tokad'da Kiers mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Mustafa'nın sulbiye sağîre kızı Rukiye babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâli mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olunmağın sağîre mezbûrun anası işbu bâ'isetü'l-vesîka Ayşe bint-i Halil nâm hâtun emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet elyak idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîre mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâl-i mevrûsesini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûriyesi anası mezbûr Ayşe Hâtun'u vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesayet-i mezbûreyi kabûl ve merâsini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min Şevvâlü'l-mükerrem li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 58/1

Cafer Kızı Rukiye ve Hamide'ye Müte'allik İbrâ Hücceti

Medîne-i Tokad'da Ka'be Mescidi mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Caferoğlu kızı Ayşe bint-i Osman nâm hâtunun verâseti zevc-i metrûkesi Hasan bin Ömer ile sadriye kebîr kızları Rukiye ve Hamide'ye ve li-ebeveyn kız karındâşı Fatıma bint-i el-mezbûr Osman'a münhasıra ve tashîh mes'ele mirâsları on iki sehemden olub sehem mezbûreden üç sehemi zevci merkûm hüsn ve dört sehemden sekiz sehemi mezbûretân Rukiye ve Hamide'ye ve bâkî bir sehemi dahi mezbûre Fatıma'ya isâbet-i tahakkukundan sonra zevc-i merkûm Hasan meclis-i şer'î şerîf-i enverde tereke-i müteveffâyı mezbûreye vâz'ü'l-yed bulunan Rukiye ve Hamide taraflarından zikr-i âtîyü'l-husûsa vekîl idüği zât-ı mezbûretânı 'ârifân Muhzıroğlu Hâcı Mehmed bin Osman ve Basmacı oğlu Hâfız Ahmed bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit

olan Hâfız İbrahim Efendi ibn-i İbrahim Efendi muvâcehesinde ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsemiz zevcem Munifiye mezbûrenin terekesi ‘arûz ve ‘ikâd olmağla tashîh-i mezkûr üzerime bi’l-cümle tereke-i müteveffâyı mezbûreden hisse-i irsiye-i ma‘lûmem mukâbelesinde şerâ’it-i sıhat sulh-i hâvî ‘alâ tarîkü’t-tehâricü’ş-şer‘î mezbûretân Rukiye ve Hamide Hâtunlar ile hisse-i irsiyemden ezid bana bin sekiz yüz guruş virmek bi’t-terâzi musâleha olduğumuzdan sonra mezbûretân Rukiye ve Hamide bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûri tamamen bana ref‘ ve teslîm ve ben dahi yedlerimizden ahz ve kabz idüb tereke-i müteveffâyı mezbûreden hisse-i irsiye mutâlebesinde müte‘allika ‘âmme-i da‘vâdan mezbûretân Rukiye ve Hamide Hâtunların zimmetlerini ibrâ ve iskât eyledikde anları dahi bedel-i sulh olarak bana medmûgulleri(?) olan meblağ-ı mezbûrun istirdâdını müte‘allika ‘âmme-i da‘vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskât ve tarafından her birimiz ber-vech-i muharrer ihrâk ibrâsını kabûl eyledik deyû merkûm Hasan’ın kelimât-ı meşrûhasını vekîl merkûm tasdîk itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâdî ‘aşer min Şevvâlü’l-mükerrem li sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Ali oğlu ibn-i Ali

Nalbandlar Setencioğlu Şerif Mehmed

Yazıcı Hüseyin Efendi

Tütüncü Emin Molla Nâm

Meydân İmâmı Abdullah Efendi ibn-i Ahmed

Tonbuloğlu Şerif Mehmed bin Hüseyin

Hâcı Hâfız oğlu Salih Efendi ibn-i Mustafa

Ve gayrihim

Sahîfe: 58/2

Bu Dahi

Husûs-ı âtîyü’l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîriçün savb-ı şer‘î enverden bi’l-iltimâs irsâl olunan Kâtib Hâfız Mehmed Efendi medîne-i Tokad’da Ka‘be Mescidi

mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Cafer kızı Ayşe bint-i Osman'ın li-ebeveyn kız kârındaşı Fatıma bint-i el-mezbûr Osman nâm hâtunun Tatar Hâcı mahallesinde sâkin olduğu menziline varub zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn huzûrlarında 'akd meclis-i şer'î 'alî ittikde mezbûre Faıtma Hâtun meclis-i makû'd-ı mezkûrda münûfe-î mezbûrenin terekesine vâz'ü'l-yed olan sadriye kebîre kızları Rukiye ve Hamide taraflarından Hâcı Mehmed bin Osman ve Başcıoğlu Hâfız Ahmed bin Mehmed şehâdetleriyle vekâleti sâbit olan Hâfız İbrahim bin İbrahim muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüb mevrûsemiz müteveffâyı mezbûre Ayşe Hâtun'un verâseti benimle zevci Hasan ve sadriye-i kebîre kızları mezbûre Rukiye ve Hamide'ye münhasıra ve tashîh mes'ele mirâslarımız on iki sehemden olub sehemi mezbûreden bir sehem bana ve üç sehemi zevc-i merkûme ve dörtder sehemden sekiz sehemi dahi mezbûretân isâbeti tahakkukundan sonra mevrûsemiz müteveffâyı mezbûrenin bi'l-cümle terekesi 'arz ve 'ikâd olunmağla tashîh-i mezkûr üzere kız karındâşım müteveffâyı mezbûrenin bi'l-cümle terekesinden hisse-i irsiyye ma'lûmemden ezid beş yüz guruş üzerine şerâ'it sıhat sulh-i hâvî muvâne' müfsideden 'ârî 'alâ tarîkü'l-nehâricü'ş-şer'î müvekkiletân mezbûretân ile ba'de'l-sulh ve'l-kabûl bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûri müvekkiletân mezbûretân bana def' ve teslîm ve ben dahi yedlerinden tamamen ahz ve kabz idüb bi'l-cümle tereke-i müteveffâyı mezbûreden hisse-i irsiye mutâlebesine müte'allika 'âmme-i da'vâdan müvekkiletân mezbûretânın zimmetlerini ibrâ ve iskât eylediğimde anlar dahi bedel-i sulh olarak bana merfû'ları olan meblağ-ı mezbûr işterdâdına müte'allik 'âmme-i da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskât ve tarafından her birimiz ber-vech-i muharrer ihrâk ibrâsını kabûl eyledik didiklerini vekîl merkûm tasdîk itmeğin gıbbe't-tasdik iştera'i vâki' hâli Kâtib merkûm mahallinde ketb ve tahrîr ve me'ân meb'us emnâ'i şer'le meclis-i şer'a gelüb 'alâ vukû'a inhâ ve takrîr-i itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevm's-sâdis 'aşer min Şevvâlü'l-mükerrem li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ali bin Ali

Tütüncü Emin Molla Nâm

Nalbandlar Setencioğlu Şerif Ağa

Meydân İmâmı Abdullah Efendi ibn-i Ahmed Efendi

Yazıcı Hüseyin Efendi

Tonbuloğlu Şerif bin Hüseyin

Hâcı Hâfız oğlu Salih bin Mustafa

Ve gayrihim

Sahîfe: 58/3

Medîne-i Tokad'da Havâce Ahmed mahallesinden Kalaycıoğlu Agob veled-i Artin zimmî tarafına değin şer'î Hâfız İbrahim bin İbrahim meclis-i şer'de Dososioğlu(?) Kazar veled-i Meker zimmî muvâcehesinde müvekkilem mersûmun mersûm Kazar zimmî zimmetinde cihet karzından Ermeni el-'ibâde bir kıt'a temessük mentûkim iki bin guruş alacak hak-ı olub meblağ-ı mezbûri zimmî mersûmeden bi'l-vekâle hâlâ taleb iderim deyü da'vâ itdikde olunan cevâbında sorula muharrer ikrâr ve i'tirâf itmeğin mûcibince meblağ-ı mezbûr iki bin guruşun müvekkiline izâfetine vekîl-i merkûm Hâfız İbrahim edâya mersûm Kazar zimmî izâm olduğu huzûr-ı refi'ânelerine i'lâm olundu. Fî 24 L. sene 71.

Sahîfe: 58/4

Bıyıkoğlu Karabet ve Sirbuke Müte'allika Hüccetdir

Husûs-ı âtîyü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîriçün kıbel-i şer'den bi'l-iltimâs olarak olunan Kâtib el-Hâc Selim Efendi bin Abdullah medîne-i Tokad'da Havâce Ahmed mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Bıyıkoğlu Agob'un zevcesi ma'rifetü'z-zât Durike bint-i Begos nâm Nasrâniye'nin sâkin olduğu menzile varub zeyl-i hüccet mektebü'l-esâmî kesân hususlarında mahkûd-ı(?) meclis-i şer'î 'âlî itdikde mersûme Durike meclis-i ma'kûd mezkûrdan sadriye kebîre kızı Sirbuke ile sadrı kebîr oğlu Karabet muvâcehelerinde bi't-tav'uhâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb benim hâlâ yedimde mâlım olub ancak mâlik olduğum mecmû' yüz elli üç guruşluk beş 'aded çocuk meder-nemâtı(?) ve üç 'aded peşkir ve dört endâze şitân bezi ve altı parça beşik bezleri ve dört 'aded mahreme ve üç kadar dülbend ve bir çarık gönler iki ve altı parça köhne libâs parçaları ve boğça saçak minder yüzü ve deymi döşek yüzü bir 'aded köhne selvi sandığım ile yüz guruş (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 59/1

mu‘âdil üç buçuk ‘aded İstanbul altununa mâ‘adâ isim mâl ıtlâk olunur nesnem olmayub ve mevrûsem zevcem hâlik mersûmun terekesinden hisse-i irsiyyem olan yüz doksan guruş ile zevcem hâlik mersûmun hafrine kendi mâlımdan vereseleri umuriyle şartu’r-rusû harc ve sarf eylediğim yüz doksan guruşuna cem‘ân üç yüz seksen guruşunun mukâbelesinde kızım mersûme Sirbuke ile oğlum mersûm Karabet zimmî dokuz kıyyeden mâsnû‘ bir ‘aded nuhâs şireliğini ve bir ‘aded meskûk deymi yüzlü yün döşek ve bir basma yüzlü yorgan ve bir ‘aded yasdık ve beş kıyyelik bir ‘aded orta siniyi bana ref‘ ve teslîm ben dahi yedlerinden ahz ve kabz ve kabûl idüb kızım mersûme Sirbuke ile oğlum mersûm Karabet’in hissesi mezkûrelerine zimmetlerinde vechi mine’l-vucûh ve sebebâ mine’l-esbâb bir akça ve bir habbe alacak hakkım bâkî kalmayub husûsu mezbûre ve işbu târihe gelince beynlerimizde ceryân iden sâ’ir hukuk-ı şer‘iyyeye müte‘allika ‘âmme-i da‘vâdan mersûmanın defterlerine ibrâ-i ‘âmm râfi‘ül-hisâm ile ibrâ ve iskât eyledim didükde anlar dahi ber-vech-i muharrer her biri ibrâ-i mezkûri kabûl ve tasdîk itmeleriyle vâki‘ hâli ahzı mûmâ-ileyhe mahallinde ketb tahrîr ve me‘â meb‘us emtâ-i şer‘le meclis-i şer‘a gelüb ‘alâ vukû‘a inhâ ve takrîr itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ve’l-‘ışrîn min Şevvalü’l-mükerrem li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Muhzır Mehmed ibn-i Ömer

Kasab Mehmed ibn-i Ahmed

Manav Hasan Ağa ibn-i Abdülkadir

Ve gayrihim

Sahîfe: 59/2

Hososoğlu Maridros Müte‘allika Hüccet

Medîne-i Tokad’da Havâce Ahmed mahallesi mütemekkinlerinden Hososoğlu Maridros veled-i Manok zimmî tarafından zikr-i âtî taleb ve da‘vâya vekîl idüği mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden Giceoğlu Agob veled-i Serkiz zimmî Bedros veled-i Meker şehâdetleriyle sâbit olan Yazıcı Nazar veled-i Asador meclis-i şer‘î hatîr-i

lâzimü’t-tevkirde Meydân Müslim mahallesinde mütemekkin Gökçeoğlu Kirgor veled-i Bağadsar zimmî ile zevcesi Kemsâr bint-i Agob nâm Nasrâniye tarafından zimmî vekîl müseccel şer‘îsi Topcu Ahmed bin Ahmed muvâcehelerinde bi’l-vekâle da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mersûm Maridros’un mersûm Kirgor zimmetinde beynlerinde ma‘lûm ahz ve ‘itâ cihetinden bâ-temessük bin sekiz yüz guruş alacak hak harcı olan meblağ-ı mezkûr mukâbelesinde medîne-i mezbûre civârında hark altı nâm mahalde kâ’in etrâf-ı erba‘ası Nazillioğlu Kazarcı Mıgırdic ve Karagözoğlu Orik ve Artin bâğları hark ve tarîk-i ‘amm ile mahdûd ve mümtâz bin sekiz yüz guruş kıymetli bir kıt‘a bâğ müstegıllen yedinde mülki olub ve zevcesi Güher dahi meclis-i bey‘ide hâzır olarak bâğ-ı mezkûrda kat‘ân benim ‘alâkam yokdur zevcem mersûmun müstegıllen mülkidir deyü Meker ve ma‘rûfe olduğu hâlde mersûm Kirgor zimmî bâğ-ı mezkûrini duyûn-ı mezkûresine mahsûben ve mukâsân tarafından icâb ve kabûl-i hâvî şurût-ı müfside ve muvâza‘adan ‘ârî bey‘-i sahîh şer‘î kat‘iyle müvekkilem mersûm Maridros zimmîye muktezâyı ‘akd-ı bey‘iden teslîd ve teslîm şurûtı vecihle bey‘ temlik ve müvekkilem dahi ber-vech-i muharrer kabûl ve temlik itmişiken şimdi bâğ-ı mezkûri teslimden imtinâ‘ itmekle suvâl olunub vecihi şer‘î şer‘î üzere bâğ-ı mezkûri müvekkilem mersûm Maridros teslîme tenbiye-i şer‘î lâhık olmak murâdımdır deyü ba‘de’d-da‘vâ ol dahi cevâbında beylerinde ma‘lûm ber-vech-i muharrer ahz ve ‘itâ cihetinden bâ-temessük bin sekiz yüz guruş mürcî ve deyn olduğunu tâliben ba‘de’l-ikrâr ve i‘tirâf duyûn-ı mezkûresi mukâbelesinde bâğ-ı mezkûr ötehâne ile dâhidir deyü ber-vech-i muharrer bey‘-i mezkûri külliyen inkâr eyledikde vekîl mersûm ber-minvâl-i muharrer bâğ-ı mezkûr müstekıllen mersûm Kirgor’un mülki olub ve zevcesi dahi meclisi-i bey‘ide bâğ-ı mezkûrede kendinin kat‘ân alakası olmadığı ikrârını mahallinde lede’t-tezkîye makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan ahrâr-ı ricâl-i Nasrâdan ve Havâce Ahmed mahallesi ahâlisinden Dellar(?) Malkon veled-i Kirgor ve Andon veled-i İntas nâm zimmîlerin mütemeddiyü’l-lafz ve’l-me‘az şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe vecih-i şer‘î üzere isâbet itmeğin bâğ-ı mezkûri müvekkilesine izâfetle vekîl mersûm Nazar’a teslîm mersûm Kirgor zimmîye tenbiye olmağın mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min Şevvalü’l-mükerrem li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Şişman Bekir oğlu Hafız Mustafa Efendi

Yakup oğlu Hâfız Mehmed Efendi

Mustafa Ağa teb‘ası Mehmed bin Abdülkadir

Usturlayıcı oğlu Hasan Ağa

Omca Kirâcısı Hayânın oğlu Memiş

Ve gayrihim

Sahîfe: 59/3

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad’da Debağhâne-i Cedîd mahallesinden el-Hâc Salih ibn-i Mehmed meclis-i şer‘de Artukabâd kazâsına tâbi‘ Dinar karyesinden Şabanoğlu Bektaş bin Ahmed muvâcehesinde merkûm Bekdaş zimmetinde cihet-i karzdan bâ-temessük üç yüz elli dört guruş ve bundan akdem mâlımdan ve yedimden işterâ ve kabz eylediği bir kelâm-ı kadîm tamamından altmış bir guruşuna cem‘ân dört yüz on dört guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezbûru merkûmdan hâlâ taleb iderim deyû da‘vâ itdikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr ve i‘tirâf itmeğin mûcibince meblağ-ı mecmû‘ mezbûr dört yüz on dört guruşunun müdde‘i merkûm edâsıyla merkûm Bektaş ilzâm olunduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâlis min Zilka‘detü’ş-şerîfe li sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 59/4

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad’da Soğukpınâr Müslim mahallesi ahâlisinden olub bi’l-keşf mu‘âyene olunan Omcacı Osman bin Abdullah nâm mecrûhun tarafından da‘vâyı âtîyü’z-zikre vekîl müseccel şer‘îsi Ka‘be Mescidi mahallesi ahâlisinden Duhâncı Emin Molla nâm bin Mehmed Tokad meclisinde ma‘kûd-ı şer‘i ‘âliyyede mahalle-i mezbûre ahâlisinden Çivitutmazoğlu Ömer bin Osman muvâcehesinde merkûm Ömer târih-i i‘lâmdan bir gün mukaddem Behzât çarşusunda vâki‘ Ahmed Ağa kahvesinde alt çârhadan olan çakû bıçağı ile müvekkilem merkûmun sağ dizi yânı ile segirdimi üzerine bi-gayri hak-ı ‘âmmdân darb ve cerh ve darb ve cerh mezkûrun sâ’irinden nâşî sâhib-i ferâş olub olmağla mûcib-i şer‘iyyesini bi’l-vekâle taleb iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ ol

dahi cevâbında târih-i mezkûrda sekrân olarak müvekkil merkûm ile nizâ‘ eylediğini ikrâr lakin ber-vech-i muharrer darb ve cerh eylediğin lede’l-inkâr vekîl merkûm da‘vâyı meşrûhasını mahallinden lede’t-tezkiye ‘udul ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan mezbûre ahâlisinden Temurci Can İbrahim bin Feyzullah ve Manav Mehmed bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle mâl muvâcehe isâbet itmeğin cerh-i mezkûrun mûcib-i şer‘isi beri nâm husûlune tevkif olunub kesbden ‘aciz olunmağla beri nâm husûlune değin mecrûh-ı merkûmun ahz ve icaret müdâvatı dahi şer‘ân cerh merkûm Ömer üzerine lazım geldiği bi’l-iltimâs huzûr-ı refî‘âneleri i‘lâm olundu. Fî 7 Za. sene 71.

Sahîfe: 60/1

Ma‘rûz-ı dâ‘î davâm ‘umûr-ı devletleridir ki

Medîne-i Tokad’da Mehmed Paşa Mahallesi ahâlisinden Kambûr Ahmed oğlu Debbağ Mustafa bin Ahmed nâm maktûlün verâseti zevce-i metrûkesi Arife bint-i Abdullah ve anası Abide bint-i Hâcı Ömer li-ebeveyn kebîre kız karındâşı Şerife Dudu ve diğer sağîre kız karındâşı Fatıma ve li-ebeveyn er karındâşı Mehmed ve sulbiye sağire kızı Abide’ye münhasıra oldukdan sonra kıbel-i şer‘den sağâr-ı mezbûre içün nasb ve ta‘yîn olunan ve sulbiyeleri ve büyük vâlideleri mezbûre Abide bint-i Hâcı Ömer zevce-i mezbûre Arife vaktü’l-mezbûre Şerife Dudu taraflarından zikri âtîyü’d-da‘vâya vekîl müseccel-i şer‘îleri mahalle-i mezbûre ahâlisinden İbrahim bin Ahmed nâm kimesne müddeyine mezbûre meclisinde ma‘kûd-ı şer‘i ‘âliyyede müddeyine mezbûre mahallâtından Mihmâd-ı Hâcib mahallesî sâkinlerinden Kör Sadık oğlu Mehmed bin Sadık ve bârğirci Şihooğlu Hasan bin Ahmed nâm kimesneler muvâcehelerinde bundan kırk gün mukaddem Ramazân-ı Şerifîn yirmi beşinci pazar günü vefat-ı zuhurda Doğancı nâm mahalde vâki‘ Kambur Ahmed bâğı dimekle ‘arif bâğın derûnunda kirâz ağacı ve yine de merkûm Hasan müvekkillerimin mevrûseleri merkûm Mustafa’nın evvela sağ kulağı arkasına ağaç topuzı ile bi-gayri hak-ı ‘âmdan darb ve darbıyla bî-mecâl oldukda Mehmed dahi alt carihâdan Rumeli bacağı ile sol yukarı(?) memesi altını ve omuzı bâşına kezâlik bi-gayri hak darb ve cerh ve merkûmanın bu vecihle darb-ı mezkûrelerinden on beş sâ‘at mürurunda mesâ’iran-ı merkûm Mustafa fevt olub ve bu vecihle dahi maktûl-i merkûmun cârhalarına merkûman olduğunı ihbârına beyân suvâl olub mûcib-i şer‘iyyesi ihbâr olunmak bi’l-vekâle matlûbumdur dedikde anlar dahi husûs-ı mezkûri külliyen inkârlarında vekîl merkûm dahi da‘vâyı mezkûresini tebyîn ve

tenevviriçün ahâli mahalle-i mezbûreden İmâmoğlu Osman bin el-Hâc Hasan Dede'de damadı Ahmed bin Salih nâm kimesneleri ikâme eylemiş ise de bu misüllü husûsanın istimâ' ve hâkim ve icrâsı re's-i eyâlete menüt-ı muvâdden(?) olmağla binâ'en 'âliyye ber-vech-i muharrer vukû' hâli hak-pâyı müşîrânelerine 'arz ve i'lâm olundu bâğ emr-i fermân huzûr-ı men lehü'l-emrindir. Fî 5 Za. sene 71.

Sahîfe: 60/2

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad'da Güzel Aşcı mahallesi mütemekkinlerinden Asesoğlu(?) Agas veled-i Babek zimmî meclis-i şer'de ve Bâğhânesi Cedîd mahallesi mütemekkinlerinden Bat Serkiz oğlu Girigor veled-i İsador zimmî muvacehesinden yedimde müstegıllen mülküm olan Tokad civârında Kumluklar nâm mahalde vâki' Babek oğlu bâğı dimekle (mürekkep lekesi) ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a bâğı dört yüz kırk beş guruşa târih-i i'lâmdan altı gün mukaddem zimmî (mürekkep lekesi) bey'-i sahîh-i şer'î ile bey' ve temlik ve teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer yedimden işterâ ve temlik ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûrun iki yüz guruşunu peşinen ve bâkî iki yüz kırk beş guruşunu dahi altmış bir gün mürurunda bana edâ itmek üzere te'cîl idüb olub semen-i mezbûreden hâlâ bana edâ ideceği iki yüz guruş zimmî mersûmdan taleb iderim ba'de'd-da'vâ ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi't-temamhâ ikrâr ve i'tîrafı mûceb meblağ-ı mezkûr iki yüz guruş beş bin ve iki yüz kırk beş guruş dahi bu târihden elli dört güne mürurdan müdde'i mersûme edâsıyla mersûm Girigor zimmî iltizâm oldu bi'l-iltimâs huzûr-ı refî'ânelerine i'lâm olundu. Fî 8 Za. sene 71.

Sahîfe: 60/3

Göleli Resul'e Müte'allik İ'lâm

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad muzâfatından Komanat nahiyesine tâbi' Göle karyesi ahâlisinden Emiroğlu İsmail bin Mustafa meclis-i şer'de karye-i mezbûre ahâlisinden Havâce oğlu Resul bin diğer Mustafa muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i i'lâmdan on beş gün mukaddem merkûm Resul karye-i mezbûrede tâş ile bi-gayri hak

ağzıma darb ve darbından nâşi işbu mu‘âyene olan sahîh ve sâğlam üç ‘aded ön dişlerim ihrâc ve sâ’ir üç ‘aded dişlerim dahi tahrik ve intifâ‘i men kıt‘a suvâl olub mûcib şer‘iyye icrâ olunmak matlûbumdur deyû da‘vâ ve’l-inkâr müdde‘i merkûm da‘vâ meşrûhasına ba‘de’l-ihmâlü’ş-şer‘î ibtinâ beyneden izhâr-ı ‘acz birle talebiyle merkûm Resul ber-vech-i şer‘ tahlîf olunmağın mûcibince müdde-i merkûm da‘vâdan mezkûresiyle merkûm Resul’e bilâ beyne mu‘ârazadan men‘ olunduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı refî‘ânelerine i‘lâm olundu fi’l-yevmü’l-hâdî ‘aşer min Zilkâdetü’ş-şerîf li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 61/1

Topsakaloğlu Osman Müte‘allik Takâ‘üd

Anadolu Orduyu Hümâyûnum piyâde ikinci nizâmiye alayının ikinci taburunun birinci bölüğünde dördüncü onbaşının dokuzuncu neferi Topsakaloğlu işbu vâki‘ tevkî‘ refi‘ü’ş-şân-ı hâkâni kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Osman veled-i Veli zîde kadrihunun Gedikler Muhârebesinde sol eli orta parmağı kurşûn isâbet idüb hareketden kalarak mecrûh bulunmuş olduğundan bâ şart-ı kaydı hayât nizâmiye hazinesinden şehriye otuz guruş ma‘aş tahsisiyle icrâyı takâ‘üdlüğü husûs-ı müteceyrân-ı ricâl-i devlet-i ‘âliyyemden Müsârefât Nâzırı iftihârü’l-‘alâ ve’l-a‘zâm Mehmed Muhtar Bey dâme-i ‘uluvvehu tarafından inhâr olunmuş olmasıyla ma‘âş-ı mezkûrun bi’t-tahsîs Sivas sancağına tâbi‘ Tokad kazâsı emvâlinden i‘tâ olunmak üzere berât-ı şerifim ihdâ-i rey hususi cânib-i Nezâret-i Celîle Umûr-ı Mâliye’den bi’t-takrîr lede’l-‘arz mûcibince tesvîyesine edâda seniyye-i şâhânem müte‘allik ve şeref sudûr olarak ma‘âş-ı mezkûrun iki yüz altmış dokuz senesi Şabandan itibâren kazâ-i mezbûr emvâlinden i‘tâ olunmak üzere berât-ı celîlü’l-‘unvânım virülmek bâbında fermân-ı ‘aliyye şânım sâdr-ı olmağın mezbûr ‘inâyet pâdişâhanem zuhûra gelüb târih-i mezkûreden i‘tibâren bu berât-ı hümâyûnı viririm ve buyrulmağa mûmâ-ileyh Osman veled-i Veli zîd kadrihu vecih-i meşrûh üzere ta‘yîn olunan mâhiye otuz guruş takâ‘üd ma‘âşını kazâ-i mezbûr emvâlinden mâh be mâh bi’l-ahz devâm-ı ömr-i şevket şâhanem ed’iyyesine muvâziye eylesiz şöyle bilesiz ‘alâmeti şerîfem i‘timâd kılalar tahrîren fî’l-yevmüs’sâni ‘aşer min şehr-i Şa‘bânü’l-mu‘azzam li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 61/2

Tahtacıoğlu Mehmed'e Müte'allik Takâ'üd Ma'âş

Anadolu Orduyu Hümâyûnum piyâde redif ikinci alayının üçüncü taburunun birinci bölüğünde beşinci on bâşısının elan altıncı neferi Tokad'da Tahtacıoğlu işbu vâki' tevkî'-i refi'ü'ş-şân-ı hâkâni kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed veled-i Ahmed zîde kadrihunun Gedikler Muhârebesinde sol ayağı tarağına kurşun isâbet iderek kemiklerine dokunub sakât kaldığından bâ şart-ı kaydı hayât nizâmiye hazinesinden şehri yetmiş guruş ma'aş tahsisiyle icrâyı takâ'üdlüğe husûs-ı mütecezzân ricâl-i devlet-i 'aliyyemden Mesârif Nâzırı iftihârü'l-alâ ve'l-a'zâm Mehmed Muhtar Bey dâme-i 'uluvvehu tarafından inhâr olunmuş olmasıyla ma'âş-ı mezkûrun bi't-tahsîs Sivas sancağına tâbi' Tokad kazâsı emvâlinden i'tâ olunmak üzere berât-ı şerifim asdâr-ı husûsi cânib Nezâret-i Celîle-i Umûr-ı Mâliye'den bi't-takrîr lede'l-'arz mûcibince tesvîyesine irâde-i seniyye-i şâhânem müte'allik ve şeref sudûr olarak ma'âş-ı mezkûrun iki yüz altmış dokuz senesi mâh Şubatı'nda i'tibâren bi't-tahsîs kazâ-i mezbûr emvâlinden mâh be mâh i'tâ olunmak üzere berât-ı celîlü'l-unvânım virülmek bâbında fermân-ı 'alî şânım sâdr olmağın mezid 'inâyet pâdişâhanem zuhûra gelüb târih-i mezkûreden i'tibâren bu berât-ı hümâyûnı viririm ve buyururum mûmâ-ileyh Mehmed veled-i Ahmed zîde kadruhu vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan mâhiye yetmiş guruş takâ'üd ma'âşını kazâ-i mezbûr emvâlinden mâdâmü'l-hayât mâh be mâh bi'l-ahz devâm-ı ömr ve şirket (şevket) şâhanem ed'iyyesine muvâzebet eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfeme i'timâd kılalar tahrîren fî'l-yevmüs'sâdis 'aşer min Şa'bânü'l-mu'azzam li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Mahruse-i Kostantiniye

Sahîfe: 61/3

Avadisi'ye Müte'allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'da Yâr Ahmed mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Makaracıoğlu kızı Horosima bint-i Girigor nâm Nasrâniye'nin li-ebeveyn 'ammi oğulları ğâ'ibân 'ani'l-beld Karabet ve Kirkor veled-i Aga'ya zimmîlere hâlike-i mersûmenin terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâli mevrûseleri zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarını rü'yet

kıbe'l-i şer'den bir vasî ve kayyım nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın ğâ'iban mersûmanın halaları işbu bâ'isü'r-rakîm Avadis veled-i Malakon zimmî beynelerinde müstakîm ve her veche ğâ'iban mersûman haklarında evveli ve enfa' idüğü zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'r-ref'ü'l-müstetâb tûba ve hüsn-me'âb efendi hazretleri ğâ'ibân-ı mersûmânın zuhûrlarına değin emvâl-i mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarını rü'yet ve itmâma hâlleri mersûm Avadis zimmîyi vasî ve kayyım nasb ve ta'ayîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreye kabûl ve hidmet-i lâzımesin kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmüs'sâdis 'aşer min Zilkâdetü'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Tacir Gabril zimmî

Sekiyas oğlu Ohan

Mehmed Ağa ibn-i Ömer

Meydan İmâmı Abdullah Efendi

Duhâncı Hâfız İbrahim ibn-i İbrahim

Ve gayrihim

Sahîfe: 62/1

Tahsîl İ'lâm

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad'da Horoş mahallesinde sâkin Acemhânı Hüdaverdi ibn-i İsmail meclisi şer'de Bâşmeydan mahallesinde mütemekkin Terzi Karabet veled-i Agob'a zimmî muvâcehesinde mersûm Karabet zimmî zimmetinde ciheti karzdan yedi yüz elli guruş ve bundan on beş gün mukaddem mâlımdan ve yedimden işterâ ve kabz eylediği cins ve fiyatları beynemizde ma'lûm mâl fatura semeninden iki bin üç yüz guruşuna cem'ân üç bin elli guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mecmû' mezbûri zimmî-i mersûmdan hâlâ taleb iderim deyû da'vâ ittikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr lakin ben deynim olan meblağ-ı mecmû' mezbûrun sekiz yüz guruşu bundan

akdem müdde‘i merkûm Hüdaverdiye ref‘ ve teslîm ol dahi yedimden ahz ve kabz idüb ol vecihle zimmetimde ancak iki bin iki yüz elli guruş deynim bâki kâlmıştır deyü ba‘de’r-ref‘ ve’l-inkâr vâki‘ mersûm ber-vech-i muharrer def‘-i mezkûriyle beyâna ba‘de’l-havâle mersûm Karabet zimmînin sâlifü’l-beyân ikrâr ve i‘tirâfıyla lâzım gelen meblağ-ı mezbûr iki bin iki yüz elli guruşun müdde‘i merkûme edâsıyla mersûm Karabet iltizâm olunduğu huzûr-ı refî‘ânelerine i‘lâm olundu. Fî 24 Za. sene 71.

Şuhûdü’l-hâ’l

Sahîfe: 62/2

Menkûl İ‘lâmı Sivas’a Müte‘allik

Medîne-i Tokad ahâlisinden kâtilen fevt olan Kamburoğlu Debbâğ Mustafa bin Ahmed’in vereseleri tarafından İbrahim bin Ahmed re’s eyâlet muhâkemesinde kâtilân ma‘hûdân(?) ile bi’l-vekâle tarafi‘larından medîne-i mezbûre ahâlisinden dede Damadı Ahmet bin Salih ve İmâmoğlu Osman bin Hâcı Hasan nâm kimesnelerin vecih-i şer‘i üzere edâya şehâdetleri kâtlen merkûman üzerlerine yedlerinden katlin sudûr ve vukû‘ ba‘de’l-yanût ber-nehci’ş-şer‘ icâb hüküm ve icrâsı şâhidân merkûmanın mahallinden ta‘dîl ve tezkiyesine mütevakkıf bulunduğu binâ’en mahalinden şâhidân-ı merkûmanın serâ(?) ve ‘illetâ(?) ta‘dîl ve tezkiye olunması husûsunda taraf-ı müşirlerinden vurûd iden emr-i nâme-i sâmîleri mûcibince ma‘kûd meclis-i medîne-i mezbûrede hâzır bi’l-meclis şâhidân merkûmanın mahalleri ahâlisi vâzifeleri olan şukkada Debbağ Mustafa bin Ahmed ve Hasan Çâvuşoğlu Hasan bin İsmail ve Çuhadâroğlu Osman bin Osman ve Hâcı Dervişoğlu Ahmed bin Hâcı Derviş Mehmed ve Debbağ Abdurrahman bin Hüseyin ve Zebiloğlu İbrahim bin İsma’il nâm kimesneden lede’s-suvâl cevaplarında şâhidân mezbûran ‘udûl ve ahrar ricâli müslimînden ‘udûldan olub makbûlü’ş-şehâde(üzeri çizilmiş) idüğin kezâlik makbûlü’ş-şehâde idüklerin meclis-i mezkûrda ihbâr eyledikleri huzûr-ı müşîrânelerine i‘lâm olundu. Fî 26 Za. sene 71.

Sahîfe: 62/3

Karabet Zevcesi Mariyem'e Müte'allik İ'lâm Kaydı

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad'da Soğukpınâr Müslim mahallesinde mütemekkin şahsı ma'rufe Arslanoğlu kızı Mariyem bint-i Agob nâm Nasrâniye tarafından zikr-i âtî da'vâya vekîl idüği zât-ı mersûmeyi 'âifân Babek oğlu (mürekkep lekesi) veled-i İstefan ve Kabasakaloğlu Karabet veled-i Serkiz zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Tütüncü Markos veled-i Kirgor zimmî meclis-i şer'de müvekkile mersûmenin zevc-i mersûm Karabet ile karındâşı Kikrok veled-i Kasbar zimmîler muvâcehelerinde mersûmân târih-i i'lâmdan otuz bir mâh mukaddem müvekkilem mersûme Mariyem Nasrâniye'nin mâlından virdikden istidâne ve ahz ve kabz eyledikleri yirmi altı bin beş yüz guruş mukabelesinde mersûmanın yerlerinde 'ale'l-işterakü's-sevi mülk-i müverrisleri olan medîne-i mezbûre civârında Kâbilioğlu Çâyı dimekle arîka nâm mahalde vâki' Cerâsunoğlu bâğ-ı dimekle meşhur ma'lûmü'l-hudûd ve'l-ceyerân bir kıt'a bâğlarını kâffe-i müştemilatıyla berâber yedimde olub işbu meclis-i şer'de karâ'it olunan altmış dokuz süddesi Cemâziye'l-evveli gurresi târihiyle müverrih hüccet-i şer'iyye mantûkınca iki buçuk sene tamamına değin bey' vefâ tarikiyle müvekkilem mersûmeye bey' ve teslim ol dahi ber-vech-i muharrer yedlerinden işterâ ve teslîm etmişidi lakin bey' mezbûre hakikatde rehin olub semeni mezbûr dahi mersûman yedlerinde deyn olub müddet-i mezkûre dahi tamam olmağla bâğ-ı mezkûre rehininden fek ile meblağ-ı mezbûre yirmi altı bin beş yüz guruşunu mersûmandan bi'l-vekâle hâlâ taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ mersûman dahi cevâblarında kazâya minvâl muharrer üzere olduğuna bit-temamhâ her biri tâbi'an ve ka'tiyen ikrâr ve i'tîraf etmeleriyle mûcibince meblağ-ı mezbûr yirmi altı bin beş yüz guruşu mevkûlesine izâfetiyle vekîl mersûm zimmîye edâ ve teslîm mersûman Karabet ve Kikrok zimmîler ber-vech-i muharrer iltizâm olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı refî'ânelerine i'lâm olundu. Fî 2 Za. sene 71.

Şuhûdü'l-hâ'l

Sahîfe: 62/4

Subutoğlu Hâfız Mustafa'ya Müte'allik Kayyım Hücceti

Medîne-i Tokad'da Mehmed Paşa mahallesi sâkinlerinden bundan akdem vefât iden Ahmed bin Ahmed'in verâseti sulbî kebir oğlu ğâ'ib 'ani'l-beld Ebu Bekir'e babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâli mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûruna kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olmağla lâzım ve mühim olmağın ğâ'ib merkûmun er karındâşı işbu bâ'isü'l-kitâb Mustafa ibn-i el-merkûm Ahmed nâm kimesne emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûf ve her vecihle vesâyet fî-meblağ elyak idüği zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî müslimin ihbârları mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'r-ref'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri ğâ'ib merkûmun zuhûruna değin emvâli mevrûsesi hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûruna karındâşı merkûm Mustafa'yı vasî ve kayyım nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimine kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâdis ve'l-'ışrin min Zilhiccetü'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 63/1

Tuti'ye Nâm Nasrâniye Müte'allika Hücceti Nafaka

Medîne-i Tokad'da Ka'be Mescidi mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Makdisi Save veled-i İntas zimmînin verâseti zevce-i metrûkesini Tuti bint-i Osef nâm Nasrâniye ile sulbiye sağîre kızları Simle ve Elyesa ve Yina ve Mariyem ve sulbî sağîr oğlu Eftiyos babaları hâlik mersûmun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâli mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sağâr-ı mezbûrenin anaları işbu bâ'isetü'r-rakîme Tuti bint-i Osef nâm Nasrâniye beynleride müstakîme ve emânet ile ma'rûfe ve vesâyet 'uhdesinde gelmeğe muktedir idüği zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'r-ref'ü'l-müstetâb tûba lehû hüsn-me'âb efendi hazretleri sağâr-ı mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâli mevrûselerini hıfz ve hırâsete

ve tesvîye umûrlarını rü'yet ve itmâma anaları mersûme Tuti sağâr-ı mezbûreye vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ittikden sonra vasiyye mersûme talebiyle hâkim mûmâ-ileyhe sağâr-ı mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûretleri tahakkukuna binâ'en emvâli mevrûseleri nümâsından râyic fî'l-vakt beher yevm her birine birer guruşdan kül yevm dört guruş nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-i mezkûri târih-i kitâbdan harc ve saf ve hîn-i sürurunda istidâneye ve 'inde'z-zafer sağâr mezbûrenin emvâli mevrûselerine rucû'a vasîyye mersûme Tuti'ye izin virmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis min Zilhiccetü'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 63/2

Bu Dahi Nâzır Hüccet

Medîne-i Tokad'da Ka'be Mescidi mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Yani Toroni Makdisi Sava veled-i İntas nâm zimmînin sulbiye sağîre kızları Semile ve Mariyem ve sulbi sağîr oğlu Eftiyos'un kıbel-i şer'den menâsıb vasîyyeleri olan anaları Tuti bint-i Osef nâm Nasrâniye üzerine bir mu'temed kimesne nâzır nasb ve ta'yîn olunmak sağâr-ı mersûme haklarında tâbi' olmağla işbu bâ'isü'r-rakîm Rum milleti Kahya Bedros veled-i Sava nâm zimmî beynelerde istikâmet ile ma'rûf olduğunı zeyl-i hüccetde mestûrü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki' 'ale'l-kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri mersûm Kahya Beros zimmî vasîyye mersûme Tuti üzerine ber-vech-i muharrer (…) nâzır nasb ve ta'yîn buyurub vasîyye mersûmanın ma'rifeti olmaksızın umûr-ı vasîyyeden bir emre mübâşeret itmeğin üzere tebeyyine dahi olmağla ol dahi nezâret-i merkûmeye kabûl ve hidmet lâzımesine kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis min Zilhicceti'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Abacı Yori veled-i Yani

Sekizlioğlu Nezer zimmî

Mumyakamazoğlu İntas veled-i Yanut

Sahîfe: 63/3

Aylina'ya Müte'allik Vasî Nafaka Hücceti

Medîne-i Tokad'da Ka'be Mescidi mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Bedros veled-i Nazar zimmînin sulbiye sağîre kızları Mariyen ve Meryem ve Mara'nın ve Karin ve İbelsa ve Yete babaları hâlik mersûmun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâli mevrûselerin hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağa sağâr-ı mezbûrenin anaları işbu bâ'isetü'r-rakîme Aylina bint-i Dimek nâm Nasrâniye beynleride müstakîm ve emânet ile ma'rûfe ve vesâyet 'uhdesinde gelmeğe muktedîr idüği zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'r-refî'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağâr-ı mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâli mevrûsesini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü'yet ve itimâma anaları mersûme Aylina bint-i Dimeki sağâr-ı mezbûreye vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ittikden sonra vasîyye mersûme talebiyle hâkim mûmâ-ileyh sağâr-ı mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûretleri tahakkukuna binâ'en emvâli mevrûseleri nümâsından râyic fî'l-vakt-i beher yevm her birine onar paradan kül yevm elli para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûri târih-i kitâbdan harc ve saf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve 'inde'z-zafer sağâr-ı mezbûrenin emvâli mevrûselerine rucû'a vasîyye mersûmeye izin virmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min Zilhiccetü'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 63/4

Zümrüt'e Müte'allik İzin Hücceti

Medîne-i Tokad'da Kaya mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Abacı Kikrok veled-i Artin verâseti zevce-i metrûkesi Zümrüd bint-i Ohannes

nâm Nasrâniye ile sulbiye sağîre kızı Mariyeme ve li-ebeveyn er karındaşı Ohan veled-i el-mersûm Artin zimmîye münhasıra olduğu şer‘ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sağire-i mersûmenin anası ve kıbel-i şer‘den mensûb vasîyyesi olan işbu bâ‘isü’r-rakîm mersûme Zümrüt’e zâtı mahalle-i mezbûre ahâlisinden Ahmed Ağa ibn-i Mustafa ve Berber Salih bin Abdullah ta‘rifleriyle ma‘rife oldukdan sonra meclis-i şer‘î hatîr-i lâzımü’l-tevkîrde bi’l-vesâye takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm idüb vasîsi olduğum sağîre-i mersûmenin babası zevcem hâlik mersûmun duyûn-ı müsbetesine nukud ve menkul terekesi vefâ itmemekle mahalle-i mezbûrede vâki‘ tarafları Kambur Osman ve Sırmabıyıkoğlu Bekir menzilleri ve tarîk hâs ve ‘ilâm ile mahdûd buyut-ı ‘adideyi müştemil bir bâb mülk mezil zarûreti deyn müsbetiçün semen taleble ahara bey‘ olub (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 64/1

semeniyle edâya deyn olunmak üzere kıbel-i şer‘den bana izin virilmek matlûbumdur didekde kaziyye minvâl meşrûh üzere olduğu zeyl-i hüccet muharrerü’l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla lede’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve mukarrer olmağla menzil-i mahdûd mezkûri semen misliyle ahara bey‘ ve semeniyle hâlik mersûmun duyûn-ı müsbetesi edâya vasîyye-i mersûme Zümrüt’e nâm Nasrâniye’ye kıbel-i şer‘den izin virilmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min Zilhiccetü’ş-şerîfe li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 64/2

Tokad Müdîri Alim Ağa’nın Ferman Kaydı

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü’l-âlem müdîr-i umûrü’l-cumhûr bi’l-fikrü’l-tâkib münhem mehâmü’l-enâm bi’r-re’yü’s-sîn mümehhid bünyânü’d-devlet ve’l-ikbâl müşîrü’l-erkânü’s-sa‘âdet ve’l-iclâlü’l-mahkûk bi sunûf-ı ‘avâtıfü’l-mülkü’l-a‘alâ hâlâ Sivas Eyaleti vâlisi olan mecidiye nişânı hümâyûnun ikinci mertebesini câ’iz ve hâmil olan vezîrim Feyzullah Paşa edâm-allâhi te‘âlâ iclâlehu ve iftihârü’l-ekâbir ve’l-ekârim ve câmi‘ü’l-mefâhir ve’l-mekârimü’l-muhkîn(?) bi-mezidü’l-milkü’l-‘âla rütbe-i sâniye eshâbından eyâleti mezkûre defterdâr Nazif ve

Istabl Âmire müdîrliği babalûlarından sâbıkan Trablus Şam kâ‘immâkâmı olub bu def‘a Tokad kazâsıyla nuhâs kalhânesi müdîrliği ‘uhdesine ihâle kılınan ‘âlem zîde ‘ulûvvehumâ ve mefâhirü’l-‘ulemâ el-muhakkikîn nâ’ib ve müftiler zîde ‘ilmehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân a‘zâyı meclis ve vucûh memleket zîde kadrihûm tevkî‘-i refî‘ hümâyûnum vasıl olacak ma‘lûm ola ki Tokad kazâsı ve nuhâs kalhânesi müdîri bulunan iftihârü’l-emacîd ve’l-ekârim Ragıb dâme mecîdehudanın hasbü’l-icâb ‘azliyle birine ahar ahâli ve münasibinin nasb ve ta‘yîn lâzım geldiğine ve senki mûdiri mûmâ-ileyhsin sen misüllü husûsâtın hüsn-i re’fet ve idâresine sâhip iktidâr bulunduğu ki müsteban kalhâne-i mezkûr ile Tokad kazâsı müdirliklerinin ‘uhdeki ihâlesi hususi cânib-i Nezâreti Celile Hazîne-i Hâssa-i Şâhanemden bi’t-takrîr lede’l-‘arz keyfîyet-i Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye’mde tensîb ve istihcâne ve hak-pâyi hümâyûn-ı şâhanemden istizân olunarak ol vecihle icrâyı icabına edâda senesine mülükkânem ta‘allük idüb mûcibince iktizâsı icrâ kılınmış ve kalhâne-i mezkûrun ta‘limnâme-i mahsûsına tevfîkan hüsn-i rü’yet idaresi nezd-i hümâyûn-ı pâdişâhânemde matlûb ve mültezim ve emr-i idâresinin sana ihâlesi dahi bu emniyete hayriye-i mülükânemin husûlüne nasb nefsi ihtimâm itmek şartıyla meşrût idüği emr-i gayr-i mübhem bulunmuş olmağla muktezâsı kârdâni ve hamiyetin üzere ol tarafa vusulünde kâlhane-i mezkûrene ta‘limname-i mezkûrda izâh ve beyân ve beyâna olunan usûle tevkîfâ hüsn-i rü’yet ve edâsıyla tabiğ olunan nuhâsın vakt ve zamanımda Hazine-i Hâssa-i Şâhaneme irsâl ve senesi hitâmında nizâmı mûcibince irâd ve masrafına mübeyyin lâzım gelen defterinin bi’t-tanzim bu tarafa isâl olunması hususlarına sıdk ve sa‘ ve mukadderet ve mugâyir mu‘addelet seniyyem ‘amele-i ma‘den ve sâ’ir haklarında bir gûne ta‘addi vukû‘a gelmemesiyle berâber kalhâne-i mezkûre Ergani ma‘den-i hümâyûnum hâsılatından tevârid iden nuhâsın vezin ve kâl ve tasfiyesine ve kalhâne levazımâtından olan kömür ve kütük ve eşyâ-ı sâ’irenin vakt ve zâmanıyla tedârik ve meblağsına mezid i‘tinâ ve dikkat eylemek fermânım olmağın me’mûrinini hâvî işbu emr-i celîlü’l-kadrim ısdâr ve i‘tâ olundu keyfîyet irâdesine şâhânem ma‘lûmun oldukda ber-minvâl muharrer ‘amel ve harekete mübâderet ve sen ki vâli müşâr ve defterdârı ve sâ’ir mûmâ-ileyhimiz mezmûn emr-i ‘âlişânım sizin dahi mecrûmunuz oldukda müdir-i sâbık mûmâ-ileyhimin iki yüz altmış dokuz senesi Ağustos ibtidâsından yetmiş senesini Teşrîn-i evvel şehâniyetine kadar on beş aylık muhâsebesi derdest rü’yet olunduğundan senem-i kavme Teşrîn-i sânisini ibtidâsından bir senesi Temmuzu’nun on birinci gününe değin sekiz ay on günlük muhâsebesini dahi ma‘rifetiniz ve meclis ve erbâb vukûf ma‘rifetiyle bi’r-

rü'ye müdîr-i sabık mûmâ-ileyhin sermâye olarak yetmiş ve yetmiş bir senelerine mahsûben havâle kılınmış olan meblağ-ı mağlûmeden takdiri bi'l-istihsâl ahz ve kabz olunmuşdur ve ne mikdar bâkâya kalmışdır ve Mâliye-i Hâzineye-i Celîlesiyle Hazîne-i Hassâ-i Şâhânem mâlı bulunan nuhâsın kâl ve tasfiye mesârıfından hazîneteyn merkûmeteyn masraflarındır bi't-tefrîk ber-vech-i izâh zîrî mazbata vesîka şukka-i muhâsebe defterlerinin ve birde kalhâne-i mezbûrda matbûh ve gayri matbûh mevcûd olan nuhâs ve edâvat-ı sâ'ire usûli vecihle müdîr lahak mûmâ-ileyh tamamen vurûd teslîm olunarak makbûzını meş'ur ve memhûr mümzî defterinin bu tarafa serî'an tesyâd itdirilmesi hususlarına yezel-i muktele kalhâne-i mezkûrun ber-vech-i meşrûh müdîr mûmâ-ileyh ma'rifetiyle hüsn-i i'mâl ve irâdesi ve levâzımâtının vakt ve zamanıyla tedârik ve celbî zımnında ve mu'âveniye icânın ahara ikmâli emr-i ehemmine sarf rüyet ve mezîd iğtinâ ve dikkat eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlamet-i şerîfeme i'timâd kılasız tahrîran fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min Zilhiccetü'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Mahruse-i Kostantiniye

Sahîfe: 64/3

Nev Müdir-i Tokad Alim Ağa Hakkında Buyruldu

İftihârü'l-ekâbir ve'l-ekârim Istabl-ı Amire müdîrliği pâyelüleri mecizânından(?) sâbık Trablus Şâm ve kâ'immâkâm olub bu kere Tokad kazâ ve kalhânesi müdîrliği 'uhdesinde dirayetine buyrulan gayretlü Alim Ağa dâme 'ulûvvehu ve mevâli kiramdan kazâ-i mezbûr nâ'ib faziletlü ve müftisi mükerametlü efendiler zîde 'ilmuhâ ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'zâyı meclis ve vucûh memleket zîde't-mekârihum ve bi'l-cümle iş oluru inhâ olunur ki zikr olunan Tokad kazâsı ve kalhânesi müdîri bulunan Rikâb-ı Şâhâne Kapûcı Bâşılarından Rıf'atlû Rağıb Ağa'nın inkisâli vukû'na mebni mahsûsuyla mûmâ-ileyhe Alim Ağa bâ-irâdesine nasb ve ta'yîn buyrularak ol bâbda me'mûriyetine şâmil taraf-ı hâlisânemize ve kendüsine ve sâ'ire hitâben şeref-zîr sahife sudûr buyrulan fermân-ı 'âlîşâna ve mûcibince taraf-ı eşref hazret vekâletine deynden ve cânib Nezâret-i Celîle Hazîneden ve Mâliyeden tastîr buyrulan emirnâme-i sâmî ve tahrirât-ı seniyyeleri istihsebân ağayı mûmâ-ileyhe Sivas gayret ve mülâkât ve emr-i 'âlî-i mezbûr (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 65/1

ve muharrerâtı seniyye-i mezkûreyi irâde eylemiş ve Sivas mâl kalemine kayd olunarak emr-i ‘âlî mezbûr ağaya mûmâ-ileyh i‘tâ ve vesâyâyı mukteziye tefhîm ve ifâ birle bu ref‘a kazâ-i mezbûre ‘avdet itdirilmiş idüği siz ki muhatabun mûmâ-ileyhamız keyfiyet-i ma‘lûm der itmez ve mekz oldukda keyfiyet irâde-i seniyye emr-i ‘âlî mezkûr müfâd-ı ‘âlisinden bi’l-etrâf müstebân olacağı vecihle ağa mûmâ-ileyh kazânızda müdîr bulub şer‘ ve kânunun mutâbık olan kâffe-i re’y ve ifâde râ’nına(?) mütebâhin ve hakkında ri‘âyet ve hizmet ve ol selef ve halef muhâsebesinin rü’yet ve tesvîyesine sene hâl ve sittin mâziyye emvâli bâkâyâsının ve gerek kalhânece rü’yet ve tesvîyesi lâzımından husûsanın usûl ve nizâmı vecihle devr ve teslimiyle zîri mazbatalû defterinin tanzimine mübâderet ve ber-mûceb emr-i fermân cenâb-ı şehînşâhi kazâ-i mezbûreden matlûb ‘âlî buyrulan mevâd-ı mühimmenin ve orduyu hümâyûn müteferri‘ ve ‘â’id olan husûsânın ve kalhâne-i mezkûrun germi i‘mâli emr-i ihtimam bi’l-itifâk ve’l-irtihâl sa‘at ifâsına mü’eyyet ve müdîr lâ-hak mûmâ-ileyh bendegân saltanat-ı seniyyeden ve inhâsına i‘timâd olunur ashâb-ı sıdk ve istikâmetden olarak her halde şâker ve şikâyeti tezerrümüzde müsmir olacağından i‘fâyı meclis ve Hânedânı’ndan ve vucûh-ı memleket tarafından olunacak himmet ve gayret mûceb mahzûziyet olacak misüllü mefâyir irâde-i seniyye ta‘attî mesâlih-i mühimmiye bâ‘is ve bârî olur ve müdîr mûmâ-ileyh canibinden inhâ kalunur ise giritârınca mes’ülliyet olacaklarından ana göre yek dil ve yek cihet olarak emr-i mehâm seniyyenin ilerülemesine evvelkiden ziyâde sarf nakdine himmet eyleyesiz ve senin müdîr lâ-hak mûmâ-ileyhsin sen dahi mecbûl olduğun dirâyet ve hirâfet iktizâsı üzere emûr-ı kazâyı ve da‘vâ ve mesâlih ‘ibâr-ı şer‘-i şerîf ve kânûname-i münife ve kalhâneye müteferri‘ husûsânı ta‘lîmnamesine tatbikâ meclisce bi’l-ittifâk rü’yet ve lâzım inhâ olan keyfiyeti peyderi savb-ı hâlisânemize iş‘abâde sarf rü’yet ve ahâli-i islâm ve hırasetbân ahaliden kimesneye mukâbir rızâ bâri ve ‘âlî ve hallâk Tanzîmat-ı Hayrîye bir tarafdan ta‘addi olunmamasına bi-gayet ignâ ve zâbıta beldeye sa‘-i ûfî ve cümleden cânibesini el-cevânib cânib-i cihândâri içün de‘âvat-ı hayrîye isticlâbına bezl-i cel-i müktesete eylemek bâbında ber-mûceb fermân-ı ‘âlî mülhakâtıyla divân-ı müşîri Eyâlet-i Sivas’dan işbu buyruldu ıstâr kılınmışdır imdi emr-i ‘âlişân mezkûr mûcibince ve buyuruldumuz muktezâsı üzere ‘amel ve hareket oluna. Fî 15 Z. sene 71.

Sahîfe: 65/2

Keşişoğulları Toros ve Meker'e Müte'allik Hücceti Menzil

Medîne-i Tokad'da Kaya mahallesi mümetemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Abacı Kikrok veled-i Artin'in verâseti zevce-i metrûkesi Zümrüt'e bint-i Ohannes nâm Nasrâniye ile sulbiye sağîre kızı Mariyem'e ve li-ebeveyn er karındâşı Ohan veled-i el-mersûm Artin inhisârı tahakkukundan sonra sağîre mersûme Mariyem'in tesvîye umûrına min kıbel-i şer' vasî mensûbesi ve anası şahsı ma'rîfe mersûme Zümrüt'e kendinden bi'l-asâle ve sağîre mersûmeye bi'l-vesâye ve mersûm Ohan veled-i el-mersûm Artin meclis-i şer' hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'r-rakîm mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden Keşişoğulları Toros ve Meker veled-i Karabet mahzarlarında beher asâlete ve vesâyete ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsemiz hâlik mersûm Kikrok zimmînin deyn kesiresi olmağla menkûl terekesi duyûn-ı müsbetesine vefâ itmeyûb 'akârı dahi şer'ân bey' olunub irâdın olunmak lâzım geldiği ecilden hâlik mezkûrun terekesinden olub mahalle-i mezbûrede vâki' etraf-ı erba'ası Kambûr Ahmed Osman ve Sırmabıyıkoğlu Berkir menzilleri ve tarîk-i hâs ve 'âmm ile mahdûd buyût 'adideyi müsta'mele bir bâb mülk-i menzili hâlik Garması(?) ma'rîfeti ve kıbel-i şer'den virilen izin hücceti mantûkınca sevk-i sultâniyede ve mecmû' olan mahallelerde müddet-i medîde nedâ ve garâbetde olundukda rağbât bâş bi'l-külliye inkıtâ'atda mersûman Toros ve Meker zimmîler üzerinde iki bin guruşda karâr idüb ziyâde ile tâlebe aharı dahi olmayûb ve meblağ-ı mezbûr menzil-i mahdûd-i mezkûrun el-yevm semen misülli idüği zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkık olmağla menzil-i mahdûd-ı mezkûri bi-cümlete mâ'işetimle vicûbe(?) tarafından el-cânib ve kabûli hâvî şurût-ı müfsideden 'ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mersûmân Toros ve Meker zimmîlere 'ale'l-işterâkü's-seviye bi'l-asâle ve bi'l-vesâye iki bin guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimden anlar dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve temlik ve teslîm ve kabz ve kabûl eylediklerinden sonra semen olan meblağ-ı mezbûr iki bin guruş mersûmân Toros ve Meker zimmîyelerinden tamamen ve kâmilen ahz ve kabz eyledik min ba'd mezili mahdûd-ı mezkûr mersûmân Toros ve Meker mihr-i mülk-i müşterâsı olmuşdur keyfe mâyeşâ ve yahtar mutasarrıf olunsunlar dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer' mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâdî ve'l-ışrîn min Zilhiccetü'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Osman Ağa ibn-i Ahmed Ağa

Pentbâşı Ahmed

Hallâc Ebu Bekir Ağa ibn-i Abdullah

Ve gayrihim

Sahîfe: 65/3

Müfâd-ı muhlisîdîr ki medîne-i Tokad'da Mehmed Paşa mahallesi ahâlisinden Hallâc Mehmed bin Mehmed meclis-i şer'de mahalle-i mezbûre sakinlerinden ve zâtları ma'rûfe Şerife bint-i Ali ve Fatma bint-i Abdullah ve Arife bint-i Mehmed ve Rukiye bint-i Haydar nâm hâtunlar taraflarından ve kıbel-i şer'iyyeleri Hamamcı Mehmed bin Mehmed Haydar muvâcehesinde târih-i i'lâmdan bir gün mukaddem mahalle-i mezbûre Huzurkibâş nâm mahalde vekîl merkûm Mehmed ile müvekkileleri mezbûrât benimle mu'ârıza idüb ve bi-gayri hak darb eyledikleri esnâda koynumda mevzu' çakı derûnunda mevcûd üç yüz yedi buçuk guruş nakd akçem ğâ'ib olub meblağ-ı mezbûri asıl ve müvekkilât merkûmeden tüfenk ahz idiği yakinen ma'lûmem olmayub mücerred meblağ-ı mezbûr müvekkilûn merkûmunun beni darbları intâsında zâyi' olduğuna binâ'en meblağ-ı mezbûri asıl ve müvekkilât-ı merkûmeden taleb iderim deyü müdde'i merkûmun takrîr meşrûhı üzere ber-vech-i muharrer tasdî eylediği da'vâsı şer'ân mesmû'a ve iltifata şâyan olduğu kendüye ba'de't-tefhîm hususi mezkûrede merkûmuna suvâl dahi tevcih itmediği huzûr-ı refî'ânelerin i'lâm olundu. Fî 18 Z. sene 71.

Sahîfe: 66/1

Yüşaoğlu Derviş Ahmed'e Müte'allik Muhâla'a Kaydı

Medîne-i Tokad'da İvaz Paşa mahallesinde sâkin ve zâtî zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rifleriyle ma'rife olan Tonbul kızı Şerife bint-i Mehmed Şerif nâm hâtun meclis-i şer'î şerîf-i enverde zevc-i matlukı Akdeğirmen Müslim mahallesinden Derviş Ahmed bin Mehmed muvâcehesinde bi't-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb merkûm Ahmed benim zevc-i dahilim olub târih-i vesîkadan üç gün mukaddem beni bir talâk bâbın ile tatlik itmekle zımmında mütekarer ve maksûd-ı 'aliye olan dört yüz elli guruş mihr-i mü'eccelem ile nafaka 'adet mu'ine ma'lûme ve

mu‘avenet süknâm mukâbelesinde beynlerimizde bi’t-terâzi ta‘yîn olunan yüz guruş ve bir çift incili küpe ve bir ‘aded ‘umum şâlı ve bir ‘aded atlâs döşek yüzü ve bir ‘aded döşek çarşabı ve bir ‘aded hâlı seccâde ve dört vukıyyeden nuzû‘u bir ‘aded nuhâs münkâl da‘vâlarımdan dahi bâ-vesâtın muslihin sulh olamalarımızla musâliha bedeli olarak iki yüz guruşuna cem‘ân yedi yüz altı guruş merkûm Ahmed bana def‘-i ve teslîm ben dahi yedimden tamamen ahz ve kabz idüb hukuk zevcine ve ibtidâ-i zevciyetden işbu târih-i vesîkaya gelince sâ’ir beynimizde ceryân iden cemî‘ hukuk-ı şer‘iyyeye müte‘allika ‘âmme da‘vâyı ve mutâlebândan merkûm Ahmed’in zimmetini ibrâ ve iskâd idüği ol dahi bana teslîm eylediği husûsı mezkûrelere ve sâ’ir hukuk-ı şer‘iyyeye müte‘allika ‘âmme da‘vâyı kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve iskâd ve tarafından her birimiz ber-minvâl-i muharrer ibrâ-i mezkûreleri kabûl eyledik dedikde merkûm Ahmed dahi ber-vech-i muharrer mezkûreyi tasdikiyle ve kabûl itmeğin mâ-vaka bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâdî ve’l-‘ışrîn min Zilhicceti’ş-şerîfe li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Osman ibn-i Abdurrahman

Yazıcı Hüseyin Efendi

Kazzâz Sıbgatullah Efendi

Ve gayrihim

Sahîfe: 66/2

Şerife Hâtun’a Müte‘allika Nafaka ve Husûsuna

Medîne-i Tokad’da İvaz Paşa mahallesinde sâkine ve zât-ı zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ta‘rifleriyle ma‘rife olan işbu bâ‘isetü’l-vesîka Şerife bint-i Mehmed Şerif nâm hâtun meclis-i şer‘î şerîf-i enverde zevc-i sâbık Derviş Ahmed bin Mehmed muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb merkûm Derviş Ahmed ile bundan akdem zevciyet beynemizde kâ‘ime iken merkûmun ferrâşından hasıl ve bundan mütevellid ve bi hakkü’l-hizân hâlâ hicr terbiyyemde olan (…) üç buçuk yaşında sulbi sağîr oğlu işbu hâzır bi’l-meclis Mehmed nâm sağîrin aslâ mâlı olmayub ol-vecihle nafaka ve kisveye eşid ihtiyâc ile muhtâc olmağla oğlum sağîr merkûmun nafaka ve kisvesiçün babası merkûm üzerine kıbel-i şer‘adan kadar ma‘rûf meblağ-ı karz ve takdîr

olunmak matlûbumdur didikde gıbe't-tasdîkü'ş-şer'i hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi sağîr mezbûrun nafaka ve kisve bahâsıçün babası merkûm Ahmed üzerine bi't-terâzi târih-i vesîkadan beher mâh on beş guruş karz ve takdîr buyurub meblağ-ı mefrûz mezkûri sağîr hâzır mezbûrun nafaka ve kisveye ve sâ'ir levâzım zarurisine harc ve sarf ve hîn ve lede'l-iktizâ istedâneye ve 'inde'z-zafer babası merkûm Derviş Ahmed üzerine rucû'a vâlidesi ve hâzinesi Şerife Hâtun'a izin virilmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-'ışrîn min Zilhiccetü'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Haffâf Mustafa Ağa

Palancıoğlu Hüseyin Ağa

Şerif (…) oğlu Ahmed Ağa

Sahîfe: 66/3

Zahide Hâtun'a Müte 'allik Nafaka Vasî Hücceti

Medîne-i Tokad'da Meydan Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mahmud bin Mehmed'in verâseti sulbî sağîr oğlu İbrahim'e babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olunmağın sağîr mezbûrun anası işbu bâ'isü'r-rakîme Zahide bint-i Tahir Ağa nâm hâtun emânet ile ma'rûf ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet 'uhdesinden gelmeğe muktedîr idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'r-refî'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîr-i mezbûrun vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz vr hırâsete ve tesvîye umûrına anası mezbûre Zahide bint-i Tahir vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettikden sonra vasîyye mezbûre talebiyle hâkim-i hüsn-me'âb efendi mûmâ-ileyh sağîr mezbûrun nafaka ve kisveye zarûretleri tahakkukuna binâ'en emvâl-i mevrûsesini nümâsından râyic fî'l-yevm beher yevm on para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz mezkûri târih-i

kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istedâneye ve ‘inde’z-zafer sağîr mezbûrun emvâl-i mevrûsesine rucû‘a vasîyye-i mezbûre Zahide Hâtun’a izin virmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yemi’s-sâni ve’l-‘ışrîn min Zilhiccetü’ş-şerîfe li-sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 66/4

Hâcı Mehmed’e Müte‘allik Vasî Kayyım Hücceti

Medîne-i Tokad’da Rüstem Celil mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ebu Bekir bin Abdullah’ın verâseti sulbî kebîr oğlu ğâ’ib ‘ani’l-beld Osman’a babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer‘den bir vasî kayyım nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olunmağın ğâ’ib merkûmun li-ebeveyn er karındâşı işbu bâ‘isü’l-kitâb Hâcı Mehmed ibn-i el-merkûm Ebu Bekir emânet ile ma‘rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet idüği zeyl-i kitâbda mektûbü’l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb bi-tevkî‘ü’r-refî‘i’l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri ğâ’ib merkûmun zuhûruna değin emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına karındâşı merkûm Hâcı Mehmed nâm kimesneyi vasî ve kayyım nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyât-ı mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâni ve’l-‘ışrîn min Zilhiccetü’ş-şerîfe li sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Mısırlıoğlu Hâfız Mustafa Efendi

İlmizâde Mehmed Efendi

İlmizâde Ebu Bekir Efendi ibn-i Salih Efendi

Sahîfe: 67/1

Acem Esad'a Müte'allik İ'lâm

Müfâd-ı muhlisîdir ki medîne-i Tokad'da Horoş mahallesinde sâkin Acem Hüdaverdi ibn-i İsmail meclis-i şer'de Bâğcıoğlu hânında Acem Esad ibn-i Mehmed muvâcehesinde benim Tokad mâl sandığında bin guruş ma'âş mahsûsam olub meblağ-ı mezbûri sandık mezbûrun me'mûri tarafından ahz ve kabz ve bana isâl tarafımdan merkûm Esad'ı vekil ol dahi vekâlet-i mezbûreyi ba'de'l-kabûl meblağ-ı mezbûr bin guruş sandık mezbûreden ahz ve kabz itmekle meblağ-ı mezbûri merkûmdan taleb iderim deyü da'vâ itdikde ol dahi cevâbında meblağ-ı mezbûri sandık-ı mezbûreden ahz ve kabz vekîl idüğini ve bi'l-vekâle ahz ve kabz eylediğini ikrâr lakin ben me'hûzem olan meblağ-ı mezbûr bin guruş müdde'i tamamen def' ve teslîm ol dahi yedimden ahz ve kabz itmekle ol vecihle zimmetim yeri olmuşdur deyü ba'de'l-def' ve'l-inkâr vâki' merkûm ber-vech-i muharrer ref'-i mezkûrini herbiri mahallinden lede't-tezkîye makbûlü'ş-şehâde idüği ihbâr olunan Serrâcbâşıoğlu Hâcı Mehmed bin Ahmed ve Tebrizli Abdullah ibn-i Abdulkasım şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech şer'i üzere ba'de'l-isbât itmeğin mûcibince müdde'i merkûm da'vâ mezkûresiyle merkûm Esad'a bi-vecih-i şer'î mu'ârızadan men' olduğu huzûr-ı refi'ânelerine i'lâm olundu fi'l-yevmü's-sâbi ve'l-'ışrîn min Zilhicceti'ş-şerîfe li sene ihdâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 67/2

Fatma Hâtun'a Müte 'allik Vasî Nafaka Hücceti

Medîne-i Tokad'da Çay İbrahim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ahmed bin Abdullah'ın verâseti sulbiye sağîre kızı Şerife ve sulbî sağîr oğlu İbrahim'e babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olunmağın sağîrân-ı mezbûranın anaları işbu bâ'isetü'l-vesîka Fatma bint-i Mehmed nâm hâtun emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet 'uhdesinden gelmeğe muktedîre idüği zeyl-i vesîkada mektûbü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'r-rafî'ü'l-

müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîrân-ı mezbûranın anaları Fatma Hâtun'u vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettikden sonra sağîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûretleri tahakkukuna binâ'en vasîyye-i mezbûre talebiyle hâkim-i mûmâ-ileyh râyic fî'l-vakt emvâl-i mevrûseleri nümâsından beher yevm yedişer paradan külli yevm on beş para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz mezkûri târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istedâneye ve 'inde'z-zafer sağîrân-ı mezbûrânın emvâl-i mevrûselerine rucû'a vasîyye-i mezbûre Fatma Hâtun'a izin virmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis min Muharremü'l-harâm li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 67/3

Sûret-i Emirnâme Sâmî Hazret-i ve Kâtibi Hümâyûndur

Anadolu ve Rumeli'de Hasbice kazâlar mülhakâtı bulunan nevâhiye der-sa'adetden nâ'ib ta'yîni idemeyüb kazâ hâkimi tarafından ta'yîn olunduğundan zikr olunan nâ'ibleri usûli bilinemediği misillü mesâfe-i ba'idede bulunan kazâlar niyâbetine dahi buradan taleb zuhûr itmediği cihetiyle me'mûrîn tarafından ahvâli nâ ma'lûm ba'zı kimesnelerin ta'yîni iltimâs olunarak mahallerince icâbı ahara olunmakda olduğuna ve bunların ekseri bana ehil olarak umûr-ı niyâbet-i şer'iyye-yi irâde idmedikleri cihetiyle ben çok fenâlıkları zuhûra gelmekde bulunduğuna binâ'en ba'de izin sâye-i şevket-vâye-i hazreti şâhânede şu uyğunsuzluğun dahi önü kesdirilmek üzere o makûle yerlere mahallince ta'yîn olunacak zâtın eyâlet meclisinde nâ'ib kazâ ve müftîleriylede ve a'zâyı meclis hâzır oldukları hâlde hiç olmaz ise fetvây terekeden bir misille irâse ile ana müte'allik sene şer' dahi yâzar virilerek usûl-i imtihânesi bi'l-icrâ ehliyeti tebyîn eylediği takdirde teşrî olunan nizâm vecihetle sülüs ve yahûd nısf-ı hasılâtı almak üzere emâneten inâye olunmuş ve bu vecihle usûl-i imtihâneyesi icrâ eyleye liyâkatı aklen silmedikçe mülhakât ve nevâhiye nâ'ib ta'yîn olunması husûsunun usûl-i ittihâz olunmasına taraf-ı vâlâ meşihat penâhiden vukû' bulan ifâde üzerine bi'l-istizân emr-i ve irâde mü'addet ifâde cenâb-ı tâcdâri müte'allik ve şerf sudûr buyrulub keyfiyet bi'l-cümle valât-ı 'izâm hazâratına ve müta'rrifîn kirâm buyrulmuş ve müstağni beyân üzere ba'de usûl celîle-i şer'iyyenin hüsn icrâsı maksadından 'ibâret olduğu cihetle bunun ber-

minvâl meşrûh mer‘i tutulması farîzadan bulunmuş olmağla emr u fermân-ı hümâyûn hazret-i şâhâne mantûk-ı münif üzere muktezâsının hüsn-i ikâsı ve işbu tahrîrat senâverinin bir suretin zîr idâre-i behiyelerinde kâ’in kazâlara irsâliyle her yerde bu usûllerde icrâ itdirilmesi husûsuna mezîd-i i‘tinâ ve himmet buyrulmaları siyâkında şukka-i mahsûsa-i terkim kılındı. Fî 21 S. sene 71.

Sahîfe: 68/1

Tiridoğlu’nun Hüküm Fermânı Sûreti

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfehham nizâmü’l-âlem müdîr-i umûrü’l-cumhûr bi’l-fikrü’s-sâkıb mütemimm-i mehâmmü’l-enâm bi’r-re’yü’s-sâ’ib mümehhid-i bünyânü’d-devlet ve’l-ikbâl meşîd erkânü’s-sa‘âdet ve’l-iclâl el-mahfûfuna bi-sunûf-ı avâtıfü’l-melikü’l-a‘lâ mülhakâtıyla Sivas vâlisi ve mecidiye nişânı hümâyûnum ikinci rütbesinin hâ’iz ve hâmil vezîrim Feyzullah Paşa edâma’l-lâhu te‘âlâ iclâlehû ve kıdvetü’l-ulemâ‘ü’l-muhakkıkîn Tokad kazâsı nâ’ibi ve müftisi zîde ‘ilmuhumâ ve mefazilü’l-emâsil ve’l-akrân müdîr-i kazâ ve vucûh memleket zîde kadruhum tevkî‘ ref‘-i hümâyûnum vâsıl olucak ma‘lûm ola ki Hâcı Artin nâm zimmî karındâşı Tokad kazâsı mütemekkinlerinden Hâcı İstefan nâm zimmî iki yüz elli yedi senesinde hâlik oldukda emlâk ve emvâl ve eşyâsı bi’l-irsü’ş-şer‘î mersûm ile zevcesi Usgodhi Nasrâniye’ye intikâl iderek tereke hâlik-i mersûm ma‘rufe şer‘le bi’l-farîza el-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunarak ibrâ-i zimmet olunmuş iken mersûme Usgodhi Nasrâniye zevcesi lâ-hakkı ile yekden olarak tekrar hisse-i Artin mutâlebesiyle müdahaleden hâli olmadığı mersûm Hâcı Artin zimmî tarafından mukaddemâ bâ‘arzuhâl inhâ olunduğuna binâ’i meclisinde şer‘iyle rü’yet ve ihkâle(?) hak olmağın bâbında sene-i sâbıka evâsıtı Şa‘bân’ında sadır olan emr-i şerifim mahalline lede’l-vurûd Tokad kazâsı mahallâtından Havâce Ahmed mahallesinde mütemekkin iken bundan on üç sene mukaddem hâlik olan İstefan veled-i Agob veled-i Ohan zimmînin verâset-i zevce-i metrûkesi Usgodhi bint-i Kigork’a ve li-ebeveyn kız karındâşları Mariyem ve Margırıt Nasrâniyeler ile li-ebeveyn er karındâşı mersûm Makdis Artin zimmîye münhâsıra ve tashîh mes’ele-i mirâsları on altı tamamdan olub mehrim mezbûremden dört sehemi zevce-i mersûme Usgodhi Nasrâniye’ye ve üç sehemden altı sehemi mersûmetânın Mariyem ve Margırıt Nasrâniyelere ve altı sehemi dahi mersûm Artin zimmîye ihâsı tahakkukundan sonra terekeyi mersûme Usgodhi Nasrâniye kazâ-i mezbûrda makûd meclis-i şer‘de tereke

hâlik-i mersûme vaz‘-ı yedi mütehakkık olub kendinden asıl ve li-ebeveyn kız karındâşılara mersûmetân Mariyem ve Margırıt Nasrâniyeler taraflarından husus-ı âtîde vekîl-i meclis-i şer‘iyyeleri mersûm Artin zimmî ile bi’l-muvâcehe lede’t-terâfi‘ işbu sene mübâreke Saferü’l-hayrın gurresi târihiyle virilen i‘lâmı şer‘ide müdde‘i mersûm Usgodhi Nasrâniye müressem(?) zevcem mersûmun hayat-ı helâkinde bi’l-cümle terekesine ehil ve müvekkiletân mersûmtân bi’l-mu‘aye vaz‘ü’l-yed olmalarıyla benim hisse Artin ma‘lûmemi dahi fuzûli zabt ve bundan akdem bana mâllarından ancak dört bin guruş def‘ ve teslîm ve ben dahi yedlerinden ahz ve kabz itmişidim lakin makbûzum olan meblağ-ı mezbûr benim ber-nehc-i mezkûr hisse-i irsiyye ma‘lûmemden dûyn(?) olmağla asıl ve müvekkiletân-ı mersûmetânın ve ahfadü’l-yed oldukları hâlik mersûmun bi’l-cümle terekesi tahrîr ve beynimizde bi’l-farîzatü’ş-şer‘iyye-i taksîm olunub bir kısım mezkûr benim hisse-i irsiyede dûyne(?) ihya ider ise ber-vech-i muharrer mukaddemâ makbûzum olan meblağ-ı mezbûr dört bin guruş ba‘de’l-mahsûb ve’t-tenzîl bâkî zuhûr iden hisse-i irsiyemi ehil ve vekîl-i mersûmeden bi’l-muvârese hâlâ taleb iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-suvâl vekîl-i mersûme dahi cevâbında müverrisimiz hâlik mersûmun bi’l-cümle terekesi ‘akâr ve nukûl ve nukûdden ‘âyriyet ve cümlemiz kibâr olmamızla bi’t-tevâsıt musâlihin tereke hâlik-i mersûm beynemizde ba‘de’t-tahrîr müdde‘iye-i zevce-i mersûmenin bir kısım mezkûr nakd ve terekeden hisse-i irsiyyesinden ezid olan dört bin guruş üzerine müdde‘iyye mersûme elli sekiz senesi Şabanü’l-muazzamın gurresinde şerâyit-i (…) sulhi hâvî medâfi‘ müfsidûden ‘ârî ‘ali tarî‘atü’t-tehâricü’ş-şer‘ bizle ile ba‘de’l-sulh ve’l-kabûl bedel sulh mezkûr dört bin guruş meclis-i sulhden kıbelü’l-ma‘rifete yedimden tamamen ahz ve kabz idüb bi’l-cümle tereke hâlik-i mersûmdan hisse-i irsiyye mutâlebesine ve sâ’ir beynimizde ceryân iden cemm‘ hukuku şer‘iyyeye müte‘allika ‘amme-i da‘vâdan benimle kız karındâşlarım müvekkiletân mersûmetânın zimmetlerimizi kabüllerimizi hâvî ibrâ ve ıskât itmişidi deyû ba‘de’r-ref‘ ve’l-inkâr vâki‘ asıl ve vekîl mersûm Artin zimmî ber-vech-i meşrû‘ eylediği vuku‘nu kazâ-i mezbûr meclisine isbât idûb lede’t-tezkîye mukâbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan yine kazâ-i mezbûr mütemekkinlerinden Boladoğlu Ovakim veled-i Agob ve Boyacıoğlu Karabet veled-i diğer Agob zımmiler bi’l-muvâcehe menfa‘ü’l-lâfz olmağın şehâdetleriyle ‘alâ vukû‘a mâ-edâllah ber-nehc-i şer‘î isbât itmeğin mûcibince müdde‘iyye mezbûrede da‘vâyı mezkûresiyle ehil müvekkiletân mersûmetâna bi-vecih-i şer‘i mu‘ârızadan men‘ olunduk bâye(?) olunmuş ol bâbda da‘vâ mahal-i siyakda emr-i şerîfim hudûd-ı ehil ve müvekkiletân mersûmetân Hâcı

Artin zimmî tarafından bu def‘a ‘arzuhal istid‘â-i dünyâne(?) ve i‘lâm-ı mezkûr takdîm ve ibrâz olunmuş ve mâli uhulete müdâfa‘ idüği cânib fezâhâneden işâret kılınmış olmağla tereke ala(?) müşârad(?) nâ’ib mu‘teber ve sâ’ir mûmâ-ileyhimiz keyfiye i‘lâm olundu hisse-i mersûme Usgodhi Nasrâniye’i husûsu mezbûr zimmetinde mersûmetân Mariyem ve Margırıt Nasrâniyeleri ile mersûm Hâcı Artin zimmiyye bi-vecih-i şer‘ dahl tavassut itdirmeyüb (…) (…) meni‘ ve ref‘ husûsuna mallardan eylemeyin bâbında da‘vâ mahal (…) fermân-ı ‘alişânım sadır olmağla mâ zımmına(?) niyaz üzere ‘amel ve hareket eyleyesiniz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfeme i‘timad kılasız tahriren fî evâhir-i şehr-i Zilka‘adetü’ş-şerîfe sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 69/1

Hükûmet ‘Adl i‘lâm

Müfâd-ı muhlisîdir ki medîne-i Tokad’da Semerkand mahallesi ahâlisinden Manavoğlu Emin bin Abdurrahman meclis-i şer‘de Kazabâd kazâsına tâbi‘ ve Ori karyesi ahâlisinden İsmail bin Cem’e muvacehesinden târih-i i‘lâmdan kırk gün mukaddem karye-i mezbûr toprağında vâki‘ Harkaltı nâm mahalde merkûm İsmail Anador ağaç ile bi-gayri hak ‘aden sol elimin üç ‘aded parmaklarıma darb ve cerh ve şikeste itmişidi hâlâ ba‘de’l-berâ ancak benim parmakda eser ve bitişine halel gelüb esl(?) olmağla mûcib-i şer‘isi matlûbumdur deyû da‘vâ itdikde merkûm İsmail red cevâbında naziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-temamhâ tâbi‘ân ve kât‘ân ba‘de’l-ikrâr ve’l-i‘tirâf mûcibince mecrûh merkûmun ber-vech-i muharrer yansa(?) parmağının bitişine helal gelüb esl olduğu Cerrâhlardan Bekaroğlu Hâcı Mustafa bin Mustafa ve Tekneci Mehmed bin Mehmed nâm kimesneler ba‘de’l-mu‘ayene haber virmeleriyle mûcibince merkûm Emin abd memlük karz olunub bu eser ile ve bu esersiz takdîm olunan kıymetlilerinin tekâvüti ne kadâr olur ise diyet ricalûn şer‘ân ol mikdâr hükûmet-i ‘adl lâzım geldiği bi’l-iltimâs huzûr-ı refî‘ânelerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâmin ‘aşer min Muharremü’l-harâm li-sene isnâ ve seb‘în ve mmieteyn ve elf.

Sahîfe: 69/2

Kirkoros Ağası Ğulâmi Cerh İ‘lâm Kaydı

Müfâd-ı muhlisîdir ki medîne-i Tokad’da Mehmed Paşa mahallesi ahâlisinden Kirkoros Ağasızâde Derviş Mehmed bin Şerif Mehmed meclis-i şer‘de ber-vech-i atî mecrûh idüği bi’l-keşf mütehakkık olan Abdmemlüki Zenci Abdullah ibn-i Abdullah hâzır olduğu hâlde mahalle-i mezbûreden Çil İbrahim bin Hasan muvâcehesinde târih i‘lâmdan sekiz mukaddem Tokad civârında hayra Kavaklar nâm mahalde vâki‘ bağçem derûnunda merkûm İbrahim yedden mevcûd derûnunda sâçma mevzû‘ olan tabanca ile hatâ’en ğulâmım hâzır merkûm Abdullah’ın sol bileği üzerinin iki yerine sol memesi üzerine urub ol vecihle ğulâmım hâzır merkûm üç yerinden mecrûh olmağla mûcib-i şer‘iyyesi bi’l-vilâye matlûbumdur deyû da‘vâ itdikde merkûm İbrahim cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-tamamhâ tây‘an ikrâr ve i‘tirâf itmeğin ol vecihle cerh-i mezbûrun mûcib-i şer‘iyyesi ber-i nâm husûlüne tevkîf olunub kesbden ‘aciz olmağla kendilik ber-i nâm husûlüne değin mecrûh merkûmun nafaka ve icrat müdâvâtı dahi şer‘ân cârih merkûm üzerine lâzım geldiği bi’l-iltimâs huzûr-ı refî‘ânelerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’t-tâsi‘ ‘aşer min Muharremü’l-harâm li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 69/3

Sârraf’ın İkrâr İlâmı

Müfâd-ı muhlisîdir ki medîne-i Tokad’da Terbiyye Kebîr mahallesinde mütemekkin ve şahsı ta‘rîf-i şer‘ ile ma‘rufe Mariyem bint-i Serkiz nâm Nasrâniye tarafından zikr-i âtî da‘vâya vekîl-i şer‘isi li-ebeveyn er karındâşı Kayaoğlu Serkiz veled-i Kirgor zimmî Tokad meclisinde makûd meclis şer‘-i enverde fî’l-asl Elbisye kazâsına tâbi‘ Dere köy karyesi ahâlisinden olub alan Tokad’da Dibe mahallesinde sâkin olan Cumâloğlu Ali bin Mustafa muvâcehesinde merkûm Ali bundan iki mâh mukaddem gice hâliyle müvekkilem mersûmenin menzîlhânesine girub odasında vâki‘ dolab derûnunda mahkûd olan otuz guruşluk iki ‘aded fesiyle iki yüz otuz guruşluk kırk iki ‘aded altunı ve altundan kuşak üzerine inci ile işlenmiş iki yüz elli guruşluk bir ‘aded cebeheliğini ve on iki guruşluk dört ‘aded peşkîr ve iki ‘aded havlusunu ve yüz guruşluk

bir ‘aded nuhâs tava ve bir ‘aded tencere ve beş guruşluk bir ‘aded yâzmasına cem‘ân altı yüz yirmi yedi guruşluk eşyâ-i mezkûresini mekânı mu‘ayyen muharrezinden hafiyyen ahz itmekle mevcûd ise aynen müstehlike(?) ise zamanen bi’l-vekâle taleb iderim dedikde Tokad ahâlisinden Torâman’ın hafîdi Hâfız Mehmed hâzır olduğu hâlde merkûm Ali cevâbında hâzır-ı merkûmun yedinde mu‘âyene olunan mezkûr iki yüz guruşluk inci cebehelik ile sâ’ir eşyâ-i mezkûrları bâ cum‘ahım gice haliyle müvekkilesi mersûmenin hânesine girüb mersûmenin mâlı olarak târih-i mezbûrda hânesinden ahz ve ihrâc ve mezkûr incülü cebehelik hâzır-ı merkûm yedinde bir ‘aded fes ile bir ‘aded yâzması dahi kendi yedinde nümayân mevcûd olub mâ‘dâyı mezkûrları dahi merkûme istihlâk eylediğini Batû‘a ikrâr itmekle mûcibince eşyâ-i müstehlikenin zamanen kıymeti ile ber-vech-i muharrer eşyâ-i mevcûde mezkûreyi aynen teslîmi lâzım gelmeyin ol vecihle eşyâ-i me’hûzeyi vekîl-i mersûme teslîm merkûm Ali’ye tenbiyye şer‘-i lâhık olduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı refî‘ânelerine i‘lâm olundu. Fî 15 M. sene 72.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 69/4

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Kisriyye kazâsından İbicioğlu Hasan bin Mehmed Tokad mahallesinde meclisi şer‘de Tokad mahallâtında Bâşmeydan mahallesi mütemekkinlerinden Kazgancı Horasini veled-i Abraham zimmî muvâcehesinde işbu meclis-i şer‘de mu‘âyene olunan bir re’s kâtır yedimde müstegıllen mülküm iken târih-i i‘lâmdan üç buçuk ay mukaddem Tokad’da Saman Bazarında ğâ’ib olunmuşidi el-hâlete hazih-i mezkûr kâtırı mersûm Horasini yedinde bulmamla bi’l-istihâk taleb iderim deyû da‘vâ ittikde mersûm dahi cevâbında ben mezkûr kâtırı bundan on iki gün mukaddem Göksu karyesînden Duhâncı Nakar veled-i Save nâm zimmîden dört yüz guruş semen merkû‘ ve makbûza işterâ itmekle ol vecihle mezkûr kâtıra mülk-i müşterâm olmak üzere vaz‘-i yedini ikrâr müdde‘i merkûmun mülki olduğu ma‘lûm değildir deyû inkâr itmekle müdde‘i merkûm ber-vech-i muharrer eylediği müdde‘asına ikâme beyne idemeyüb bi’l-taleb mersûm Horasini zimmî bi’l-muvâcehe vechi şer‘i üzere tehlif olunmağın mûcibince müdde‘i merkûm ber-vech-i muharrer eylediği istihkâk da‘vâsıyla mersûm Horasini zimmî bi’l-ebniye mu‘ârızadan men‘ olduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı refî‘ânelerine i‘lâm olundu. Fî 21 M. sene 72.

Sahîfe: 70/1

Sûret-i Emirnâme-i Vekâlet-penâhi

Ba'zı mahallerde Hristiyan teb'âdan vefât idenlerin vakti zamanında nâ'ib ve müftiler tarafından izin nâmeler istenmekde ve ba'zı yerlerde dahi cebren virilmekde olduğu ve bu izin nâmelere insan hakkında kullanılmayacak bir tâkım kelimât-ı tahkîriye ve tenbiyye dahi yazılmakda idüği istihbâr olunmuşdur bana hâcet olmadığı vecihle vakt-i emvât mâdesi bilâ istisnâ umûr-ı zarûriye-i beşeriyeden olarak bunun içün izin ve ruhsat talebiyle hâcet olmadığından bunların defter emrinde öyle tezkere i'tâsına kat'ân luzûm-ı şer'i dahi olmayub makâmın böyle tezkereler virmeleri mücerred o vesile ile akçe almak sûretinden 'ibâret olduğu ve zikr olunan tezkerelerin o güne kelimât-ı tenbiyeliye tahrîri ise gayet çirkin ve ahkâm-ı hikmet insan şerî'an ğurâya dahi mübâyen ve bulunduğu ve bu defn-i emvât fukarası üzerine müdahaleye me'mûrin şer'iyyenin hak ve alsa(?) hayatları olmayacak taraf vâlayı meşihat-ı İslâmiye'den ifâde ve iş'âr buyrulmuş olduğuna ve bu tezkerelerin virilmesi iktizâyı ahkâm-ı münife şer'iyyeden olduğu halde Hristiyan teb'a hakkında bila mûceb ve bu misillü mu'âmele tâbicânın(?) icrâ oluna gelmesi 'umm hoşnudlarına bâri olacağına mebni şu bid'at nâ-makbûlenin men'iyle 'umûm teb'a devlet-i 'aliyye ve milel sâ'ire mevtâlarının tarafına müdâhale idilmemesi ve fî mâ-ba'de her gün muharrerât ve ifâdâtda teb'a-i sâdıka-i pâdîşahi hakkında öyle kelimât tahkîriye isti'mâl olunmaması ve husûsân hâlik ve mürur olmuş gibi şeyler yazılmayûb 'âdetâ müteveffâ gelmesinin kullanılması mahsûsân ve ekîdân her tarafa tavsiye ve beyân kılınmış olmağla zât-ı devletleri dahi suret-i hâlik zir-edâda behîyelerinde bulunan mahaller me'muriyet şer'iyyesine ve kâ'immâkâm ve sâ'ir iktizâ idenlere bilâ taraf tefhîm ve i'lâmatıyla ba'de izin o misillü hâlât ve mu'âmelâtın men' kelimesi esbâbının istihsâline himmet buyrulmaları siyâkında şukka-i senâveri terkîmine ibtidâr kılındı. Fî 5 M. sene 72.

Sahîfe: 70/2

Hatice Hâtun'a Vesâyete Ebu Bekir Ağa Nezâret Nafaka Kaydı

Medîne-i Tokad'da Kaya mahallesi sâkinlerinden iken bundan beş gün mukaddem vefât iden Yusuf bin Mehmed'in sulbî sağîr oğlu Mehmed'e babası müteveffâyı merkûm ile bundan altı sene mukaddem vefât iden Emine bint-i Mehmed Şerif'in terekelerinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve umûr-ı sâ'iresini rü'yet ve tesvîyeye kıbel-i şer'den bir vasî ve selefden bi'l-vekâye üzerine her bir nâzır nasb ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olunmağla sağîr mezbûrun 'ammisi Hatice bint-i İsmail nâm hâtun vesâyet ve hâli Ebu Bekir Ağa ibn-i Şerif Mehmed dahi nezârete ehil ve elyak ve müstakîm oldukları zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi sağîr mezbûrun vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâli mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına rü'yet itmâma işbu bâ'isetû'l-kitâb mezbûre Hatice Hâtun'u vasî ve üzerine hâlâ merkûm Ebu Bekir Ağa'yı nâzır nasb ve ta'yîn buyurub anaları dahi ber-vech-i muharrer vesâyet ve nezâret-i mezkûreleri kabûl ve hidmet-i lâzımelerini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itdikden sonra vasîyye mezbûre sulbiye sağîr mezbûrun zarûreti tahakkukuna binâ'en hâkim mûmâ-ileyh emvâl-i mevrûseleri nümâsından rayic fî'l-vakt sağîr merkûm beher yevm otuz para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz mezkûri târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve 'inde'z-zafer sağîr-i mezbûrun emvâl-i mevrûsesine rucû'a vasîyye mezbûre dahi Hatice Hâtun'a izin virmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü't-tasî' ve'l-'ışrîn min Muharremü'l-harâm li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hallâc Hâcı Bekir Ağa

Çataloğlu Ahmed

Çataloğlu Hasan bin Hâfız Abdullah

Hallâc Mehmed Ağa ibn-i Mehmed ve diğer Ahmed ibn-i İsmail

Ve gayrihim

Sahîfe: 70/3

Mu‘tevhid Fatma’nın Eskici Abdulkadir’e Vesâyet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Sokyon mahallesinde sakîne zâtî zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ta‘rifleriyle ma‘rufe olan Fatma bint-i Hüseyin nâm mu‘tevhidenin velisi olmağla hâlen yedden olub hâlik olduğu emvâl-i ve eşyâsının hıfz ve hırâsete ve umûr-ı lâzımesini rü’yet ve tesviyeye kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak ehem ve elzem olmağla hâkim mevkî‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri işbu bâ‘isü’l-kitâb Eskici Abdülkadir bin Salih nâm kimesneyi mu‘tevhid-i mezbûre Fatma’ya vasî nasb ve ta‘yîn buyurdukda ol dahi vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâmin ve’l-‘ışrîn min Muharremü’l-harâm li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Ebu Bekir Efendi

Çakıcıoğlu Hasan bin Salih

Buçukoğlu Manav Musa diğer oğlu İbrahim

Ve gayrihim

Sahîfe: 70/4

Hükümete ‘Adl İ‘lâmı

Medîne-i Tokad’da Çay Zimmî mahallesinden Şerif Mehmed bin Mehmed meclis-i şer‘de Mihmâd-ı Hâcib mahallesinden Çukadaroğlu Hamza bin Ali muvâcehesinde târih-i i‘lâmdan üç ay mukaddem Şevval-i şerifin yirmi dokuzuncu günü yevmü’s-sebt ba‘de’l-hasr Çar nâm mahalde vâki‘ Babuççuoğlu Ahmed Efendi’nin bâğında merkûm Hamza’nın bıçağı ile (mürekkep lekesi) sağ elimin siyâbe parmağıma bıçağı ile darb ve cerh idüb ve hâlâ yeri tâm ve mezbûrun darb ve cerhinden mezkûr parmağım bi’l-külliyen ‘amel-mândan olub hatta bundan üç gün evvel ber-vech-i muharrer mezkûr bıçak ile parmağı darb ve cerh eylediğini ikrâr ve yüz guruş sulha dahi taleb olmağla mûcib-i şer‘isini merkûm Hamza’dan taleb iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ

ve'l-inkâr ve müdde'i merkûm dahi müdde'âyı mezkûresini lede't-ta'dîl ve't-tezkîye 'adâletleri zâhir olan Çar mahallesinden Hâcı Salih bin Ömer ve Hâcıoğlu Süleyman bin Halil şehâdetleriyle isbât itmeğin mûcibince merkûm Hamza'nın evvel târihinden darb vecehesinden mezkûrun parmağı 'amel-mânda olduğu ba'de'l-hüküm ve's-subût şer'ân hükümet-i 'adl lazım gelmeğin binâ'en 'aliyye ehl-i vukûfun ihbârlarıyla ol mecrûhun sahîh ve sâlim hâlisiyle olmadığı hâl beynlerinde tekâvüt ve noksan kıymete bu eşer üzerine ne tertib ider ise ve yine ol noksan kıymete cârih-i merkûmun mecruh-ı mezbûre ta'ediyesi lâzım gelecek bi'l-iltimâs huzûr-ı refi'ânelerine i'lâm olundu. Fî 7 S. sene 72.

Sahîfe: 71/1

Çobanoğullarına Müte'allik Tarla Hücceti

Medîne-i Tokad'da Gıyabi mahallesi ahâlisinden Çobanoğulları Emin ve Salih ibn-i Ömer nâm karındâşlar meclis-i şer'-i enverde her biri takrîr-i kelâm ve ifâde 'ani'l-merâm idüb işbu yedimde olan bir kıt'a (üzeri karalanmış) temessüğümde beyân olunduğu üzere Sivas sancâğına tâbi' Tokad kazâsı civârında kâ'in ve Sivasî timar olan Cemâl nâm mahalde vâki' bir tarafdan Ebâbil ve bir tarafdan Arducak ve iki tarafından tarîk 'âmm ile mahdûd bâ keyl Tokad bir kile sehim(?) isti'âb ider bir kıt'a tarla otuz seneden mütecâviz yüz ve hâlî ve mu'attal kalub müstehak tapu olmağın bu makûle arâzi emriyelerin tapuyu misliyle nizâmı vecihle tâleblerine verilmesi husûsuna Sivas defterdârı esbak Rıf'atlü Sa'yyid Bey bi-irâde-i seniyye me'mûr olmağla iki yüz altmış bir senesi Tokad meclis-i ma'rifetiyle tâleblerine lede'l-'arz rağbât nâs münkatı' olub yirmi beş guruşda bizim üzerimizde karârı vecihle meclis-i mezkûrun Sivas'a tisyâr olunan mazbata ve inhaları mûcibince tarlâyı mezkûri defterdâr mûmâ-ileyh mezkûr yirmi beş guruş bedl medfû' ve makbûz mukâbelesinde 'ale'ş-şirketü's-seviye-i bizlere tapuya virüb zabt ve tasarrufumuzı hâvî yedlerimize i'tâ eylediği bir kıt'a semen mantûkunca husûs-ı mezkûr tescil-i şer' olunmak muradımızdır dediklerinde kaziyye minvâl muharrer üzere olduğu mahalli ahalilerinden zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla ba'de't-tahkikü'ş-şer'i tescîl olunmağın mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-'ışrîn min Muharremü'l-harâm li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Maksud Osman Hüseyin bin Mustafa

Tonbuloğlu Abdullah bin Hüseyin

Yazıcı Hüseyin Efendi

Ve gayrihim

Sahîfe : 71/2

İsotoğlu Yovani Zimmîye Müte‘allik Mübâya‘a Hücceti

Husûs-ı âtîyü’l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîriçün savb-ı şer‘-i enverde bi’l-iltimâs irsâl olanan kâtib el-Hâc Selim Efendi ibn-i Abdullah medîne-i Tokad’da Bâşmeydan mahallesinde Mısırlı Artin oğlu İstefan nâm zimmînin zevcesi Dorohi bint-i Seridar Artin nâm Nasrâniye’nin sâkin olduğu menziline varub zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî kimesneler takrirlerinde ‘akd-ı meclis-i şer‘ ‘âlî itdikde şahsi kendilik zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî kimesneler ta‘rifleriyle ma‘rufe olan mersûme Dorohi Nasrâniye meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda medîne-i mezbûre mahallâtından Suiçmez mahallesinde mütemekkin şahış ma‘rufe İlinko(?) bint-i Obosdol(?) nâm Nasrâniye tarafından zikri âtî bey‘ kabûl ve tasdîka vekili olub ve vekâleti dahi Sokyas oğlu Ohan ve Nibernizoğlu(?) Mardaros veled-i Agob zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan İsotoğlu Dimek veled-i Yovani zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb ‘akd-ı âtîyü’l-zikrin sudûrına değin yedimde müstagıllen mülküm olan mezkûr Bâşmeydan mahallesinden vaki‘ bir tarafından Sivaslı İbrahim Efendi menzîli ve bir tarafdan Kümerrâoğlu(?) Kifork menzili ve bir tarafdan Mihail oğlu Karabaşer Agob menzili ve bir tarafdan tarîk-i ‘âmm ile mahdûd fevkâni ve tahtâni on oda dört magza ve iki fırun mâ-i câri ve müştemillat-i sâ’ireyi hâvî bir bâb mülk-i menzilimi tarafından icâb ve kabûli hâvî şurût-ı müfside ve muvâza‘dan ‘ârî bey‘-i bât sahîh-i şer‘ ile on sekiz bin guruşa müvekkile mersûme İlinko Nasrâniye’ye bey‘ ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer yedimden işterâ ve temelik ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on sekiz bin guruş müşteriye müvekkile-i mersûme bana ref‘ ve teslîm ben dahi yedimden tamamen ve kâmilen ahz ve kabz eyledim fî mâ-ba‘d menzil-i mehdûd mezkûr müvekkile mersûmenin mülk-i müşterâsı ve hak-ı sarfı olub benim kat‘a a‘lâka ve müdhalim kalmamağla meblağ-ı mezbûrun takrîr ve ğaynına(?) müte‘alleka ‘âmme-i da‘vâdan müşteriye müvekkilim mersûmenin

zimmetini ibrâ ‘âmm ile ibrâ ve iskât eylediğimde ol dahi ibrâ-i mezkûrimi kabûl eyledi idüğini vekîl-i mersûm Dimek zimmî bi’l-vekâle kabûl ve tasdîk eylediğini gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘ vâki‘ hâlâ kâtib merkûm mahalline ketb ve tahrîr ve me‘ân mürsel emnâ-i şer‘ile meclis-i şer‘a gelüb ‘alâ vukû‘a inhâ ve takrîr itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâni min Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Asoğlu Kikrok veled-i Ohannes oğlu Karabet

Muhzıroğlu Ali Celil

Semerci Şerif bin Ahmed

Çubukçu Mustafa bin Ahmed

Kadayıfçı Derviş Ağa

Recebzâde Salih Efendi

Nibernizoğlu(?) Artin veled-i Ohan

Sahîfe: 71/3

Müderris Süleyman Efendi’ye Müte‘allik Vasî Hücceti

Medîne-i Tokad’da Havâce Ahmed mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Şakir Efendi ibn-i Mehmed Sayid’in verâseti sulbî sağîr oğlu Hâfız Mehmed Sayid’e babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîr mezbûrun ‘ammisi işbu bâ‘is hazihü’l-kitâb Süleyman Efendi dahil el-merkûm Mehmed Sayid emânet ile ma‘rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet ‘uhdesinden gelmek muktedîr idüği zeyl-i kitâbda muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağîr mezbûrun emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına ‘ammisi merkûm Süleyman Efendi vasî nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâmin ‘aşer min Muharremü’l-harâm li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Osman ibn-i Abdurrahman

Çetinzâde Hâfız İbrahim Efendi

Hüseyinzâde Ebu Bekir Efendi ibn-i Mehmed Efendi

Ve gayrihim

Sahîfe: 72/1

Yahûdi Merât'a Müte'allik Menzil Hücceti

Medîne-i Tokad'da Câmi' Kebîr mahallesi mütemekkinlerinden Yahûdi Merât veled-i Hanok'a meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Koca İbrahim mahallesi mütemekkinlerinden Yahûdi Yasef veled-i Musa muvâcehesinde târih-i rakîmden on dokuz ay mukaddem merkûm mersûm Yahûdi Yasef zevcesi işbu hâzırat bi'l-meclis Senebûde bint-i Yakof nâm Yahûdiye'nin bende mülki olub mezkûr Koca İbrahim mahallesinde vâki' fevkâni ve tahtâni iki oda ve müştemillat-ı sâ'ireyi hâvî ma'lûmü'l-hudûd bir bâb mülk-i menzilini bana bin yedi yüz elli guruşa zevce-i hazıra mersûmenin icâzetine mevkûfan bey' ve temlik ve teslîm eylediğinde ben dahi yedimden ber-vech-i muharrer işterâ ve temlik ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûri mersûm Yasef Yahûdi zimmetinde mâl fatura semeninden benim altı bin guruş alacak hakkım olub Yahûdi mersûm Yasef semen-i mezbûrenin yedi yüz elli guruşu alacağım olan meblağ-ı mezbûrun ol mikdârına takâs ve mahûb ben dahi mükâsa ve kabûl idüb ol vecihle menzili mezkûr zevcesi hâzıra mersûmenin icâzatına mevkûfân benim mülk-i müşterâm oldukdan sonra zevce-i hâzıra-i mersûme Senebûde mülk-i menzilini zevc-i mersûm Yahûdi'nin ber-minvâl-i muharrer bana bey' eylediğine ve semenini dahi zevc-i mersûm bana olan duyûnuna takas ve mahûb itdiğine hîn-i ıtlâ'ında bi't-tav' ve'r-rızâ bey'-i mezbûre ve semenini dahi zevci mersûm ber-vech-i muharrer duyûnuna takas ve mahsûb eylediğine şuhûd-ı mahzarında mecize ve râziye olub ol vecihle menzili mezbûr sahîhan benim mülk-i müşterâm oldukdan sonra menzil-i mezbûri târih-i mezkûrdan bir sene tamamına değin seksan guruş mersûm Yasef Yahûdi'ye icâr ve teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer yedimden eşcâr ve kabûl idüb el-hâleti hazîhi müddet-i mezbûr tamam olmağla icâr-ı mezbûr seksan guruş ile menzil-i mezbûri bana teslîm mersûm Yasef Yahûdi'ye tebeyyine olunmak murâdımdır deyû da'vâ etdikde gıbbe's-suvâl mersûm

Yasef cevâbında müdde-i mersûme zimmetinde mâl faturadan bin yedi yüz elli guruş deyni olduğunu ve deyni olan meblağ-ı mezbûre bin yedi yüz elli guruşa menzil-i mezbûri ancak müdde‘i mersûme rehin vaz‘ ve teslîm eylediğini ikrâr lakin menzil-i mezbûri fazûlen bey‘ ve ba‘de eşcâr eylediğini ve zevce-i hâzıra mersûme dahi bey‘ mezbûre icâzet virdiğini her birileri inkâr etmekle müdde‘i mersûm Merât Yahûdi ber-minvâl-i muharrer da‘vâyı mezkûrelerini her biri mahallinde lede’t-tezkîye makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Yahûdi Musa veled-i İlaz ve Yahûdi İsak veled-i Abrâm nâm kimesneler şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe ‘alâ vakıf mâ-edemâllahü ber-nehc-i şer‘ isâbet itmeğin mûcibince icâr-ı mezkûr seksan guruş ile menzil mezbûri müdde‘i mersûm Yahûdi Merât teslime mersûm Yasef Yahûdi ile zevcesi mersûmeye tebeyyin şer‘ lâ-hak olunmağın gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-gurre Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Muhzır Mehmed bin Ömer

Ser Muhzır Ali bin Ali

Salih bin Yakub karındâşı Hâfız Mehmed

Berber Mustafa bin Abdullah

Ve gayrihim

Sahîfe: 72/2

Hüküm iptal edilmiştir.

Sahîfe: 72/3

Müderris Süleyman Efendi’ye Nafaka Kaydı

İşbu derûn hüccetde mezkûrü’l-esâmî vasî merkûm Süleyman Efendi ibn-i Mehmed meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm idüb ber-vech-i muharrer vasîsi olduğum sağîr merkûm Hâfız Mehmed Said’in nafaka ve kisveye zarûret ve ihyâcı olmağla babası müteveffâyı merkum Şâke(?) Efendi’nin terekesinden müntakîl emvâl-i mevrûsesinden bi-ğadrü’l-kifâye nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr olmak bi’l-vesâye matlûbumdur didekde fî’l-hafîka sağîr mezbûrun nafaka ve kisveye eşed ihtiyâc ile muhtâc olduğu zeyl-i vesîkada mektûbü’l-esâmî-i müslimîn

ihbarlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi mûmâ-ileyh hazretleri sağîr merkûmun emvâl-i mevrûsesi nümâsından râyic fî’l-vakt beher yevm kırk para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr buyurub meblağ-ı mefrûz mezkûri târih-i kitâbdan haric ve sarf ve hîn-i zarûretde istadâneye ve ‘inde’z-zafer sağîr mezbûr emvâl-i mevrûsesine rucû‘a vasî merkûm Süleyman Efendi’ye izin virilmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’t-tâsi‘ min Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Osman ibn-i Abdurrahman

Çetinzâde Hâfız İbrahim Efendi

Çetinzâde Ebu Bekir Efendi ibn-i Mehmed Efendi

Sahîfe: 73/1

Darzil Karyesi’nden Salih’e Müte‘allik Tezvic Kaydı

Medîne-i Tokad’a muzâfe Kafirini nâhiyesinde kâ’in Seyderi(?) karyesinde sâkine zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ta‘rifleriyle ma‘rufe olan Fatıma bint-i Halil nâm Bekir bâliğa meclis-i şer‘-i şerif-i enverde nâhiye mezbûrede ve Erzin karyesi ahâlisinden Devecioğlu Salih bin Ahmed muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb merkûm Salih tezvic-i taleb olmağla ben dahi üç yüz guruş mehr-i mu ‘accele makbûz ve üç yüz guruş mihr-i mü’eccel tesmiyesiyle nefsi merkûm Salih’e vech-i şer‘î üzere ‘akd ve tezvîc eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer tezvîc ve kabûl eyledi dediğini merkûm Salih tasdîk itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’t-tâsi‘ min Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 73/2

Hüküm iptal edilmiştir.

Sahîfe: 73/3

Devecioğlu Salih’e Müte‘allik Nâmzed Hücceti

Medîne-i Tokad'a muzâfe Kafirini nâhiyesinde tâbi' Seyderi(?) karyesi sâkinelerinden zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rifleriyle ma'rufe olan Fatıma bint-i Halil nâm Bekir bâliğa meclis-i şer'-i şerîf-i enverde 'ammisi Kara Veli oğlu Ali bin Veli dahi hâzır olduğu Çasede(?) ve Erzin karyesinden Devecioğlu Salih bin Ahmed muhzırında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb bundan i'lâm dokuz ay mukaddem işbu 'âmme-i hâzır merkûm Ali'nin sulbî sağîr oğlu Hasan bilâ 'akd nikâh namzed-i olunmuş ise müdde-i el-hâlete hâzih-i sağîr-i merkûm bana kefil olmayacağı dekâr ile şimdi nefsi mezbûr Devecioğulu Salih'e 'akd ve tezvice tâleb ve rağıb olmağla mezbûrun kabulüyle tezvîc ve tezvvüce olunmak muradımdır dedikde sağîr-i mezbûrun babası merkûm Ali dahi bu husûsda mezbûre Fatma'yı kelimât meşrûhasında ba'de't-tasdîk ve'l-icâze mezbûre Fatıma işbu meclis-i şer'de nefsini üç yüz guruş mihr-i mu'accel ile üç yüz guruş mihr-i mü'eccel tesmiyesiyle şuhûd mahzarında mezbûr Salih'e tezvîc ve tenkîh ve merkûm Salih dahi ber-vech-i muharrer tezvic ve tenkîh ve kabûl idüb beyne hümâllerinde 'akd-ı nikâh mün'akid olmağın gıbbe't-tasdîkü'ş-şer' hıfzâ lî-menkâl vukû' hâl ketb olundu fî'l-yevmü't-tâsi' min Saferü'l-hayr li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzır Mehmed Çelebi

Göğe(?) karyesi Muhtarı Abidin Kethüda ibn-i Abdullah

Omca Müdîri Ahmed Ağa ibn-i Osman

Ve gayrihim

Sahîfe: 73/4

Necib Karyesi'nden Veli Ahmed Oğlu Ahmed'e Müte'allik

Müfâd-ı muhlisîdir ki fî'l-asl medîne-i Tokad'da Çay Müslim mahallesi ahâlisinden ve âlân Kazabâd kazâsına tâbi' Necib karyesi sâkinlerinden Kör Ağanisi(?) oğlu Hademesi Mustafa bin Osman nâm mecrûhun bi muvâcehetü'l-hakimü'l-âtî da'vâ ve husûmete vekîl-i şer'iyyesi medîne-i mezbûre ahâlisinden Serrâc Hâcı Mehmed bin Ahmed meclis-i şer'-i enverde karye-i mezbûre ahâlisinden Ahmed bin Veli Ahmed muvâcehesinde işbu cuma' gicesi merkûm Ahmed Tokad'a akdem getürmek üzere üzüm hamuleli yirmi 'aded 'arabalar ile mevkâb caddesi ve tarîk-i 'âmm üzere zehâbe

ve ihâbâlarından önünde olan ‘arabaları takdîm idüb ilerüde Tokad’a gelmek emeliyle yedinde merbût olan ‘araba hayvânını çârşedirûb önünde bulunan ‘arabalar üzerine şedîden sevk ve irsâl ve gice hâliyle bilâ i‘lan merkûm Ahmed ‘arabasını müvekkilem merkûm Mustafa’nın bağının üzerine çeküb müvekkilem merkumu çekendemesinde sağ kolu bileğinin kemiğini şekt ve ber-vech-i muharrer ‘âmmeden nakdi ve taksirâtından nâşi keşf ve mu‘âyene olunduğu vecih-i üzere ‘afv mezkûri mecrûh ve sâhib-i ferâşı olub kâr kisbinden muhâcir olmağla suval olunub mucibi şer‘iyyesi icrâ olunmak bi’l-vekâle matlûbumdur deyû mu‘ade’d-da‘vâ ve’s-suvâl ol dahi cevâbında tarîk-i merkûmeden ol kadr ‘arabalar ile berâber mücânebetini ve merkûm Mustafa’nın mecrûh ve sâhib-i ferâş ve kâr kesbinden ‘âcz kalmış olduğunu ikrâr lakin ber-vech-i muharrer te‘addi ve taksiratından nâşi ‘arabasının çekinmemesiyle ‘afv mezkûri mecrûh olduğunu lede’l-inkâr vekîl merkûm Hâcı Mehmed vecih-i meşrûh üzere müdde‘âyı mezkûresini beyâna ikâme beyyineden izhâr-ı ‘acz idüb tehlîfe tâleb olmağın vekîl-i mezbûr talebiyle merkûm Ahmed’e vech-i şer‘ üzere bi’l-muvâcehe bâ‘d tahlîf mûcibince müvekkiline izâfetle vekîl-i merkûm Hâcı Mehmed’in merkûm Ahmed’e bilâ beyne vâki‘ olan mu‘arızâsı men‘ ve def‘ oldığı. Fî 7 S. sene 72.

Sâhife: 74/1

Mecrûh Mustafa’nın İ‘lâm Kaydı

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Fî’l-asl medîne-i Tokad’a Çay Müslim mahallesi ahâlisinden ve alan Kazabâd kazâsına tâbi‘ Necib karyesi sâkinlerinden Köy Ağası oğlu Hademesi Mustafa bin Osman nâm mecrûhun bi muvâcehetü’l-hakimü’l-âtî da‘vâ ve husûlete vekîl-i şer‘iyyesi medîne-i mezbûre ahâlisinden Serrâc Hâcı Mehmed bin Ahmed meclis-i şer‘-i enverde karye-i mezbûre ahâlisinden Gavâsoğlu İsmail bin Mahmud muvâcehesinde işbu cuma‘ gicesi merkûm İsmail Tokad’a üzüm getürmek üzere yirmi ‘aded üzüm hamulesi ‘arabalar ile levkab caddesi ve tarîk-i ‘âmm üzere zehâb ve ihâbârlarında verâsından ağası Nebi’nin emriyle önünde olan ‘arabaları takdîm idüb cümlesinden evvel ileride Tokad’a gelmek emeliyle yedinde merbût olan ‘araba hayvanı çârışdırub önünde bulunan ‘arabalar üzerine şedîden irsâl ve sevk ve gice hâliyle bilâ i‘lân merkûm İsmail ‘arabasını müvekkilim merkûm Mustafa’nın bağının üzerine çeküb müvekkilim merkûm çekinmesinde sol ayağının ince kemüğinden şikeste ve ber-vech-i muharrer

‘âmmdan ta‘adi ve taksiratından nâşi keşf ve mu‘âyene olduğu vech-i üzere ‘azu mezkûri mecrûh ve sâhib-i ferâş ve kâr ve kisbinden ‘âcz olmağla mûcib-i şer‘iyyesi ahara olunmak bi’l-vekâle matlûbumdur deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’s-suvâl ol dahi cevâbında tarîk-i merkûmdan o mikdâr ‘arabalar ile berâber mücânebeti ve merkûm Mustafa’nın mecrûh ve sâhib-i ferâş olub kâr ve kisbinden ‘acz kalmış olduğunu ikrâr lakin ber-vech-i muharrer ta‘addi ve taksîratından nâşi ‘arabanın çekindemesiyle mecrûh olduğunu lede’l-inkâr vekîl merkûm ber-vech-i muharrer müdde‘ayı mezkûresini her biri mahallinden gıbbe’t-ta‘dil ve’t-tezkîye ‘udûl makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan karye-i mezbûre ahâlisinden Ali bin el-Hâc Mehmed ve Süleyman bin Süleyman nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer‘î bi’l-muvâcehe isâbet itmeğin mûcibince cerh mezkûrun mûcib-i şer‘iyyesi biri nâm husûlüne tevkîf olunub kisbinden ‘acz olmağla biri nâm husûlüne değin mecrûh merkûmun nafaka ve ücret murâd-ı âtî dahi şer‘ân cârh-i merkûm üzerine lâzım geldiği bi’l-iltimâs huzûr-ı refî‘ânelerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâbi‘ min Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 74/2

Yusuf Müte‘allik Vasî Hücceti

Medîne-i Tokad’da Sarıgüllük mahallesi sâkinlerinden iken bundan sekiz mâh-ı mukaddem vefât iden Osman bin Osman’ın verâseti sulbiye sağîre kızları Şerife ve Ayşe’ye babaları müteveffâyı merkûmun terekesinden bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîretân mezbûretânın li-ebeveyn er karındâşları işbu bâ‘is hezihü’l-kitâb Yusuf ibn-i el-merkûm Osman emânet ile ma‘rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet ‘uhdesinden gelmeğle muktedir idüği zeyl-i vesîkada mektûbü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb bi-tevkî‘ü’r-refî‘-i müstetâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağîretân mezbûretânın vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin emvâli mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına er karındâşları merkûm Yusuf nâm kimesneye vasî nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreye kabûl ve merasimine kemâ-yenbağî

edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-‘aşer min Muharremü’l-harâm li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Hallâc Abdurrahman

Hallâc Halil bin Mehmed

Hallâc Mehmed bin Mehmed

Ve gayrihim

Sahîfe: 74/3

Şerife Hâtun’a Müte‘allik Vasî Hücceti

Medîne-i Tokad’da Çehkanlı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem altı mâh-ı mukaddem vefât iden Ayşe bint-i İbrahim’in sulbiye sağire kızı Fatma’ya anası Şukiye(?) (Şerife) mezbûre ile bundan on gün mukaddem vefât iden babası Osman bin Hasan’ın terekesinden bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîre mezbûrenin ceddesi anasının anası işbu bâ‘isetü’l-vesîka Şerife bint-i Hasan nâm hâtun emânet ile ma‘rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet ‘uhdesinden gelmekle muktedir idüği zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağîre mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâli mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına ceddesi mezbûre Şerife Hâtun’a vasî nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merasimine kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâbi‘ min Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Koloğlu Hâcı Osman bin Mehmed

İkincioğlu İsmail bin Mustafa

Memoş Ağa ibn-i Mehmed

Ve gayrihim

Sahîfe: 74/4

Kalâoğlu Ohan'a Müte'allik İbrâ Hücceti

Fî'l-asl Kürün kasabası mahallâtından Dibe mahallesi ahâlisinden olub çerçilik ticaretiyle medîne-i Tokad'da sâkin iken bundan sekiz ay mukaddem vefât iden Simak veled-i Serkiz zimmînin verâseti kasaba-i mezbûrede mütemekkin zevce-i metrûkesi Milo bint-i Babek ile sulbiye kebîre kızı Cevhere ve li-ebeveyn er karındâşı Agob veled-i el-mersûm Serkiz zimmîye inhisârı tahakkukundan sonra verese-i mezbûreden mersûm Agob zimmî zikr-i âtîyü'l-husûsda kendinden bi'l-asâle ve mersûmatân Milo ve Cevher taraflarından dahi bâ hüccet şer'iyye vekîl idüği meşihas hümâ mersûmâtân 'ârifân Topaloğlu Oseb veled-i Kazar ve Agya veled-i Oseb nâm zimmîler şehâdetleriyle vekâleti sâbit olmağla bi'l-vekâle meclis-i şer' hâtîr-i lâzimü't-tevkîrde Tokad mütemekkinlerinden ve müteveffâyı mersûm çerçilik ticaretinde şerîki olan Kalâoğlu Ohan veled-i Ohan zimmî muvâcehesinde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsemiz müteveffâyı mersûmun mersûm Ohan ile beynlerinden olan çerçilik şirketlerinin muhâsebesi mersûm Ohan ile bu defa' yegân yegân rü'yet olunub cihet-i şirketden mevrûsemiz mersûmun mersûm Ohan'ın yed ve zimmetinde olan emvâl-i ve eşyâ ve nukûddan nısf hissesini mersûm tamamen ve kâmilen yedime ref' ve teslîm ben dahi bi'l-iltimâs ve'l-kâla mersûm Ohan yedinden ahz ve kabz ve teslîm itmeğe mersûm Ohan zimmetinde bir akçe ve bir habbe mutâlebemiz kalmayûb husûs şirketi mezkûreye ve işbu târihe (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 75/1

gelinceye değin karındâşım mersûm ile beynlerde çârı ahz ve i'tâ ve sâ'ir hukuk-ı şer'iyyeye müte'allika 'âmme da'vâyı ve mutâlabat ve kâffe-i imân ve muhsamâtdan mersûm Ohan zimmînin bi'l-asâle ve bi'l-vekâle zimmetini ibrâ 'âmm râfi'ü'l-hisâm ile ibrâ ve iskât eylediğimde ol dahi bana mevkû' olan 'aded ve fiyatları beynlerimizde ma'lûm emvâl ve eşyâ ve nukûda müte'allika 'âmme-i da'vâdan benim ve müvekkilelerim mersûmetân Milo ve Cevher'in zimmetlerimizi ibrâ ve iskât ve tarafından herbirimiz ber-minvâl-i muharrer ahar ibrâ-i mezkûreleri kabûl eyledik ve

didiğini mersûm Ohan zimmî dahi tasdîk ve kabûl itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’r-râbi‘ ‘aşer min Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Kütürkemânoğlu Osman ibn-i Hüseyin

Muhzır Mehmed Ağa ibn-i Ömer

Muhzır Bâşı Ali Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 75/2

Hallâc Canınoğlu Yusuf’a Müte‘allik İzin Hücceti

Medîne-i Tokad’da Sarıgüllük mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hallâc Osman bin Osman’ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmü Gülsüm bint-i Ömer ile sulbiye sağîre kızları Şerife Ayşe ve sulbî kebîr oğlu Yusuf’a münhasıra ve tashih mes’ele mirâsları otuz iki sehemden olub sihâm-ı mezbûreden dört sehemi zevce-i mezbûreye ve yedişer sehemden on dört sehemi sağîretân mezbûretâna ve on dört sehemi merkûm Yusuf’a isâbeti tahakkukundan sonra sağîretân mezbûretânın kıbel-i şer‘den mensûb vasîsi olan merkûm Yusuf kendinden bi’l-asâle ve sağîretân mezbûretân taraflarından bi’l-vesâye meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrusemiz müteveffâyı merkûm Osman’ın duyûn-ı müsbetesine nakûd ve menkûl terekesi ve vefâ itmeyüb Tokad civârında Kışla nâm mahalde vâki‘ bir tarafdan âlî Baloğlu tarlası ve bir tarafdan Çıkrıkçı Osman tarlası ve bir tarafdan Fırkacı Abdurrahman tarlası ve bir tarafdan tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir kıta‘ bâğın nısf hissesi ifrâz olunub ve ‘alâmet fâsıla dahi vaz‘ ve ta‘yîn olunan nısf hisse-i mezkûr derûnunda kâ’in bir bâb mülk-i menzilin nümâsında vasîsi olduğum sağîretân mezbûretân on dört sehem hisse-i şâyi‘alarını benim ve zevce-i mezbûrenin ber-vech-i muharrer hisselerimiz ile ma‘ân semen misliyle ahara bey‘ ve semen mezbûreden müteveffâyı merkûmun duyûn müsbetesi edâ olunmak üzere kıbel-i şer‘den bana izin virilmek bi’l-vesâye murâdımdır dedikde husus-ı mezbûresi merkûmun takrîr meşrûh üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla lede’ş-şer‘i’l-enverde zâhir ve nümâyan olmağın sağîretân mezbûretânın bâğ mahdûd mezkûrun nısf hisse-i mefruz

mezkûr ile hisse-i mefruz mezkûr ile hisse-i mefruz mezbûr derûnunda kâ'in bir bâb mülk menzil mezkûrun tamamında olan sağîretân mezbûretânın on dört sehem hisse-i şâyi'alarını benim ve zevce-i mezbûrenin ber-vech-i muharrer hisselerimiz ile ma'ân semen misliyle ahara bey' ve semen mezbûreden müteveffâyı merkûmun duyûn müsbetesi edâya vasî merkûma kıbel-i şer'de izin virilmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî gurre min Saferü'l-hayr li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Tonbuloğlu Abdullah ibn-i Hüseyin

Hallâc Ahmed ibn-i Abdülkerim

Yektebâşı Hallâc Mehmed Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 75/3

Mubâya'a Hüccet Mutâf Halil Ağa'ya Müte'allik

İşbu hâmişine sebt ve tahrîr olunan derûn hüccet-i mezkûrede tafsîl ve beyân olunduğu üzere merkûm Yusuf kendiden bi'l-asâle ve sağîretân mezbûretân Şerife ve Ayşe taraflarından bi'l-vesâye ve zevce-i mezbûre ma'rifetü'z-zât Ümmü Gülsüm bint-i Ömer nâm hâtun tarafından vekîl sicil-i şer'iyyesi Tonbuloğlu Abdullah ibn-i Hüseyin bi'l-vekâle meclis-i şer' şerîf-i enverde Hâcı İbrahim mahallesinden Mutâf Halil Ağa ibn-i Süleyman muvâcehesinde her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrusemiz menûfî Hallâc Osman'ın duyûn müsbetesi nakûd ve menkûl terekesi vefâ itmekle Tokad civârında Kışla nâm mahallede vâki' bir kıta' bâğın nısf hissesi ifrâz olunub ve 'alâmet fâsıla vaz' ve ta'yîn olunub nısf hisses-i mezkûru derûnunda kâ'in bir bâb menzil nümâsında vasîsi olduğum sağîretân mezbûratânın ber-vech-i muharrer on dört sehem hisse-i şâyi'alarını benim ve müvekkile zevce-i mezbûrenin hisselerimiz ile ma'an ahara bey' ve semeniyle mevrusemiz müteveffâyı merkûmun duyûn müsbetesi edâ olunmak üzere bundan akdem kıbel-i şer'den me'zûn olmamla bâğ mezkûrun nısf hisse-i mefruz ile nısf hisse mezbûr derûnunda kâ'in menzil mezbûrun tamamı sevk-i sultâniyede ba'de'l-müzâyede regabet nâs inkıtâ'ında(?) merkûm Halil Ağa'nın üzerinde bin yüz guruşda karâr idüb ziyâde ile tâleb aharı olmayüb ve meblağ-ı mezbûr semen misülli idüği zeyl-i vesîkada

muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla zâhir ve tahkkik olmağla ol vecihle bâğ mahdûd mezbûrun nısf hisses-i mefruz mezkûr ile derûnunda kâ'in menzil mezbûrun tamamını tarafından icâb ve kabûl hâvî şurût-ı müfsideden 'ârî bey' bât sahîh şer' ile bin yüz guruşa merkûm Halil Ağa'ya bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle bey' ve temlik ve teslîm eylediğimizden ol dahi ber-vech-i muharrer yedimizden iştirâ ve temlik ve teslîm ve kabz ettikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûri bizlere ref' ve teslîm bizler dahi bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle tamamen ahz ve kabz idüb fî mâ-ba'd bâğ-ı mezkûrun nısf hisse-i mefruzıyla menzil-i mezbûrede bizlerin 'alâka ve müdehale kalmayüb merkûm Halil Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk sarfı olmuşdur dediklerinde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min Saferü'l-hayr li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Yektebâşı(?) Hallâc Mehmed Ağa

Hâcı Halil oğlu Mehmed Ağa

Çıkrıkçı Osman bin Kasım

Hâcı İbrahim mahallesinden Berber İbrahim Ağa ibn-i Mustafa

Ve gayrihim

Sahîfe: 76/1

İbikoğlu Ohannes'e Müte'allik Vasî Muhtâr

Medîne-i Tokad'da Bâşmeydan mahallesinde mütemekkin İbikoğlu Ohannes veled-i Karabet zimmî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzimü't-tevkîrde medîne-i mezbûrede Rüstem Celil mahallesinde mütemekkin iken bundan beş gün mukaddem vefât iden Mariyem bint-i Ayvaz nâm müteveffiyenin verese-i münhasırasından zevc-i metrûki Katırcı Ohannes veled-i diğer Karabet zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ takrîr-i kelâm idüb müteveffiye mersûm Mariyem vefâtından bir sene mukaddem hâl-i hayâtında mâlından iki yüz guruş kıymetli işbu mu'âyene olunan bir 'aded sırmalı çevresini ifrâz idüb ben fevt olduğumda mezkûr çevre hıfz olunub Keşişoğlu sağîr Ohannes veled-i Agob ba'de'l-bulûğ virile deyü ve subut ve vesâyâyı mezkûsesini tenfize beni vasî muhtâr nasb ve ihtiyâr ve li-eclü'l-hıfz çevre-i mezkûreyi bana teslîm

ben dahi kabz ve teslîm ve vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hidmet lâzımesini ikâmete ta‘ahhüdden idüb ve mezbûre Marîm musarrat-i ‘alâ izâhâ vefât itmekle şimdi zevc-i mersûm Katırcı Ohannes vesâyet-i mezkûreyi tutmayub çevre mezkûreyi tereke-i menüfeye idhâl ile beyne’l-verese taksîm itmek dâ‘iyesiyle müdahaleden hâli olmağla suval olunub müdahalesinin men‘ bi’l-vesâye matlûbumdur dedikde gıbbe’s-suvâl mersûm Katırcı Ohannes ber-vech-i muharrer müdâhalesini ikrâr-ı lakin vasiyeti mezkûreyi ve medfû‘ mersûmun ber-vech-i muharrer vesâyetini inkâr idicek ana taleb ebniye ahara ricâl nasârâdan ve mahalli mezbûre mütemekkinlerinden olub herbiri mahallâtdan lede’t-tezkîye beynlerinde mekbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Kapûcı İbraham veled-i Karabet ve Serkiz veled-i Oseb nâm zimmîler şehâdetleriyle vasî mersûm müdde‘âyı mezkûresini ‘alâ vakıf mâ-edemâllah isâbet itmeğin mûcibiyle ba‘de’l-hükm zevc-i mersûm Katırcı Ohannes’in bi-vecehe şer‘ vasî mersûm İbikoğlu Ohannes zimmîye vâki‘ olan mu‘ârazasını men‘ olunmağın mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Atarkoncıoğlu Ohannes veled-i Kirkor

Manokoğlu Kikrok veled-i Agob

Keşişoğlu Kirakos veled-i Karabet

Kosalıoğlu Mehmed Emin

Berber Mustafa bin Abdullah

Ve gayrihim

Sahîfe: 76/2

Hakîm Mülkûnoğlu Terzi Kirkor’a Müte‘allik Bâğ Hücceti

Medîne-i Tokad’da Bâşmeydan mahallesi ahâlisinden Cenun Matik ile Mecnûn olan Emin bin Emin’in bâ hüccet-i şer‘iyye mensûb vasîsi li-ebeveyn er karındâşı Molla Mustafa Efendi ibn-i el-mezbûr Emin kendiden bi’l-asâle ve karındâşı Mecnûn merkûm Emin tarafından bi’l-vesâye meclis-i şer‘-i enverde medîne-i mezbûrede Dere mahallesi mütemekkinlerinden bâ‘is haze’r-rakîm Terzi Kirkor veled-i Malkon zımmî mahzarında

bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb karındâşım merkûm ile 'ale'ş-şirketü's-seviye 'arsasında Kâbil Vakfı'na mukâta'a ma'lûme ile tasarrıfımızdan olub üzerinde mefrûs kürûm ve eşcâr ve ebniyesi mülküm olan Tokad civârında Göksu deresi nâm mahalde vâki' bir tarafdan Abdaloğlu ve bir tarafdan ayalık ve bir tarafdan ve bir tarafdan Dellâl Hacik bâğları ve bir tarafdan tarîk-i hâs ile mehdûd tahminen üç çiftlik miktâr bir kat'a bâğımızın kürûm ve eşcâr ve ebniye memlükesini tarafından icâb ve kabûli hâvî şurût ve muvâza'dan 'ârî bey' bât sahîh-i şer'i ile semen misil olan bin sekiz yüz guruş mesfûr Kirkor zimmîye bi'l-asâle ve bi'l-vesâye bey' ve temlik ve teslîm ve 'arsasını dahi bâ ma'rifet mütevelli bedel misil olan yüz elli guruş bedel mukâbelesinde ferâğ ve teslîm ve takvîz eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve temlik ve teslîm ve takvîz ve kabûl eyledikden sonra semen mezkûr bin sekiz yüz guruş ile bedel mezkûr yüz elli guruşuna cem'ân bin dokuz yüz elli guruşu müşterî mesfûr Kirkor yedinden tamamen ve kâmilen ahz ve kabz eyleyüb bey' mezbûr ferâğ mezkûrun nümâyan ve takrîrlerine müte'allik 'âmm da'vâdan mesfûr Kirkor'un zimmetini bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ibrâ ve iskâd ol dahi bana medfû'u olan semen mezkûr ile bedel mezbûre müte'allika kezalik bizim zimmetimizi ibrâ ve iskât ve tarafından her birimiz ber-minvâl-i muharrer ibrâ mezkûri kabûl eyledik fî mâ-ba'd bâğ mahdûd-ı mezkûrde bizim kat'an 'alakası(?) kalmayüb mersûm Kirkor zimmînin kürûm ve eşcâr ve ebniyesi mülkü mecâzı(?) ve 'arsası dahi hak mefûzı(?) olmuşdur kâmileten(?) mutasarrıf olsun didikde mersûm Kirkor zimmî dahi merkûm Mustafa Efendi'nin bi'l-asâle ve bi'l-vesâye eylediği takrir-i meşrûhunu tasdîk ve ibrâ-i mezkûri kabûl etmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min Saferü'l-hayr li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Duhâncı Ali Efendi

Kadayıfçı Mehmed Ağa

Dikici Hâcı Serim Ağa

Mısırlıoğlu Hâfız Hüseyin Efendi

Dikicioğlu Hüseyin bin Ahmed

Mü'ezzin Hâcı Mehmed Efendi ibn-i Ebu Bekir

Ve gayrihim

Sahîfe: 76/3

Arslanoğlu Manok'a Müte'allik İbrâ Hücceti

Medîne-i Tokad'da Samyeli mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem Bâyezıd'da vefât iden Delibâş Ömer Ağa ibn-i Ali'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma bint-i Salih nâm hâtun ile sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Ahmed ve sulbî sağîr oğlu Osman ve sulbiye kebîr kızı Şerife ve sulbiye sağîre kızı Ayşe münhasıra ve tashîh mes'ele mirâsları altmış dört sehemden olub sehemi mezbûreden sekiz sehemi zevce-i mezbûreye ve on dört sehemden kırk iki sehem oğulları merkûmuna ve yetmiş sehemden on dört sehem kızları mezbûretân isâbeti tahkukkundan sonra merkûm Ahmed kendiden bi'l-asâle ve zevce-i mezbûre ile kebîre kızları mezbûre Şerife Hâtunlar taraflarından husus-ı âtîde zâtlarını 'ârifân Ahmed ibn-i Ömer Osman bin Salih nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti sâbit olmağla bi'l-vekâle sağîr ve sağîre mezbûreler taraflarından bi'l-vesâye merkûm Mehmed dahi bi'l-asâle meclis-i şer' şerîf-i enverde hâlâ Erzurum'da mütemekkin Tokad'lı Arslanoğlu Hoca Manok veled-i Kirkor tarafından husûs-i âtîde vekîl olan Hoca Avadis veled-i Agacan zimmî muvâcehesinde her birileri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve tarîr-i kelâm idüb mevrusemiz Manoka'yı merkûm Ömer Ağa'nın mezkûr Bâyezıd'da hîn-i vefâtında yânında mevcûd bi'l-cümle terekesini mahallinde vâz'ü'l-yed olanlardan taleb ve da'vâ ve ahz ve kabz ve makbûzını bizlere isâl ve irsâle her birerlerimiz bi'l-asâle ve bi'l-vesâye Erzurum'da mütemekkin mersûm Hoca Manok zımmiyi kabulüne mevkûfe bundan akdem tarafımızdan vekîl nasb ve ta'yîn eylediğimizde mersûm dahi vekâlet-i mezbûreyi ba'de'l-kabûl Erzurum'da tereke müteveffâyı mersûme vaz'-i yedleri mütehakkık olan Ahsahavi(?) Emin Ağa yedinde mevcûd beş yüz guruş nakûd ile mecmû' dört yüz yirmi guruş kıymetli bir kürk ve bir 'acem şalı (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 77/1

ve bir reşme ve bir çuha şalvar ve bir tüfenği ve Kolağası Hâcı Mustafa Ağa yedinde mevcûd üç bin sekiz yüz seksan iki buçuk guruş nukûdını ve vekilimiz mersûm bi'l-vekâle ba'de'l-ahz eşyâ-i mezkûre ile meblağ-ı mezbûreleri bizlere li-ecli't-teslîm Tokad'da Arsalanoğlu Hoca Ovakim'e irsâl idüb mersûm Hoca Ovakim dahi eşyâ-i mezkûre ile meblağ-ı mezbûreleri bizlere ref' ve teslîm bizler dahi bi'l-asâle ve bi'l-

vesâye ve bi'l-vekâle tamamen ahz ve kabz idüb bi'l-cümle husûs-ı mezkûre müte'allika 'âmme-i da'vâ ve kâffe-i mutâlebâtdan vekîl mersûm Manok zimmînin zimmetini bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle ibrâ ve iskât eyledik deyü her birerlerinin takrîr-i meşrûhalarını vekîl mersûm Avadis zimmî tasdîk ve kabûl itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmü'l-hâdî ve'l-'ışrîn min Saferü'l-hayr li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzır Mehmed Celil

Muhzır Ali

Mukîd Hâfız Mehmed Efendi ibn-i Ahmed

Muhâkeme Bâşı Kâtib-i el-Hâc Selim Efendi ibn-i Abdullah

Ve gayrihim

Sahîfe: 77/2

Nuhâs Tüccârâta Müte'allik Kaydı İ'lâmı

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad'da mütemekkin ve Bakır tüccârı mu'teberânından Mirakoğlu Kayırır veled-i İstefan ve Ustabâşı Karabet veled-i Agya ve Aisoğlu(?) Kifork veled-i Ohannes ve Horizinoğlu(?) Karabet veled-i Avrik ve Sakaroğlu Kirkor veled-i diğer Karabet nâm kimesneler meclis-i şer'-i enverde nuhâsdan kazgân ve sâ'ir bakır tazyi' etmek müstağni olan ehl-i zâyi' Ustabâşılarından Haçok veled-i Agob vekîl Akosoğlu Malkon veled-i Tavit muvâcehelerinde her biri takrîr-i kelâm best 'ani'l-merâm idüb beldemizde öteden berû istizâ' nuhâs mu'tâd olduğu vecih üzere tücârân ve ehl-i zâyi' Ustabâşları ma'rifet ve ittihâdları her nev'-i nuhâsın batmanında tazyi' ve üstâdiye ücreti kat' ve ta'yîn olunarak ber-vech-i muharrer fiyat-ı maktû' ve mukarrere üzere 'alâ eshâb(?) bir mikdâr akçe ile kendi nuhâsımızdan li-ecli't-tazyi' nuhâs olub ol kadârı takaz itmemek ve ba'de't-tazyi' 'amele ve üstâdiye ücret-i maktû' ve mukarrelerini tamamen ahz itmek ve bu husûs bu vecih üzere beyne't-tüccâr ve'l-esnâf usûl mu'tenâ ve mu'tâdeden olduğuna binâ'en geçen yetmiş birin Zilhiccesi gurresinde değin üstâdiye ücreti beher batmanda tencereye yirmi dokuz ve kazgâna otuz ve sahân ve tavaya yirmi

üç ve kertemeli sahana otuz üç ve envâ‘ sâ’ireye ma‘lûmü’l-mikdâr guruş fiyât takdîr olunub ba‘de talebleriyle ücret-i sâbite mezkûre üzerine bi’t-terâzi beher batmanına almış para zamm ve ‘ilâve ile batmanda üstadiye ücretleri tencerede otuz buçuk guruş ve kazgânda otuz buçuk ve sahân ve tavada yirmi dört buçuk ve kertemeli sahânda otuz dört buçuk guruş ve sâ’irleri dahi buna misüllü oldukdan sonra yine talebleriyle mâh-ı mezbûrun yirmi yedinci gününde yirmi beş para daha zamm olunarak beher batmanı bi’t-terâzi fiyâtı tencerenin otuz bir ve kazgânın otuz iki ve sahan ve tavanın yirmi beş ve kertemeli sahanın otuz beş ve sâ’ireleri bunun emsâl guruşa beynmizde karâr olunub ba‘de ma‘lûmü’l-mikdârü’l-vezne ‘amel ve tazyi‘ olunmak üzere işbu yetmiş iki senesi Saferü’l-hayrın gurresine değin izâfe mezkûrenin bu karâr üzere bizlerden ahz eyledikleri nuhâsımızın bir mikdârını işleyüb bâkî kalan mikdâr işlenmeyüb yedlerinde mebûs bırakmalarıyla usûl mü‘tenâ-i ve mu‘tâdeden hurûc ile öteden berü beyne’l-izâfe ve’l-tücerân cârî olan usûl tücâratı münhal kalak(?) dâ‘iyesinde bulunduklarından suvâl olunub usûl-i tüccâr nizâm üzere iltizâm ve kabulleriyle yedlerinde bulunan nuhâsımızı tazyi‘ ve i‘mâl etirilmek üzere tenbiye olunmak matlûbumuzdur dediklerinde anlar dahi cevâblarında fî’l-hakîka ol târihde kaziyye minvâl-i muharrer üzere bi’t-terâzi kul mültezim ile karâr ve ta‘ahhûdleri vecihle ahz eyledikleri nuhâsın bir mikdârını i‘mâl ve teslîm ve bir mikdârı dahi yedlerinde bilâ i‘mâl mahbûs bırakdıklarını ikrâr ve ikrârları mûcibince üzerine zamm ve zemâyim mutâlebeleri mu‘anefet olmadığından ol fiyat mukarrer maktû‘ üzerine bilâ i‘mâl yedlerinde bulunan nuhâs-ı mezkûri bi’l-i‘mâl tüccâran-ı mezkûreye teslîm ve ol karâr üzere ücretlerini ahza izâf-ı mezkûreye tenbiyye olunduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’t-tâsi‘ min Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 77/3

Mariyem’e Müte‘allik Vasî Hücceti

Medîne-i Tokad’da Yâr Ahmed mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan ve Diyarbekirli Artin veled-i Hacik zimmînin verâseti sulbiye sağîre kızları Altun ve Anna ve Ayasemus’e babaları müteveffâyı merkûmun terekesinden bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn

olunmak lâzım ve mühim olmağın sağâr mersûmenin anaları işbu bâ‘isetü’r-rakîm Mariyem bint-i Serkiz nâm Nasrâniye beynlerinde müstakime ve emânet ile ma‘rûfe ve vesâyet ‘uhdesinden gelmeğe muktedir idüği zeyl-i vesîka muharrerü’l-esâmî kimesne ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb bi-tevkî‘ü’r-refî‘ü’l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri sağâr mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin emvâl-i mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına anaları mersûme Mariyem bint-i Serkiz sağâr mersûmeye vasî nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’t-tâsi‘ min Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Mirkoğlu Kaydil

İpekoğlu Ohannes

Sukyas oğlu Ohan zimmî

Sahîfe: 78/1

Herleoğlu Kabril Müte‘allik Câmûş Da‘vâsı

Müfâd-ı muhlisîdir ki Amasya sancâğında Varay kazâsına tâbi‘ Terzi Köyü karyesi ahâlisinden Karaoğlanoğlu Ali bin Süleyman medîne-i Tokad mahallesinde meclis-i şer‘-i enverde medîne-i mezbûrede Horoş mahallesi mütemekkinlerinden Herleoğlu Kabril veled-i Kigork zimmî muvâcehesinde da‘vâ takrîr-i kelâm idüb târih-i i‘lâmdan on bir gün mukaddem karyemiz civârında harmanlarda iken ‘aşiret makûlelerinin gasb eyledikleri yedi re’s çâmuşlarımızdan el-hâleti hazih-i mersûm Kabril’in yedinde olub işbu mu‘âyene olunan gönün câmûş ineği mâlımdan doğma mülk-i netâcim olub mersûm zebh etmiş olmağla zamânen kıymeti olan beş yüz guruşu taleb iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ ol dahi cevâbında mu‘âyene olunan gönün câmûş ineğini târih-i i‘lâmdan on dört güne mukaddem gelen ve kazâsına tâbi‘ Ğamen karyesinde Dobgara (silinmiş) İsmail’den iki yüz doksan guruşa işterâ itmemle mülk-i müşterâm olmak üzere Tokad götürüb zebh eyledim deyû ikrâr lakin müdde‘i merkûmen ber-vech-i muharrer mülk-i netâci olmadığı ma‘lûm değildir deyû lede’l-inkâr husus-ı mezbûrede müdde‘i netâcın beynesi evveli olmağla merkûm Ali câmûş-ı mezkûr ber-

vech-i muharrer mülk netâci olduğunu karye-i mezbûre ahâlisinden olub mahali ahâlilerinden gıbbe't-ta'dil ve't-tezkîye şehâdetleri makbûle olan Hüseyin bin İbiş ve Süleyman bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ba'de'l-isâbet ve't-tahlîf merkûm Ali câmûş mezkûrun iki yüz on guruş kıymeti ziyâde olduğunu 'ani'l-inkâr beyânından izhâr-ı 'acz idüb ancak iki yüz doksan guruştan ziyâde kıymeti olmadığına bi't-taleb vech-i şer' üzere mersûm Kabril zimmî dahi ba 'de't-tehlîf mûcibince ber-minvâl-i muharrer gönü mu'âyene olunan mezbûh bir re's câmûş mezkûrun zamanen iki yüz doksan guruş kıymetini merkûme edâ ve teslîme mersûm zimmîye tenbiyye olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı şer'-i şerîflerine i'lâm olundu fî'l-yevmü't-tâsi' min Saferü'l-hayr li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 78/2

Hatice Hâtun'a Müte'allika Vasî ve Nafaka Hücceti

Medîne-i Tokad'da Mihmâd-ı Hacib mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ahmed bin Ahmed'in verâseti sulbiye sağîre kızı Şerife ve sulbî sağîr oğlu Ali'ye babaları müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarını rü'yet kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sağîrân mezbûranın anaları işbu bâ'isetü'l-vesîka Hatice bint-i diğer Ahmed nâm hâtun emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet 'uhdesinden gelmeğe muktedire idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbarlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'r-refî'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağirân mezbûranın vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin emvâl-i mevrûselerini zabt ve hızf ve hırasete ve tesvîye umûrlarına anaları mezbûre Hatice nâm hâtunu sağîrân-ı mezbûrâna vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl itdikden sonra vasîyye mezbûre talebiyle sağîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûretleriyle tahakkukuna binâ'en hâkim-i mûmâ-ileyh râyic fî'l-vakt beher yevm her birine beşer paradan külli yevm on para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz mezkûri târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve 'inde'z-zafer sağirân-ı mezbûrânın emvâl-i mevrûselerine rucû'a vasîyye mezbûre Hatice Hâtun'a izin virmeğin mâ-vaka'

bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâni ve'l-'ışrîn min Saferü'l-hayr li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzır Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

İbrahim bin Ahmed

Ve gayrihim

Sahîfe: 78/3

Celiloğlu Emin Nâm Kimesnenin İbrâ Hücceti

Medîne-i Tokad'da Akdeğirmen Müslim mahallesinde sâkin iken medîne-i mezbûre civârında Cevdadoğlu Âğılî nâm mahalde bundan altmış iki güne mukaddem fevt olan Şalvar kızı Şerife bint-i Ali bin İbrahim'in verâseti anası Emine bint-i Hasan nâm hâtun ile babası merkûm Ali'ye munhasıra olduğu ba'de't-tahkikü'ş-şer'î zâtî ba'de't-ta'rifü'ş-şer' ma'rife mezbûre Emine ile babası merkûm Ali meclis-i şer'-i şerîf-i enverde husûs-ı mezkûr içün Sivas'da mehbûs olan Celiloğlu Emin bin Abdülcelilin zikr-i âtîyü'l-husûs tasdîk ve kabûl ve ibraya vekîl müsbet şer'iyyesi Nalband Mustafa bin Hüseyin muvâcehesinde merkûm Emin evlâdımız merkûme Şerife'ye bi-gayri hak 'âmmdan pıştov kurşunuyla darb ve cerh ve katl eyledi deyû tasdi eylediniz kısâs da'vâsından 'ani'l-inkâr muslihûn tavassutuyla bi't-terâzi bin beş yüz guruş bedel merfû' ve makbûza sulh olub husûsı mezkûre müte'allika 'âmme-i da'vâdan merkûm Emin'in zimmetini her birimiz ibrâ-i 'âmme-i mü'teber ile ibrâ ve iskât hak eylediğimizde vekîl mezbûr dahi bi'l-vekâle merfû' olan bedel mezkûre müte'allika 'âmme-i da'vâdan bizlerin zimmetlerini ibrâ ve iskât ve yine her birimiz ber-vech-i muharrer aharın ibrâsını kabûl ve tasdîk eyledik didiklerinde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer' bi't-taleb vukû' hâl hıfzan li-ekâl ketb ve imlâ olundu fî'l-yevmü's-sâni ve'l-'ışrîn min Saferü'l-hayr li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ali Efendi oğlu Süleyman bin

Mandaloğlu Mustafa ibn-i Abdullah

Karamanlıoğlu Abdullah ibn-i Mehmed

Ekincioğlu Mehmed bin Mustafa

Manavlıoğlu Mehmed Ağa ibn-i Ahmed

Sahîfe: 79/1

Asâkir-i Şâhâne ve Redif Haklarında Olan Ferman

Edirne ahâlisinden ve ‘asâkir-i nizâmiye ve redife-i şâhâneden olubda harb orduyu hümâyûnlarında bulunanlardan vefât iden ve şehâdeti söylenenlerin alay ve taburları canibinden eş‘âr vukû‘ bulubda vefâtları hîn-i sebût olmaksızın ‘uhdelerinde bulunan muskafât evkâf müdîri tarafından müzâde virilmekde idüği istihbâr olmakdan nâşi keyfiyet Dâr-ı Şûrâyı ‘Asâkiriye lede’l-havâle bunların ba‘zılarının innâyı(?) muhârebede gaybu benden ve ba‘zılarının dahi esir gitmiş olmasından nâşi vefatlarına zâhib olunması ve ba‘zıları hakkında dahil farz bu misüllü havâdis neşrî melhûz olmasıyla ve bunların mübeyyin ve saltanat-ı seniyye me‘âli rehin uğurunda icrâyı emr-i cihâd-ı niyet-i halisasıyla ve düşman karşûsunda bulunmasıyla böyle havâdis gayri muhakkaka ile misüllülerin emvâl ve emlâklarının ol suretle telef ve hebâ olması hiç bir vech-i tecvîz olunmayacağı ve şi‘âr-ı hüccet ve efsâniyete bâhaşime cifr(?) cihetle ba‘de mâ memâlik mahrûse ahâlisinden ve ‘asâkir nizâmiye ve redifeden olarak harb orduyu hümâyûnlarında ve mahal ba‘idede bulunanlardan vilâyetlerinde o misüllü vefâtı rivâyet olunanların dört mâhda bir defa isim ve kendiye ve şöhretini ve kazâ ve karyesini mübâyene mahallince defterleri tanzîm ve bulunduğu alay ve bu taburu ma‘lûm ise dahi işâret ve terkîm ile bu tarafa irsâl olunub işbu defterler orduyu hümâyûnlara gönderilerek orduyu hümâyûnlarda keyfiyet vefâtları bi’t-tahkîk vukû‘ bulacak iş‘âr sahîha üzerine icâb bâ kalması ve bu tahkîkât-ı sahîha icrâ olub cevâb olunmadıkça mahallince hiç birinin emvâl-i musakkafâtı sâtılub telif olunmaması ve o misüllülerin muhâfaza emvâl ve emlâkına kazâ müdîranı ma‘rifet ve nazâretiyle ve komşuca i‘âne kılınması hususlarında ahvâl-i hâzıranın nime te‘âlâ hüsn-i hitamına kadr meri‘ tutulmak üzere muvakkaten usûl ittihazıyla bu usûlun her tarafda icrâ olunması münâsıb olacağı ifâde olunmuş ve ol vecihle keyfiyet taraf-ı ‘âciziyedden orduyu hümâyûnlar müşîr ve kumandanları devletlû paşalar ve bi’l-cümle velâtı ‘azâm ve mutasarrıfin kirâm

hazrâtına dahi beyân ve iş‘âr kılınmış olmağla ber-vech-i muharrer icrâyı icâbı bâbında irâde efendim hazretlerinindir. Fî 12 M. sene 72.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 79/2

Tamgâlû Kâğıt Hakkında Emirnâme Sûreti

Tâmîn ve tevsîk mu‘âmelat-ı zımında ahz ve muhatâba dâ‘ir ve sâ’ir kâffe-i senedât mütenevv‘a ve evrak-ı mu‘tebere ve mütedâvele içün her kâğıdın ne makûle şey’i tahrîrine mahsûs idüği bundan mukaddem tamgâlar tertibiyle evrak lâzım tanzîm ve temsil olunarak altmış bir senesinde vâka‘ şehr-i eylül ibtidâsından bed(?) ile bi’l-cümle senedât ve mevâd-ı mu‘teberenin işbu tamgalû kâğıda yâzılması ve târih-i mezkûrdan evvel yazılan senedât-ı mu‘teberenin hükmü kemakân bâkî ve mer‘i olarak hâvî olduğu mevâddın usûli vecihle şer‘-i şerîf ve kânun-ı münife tatbîkân bi’l-cümle muhâkemede rü’yet ve istimâ‘ kılınması ve tamgâsız kağıda yâzılmış senedât da‘vâsının emr-i evvel-i emre menût olan da‘vâ memnû‘aya kıyasen emr-i ‘alî şeref-sudûr eylemedikçe rü’yet ve istimâ‘ kılınması ve ta‘ahhüdât ve mukâvelâtı şâmil ve makbûzatı müştemîl hazîne-i şâhâneye takdîm kılınacak bi’l-cümle senedâtın dahi târih-i mezkûrdan sonra zikr olunan tamgalû resmî kâğıda yazılmadığı sûretde aklâm-ı pâdişâhîden kabûl olunması ve diyâr-ı ecnebiyyeden tevârüd iden senedâtın semeni mikdârımca sahibleri canibinden sâlifü’z-zikr tamgalû kâğıda rabt ile evvel senedin sureti keşide olunmadıkça irâ’e olunacak mahalden kabûl olunmaması husûsları ol vakit teferru‘âtıyla beraber karar gîr olarak keyfiyet her tarafa bildirilmiş ve i‘lâm ve hüccet misüllü senedât-ı şer‘iyyenin dahi muvâhıran tertîb itdirilen kâğıtlara tahrîr itdirilmesi usûle rabt kılınmış olduğu halde rivâyet olunduğuna göre ba‘zı mahallerde işbu usûle ri‘âyet olunacak nizâmın hilâfı olarak ‘ârî kâğıt üzerinde olan da‘vâlar görülmekte ve böyle kâğıtlara i‘lâm ve hüccet yâzılmakda olduğu ve hatta ba‘zı muhâkemde nizâmi tamgâlû kâğıtlar bulunmayarak misüllü bir tesîka-i husûs yazılmasına mahsûs olan kâğıda ahar şeyi yâzılmakda olub beyâna hâcet olmadığı üzere husûsât-ı meşrûha tezvîrât ve men‘ kâl zimmetinde te’min ve tevsîk ahz ve i‘tâ hakkında luzûm ve kâ’idelû şey olduğundan ve hilâfında bulunanların mes’ül olacakları derkâr idüğünden memâlik-i mahrûsede tedâvüli ve sınûf teb‘a meyânesinde tavattusı iktifâ iden kâffe-i senedânın tamgâlû varaka-i sahîhaya yâzılması husûsunun iktizâ iden me’mûriyete tevcih ve iş‘ârı

meclis-i ‘âlî tanzîmatta tezkere ve tensîb olunarak irâde isâbet ‘âide-i cenâb-ı şehin şahî dahi ol merkezde müte‘allik ve şeref sudûr buyrulub keyfîyet lâzım gelenlere bildirilmiş olmağla zât-ı vâlâ dahi emr u fermânı hümâyûn cenâb-ı hilâfet-penâhi mentûk-ı celîli üzere zîr idâre behiyelerinde kâ’in mahallerde olan usûlün ‘ale’d-devâm mer‘i tutulması ve hilâfı hâlât-ı zuhûra getûrülmemesi emrinde ta‘şîdât kâmile ve nezâreti mütemâdiyenin ifâsı husûsuna müretteb sa‘y ve gayret buyrulmaları siyâkında şukka-i senâveri terkîmine ibtidâr olunsun. Fî 25 M. sene 72.

Sahîfe: 80/1

Hanife Hâtun’a Müte‘allik Vasî Hücceti

Medîne-i Tokad’da Soğukpınâr Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hâne Ağası el-Hâc İbrahim Ağa ibn-i Ahmed’in verâseti sulbî sağîr oğlu Ahmed’e babası müteveffâyı merkûmun terekesinden bi’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet iden emvâl ve eşyâsının hıfz ve tesvîye umûrına kıbel-i şer‘den muktedir bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak ehem ve elzem olunmağla sağîr muktedire idüği zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri dahi mezbûre Hanife Hâtun’a sağîr merkûm Ahmed’e vasî nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi vesâyet sağîr-i merkûmu kabûl ve hidmet lâzımesi kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâlis ve’l-‘ışrîn min saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Muhzır Ali Celil

Şerif Alemdar oğlu İsmail Ağa

Haffâf Seyyid Ahmed Ağa

Yalancıoğlu Hüseyin Ağa

Ve gayrihim

Sahîfefe: 80/2

Hatice Hâtun'a Müte'allik Vasî Hücceti

Medîne-i Tokad'da Soğukpınâr Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hâne Ağası el-Hâc İbrahim Ağa ibn-i Ahmed'in sulbiye sağîre kızı Fatıma'ya babası müteveffâyı merkûmun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl ve eşyâsının hıfz ve tesvîye umûrına kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olunmağla sağîre mezbûrenin anası işbu bâ'isetü'l-vesîka Hatice bint-i Ahmed nâm hâtuna emânet ile ma'rûfe istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle umûr-ı emânet muktedire idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi mezbûre Hatice Hâtun'u kızı sağîre mezbûreye vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidmet lâzımesini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlis ve'l-'ışrîn min saferü'l-hayr li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Şerif Alemdar oğlu İsmail

Haffâf Seyyid Ahmed Ağa

Yalancıoğlu Hüseyin Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 80/3

Sârik Küpelioğlu Mehmed'in Hakkında Sivas'dan Vurûd İden Emirnâme

Gayretlû Efendi

Meşhûr serrâk ve eşkiyâdan Küpelioğlu Mehmed nâm şahsın mürtekib olduğu nezâhat mütenevvi'a ile tevcihle der-dest ve irsâl olunduğuna ve iki nezr müdde'ilerinin da'vâları mahallince subût buyrularak yedlerine i'lâm-ı şer'i virildiğinden tesvîye icâbü'l-iltimâsına dâ'ir vârid olan mazbata-i misâli ma'lûm senâveri olmuş ve şahsî merkûm dahi vusul bulmuşdur keyfiyet meclis-i kebîr eyâlete lede'l-havâle rüsen (re'sen) işâ'ra ve tahfîfât ve vâka'ya nazarân merkûm sâbıkalü ve gayet uygunsuz

makûleden bulunarak ol sûretle ele götürülmesi emrinde mesrûf buyrulan himmetleri bâdi kemâl-i mahzûziyet olmasıyla berâber mahkûm yed olan hukukun istihsâlî zımnında ol tarafda bulunan emvâl ve eşyânın ma‘rîfet-i şer‘le tahrîr ve furûhat itdirilerek esmân hâsılasının bâ muzayâta bu tarafa irsâla ve tesviye olunması lâsım geleceği ve emsâlini terhîb şahsı merkûmun yedi sene müddetle Sivas mahbusunda pranga bend te’dîb olması meclisce tezeke ve tensîb kılınmış olmağla ber-vech-i muharrer ifâyı muktezâ-i hâllerinin merûvvetle merkûmun orada olan bi’l-cümle emvâl ve eşyâsının serîr-i mazbatalû bir kıt‘a defterini bu cânibe irsâle himmet buyrulmaları siyâkında terkîm rakîme muhlisa işvâ kılındı efendim. Fî 13 S. sene 72.

Mühür

Sahîfe: 80/4

Celladoğlu Mustafa’ya Müte‘allik Vasî Kayyım

Medîne-i Tokad’da Suiçmez mahallesi sâkinlerinden iken bundan beş gün akdem vefât iden Celladoğlu Hallâc Ahmed bin Mustafa’nın verâseti li-ebb er karındâşı oğlu ğâ’ib ‘ani’l-beld Mahmud bin Hüseyin Ömer müteveffâyı merkûmun terekesinde bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isbât ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla ğâ’ib merkûmun ‘ammisi oğlu işbu bâ‘isü’l hezihe’l-kitâb Mustafa bin Hasan nâm kimesne emânet ile ma‘rûfe ve istikâmet ile mevsûfe her vecihle umûr vesâyet ve kayyımlığa elyak idüği zeyl-i kitâbda muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ihbarlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri ğâ’ib merkûmen zuhûruna değin emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûruna ‘ammisi merkûm Mustafa bin Hasan nâm kimesneyi ğâ’ib merkûme vasî nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidmet lâzımesini kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ve’l-‘ışrîn min Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Hallâc Mehmed bin Mehmed

Hâcı Osman Ağa ibn-i Ebu Bekir

Kundakçı Osman bin Mustafa

Ve gayrihim

Sahîfe: 81/1

Müfti Efendi'nin Haremi Asiye Hânıma Müte'allik Tebâba'

Medîne-i Tokad'da Havâce Ahmed mahallesinde sâkin Keleş Ağa oğlu Keleş Mehmed Ağa ibn-i Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde zâtı ma'rûfe zevcesi Rukiye bint-i Ahmed nâm hâtun dahi hâzır olduğu hâlde sâhinü'l-kitâb hâlâ müfti Fekâhetlû Ahmed Efendi hazretlerinin haremi mahremeleri 'iffetlü Asiye hânım bint-i Hâcı Salih Ağa tarafından zikri âtîyü'l-husûs tasdîk ve kabule vekîl şer'iyyelerini zâde Şerif Mehmed Efendi ibn-i Ali muhzırında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î müstegıllen silk mülk-i sahîhimde mütesellik olub beybâğı nâm mahalde vâki' ve Keleş Ağa bâğçesi dimekle 'arîf ve meşhur bir tarafdan Nalcıoğlu ve bir tarafdan Kalbakoğlu Abdurrahman Ağa ve ba'zen Hâcı İsmail oğlu Ahmed Ağa ve ba'zen Mütevellioğlu Mehmed Ağa bâğçeleri ve bir tarafdan mûmâ-ileyha Asiye hânımın bâğçesi ve bir tarafdan tarîk 'âmm ile mahdûd ve mütâz tahminen on rubuğ sehem istîb'âb eşcâr müsemmere ve gayri müsemmereli bir bâb bâğçemi bi-cümletü't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kaffe el-hukuka ve'l-merâfuk işbu târih-i kitâbdan beş sene mukaddem meclis-i 'akdde tarefeynden icâb ve kabûli hâvî şurût-ı müfside ve nümâyan ve takrirden 'ârî bey' bât sahîh-i şer' ile mûmâ-ileyha işbu hâneme sekiz bin beş yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve temlik ve teslîm ve kabz ve kabûl idüb semeni olan meblağ-ı mezkûr sekiz bin beş yüz guruş hânem mûmâ-ileyha yedinden tamamen ve kâmilen ba'de'l-ahz ve'l-kabz bey'-i mezkûrun nümâyan ve takririne müte'allika 'âmme da'vâdan kabulüne hâvî hânem mûmâ-ileyhanın zimmetini ibrâ ve iskât itmiş olduğum ol vecihle ol tarihden ve fî mâ-ba'd bâğçe mahdûd mezkûrda âslâ ve kat'a 'alâka ve medhâlim kalmayûb mûmâ-ileyha hânımın mülk-i müştera-i sahîhi ve hak harscı(?) olmuşdur bi-femâ teşâ-i ve tahtâr zevce-i hâzıra-i mezbûre Rukiye Hâtun'a dahi işbu zevcem merkûm Mehmed Ağa'nın ber-vech-i muharrer müstegıllen mülk-i mevrûsesi olub bey'inî takrîr olduğu bâğçe mahdûd mezkûr hânem aslen ve kat'an 'avuka ve müdahalem ve hakkım yokdur deyü bi-tav'ihâ ikrâr-ı ve i'tirâf idüb zevc mezbûreyi ber-minvâl-i muharrer cem'i kelimât-ı münşir ve hasenede ba'de't-tasdîk vekîl merkûm Hâfız Şerif Mehmed Efendi dahi küllen

hemânın ber-vech-i muharrer takrîr meşrû halleri kabûl ve tasdîk itmeğin gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâdî ve'l-'ışrîn min Saferü'l-hayr li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzır Osman ibn-i Abdurrahmen

Muhzır Mehmed Ağa bin Ömer

Ser Muhzır Ali ibn-i Ali

Mukid Hâfız Mehmed Efendi ibn-i Ahmed

Ser Kâtib el-Hâc Hâfız Efendi ibn-i Abdullah

Sahîfe: 81/2

İstihkâk Merkeb Da'vâsı

Müfâd-ı muhlisîdir ki medîne-i Tokad'da Keçeciler mahallesi ahâlisinden Temurci Hâcı Halil bin Hüseyin medîne-i mezbûre mahallesinde meclis-i şer'de Turhal kazâsına tâbi' Seryin karyesi ahâlisinden Çorakoğlu Hüseyin bin Ebu Bekir muvâcehesinde da'vâ takrîr-i kelâm idüb merkûm Hasan'ın vâz'ü'l-yed olduğu işbu mu'âyene olunan bir re's siyâh merkeb mülküm olub bu târihden üç buçuk mâh-ı mukaddem Kazabâd kazâsından ğa'ib olmağla bi'l-istihkâk taleb iderim deyû ba'de'l-da'vâ ve'l-süvâl merkûm Hasan cevâbında merkeb-i mezkûri on ay mukaddem İtrâk(?) kazâsında mütemekkin Boyacı Manok'dan doksan beş guruşa bi'l-işterâ mülk-i müşterâm olub müdde'i merkûm Halil'in mülk ve malı olduğu veçhen ma'lûmem değildir deyü ba'de'l-inkâr müdde'î merkûmun zikr eylediği sârih mülk olmayub ancak sârih ğaybet olduğundan hâcibü'l-yed müdde'i mezbûrun zikr eylediği tarihe iltifât meşrû' olmadığı misülli hâl ikrârdan târih esbaka gayret ve i'tibâr olunduğundan şer'ân beyne hâric tercih olunmağla müdde'i mezbûr Hâcı Halil ber-vech-i muharrer müdde'isini mahallâtından lede't-tezkîye 'udûl ve kabûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan medîne-i mezbûre ahâlisinden Timurci Hüseyin bin Ahmed ve Abdullah bin Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehcü'ş-şer'î bi'l-muvâcehe ba'de'l-isbât ve'l-halef mûcibiyle mezkûr merkebi merkûm Hâcı Halil şer'ân teslimi lâzım gelmekle merkûm

Halil teslîme müdde‘i merkûm Hüsniye tenbiye olduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu. Fî 23 S. sene 72.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 81/3

Bartin’e Müte‘allik Vasî ve Kayyım Hücceti

Fî’l-asl Cânik sancâğına tâbi‘ Ökse kazâsı mütemekkinlerinden olub medîne-i Tokad’da Bâşmeydan mahallesinde enişdesi Kürekci Nazar zimmî menzilinde müsâferet sâkin iken bundan üç gün mukaddem vefât iden İsâbiloğlu İsâbil veled-i Dimek zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Meryem bint-i İstefân ile babası merkûm Dimek veledi İsâbile ve anası Despina bint-i Yasef’e ve sulbî sağîr oğulları İstefan ve Yani ve İntas’a ve sağîre kızları Anastasya ve Simiyle ve Alasavite ve Mariye ve kebîre kızı Sofiye inhisârı ba‘de’t-tahkîkü’ş-şer‘-i verese-i ğâ’ibûn mezbûreye müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarını rü’yet ve itmâme kıbel-i şer‘den bir vasî ve kayyım nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın ğâ’ibûn mezbûrenin akrabasından Tokad’da Bâşmeydan mahallesinden sâkin Kürekci Nazar zimmînin zevcesi bâ’isine haze’r-rakîm Bartin’e bint-i el-mersûm Dimek emânet ile mevsûfe ve beynelerinde müstakîm ve her vecihle vesâyet ‘uhdesinden gelmeyle muktedir idüği zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî kisân ihbarlarıyla mütehakkıka olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb bi-tevkî‘ü’r-refî‘ü’l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri dahi ğâ’ibûn mersûmunun zuhûrlarına değin emvâl-i mevrûselerini hıfz ve hırâsete ve tesviye ‘umûrlarını rü’yet ve itmâma mersûme Bartine’yi vasî ve kayyım nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet ve kayımlık mezbûri kabûl ve hidmet-i lâzımelerin kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’t-tâsi‘ ve’l-‘ışrîn min Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Kahya Bedos zimmî

Kürekci Mihail zimmî

Kürekci Nazar zimmî

Sahîfe: 82/1

Şerife'ye Müte'allik Vasî Hücceti

Medîne-i Tokad'da Tatar Hâcı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Alemdaroğlu Ömer bin Hasan'ın sulbiye sağîre kzı Şerife'ye babası müteveffâyı merkûmun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isbât ve intikâl iden emvâl-i eşyâlarının zabt ve tesvîye umûrına kıbel-i şer'den bir muktedir vasî nasb ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olmağla işbu bâ'isetü'l-vesîka sağîre mezbûrenin babasının anasını Şerife bint-i İbrahim nâm hâtun emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûfe her vecihle umûr vesâyet muktedire idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbarlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi sağîre-i mezbûreye mezbûre Şerife Hâtun vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidmet-i lâzımesini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis min şehr-i Rebî'ü'l-evveli li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzır Osman Çelebi

Kadıoğlu Mustafa Efendi ibn-i İbrahim Efendi

İmaretcioğlu Abdullah bin Hüseyin

Ve gayrihim

Sahîfe: 82/2

Çirişçi İbrahim'e Müte'allik Kayyım Hücceti

Medîne-i Tokad'da Cedîd mahallesi sâkinlerinden iken bundan beş gün mukaddem vefât iden Ayşe bint-i Ahmed'in verâseti li-ebeveyn er karındâşı oğlu ğâ'ib 'ani'l-beld Ömer ibn-i el-merkûm Ahmed'e hemşiresi müteveffâyı mezbûrenin terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isbât ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla ğâ'ib merkûmun 'ammizâdesi işbu bâ'is haze'l-kitâb Çirişçi İbrahim bin Osman emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve

her vecihle umûr-ı vesâyet ve kayyımlığa elyak idüği zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî-i müslimîn ihbarlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'r-refî'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi ğâ'ib merkûmun zuhûruna değin emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûruna merkûmun İbrahim Ağa'yı vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet kılmak mezbûreyi kabûl ve hidmet-i lâzımesin kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâni 'aşer min şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzır Mehmed ibn-i Ömer

Muhzır Ali Ağa ibn-i Ali

Kadıoğlu Mustafa Efendi ibn-i İbrahim Efendi

Sahîfe: 82/3

Çirişçi İbrahim'e Müte'allik Nafaka

Medîne-i Tokad'da Cedîd mahallesinde sâkine zâtî zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rifleriyle ma'rufe olan Emine bint-i Mehmed nâm ma'tûhenin velisi olamağla hâlâ yedinde olub mâlik olduğu emvâl ve eşyâsının hıfz ve hırâsete ve umûr-ı lâzimesini rü'yet ve tesvîyeye kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'r-refî'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri işbu bâ'isü'l-kitâb Çirişci İbrahim bin Osman nâm kimesneyi ma'tûhe-i mezbûre Emine'ye vasî nasb ve ta'yîn buyurdukda ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidmet lâzımesini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itdikden sonra vasî merkûm talebiyle hâkim-i mûmâ-ileyh ma'tûhe-i mezbûrenin nafaka ve kisve (…) emânet zarûrisi tahakkukuna binâ'en emvâl-i mevrûsesi nümâsından râyic fî'l-vakt beher yevm altmış para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz mezkûrî târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve 'inde'z-zafer ma'tûhe-i mezbûrenin emvâl-i mevrûsesine rucû' vasî merkûm İbrahim'e izin virmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâni 'aşer min şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 82/4

Fatma Hâtun'a Müte'allik Bey' İ'lâmı

Müfâd-ı muhlisîdir ki medîne-i Tokad'da Yâr Ahmed mahallesinde sâkine ve zâtî ta'rîf şer'iyye ile ma'rufe Fatma bint-i Ali nâm hâtun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i sâbık Kazabâd kazâsına tabi' Bereb(?) sağîr karyesi ahâlisinden Dursunoğlu Osman bin Ebu Bekir muvacehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb bu târihden üç sene mukaddem merkûm Osman yedinde mülk-i sahîhi olan karye mezbûre arâzisinde kâ'in ma'lûmü'l-hudûd ve'l-eshâb Dursunoğlu bâğı dimekle 'arîf bağından 'ammi oğulundan tarafı bir çiftlik mikdârını 'alâmet-i fâsıla vaz'ıyla tefrik idüb bâ bey' kat' bana üç yüz guruş bey' ve temlik ve teslîm ben dahi ber-vech-i muharrer mahal-i mezbûr-i işterâ ve temlik ve teslîm ve kabûl ve semenini dahi cihet karzından merkûm Osman zimmetinde alacağım olan üç yüz guruşa takâs mahsûb ol dahi mukâsa ve kabûl idüb bu vecihle bâğ-ı mezkûr üç seneden berû benim mülk-i müşterâm olmuşiken merkûm Osman bi-gayri hak tasrife mân' olmağla mümâne'atı ref' olunmak matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ol dahi cevâbında kaziyye-i mezbûre minvâl muharrer üzere olduğunı inkâr idüb ancak bir çiftlik mikdârı bâğ mezkûreyi târih-i mezbûrda yüz doksan guruş mukâbelesinde müdde'iye-i mezbûreye irhân itmişidim didikde bey' beynesi rehin beynesinden evveli olduğuna binâ'en mezbûre Fatma'dan beyne taleb olundukda ikâme beyne idemeyüb bâ taleb merkûm Osman'a ber-vech-i şer'î yemin teklif olundukda yeminden nukûl itmeğin mûcibince bir çiftlik bâğ mezkûri mezbûre Fatma'ya teslîm merkûm Osman'a tenbiye olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı şerîflerine i'lâm olundu. Fî 13 Ra. sene 72.

Sahîfe: 83/1

Tatos Zimmîye Müte'allik İ'lâm

Müfâd-ı muhlisîdir ki medîne-i Tokad'da Seyfeddin mahallesi mütemekkinlerinden Agob veled-i Artin meclis-i şer'de Tatos veled-i diğer Artin muvâcehesinde benim mezbûrede vâki' menzil hânem derûnunda mevzu' olub mecmû' dokuz yüz guruş kıymetli yirmi batman demet duhân ile yirmi batman keyl duhânına cem'ân kırk batman duhânımı mersûm Tatos zimmî tarih-i i'lâmdan altı ay mukaddem bi-gayri hak fuzûli ahz ve kabz idüb duhânı mezkûrum mevcûdıyla 'aynnen müte'allik zamanen kıymeti mezkûresi olan meblağ-ı mezkûr dokuz yüz kuruş mersûmdan hâlâ

taleb iderim deyû da‘vâ itdikleri ol dahi cevâbında müdde‘i mersûm Agob târih-i mezkûrede hânesinde sâlifü’z-zikr kırk batman ve duhân-ı ahz‘ımı ve duhân-i mezkûri Sivas’da dokumacı Orik’e irsâl itmemi bana emr idüb emr-i mezkûrine binâ’en mezkûr duhânı hânesinde ba‘de’l-ahz bir kengeli Katırcı Sahâk’a teslîmen Sivas’a mersûm Orik zimmîye irsâl eyledim deyû ba‘de’d-def‘ ve’l-inkâr vâki‘ mersûm ber-vech-i muharrer def‘ mezkûrine eytân beyne sadrında iken beynlerine muslihûn tavassutuyla bi’t-tav‘ ve’r-rızâ dört yüz guruş üzerine ba‘de ‘akdü’l-muslihâ ve’l-kabûl husus-ı mezkûre müte‘allika ‘âmme-i da‘avâdan tarafından her biri ihrak zimmetini ibrâ ve iskât eyleyüb ve yine tarafından her biri ihrak ibrâsını kabûl ve tasdîk idüb bedel sulhden meblağ-ı mezbûr ve dört yüz guruş müdde‘i mersûm zimmetinde sahîhan aynı olduğuna mersûm Tatos zimmî ba‘de’l-ikrâr ve’l-itirâf bedel-i sulh mezbûri mersûm Tatos zimmî müdde‘i mersûme hâlâ ve rıf‘at edâya iktidârı olmağla tâcîle dahi tâleb ve râğib olub müdde‘i mersûm dahi bedel sulh-i mezbûri târih-i i‘lâmdan yirmi bir gün tamamına değin edâ itmek üzere mersûm Tatos zımmiye bi’t-tav‘ ve’r-rızâ te’cîl idüb ol vecihle bedel sulh-i mezkûri mü’eccelen müdde‘i mersûme edâsıyla mersûm Tatos zımmi ba‘de’l-zâm ve bedel sulh-i mezbûri âcel mezkûr hulûlinde müdde‘i mersûme edâ itmek üzere meclis-i şer‘de tarafından bi’l-emri ve’l-kabûl Duhâncı Hacik veled-i İstefan dahi kefil ve hâmin olduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı şerîflerine i‘lâm olundu. Fî 14 Za. sene 72.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 83/2

Sirkecioğlu Ömer Efendi’ye Müte‘allik Menzil Hücceti

Medîne-i Tokad’da Cedîd mahallesi sâkinlerinden iken bundan iki buçuk sene mukaddem vefât iden İberoğlu kızı Fatma bint-i İbrahim’in verâseti zevc-i metrûke-i Halil ibn-i el-Hâc Ali ile li-ebeveyn er karındâşı es-Seyyid Ömer ibn-i el-merkûm İbrahim’e inhisâr tahakkukundan sonra zevc-i merkûm Halil meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde merkûm es-Seyyid Ömer muvâcehesinde bi-tav‘ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm mevrusem mezbûre Fatma’nın hîn-i vefâtından terekesine vâz‘ bulunduğum hasebiyle merkûm Ömer hisse-i irsiyyesini ol vakt-i benden taleb ve da‘vâ ve mübânelerimizden münâzi‘ât-ı kesîre vukû‘ bulub târih-i mezbûrda beynlerimize muslihûn tavassutuyla tereke müteveffâyı mezbûreden olarak Soğukpnâr Müslim mahallesinde vâki‘ ma‘lûmü’l-hudûd ve’l-istihâb altı bin guruş kıymetli bir bâb kirâcı menzili müstegıllen

merkûm Ömer'e verilmek üzere bizleri inşâ-i 'akd-ı sulh şer' eylediklerinde tarafından her birimiz sulh-i mezkûri kabûl ve bedel-i sulh olan menzil-i mezkûr müstegıllen merkûm Ömer'e ref' ve teslîm olunub husûs-ı mezkûre müte'allika 'âmme-i da'vâdan merkûm Ömer benim zimmetimi ben dahi bedel-i sulh olan menzil-i mezkûre müte'allika 'âmme-i da'vâdan merkûm Ömer'in zimmetini ibrâ-i 'âmm vâki'ü'l-hisâm ile ibrâ ve iskât ve yine her birimiz aharın ibrâsını ber-minvâl-i muharrer kabûl idüb bu vecihle menzil-i mezbûr târih-i mezkûrdan berû müstegıllen merkûm Ömer'in mülk-i sahîhi ve hak sarîhi olub menzil-i mezkûrda benim vechen mine'l-vucûh ve sebâben mine'l-esbâb kat'ân 'alâka ve medhâlim ve da'vâ ve nizâ'ım yokdur ancak merkûm Ömer'in ber-vech-i muharrer müstegıllen mülkidir dedikde ol dahi kelimât-ı meşrûhasında merkûm Halil tasdîk itmeğin gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâmin 'aşer min şehr-i Rebî'ü'l-evveli li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzır Bâşı Ali Ağa

Mukid Hâfız Efendi ve Tütüncü Hâfız Efendi

Ser-Kâtib el-Hâc Selim Efendi

Latifzâde Ahmed Ağa ibn-i Hüseyin

Sahîfe: 83/3

Berdahcıoğlu Artin'e Müte'allik İ'lâm

Müfâd-ı Muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad'da Soğukpınâr Müslim mahallesinden Nalband Ömer bin Mehmed medîne-i mezbûre meclisinde ma'kûd meclis-i şer'de İçmesu mahallesinden Berdahcıoğlu Artin veled-i Agob zimmî muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan on beş sene mukaddem cihet-i karz şer'den yedimden ve mâlımdan ahz ve kabz eyledikleri işbu temessük nâtık olduğu üzere altı yüz altmış guruş mersûm zimmetinde alacak hak sarihim olmağla hâlâ taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr ve i'tirâf idüb lakin müdde'i mezbûre seniyyemin mezkûreden bu ana değin bilâ devr-i şer'i bin beş yüz altı guruş teslîm eylediğime binâ'en asl duyûnuma

takâs ve mahsûb mâ‘adâyı istirdâd iderim dedikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer bilâ devr-i şer‘ dih namıyla ol kadar meblağ-ı ahz ve kabz eylediğini ikrâr ve i‘tirâfı mûcibince bilâ devr şer‘i dih ve nümâ ahd‘i meşrûh olmadığına binâ’en bin beş yüz elli guruşdan altı yüz altmış guruşu deyni mezbûresine takâs ve mahsûb mâ‘adâ sekiz yüz doksan guruşun lazım istirdâdına beynlerine muslihûn tavassutuyla bi-ikrâz mersûm zimmî istirdâdı lâzime gelen meblağ-ı mezkûre müte‘allika ‘âmme-i da‘vâdan merkûm Ömer’in zimmetini ibrâ ve iskât ol dahi ber-vech-i muharrer mezkûre kabûl ve tasdîk idüb bu vecihle mu‘ârazaları men‘ def‘ olduğu bi’l-iltimâs hatûr refî‘ânelerine i‘lâm olundu fi’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min şehr-i Recebü’l-ferd l- sene ihdâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 84/1

Kalboz Ağa’nın Kerimesine Müte‘allik Şif‘a Hücceti

Medîne-i Tokad’da Beybâğı Mahallesi sâkinelerinden ma‘rîfetü’z-zât Kalboz Ağa kerimesi Fatma bint-i Mustafa nâm hâtun tarafından zikri âtî da‘vâya muvâcehetü’l-hısm vekîl şer‘iyyesi Serrâç Mehmed bin Ahmed meclis-i şer‘i şerîf-i enverde müvekkile mezbûrenin li-ebeveyn kız karındâşı ve zâtî ta‘rîfü’ş-şer‘i ile ma‘rufe Şerife bint-i el-merkûm Mustafa muvâcehesinde bi’l-vekâle da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan altı sene mukaddem vefât iden anaları mahalle-i mezbûre sâkinelerinde Emine bint-i Feyzullah nâm hâtunun verâseti sadriye-i kebîre kızları müvekkilem mezbûre Fatma ile mezbûre Şerife hâtunlara ve der ‘aliyyede sâkinler sadr-ı kebîr oğlu Hâcı Halil ve kebîre kızı Rabia’ya inhisârı tahakkukundan sonra müteveffâyı mezbûrenin mahalle-i mezbûrede vâki‘ beyne’l-ahâli ve’l-eshâb ma‘lûmü’l-hudûd ve’l-metâz bir bâb menzil hânesiyle menzil-i mezkûre muttasıl bir kıt‘a bâğçesi alan iktisâm olmayûb beyne’l-verese ‘ale’l-işterâk tasriflerinde olduğu hâlde der ‘aliyyede bulunan merkûm Hâcı Halil menzil-i mezkûr ve bâğçeden on sehem itibârıyla dört sehem hisse-i irsiyyesini iki bin dört yüz ve mezbûre Rabia dahi iki sehem hisse-i irsiyyesinin bin iki yüz guruşa mezbûre şerîfeye izâfetle vekîl mensûbı dahi Ahmed’e bey‘ ve mahallinde kabza teslit ol dahi iştirâ ve taslite eylediği altmış dokuz senesi Receb on biri çaharşenbe günü vakt-i ‘asırda müvekkilem mezbûrenin (…) olduğu anda bilâ te’sir taleb şifa‘ ve muvâsebe ile şahâd itmişidi hâlâ mezbûre Şerîfe’ye yed minvâl olunub bâyi‘ân mezbûrâne medfû‘ olan

semen-i mezbûr üç bin guruşun tasfîni müvekkilem mezbûreden ahz ve bey‘-i mezkûrelerden bi hakü’ş-şefî‘a üç sehem ile müvekkilem mezbûrenin iki sehem hisse-i irsiyyesine cem‘ân beş sehem hisselerini müvekkilem mezbûreye izâfetle bana teslîme mezbûre Şerife Hâtun’a tenbiye olunmak bi’l-vekâle matlûbumdur deyû ba‘de’d-da‘vâ ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğu bi’t-tamamhâ ikrâr ve i‘tirâf idüb lakin mezbûre Fatma’ya ber-vech-i muharrer taleb şif‘a eyledikden sonra huzûr-ı mezkûrede ferâğat ve kef-yed eylediği bi-tev‘ihâ ikrâr ve i‘traf ve bey‘-i mezkûreler müstegıllen senin olsun deyü bi’r-rızâ bana izin ve icâzet virmişidin deyü ba‘de’d-def‘ ve’l-inkâr vâkı‘a-i mezbûre def‘ meşrûhına ikâme beyneden izhâr ‘acz idüb tahlîfe deyü taleb olmadığından sâlifü’z-zikr taleb şif‘ayı mezbûre Şerîf’e ikrâr eylediğine binâ’en menzil-i mezkûr ile bâğçeden on sehem ağyârıyla ber-vech-i muharrer beş sehem ya‘ni nısfını tefrik ve müvekkile-i mezbûre Fatma’ya izâfetle vekîl merkûm Serrâc Mehmed’e teslîme ber-vech-i şer‘-i mezbûre Şerife Hâtun’a tenbiye olunmağın mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min şehr-i Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Mandaloğlu Mustafa

Ruşenoğlu Halil

Bağçecioğlu Hâcı Ağa

Tonbul Mehmed Ağa

Boyahâne Ağasızâde Ahmed Efendi

Ve gayrihim

Sahîfe: 84/2

Ordu Sancâğında Kuşluğıyan Karyesinde Molla Ali’ye Müte‘allik Mubâya‘a Hücceti

Ordu sancâğına muzâfe Cismâne kazâsına tâbi‘ Çetilü karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Kemal Ali oğlu Osman bin Abdullah’ın verâseti medîne-i Tokad’da Gıyabi mahallesinde sâkine zevce-i metrûkesi Rahime bint-i Bekir Abdullah nâm hâtun ile sulbiye kebîr oğlu el-Hâc Ömer ve mezkûr Cismân kazâsında sâkine

sulbiye kebîre kızı Fatma'ya münhasıra ve tashîh-i mes'ele mirâsları yirmi dört sehemden olub sehemi mezbûreden üç sehemi zevce-i mezbûre yed ve on dört sehemi oğlu merkûm Hâcı Ömer'e ve yedi sehemi mezbûreye isâbeti tahakkukundan sonra merkûm Ömer kendiden bi'l-asâle ve zevce-i mezbûre tarafından husûs-ı âtîyde vekîl sâbitü'l-vekâlesi olmağla bi'l-vekâle meclis-i şer' şerîf-i enverde mezkûr Cismâne kazâsına tâbi' Kuşluğân karyesi ahâlisinden işbu bâ'isü'l-vesîka Süleyman oğlu Molla Ali bin Ali muvâcehesinde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mezkûr Çetilü karyesinde vâki' bir tarafdan ve Vanlı Said'in bâğçesi ve bir tarafdan Apül Hasan oğlu Ali'nin bâğçesi ve bir tarafdan Şişmanoğlu bâğçesi ve bir tarafdan Vanlıoğlu Osma'nın bâğçesi ile mahdûd ve mümtâz eşcâr ve semere ve gayr-i semereli bir kıt'a bâğçe ile derûnunda kâ'in bir bâb mülk menzil ve bir ahur ve bir samanlık ve bir fırun tashih-i mezkûr üzere üç sehem müvekkilem zevce-i mezbûreye ve on dört sehemi bana ve yedi sehemi kız karındâşım mezbûre Fatma'ya isâbet idüb bâğçe mezkûrede kız kârındâşım mezbûrenin ber-vech-i muharrer yedi sehem hisse-i şâyi'asını ben bundan akdem kız karındâşım mezbûreden semeni ma'lûme işterâ itmemle ol vecihle bâğçe-i mezkûrede arsâ ve şerâ-i mâlik olduğum yirmi bir sehem hisse-i şâyi'am ile müvekkilem zevce-i mezbûrenin üç sehem hisse-i şâyi'asının müştemilât-ı ma'lûmeyi hâvî bâğçe mahdûd-ı mezkûri kâffe-i tevvâbi' ve levâhıkıyla tarafından icâb ve kabûli hâvî şurût-ı müfsideden 'ârî bey' bât sahîh-i şer' ile bin guruşa merkûm Molla Ali'ye bi'l-vesâle ve bi'l-vekâle bey' ve temlik ve mahallinde zabtiye tarafından teslit eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve temlik ve teslît eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin guruş müşteri merkûm Molla Ali bana ref' ve teslîm ben dahi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle yedimden tamamen ahz ve kabz ve kabûl idüb fî mâ-ba'd bağçe mahdûd-ı mezkûr merkum Molla Ali'nin mülk-i müşterâsı ve hak sarf-ı olub benim ve müvekkilem zevce-i mezbûrenin asla ve kat'a 'alaka ve medhâlim kalmamağla bey'-i mezkûrun takrîr ve ğaniyyet müte'allika 'amme-i da'vâdan müşterî merkûmun zimmetini bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve iskât eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ibrâ-i mezkûrimi kabûl eyledi deyû merkûm Hâcı Ömer'in takrir-ı meşrûhını merkûm Molla Ali tasdîk ve kabûl itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-'ışrîn min şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 85/1

Latifzâde Ahmed Ağa'ya Müte'allik İ'lâm

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad mahallâtından Cedîd mahallesinde sâkin ve rucûhdan Latifzâde Ahmed Ağa ibn-i Hüseyin Ağa meclis-i şer'-i enverde li-ebeveyn er karındâşı müteveffâ Abdullatif Ağa'nın zevcesi ve sulbiye sağîre kızı Munise'nin vasîyye-i mensûbesi ve vâlidesi ve diğer Munise bint-i el-Hâc Hasan Ağa nâm hâtunun tarafından zikr-i âtîyü'l-husûsda vekîl idüği zât-ı merkûmeyi 'ârifân ve ma'lûmü'l-esâmî zevât-ı şehâdetleriyle sâbit olan Tonbuloğlu Şerif Mehmed bin Hüseyin muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mevrusemiz müteveffâyı merkûm Abdullatif Ağa'nın hâl-i hayâtında cihet-ı karz şer'îde mâlımdan virmeden nakden ahz ve kabz eylediği yedi bin dört yüz guruş zimmetinde alacak hak sarihim olub kıbelü'l-edâ bundan sekiz sene mukaddem fevt olub ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezkûri âtîyü'l-vefât bana değin ve zimmeti olduğunu müteveffâyı mezbûrun tereke ve vâfiyesine vâz'ü'l-yedi mukarrer olan mezbûre Munise Hâtun'un tarafından vekîl müsebeti Hâc-ı Hasan Efendi ibn-i el-Hâc Ali muvâcehesinde hâkim belde Abdülalim Efendi huzurunda meblağ-ı mezbûre bi't-mutâlebe vekîl merkûmun inkârına mekârın ba'de't-ta'dil ve't-tezkîye ma'lûmü'l-esâmîn şâhîdin 'udûlin ile müteveffâyı mezbûrun ber-minvâl-i muharrer meblağ-ı mezkûr bana deyn ve zimmeti olduğunı vech-i şer' üzere bi'l-muvâcehe bi'l-isbât subût deyn-i mezkûre ba'de'l-hükm mûcibince defteri kassâmında muharrer ve takdîm olunan menzilhânesiyle çehrilik bâğını bi'l-müzâyede ismân misliyle furûhat olunub cem'-i duyûn müsbetesi tâdiye olunmak beyne'l-verese taksim olunmayub duyûn müsbetesiçün hâric taksîm olunduğu vecihle mezkûr çehrilik bâğı on üç bin guruşa ba'de'l-furûhat meblağ-ı mezkûr ba'z duyûn müsbetesine virülmeyüb bâkî kalan sâ'ir duyûn müsbetesiçün menzil-i mezkûr bi'l-müzâyede ismân misliyle furûhat olunub matlûbat mezkûrem mübâlağdan te'diye itdirilmesine vekîl merkûm Mehmed Şerife tenbiyye-i şer'î olunmak murâdımdır deyû ba'de'd-da'vâ vekîl merkûm dahi cevâbında menzi-il mezkûr ber-vech-i muharrer duyûn müsbetesiçün taksîm idhâl olunmayüb haric taksîm olarak müvekkilesi mezbûre Musine Hâtun'un ber-minvâl-i meşrûh menzil-i mezkûre vâz'ü'l-yed olduğunu ba 'de'l-ikrâr oluna rencide ber-minvâl-i muharrer hükm olunub mûcibince matlûbat-ı mezbûresi deyni müsbet oluduğu müvekkilem mezbûrenin ma'lûmu değildir deyû ba'de'l-inkâr müdde'i merkûm Ahmed Ağa müdde'ayı

mezkûresini lede't-ta'dîl ve't-tezkîye 'udûl ve mabûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan medîne-i mezkûre ahâlisinden hükm mezkûr meclisinde hâzırûn ve bu husûsa itlâ' vukûf nâ'ibi olunanlardan Ali bin Ali ve İbrahim bin Ahmed şehâdetleriyle 'alâ vukuf mâ-edemallah bi'l-muvâcehe hükm-i mezkûri ba'de'l-isbât subût vecihle ba'de't-tahlîf mûcibince menzil-i mezkûr ismân misliyle furûhat olunub ismânından sâbıka ve hâlâ bi'l-isbât sâbit olan yedi bin dört yüz guruş deyni müsbeti dâyin-i merkûm Ahmed Ağa'ya tamamen edâ ve teslîme müvekkilesine izâfetle vekîl merkûm Mehmed Şerif Ağa'ya tenbiye şer' lâ-hak olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı refî'ânelerine i'lâm olundu fî'l-yevmü'l-'ışrîn min şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 85/2

Beçin Karyesinde İmam Hâcı Hüseyin'e Müte'allik İbrâ

Fî'l-asl Sivas Sancâğına tâbi' Turhal kazâsında Beçin karyesi ahâlisinden olub bundan üç sene mukaddem vefât iden İmamoğlu Mahmud bin Mehmed'in verâseti zevce-i metrûkesi Zeynep bint-i Mustafa nâm hâtun ile anası Şerife bint-i Osman ve li-ebeveyn er karındâşları (muhtemelen kız karındaşları) Şerife ve Ayşe veled ve merkûm Mehmed'e inhisârı tahakkukundan sonra ma'rifetü'z-zât zevce-i mezbûre Zeynep meclis-i şer'-i enverde verese-i mezbûre Şerife ve Mehmed ve Şerife ve Ayşe taraflarından zikr-i âtîyü'l-husûsda tasdîk ve ibraya vekîl ve kendiden asl merkûm Hâcı Hüseyin muvâcehesinde mezbûre Zeynep bi't-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrusemiz zevcem müteveffâyı merkûmun terekesine merkûm Hâcı Hüseyin ve müvekkilleri mezbûrun vâz'ü'l-yed olub ve müteveffâyı mezbûrun terekesi 'arûz ve 'akâr olmağla mecmû' tereke mevcûhasında benim hisse-i irsiyye ma'lûm mukâbelesinde şerâ'it himmet sulh hâvî 'alâ tarîkü't-tehâricü'ş-şer' merkûm Hâcı Hüseyin tereke-i mezbûreden rubû' hisse-i irsiyye ma'lûmeden ezid altı yüz yirmi guruş bana virilmek üzere bi't-terâzi musâleha olduğumuzdan sonra merkûm Hâcı Hüseyin bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr altı yüz yirmi guruşu tamamen bana ref' ve teslîm ben dahi yedinden ba'de'l-ahz tereke-i müteveffâyı mezbûre müte'allika 'âmme dâ'vayı ve mutâlabât ve kâffe-i imân ve muhâsemâtdan merkûm Hâcı Hüseyin ile müvekkilleri mezbûrunun zimmetlerini bi'l-verâse ibrâ ve iskât ol dahi bedel-i sulh mezkûrun istirdâdına müte'allika 'âmme-i da'vâdan kezâlik vekâlete ve asâlete benim zimmeti ibrâ

ve iskât ve her birimiz ber-vech-i muharrer aharın ibrâsını kabûl eyledik dedikde merkûm Hâcı Hüseyin dahi mezbûre Zeynep Hâtun'u kelimât-ı meşrûhasında tasdîk ve kabûl itmeğin gıbbe't-tasdîkü'ş-şer‘ mâ-vaka‘ bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-selâse ve'l-‘ışrîn min şehr-i Rebî‘ü'l-evvel li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Tonbuloğlu Şerif Mehmed bin Hüseyin

Tütüncü İbrahim Efendi ibn-i İbrahim

Vekîl İbrahim bin Ahmed

Berber Hüseyin bin Abdullah

Erzurumlu Mustafa bin Mustafa

Ve gayrihim

Sahîfe: 86/1

Sivas sancâğına tâbi‘ Kazabâd kazâsına tâbi‘ Gürci karyesi sâkinlerinden ve zâtî ta‘rîf şer‘ ile ma‘rufe Zeynep bint-i Mustafa nâm hâtun meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Turhal kazâsına tâbi‘ Beçin karyesi ahâlisinden İmamoğlu Mahmud Hâcı Hüseyin bin Mehmed muvâcehseinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb benim mülk-i sahîhim olub bundan akdem merkûm Hâcı Hüseyin'in hânesinde bırakmış olduğum bir ‘aded döşek ve bir ‘aded yorgan ve bir yasdık ve iki ‘aded vastâd(?) ve bir ‘aded hâlı ve bir çift incili küpe ve dört buçuk nuhâs eşyâlarımı tarafından icâb ve kabûli hâvî şurût-i müfsede ve muvâza‘a ve nümayân takrîrden ‘ârî bey‘ bât sahîh-i şer‘i ile mecmû‘ını bi-sınıfına(?) vahide sekiz yüz seksen guruşa merkûm Hâcı Hüseyin'e bey‘ ve temlik ve mahallinde kabz teslît ol dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve temlik ve teslît ve kabûl idüb ismânları on meblağ-ı mezkûr sekiz yüz seksen guruş tamamen merkûm yedinden ahz ve kabz eyledikden sonra bey‘ mezkûrun nümayân ve takrîkine müte‘allika ‘âmme-i da‘vâ ve mutâlebatdan merkûm Hâcı Hüseyin'in zimmetini ibrâ ve iskât ol dahi ismân mezkûrenin isterdâdına ve düzgün bahâ nâmıyla babam merkûm Mustafa ma‘rîfetiyle bana teslîmini merkûm iddi'â eylediği sekiz yüz guruş düzgün akçası münâze‘a ve mutâlabesine ve bu târihce gelinceye değin beynlerimizde câri kâffe-i ahz ve i‘tâ ve sâ'ir hukuk-ı şer‘iyyeye müte‘allika ‘âmme-i da‘vâdan kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve iskât

ve tarafından her birimiz ber-minvâl muharrer ibrâ-i mezkûreleri kabûl eyledik dedikde müşteri merkûm Hâcı Hüseyin dahi mezbûre Zeynep Hâtun'a kelimât-ı meşrûhasında tasdîk ve kabûl itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlis ve'l-'ışrîn min şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 86/2

Altunoğlu Girigor'a Müte'allik Men' İ'lâmı

Müfâd-ı muhlisîdir ki

Medîne-i Tokad'da Dere mahallesi mütemekkinlerinden Cezdânoğlu Bogos veled-i Beros zimmî meclis-i şer'de Meydan Müslim mahallesinde mütemekkin Altunoğlu Girigor veled-i Haçador zimmî muvâcehesinde Ergani ma'deninde bi'l-isticâr taht-ı tasarrufumda olan Kosi nâm kimesnenin muğâzasına iki bin dört yüz yetmiş guruş kıymetli bin beş yüz batman cevher nuhâsımı li-ecli'l-hıfz(?) vaz' idüb târihi i'lâmdan bir sene mukaddem mersûm Girigor zimmî nuhâs-ı mezkûrımı muğâza-i mezbûrdan bi-gayri hak fuzûli ahz ve kabz ve istihlâk itmekle kıymet-i mezbûresi olan meblağ-ı mezbûr iki bin dört yüz yetmiş beş guruş zamanen mersûm Girigor zimmîden hâlâ taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ol dahi cevâbında inkâr müdde'i mersûm ber-vech-i muharrer eylediği müdde'âsına ikâmen beyne idemeyüb bi't-taleb mersûm Girigor zimmî bi'l-muvâcehe vecihi şer'i üzere tehlif olunmağın mûcibince müdde'i mersûm da'vâyı mezkûresiyle mersûm Girigor zimmîye bi'l-ebniye mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı refî'ânelerine i'lâm olundu fî'l-yevmü's-sâmin 'aşer min şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 86/3

Pembecioğlu Begos'a Müte'allik Hücceti

Medîne-i Tokad mahallâtından Soğukpınâr Müslim mahallesinde sâkin Hocâzâde İbrahim Efendi ibn-i Ali Efendi meclis-i şer'-i enverde 'Arz-ı A'lâ mahallesinde mütemekkin ve tüccâran mu'teberândan Pembecioğlu dimekle ma'rûf

Begos veled-i Ohan nâm tüccâr tarafınfan zikr-i âtîyyü'l-husûsda bi'l-muvâcehe mensûb vekîl şer'isi ahâli islâmdan Hâfız İbrahim Efendi bin İbrahim muvâcehesinde bi'l-murâfa' takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezkûrede 'Arz-ı A'lâ nâm mahalde vâki' ve 'ani'l-ceyrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-muhtâz bir kıt'a 'arsa-i memluke karındâşım Mehmet ile müşterek mülkümüz olub merkûm Mehmed'in hâli hayatında izin ve tevkîliyle eşcâr mesmere ve gayri mesmere ve sâ'ir müştemilât ile dört bin dört yüz guruş semen medfû' ve makbûz mukâbelesinde asâlete ve vekâlete bundan beş sene mukaddem tarafından icâb ve kabûli hâvî merkûm Hoçe Begos'a bey' ve temlik ve teslîm olunmuş ise de lakin bey'-i mezkûr hîn-i 'akd be'ide müvekkilem merkûm Begos'un 'arsa-i mezkûre civârında vâki' icâr menzil hânesini hedm ile bize âzrâr itmâmek şart kâsdı üzere olduğundan meblağ-ı mezbûri bi'z-zad 'arsa-i mezkûri bi't-tahlîye istirdâd murâdımdır dedikde vekîl merkûm dahi cevâbında ol târihde fetevâ hânede müslimimden cem-i ğahir muvâcehesinde meclis-i 'akd bey'-i mezbûrede merkûm İbrahim Efendi 'arsa-i mezkûreyi cemi' müştemelât ile meblağ-ı mezkûr mukâbelesinde gulü'l-iftirâk 'ani'l-meclis tarafından icâb ve kabulü hâvî cemi' şurût-ı müfsideden 'ârî ve gayn takrîrden biri ve sâlim olub bey' bât sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve zabt ve tasarrufuna teslît idüb müvekkilem merkûm Hoçe Begos dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve teslît itmiş olduğundan hatta bey'-i mezkûrun cemi' şurût-ı müfside ve gayn ve takrîrine müte'allika 'âmme-i da'vâdan meclis-i mezkûrede müvekkilem merkûm Bogos'un kabûlini hâvî zimmetini ibrâ-i mu'teber şer' ile ibrâ ve iskât hak idüb ol vecihle 'arsa-i mezkûre sahîhan ve kat'ân mülk-i müşterâsı ve sâ'ir emlâkı misüllü dâhi havzâ-i tasarrufu olmuşdur deyû bu vecihle cevaba tasdî idicek merkûm İbrahim Efendi vekîl-i mezbûrun kelâm ve cevâbı vefk üzere meclis-i mezkûrede bey' ve 'akd-ı mezbûri cemi' şurût-ı müfside ve gayn ve takrîrden 'ârî ve sâlim olub husûs-ı mezkûre müte'allik 'âmme-i da'vâ kabûlünı hâvî cem'-i ğafir huzurunda müvekkilem mersûmun zimmetini ibrâ ve iskât etmiş olduğunu bit-tav'a ikrâr ve i'tirâf idüb bu vecihle kelâmın beyninde vâki' ve zâhir olan menâfâtı vecih şer'i üzere vaki' ve tashîh ve tefsîr ile hukuk-ı şer'iyye da'vâsına muktedir olmayüb mada'âyı mezkûresini mecrû nizâ' nakti olmağla bi-gayri veche şer'i mu'ârızadan ba'de'l-men' 'ikrâr ve i'tirâf mezkûri mûcibince merkûm İbrahim Efendi'nin bey'-i mezbûri cemi' şurût-ı müfsideden 'ârî ve sâlim olmuş ve bu vecihle 'arsa-i mezkûre müvekkil mersûmun sahîhan ve kat'iyen mülk-i müşterası ve dahil havza tasrifi olmuş olduğu lede'ş-şer' zâhir ve nümâyan olmağın mûcibiyle ba'de ilzâm vukû' hâl bi't-taleb ketb

olundu fî'l-yevmü't-tâsi ve'l-'ışrîn min şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Lütfizâde Ahmed Ağa ibn-i Hüseyin Ağa

Benizâde Hâfız Mehmed Efendi

Mukayyed Hâfız Mehmed Efendi

Tonbuloğlu Şerif Mehmed bin Hüseyin

Sabık Zabtiye Çâvuşu Hüseyin Ağa

Muhzırân Ağa

Sahîfe: 87/1

Şakir'e Hâtuna Müte'allik Muhâla'a Hücceti

Medîne-i Tokad'da Mihmâd-ı Hâcib mahallesinde sâkine zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn tasrifleriyle ma'rufe olan Şakire bint-i el-Hâc Osman nâm hâtun meclis-i şer'-i şerif-i enverde Çay Müslim mahallesi ahâlisinden Kavaricioğlu Süleyman bin Ali muvâcehesinde ikrâr-ı ve takrîr-i kelâm idüb merkûm Süleyman zevc dahalim olub lakin beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma'kûd 'âliyye olan yüz seksen yedi guruş mehr-i mü'eccelemden fâriğa olub ve 'adet nafaka mu'ayene-i ma'lûmum kendi üzerime olmak üzere ve bedel hali' olarak merkûm Süleyman def' ve teslîm eylediğim altı yüz guruş üzerine merkûm ile hâlâ tâlebe ve râğbedim didikde zevce-i merkûm dahi ber-minvâl muharrer-i mezbûre Şakire Hâtun'u hali' üzere tatlîk idüb hukuk zevcine ve ibtidâ-i zevciyetinden işbu târih-i vesîkaya gelinceye değin beynlerinde ceryân iden cemi' hukuk-ı şer'iyyeye müte'allika 'âmme-i da'vâ ve kâffe mutâlebâtdan her biri aharın zimmetini ibrâ ve iskât ve mezbûre Şakir'e Hâtun dahi bedel mezbûrun istirdâneye müte'allika 'âmme-i da'vâdan merkûm Süleyman'ın zimmetini ibrâ ve iskât eyleyüb ve yine tarafından her biri aharın ibrâsını kabûl ve tasdîk itmeğin 'ale't-tasdîkü'ş-şer'i mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-ihdâ min şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzır Ali Celil

Keçeciler Mahallesi İmamı Mehmed Efendi ibn-i Mehmed

Sâbık Zabtiye Çâvuşu Hüseyin Ağa ibn-i Mehmed Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 87/2

Zümrüt'e Müte'allik Mubâya'a Hücceti

Medîne-i Tokad'da Dere mahallesi mütemekkinlerinden Kâlhâne-i Amîre ustalarından Kivork veled-i Ohannes zimmî meclis-i şer' hatîrü'l-lâzımü't-tevkîrde hâlâ zevcesi şahsi ma'rufe Zümrüt Bint-i Kirkor nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîyü'l-beyânı tasdîka vekîl-i şer'iyyesi Suiçmez mahallesinden Dülğer Ohan veled-i Sokyas zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb 'akd-i âtîyü'z-zikrin yedimde müstegıllen mülküm olan mezkûr Dere mahallesinde kırk bedâl nâm mahalde vâki' bir tarafdan Kuyumcu Artin zimmî menzili ve bir tarafdan Elyas nâm Nasrâniye menzili ve bir tarafdan 'arsa-i hâliye ve bir tarafdan tarîk 'âmm ile mahdûd ve mütâz olan bir bâb mülk-i menzili bi-cümle't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-hukuka ve'l-mürâfık tarafından icâb ve kabûli hâvî şurût-ı müfside ve müvâzı'aden 'ârî bey' bât sahîh-i şer'i ile bin guruşa zevcem mersûme Zümrüt Nasrâniye'ye bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer yedimden işterâ ve temlik ve teslîm kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin guruş zevcem müştereye mersûme bana def' ve teslîm ben dahi yedinden tamamen ahz ve kabz ve kabûl idüb fî mâ-ba'd menzil-i mahdûd mezkûrede aslen ve kat'an 'alâka ve medhalim kalmayüb zevcem mersûmenin mülk-i müşterâsı ve hak sarfı olmuşdur deyü mersûm Kivork zimmînin takrîr ve meşrûhası vekîl mersûm Ohan zimmî tasdîk ve kabûl itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzır Bâşı Ali Ağa

Dülkar Kivork veld-i Ohan

Yazıcı Artin veled-i Agob oğlu Menzik veled-i el-mersûm Artin

Ve gayrihim

Sahîfe: 87/3

Mi‘ase’ye Müte‘allik Kayyım

Medîne-i Tokad’da Keçeciler mahallesi sâkinlerinden iken bundan dört gün mukaddem vefât iden Sail İbrahim bin Abdülkadir’in hasırân vârisi sulbî kebîr oğlu ğâ’ib ‘ani’l-beld diğer Abdülkadir’e babası müteveffâyı mezbûrun terekesinde bi’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesviye umûrına kıbel-i şer‘den bir vasî ve kayyım nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla ğâ’ib merkûmun zevcesi işbu bâ‘isetü’l-vesîka Mi‘ase bint-i Salih nâm hâtuna emânet ile ma‘rufe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet ve kayyımlık elyak idüği zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri ğâ’ib merkûmun zuhûruna değin emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına mezbûre Mi‘ase Hâtun’u vasî ve kayyım nasb ve ta‘yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet ve kayyımlık mezkûreyi kabûl ve hidmet lâzımesi kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâni ‘aşer min şehr-i Rebî‘ü’l-âhir li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Osman bin Abdurrahman

Muhzır Bâşı Ali Ağa

Tonbuloğlu Şerif Mehmed bin Hüseyin

Ve gayrihim

Sahîfe: 87/4

Abdüllatif Ağazâde Ahmed Ağa’ya Müte‘allik Mirâsla Şer‘iyye Kaydı

Medîne-i Tokad’a Cedîd mahallesinde vâki‘ müteveffâ Abdüllatif Ağa menzilinde sâkin Munise Hâtun inhâ olunur ki

Müteveffâyı merkûm Abdüllatif Ağa'nın terekesi bundan akdem beyne'l-verese iktâm olunduğu senede duyûna müsbetesinin te'diyesi zımmında bir kıt'a çehreliğiyle hâlâ derûnunda sâkine olduğunuz bir bâb menzili verese ma'rifet ve ittifâklarıyla takîme idhâl olunmayüb tevkif olunarak çehreliğin mezkûr bey' olunub semeni duyûn müşbetesine edâ olunduğu menzil-i mezkûr dahi bey' olunub müteveffâyı (mürekkep lekesi) dâyini Ahmed Ağa'ya bâ i'lâm-ı şer'î deyni olan yedi bin dört yüz guruşunun dahi şer'ân tâdiyesi icâb idüb hâlbu ki müteveffâyı merkûmun işbu deyün müsbete şer'iyyesini edâ ve ifâya zuhûrdan 'arûz ve menkûlat olmayüb edâ-i zarûret deyn içün bir vasî muharrer menzil-i mezkûr bi'l-harâbede ba'd inkıt'a reğbâtü'l-nâs ismân misliyle furûhat olunub ismânıyla duyûn-ı müsbetesi edâya ve te'diye olunmak icâb şer'iyyeden olunduğu vecihle içinde müste'cirinin ile berâber çıkub bi't-tahliye karâr ve dâresi üzere müşterisine teslîm itmek icâbından olmağla ba'de(?) nedâ(?) ma'e'l-müstehcirîn menzil-i mezkûru terk idüb işbu mirâsla şer'iyye ile 'âmile olasız ve yâhûd karâr dâresi üzere menzil-i mezkûri işterâ idüb duyûnu mezbûrey te'diye idesiz ve's-selâm min Rebî'ü'l-âhir sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 88/1

Sûret-i Emirnâmme Hazreti Vekâlet-penâhi

Devletlû efendim hazretleri

Sivas Eyâleti dâhilinde Tokad kazâsında Mehmed Paşa mahallesi sâkinlerinden olub bundan mukaddem maktûlen vefât iden Mustafa'nın veresesi tarafından vekîl-i şer'iyyesi İbrahim ile kâtilleri olan kasaba-i mezkûre sâkinlerinden Mehmed ve Hüseyin icrâ olanan murâfa'alarına dâ'ir vârid olunan mazbata ve i'lâm Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-i'tâ mâllarına nazaran maktûl merkûm Mustafa'yı kâtilen merkûmân Hasan ve Mehmed'in mûcib ve deyni olan katl ile bi-gayri hak katl eyledikleri beyne ile sâbit olmuş olmasıyla bu sûretde bir mantûk i'lâm on bin dirhem şer'in verese katîyle kâtilen merkûmânın sevâben ve maksata edâ eylemeleri lâzım geleceği cânib fetvahâneden beyân kalındığından diyet maddesinin ol vecihle tesviyesiyle kâtil merkûmların ber mûcib kânun cezâ mahbûsetileri târihinden i'tibâren yedişer sene müddetiyle Tersâne-i Amire'de vaz' kürek olunmak ve hitâm-ı müddetlerinde kavî kefilleri alınarak ve sebeplerinin tahliyesiyle velâyetleri cânibine tard ve def' kılınmak üzere bu tarafa olunmaları husûsunun savb ve vâlâlarına bildirilmesi meclis-i mezkûreden bâ mazbata

ifâde olunmuş olmağla diyet mâddesinin ol vecihle tesviyesiyle merkûmların mahbûsetileri târihi gösterilerek bu tarafa irsâlleri lâzım geleceği beyanıyla şukka-i senâveri terkîmine ibtidâr kılındı. Fî R. sene 72.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 88/2

Bâ-emîrnâme Eyâleti Sivas

İzzetlü efendim

Tokad sâkinlerinden maktûlen vefât iden Mustafa'nın Bey kâtilleri Mehmed ve Hasan'dan tâm diyet olarak on bin derhim şer'i gümüş kıymetinin maksatân tahsîl ve tesvîyesinden sonra lî-eclü'l-mücâzât yedişer sene Tersâne-i Amire'de kürğe vaz' olunmak üzere kendilerinin dersa'âte ihzâr ve esbâlları(?) husûsuna dâ'ir bu kere şerf-vârid olan emirnâme-i sâmî-i cenâb vekâlet-penâhinin ihrâcı bir kıt'a sureti leffen irsâli kılınmış olmağla sureti hâl emirnâme-i mezkûr müfâd-ı münifinden müstefât olacağı vecihle tesvîye-i diyet mâddesi mahallinde olan emvâl-i eşyâlarının furûhatıyla esmân husûlâsından istihsâli lâzım geleceğine ve bu da evvel emirde bulunanların ol tarafada hâne ve emlâk ve eşyâları mikdârının ma'rîfet-i şer'i şerîf ile tanzim olacak defterinin bu tarafa celbiyle kemiyyeti ve vefâ idüb itmeyeceği bilinerek ba'de icâbı vecihle lede'l-müzâyide diğer bahâsıyla tâlimlülerine furûhat ve tesvîye olunması icâb-ı hâlden bulunduğuna binâ'en vusûl nümayaka husûsuride ber-vech-i muharrer kâtilen merkûmanın orada hânelerinde ve sâ'ir mahalde ne mekûle ve ne mikdâr emlâk ve eşyâları var ise şer'i şerîf ve meclis ma'rifetiyle ketm ve ihfâdan 'ârî olduğu hâlde zîrî mazbatalû bir kıt'a defterinin sür'at tanzim ve irsâli husûsına himmet buyrulmaları siyâkında rakîme mahsûs senâveri terkîmine ibtidâr kılındı efendim. Fî 2 R. sene 72.

Derfterdâr Eyâleti Sivas

İmza Latif(?)

Sahîfe: 88/3

Despina'nın Hücceti

Medîne-i Tokad'da Şecaüddin mahallesi sâkinlerinden iken bundan on sekiz sene mukaddem vefât iden Kala İmamı safidi Mehmed bin İbrahim evladları kebîr Mustafa ve Dudu Şerife nâm kimesneler meclis-i şer'de medine-i mezbûrede Ka'be Mescidi mahallesi mütemekkinlerinden olub bundan üç sene mukaddem vefât iden Kazancı Bedros veled-i İntaş zimmînin sulbiye kebîre kızı Despina nâm avret muvâcehesinde müdde'iyün mezbûrenin li-ebeveyn er karındaşları kebîr Salih dahi hâzıra olduğu halde babamız müteveffâyı merkûm Mehmed'den müntakil malın mevrusemiz olan Şecaüddin mahallesinde vâki' beyne'l-ihale ve ashâb ma'lûmü'l-hudûd tahtâni iki oda ve bir ahur ve sâ'ireyi müştemil bir bâb işterâken mutasarrıfımızda olan menzilimizi almış târihinde karındâşım hazır merkûm Salih beş yüz seksan guruş semen makbuzâta bizim hali sağîrimizde işbu Despina'ın babası mersûm Kazancı Bedros fuzûlen bey' ve teslîm etmiş olmağla şimdi bizler bâliğ olub bey'-i mezbûre müceyyez olmadığımıza binâ'en menzil-i mezkûri mersûme Despina yedinde bu mallarımızla mezbûre Despina'dan taleb ve da'vâ ol dahi menzil (…) mezkûri babam mersûm Bedrosa ba'de'l-buluğ sizler dahi rızâlarınızla bey' eylediniz deyû def' ve tasdî esnâsında meyânelerimize muslihûn tavassut idüb menzil-i mezkûrun câri mâ'ileziden el-halete hazihi civârında olub derûnunda olan sâkini olduğumuz diğer meznzilimize dime ta'bîr olunan bir dimr sulu mersûme Despina bize kanavâtına(?) teb'iyetle virmek üzerine bizleri inşâ-i 'akd sulh-i şer'iyye eylediklerinden tarafından her birimiz sulh-i mezkûri ba'de'l-kabûl husûs-ı mezkûre müte'allika 'âmme-i da'vâ ve mütâlebat ve kâffe-i imân ve muhâsematdan mezbûre Despina'nın zimmetini her birimiz ibrâ-i 'âmm iskât 'âmme râfi'ül-hisâm ile ibrâ ve iskât ol dahi bedel-i sulh istirdâdına müte'allika 'âmme-i da'vâdan bizim zimmetlerimizi ibrâ ve iskât ve tarafından her birimiz ibrâ-i mezkûreleri ber-vech-i muharer kabûl eyledik dediklerinde mersûme Despina dahi mekrân mezbûrânın cümle kelimâtı meşrûhalarını tasdîk ve kabûl itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmü'l-hâdî 'aşer min şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kazancı (mürekkep lekesi) bin Agob

Muhzır Bâşı Mehmed

Muhzır Bâşı Ali Ağa ibn-i Ali

Sahîfe: 89/1

Kât Karyeli Ahmed'e Müte'allik İbrâ Hücceti

Medîne-i Tokad'da Soğukpınâr mahallesi ahâlisinden olub bundan iki ay mukaddem vefât iden Yenihâne Ağası El-Hâcı İbrahim Ağa ibn-i Ahmed'in verâseti metrûkesi Hatice bint-i diğer Ahmed nâm hâtun ile sulbî sağîr oğlu Ahmed'e ve sulbiye sağîre kızı Fatma'ya ve sulbî kebîr oğlu Mehmed'e inhisârı ba'de't-tahkîkü'ş-şer'i sağîr merkûm Ahmed'in vasîyye-i mersûbesi anasının anası ma'rifetü'z-zât Hanife bint-i Hasan nâm hâtun tarafından zikr-i âtîyü'l-husûsda bi'l-muvâcehe vekil-i şer'isi Yalncıoğlu Hüseyin Ağa ibn-i Ahmed ve sağîre mazbûrenin beni vasiyye mensûbesi anası ma'rîfetü'z-zât mezbûre Hatice tarafından dahi bi'l-muvâcehe vekîl-i şer'isi Gavas Mustafa bin Hasan ve kebîr merkûm Mehmed tarafından dahi vekîl-i şer 'isi Abdullah bin Ömer nâmûn kesân meclis-i şer'-i şerîfe-i enverde Sivas sancâğına tâbi' Kazabâd kazâsında Kât karyesi ahâlisinden işbu bâ'isü'l-vesîka Ahmed Ağa ibn-i Osman muhzırında her biri bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm el-Hâcı İbrahim Ağa'nın duyûn keşidesi olmağla menkûl terekesi duyûn-ı müsbetesine vefâ itmeyüb 'akârı dahi şer'â bey' olunub edâya deyn olunmak lâzım geldiği ecilden müteveffâyı merkûmun terekesinden olub mahalle-i mezbûrede vâki' iki tarafdan Hân Efendi hazretlerileri menzili ve iki tarafdan tarîk 'âmm ile mahdûd fevkâni ve tahtâni dört oda ve bir ahur ve bir kilar ve bir anbar ve müştemilât sâ'ireyi hâvî bir bâb mülk-i menzili müteveffâyı merkûmun gureması ma'rifeti ve kıbel-i şer'den vesayetân mezbûretân yedlerine verilen izin hücceti mantûkınca sevk-i sultâniyyede ve mecmû' nâs olan mahallelerde iki ay mikdârı nidâ ve müzâyede olundukda rağbât nas inkıtâ'ında merkûm Ahmed Ağa üzerinde altı bin elli guruşda karâr idüb ziyâde ile tâleb aharı olmayub ve meblağ-ı mezbûrun el-yevm semen misli idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağın menzil mahdûd-ı mezkûri bi-cümlete mâ'işetimle ve yahûye(?) tarafından icâb ve kabûli hâvî şurût müfsideden 'ârî bey' bât sahîh şer'i ile altı bin elli guruşa merkûm Ahmed Ağa'ya bi'l-vekâle bey' ve temlik ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer işterâ ve temlikin ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı bin elli guruşu müşteri merkûm Ahmed Ağa bizlere def' ve teslîm bizler dahi bi'l-vekâle yedinden tamamen

ahz ve kabz eyledik fî mâ-ba‘d menzil-i mezbûr merkûm Ahmed Ağa’nın mülk-i müşterâsı ve hak-ı sarfı olmuşdur deyû vekîl merkûmun takrîr meşrûhalarını merkûm Ahmed Ağa tasdîk ve kabûl itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min şehr-i Rebî‘ü’l-âhir li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Hâfız Mehmed ibn-i Mehmed

Hoca Halil Efendi Hâvace Hâfız İbrahim bin İbrahim

Ve gayrihim

Sâhife: 89/2

Gülüdlü Rukiye’nin Hücceti

Fi’l-asl medîne-i Tokad’da Çay Zimmî mahallesinde olub el-hâleti hazihi medîne-i mezbûre Mülhak Gülüd karyesinde sâkin ve zâtı ta‘rîfü’ş-şer‘ ile mu‘arefe işbu râfi‘ü’l-vesîka Rukiye bint-i İbrahim nâm hâtun meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde bâ-irâde-i seniyye vukû‘ bulan beytü’l-mâl ‘âmme ve hâssa kabzına me’mûr medîne-i Tokad müdîri İzzetlü Alim Ağa hazretleri tarafından hazûr-ı zabtiye neferâtından Dizdaroğlu Ahmed Ağa bin (eksik kelime) muvâcehesinde üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede sâkin iken bundan iki ay mukaddem vefât idüb zâhire vârise ma‘rûfu olmamak zağmiyle terekesine Ağa’yı mûmâ-ileyhin vaz‘-i yed eylediği Fatma’nın babası Salih ile benim babam İbrahim li-ebeveyn karındâşları olub babaları Esami Mustafa ve dedeleri Esami Mehmed ve anaları Esami Emine ve muskât dâsları(?) mahalle-i mezbûre olmağla zirhem cihetinden hâsıran verâseti bana münhasıra ve benden gayri vârisi ve tarlasına müstehak kimesnesi olmağla me’mur merkûme suval olunub tereke-i müteveffâyı mezbûreyi bana teslîme tenbiyye olunmak matlûbumdur dedikde mesûr merkûme cevâbında Ağa’yı mûmâ-ileyhin tereke-i müteveffâyı mezbûreye ber mûcib kassâm bi’l-imâne vaz‘-ı yedini ikrâr lakin müdde‘i mezbûrenin ber-vech-i mübeyyin verâseti ma‘lûmum değildir deyû inkâr itmekle müdde‘iye mezbûre da‘vâyı meşrûhasını her biri mahalinden lede’t-tezkîye ‘udûl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Tokad’da Taşcı Mehmed mahallesinden Salih bin İbrahim ve Halil bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle müdde‘iye mezbûre nisbeti ‘alî vakıf mâ-edamallahu bi’l-muvâcehe ber-vech-i şer‘i ba‘de’l-isbât ve verasetine ba‘de’l-

hükm tereke-i müteveffâyı mezbûreyi mezbure Rukiye Hâtun'a teslîme tenbiyye olunmağın mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis ve'l-'ışrîn min Rebî'ü'l-evveli li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Vekîl İbrahim ibn-i İbrahim

Muhzır Osman Celil

Muhzır Mehmed

Muhzır Bâşı Ali Ağa ibn-i Ali

Sahîfe: 89m./1

Kambur Ahmed'in Zevcine Vasî Hücceti

Medîne-i Tokad'da Mehmed Paşa mahallesi ahâlisinde olub bundan yedi ay mukaddem maktülen vefât iden Mustafa bin Ahmed'in verâseti sulbiye sağîre kızı Abide'ye babası müteveffâyı merkûmun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrüsesin zabt ve hıfz ve hırâsete tesvîye umûrına kıbel-i şer 'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sağîre mezbûrenin babasının anası işbu bâ'isetü'l-vesika Abide bint-i el-Hâc Ömer nâm hâtun emânet ile ma'rufe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet 'uhdesinden gelmeğe muktedir idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkîfü'r-refî'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîre-i mezbûrenin vakt-i rüşt ve sedâdına değin emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına mezbûre Abide Hâtun'u vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer ve vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidmet lâzımesin kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sadis 'aşer min şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Osman bin Abdurrahman

Muhzır Bâşı Ali Ağa ibn-i Ali

Muhzır Ömer oğlu Hâcı Mustafa ibn-i Ömer

Sahîfe: 89m./2

Mühimmat Kaydı ve Yuda Hânesinde Olan

Meclis-i ma‘rifeti ve ma‘rifet şer‘iyle mu‘ayene olunarak ‘aded iki yüz altmış dokuz senesi Tokad’da olan ‘asâkir-i redife hazreti şâhâne el-hûne der-sa‘âdten gelüb fazla kalarak ‘asâkir-i merkûme Binbâşısı Mustafa Ağa ve Kol Ağası Hâcı Hasan Ağa ma‘rifetleriyle Tokad’a yudâ hâne odalarına vaz‘ ve hıfz olunmuş olan mühimmat-ı ‘askeriyenin ve mikdârını mübeyyin defteri müfredatıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur. Fî 15 R. sene 72.

MALZEME İSMİ	ADET	TOPLAM
Boz Aba Yağmurluk	66	-
Siyah Aba Yağmurluk	4	-
Siyah Aba Nimten (Mintan)	13	-
Kundura Çift	2	-
Bil (Bel) Kayışı	171	-
Ma‘ Kayış Siyah Bilâ Saka	50	234
Bilâ Kayış Bilâ Saka	184	
Siyah ve Beyaz Kılıç Kayışı	201+39	240
Siyah Matara Kayışı	202	-
Teneke Matara	156	-
Ferâhi	1437	-
Püskül	5	-
Yağdan	20	-
İplik Askı	13	-
Tüfenk	1	

Defa‘ on dokuz sandık derûnunda beher sandığa onar adet olduğu	190	193
Küşâd olan bir sandıkdan mükâyese olmuşdur.	2	
Bez Pantolon	147	-
Bez Don	7	-
Köhne Yüz Aba Yağmurluk	15	-
Köhne Elbiseciği	13	-
Kılıç	27	-
Ufak Çakmak	107	-
Tahminen iki yüz kadar boş sandık	200	-

Târih-i mezkûreden mukaddem hân-ı mezkûrun fevkâni bir odasına vaz‘ ve hıfz olunmuş olan mühimmat

MALZEME İSMİ	ADET	TOPLAM
Bila Saka	1324 +80 defa‘	1404
Kılıç Bağı	70	-
Bil (Bel)Kayışı	900	-

İşbu mühimmat-ı mezkûre ma‘rifet-i şer‘i ve meclis-i ma‘rifetiyle tahrîr ve sicil-i mahkemeye kayd olunmuşdur.

Sahîfe: 90/1

Mahmud Paşa mahallesi ahâlisinden Çerkeszâde Hâfiz Hüseyin Efendi ibn-i İbrahim meclis-i şer‘de Erzurum sokağına tabi‘ Atfin kazâsı ahâlisinden Hasan bin

Abdülkerim muvâcehesinde velisi olduğum kızım Safiye nâm Bekir bü'l-gayı me'zûtîyetim hasebiyle iki yüz elli guruş mihr-i mu'accel ve beş yüz guruş mihr-i mü'eccele teslîmiyesiyle lede'ş-şuhûd merkûm Hasan Ağa'ya 'akd ve tezvîc eyledim dedikde ol dahi ber-vech-i muharrer tezvîc ve kabûl itmeğin işbu muhâkemeye kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl

Mukayyed Abdullah Efendi bin Ali

Kâtib Hâfız Mehmed Efendi

Kethüdâr Hakim Efendi Feyzullah Efendi

Muhâkeme Bâşı Kâtib el-Hâc Selim Efendi

Evkâf Müdîri Rıf'at Efendi

Sahîfe: 90/2

Câmuş Öküzine Dair İ'lâm

Müfâd-ı muhlisîdir ki medîne-i Tokad'a muzâfe Kafîrini nahiyesinde Alak karyesi ahâlisinden Kara Ali bin Hüseyin meclis-i şer'de İbsile(?) karyesi ahâlisinden Toromanoğlu Hasan bin Mehmed muvâcehesinde merkûm Hasan bundan bir sene mukaddem kendi sağîrleriyle karyemiz civarından gider iken siyâh câmuşum furû'ında mâlım olan mâzillice çâtak boynuzlu altı yaşında bir re's beş yüz guruş kıymetli câmuş öküzümi Tire karyesine sene götürüb bir gice Ali oğlu nâm kimesnenin ahurına vaz' ve ferdâsı gûn kendi sığırlarını götürüb benim mezkûr öküzümü hıfz itmeyib mahal-i mezkûrde soyub bıragub gelmekle ta'adisine binâ'en mezkûr câmuş öküzüm kıymeti olan beş yüz guruş zamanen merkûmeden taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ol dahi cevabında câmuş-ı mezkûru mahal-i mezbûreda bilâ hıfz soyub bıragub kesdiğini ikrâr lakin müdde'i merkûm câmuş-ı mezkûru târih-i mezkûrdan altı gün sonra Tire karyesi sığır mesâhibi önünde bulub tuğyân etmiş olduğundan derdest idemeyüb ve altı ay sonra dahi Tozanlı kazâsına tabi' Tuğnis(?) karyesinden Çulhaoğlu Salih nâm kimesnenin yedinde bulub kazâ-i mezbûr muhâkemesinde lede't-terâfi' mâlı olduğunu beyâna havâle olarak 'alâ hâle kalmağla merkûm câmuş mezkûrini ber-vech-i muharrer yed ahurda bulunduğu vecihle benden da'vâsına mâni'dir deyû ba'de'd-def' ve'l-inkâr vâki'

merkûm def‘ meşrûhasını her biri mahallinden lede’t-tezkîye ‘udul ve mabûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Tokad ahâlisinden el-Hâc Ahmed Efendi ibn-i Abdülkasım ve Mehmed bin Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe vech-i şer‘i üzere isbât itmeğin mûcibince müdde‘i merkûmun merkûm Hasan eylediği mu‘arızada men‘ olduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı refî‘ânelerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’s-sâdis min şehr-i Rebî‘ü’l-âhir li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hal

Sahîfe: 90/3

Ahras Ahmed’in Takrîr-i Şedîd İ‘lâmıdır

Müfâd-ı muhlisîdir ki medîne-i Tokad mahallâtından Kaya mahallesi ahâlisinden Terzi İbrahim bin Hacı Hasan nâm kimesne meclis-i şer‘de işâret ma‘hûdesi vurûd ziyâna kâ’im olan sulbî kebîr oğlu Ahras Ahmed muvâcehesinde merkûm oğlum sahîh ve tâmü’l-‘akıl olub işbu salı günü nehârâ sa‘ât dörtde subiye kebîre kızım ve merkûmun li-ebeveyn kız karındâşı olan şer‘iyyeyi fi‘l-i şeni‘a icrâ kasdıyla ‘ırzına tasallut itmekle mezbûrenin istiğânesiyle civâr komşular gelüb merkûmeyi elinden tahlis etmeleriyle mûcib-i şer‘iyyesi icrâ olunmak matlûbumdur didekde olduğu cevâbında lede’l-inkâr mahalle-i mezbûre ahâlisinden Mumcuoğlu Abdullah bin Mustafa ve Ömer bin Abdullah nâm kimesneler li-ecelü’ş-şehâde meclis-i şer‘a hazırân olub istişhâd olunduklarında fî’l-hakika merkûm Ahmed yevm-i mezkûrda babası hânesinde hemşiresi mezbûre Şerîfe’nin ber-vech-i muharrer fi‘l-i şeni‘a kasdıyla ‘ırzına tasallut idüb mezbûrenin istiğâsesiyle vâkıf olan mahell-i mezbûrdan ve re‘âyâdan Kazâk zimmî bizlere bi’l-ihbâr bizler dahi der-‘akib yanlarına vardığımızda her nekadar fi‘l-i şeni‘a icrâsı vâki‘ olmamış isede lakin merkûm Ahmed fi‘l-i şeni‘a icrâ kasdında bulunduğunı bizler bi’l-mu‘ayene müşâhede eyledik bu vecihle şâhidleriz ve şehâdet dahi ideriz deyû her biri bi’l-muvâcehe edâ-i şehâdet-i şer‘iyye itmeleriyle mahallelerinden ba‘de’t-ta‘dil ve’t-tezkîye şehâdetleri hayr-i kabulde olmağın mûcibince merkûm Ahmed şer‘ân takrîr şedîd lâzime geldiği bi’l-iltimâs huzûr-ı refî‘ânelerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min şehr-i Rebî‘ü’l-ahîr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hal

Sahîfe: 90/4

Latifzâde Ahmed Ağa'ya Müte'allik Hüccet

Medîne-i Tokad'da Soğukpınâr Müslim mahallesi ahâlisinden Abdüllatifzâde Ahmed Ağa ibn-i Hüseyin Ağa meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müteveffâyı Abdullatif Ağa ibn-i el-merkûm Hüseyin Ağa'nın sulbiye sağîre kızı Munise'nin vesiyye-i mesubesi ve anası diğer Musine Hâtun müteveffâyı merkûmun dâ'niyyeleriyle murâfa'dan a'râz ve ta'aninden ibtal hak dâ'iyesinde olmağla husus-ı âtîyü'l-beyânın vecih-i şer'î üzere ta'dîl ve tesvîyesiçün müceddeden bir vasî nasb olunmak ehm ve elzem sağîre mezbûreye vasî nasb ve ta'yîn olunan Kadızâde Hâcı İbrahim Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde işbu bâlâsı sah ve keşide buyrulmuş olan buyruldu hazreti asafi hâmişinden muharrer olan i'lâm şer'iyyede best ve beyân olunduğu üzere müteveffâyı merkûm Abdüllatif Ağa'nın sağîre kızı Munise'ye hîn-i vesâyetimde müteveffâyı mezbûrun terekesi hâkim esbak Abdülhalim Efendi ma'rufetiyle tahrîr ve takdim ve ma'ü'l-halef duyûn-ı müsbetiçün derûn kasâmında muharrer olduğu üzere yirmi iki bin beş yüz guruş kıymetli bir bâb menziliyle bir kıt'a çehrelik bâğa ve iki bin altı yüz elli guruşluk sâ'ir eşyâ takîme idhâl olunmayub ba'de'l-ifrâz te'diye deyn içün bi't-tevkîf bâki otuz bir bin dört yüz yetmiş guruşluk eşyâ cümle verese-i kibâr ma'rifetiyle tashîh mes'ele mirâsımız üzere bi't-takîm benimle vâlidem Atike Hâtun'un hisses-i irsilerimiz içün dört bin üç yüz beş guruşluk mal ve eşyâ terekeden ahz ve makbûzumuz olub ve yedi bin yedi yüz altmış dört guruşluk mâl ve eşyâ dahi müteveffâyı mezbûrun zevcesi diğer Munise Hâtun ile sağîre mezbûrenin hisse-i irsiyelerini 'aynen ol vakt zevce-i mezbûrenin vekîli bulunan Ali Kadızâde el-Hâc Hasan Efendi'ye teslîm olduğu tamamen kabz ve teslîm eylediği vecihle mezbûre Munise ile sağîre-i mezbûrenin hisse-i irsiyelerinden bir şey zimmetimde kalmayüb vecihiyelik mezbûr on üç bin guruşa bey' olunub duyûn müsbetesine edâ olunduğundan mâ'adâ duyûnı olan dört bin beş yüz kırk dört guruş içün orta mâlından tevkîf olunan iki bin altı yüz elli üç (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 91/1

guruşluk eşyâ ile kendi mâlımdan dahi bin sekiz yüz doksan iki guruş müteveffâyı merkûmun duyûn-ı müsbetesine ba'de'l-edâ vekîl sabık merkûm Hâcı Hasan Efendi dahi tâdiye duyûn-ı mezkûrelerimi müsbet ve ma'ü'l-halef olduğu vecihle tasdîk ve

kabûl itmekle el-hâleti hazihi ma‘ü’l-halef isbât eylediğim yedi bin dört yüz guruş ile mârü’l-beyân mâlımdan furûhat idüb müteveffâyı mezbûrun ma‘ü’l-hâlef duyûnuna virdiğim bin sekiz yüz doksan iki guruşun cem‘ân dokuz bin iki yüz doksan iki guruş alacak hakkımı vekîl-i sâni merkûm Tirikçioğlu Hâcı Hasan Ağa’dan müvekkilesine izafetiyle bundan sekiz gün mukaddem lede’t-terâfi‘ taleb eyledikde ol dahi cevâbında ol vakt-i müvekkilem mezbûre ve sağîre içün ancak altı bin sekiz yüz guruşluk eşyâ vekîl-i sâbık merkûme teslîm ve kabûl olunduğunu ikrâr birle ziyâde dokuz yüz altmış dört guruşluk eşyâ ve mâl teslimini ve ma‘ü’l-halef duyûn müsbeteye orta mâlından iki bin altı yüz elli üç guruş ve kendi mâlından bin sekiz yüz doksan iki guruş virdiğini külliyen inkârında ikâme eylediğim şâhidinden istintâk meclisine hâzır olmayüb a‘râz itmekle vasî merkûm Hâcı İbrahim Efendi’den suvâl olunub ber-vech-i muharrer hakkımı taleb iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ vasî merkûm dahi cevâbında lede’l-inkâr merkûm Ahmed Ağa’nın müdde‘âyı mezkûrelerini ‘alâ vakf mâ-edamallahu bi’l-muvâcehe mahallinden lede’t-tezkîye ‘udûl ve makbûlü’ş-şehâde eyledikleri ihbâr olunan Ali bin Ali ve İbrahim Efendi ibn-i İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehcü’ş-şer‘î ba‘de’l-isbât mûcibince iki cihetle zikr olunan dokuz bin iki yüz doksan iki guruşun tereke-i müteveffâyı merkûmeden te’diyesine tenbiyye olunmağın mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-‘ışrîn min şehr-i Rebî‘ü’l-âhir li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Mazinzâde Memmet Efendi ibn-i Mustafa

Ve Hafız Hasan Efendi ib-i Yusuf

Ve Manav Hâcı Ömer Ağa ibn-i Hâcı Kasım

Ve Manav Halil ibn-i Ebu Bekir Mütevelli Derviş

Ahmed İbn-i Hâcı Abdurrahman

Çelebi Efendizâde Hasan Efendi

Ve Hâfız Mehmed Efendi

Sahîfe: 91/2

Huboğlu Karabet'in İ'lâmiyesi

Müfâd-ı muhlisîdir ki medîne-i Tokad'da Terbiye Kebîr mahallesi mütemekkinlerinden Huboğlu Kabet veled-i Agob zimmî meclis-i şer'de Yâr Ahmed mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Diyarbekirli Artin veled-i Haçok zimmînin terekesine kendiden bi'l-asâle ve sulbiye sağîre kızları Altun ve Anna ve'l-yemûne taraflarında bi'l-vesâle vaz'-i yedi mütehakkık olan zevcesi şahsı ma'rufe Mariyem bint-i Serkiz nâm Nasrâniye muvâcehesinde müteveffâyı mersûm zimmetinde hâli hayâtında mâlımdan ve yedimden iktirâzı ve kabz ve umûrına sarfla istihlâk eylediği yedimde olub işbu meclis-i şer'le kırât olunan bir kıt'a temessük mentûkınca yedi yüz guruş ve yine hayâtında mâlımdan ve yedimden işterâ ve kabz eylediği bir hilâli sâ'at semeninden elli guruş cem'ân yedi yüz elli guruş alacak hakkım olub meblağ-ı mecmû' mezbûri kabülü'l-ahz ve'l-istifâ mersûm Artin vefât idüb zevce-i mersûme Mariyem bi'l-asâle ve bi'l-vesâye vaz'-i yedi olduğu tereke-i müteveffâyı mersûmeden meblağ-ı mecmû' mezbûr yedi yüz elli guruş bana edâ ve teslîme zevce-i mersûmeye tenbiyye olunmak murâdımdır deyû da'vâ itdikde ol dahi cevâbında tereke müteveffâyı mersûme bi'l-asâle ve bi'l-vesâye vaz'-i yedini ikrâr-ı lakin meblağ-ı mecmû' mezbûr zevcî müteveffâyı mersûmun müdde'i mersûme deyni olduğu ma'lûmum değildir deyû inkâr itmekle müdde'i mersûm ber-vech-i muharrer eylediği müdde'âsını her biri mahallinde lede't-tezkîye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Endezlioğlu Ahmed Efendi ibn-i Ömer ve Bakkaloğlu Ahmed bin Mehmed şehâdetleriyle bâ-muvâcehe 'alâ vakf mâ-edemallahu ber-nehc-i şer'i ba'de'l-isbât ve'l-tahlîf mûcibince meblağ-ı mecmû' mezbûr yedi yüz elli guruş vaz'-i yed olduğu tereke-i müteveffâyı mersûmeden müdde'i mersûm Karabet zimmîye edâ ve teslîme zevce-i hînine mersûme Mariyem Nasrâniye'ye tenbiyye olduğu huzûr-ı şerîflarîne i'lâm olundu fî'l-yevmü'l-'ışrîn min şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sahîfe: 91/3

Türkmenoğlu Osman Ağa'ya Dair Mubâya'a Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'da Cedîd mahallesi sâkinlerinden olub altmış dört târihi vefât iden Abdullatif Ağa ibn-i Hüseyin Ağa'nın hâlen verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Munise bint-i Hâcı Hasan Ağa nâm hâtun ile anası Atike bint-i Halil Ağa ve sulbiye sağîre kızı diğer Munise'ye ve li-ebeveyn er karındâşı Ahmed Ağa'ya inhisârı zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sağîre-i mezbûrenin hâlâ vasiyye-i mensûbesi ve müteveffâyı mezbûrun terekesinden vazi'atü'l-yed olan mezbûre Munise Hâtun'a ber-nehcü'ş-şer'i sâbit ve müsbet olan müteveffâyı mezbûrun duyûnını bi'l-vesâye edâ ve te'diye itmeyüb duyûn-ı müsbetleriçün bi't-tevkîf hâlâ takîme idhâl olunmayan tereke-i mezbûreden bir bâb menzil hânesini bilâ-tahlis meccânen fuzûli müdâhale eylediğinden menzil-i mezkûr bi'l-müzâyede furûhat olunub esmânından duyûn-ı müsbete te'diye ve ta'dîl tesvîye olunmak husûsunda kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîni hüsn-i ehem olmağla kâtib Hâfız Mehmed Efendi taraf-ı şer'den vasî ve kayyım nasb ve ta'yîn olunduktan sonra iltimasıyla esmân misliyle mübâya'a ve te'diye duyûna me'zûniyeti vecihle huzûr-ı şer'de işbu bâ'isü'l-kitâb Türkmenoğlu Osman Ağa ibn-i Hüseyin Ağa muvâcehesinde bi'l-vesâye takrîr-i kelâm ve bast 'ani'l-merâm idüb müteveffâyı mezbûrun tereke-i muhâlefetından te'diye duyûn içün tevkîf olunan mahalle-i mezbûrede vâki' ve 'ani'l-ceyrân ve'l-eshâb ma'lûmü'l-hudûd ve'l-mümtâz fevkâni ve tahtâni altı oda ve bâğçe ve sâ'ireyi müştemil ve arsası mukâta'alû vakf ve ebniyesi mülk bir bâb menzili iki ay mikdârı sevk-i sultâniyede mecmû' nâs olan mahallerde münâdi yediyle nidâ ve ma' inkıt'a'ü'r-reğabâtü'l-nâs merkûm Osman Ağa üzerinde on bin beş yüz guruşda karâr idüb ziyâde ile tâleb aharı zâhir itmeyüb ve meblağ-ı mezbûrü'l-yevm menzil mezkûrun semen misili idüği zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olub me'zunîyet mahkeme hasbi ve verese-i kiyâr mezbûrenin dahi ma'lûm ve inzimâm dâ'iyeleriyle menzil-i mezkûri bi-cümlete mâ-yaşıtımla ve yahûye(?) tarafından icâb ve kabûli hâvî şurût müfside ve muvâza'dan 'ârî takrîr ve gayından cerâ medfû' ve makbûz on bin beş yüz guruş (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 92/1

semen mukâbelesinde merkûm Osman Ağa'ya bey' bât sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslîm ve 'arsasını dahi müteveffâyı ma'rîfetiyle meccânen fâriğ ve zabt ve tasrifine teslit

eylediğimde ol dahi ber vech-i muharrer işterâ ve kabûl ve tefric eyledikden sonra mübeyyi‘-i mezkûrun semen ve takririne müte‘allika ‘âmme-i da‘vâdan zimmetini ibrâ ve iskât ol dahi semen mezkûrun istirdâdına müte‘allika ‘âmme-i da‘vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskât ve tarafından her birimiz ber-minvâl-i muharrer aharan ibrâsını ba‘de’l-kabûl ve’t-tasdîk ba‘de haza menzil-i mezkûr merkûm Osman Ağa’nın mülk-i müşterâsı ve hak sarihi olmuşdur sâ’ir emlâkı misillü keyfe mâ-yeşâ’ ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-‘ışrîn min şehr-i Rebî‘ü’l-evvel li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Manav Abdurrahman

Muhtar Nazıroğlu Mehmed Efendi

Hâcı Bektaş Ağazade Hâcı Ahmed

Kebih(?) Ağazâde Ömer Ağa ibn-i Mehmed

Kurâlzâde Hâcı Şakir Efendi

Elma‘îzâde Ahmed Efendi

Hâcı Müftizâde Recepzâde el-Hâcı Musa Ağa

Fekahatlü Makti Ahmed Efendi

Sahîfe: 92/2

Yenihân Ağasu el-Hâc İbrahim’in Yetimi Ahmed’e Nafaka Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Soğukpınâr Müslim mahallesi sâkinlerinden bundan yirmi gün akdem vefât iden Yenihân Ağası el-Hâc İbrahim Ağa ibn-i Ahmed Ağa’nın verâseti sulbî sağîr oğlu Ahmed’e babası müteveffâyı merkûmun terekesinden bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesini zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûruna kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak ehem ve elzem olmağla sağîr merkûmun ceddesi anası Hanife bint-i Hasan nâm hâtun emânet ile ma‘rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle umûr-ı vesâyete muktedir idüği zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb bi-tevkî‘ü’r-refî‘ü’l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri dahi

sağîr merkûm Ahmed ceddesi mezbûre Hanife Hâtun'u vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl eyledikden sonra vasîyye-i mezbûre talebiyle sağîr merkûmun vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâl-i mevrûsesi nümâsından râyic fî'l-vakt beher yevm almış para nafaka ve kisveye bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı ma'rûz mezkûri târih-i kitâbdan haric ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve 'inde'z-zafer rucû' vasîyye-i mezbûre Hanife Hâtun'a izin virmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlis ve'l-'ışrîn min Saferü'l-hayr li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Şerif Alemdaroğlu İsmail

Haffâf Seyyid Ahmed Ağa

Yalancıoğlu Hüseyin Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 92/3

Yenihân Ağasının Yetimi Fatma'ya Nafaka Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'da Soğukpınâr Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan yirmi gün akdem vefât iden Yenihân Ağası el-Hâc İbrahim Ağa ibn-i Ahmed Ağa'nın verâseti sulbiye sağîre kızı Fatma'ya babası müteveffâyı merkûmun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl ve eşyâsının zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûruna kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olmağla sağîre-i mezbûrenin anası işbu ba'setü'l-vesîka Hatice bint-i Ahmed nâm hâtun emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle umûr-ı vesâyete muktedir idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'r-refî'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi sağîre-i mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrına mezbûre Hatice Hâtun'u vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreye kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itikden sonra vasîyye-i mezbûre talebiyle hâkim-i mûmâ-ileyh sağîre-i mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûreti tahakkukuna binâ'en emvâl-i mevrûsesi nümâsından râyic fî'l-vakt beher yevm otuz

para nafaka ve kisve bahâ meblağ-ı karz ve takdîr idüb meblağ-ı mef‘rûz mezkûre târih-i kitâbdan harc ve sarf ve hîn-i zarûretde istidâneye ve ‘inde’z-zafer rucû‘a vasîyye-i mezbûre Hatice Hâtun’a izin virmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâlis ve’l-‘ışrîn min Saferü’l-hayr li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Şerif Alemdaroğlu İsmail

Haffâf Seyyid Ahmed Ağa

Yalancıoğlu Hüseyin Ağa

Ve gayrihim

Sahîfe: 92/4

Mecnûn Mehmed’e Mu‘allim-i Sıbyân Hâcı Mustafa Efendi’yi Vasî Nasb Olunduğu Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Beybâğı mahallesi sâkinlerinden iken bundan bir sene mukaddem vefât iden Ahmed bin Hâcı Mustafa nâm kimesnenin terekesinden li-ebeveyn er kârındâşı Mecnun Mehmed bin el-merkûm Hâcı Mustafa’ya karındâşı müteveffâyı merkûmdan bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl ve eşyâsının hıfz ve tesvîye umûruna kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak ehem ve elzem olmağla mecnûn merkûmun akrabasından el-Hâc Mustafa Efendi ibn-i Abdülkerim nâm kimesne emânet ile ma‘rûf ve istikâmet ile mevsûf ve her vecihle umûrı vesâyete muktedir idüği zeyl-i vesîkada muharerü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri dahi merkûm Hâcı Mustafa Efendi’yi mecnûn merkûme vasî nasb ve ta‘yîn buyurdukda ol dahi vesâyet mecnûn merkûmi kabûl ve hidmet-i lâzımesi kemâ-yenbağî edâ ve ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’r-râbi‘ ve’l-‘ışrîn min şehr-i Rebî‘ü’l-âhir li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Muhzır Mehmed Ağa

Kâtib Hâfız Mehmed Efendi

Muhzır Bâşı Ali Ağa ibn-i Ali

Tütüncü Hâfız İbrahim Efendi ibn-i İbrahim

Ve gayrihim

Sahîfe: 93/1

Hâcı Mustafa Efendi'nin Nezâret Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad'da Beybâğı mahallesi sâkinlerinden iken bundan bir sene mukaddem vefât iden Ahmed bin Hâcı Mustafa'nın verâseti sulbiye sağîre kızı Abide'ye babası müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesini hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrını rü'yete min kıbel-i şer' vasîyye-i mensûbesi anası Hatice hâtun üzerine tâlakdan bi'l-vekâye bir müstakîm kimesne dahi nâzır nasb ve ta'yîni ehem ve elzem olmağla sağîre-i mezbûrenin akrâbası bâ'is hâze'l-kitâb el-Hâcı Mustafa Efendi ibn-i Abdülkerim nâm kimesne istikâmet ve diyânet ile ma'rûfe ve mücerebü'l-etvâr olduğu zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ihbâr ile mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi sağîre-i mezbûrenin vasîyye-i mensûbesi üzerine nâzır nasb ve ta'yîn buyurub ve vasîyye-i mezbûre nâzır merkûmeden izinsiz bir emre mübâşeret itmemek üzere ba'de't-tenbiye ol dahi ber-vech-i muharrer nezâret-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min Rebî'ü'l-âhir li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Abdullah Efendi

Muhzır Bâşı Ali Ağa ibn-i Ali

Tütüncü Hâfız İbrahim Efendi

Ve gayrihim

Sahîfe: 93/2

Ohannes Zimmînin Tahsîl İ‘lâmı Kaydı

Müfâd-ı muhlisîdir ki medîne-i Tokad’da Dere mahallesi mütemekkinlerinden Mumcuoğlu Artin veled-i İstefan zimmî meclis-i şer‘de Merdâneoğlu Ohannes veled-i Baresnih zimmî muvâcehesinde mersûm Ohannes zimmetinde bundan dört buçuk sene mukaddem mâlımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûrına sarfla istihlâk eylediği beş yüz guruş alacak hakkım olub meblağ-ı mezbûrun yüz elli guruşunu bundan akdem kabz itmeyle bâkiyyesi olan üç yüz elli guruşu mersûm Ohannes’den hâlâ tâleb iderim deyû da‘vâ itdikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr lakin ben me’hûzum olan meblağ-ı mezbûr beş yüz guruşa dört buçuk senede bilâ der şer‘i ribâ olarak beş yüz guruş müdde‘i mersûme def‘ ve teslîm itmeyle ol vecihle bilâ der müdde‘i mersûme merkû‘um olan meblağ-ı mezbûrun üç yüz elli guruşunu zimmetiminde hâlâ deynim olan meblağ-ı mezbûre takas ve mahsûb bâki yedi yüz elli guruş müdde‘i mersûmdan hâlâ taleb iderim deyû ba‘de’d-def‘ ve’l-inkâr vâki‘ mersûm ber-minvâl-i muharrer eylediği bilâ devir beş yüz guruş def‘ mezkûrini beyne ba‘de’l-havâle mersûm Ohannes zimmînin sânevü’l-beyâne ikrâr ve i‘tirafıyla lâzım gelen meblağ-ı bâki mezbûr üç yüz elli guruşun müdde‘i mersûm Artin zimmîye edâsıyla mersûm Ohannes zimmî iltizâm olunduğu huzûr-ı ‘alilerine i‘lâm olundu fî’l-hâdî ve’l-‘ışrîn min şehr-i Rebî‘ü’l-âhir li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 93/3

Şerife ve Meryem’e Müte‘allik İbrâ Olunan Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Mihmâd-ı Hâcib Müslim mahallesi sâkinlerinden olub bundan on sene mukaddem altmış iki senesi vefât iden Gülüdlü Abdülbaki Mehmed bin Mustafa’nın târih-i mezkûrda verâseti zevce-i menkûhe metrûkesi Rukiye bint-i Osman nân hâtun ile sulbiye sağire kızları Şerife Meryem ve Hafize’ye ve li-ebeveyn kız karındâşı Kezban’a inhisârı şer‘ân zâhir ve mütehakkık olub mezbûre Kezban tarafından zikr-i âtî da‘vâ bi-muvâcehetü’l-hisam vekîl nasb ve ta‘yîn eylediği Tonbuloğlu Mehmed Şerif ibn-i Hüseyin meclis-i şer‘i şerîf-i enverde verese-i mezbûrede hâlâ sağîre bulunan mezbûre Hanife’nin bâ hüccet şer‘iyye mensûbesi İbrahim bin Ahmed

muvâcehesinde bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr kelâm idüb müvekkilem mezbûre Kezban'ın li-ebeveyn er karındâşı müteveffâyı mezbûr Mehmed'in terekesinden bi-hasbü'l-irsü'ş-şer'i hisse-i irsiyesine isâbet iden hakkı vereseleri edâ etmeyib el-halet-i hazihi tereke-i mezbûrede kalub ve terekeye dahi el-yevm mezbûre Şerife Meryem vâz'ü'l-yed olmağla bi'l-vekâle taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ vekîl merkûm İbrahim dahi cevâbında mezbûre Kezban'ın ber-vech-i muharrer verâsetini ikrâr lakin mütevaffâyı mezbûrun vefâtından bir sene sonra ol vakt-i sağîretân mezbûretân Hafize ve Şerife Meryem'in vasîyye-i mensûbe ve tereke-i mezbûreye vâz'atü'l-yed olan mezbûre Rukiye'den hisse-i irsiyyesini mezbûre Kezban taleb idüb ol dahi altun olarak hisse-i irsiyyesine mu'âdil beş yüz guruş yedine def' ve teslîm mezbûre Kezban dahi kabz ve teslîm idüb husûs-ı mirâsa müte'allika 'âmme-i da'vâdan vasîyye-i mezbûre ile verese-i sâ'irenin zimmetlerini bi'l-verâse ibrâ ve iskât ve vasîyye-i mezbûre dahi ibrâ-i mezkûrı kabûl etmişdi deyü ba'de'd-def' vekîl merkûme Şerif Mehmed cevâbında ibrâ-i mezkûr vasîyye muharrer üzere beş yüz guruş makbûz mukabelesine olmayüb ancak vasîyye-i sâbıka-i mezbûre Rukiye ol-vakt nefsini müvekkilem mezbûre Kezban'ın sadrı oğlu Osman cihân mutâlebe itmâmek üzere tezvîc itmek mukabelesinde ibrâ olmuş isede ba'de ibrâ-i mezkûri mezbûre Rukiye'nin hayâtında tarafından her biri ba'de'l-fesih mezbûre Rukiye Kezban ile sulha tâlebe olub ve tarafeyn tereke-i mezbûreden Kol Üzüm nâm mahalde vâki' iki kıt'a bâğ üzerine mesâliha mezkûr bâğları ba'de't-teslîm ba'de mezbûre Kezban'ın bâğ-ı mezkûrelere tasarufuna mâni' olmayüb husus-ı mezkûr 'alâ mâle kalmışidi deyû merkûm Şerif Mehmed def'ini beyâna ikâme-i beyneden izhâr 'acz birle bi't-taleb hâlâ vasîyye-i mezbûre Şerîfe Meryem vecih-i şer'i üzere ba'de't-tahlif ve vekîl merkûm İbrahim sâlifü'z-zikr mezbûre Kezban'ın beş yüz guruş kabzıyla vasîyye sâbık mezbûr Rukiye'nin ve verese-i sâ'irenin husûs-ı mirâsa müte'allika 'âmme-i da'vâdan zimmetlerini ibrâ ve iskât ve kabûl eylediğini mahalle-i mezbûre ahâlisinden lede't-tezkîye makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Sârı Osmanoğlu Ömer bin Osman ve Mehmed bin Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehcü'ş-şer'i ba'de'l-isbât mûcibince müvekkilesi mezbûre Kezban'a izâfetle vekîl merkûm Şerif Mehmed mu'ârıza-i mezkûresinden men' ve def' olunmağın mâ-vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu fî'l-yevmü'l-hâdî 'ışrîn min şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene isnâ ve seb'î ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hâcı Bektaş Ağa oğlu Hâcı Ahmed Ağa ve Nazır oğlu Mehmed Efendi

Serrâçoğlu Pehlivan Hüseyin

Hâcı Abdullah'ın oğlu Ali

Yürekli oğlu Hâcı Ağa

Mahalle-i mezbûre İmamı Mehmed Efendi

Abdüllatif oğlu Mehmed Ağa ibn-i Abdülfeth

Sahîfe: 94/1

Bakkalzâde Müderris Mehmed Efendi'nin Akçesinin (Mürekkep lekesi) Dair İ'lâm Kaydı

Müfâd-ı muhlisîdir ki medîne-i Tokad'da Çay Müslim mahallesi ahâlisinden Müderris Mehmed Efendi ibn-i Ömer meclis-i şer'de medîne-i mezbûr mahallâtından Havâce Ahmed mahallesi sâkinlerinden olub bundan altı ay mukaddem vefât iden Andız Ağasızâde İzzet Mustafa bin Mustafa'nın sulbiye sağire kızları Nefise ve Emine ve Ayşe'nin vasîyye-i mensûbeleri ve anaları Şerife bint-i Mehmed nâm hâtun tarafından zikr-i âtîyü'l-husûsda vekîl idüği zât-ı mezbûreyi 'ârifân Hattat Ömer Efendi ibn-i Osman ve Hâfız Mehmed bin İsa şehâdetleriyle sâbit olan Cedîd mahallesinden Hâfız Hasan Efendi ibn-i Yusuf ve sulbî sağîr oğlu Derviş Mehmed'in dahi vasîyye-i mensûbesi ve anası Dudu bint-i Osman tarafından dahi vekîl idüği zât-ı mezbûreyi 'ârifân Abdülbaki bin Ömer ve diğer Ömer bin Osman şehâdetleriyle sâbit olan Erkiletlioğlu Ahmed bin Hüseyin nâm kimesneler muvâcehelerinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb bu târihden elli altı ay mukaddem altmış yedi Ramazânı'nda merkûm İzzet Mustafa hâli hayâtında mâlımdan ve yedimden istikrâz eylediği dört bin guruşluk altun ile iki 'adet hilâlî sâ'at kıymeti bin sekiz yüz guruşuna cem'ân beş bin sekiz yüz guruş zimmetinde alacak hakkım olub merkûm hâli hayâtında meblağ-ı mezkûrun bin guruşu kabz ve teslîm olub bâki dört bin sekiz yüz guruşum zimmetinde kalmağla meblağ-ı mütebâki mezkûri merkûm Mustafa bana kıbelü'l-edâ ve'l-istifâ fevt olub terekesine hâlâ vasîyyeteyn mezbûreteyn vaz'atü'l-yed oldukları hasebiyle mezbûreteyne izâfetle vekilin merkûmesinden hâlâ taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ merkûmân dahi cevâblarında lede'l-inkâr müdde'i merkûm da'vâ-i mezkûresini mahallinden lede't-tezkîye 'adl ve makbûlü'ş-şehâdet idükleri ihbâr olunan İsazâde Hâfız Mehmed Efendi ibn-i İsa ve Ömer Efendi ibn-i Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'i

‘alâ vakıf mâ‘edamallahu bi’l-muvâcehe ba‘de’l-isbât ve’t-tahlif mûcibince meblağ-ı mütebâki mezkûr dört bin sekiz yüz guruş tereke-i mezbûreden müdde‘i merkûm Mehmed Efendi’ye tamamen te‘dîye ve teslîm müvekkileteyn mezbûreteyne izâfetle vekîlin merkûmine tenbiye olunduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı refî‘ânelerine i‘lâm olundu fî’l-yevmü’l-hâmis min ‘ışrîn min şehr-i Rebî‘ü’l-âhir li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 94/2

Kademoğlu’na Da’ir İ‘lâm Kaydı

Müfâd-ı muhlsîdir ki medîne-i Tokad’da Bâşmeydan mahallesinde mütemekkin Kademoğlu Kirkor veled-i İskender meclis-i şer‘de Soğukpınâr Müslim mahallesinden Çarasonoğlu Karabet veled-i Kaspar muvâcehesinde bundan akdem elli yedi senesi hâlik olan babaları Çarasonoğlu mersûm Kaspar’ın ol târihte verâseti zevcesi Mariyem ile sulbiye kebîre kızları Horosima ve Tanoki ve Surbuke ve sulbî kebîr oğulları mersûm Karabet ve Avadis ve sulbî sağîr oğlu Kivork’e inhisârı şer‘ân zâhir ve mukarrer oldukdan sonra verese kibârı mersûmun iltimaslarıyla târih-i merkûmede ma‘rifet şer‘iyle terekesi ‘arûz ve akar olarak tahrîr ve takvim ve beyne’l-verese tevzi‘ ve taksîmi beyân olunduğu vecihle tertîb olunan defteri kassâmında zevcem mersûm Horosima’nın hisse-i irsiyyesi on sekiz bin beş yüz elli dokuz guruş olub ‘alâ tarîkü’t-tehâricü’ş-şer‘i muslihûn tavassutuyla mes’ele mirâsları üzere hisse-i mezbûresinden ezid otuz bin guruş virmek üzere musâleha olunub bedel sulh mezkûreden on beş bin guruşunu hîn-i sulh da hayâtında kabz idüb bâki kalan on beş bin guruşa onu on bir buçuk hesabı üzere meblağ-ı mütebakiyeye mersûm Karabet’in iltizamıyla altı sene üzerinde terâkim itmiş ribih malzemeyle meblağ-ı mütebâki mezkûruna cem‘ân yirmi dokuz bin dört yüz on beş guruş kıbeli’l-ahz ve’l-istikâ zevcem mersûm fevt olub verâseti benimle sadriye sağîre kızları Anna ve Piran ve sağîr oğlu Mıgırdic ve anası Mariyem inhisârı şer‘ân mütehakkık ve zâhir oldukdan sonra sağirûn mezbûrun vesâyete ve kendime asâlete bi’l-iltimâs mevrusemiz Manok’ı mezbûrenin terekesi ma‘rifeti şer‘le tahrîr ve beyne’l-verese tevzi‘ ve taksîmi hîninde mün‘akid meclis-i şer‘de lede’s-suvâl mersûm Karabet’in meblağ-ı mezkûr matlûb hâlâ deynim ve zimmetim ve borcumdur deyû batu‘a ikrârı mûcib meblağ-ı mezkûr yirmi dokuz bin dört yüz on beş guruş defter-i

kassâm idhâl olunmuş olduğundan asâlet ve vesâyete meblağ-ı mezkûrı hâlâ taleb iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ ol dahi cevâbında ber-minvâl-i meşrûh otuz bin guruş üzerine musâleha olunub bedel sulh mezkûr otuz bin guruşu hemşiremin hâl-i hayâtında tamamen kendüne def‘ ve teslîm olunmuşdur deyû muvahheden iddi‘â olunan ikrâr-ı mezkûri külliyen inkâr itmekle müdde‘i merkûmun da‘vâsına muvâfık beyne taleb olundukda isbât beyne sadrında iken mersûm Karabet karârı karâra bi’t-tedbil Erzurum canibene savuşmuş olmağla bu husûsun fasl ve ru’yetini ve istimâ‘ beyne olunmak mersûm Karabet’in huzûrına tevkifen tâzir olunduğu meş‘arü’t-tescîl huzûr-ı ‘âlilerine i‘lâm olundu. Fî 25 S. sene 72.

Şuhûdü’l-hâl

Sahîfe: 94/3

Peynircioğlu’na Müte‘allik Hüccet Kaydı

Medîne-i Tokad’da Meydan Müslim mahallesi sâkinlerinden olub bundan on beş sene mukaddem elli yedi târihinde vefât iden Peynircioğlu Hüseyin bin Abdullah’ın verâset-i zevce-i metrûkesi Şerife bint-i Abdullah ile sulbî kebîr oğulları Hâcı Ahmed ve Mehmed ve sulbiye kebîre kızı Ümmühân hâtun inhisârı şer‘ân zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra bint-i el-mezbûr Ümmühan meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde vereseden merkûm Hâcı Ahmed Ağa mahzarında bi-tav‘ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsemiz babamız müteveffâyı merkûmun terekesine vâz‘ü’l-yed bulunduğu hasebiyle karındâşım merkûm Hâcı Ahmed Ağa’dan bu def‘ tereke-i mezbûreden tashîh mirâsımız üzere hisse-i irsiyyemi taleb ve da‘va eylediğimde ol dahi baba hakkı ki altmış târihinde tamamen yedine def‘ ve teslîm etmişidim deyû beni def‘ sadrında iken meyânelerimize bâ-vesâtat musâlihin mahalle-i mezbûrede vaki‘ tereke-i mezbûrede ma‘lûmü’l-hudûd ve’l-eshâb bir bâb menzilden tahtâni bir bâb oda üzerine ba‘de’l-sulh ve’l-kabül ve bedel sulh olan ita-i mezkûreyi karındâşım merkûm Hâcı Ahmed Ağa meclis-i sulhde bana def‘ ve teslîm ben dahi kabz ve teslîm idüb husûs-ı mirâsa müte‘allika ‘âmme-i da‘vâyı ve mutâlebât ve kâffe-i imâne ve memâhimâtdan (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 94m./1

karındâşım merkûm Hâcı Ahmed Ağa ve verese-i sâ'irenin zimmetlerini bi'l-verâse ibrâ ve iskât ol dahi merfû' olan bedel sulh mezkûrun istirdâdına müte'allika 'âmme-i da'vâdan kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve iskât tarafından her birilerimiz ber-minvâl-i muharrer aharın ibrâsını kabûl eyledik dedikde merkûm Hâcı Ahmed Ağa dahi mezbûreyi tasdîk ve kabûl itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene isnâ ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Abdullah bin Ali

Boyahâne Ağasızâde Ahmed Efendi

Ali bin Ali

Hâfız Mehmed Efendi

Hâcı Salih Efendi Yeğeni İbrahim

Sahîfe: 94m./2

Abdullah Efendi'nin Yetimîlerine Fatma Hâtun'un Vasî Nasb Olunduğu Kaydı

Medîne-i Tokad'da Bâşmeydan mahallesi ahâlisinden olub bundan iki ay mukaddem Erzurum hastahânesinde vefât iden Abdullah bin el-Hâc Osman'ın verâseti sulbiye sağîre kızları Emetullah ve Hanife ve (…) kızı Atiye'ye babaları müteveffâyı mezbûrun terekesinden bi'l-irsü'ş-şer'î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye-i umûrlarına kıbe'l-şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olmağla sağîrân-ı mezbûrenin ceddeleri babasının anası işbu bâ'isine hazihü'l-vesîka Fatma bint-i Hüseyin nâm hâtun emânet ile ma'rûfe ve istikâmet mevsûfe ve her vecihle umûr-ı vesâyete işbu idüği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki' sadr-ı kitâb bi-tekî'ü'r-refî'ü'l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me'âb efendi hazretleri sağîrân mezbûrânın vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye umûrlarına ceddeleri mezbûre Fatma Hâtun'u vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidmet lâzimlerin

kemâ-yenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’l-hâmis ve’l-‘ışrîn min şehr-i Rebî‘ü’l-âhir li-sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Muhzır Bâşı Ali Ağa

Duhâncı Hâfız İbrahim Efendi

Kâtib Hâfız Mehmed Efendi

Ser Kâtib Hâcı Selim Efendi

Kebih(?) Ağazâde Ömer Ağa ibn-i Mehmed Ağa

Sahîfe: 94m./3

Çerkezzâde Hâfız Hüseyin Efendi’nin Vasî Hücceti Kaydına

Medîne-i Tokad’da Mehmed Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Sakaoğlu Süleyman bin Hâcı Ali nâm müteveffânın verâseti sulbî kebîr oğlu ğâ’ib ‘ani’l-beld Ömer’e babası müteveffâyı merkûmun terekesinden bi-hasbü’l-irsü’ş-şer‘î ve bâ defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfz ve hırâsete ve tesvîye-i umûrlarına kıbe’l-i şer‘den bir vasî kayyım nasb ve ta‘yîn olunmak ehem ve elzem olmağla ğâ’ib merkûmun komşularından işbu bâ‘is hazihü’l-kitâb Çerkezzâde Hâfız Hüseyin Efendi ibn-i İbrahim nâm kimesne emânet ile ma‘rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle umûr-ı vesâyet ve kayımmlığa elyak idüği zeyl-i kitâbda mektûbü’l-esâmî-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb bi-tevkî‘ü’r-refî‘ü’l-müstetâb tûba lehû ve hüsn-me’âb efendi hazretleri ğâ’ib merkûmun zuhûruna değin emvâl-i mevrûseleri zabt ve hıfz ve hırâsete ve umûrlarına sâ’ir rü’yet merkûm Hâfız Hüseyin Efendi vasî ve kayyım nasb ve ta‘yîn buyurub ber-vech-i muharrer vesâyet ve kayyımlık mezbûri kabûl itmiş olduğundan mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu. Fî 29 R. sene 71.

Şuhûdü’l-hâl

Yemen Dede Ağa

Ocaklıoğlu Osman bin Mehmed

Kadiroğlu Hasan bin Abdülkadir

İmza ve Mühür

Sahîfe: 95/1

Bâsîh(?) Vali Sivas Feyzullah Paşa

Ma‘rûz-ı dâ‘i davâm umûr-ı devletleridir ki

İşbu derûn-ı ‘arzuhâlde muharrer sâce-i ‘arzuhâl Munise bin Tirkici(?) Hâcı Hasan Ağa nâm hâtunun tarafından vekâlet iddi‘âsında olan babası merkûm Hâcı Hasan Ağa meclis-i şer‘de işbu buyruldu ‘âliyyelerine imtisâlen ta‘yîn buyrulan Mübaşir Nuri Çavuş mübaşeretiyle izhâr kılınan Latifzâde merkûm Ahmed Ağa muvâcehesinde lede’t-terâf‘ derûn-ı ‘arzuhâlde tafsîlen bast ve beyân olunduğu vecihle istid‘âsında merkûm Ahmed Ağa dahi cevâbında li-ebeveyn karındâşım ve mevrusemiz müteveffâyı merkûm Abdüllâtif Ağa’nın sulbiye sağîre kızı Munise’ye hîn-i vesâyetimde müteveffâyı mezbûrun terekesi hâkim esbak Abdüsselam Efendi ma‘rifetiyle tahrîr ve takvime ve ma‘ü’l-halef duyûn müsbetesi içün derûn-ı kassâmda muharrer olduğu üzere yirmi bin beş yüz guruş kıymetli bir bâb menziliyle bir kıt‘a çehrelik bâğ iki bin altı yüz elli üç guruşluk sâ’ir eşyâ taksîme idhâl olunmayüb te’dîye deyn içün bi’t-tevkîf bâki on bir bin dört yüz yetmiş dokuz guruşluk eşyâ cümle verese kiyâh ma‘rifetiyle tashîh-i mes’ele mirâsımız üzere bi’t-taksîm benimle vâlidem Atike Hâtun’un hisse-i irsiyyelerimiz içün dört bin üç yüz beşer guruşluk mâl ve eşyâ terekeden ahz ve makbûzumuz olub ve yedi bin yedi yüz altmış dört guruşluk mâl ve eşyâ dahi müvekkile mezbûre ile sağîre mezbûrenin hisse-i irsiyyelerini ‘înâ ol vakt vekîli bulunan Ali Kadızâde Hâcı Hasan Efendi’ye teslîm ol dahi tamamen ahz ve akbz ve kabûl eylediği vecihle hisse-i irsiyyelerinden bir şey zimmetimde kalmayüb ve çehrilik mezkûr on üç bin guruşa furûhat olunub duyûn-ı müsbetesine edâ olunduğundan mâ‘adâ sâlifü’z-zikr iki bin altı yüz elli üç guruş içün tevkîf olunan eşyâ ile kendi mâlımdan dahi bin sekiz yüz doksan iki guruş müteveffâyı merkûmun duyûn-ı müsbetesine edâ itmeyle vekîl ‘atîk merkûm Hâcı Hasan dahi kabûl itmekle el-halet-i hazih-i ma‘ü’l-halef isbat eylediğim yedi bin dört yüz guruş ile mârü’l-beyân mâlımdan furûhat idüb müteveffâyı merkûmun ma‘ü’l-halef duyûn-ı müsbetesine virdiğim bin sekiz yüz doksan guruşun cem‘ân dokuz bin iki yüz doksan guruş alacak hakkımı taleb iderim dedikde vekîl

merkûm dahi cevâbında ancak bin sekiz yüz guruşluk eşyâ vekîl-i ‘atîk merkûme teslîm ve kabûl olunduğunu ikrâr birle ziyâde dokuz yüz altmış dört guruşluk eşyâ ve mâl teslimini ve ma‘ü’l-halef duyûn-ı müsbeteye orta mâlından iki bin altı yüz elli üç guruş ve kendi mâlımdan dahi bin sekiz yüz doksan iki guruş virdiğini külliyen inkârında vâki‘ merkûm Ahmed Ağa’nın ikâme eylediği şâhidinden istintâk meclisine hâzır olmayüb a‘râz eylediği ve merkûm Ahmed Ağa’ya mukaddemce bi’t-terâfi‘ virilen i‘lâm ve mirâsla şer‘ile mûcibince ma‘ü’l-halef deyn müsbet meblağ-ı mezbûr yedi bin dört yüz guruş hakkını hâlen mutâlebe eylediğinden vasî muharrer üzere edâ deyn mezbûr içün tevkîf olunmuş ve hâlen beyne’l-verese taksîm olunmayan tereke-i merkûmeden bir bâb menzili bi’l-müzâyede karâr davası üzere bey‘ olunub esmânından duyûn-ı mezbûresi te’diye olunmak icâb-ı şer‘iyyeden olmağla menzil-i mezkûr münâdi ile sevk-i sultâniyyede bey‘ olunub esmânından duyûn-ı mezkûre te’diye olunmak şer‘an lâzım geldiği huzûr-ı müşîrânelerine i‘lâm olundu el-emr-i hazret-i men lehü’l-emr fî’l-yevmü’s-sâbi‘ ‘aşer min şehr-i Rebî’ü’l-âhir sene isnâ ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

Sahîfe: 95/2

Munise Hâtun’un ‘Arzuhâl Sûretidir

Çâzkâyı(?) (Çâkerî) müşîrânelerine ma‘rûz-ı câriyeleridir ki

Tokad mahallâtından Cedîd mahallesinde mütemekkin iken sekiz sene mukaddem zevcem Abdullatif Ağa bin Hüseyin Ağa fevt olub emvâl-i terekesi bu câriyeleriyle sulbî sağîre kerimesi Munise ile vâlidesine ve haml mevkûfuna münhasıra olduğunu beyâna kıbel-i şer‘den emvâl-i terekesi defter olunarak otuz altı bin doksan yedi guruş iblağ olub sulbî sağîre kerimesine vasî bulunan ‘ammüsi Ahmed Ağa’ya Hüseyin Ağa zimmetinde kalüb ve iki sene muvahharan (mu’ahharan) vesâyetinden kendini ‘azl iddirerek bu câriyelerini kıbel-i şer‘den bâ hüccet şer‘iyye vasîyye nasb olunmuş olduğumda emvâl-i tereke-i bu câriyelerine teslîmi lâzime-i hâlden ise de bir müddet Hakkı Hasan Paşa’ya istinâden itmek hakkını ibtâl ile zimmetinde kabûl ve andan başka müteveffâıyı merkûm ile müşterek üç yüz kile nahud ista‘b iden arâzilerinden işe yarayan mahallerini altı sene zirâ’at idüb icâr (devamı gelecek sayfada)

Sahîfe: 96/1

lâzımesini benim merkûmeye ifâle icâb ider iken bir hibe virmeyüb ve müşterâk mâ'ileziz icârı ve asiyâb hissesiyle bâğçe hasılâtı müşterâkından yetim mezbûr bunca müddetdûr bir akçe virmeyüb hakkını ibtâl etmiş iken müteveffâyı merkûmdan alacağım var deyü el-yem kâyın pederi Müfti Efendi'ye istinaden zât-ı müşîrânelerine teşrîfden mukaddem da'vâ idüb pederim Hasan Ağa kullarıda taşrada bulunduğundan bir adam gönderüp vekîl itsûn deyû hâne-i 'âharıma Muhzır Bâşı ile gelmiş olduklarından bu câriyeleride çâresiz kalûb vekîl etmiş ise mera vekîllerimiz olacak idhâle 'ilm bir iderek alacağını isbât ve yemin edüb emvâl terekesinden deyni lâzım geleceğine hükm itdirmiş olduğu mu'ahharen ma'lûm 'âcizi olarak derûnunda sâkin olduğu yetîmenin bir bâb menzilini dellâle virüb furûht itdirmek üzere bu câriyeleriyle yetîme-i mezbûreyi ortada bırakmak sevdâsında olub yetîmeye külliye ğadr itmekde olduğu ve müteveffâyı merkûmun tereke-i tahrîrinden mu'ahharan bir altun kuşâk ve bir çifte elmas kolbâğı zuhûriyle anlardan dahi gerek yetîmenin ve gerek bu câriyelerinin hissesi variken külliyen ketb idüb zimmetinde kalmış olduğu ve andan başka yedi parça mihr-i mu'accel olarak eşyâların da'vâ olunub kıbel-i şer'de tebeyyin idüb istirdâdı lâzım gelmiş olan 'aynı mâlım dahi zimmetinde kalarak el-yevm bu yedi pârça mâlımın teslîmine kıbel-i şer'den verilen hüccet-i şer'iyyede sadr-ı ekabir akuşarak külliyen men' ve def' iderek gerek yetîme-i mezbûreye ve gerek bu câriyelerine kadar eylediği güneş gibi eşkâr olub zâhire ihrâcı ancak merâhimkâni(?) efendimin müsâ'de-i asafânelerine muhtâc olub bu günlerde Tokad'ı teşrifi müşîrâneleri min kıbeli'r-rahmân yetîme-i mezbûre ve bu câriyeleri hakkında na'im-i 'uzmâ olduğu bî iştibâh olub merkûm Ahmed Ağa ile vukû' bulan yetîmenin ve bu câriyelerinin muhâsebesini taraf-ı 'ahîranemden vekilim pederim Hâcı Hasan Ağa kullarıyla huzûr-ı asfânelerinde ber-nehc-i şer'-i şerîf rü'yet ve fasl ve iskât ve ğadrdan 'ârî olarak ihkâk hak buyrulmak niyâzında 'arzuhâlime mücâseretim olmuşdur pâdişâh bâşiçün mübârek ser devletleriçün ber-minvâl mütemennâ hüsn müsâ'de-i müşîrânelerine şâyâne buyrulmak bâbında emr u fermân ve'l-lütf bî-pâyân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 13 R. sene 72.

İmza

SONUÇ

Transkrip ve değerlendirilmesi yapılan 64 Numaralı Şer'iyye Sicil Defterine göre; Tokat'ta Türk, Ermeni, Rum ve Yahudi halkın aynı veya kendilerine ait mahallelerde yaşadıkları tespit edilmiştir.

Yapılan incelemede; farklı etnik ve dini yapıya sahip olmalarına rağmen, Tokat halkı arasında Müslüman ve gayrimüslim dava sayısı çok azdır. Hukukun işleyişine bakıldığında Müslüman ve gayrimüslime eşit şekilde davranıldığı görülmektedir. Gayrımüslimlerin kendi aralarındaki çok sayıda davada şeri hukuku tercih etmeleri ilginçtir. Bunun yanında miras, tereke paylaşımı davalarında gayrimüslimlere de şer'i hukukun uygulandığı görülür.

Aile yapısına bakıldığında daha çok çekirdek aile yapısı görülür. Bu durum gayrimüslim aileler içinde geçerlidir. İncelenen defterdeki hükümlerde çocuk sayısının altıyı geçmediği tespit edilmiştir. Genellikle tek eşlilik tespit edilse çok eşlilik de görülür. Ayrıca evlenmeden önce verilen mihr-i muaccelede kadın ön planda tutulmuştur. Evliliğin bozulması hususunda kadınların boşanma davası açtığı tespit edilmiştir.

Tokat'daki ticari faaliyetlerde öne çıkan özellik üretim merkezi olmasıdır. Bunlar arasında kalhaneler yani bakır üreten yerlerin bulunması ve işletmeciliği dikkat çekmektedir. Bunun yanında Ticari faaliyetlerde gayrimüslimlerin aktif olduğu görülür. Türkler ise daha çok hayvancılık ve tarım gibi üretim faaliyetlerinde yer almaktadır.

Defterde yoğunlukla vasi tayini, alacak verecek davası, miras, tereke paylaşımı, hırsızlık, gasp, evlenme, boşanma, temyiz, arazi anlaşmazlığı, darp ve yaralama ve az sayıda katl davaları görülmektedir.

KAYNAKÇA

AÇIKEL, Ali, "Tokat", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 41: 219-223, İstanbul: TDV Yayınları, 2012.

AÇIKEL, Ali, "Rum Eyaleti", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 35:225-226, İstanbul: TDV Yayınları: 2008.

AÇIKEL, Ali, "Tanzimat Döneminde Tokat Sancağının İdari Durumu ve Nüfus Yapısındaki Değişiklikler (1839-1880)", *C.Ü Sosyal Bilimler Dergisi* 27, sy.2 (2003): 253-265.

AHISHALI, Recep, "Muhzır", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 31: 85-86, TDV Yayayınları, Ankara: TDV Yayınları, 2020.

AKIN, Zübeyde, "25 numaralı Tokat Şer'iye Sicili'nin (1234-1236/1819-1821) transkripsiyonlu metni ve değerlendirilmesi", Yüksek Lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 2004.

AKGÜNDÜZ, Ahmet, "*Şer'iyye Sicilleri"*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, C.1, İstanbul 1998.

AKGÜNDÜZ, Ahmet, *Şer'iye Sicilleri: Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, 1988.

AKGÜNDÜZ, Ahmed, "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'iye Mahkemeleri ve Şer'iye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi* 14, sy.14 (2009): 13-48.

AKGÜNDÜZ, Ahmet, "İlam", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 22: 72-73, İstanbul: TDV Yayınları, 2000.

AKSOY, Hasan, "Dursun Fakih", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 10: 7-8, İstanbul: TDV Yayınları,1994.

AKTAN, Hamza, "Kısmet", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 25: 496-498, Ankara: TDV Yayınları, 2022.

ALTINTAKAN, Gülten, 1 Numaralı Şer'iye Sicilinin Analizi, Yüksek Lisans tezi, Gazi Üniversitesi, 2014.

ARABACI, Nurcan, "1812 Tarihli Şer'iyye Siciline Göre 19. Yüzyılın Başında Tokat Şehrinin Sosyo Ekonomik Durumu", Yüksek Lisans tezi, Uludağ Üniversitesi,1994.

ARIK, Ferda Şamil, "Osmanlılar'da Kadılık Müessesesi 1", *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi* 8, sy. 8 (1997): 2-70.

ASIL, Harun, "18 Numaralı (H.1229 / M.1813-1814) Tokat Şer'iye Sicil Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi", Yüksek Lisans tezi, Erciyes Üniversitesi, 2006.

ATAR, Fahrettin, "Mahkeme", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 27: 338-341, Ankara: TDV Yayınları, 2003.

ATAR, Fahrettin, "Kadı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 24: 66-6 , İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

AVCI, Casim, "Nâib", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 32: 311-312, Yay., İstanbul: TDV Yayınları, 2006.

AYDIN, M. Âkif, "Aile", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 2: 196-200, İstanbul: TDV Yayınları, 1989.

AYDIN, Mehmet Akif, "Osmanlı Devleti'nde Mahkeme", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 27:341-344, İstanbul: TDV Yayınları, 2003.

BALTACI, Cahit, "Fahreddîn-i Acemî", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 12: 82, İstanbul: TDV Yayınları, 1995.

BARBAK, Selda, "50 Numaralı (H.1253-1254/M.1837-1839) Tokat Şer'iye Sicili'nin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi", Yüksek Lisan tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 2004.

BAYINDIR, Abdülaziz, *"İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)"*, İstanbul: Süleymaniye Vakfı Yayınları, 2015.

BELGE, Hadi, "80 Numaralı ve (H.1296-1301; M.1878-1884) tarihli Tokat Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", Yüksek Lisans tezi, Niğde Üniversitesi, 2002.

BİLİRLİ, Tahir, *111 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili (1327-1332/1909-1914)*, İstanbul: ARK Yayın, 2022.

BOZATAY, Şehniz A., DEMİR, Konur A., "Osmanlı Adli ve İdari Sisteminde Kadılık: Kurumsal Bir Değerlendirme", *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 10, (2014): 71-89.

BOZKURT, Nebi, "Lakap", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 27: 65-67, İstanbul: TDV Yayınları, 2003.

ÇOKLAKOĞLU, Enes Furkan, "106 Numaralı Tokat Şer'iye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi", Yüksek Lisans Tezi, Karabük Üniversitesi, 2022.

DEMİRCİ, Ahmet, "3 Numaralı Tokat Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi", Yüksek Lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 2007.

DEMİR, Şaban, "10 Numaralı Tokat Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi", 2010.

DEMİRTAŞ, Hasan, "12 Numaralı Tokat Şer'iye Sicil Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi", Yüksek Lisan tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 2007.

DEVELLİOĞLU, Ferit *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara: Aydın Kitabevi, 2001.

EKİNCİ, Ekrem Buğra, "Osmanlı Hukukunda Mahkeme Kararlarının Kontrolü (Klasik Devir)", *Türk Tarih Kurumu Vakfı Belleten Dergisi* 65,(Aralık 2001): 956-1006.

EKİCİ, Oktay, "33 Numaralı Tokat Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi", Yüksek Lisan tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 2010.

ERÇİN, Abdülkadir, "Osmanlı Devlet'inde Kadı ve Şer'i Mahkemeler", *Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları E-Dergi* 2, sy. 15-23 (Bartın 2015):15-23.

ERDEM, Sergon, "Tokat Kelimesi Üzerine Düşünceler", *Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu*, Şeyhülislam İbn Kemal Araştırma Merkezi, (Ankara 1987), 11-17.

EVLİYA ÇELEBİ, *Seyahatname,* V, İstanbul: Üçdal Neşriyat, 1966.

GÖKBİLGİN, Tayyip, "Tokat", *İslâm Ansiklopedisi*, 12:400-403, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1979.

GÖDE, Kemal, "XIV. Yüzyılda Tokat/Eratnalılar Hâkimiyetinde Tokat", *Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu***,** Şeyhülislam İbn Kemal Araştırma Merkezi, (Ankara 1987): 17-23.

HANİLÇE, Murat, 16 Numaralı Tokat Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi, Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2013.

HAYTA, Necdet, ÜNAL, Uğur, *Osmanlı Devlet'inde Yenileşme Hareketleri (XVII. Yüzyıl Başlarından Yıkılışa Kadar)*, Ankara: Gazi Kitapevi, 2018.

İPŞİRLİ, Mehmet, "Osmanlı Devlet'inden Kazaskerlik (XVII. Yüzyıla Kadar)", *Belleten Dergisi* 61, (1997): 597-700.

KARABAY, Kazım, "63 No'lu Tokat Şer'iye Sicili", Yüksek Lisans tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, 2007.

KARAL, Enver Ziya, *Büyük Osmanlı Tarihi*, 2, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1999.

KAPLAN, Çetin, "55 Numaralı Tokat Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi", Yüksek Lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 2011.

KARATAŞ, Ali İhsan, "Tereke Kayıtlarına Göre XVI. Yüzyılda Bursa'da İnsan-Kitap İlişkisi", *Uludağ Üniversitesi İlahiyet Fakültesi* 8, (Bursa1999): 317-328.

KELEŞ, Mehmet, "Tokat`ın 18 numaralı Şer`iyye Sicili (1229/1813-1814)", Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi,2003.

KOMİSYON 1, "Tokat", *Türk Ansiklopedisi,* XXXI: 277-282, Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınevi, 1982.

KOMİSYON 2, *Tokat İl Yıllığı*, Doğuş Matbaacılık, 1967.

KOMİSYON3, "Tokat", *Yurt Ansiklopedisi,* 10:7077-7094, İstanbul: Anadolu Yayıncılık,1984.

KOMİSYON 4, *Tokat ve İlçeleri Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Envanteri,* Tokat Valiliği, 2010.

KOMİSYON 5, *Kur'an Yolu Meâli,* Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı, 2018.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., "Buyruldu", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi,* 6: 478-480, İstanbul: TDV Yayınları, 1992.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., "Ferman", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 12: 400-406, İstanbul: TDV Yayınları,1995,

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatika)***,** Ankara:Türk Tarih Kurumu, 2018.

KÜTÜKOĞLU, Mubahat S., *Osmanlı'nın Sosyo-Kültürel ve İktisadi Yapısı*, Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2010.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., "Temessük", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi,* 40: 413-414, İstanbul: TDV Yayınları, 2011.

ORTAYLI, İlber, "Kadı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 24: 69-73, İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

ÖZCAN, Tahsin, "Muhallefât", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 30: 405406, Ankara: TDV Yayınları, 2020.

OĞUZ, Mustafa - AKGÜNDÜZ, Ahmed, "Hüccet", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi,* 18: 446-450, İstanbul: TDV Yayınları, 1998.

ÖZTÜRK, Said, "Kassâm", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 24:579-580, İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

PAKALIN, Mehmet Zeki, Osmanlı Tarihi Deyimleri Sözlüğü, c.2, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1983.

PARLATIR, İsmail, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Ankara: Yargı Yayınevi, 2011.

SAKİN, Orhan, *Osmanlı Arşiv Belgeleri Okuma Kılavuzu*, İstanbul: Yeditepe Yayınları, 2017.

SAMİ Şemseddin, *Kamus-i Türki*, 2, İstanbul: Enderun Yayını, 1989.

SARIBAL, İsmet, "23 Numaralı Tokat Şer'iye Sicili, Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi", Yüksek Lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 2004.

SEYREK, Ayfer, "117 nolu Şer'iyye Siciline Göre Tokat Pazar Nahiyesi", Yüksek Lisan tezi, İnönü Üniversitesi, 1996.

SUBAŞI, Bekir, "60 Numaralı (H.1265-1266/M.1848-1850) Tokat Şer'iye Sicili'nin Metni ve Değerlendirilmesi", Yüksek Lisan tezi, Nevşehir Üniversitesi, 2010,

SOY, Zeyneb, "83 No'lu Tokat Şer'iyye Siciline Göre Gayrımüslim Davaları", Yüksek Lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 2023.

ŞAHİN, Osman, "22 Numaralı Şer'iyye Siciline Göre Tokat Kazası (H.1232-1233/M.1816-1818)", Yüksek Lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 2022.

ŞEYHOĞLU, "Ersin, 24 Numaralı Şer'iye Siciline Göre Tokat", Yüksek Lisan tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 2017.

TURAN, Osman, *Selçuklular Zamanında Türkiye*, İstanbul: Ötüken Yayıncılık, 2023.

TUNCEL, Metin, "Tokat", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, XLI: 226-227, İstanbul: TDV Yayınları, 2012.

USLU, Serhat, "Tarih Öncesi Çağlarda Tokat'ın Tarihi Coğrafyası", Yüksek Lisans tezi, Erzurum Atatürk Üniversitesi, 2014.

UĞUR, Yunus, "Şer'iyye Sicili", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 39: 8-11, İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi*, II, Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1983.

YAZICI, Emel, "47 Numaralı Tokat Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi", Yüksek Lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 2011.

YEŞİLAY, Mustafa, "H.1227/M.1812 tarihli Tokat Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve İndeksi", Yüksek Lisans tezi, Ankara Üniversitesi, 1992.

YILDIRIM, Ömer, "1797-1798 yıllarına ait Tokat Şer'iye Sicilinde Yer Alan Belgelerin Sosyal ve Ekonomik Yönden Tahlili", Yüksek Lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, 2007.

YILDIZ, Hacer, "50 Numaralı (H.1254/ M.1838-1839) Tokat Şer'iye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi", Yüksek Lisan tezi, Erciyes Üniversitesi, 2007.

YILMAZ, Yasemin, "82 Numaralı (H.1304-M.1886) Tokat Şer'iye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi", Yüksek Lisans tezi, Erciyes Üniversitesi, 2010.

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Defterde yer alan belge tasnifi 32

Tablo 2: Defterde yer alan davaların konulara göre tasnifi 32

Tablo 3: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen mahalle isimleri 34

Tablo 4: Tokat 64 numaralı sicil defterinde tespit edilen, karye, nahiye, kazaları ve idari birimlerine bağlı karyeler 35

Tablo 6: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen sancak, eyaletler ve bağlı idari birimler 36

Tablo 7: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen müslüman lakapları 39

Tablo 8: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen gayrimüslim lakapları 42

Tablo 9: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen müslüman erkek isimleri 43

Tablo 10: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen müslüman kadın isimleri 43

Tablo 11: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen gayrimüslim erkek isimleri 44

Tablo 12: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen gayrimüslim kadın isimleri 45

Tablo 13: Tokat 64 numaralı sicil defterinde tespit edilen ev eşya isimleri 46

Tablo 14 : Tokat 64 numaralı sicil defterinde tespit edilen giysiler 46

Tablo 15 : Tokat 64 numaralı sicil defterinde tespit edilen giysiler 46

Tablo 16: Tokat 64 numaralı sicil defterinde tespit edilen silah ve türevi eşyalar 46

Tablo 17: Tokat 64 numaralı sicil defterinde geçen meslek gruplarının isimleri 47

EKLER

Ek 1 **:** 64 Numaralı Tokat Sicil Defterinin 3. görüntüsü

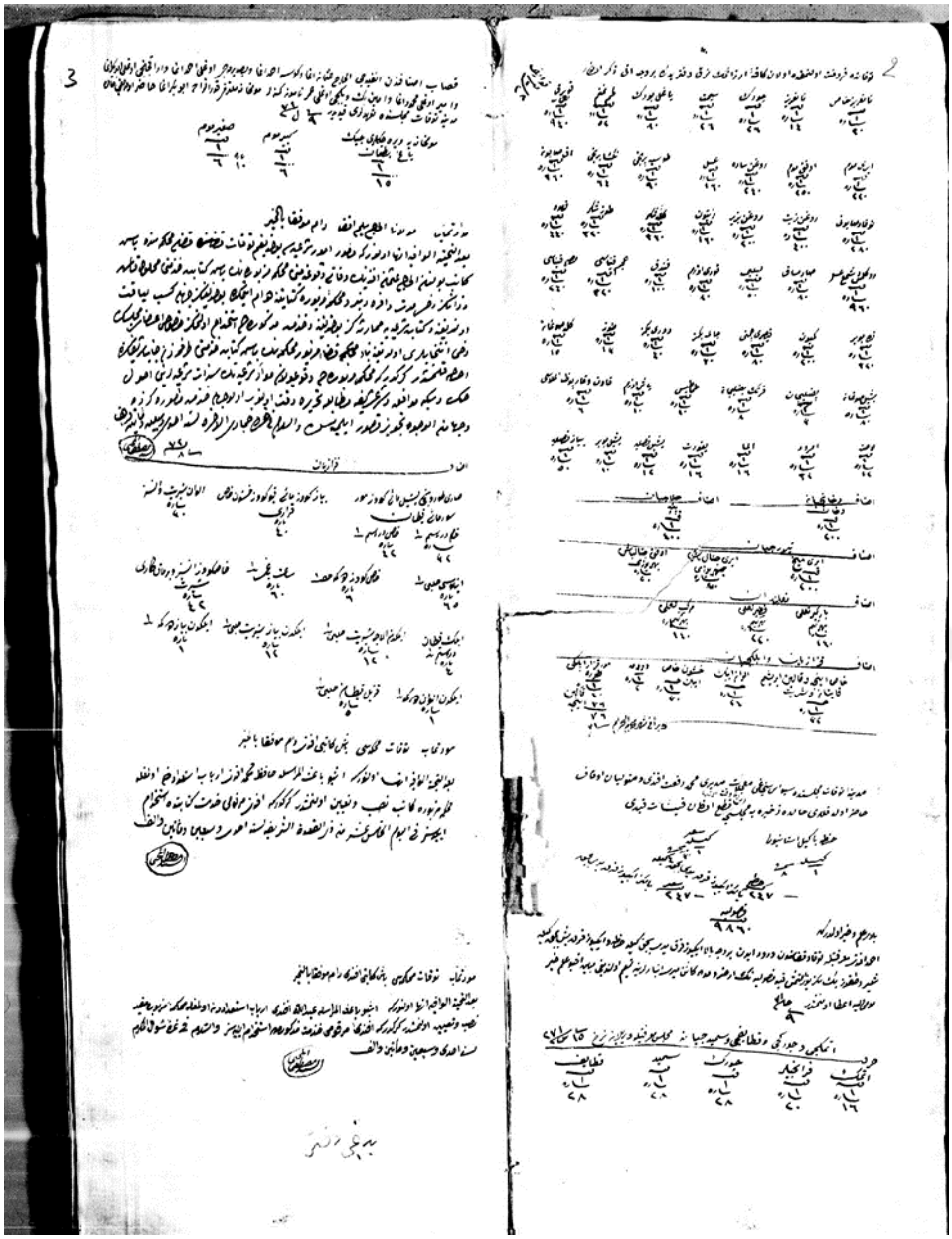

Ek 2 **:** 64 Numaralı Tokat Sicil Defterinin 21. görüntüsü

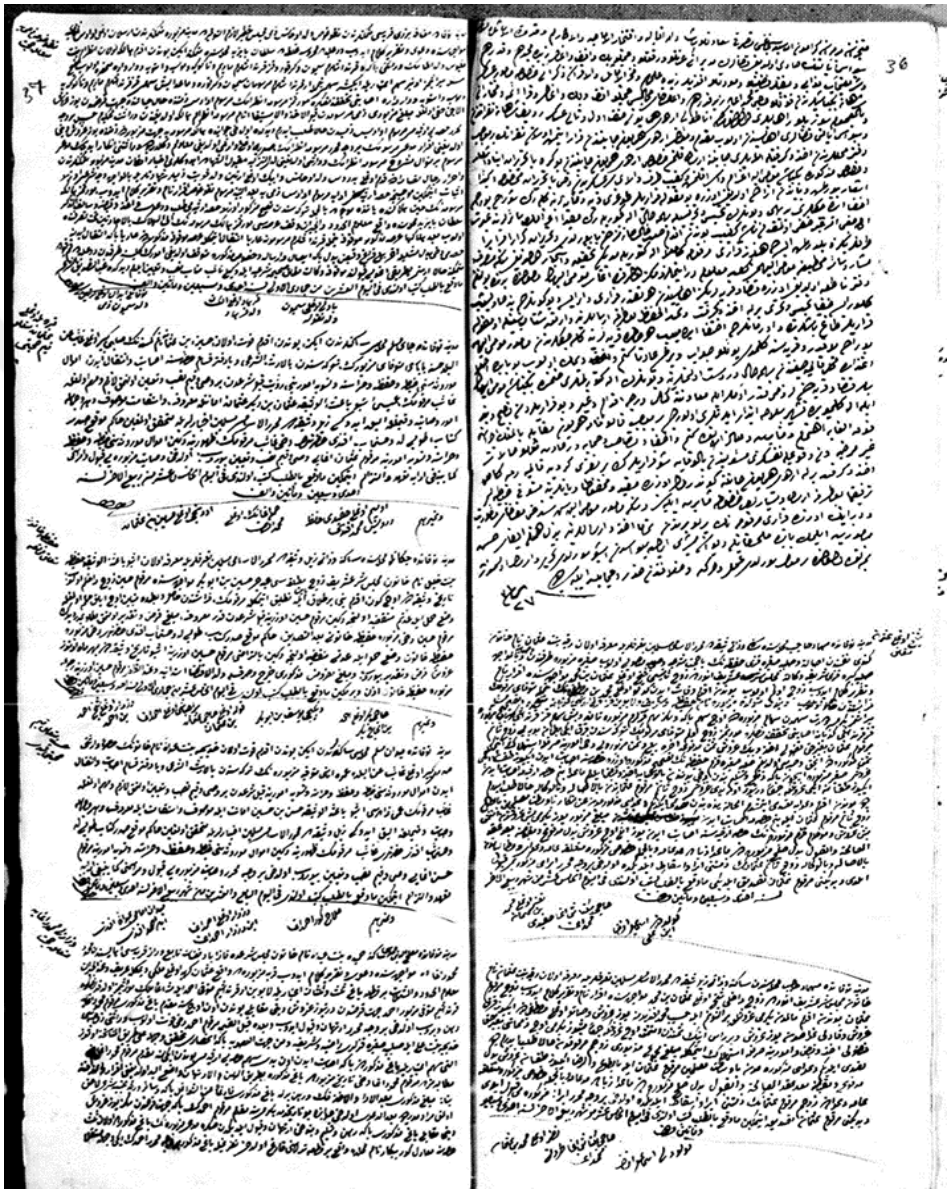

Ek 3 **:** 64 Numaralı Tokat Sicil Defterinin 50. görüntüsü

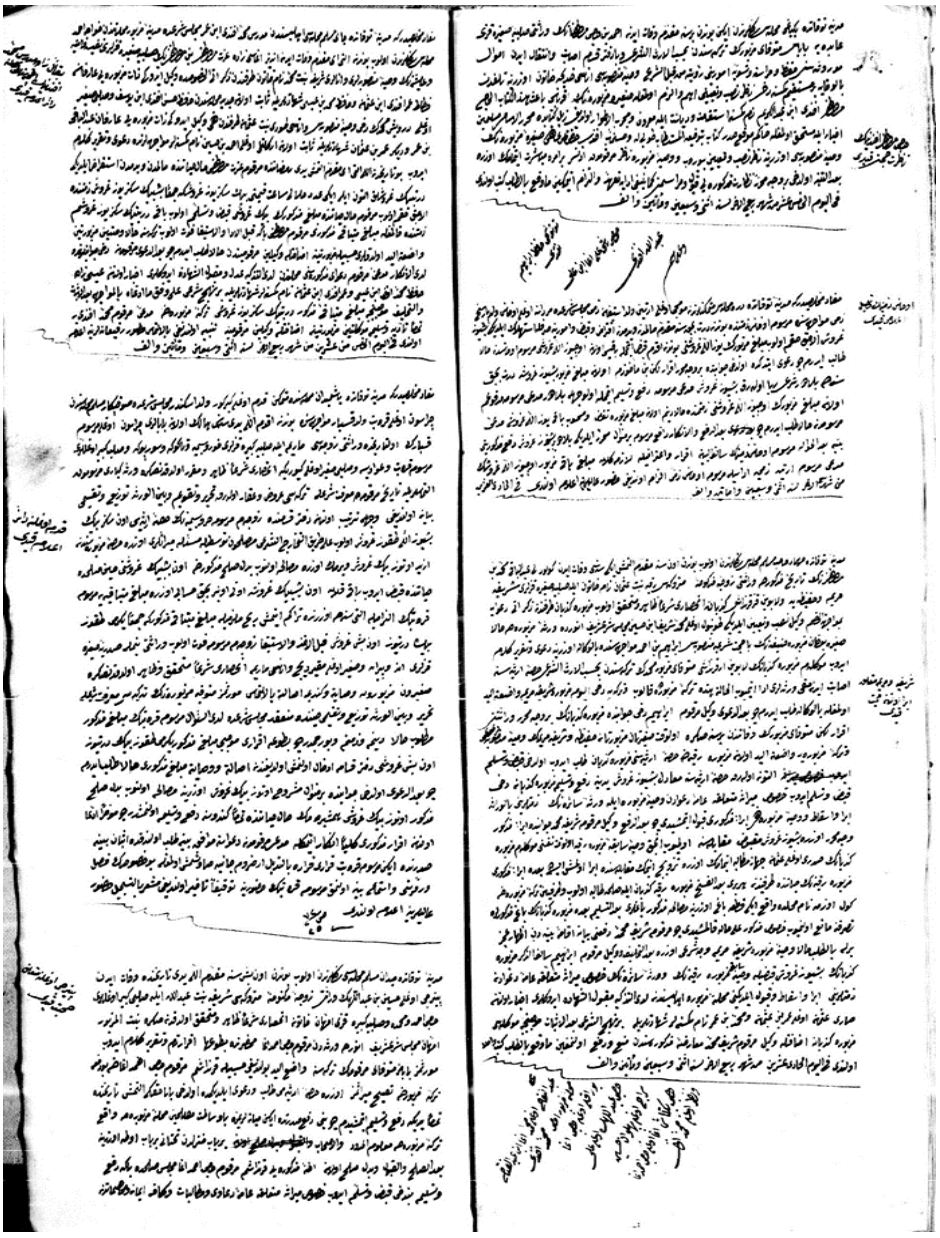

ÖZGEÇMİŞ

Fatma BOZDOĞAN, ilkokul ve ortaokul öğrenimi Kadirli Mehmet Akif Ersoy okulunda tamamladı. Lise eğitimini Kadirli Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde tamamladı. 2017 yılında Karabük Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Tarih bölümüne yerleşti. 2020 yılında Formasyon Eğitimi'ni alarak başarıyla tamamladı. 2021 yılında Tarih bölümünden mezun olup, aynı yıl içerisinde yüksek lisansı kazandı. Akademik alanda yazmış olduğu makalesi mevcuttur.

.